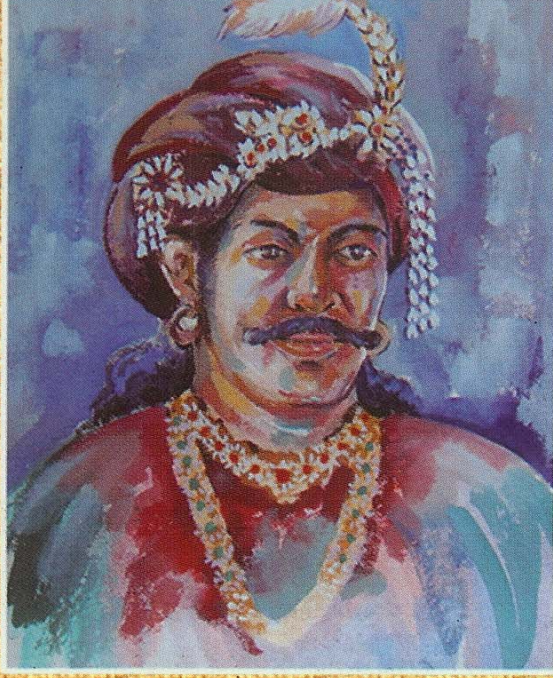

ಮದಿಪು 50

2009

ಕಳಸೆ

ಸಂಪತ್ತಿನಾರ್
ಡಾ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ ಕಜೆಕಾರ್

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು

ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಕಲಸ

ಮದಿಪು 50ನೇ ಸಂಚಿ

ಸಂಪತ್ತಿನಾರ್

ಡಾ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ ಕಜಿಕಾರ್

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಮಹಾನಗರಪಾಲಿಕೆ ಕಟ್ಟಡ, ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್

ಮಂಗಳೂರು - 575 003

ದೂರವಾಣಿ / ಫ್ಯಾಕ್ಸ್ : 0824-2459389

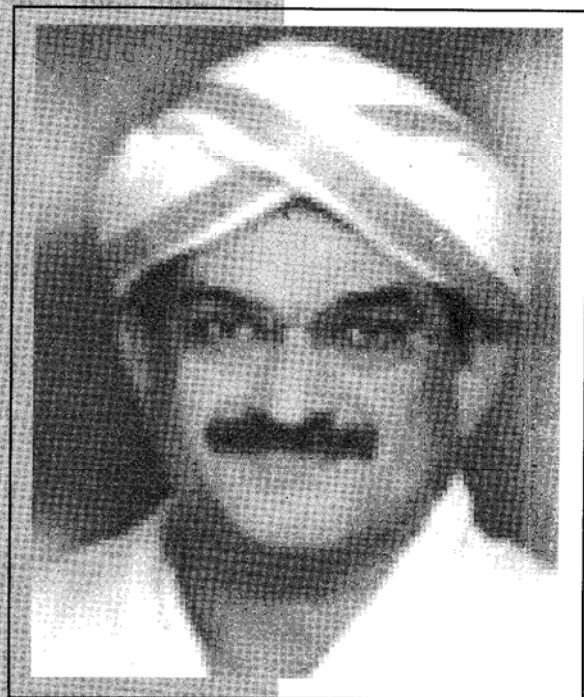
Email: tulu.academy@yahoo.co.in

KALASE

A special issue of 50th quarterly on Tulu Language, Literature & Culture. Published by Karnataka Tulu Sahitya Academy, Lalbagh, Mangalore -3. © : 2459389.

Chief Editor	: Dr. Palthady Ramakrishna Achar President Karnataka Tulu Sahitya Academy
Editor	: Dr. Duggappa Kajekar Member Karnataka Tulu Sahitya Academy
Publisher	: Chandrasahai Rai B. Registrar Karnataka Tulu Sahitya Academy
Pages	: x + 198
Vol.	: 50
Price	: Rs. 50/-
1st Impression	: December 2009
Annual Subscription	: Rs. 50/-
Life time Subscription	: Rs. 500/-
Cover Page	: Tuluva Krishnadeva Raya
Cover Art	: Tharanath Kairangal
Cover Design	: Kalloor Nagesh
Designed & Printed	: Aakrithi Prints K.S. Rao Road Mangalore © : 0824 2443002

ವಿಶ್ವ ತುಳು ಸಮ್ಮೇಳನ - ೨೦೦೯ತ

ನೆಂಪುಗಾದ್ ಸಮರ್ಪಣೆ

ಗುರ್ಕಾರ್ತೆನ ಮದಿಪು

ಮದಿಪು ಶಿಂನೇ ಸಂಚಿ ನಿಕ್ಷೆನ ಕೈಟುಂಡು. ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಆರಂಭ ಕಾಲೊಡ್‌ದಿಂಚಿ ತುಳು ತೈಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆ ಮದಿಪುನು ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ಪೊಂದು ಬರೊಂದುಂಡು. ಇತ್ತಿನೇಟಿ ಲಿಂಕ್ ಸಂಚಿಲು ಬತ್ತ. ಬತ್ತಿನ ಸಂಚಿಕೆಡ್ ಕಾಲ ಕಾಲೊಗು ಸರಿಯಾಯಿನ ಲೇಕನೊಲು, ಕಥೆ, ಕಬಿತೆ ಪ್ರಕಟ ಆತ. ಶಿಂನೇ ಸಂಚಿನ್ ವಿಶೇಷ ಲೇಖನದೊಟ್ಟಿಗೆ ಪೋರ್ಲ್ ಪೊಲಿಗಡ್ ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ಪೊಂದು ಅಕಾಡೆಮಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಲ್ತಂಡ್. ೨೦೦೯ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೦ಡ್ ೧೩ ಮುಟ್ಟ ಉಜಿರೆದ ಶ್ರೀ ರತ್ನಾವರ್ಮ ಹೆಗ್ಗಡೆ ಸಭಾಂಗಣೊಡು ವಿಶ್ವ ತುಳು ಸಮ್ಮೇಳನ - ೨೦೦೯ ನಡತ್‌ಂಡ್. ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊದ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿ ಡಾ. ಡಿ. ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಗಡೆರೆನ ಮುತಾಳಿಕೆಡ್ ನಡತಿನ ಈ ಮಾಮಲ್ಲ ಲೇಸ್‌ಡ್ ಅಕಾಡೆಮಿಲ ಪಾಲ್ ಪಡೆಯಿನವು. ಒಂಜಿ ಅಭಿಮಾನದ ವಿಷಯ. ಈ ಲೇಸ್‌ದ ಪೂರ್ವಗು ಮದಿಪು ಶಿಂನೇ ಸಂಚಿನ್ ಬುಡುಗಡೆ ಮಲ್ಪೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಎಂಕ್ಲೆನ ಅಭಿಲಾಸೆ ಆದಿತ್‌ಂಡ್.

ಡಾ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ ಕಜೆಕಾರ್ ಈ ಮದಿಪು ಸಂಪಲಿಪುನ ಜವಾಬ್ದಾರಿವಹಿಸೊಂದೆರ್. ತುಳುನಾಡ್ಲ ಗಣ್ಯ ಲೇಖಕಿರೆಗ್ ಓಲೆ ಬರೆದ್ ಎಡ್ಲೆ ಎಡ್ಲೆ ಲೇಖನೊಲೆನ್ ಸಂಪಲಿತ್‌ದೆರ್. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆಗ್ಲ ಲೇಖನ ಬರೆಯರೆಗ್ ಒಂಜಿ ಅವಕಾಶ ಮಲ್ತ್ ಕೊರೊಡುಂದು ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಅಸೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚ ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ವಿಭಾಗದಲ್ಲೆದ ವಿಷಯ ಕೊರ್ಡ್ ಲೇಖನ ಕೇಂಡ್ಲೆ ಇತ್ತ. ಆಂಡ ಅಕುಲು ಮಲ್ಲ ಮಟ್ಟದ ಉಮೇದ್ ತೋಜಾಯಿಜೆರ್. ಬಜೀ ಶಿ - ೨ ಲೇಖನೊಲು ಮಾತ್ರ ಎಂಕ್ಲೆ ಕೈ ಸೇರಂಡ್. ಈ ಬೂಕು ಬಜೀ ಪ್ರಬಂಧ ಸಂಕಲನ ಮಾತ್ರ ಆಯರೆ ಬಲ್ಲಿಂದ್ ಎಡ್ಲೆ ಸಂಶೋಧನಾ ಲೇಖನೊಲೆನ್ ಅಜತ್‌ದ್ ಪಾಡ್ಲ. ಬೂಕುಗು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಆಯಿನ ಮುಖಚಿತ್ರ ತಯಾರ್ ಮಲ್ತ್ ಈ ಬೂಕುನು ಪೋರ್ಲ್ ಪೊಲಿಗಡ್ ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ನಾರ್ ಆಕೃತಿ ಪ್ರಿಂಟ್ಸ್‌ದ ಶ್ರೀ ಕಲ್ಲೂರು ನಾಗೇಶ್ ಬೊಕ್ಕ ಕೂಟದಕ್ಲೆಗ್ ಅಂಚನೆ ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯನ ಚಿತ್ರ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿನ ಕಲಾವಿದ ಶ್ರೀ ತಾರಾನಾಥ ಕೈರಂಗಲ ಅರೆಗ್ ಸೊಲ್ಪೆಲು. ವಿಷಯ ಸಂಪಲಿತ್ತಿನ, ಅಚ್ಚಿದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸೊನ್ನ ಸಂಪಾದಕರ್ ಕಜೆಕಾರ್‌ದಾರೆಗ್ ಕುಡೊರ ಸೊಲ್ಪೆಲ್.

ಕುಡಲ

ಡಾ. ಪಾಲ್ವಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್

ಜಾರ್ಡೆ ೧೫, ೨೦೦೯

ಸಂಪಲ್ಲಿನಾರೆ ಪಾತೆಯೊ

ಕರ್ನಾಟಕದ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳು ತುಳು ನಾಡ್‌ದ ಕೊರಿಗೆ ಮಾಮಲ್ಲವು. ವರದಿಗಾರರೆನ್ ತೊಂಡಲಾ ಮಾಧ್ಯಮ ರಂಗೊಡು ತುಳುವೆರೆ ನೆಗತ್ ತೋಬುವೆರ್. ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಿಗು ಸುಮಾರ್ ನೂತ್ತಜಪ್ಪ ಒಸೊದ ಇತಿಹಾಸ ಇತ್ತಂಡಲಾ ತುಳುಟೊಂಜಿ ಗಟ್ಟಿ ಉಂತಿನ ಪತ್ರಿಕೆನೇ ದಾಂತಿನವು ಬೇಜಾರ್‌ದ ಅಂಡಲಾ ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿ. ತುಳು ಬರವಣಿಗೆಗ್ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿನೇ ಗಲಸಿನೆಡ್ಲಾವರ ಕನ್ನಡ ಓದಿನ ತುಳುವೆರೆ ತುಳುನ್ನಾ ಓದುವೆರ್.

ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೆಲ್‌ಡ್ ತುಳುತ ಪುರವಣಿಲು ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಒಂಜೊಂಜಿ ತುಳು ಸಂಚಿಲು ದುಂಬುಲಾ ಬೈದ, ಇತ್ತೆಲಾ ಬರೊಂದುಲ್ಲ. ಮಸ್ತ್ ಒರ್ಸ ಪಿರವುಡಿತ್ತಿ ಒಡಿಪುದ ನವಯುಗ, ಕುಡ್ಲದ ಪ್ರಭಾತ, ಸಂಪರ್ಕ, ಬೊಂಬಾಯಿಡ್ ಬರ್ಪಿ ಬಂಟರವಾಣಿ, ಕುಡ್ಲದ ಸಂಗಾತಿ ಪತ್ರಿಕೆಲ್‌ಡ್ ತುಳುಕೊಂತೆ ಜಾಗಿತ್ತ್ಂಡ್. ತುಳುಟು ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ್ ತುಳುಸಿರಿ, ತುಳು ಕೂಟ, ತುಳು ವಾಣಿ, ತುಳು ಬಂಧು, ತುಳುನಾಡ್, ತುಳುರಾಜ್ಯ, ತುಳುವೆರ್, ತೂಟಿ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಪತ್ರಿಕೆಲು ಬತ್ತ್ ಪೋಯೊ. ಬಾಸದ ಮಿತ್ತಿತ್ತಿ ಮೋಕೆಡ್ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಲೆನ್ ತುಳು ಮಹನೀಯೆರ್ ಸುರು ಮಲ್ತೆರಡಲಾ ಗಿರಾಕಿದಾಂತೆ ಬರಿಕ್ ಬೂರ್ನವು ತುಳುತ ಬುಲೆಚ್ಚೆಲ್‌ಗ್ ಒಂಜಿ ಪಜ್ಜೆ ಕಮ್ಮಿಯಾಯಿಲೆಕೊ.

ತುಳು ಓದರೆ ಕಷ್ಟೊ ಪನ್ನಿ ತಪ್ಪು ಗ್ರಯಿಕೆ ಕೆಲವೆರಾಂಡ ಕನ್ನಡೊಡಿಪ್ಪಿ ವರ್ತಮಾನೊನೇ ತುಳುಟು ಓದೊಡತ್ತ ಪನ್ನಿ ಸಸಾರ ಭಾವನೆ ನನೊಂತೆ ಜನೊಕ್ಲೆನ. ಸಲೀಸಾದ್ ತುಳು ಪಾತೆರ್ಕ್ಕುಲೇ ತುಳು ಓದರೆ ಬರೆವರೆ ಪಿರ ಜಾರುವೆರ್. ಪತ್ರಿಕೆಗ್ ಮಸ್ತ್ ಕಾಸಲಾ ಪಾಡೊಡಾಪುಂಡು. ಈಶ್‌ನೇಟ ತುಳು ಪತ್ರಿಕೆ ಮಲ್ತಿ ಹಿರಿಯೆರ್ ಕೈಡ್ ಕಳೆವೊಂದಿನಕುಲೇ ಜಾಸ್ತಿ. ಸ್ವಂತ ಮುದ್ರಣಾಲಯ, ಒಂಜಾತ್ ಏಜಂಟೆರ್, ಸಿಬಂದಿ ಇಂಚಿನ ಅಗತ್ಯೊಲು ಇತ್ತಿನೆಡ್ಲಾವರ ಮಲ್ಲ ಮನಸ್ಸಿತ್ತಂಡಲಾ ಎಲ್ಲ ಕಾಸೆಡ್ ಈ ಬೇಲೆಗ್ ಕೈ ಪಾಡ್ಯರೆಗಾಪುಜಿ. ಒಡಿಪುದ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಸಂತೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರೊಡ್ಲ ಬರಿ 'ತುಳುವ' (ತುಳುತ ಬಗ್ಗೆ ಕನ್ನಡೊಡು) ಬೊಕ್ಕ ಅಕಾಡೆಮಿಡ 'ಮದಿಸು' ತುಳು ಪತ್ರಿಕೆ ಸಮಯೊಗು ಸರಿಯಾದ್ ಬರೊಂದುಲ್ಲ.

ವಿಶ್ವ ತುಳು ಸಮ್ಮೇಳನದ ಈ ಎಡ್ಡೆ ಪೂರ್ತುಡು ಕನ್ನಡ ಪೇಪರ್‌ಲು ತುಳು ಬರವುಲೆನ್ ಬೊಲ್ವುಗು ಕನತಿನವು ತುಳುತ ಬುಲೆಚ್ಚೆಲ್‌ಗ್ ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ಅಡಿಪಾಯ. ಪ್ರಜಾವಾಣಿ, ಹೊಸದಿಗಂತೊಡು ಒಂಜಿ ಅಂಕಣೊನೇ ಇತ್ತ್ಂಡ ಉದಯವಾಣಿ, ವಿಜಯ ಕರ್ನಾಟಕೊಡು ತಿಲ್‌ದ ಬರವಣಿಗೆಲೇನ್ ಅಪಗಪಗ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆದ 'ನಿರಂತರ ಪ್ರಗತಿ'ದ 'ತುಳು ವಿಶೇಷಾಂಕ' 'ತುಡರ್' ಅಕಾಡೆಮಿದ ತುಳು ಕಬಿತೆ ಗೊಂಚಿಲ್, ಕತೆ ಗೊಂಚಿಲ್, ಸಮ್ಮೇಳನ ಸಮಿತಿದ ನೆಂಪು ಸಂಚಲೆನೊಟ್ಟಿಗೆ 51 ಅಪೂರ್ವೊದ ಬೂಕುಲು ಇಂಚ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸುಗ್ಗಿಯೇ ಆಯಿನವು ತುಳುವೆರೆಗ್ ಪೆರ್ದೆದ ಸಂಗತಿ. ಈ ಲೋಕಸಮ್ಮೇಳನೊದ ಜಾಗೃತಿಡಾಂಡಲಾ ತುಳುವೆರೆಗ್ ತುಳು ಓದುನ ಬರೆಪಿನ ಉಮೇದ್ ಪುಟ್ಟಡ್. ಪೊಸ ಪೊಸ ತುಳು ಪತ್ರಿಕೆಲೆನ್ ಮಲ್ಪಿ ಮಲ್ಲ ಮನಸ್‌ದ ಮಹನೀಯಿರ್ ಬರಡ್. ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೆಲೆಡ್ ತುಳುಕೊಂಜಿ ಅಂಗನಾಂಡಲಾ ಇಪ್ಪಡ್. ಶಾಲೆ ಶಾಲೆಡ್ ತುಳು ಬರವಣಿಗೆದ ಪಂತೊ, ಕಬಿತೆ ಪಂತೊಲು ನಡಪಡ್.

ಅಕಾಡೆಮಿಡ್ ಮೂಜಿ ತಿಂಗೊಲ್ಲೊರ ತುಳು ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮೊದ ಸವಾಲೆ ನಡುಟುಲಾ ನಿರಂತರ ಪ್ರಕಟ ಆಪೊಂದುಪ್ಪಿನ ತುಳು ಪತ್ರಿಕೆ 'ಮದಿಪು'. ಈ ಪತ್ರಿಕೆದ 50ನೆ ಸಂಚಿ 'ಕಳಸೆನ್' ತುಳುವೆರೆಗ್ ಕೊರೊಂದುಲ್ಲ. ತುಳುಭಾಷೆ ಬೊಕ್ಕ ಸಾಹಿತ್ಯೊಗು ಸಂಬಂಧಪಟ್‌ದ ಸುಮಾರ್ 34 ಬರವುಲು ಈ ಕಳಸೆಡುಲ್ಲ. ದುನ್ನೊದ ಬಣ್ಣೊದ ಲೇಖನೊಲೆನ್ ಕೊರೊಡ್ಪಿ ಬಯಕೆಡ್ ವಿಧ್ವಾಂಸೆರೆಡ ಕೇಂದ್ ಬರಪಾವುನ ಅಗತ್ಯ ಬೂರ್‌ಂಡ್. ತುರ್ತೊಡು ಬೇಲೆ ಮುಗಿಪೊಡಾಯಿನೆಚ್ಚ್ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಡ್ ಎಚ್ಚೆ ಕಮ್ಮಿಯಾದಿಪ್ಪು. ಈ ಸಂಚಿಗ್ ರೂಪೊ ಕೊರಿನ ಡಾ. ಪಾಲ್ವಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್ಯ್, ಬೂಕುಗು ಲೇಖನ ಕಡಪುಡ್ಪು ಕೊರಿನ ಮಾತ ವಿಧ್ವಾಂಸೆರ್‌ನಕ್ಲೆಗ್ ಈ ಸಂಚಿಗ್ ಪೂರ್ವದ ಪುದರ್ ದೀನ ಡಾ. ಗಣನಾಥೆರೆಗ್, ತಪ್ಪುದಾಂತೆ ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ಪಿ ಕಲ್ಪೊರು ನಾಗೇಶೆರೆಗ್, ಭಾಸೆದ ಮಿತ್ತ್ ಮೋಕೆ ದೀದ್ ಓದುನ ತುಳು ಅಭಿಮಾನಿಲ್‌ಗ್ ಉಡಲ್ ದಿಂಜಿ ಸೊಲ್ವೆ ಸಂದಾವೆ.

ಡಾ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ ಕಜೆಕಾರ್

ಇಂಚ ದಿಂಜಿಂಡ್ ಕಳಸೆ.....

1. ತುಳು ಪಂಡೇರ್...?
ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್ 1
2. ಪಾಡ್ತನ ಕಟ್ಟುನಕುಲು ಕಬಿಕುಲತ್ತಾ?
ಪ್ರೊ. ಎ.ವಿ. ನಾವಡ 2
3. ತುಳು - ನಾಡ್ - ನುಡಿಕ್ ಜೈನೆರ್ ಕೊಡುಗೆ
ಪ್ರೊ. ನಾ. ವುಜಿರೆ 8
4. ಚಾವಡಿ ಚರ್ಚೆ
ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ 13
5. ತುಳು ಪರಿಸರೊ
ಡಾ. ಬಿ. ಶಿವರಾಮ ಶೆಟ್ಟಿ 23
6. ತುಳು ಪರ್ಬ
ಬನ್ನಂಜೆ ಬಾಬು ಅಮೀನ್ 29
7. ಎಡ್ತನೆ ಪರಿಚ್ಛೇದೊಗು ತುಳು:ಒಂಜಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ
ಡಾ. ಗಣನಾಥ ಎಕ್ಕಾರು 33
8. 'ತುಳುರಾಮಾಯಣೊ' ಶ್ರೀಭಾಗವತೊನೆ!
ಡಾ. ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ ವಸಂತ ಭಾರದ್ವಾಜ 37
9. ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊಡು ಪೊಣ್ಣು ನ ಪೆರೆ
ಜಾನಕಿ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ 43
10. ತುಳುಟು ಪೊಸಕಾವೊದ ಪಜ್ಜೆಗುರುತು
ಡಾ. ವಸಂತಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ 49
11. ಹಳ್ಳಿಡ್ ಧಾನ್ಯ ದಾಸ್ತಾನ್ ಪದ್ಧತಿ
ಯು. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ 57

12. ಇತ್ತಡ ಮುಲ್ಕ; ಸೈತಡ ಬಿರ್ಮರಡಪ್ಪ
ಡಾ. ಇಂದಿರಾ ಹೆಗ್ಗಡೆ 61
13. ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶನರಿದಕ್ಷೆನ ತುಳುಬೆನ್ನಿ
ಡಾ. ಬಿ.ಎಸ್. ಶಿವಕುಮಾರ್ 71
14. ಸಿರಿ ಪಾಡ್ಡನೊಲೆಡ್ ಗುತ್ತು ಎರಮನೆಕುಲು
ಸಾಯಿಗೀತಾ 78
15. ತುಳು ಲಿಪಿ - ಕೆಲವು ಟಿಪ್ಪಣಿಲು
ಡಾ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಬೆಳ್ಳೂರು 83
16. ತುಳುಟ್ಟು ಸಂಬಂಧವಾಚಕ ಶಬ್ದೊಳು
ಡಾ. ಕೆ. ಪದ್ಮನಾಭ ಕೇಕುಣ್ಣಾಯ 91
17. ಆಧುನಿಕ ತುಳು ರಂಗಭೂಮಿ: ಅರ್ಥೈಸುನ ಒಂಜಿ ರೀತಿ
ಪ್ರಸಾಸ್ ರಾವ್ ಎಂ. 99
18. ಮಿತ್ತಬೈಲ್ ಯಮುನಕ್ಕೆ....
ಡಾ. ನಿಕೇತನಾ 103
19. ತುಳುವೆರೆ ನಲಿಕೆದ ಜಾಲ್ ಸಿದ್ಧೋವೇಸೊದ ಅನನ್ಯತೆ
ಡಾ. ಪೂವಪ್ಪ ಕಣಿಯೂರು 109
20. ಯಕ್ಕಗಾನ ಬೊಕ್ಕ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿ
ಭಾಸ್ಕರ ರೈ ಕುಕ್ಕುವಳ್ಳಿ 115
21. ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನೊ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂಶೋಧನೆ
ಡಿ. ಯದುವತಿ ಗೌಡ 123
22. ಬಿಸು ಪರ್ಬೊ ಆಚರಣೆದ ತಾತ್ವಿಕತೆ
ಡಾ. ವಿಶ್ವನಾಥ ಬದಿಕಾನ 127

23. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಬೀರೆದಿ ಪೊಂಜೊವು ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ
ಮಂಜುಳಾ ಶೆಟ್ಟಿ 133
24. ತುಳು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ
ಡಾ. ರಾಜಶ್ರೀ 140
25. ಸಿರಿಪಾಡ್ವನೊದ ಕರ್ಗಿಶೆಡ್ಡಿ
ಡಾ. ಅಶೋಕ್ ಆಳ್ವೆ 147
26. ತುಳುನಾಡ್‌ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ್‌ಪ್ಪುನ ಕೋರಿಕಟ್ಟ
ಡಾ. ಕಿಶೋರ್‌ಕುಮಾರ್ ರೈ, ಶೇಣಿ 151
27. ತುಳು ಪರಪೋಕುದ ಬೇರ್- ಕೊರಗೇರ್
ಶ್ರೀಮತಿ ಜ್ಯೋತಿ ಚೇಳ್ಳಾರು 159
28. ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ಸಾದಿಗೊಂಜಿ ತುಡರ್
ಡಾ.ದುರ್ಗಾಪ್ರವೀಣ ಎಂ.ಎಸ್ 167
29. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟೊಡು ತುಳುವೆರ್
ಕು. ನವ್ಯ ಪಿ. 173
30. ಕಡಲ್ ತುಳುವೆರ್ ಉಡಲ್
ಕು. ಮಲ್ಲಿಕ 178
31. ತುಳುವೆರೆನ ಪ್ರಾಕ್‌ದ ಭೌತಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ
ಕು. ಪ್ರತಿಭಾ 181
32. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ವಿಶೇಷ ಮುರುಗ ಪಕ್ಕಿಲೆನ್ ಒರಿಪವುನ ಬಗೆ
ಅರುಣ್ ಕುಮಾರ್ ಕೆ. 185
33. ಇತ್ತೆದ ಸಮಾಜೊಡು ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಪ್ರಸ್ತುತಿ ಬೊಕ್ಕ ಉಪಯೋಗ
ಕು. ಸಮಿತಾ 188
34. ತುಳು ಪತ್ರಿಕೆಲು ಅರಿಯೊಂದು ಪೋಪುನು ದಾಯೆಗಾದ್
ಪ್ರಜ್ಞಾ ಪಿ.ಬಿ. 193

ತುಳು ಪಂಡೇರ್...?

ಡಾ. ಪಾಲ್ವಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್

ತುಳು ಪಂಡೇರ್... ನಿಲನೋ... ನೀರೋ... ಬೊಲ್ವೋ
ಕುಕ್ಕೋ... ಪೆಲಕಾಯಿ... ಗೋಂಕೋ...
ತುಳು ಪಂಡೇರ್... ಅಪ್ಪನೋ... ಅಮ್ಮನೋ... ದೈವೋನೋ... ದೇವರೋ
ಯಾನ್... ಈರ್... ಆರ್... ಮಾತೆರೆಗೊಂಜೇ ಬೇರ್...

ಮಂದಾರ ಭಟ್ಟಿನ ಮುತ್ತು... ಕೆದಂಬಾಡಿದರೆನ ಸೊತ್ತು
ಚೆನ್ನಯ ಕೋಟಿನ ಗತ್ತ... ಅವು ಅತಿಕರ ಬಾರ್‌ದ ಬಿತ್ತ
ಬಾಲೆದ ಮೋನೆದ ತೆಲಿಕೆ... ಮೊಣ್ಣಿನ ಸೇಲೆದ ತೆಲಿಕೆ...
ತುಳುವನ ಮೋಕೆದ ಕೊಲಿಕೆ... ಸತ್ತೊದ ಸಾದಿದ ಮೊದಿಕೆ.

ಒಡಿಪು ಕಿಟ್ಟಿನ ಪುರಲ್... ಕುಡುಮದ ಮಂಜನ ನಿರಲ್
ಕರಿಯ ಮುಗೇರನ ಉರಲ್... ಬರೊನು ದೊರಿಪುನ ಮುಗಲ್
ಸಣ್ಣಕ್ಕ, ರಾಮಕ್ಕ ರಾಗೊ... ಚೆನ್ನನ ಬೂತೊದ ಬೋಗೊ...
ಪುಟ್ಟರ ಬೋಡವು ಯೋಗೊ... ತುಳುವೇ ಜುವೊದ ಯೋಗೊ

ಕಲ್ಲುಡ ಕೆತ್ತನೆ ಕುಸೆಲ್... ತುಳುನಾಡ ಮಾನ್ಯನ ಉಸುಲು
ನಡು ಗಂಭೀರೊದ ಕಡಲ್... ತುಳುಂಕೊಂದಿಪ್ಪಿನ ಉಡಲ್

ತುಳು ಪಂಡೇರ್... ನಿಲನೋ... ನೀರೋ... ಬೊಲ್ವೋ...

ಪಾಡ್ಲನ ಕಟ್ಟುನಕುಲು ಕಬಿಕುಲತ್ತಾ?

ಬರವು ಸರವುದ ಲೋಕೊಡು ಕಾವ್ಯ, ಕಬ್ಬ ಕಬಿತೆ ಕಟ್ಟುನಕುಲೆನ್ ಕಬಿ ಪಂಡ್‌ದೇ ಲೆಪ್ಪುನವು ಇತ್ತಿ ಸಂಗತಿ. ಇಂಚ ಬರವುದ ಲೋಕೊಡ ಕಬಿಕುಲೆನ್ ಮಾತ್ರ ಗೇನೊಗು ದೆತೊಂದು ಬಹುಸಂಕ್ಯಾತ ಬರವು -ಸರವುದಾಂತಿನ, ಅಂಚನೇ ನಾಲಾಯಿದ ಕೊಡಿಚೇ ಕತೆ (ಪಾಡ್ಡನ) ಮುಡವೊಂದು ಬತ್ತಿನಕುಲೆನ್ ಪಾಡ್ಡನ ಗಾಯಕರ್ ಇಂದ್‌ದ್ ಲೆಪ್ಪುನವು ಅಚ್ಚರಲೋಕೊಡ ಬುದ್ಯಂತರೆ ಒಂಜಿ ಅಬ್ಬೇಸೊ. ಇಂಚ ಪಾಡ್ಡನ ಕಟ್ಟುನಕುಲೆನ ಸೃಜನಶೀಲ ಸಾಮರ್ಥಿಗನ್ ನಿರಾಕರಣ ಮಲ್ತೊಂದು ಬತ್ತ. ಪಾಡ್ಡನಕಾರರ್ ತನ್ನಳ್ ಪರಂಪರೆಡ್ ಬತ್ತಿನ ಪಾಡ್ಡನಕತನ್ ನೆಂಪುಡು ದೀವೊಂದು ವಾವೊಂಜಿ ತಬ್ಬೀಲಾ ಮಲ್ಪದೆ ಸೊರ ಒಯಿತೊಂದು ಸಬ್ಬೊ ಜೋಡಣೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಪೋಪರ್ ಇನ್ನಿನ ನಂಬೊಳಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾದ್ ಉಂಡು. ಆಂಡ ವಾಸ್ತವವಾದ್ ಒಂಜಿ ಪಾಡ್ಡನ ಕತೆ, ಪಾಡ್ಡನಕಾರರ ನೆಂಪುದ ಕಾರಿಡ್ ಸ್ಥಿರವಾದ್ ನಿಲಿ ಪತೊಂದು ಉಪ್ಪುಜಿ. ಏರೋ ಯೇಪೊನ ಕಟ್ಟಿನ ಕಬ್ಬೊನು ದಾಲಾ ಬದಲಾವಣೆದಾಂತೆ ಬಾಯಿಪಾಟ ಒಪ್ಪಾವುನೆಲಾ ಆತ್ಮ. ಪಾಡ್ಡನ ಕಬ್ಬ ಅಕಲೆನ ಮನನ್ ದುಲಯಿ 'ಮಾನಸಿಕ ಪಠ್ಯ' (mental text)ದ ರೂಪೊಡು, ಸೂತ್ರಾತ್ಮಕ ನಿರೂಪಣೆಡ್, ಸೂತಾತ್ಮಕ (formulaic) ನಿರೂಪಣೆಡ್, ಬೊಕ್ಕ ಕುಡ ಕುಡ ನೆಗತ್ತ್ ಬರ್ಪಿ ಸಾಲ್‌ಡ್ (repetition) ಪರೆಲ್ ಕಟೊಂದು ಉಪ್ಪುಂಡು. ತೂಪರಿಕದ (Performance) ದೇಕಿಡ್ ಈ ಸಂಗತಿಲು ಆಯೆನ /ಆಲೆನ ಅನುಭವದ ಬೊಲ್ಪುಡು ಪಿರ ಸುಷ್ಪಿ ಪಡೆಡ್ ಕಾವ್ಯದ

ಒರು ಪಡೆಯುಂಡು. ಒರಿಯನೆ/ಳೆ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಾಲ ಸಂದರ್ಭೋಡು ಕಟ್ಟಿನ ಕಾವ್ಯ ಒಂಜೇ ನಮುನೆಡ್ ಉಪ್ಪುಜಿ. ಒಂಜೊಂಜಿಲಾ ಪೊಸ ನಮುನೆಡ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಸುರುಪ್ಪೊ ಪಡೆಯೊಂದುಪ್ಪುಂಡು. ಇಂಚಾದ್ ಪಾಡ್ಲನ ಕಟ್ಟುನಕುಲೆನ್ 'ಗಾಯಕಿ' ರಂದಾವಡ್, ಪಾಡ್ಲನ ಕತೆ ಪನ್ನಿನಕುಲುಂದ್ ಎಣ್ಣಂದೆ ಅಚ್ಚರ ಕಬಿಕುಲೆಗ್ ಕೊರ್ಪಿ ಮಾನಾದಿಗ್, ಬಿಲೆನ್ ಪಾಡ್ಲನ ಕಟ್ಟ್ ಪನ್ನಿನಕುಲೆಗ್ಲಾ ಕೊರೊಡುಂದ್ ಯಾನ್ ಹುಟಪತೊಂದು ಉಲ್ಲೆ. ನಮಕಾಲದ ಓದಿನ ಬುದ್ಧಂತರ್ ಅಚ್ಚರ ಕಬಿಕುಲೆಗ್ ಕೊರ್ಪಿ ಮಾನಾದಿಗ್ ಬಾಯಿಡ್ ಕತೆಕಟ್ಟ್ ಪನ್ನಿ ಪಾಡ್ಲನಕಾರರೆಗ್ ಕೊರಿಯರೆ ತಯಾರಿಜ್ಜಿ ಒಂಜಿ ಪಾಡ್ಲನಕಾರ /ತಿ ಒಂಜೇ ಕಾಲೊಡು ಸೊರೆಗಾರೆ/ತಿ, ತೊಪರಿಕದಾಯೆ/ತಿ ಆತ್ತಂದೆ ಕಬಿ - ಈ ಮೂಜಿ ನಿಲೆಟ್ ಕಜ್ಜ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಲ್ಪೊಡಾಪುಂಡು. ರಾಗ ಒಯ್ತಾದ್ ಪದಪನ್ನಿನವು, ತೊಪರಿಕೆ ಮಲ್ಪುನವು ಬೊಕ ಕಬ್ಬ ಕಟ್ಟುನವು - ಮೂಜಿ ಸಂಗತಿಲಾ ಆಯೆಗ್ /ಆಲೆಗ್ ಒಂಜೇ ಕಿರಿಯೊದ ಮೂಜಿ ಮರ್ಗಿಲುಲು. ಅಚ್ಚರೊಡು ಒರುಪತ್ತಿನ ಕಬ್ಬೊಲು ಕಬಿನ ಬುದ್ಧಂತಿಗ್, ಪೆರ್ಮೆಡ್ಲಾದ್ ಒಂಜಿ ಸರ್ತಿ ಅಚ್ಚರೊಡು ಮೂಡ್ಲು ಬತ್ತಂಡೆ ಮುಗಿಂಡ್. ಆಂಡ ಕೋಚಿ ಚೆನ್ನಯೆರ ಪಾಡ್ಲನ, ಸಿರಿಪಾಡ್ಲನ ಅವನ್ ಕಟ್ಟಿನ ಶ್ರೀ ಮಾಚಾರ್ ಗೋಪಾಲ ನಾಯ್ಕರ್, ಶ್ರೀಮತಿ ರಾಮಕ್ಕ ಮುಗ್ಗೇರಿನಕಲೆನ ಇಡಿಕ್ಕ ಬದ್ಕದ ಒಂಜಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಉಡಲ ದನಿ, ಆಕಲೆ ಬದ್ಕದ ನಾನಾ ಮರ್ಗಿಲ್ ಆದುಪ್ಪಿ ಮದ್ಯೆ ಮಾಸ್ತಿ, ಅಂಕ ಆಯನೊ, ಬೆನ್ನಿ ಬೇಸಾಯ, ನಲಿಪು ದುನಿಪುಗುಲಾ ಈ ಪಾಡ್ಲನೊಗುಲಾ ಚರ್ಮ ನತ್ತೆರ್ದ ಸಂಬಂಧ ಉಂಡು. ಆಯಾ ದಿನತ ಒಂಜಿ ಮನಸ್ ದ ತಿತಿಗತಿ, ಇಲ್ಲ್ ಕುಟುಮೊದ ಸುಕದುಕ್ಕೊ, ಕಂಡನಿ, ಜೋಕುಲು ಬಾಲೆನ ಗತಿತಿತಿ, ಆನಿದ ಬಡವು ಬಾಜೆಲ್, ಆರೋಗ್ಯ ಬಾಗ್ಯ, ಕಾವ್ಯೊನು ಕೆಬಿಕೊರ್ಪು ಕೇನುನಕಲೆನ ದುಂಬುಪಿರವು, ಮನೋಧರ್ಮ ಮಾತಲಾ ಪನ್ನಿನ ಪಾಡ್ಲನದ ಸುರುಪ್ಪೊದ ಮಿತ್ತ್ ಪ್ರಭಾವೊ ಮಲ್ಪುನವು ತೋಜ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಪಾಡ್ಲನಕಾರರ್ ಇನಿಕಟ್ಟುನ ಕಾವ್ಯ ಕೋಡೆದ ಆತ್ಮ. ಅವೆಕ್ ದುಂಬೇ ನಿಕ್ಕಿಯಾಯಿ ಆಕೃತಿಲಾ ಉಪ್ಪುಜ್ಜಿ, ಆಕಲೆನ ಮನಸ್ಡ್ ನಿಲೆಯಾಯಿ ಪಟ್ಟಿ(text) ಅವು ಒಂಜಿ ಖಾಯಂ ರೂಪುದವು ಆತ್ಮ, ಚರ ರೂಪದವು. ಕತೆತ ಬಿತ್ತರ, ಬರ್ರಿ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪಾತ್ರೊಲೆನ ದುನ್ನಬನ್ನ ಬಿರ್ಸಾದಿಗ್, ಆರ್ತಗುರ್ತ ನಾನಾ ನಮುನೆದ ರಾಗ ನೈವಿದ್ಯೊಲು ಪೂರಾ ಪರಂಪರೆದ ತಾದಿ ತರೆತಾದ್ ಬತ್ತಿನ ಪಾಡ್ಲನ ಮೊಡಪಿನ ಕಬಿಕುಲೆಗ್ ಗೊತ್ತುಪ್ಪುಂಡು. ಪರಂಪರೆಡ್ ಪಡೆದ್ ಬತ್ತಿನ ಕಾವ್ಯದ ಅಲೈಗೊ ಒಂಜಿ ಕಾಲಕಟ್ಟ್ ವರ್ತಮಾನೊದ ಬನ್ನದುನ್ನೊನು ಪಡೆದ್ ಅಬತಾರ ದತೊನುಂಡು. ಇಂಚಿನ ಕಾವ್ಯ ಕಟ್ಟುನಕುಲೆಗ್ 'ಕತೆ ಪನ್ನಿನಾಯೆ', 'ಗಾಯಕಿ' ಪನ್ನಿ ಪುದಾರ್ ಪುರಪ್ಪು ಪಾಡ್ಡ್ ಲೆಪ್ಪನೆಡ್ಡ್ ಕಬಿಂದೇ ಲೆಪ್ಪಿನವು ಸಮ ಆತ್ಮ?

ನಾಲಾಯಿದ ಕೊಡಿಡ್ ಪರತ್ ಬರ್ರಿನ ಪಾಡ್ಲನ ಕಾವ್ಯೊಗು ಕಾಲದ ಕಟ್ಟ್ ಪಾಡುನವು ಸಮನಾ? ಆಂಡ ವಸಾಹತು ಅಲೈಗೊಡು ಮುರುಡು ಬತ್ತಿನ ಎಂಕ್ಲೆ ಮನಸ್, ಕಾವ್ಯ ಪುಟಿನ ಕಾಲೊನು ಕೇನೊಂದೇ ಉಪ್ಪುಂಡು. ಇಂದೆನ್ ನಾನಲಾ ಬುಡ್ಲಾದ್ ಪನ್ನಂಡೆ ಅಚ್ಚರಲೋಕೊದ ಕಾವ್ಯೊಲು ಕಾಲಸೂತಗೊದ ಅಮೆಮೂರಿಡ್ ತಿಕ್ದ್ ಬೂರ್ಪು ಉಪ್ಪುಂಡು. ಆಂಡ ಮೌಖಿಕ ಕಾವ್ಯೊಲು ಕಾಲೊಡ್ ಕಾಲೊಗು ಪಿರಪಿರ ಪೊಸ ಪೊಸ ಅಬತಾರ ಪಡೆವೊಂದೇ ಉಪ್ಪುಂಡು. ತನ ಕಾಲೊದ ಬೇನೆ ಬೇಸರೊಗು ಬಡವು ಬಾಜೆಲ್ಗ್ ಈ ಕಾವ್ಯದ ಉಡಲ್ ಬುಲಿಪುನವು ಕೇನುಂಡು. ಕಾವ್ಯದ ಒರು, ಉದ್ದೇಸೊ ಗಳಿಗ್ಡ್ ಗಳಿಗ್

ಪೊಸತಾವೊಂದೇ ಪೋವುಂಡು. ಇಂಚಾದ್ ಬಾಯಿಡ್ ಕೆಟೊಂದು ಬರ್ಪಿ ಕಾವ್ಯೊದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪಟ್ಟೊಲೆನ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪಾಟಾಂತರಂದ್ ಎಣ್ಣಂದೆ, ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡಂತಿನವು ನಾನೊಂಜಿ ಸುಮಾರ್‌ದವುಂದ್ ಗುಣೊಟು ಯೆತ್ವಾಸಿ ಮಲ್ಪಂದೆ ಒಂಜೊಂಜಿನ್ಲಾ ಸೊತಂತ್ರ ಪಟ್ಟಂದೇ ತರಿಯೊನೊಡು. ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪಟ್ಟೊಲೆಡ್ ಅರ್ಥದ ಸೋದನೆ ಮಲ್ಪೊಡು. ಸಿರಿಪಾಡ್ಲನ ಒಂಜಿ ಪಟ್ಟೊನು ಓದ್‌ದ್ ಕಾವ್ಯ ಓದ್‌ದಾಂಡ್‌ದ್ ಪನ್ನುನವು ಸಮ ಆತ್ಮ. ಒಂಜೆಡ್ಲೆ ಆ ಪಾಡ್ಲನದ ಅರ್ಥಗುರ್ತ ಐಸಿರಿನ್ ಪತ್ತಿಯರೆ ಸಾಧ್ಯ ಆವಂದ್. ಇಂಚಿತ್ತಿ ಜನಪದ ಕಾವ್ಯ-ಪಾಡ್ಲನೊಲೆನ್ ಓದುನೆಕ್, ಅರ್ಥ ಮಲ್ಪುನೆಕ್ ಯೆಡೇನ ತೆರ್ಕಾಯಿ ಮನಸ್ ಬೋಡು. ಅಚ್ಚರ ಕಾವ್ಯ ಬುದ್ಧಂತೆರ್ ಪಂಡಿ ಸಾದಿಡ್ ದುಂಬತ್ತ ಪೋವಂದೆ ಪೊಸಸಾದಿ ಮಲ್ಪೊಂದು ಪೋವೊಡು. ಅಂಚ ಪನ್ನುನಾಂಡ ಯೇರೋ ಪಂಡಿ ರಾಜರಸ್ತೆಡ್ ಪೋವಂದೆ, ಕಾರ್‌ಪಾಡ್‌ದ್ ತರೆತಿ ಸಾದಿಡ್ ದುಂಬತ್ತಂದೆ ನಮನೇ ಪೊಸ ಸಾದಿನ್ ಮಲ್ಪೊಂದು ಪೋವೊಡು.

ಬಾಯಿಡೇ ಕಟ್ಪ್‌ದ್ ಪನ್ನಿ ಕಾವ್ಯ ಆಯೆನ /ಆಲೆನ ಸೃಜನ ಸಕ್ತಿಡ್ ಆಕಾರ ಪಡೆದ್ ಬರ್ಪಿನ ಆಶು (imprompt) ಸುರ್ಪದವು. ಪಂಡ ಸಮಯ ಸಂದರ್ಬೊಡು ಬದಲಾವಣೆ ಆವೊಂದೆ ಪೋಪಿನವು. 'ಕತೆ' ಆಕಾರ, ಸುರುಪ್ಪೊ ಸೊರದನಿ, ಒಂಜೇ ನಮೂನೆಡ್ ಉಪ್ಪಾಂದ್. ಅಂದ್‌ಂಡ ಒಂಜಿ ಬಗೆತ ಸೃಜನಾಂತ ತೋಜಿಡ್ ಬರ್ಪುನೆಟ್ ದಾಲಾ ಸಂಸಯೊ ಇದ್ದಿ ಕಾವ್ಯದ ಪರಪುಡು ಕತೆತ ಬಂಟೆ /ಬಂಟೆದಿನ ಪುಟ್ಟ ಬಳಕೆ ಕಲೆ ಕಾರ್ನಿಕ, ಮದ್ದೆ, ಬಯಕೆ, ಸಾವು, ಕಾಳೆಗೊದ ಅಟ್ಟಣೆ, ಓಲೆ ಬರೆಪಿ ಸನ್ನಾಯೊ, ಓಲೆ ಕೊನೊಪಿ ಬಿನ್ನಾಣೆ, ಬೋಂಟೆ, ಬೋಂಟೆದ ನಾಯಿ, ನಾಯಿದ ಮಲ್ಲು, ಮದಿಮದ ಚಪ್ಪರದ ವಿವರೊ, ಬಿನ್ನೆರೆನ್ ಎದ್ದೊನುನ ರಿವಾಜಿ ಇಂಚಿಪ್ಪ ಮಾತಾ ವಿವರೊಲು ಉಪ್ಪುವತ್ತ! ಬಾಯಿಡ್ ಕತೆನ್ ಮುಡೆಪಿ ಬರ್ಸೆ ಪಾಡ್ಲನಕಾರ /ತಿ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಬುಡು ಬುಡು ಸಂಗತಿಲೆನ್ ಆಯಾ ಸಂದರ್ಬೊಗು ಬೋಡಾಯಿಲೆಕ ಪೊಲಿಡ್ ಕಟ್ಟುವೆ. ಒರಿ ಚಿತ್ರ ಬುಡ್ಡಾವುನ ಕಲಾವಿದೆ ನಾಲೇ ಗೆರೆಟ್ ಒಂಜಿ ಚಿತ್ರ ಬುಡ್ಡಾವೆ, ಆತ್ಮೆಡ ಅವೆನ್ ನಾನಾ ನಮೂನೆಡ್ ಆಯಿತ ಸಿಂಗಾರ ಮಲ್ಪುವೆ. ಸೃಜನಶೀಲ ಕಾವ್ಯ ಕಟ್ಟುನಾಯೆನ ಕಾವ್ಯ ಕಟ್ಟುನ, ಬರ್ಸಾದಿಗಲಾ ಉಂದುವೇ ನಮೂನೆದವು. ಆಯೆಡ 'ಸೃಜನ ಬರ್ಸಾದಿಗ'ದ ತಾಕತ್ತ ಹೆಚ್ಚ ಇತ್ತಿಲೆಕ ಆಯೆನ ಕಾವ್ಯೊಗು ದುನ್ನದ ಐಸರೊ ಕೈಸೇರುಂಡು, ಕಾವ್ಯದ ತಿರ್ಲ್ ದಿಂಜುಂಡು. ಇಂಚ ಆನಗ ಪಾಡ್ಲನದ ಸೊರ ಕೇನುನಕುಲೆಗ್ ಕೇಂಡಿನವುನೇ ಕೇನುನ ಪಂಡಿನವೆನ ಪಿರ ಪಿರ ಕೇನುನ ಸ್ಥಿತಿಡ್ ಬುಡುಗಡೆ ಆಪುಂಡು. ಪಾಡ್ಲನ ಪನ್ನುನ ಬರ್ಸೆಡ ಕತೆತ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಸಂಗತಿಲು ಪೊರಾ ಗಟ್ಟಿಯಾದ್ ನಿಲೆಯಾದ್ ಇತ್ತೊಂಡ, ಪರಂಪರೆದ ಅಲೈಗೊದ ಬಲೊಟು ಕತೆನ್ ಪದದ ರೂಪೊಡು ಉಂತಿ ನಿಲೆಟೆ ಕಾವ್ಯವಾದ್ ಕಟ್ಟುನ ಸಾಮರ್ಥಿಗ್ ಪಡೆವೆ.

ಇಂಚಿನ ಬಾಯಿಡೇ ಕಾವ್ಯ ಕಟ್ಟುನ ಈ ಬರ್ಸಾದಿಗದ ತೆರಿಪಾಟೊಗು ಒಂಜಿ 'ಗೊಬ್ಬು' ಮಲ್ಪೊಲಿ. ಸೊರ ಒಯ್ತದ್ ಪಂಡಿನ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಕಾವ್ಯ-ಪಾಡ್ಲನಲಾ ಅವೇ ಪಾಡ್ಲನೊನ್ ಬಾಯಿಡ್ ಕತೆತ ರೂಪೊಡು ಪಂಡಿನ ರೂಪೊನುಲಾ ಒಟ್ಟುಗು ದೀದ್ ಯೆತ್ವಾಸಿ ದಾನೆಂದ್ ತಾರ್ಕಣೆ ಮಲ್ಪೊಡು. ಅಪಗ ಪಾಡ್ಲನ ಕಟ್ಟಂದ ಪನ್ನಿನ ಕೆಜಿತ ತರೆಟ್ ಅವು 'ಮಾನಸಿಕ ಪಠ್ಯ'ದ ರೂಪೊಡು ಎಂಚ ನಿಲೆಯಾದುಪ್ಪುಂಡು, ಅಂಚನೇ ಬೇತೆ ಜನಟ ಕಲ್ಪಿನ ಸಂಗತಿನ ಎಂಚ ತನ ಪ್ರತಿಭಾ ವಿಶೇಷೊಡು ಪುನರ್ ಸಂಯೋಜನೆ ಮಲ್ಪುವೆ,

‘ಬಹುರೂಪೋ’ (multiform)ನು ಬಳಕೆ ಮಲ್ಪುನೆಡ್ ಕಾವ್ಯದ ರೂಪೊಡು ದಾದ ಬದಲಾವಣೆ ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡ್ ಇನ್ನಿನ ಸಂಗತಿನ್ ತೆರಿಯರೆ ಸಾಧ್ಯ ಆಪುಂಡು. 1996ನೆ ಇಸವಿಡ್ ಯಾನ್ ಕಟೀಲ್‌ದ ಗಿಡಿಕೆರೆ ರಾಮಕ್ಕ ಮುಗ್ಗೇರಿ ಕಟ್ಟಿನ ಸಿರಿಪಾಡ್ವನೊನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಲ್ತಿ ಕಾಲೊಡು ಸಿರಿಪಾಡ್ವನದ ‘ಅಚ್ಚರೆ ಸಂದಿ’ನ್ ಕತೆತ ರೂಪೊಡು ಪಣಿಯರೆ ಪಂಡೆ. ಅಪಗ ಆರ್ ಸರಳವಾಯಿನ ಅಲಂಕಾರದಾಂತೆ ಬಾಸೆಡ್ ಪಾಡ್ವನದ ಕತೆನ್ ಅಚ್ಚಕತೆ ಪನ್ನುನ ದಾಟಿಡ್ ಪಂಡರ್. ಅವೆಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಅವೆನೇ ಸೊರೆ ಒಯ್‌ದ್ ಪಾಡ್ವನ ರೂಪೊಡು ಪನೊಡುಂಡ್ ಪಂಡೆ. ಅಪಗ ಆರ್ ಕಟ್‌ದ್ ಪಂಡಿನ ಪಾಡ್ವನೊಗುಲಾ ದ್ವಂದ್ವು ಕತೆತ ರೂಪೊಡು ಪಂಡಿನೆಕ್‌ಲಾ ಉಪ್ಪು ಯೆತ್ತಾಸಿ ದಾದವು ಪಂಡ್‌ದ್ ತೆರಿಂಡ್. ಕಟ್‌ದ್ ಸೊರೆಪಾಡ್‌ದ್ ಪಂಡಿನ ಪಾಡ್ವನೊಡು ‘ಬಹುರೂಪತೆ’, ಅಲಂಕಾರದ ಪೊರ್ಲು ಬೊಕ್ಕ ಕುಡು ಕುಡ ಬರಿನ ಸಾಲುಲು ಗದ್ಯರೂಪೊಡು ಪಂಡಿ ಪಾಡ್ವನದ ಕತೆಗ್‌ಲಾ ಸೊಸ್ತವಾಯಿ ಯೆತ್ತಾಸಿ ತೋಜಿದ್ ಬತ್ತಂಡ್. ರಾಗ ಒಯ್‌ದ್ ಪಂಡಿ ಪೆಲ್ಯೊಡು ಬಹುರೂಪತೆಲಾ, ಪನರಾವರ್ತನೆ ಆಪಿ ಸಾಲ್‌ಲಾ ಕತೆತ ರೂಪೊಡು ಪಂಡಿ ಪಾಡ್ವನೊಡ್ ತರ್ತ ತೋಜುಂಡು. ಬಹುರೂಪತೆ ಪಂಡ ಒಂಜಿ ಘಟನೆ ಆತ್ಮದ ಸನ್ನಿವೇಶ ಆತ್ಮ. ಅವು ಯೆಲ್ಯ ಯೆಲ್ಯ ವರ್ಣನದ ರೂಪೊಡು ಉಪ್ಪುಂಡು. ಮೌಖಿಕ ಕವಿಕುಲು ಇಂಚಿತ್ತಿ ಬಹುರೂಪತೆಲೆನ್ ಗಳಿಸುನ ಮೂಲಕ ಪಾಡ್ವನ ಕಾವ್ಯೊನು ಬುಳೆಪಾವೆರ್ ಇಜ್ಜಾಂಡ ಕುದ್ಯಮಲ್ಪುವೆರ್. ಒಂಜೊಂಜಿ ಕಾವ್ಯೊನು ಅವೆತನೇ ಆಯಿ ಬಹುರೂಪತೆ ಉಪ್ಪುಜ್ಜಿ ಒಂಜಿ ಕಾವ್ಯೊಡು ಉಪಯೋಗ ಆಯಿನವು ನಾನೊಂಜಿ ಕಾವ್ಯೊಡುಲಾ ಬರೊಲಿ. ಇಂಚ ಕಾವ್ಯೊನು ಕಟ್ಟುನ ಕಿರಿಯೊಡು ಈ ಬಹುರೂಪತೆನ ಪಾಲ್ ಬಾರೀ ಮಲ್ಪುವು. ಅಯಿಕ್‌ದೇ ಫಿನ್ಲೆಂಡ್‌ದ ಮಾಮಲ್ಲ ಬುದ್ಧಂತೆ ಡಾ. ತಾರಿಹಾಂಕೊ “ಬಾಯಿಡ್ ಬಾಯಿಗ್ ಪರಪುನ ಕಾವ್ಯೊಲು ಬಹುರೂಪತೆನ ಮೂಲಕನೇ ಉಸುಲು ಬುಡೊಂದು ಉಲ್ಲೊ”ಂದ್ ಪನ್ನೆರ್. ಇಂಚಿತ್ತಿ ಬಹುರೂಪತೆಡ್ ಮೌಖಿಕ ಕಾವ್ಯೊಲೆನ ದೀರ್ಘತೆದ ಮಿತ್ತ್ ಪರಿಣಾಮ ಆಪುನ ಸಾಧ್ಯತೆ ಉಂಡು. ಮೌಖಿಕ ಕಾವ್ಯ ಏಪಲಾ ಬಾಯಿಪಾಟ ಆತ್ಮ. ಅವು ಒಂಜಿ ನಮೂನೆದ ಸುಟ್ಟಿಕಿರಿಯೆ ಪನ್ನಿ ಯೆನ್ನ ಅಬಿಪ್ರಾಯೊಗು ಒತ್ತು ಕೊರ್ಪಿಲೆಕೆ ಡಾ. ಚಿನ್ನಪ್ಪ ಗೌಡರ್ ತುಳು ಸಿರಿಕಾವ್ಯೊದ ರಚಕೆ ಶ್ರೀ ಮಾಚಾರ್ ಗೋಪಾಲ ನಾಯಕರೊಟ್ಟುಗು ಮಲ್ತಿ ಪಾತೆರಕೆ ಬಾರೀ ಪೊಸ ಸಂಗತಿಲೆನ್ ತೆರಿಪಾವುಂಡು. ಗೋಪಾಲ ನಾಯಕರ್ ಪಂಡಿನ ಪಾತೆರ ಇಂಚ ಉಂಡು.

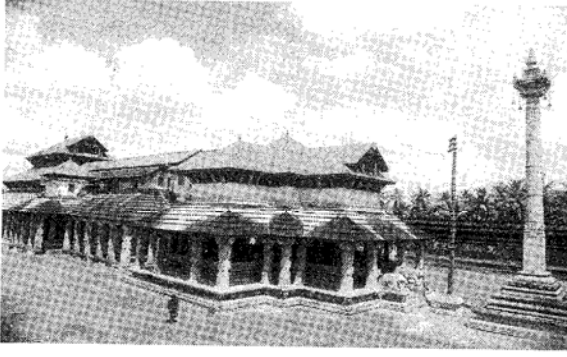
“..... (ಸಿರಿ) ಸಂದಿನ್ ಕುಡ ಕುಡ ಪನೊಂದು ಪೋನಗ ಅವೆತ ರೂಪ ಬದಲಾವೊಂದೆ ಪೋಪುಂಡು. ಒಂಜಿ ಸರ್ತಿ ಪಂಡಿಲೆಕೆ ನಾನೊಂಜಿ ಸರ್ತಿದವು ಉಪ್ಪುಜಿ. ಯಾನ್ ಸಿರಿ ಪಾಡ್ವನದ ನಾನಾ ರೂಪೊದನ್ ಪಣ್ಣೆ. ಒಂಜೊಂಜಿ ಸರ್ತಿ ಪಣ್ಣಗ ಕೆಲವು ಅಚ್ಚರೊಲು ಬುಡುದು ಪೋಪುಂಡು. ಕೆಲವು ಅಚ್ಚರ ಪೊಸದಾದ್ ಸೇರುನವುಲಾ ಉಂಡು. (ಅಚ್ಚರ ಪಂಡ ಸಬ್ಬೊಲು, ವಾಕ್ಯೊಲು, ವರ್ಣನಾ ಭಾಗೊಲು) ಸಿರಿ ಸಂದಿನ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಸಂದರ್ಬೊಡು ಕಟ್‌ದ್ ಪಂಡೊಂದು ಪೋನಗ ಅಯಿಕ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ರೂಪೊ ಬರ್ಪುಂಡು. ಯಾನ್ ಮೂಜಿ ಆಕಾರದ ಸಿರಿ ಸಂದಿನ್ ಕಟ್‌ದ್ ಪಂಡ್‌ಂಡ ಯೆನ್ನಡ್ ಕಲ್ತಿನ ಬೊಕ್ಕೊರಿ ಆಜಿ ರೂಪೊಡು ಪನ್ನೆ ಸಂದಿನ್ ಆಯೆ ಯೆಡೇನಲಾ ಮಲ್ತಿಯರೆ ಸಾಧ್ಯ ಉಂಡ್, ಅವೆನ್ ಅಲಕ್ಕ ಮಲ್ತಿಯರೆಲಾ ಸಾಧ್ಯ ಉಂಡು. ಅವೆನ್ ಬುಡ್ವಾಡ್ ಉದ್ದ ಮಲ್ಪೊಲಿ, ಇಜ್ಜಾಂಡ ಕುದ್ಯಲಾ ಮಲ್ಪೊಲಿ. ಒರಿಯಡ ಇತ್ತಿನ ಅಚ್ಚರ ನನ ಒರಿಯಡ ಉಪ್ಪುಜಿ. ಆಂಡ ಮಾತೆಲ್ಲಾ

ಪನ್ನುನವು ಸಿರಿ ಸಂದಿನೇ. ವರ್ನನೆ ಮಲ್ಪುನೆಟ್ ಅಚ್ಚರ ಜಾಸ್ತಿ ಉಪ್ಪುಂಡು” (ಉದ್ಧೃತ ಚಿನ್ನಪ್ಪ ಗೌಡ ೨೦೦೩:೬೩-೬೪)

ಮಾಚಾರ್ ಗೋಪಾಲ ನಾಯಕರ್ ಒಂಜಿ ಮೌಖಿಕ ಕಾವ್ಯಾನು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಸಮಯ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಪಂಡೊಂದು ಪೋನಗ ಅವು ಯೆಂಚಿ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಆಕಾರ ಪಡೆಪುನ ಸಂಗತಿನ್ ಪಂಡರ್. ಒರಿ ಕಲಾವಿದ, ಪಾಡ್ವನಕಾರ ಪರಂಪರೆಡ್ ಪಡೆಯಿನ ಅಲ್ಪಗೊದ ಅರ್ತಿಪ್ರೀತಿಲಾ ವರ್ತಮಾನದ ಒಟ್ಟುಗು ಆಯಗುಪ್ಪಿ ಅನುಸಂದಾನ ಮಲ್ಪುನ ತಾಕತ್ಲಾ ಸೇರ್ವ್ ಆಯೆ ಕಟ್ಟುನ ಕಾವ್ಯದ ಸುರುಪ್ಪೊ ಎಂಚಿ ಬದಲಾಪುಂಡ್ ಇನ್ನಿನೆನ್ ಆರ್ ಪಂಡರ್. “ಯಾನ್ ಪಾಡ್ವನ ಕಟೊಂದು ಪನೊಂದು ಪೋನಗ ಯೇತೊ ಸರ್ತಿ ಇನಿ ಮುಟ ಯೇರ್ಲಾ ಪನಂದಿನ, ಕೇನಂದಿನ ಸಂಗತಿನ್ ಮುಡವೊಂದು ಪೋಪೆ”ಂದ್ ಪಣ್ಣರ್. ಇಂಚಿ ಮಲ್ತಂಡ ತಪ್ಪು ಆಪುಂಡಾಂದ್ ಆರ್ ಕೇನುನಗ ಆರೆನ ಆತ್ಮಿಸ್ವಾಸದ ಬಿರ್ಸಾದಿಗನ್ ತೂವೊಲಿ.

ಮೌಖಿಕ ಕಾವ್ಯ ರಚನೆ ಪನ್ನುನವು ಒಂಜಿ ಪೊಸದಾದ್ ಕಟ್ಟುನ ಕಿರಿಯೊ ಇನ್ನಿನ ಸಂಗತಿನ್ ಆರ್ ಇಂಚಿ ನಾನೊಂಜಿ ಕಡೆಟ್ ಪನ್ನರ್. ಸಿರಿ ಸಂದಿ ಯೆಂಕ್ ಬಾಯಿಪಾಟ ಬರ್ಪುನ ಸಂಗತಿ ಯೆಂಕ್ ಗೊತ್ತುಜ್ಜು ಸಿರಿ ಸಂದಿನ ನಡುಡ್ಡು ಸುರುಮಲ್ತದ್ ಪಣೆಯರೆ ಪಂಡಂಡ ಎನಡ್ಡ್ ಆವಂದ್. ಯಾನ್ ಈ ದುಂಬು ಪಂಡಿಲೆಕ ಕತೆತ ಒಂಜಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಟ್ಟೆಡ್ ಸುರುಮಲ್ತದ್ ರಾಗ ಒಯ್ಪಿಯರೆ ತೊಡಗೊಂಡ ತುಳು ಶಬ್ದೊಲು ಒಂಜಾಯಿ ಬೊಕ ಒಂಜಿ ಸಾಲ್ ಸಾಲ್ ಬಾಯಿಗ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಯೆನ ಪಾತೆರದ ಒಯಿಲ್ದ ಒಯ್ಪು ಯೆನನ್ ದುಂಬು ಕೊನೊಪುಂಡು. ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪಾತ್ರೊಲೆನ ಗುಣಶೀಲೊನು ಮೊಡವೊಂದು ಪೋಪುಂಡು. ಇತ್ತೆ ಕುಳ್ಳೊಂದು ಸಿರಿಸಂದಿದ ಕತೆನ್ ನೆನಪು ಮಲ್ತಂಡ ಯೆಂಕ್ ಪೂರಾ ಮಯಮಯ, ಸೊಸ್ಯ ಇದ್ದಿ ಯಾನ್ ಯೇಪಲಾ ಸಂದಿನ ಪೊಸದಾದೇ ಪನ್ನೆ (ಮಾಚಾರ್ ಗೋಪಾಲ ನಾಯ್ಕ ಸಂದರ್ಶನ : ಚಿನ್ನಪ್ಪ ಗೌಡ ೨೦೦೩ : ೬೬)

ಮೌಖಿಕ ಮಹಾಕಾವ್ಯೊಲು ಆಕಾರ ಪಡೆಪಿ ಇಸೆಯೊಡು ಪೊಸತಾಯಿನ ಒಂಜಿ ಮೀಮಾಂಸನ್ ನಮ ತಯಾರ್ ಮಲ್ಪೊಡು. ಮೌಖಿಕ ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಯೆಂಕಲೆ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಪಾಡ್ವನ ಕಟ್ಟದ್ ಪನ್ನಿನಕುಲೆನ್ ನಿರೂಪಕೆಂದಾವಡ್, ಗಾಯಕೆಂದಾವಡ್ ಲೆತ್ತದ್ ಅಕಲೆ ಸೃಜನಶೀಲ ಬಿರ್ಸಾದಿಗನ್ ಮದಕ್ ಒತ್ತದ್ ಮಾಯಕ ಮಲ್ಪುನ ಅಚ್ಚರ ಕಾವ್ಯ ಮೀಮಾಂಸಕಾರೆ ಯೋಚನೆ ಬದಲಾಪಿ ಕಾಲ ಕೈಸೇರ್ವಂಡ್. ಮಹಾಭಾರತ, ರಾಮಾಯಣ, ಇಲಿಯಡ್, ಒಡಿಸ್ಸಿ ಲೆಕಂದಿನ ಮಹಾಕಾವ್ಯೊಲೆ ಅಚ್ಚರ ಸುರುವಾಪಿ ಕಾಲೊಡ್ ಪಿರವು ಚಾರಮ ಕವಿಲೆಡ್ ರಚನೆ ಆದ್ ದುಂಬುಗ್ ನಾನಾ ಬಗೆತ ಜನೊಕುಲೆನ ಬಾಯಿಡ್ ನಾನಾ ರೂಪೊ ಪಡೆದ್ ಕಡೆಕ್ ಅಚ್ಚರ ರೂಪ ಪಡೆದುಪ್ಪೊಡು. ಅಚ್ಚರ ರೂಪ ಪಡೆಯಿನ ಬೊಕ್ಕ ಬರೆಯಿನ ಯೇರ್ ಇನ್ನಿ ಅಜ್ಞಾತ ಕರ್ತೃತ್ವದ ಸೂತಕೊಡ್ ಬುಡುಗಡೆ ಪಡೆದ್ ಅಚ್ಚರ ರೂಪಕೊರಿನಕುಲು ಕವಿಕುಲು (ಕವಿ) ಆಯೆರ್. ಉಂತುನಲ್ಪ ಕುಲ್ಲುನಲ್ಪ ಪೊಸ ಪೊಸ ಕಾವ್ಯೊಲೆನ್ ಮೊಡೆಪಿ ಮಾಚಾರ್ ಗೋಪಾಲನಾಯ್ಕ, ರಾಮಕೃ ಮುಗ್ಗೇರಿ, ಕರ್ಗಿ ಶೆಟ್ಟಿ ಇನ್ನಿ ಸಾಯಿರಗಟ್ಟಲೆ ಪಾಡ್ವನಕಾರರೆನ ಸೃಜನಶೀಲ ಬಿರ್ಸಾದಿಗನ್ ಒತ್ತೊಂದು ಅಕ್ಷರದಾಂತಿನ ಪಾಡ್ವನಕಾರರೆಗ್ ಅಚ್ಚರ ಲೋಕೊಡು ಕವಿಕುಲೆಗ್ ಕೊರ್ಪಿ ಮಾನಾದಿಗನ್ ಕೊರೊಡುಂದು ಪಂಡೊಂದು ಈ ಬರವುಗು ಮುಗಿತಲ ಕೊರ್ದೆ.

ತುಳು - ನಾಡ್ - ನುಡಿಕ್ ಜೈನೆರ್ ಕೊಡುಗೆ

ಪ್ರೊ. ನಾ. ವುಜಿರೆ

ಈ ಲೋಕೊಡು ನಾನಾ ನಮೂನೆದ ಕರ್ಮೋಲೆನ್ ಗಂದಿನಲೆನ್ 'ಜಿನೇ'ದ್ ಪನ್ನೇರ್ - ಈ ಜಿನೇರೆನ್ ನಂಬುನಾಕ್ಲೇ ಜೈನೆರ್. ಉತ್ತರ ಭಾರತೊಡು ಈ ಜೈನ ಧರ್ಮ ಭಾರಿ ಪ್ರಚಾರೊಡ್ ಇತ್ಂಡ್. ಅಲ್ಲೊ ಭಾರೀ ಬರಗಾಲೋ ಬತ್ತಿನಾಪಗ ಸಂಪ್ರತಿ - ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ - ಪುದರ್ದ ಅರಸು ಭದ್ರಬಾಹು ಪನ್ನಿ ಗುರುಕ್ಕುಲೇ ನೊಟ್ಟುಗು ತೆನ್ನಾಯಿಗ್ ಬತ್ತೇರ್. ಶ್ರವಣ ಬೆಳ್ಳೊಳ್ ಬತ್ತೇರೆಂದ್ ಚರಿತ್ರೆ ಪನ್ಪುಂಡ್.

ಆಪಗ ಮುಲ್ಕದ ಅರಸುಲ್ಲ ಜೈನರಾಯೆರ್. ಪ್ರಜೆಕ್ಲಾ ಜೈನ ಧರ್ಮೋಗು ಸೇರೈರ್. 200 ವೊರ್ಸೊಡ್ ಬೊಕ್ಕ ತುಳುನಾಡ್ಡ್ ಜೈನ ಧರ್ಮೋದ ಪ್ರವೇಶಾ ಆಂಡ್. ವಿಜಯ ನಗರೊದ ಅರಸುಲೆನ ಕಾಲೋ 'ಜೈನೆರೆಗ್ ಬಂಗಾರ್ದ - ಯುಗ'ಂದ್ ಪನ್ನೇರ್. ಆಪಗ ತುಳುನಾಡ್ ಅರಸುಮನೆತನೊದಾಕ್ಲಾ ಜೈನರಾದಿತ್ತೇರ್.

ಜೈನ - ರಾಜ ಮನೆತನೊಲು

ಬಂಗಾಡಿ (ಬಂಗೇರ್), ಬೆದ್ರ - ಪುತ್ತಿಗೆ (ಚೌಟೇರ್), ವೇಣೂರು - 'ಅರ್ದ' ಅಳದಂಗಡಿ (ಅಜಿಲೇರ್), 'ಕಾರ್ಲ' - ಕಾರ್ಕಳ (ಜೈರರಸೇರ್), ಮೂಲ್ಕಿ (ಸಾವಂತೇರ್), ಸೂರಾಲ್ (ತೋಳಾರೇರ್) - ಈ ಮಾಂತ

ಅರಸುಮನೆತನೋಕ್ತು ಜನೋಕ್ತೆಗ್ ಬೋಡಾಯಿನ್ ರೀತಿಡ್ ಆಡಳಿತೊ ಮಲ್ಪೊಂದಿತ್ತರ್, ಜನೋಕ್ತೆಗಾತ್ರ ಬಸ್ತಿ, ದೇವಸ್ಥಾನೊ, ಭೂತೊದ ಗುಡಿಕ್ತೆನ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಲ್ತೇರ್, ವೇಣೂರು, ಕಾರ್ಲಡ್ ಮಲ್ಲ - ಮಲ್ಲ ಗುಮ್ಮಡ್ ದೇವೆರ್ (ಗೋಮಟೇಶ್ವರ) ಮೂರ್ತಿಲೆನ್ ಕೆತ್ತದ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಲ್ತ್ದ್, ಶಿಲ್ಪ ಕಲೇಕ್ಕ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹೊ ಕೊರ್ಚೆರ್, ಚರಿತ್ರೆಡ್ ಮಲ್ಲ ಕೀರ್ತಿಲ ಪಡೇಯೆರ್.

ಅರಮನೆ, ಬೂಡು, ಗುತ್ತು - ಉಂದು ಮೂಜಿಲ ಭಾರೀ ಮರ್ಯಾದಿದ ಕೇಂದ್ರೊಲಾದ್ ಜೈನರೆನ ಕಾರ್ಬಾರ್ ನಡಪ್ಪೇದೊಂಡ್. ಬಾರ್ಕೂರುದ ರಾಜೆ ಆದಿತ್ಯನ ಭೂತಾಳ ಪಾಂಡ್ಯನ ಪ್ರಭಾವೋಡ್ಲಾತ್ ಇಡೀ ಕರಾವಳಿ ಕರ್ನಾಟಕೊಡು ಅಳಿಯ ಸಂತಾನೊ ಕಟ್ಟ್ ಬಾರಿಗ್ ಬತ್ತೊಂಡ್. ಇನೀಕ್ಕ್ಲಾ ಜೈನರ್ ಈ ಪದ್ಧತಿಡ್ ನಂಬುಗೆ ದೀವೊಂದುಲ್ಲ್ದರ್.

ಜೈನ ಬಸ್ತಿಲು

ಜೈನರೆಡ್ 24 ಜನೊ ತೀರ್ಥಂಕರರ್. ಆಕ್ಲ್ ಧರ್ಮಪ್ರಚಾರೊ ಮಲ್ಪರ ಪೋಯಿನ 'ಸಮವಸರೊಣೊ'ಡ್ ಐತ್ತ್ ಸಂಕೇತವಾದ್ ಬಸ್ತಿಲುಲ್ಲ. ಅಲ್ಲೊ ಪೂಜೆ ಮಲ್ಪುಬಿ ಪುರೋಹಿತರೆನ್ 'ಇಂದ್ರೆರ್'ದ್ ಪನ್ನೆರ್. ಒಂದೆನ್ ನಾಕ್ಲ್ ಶ್ರಾವಕೆರ್. ವ್ಯಾಪಾರೊ ಮಲ್ಪುನಾಕ್ಲ್ ಶೆಟ್ಟಂದಾಂಡ, ಸಾಗುವಳಿ ಮಲ್ಪೊಂದಿಪ್ಪಿನಾಕ್ಲ್ ಜೈನರ್.

ನಮೊ ತುಳುನಾಡುಡ್ ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮೊಡ್ಲ ಒಂಜೊಂಜಿ ಬಸ್ತಿಲ್ ಉಲ್ಲೊ, ಕಾರ್ಲ - ಬೆದ್ರಾಡ್ 18-18 ಬಸ್ತಿಲುಲ್ಲ. ಒರ್ಮಲ ಒಂಜೊಂಜಿ ತೀರ್ಥಂಕರು, ನಿತ್ಯಪೂಜೆ ಆಪೊಡು, ಯಕ್ಷ-ಯಕ್ಷಿ ಯೆರೆಗ್ಲಾ ಪೂಜೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಬ್ರಹ್ಮ ಯಕ್ಷಿ, ಪದ್ಮಾವತಿ, ಕೂಷ್ಮಾಂಡಿನಿ - ಜ್ವಾಲಾಮಾನನ ಯಕ್ಷಿಯೆರೆಗ್ ಪೂಜೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಒಟ್ಟು 180 ಬಸ್ತಿಲು ತುಳುನಾಡುಡ್ ಉಲ್ಲೊಂದ್ ಪನ್ನೇರ್.

ವೇಣೂರು, ಅರ್ದ, ನಾರಾವಿ, ಬಂಗಾಡಿ, ಬೋಳ್ತೇರ್ (ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ), ಬೈಲಂಗಡಿ, ಶಿಶಿಲ ಮುಲ್ಲದ ಬಸ್ತಿಲು ಭಾರೀ ಪೂರ್ವದಾವು. ಕಾರ್ಲ, ಬೆದ್ರ, ಬಾರ್ಕೂರು, ಹಟ್ಟಿಯಂಗಡಿ, ವಾರಂಗದ ಬಸ್ತಿಲೆನ ಶಿಲ್ಪಕಲೆ ಭಾರೀ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದುಂಡು.

ಜೈನರೆನ ರೀತಿ - ರಿವಾಜಿಲು

ತುಳುನಾಡುಡ್ ಜೈನರ್ ಹಿಂದೂ ದೇವಸ್ಥಾನೊ, ಭೂತೊಲೆನ ಗುಡಿ, ಜೈನರ್ ಬಸ್ತಿಲ್ ಮಾಂತಯ್ಯಲಾ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹೊ ಕೊರೊಂದು ಬತ್ತೆರ್. ಇಲ್ಲಲ್ ಬಾಲೆ ಫಟ್ಟುಂಡ, ಏರ್ಲಾ ಸೈತೆರ್ಡ ಮಡಿಮ್ಮಲಿಗದ ಆಚಾರೊ ಉಂಡು. ಬಾಲೆನ್ 16 ದಿನೋಟ್ಟು ತೊಟ್ಟಿಲ್ಗ್ ಪಾಡ್ ಪುದಾರ್ ದೀಪುನ. ಏರ್ಲಾ ಸೈತೆರ್ಡಾಂಡ 16, ಅತ್ತೆಡ 21 ದಿನೋಟ್ಟು ಅಭಿಷೇಕೋ - ಮಲ್ಪುನ ಕ್ರಮೊ ಉಂಡು.

ಪ್ರತಿ ವೊರ್ಸ ಶ್ರಾದ್ಧೊ ಮಲ್ಪುನ ಕ್ರಮೊ ಇಜ್ಜಿ. ಒಂಜಿ ಕುಟುಂಬೊದ ಮಾಂತ ತೀರ್ತ್ ಪೋಯಿನ ಹಿರಿಯಾಕ್ಲೆಗ್ ಒಟ್ಟುಗ್ ಒಂಜಿ ದಿನ 'ಮೂಲಕಾರ್ಯಾಂದ್' ಮಲ್ಪುಬೆರ್.

ಜೈನೆರೆಡ್ - ಬಲ್ಕಳ, ಹೆಗ್ಗಿ, ಬಂಗ, ಅಜಿಲ, ಅಜಿ, ಶೆಟ್ಟಿ, ಕಂಬಳಿ, ಆಳ್ವ, ಚೌಟ, ಭಂಡಾರಿ, ಬಲಿಪ್ಪ, ಪೂವಣಿ, ಕೆಲ್ಲ - ಈ ನಮೂನೆದ ಪುರಪ್ಪುಲು ಉಲ್ಲೊ. ಈ ಪುರಪ್ಪುಲು ತಮ್ಮಲಡ್ ಅರ್ದತ್ತಗ್ ಬರ್ದನವು. ಅಮ್ಮೆರೆಡ್ ಮಗಕ್ ಅತ್. ಆಂಡ ಇಸೀಕ್ ಬದಲಾವೊಂದುದು.

ಬ್ರಾಣೆರೆಡ್ ಗೋತ್ರ ಇತ್ತಿ ಲೆಕ್ಕೋನೀ ಜೈನೆರೆಡ್ 'ಬರಿ' ಅತ್ತಂಡ 'ಬಳಿ' ಉಂಡು. ಬಾಗೆಟ್ಟಾಯ, ಬುನ್ನನ್ನಾಯ, ಪುಲ್ಲೊಟ್ಟನ್ನಾಯ, ಸಾಲ್ಪನ್ನಾಯ, ಗುಂಜಿಟ್ಟೆನಾಯ, ಬಂಗರನ್ನಾಯ (ಬ್ರಾಹ್ಮಣೆರೆಡ್ ಕೆದಿಲ್ಲಾಯ, ಮಣೋಲಿತ್ತಾಯ ಇತ್ತಿಲೆಕ್ಕ).

ಪುರಪ್ಪು - ಮಾಂತ್ರ ಬಂಟ್ರೆಲೆಕ್ಕೋನೀ ಇತ್ತಿನೈಟ್ಟಾತ್ರ-ಜೈನೆರೆ ಕೆಲವುದಾಕ್ ಮತಾಂತರೊ ಆದ್ 'ಬಂಟೆರ್' ಆದಿಪ್ಪರ ಯಾರು! ಅಂದ್ ಪಂಡ್ ಪಂಡ್ ಕೆಲವು ಚರಿತ್ರದ ವಿದ್ವಾಂಸರ್ ಪನ್ನೆರ್. ಬಂಟಿನಾ ಕ್ಲೆಡ್ ಹಿರಿಯಾಗ್ಗೆ ಬಲಾಸ್‌ನಾಗ 'ಜೈನೆರೆ ಎಡೆಂದ್ ಬಲಸುನ ಕ್ರಮೊ ಉಂಡೊಂದ್ ಪನ್ನೆರ್.

ನುಡಿಕ್ - ಜೈನರ್ದ ಕೊಡುಗೆ

'ಅಯ್ಯಯ್ಯ ಎಂಚ ಪೊರ್ಲಾಂಡೆಂದ್ ತುಳುವರು' - ಅಂದ್ ಪನ್ನಿ ಮಹಾಕವಿ ರತ್ನಾಕರ ವರ್ಣ ಬೆದ್ರದ ಜೈನ ಸಾಹಿತ್ಯೊಗು ಮಲ್ಲ ಕೊಡುಗೆ ಕೊರ್ತಿ ಮಲ್ಲ ಕವಿ. ಮುಲ್ತ ಜೈನೆರ್ ತುಳು, ಕನ್ನಡ, ಸಂಸ್ಕೃತ, ಹಿಂದಿ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ಡ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆ ಮಲ್ತುದೆರ್. (ಕೊಂಕಣಿ ಒಂಜಿ ಬುಡ್ ಮಾಂತ ಭಾಷೆಡ್ ಬರೆತ್ತರ್ ಜೈನೆರ್ - ಡಾ|| ವೈ. ಉಮಾನಾಥ ಶೆಣೈ)

ಚಂದಯ್ಯ, ದೇವರಸ, ಚದುರ ಚಂದ್ರಮ, ವಾದಿವಿದ್ಯಾನಂದ, ಚಂದ್ರಶೇಖರ - ಬಂಗಾಡಿ (ರಾಮಚಂದ್ರ ಚರಿತ), ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮ (ರತ್ನಶೇಖರ ಚರಿತ), ನೇಮವ್ರತಿ (ಜ್ಞಾನ ಭಾಸ್ಕರ ಚರಿತ), ಕವಿ ಮಹೇಂದ್ರ (ಬ್ರಹ್ಮ ಯಕ್ಷಸ್ತೋತ್ರ), ಚಂದಯ್ಯ (ಜೈನಾಚಾರ), ಕವಿ ಶಾಂತಿ ಕೀರ್ತಿ(ಚತುರ್ವಿಂಶತಿ ತೀರ್ಥಂಕರ ಪುರಾಣ) - ಮೊಕ್ಳ ಮಾಂತ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ತುಳುನಾಡ್ ಜೈನ ಕವಿಕ್.

ಶಾಸ್ತ್ರಲೆನ ಯುಗ

ಮಯ ಪ್ರದೇಶೋಡು 'ಮೊರೇನಾ' ಪನ್ನಿ ಊರುಗ್ ಪೋದ್ ಜೈನ ಧರ್ಮೊದ ಶಾಸ್ತ್ರಾಲೆನ್ ಸಂಸ್ಕೃತೊ, ಹಿಂದಿಡ್ ಕಲ್ತುದ್ ಬತ್ತ್‌ನ ಶಾಸ್ತ್ರಲೆನ ಒಂಜಿ ಪರಂಪರೇನೇ ತುಳುನಾಡ್ ತಯಾರಾಂಡ್.

ಎತೂರು ಶಾಂತಿರಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಭುಜಬಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಲೋಕನಾಥ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಶಿಶುಪಾಲ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಮಾರ್ನಾಡ್ ವರ್ಧಮಾನ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಶಿರ್ತಾಡಿ ಜನರಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಬೆದ್ರದ ದೇವಕುಮಾರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಲು ಭಾರೀ ಪುದಾರ್ ಪೋಯಿನಾಕ್.

ಎತೂರು ಶಾಂತಿರಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರಿಲು ಮೈಸೂರು, ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳೊಡ್ ಭಾರೀ ಕೀರ್ತಿ ಪಡೆಯೆರ್, ಸಂಸ್ಕೃತೊದ ಜೈನ ಮಹಾಪುರಾಣೋಲೆನ್ ಕನ್ನಡೊಗು ಭಾಷಾಂತ್ರ ಮಲ್ತೆರ್,

ಮೈಸೂರು ಅರಮನೆಯ ಆಸ್ಥಾನ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದಿತ್ತರ್.

ಅಂಚಿನೇ ನನೋರಿ ಆಸ್ಥಾನ ವಿದ್ವಾಂಸರೊಂದ್ ಪಂಡ್ - ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಿಲು -ಮೇರ್ ತರ್ಜುಮೆ ಮಲ್ಪರ ಜೈನರ್ದ ಧವಳ ಗ್ರಂಥೋಲೆನ್ ಕನ್ನಡೊಗು ಶುರು ಮಲ್ತಾದಿತ್ತರ್.

ಈ ಮಾಂತ ಶಾಸ್ತ್ರನಾಕ್ಕುಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತ, ಹಿಂದಿ, ಕನ್ನಡ, ತುಲು, ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷಾ ವಿದ್ವಾಂಸರ್ ಆದಿತ್ತರ್. ಜೈನಧರ್ಮದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ತದ್ವಾವಾ ವಿಷಯೊಡು, ಪೊಲ್ಪಲ ಭಾಷಾ, ಪ್ರವಚನೊ, ವ್ಯಾಖ್ಯಾನೊ ಮಲ್ಪರ ರೆಡೀ ಇಪ್ಪುನ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದಿತ್ತರ್.

ವಂದೇ ಯುಗೋಟ್ಟು ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊಡು ಧರ್ಮಧಿಕಾರಿಯಾದಿತ್ತಿನ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೇರ್ - ತುಳು-ಕನ್ನಡ-ಸಂಸ್ಕೃತ - ಹಿಂದೀ ಸಾಹಿತ್ಯೊಗು ಮಲ್ತ ಕೊಡುಗೆ ಕೊರ್ಯೆರ್, ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೇರ್ - ತುಳುಟ್ಟು 'ಜೆನೆರ್', 'ಪಾಪ ಪುಣ್ಯೊ' ಪನ್ನಿ ಪ್ರಸ್ತುತೊಲೆನ್ ಬರೆಯೆರ್.

ಒಂಚಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶ್ಲೋಕೋನ್ ಆರ್ ಇಂಚಿ ಭಾಷಾಂತ್ರ ಮಲ್ತೇರ್-

ಮೋಕ್ಷೊ ಮಾರ್ಗೊಗು ಸಾಮಿ ಆಯಿನ

ಕರ್ಮೊ ಗುಡ್ಡೆನ್ ಉಡೆತ್ತ ಪಾಂಡಿನ||

ಲೋಕೋದ ಪೂರಾ ತತ್ವೋನ್ ಎಡ್ಡೆ ಹರಿಯಿನ್

ಮಲ್ತ ದೇವರೆ ನಂಬಿ ಗುಣೋಕುಲು ಎಂಕುಲು ಎಂಕ್ಲೆಗಾವರ ವಂದನೆ||

(ತತ್ವಾರ್ಥ ಸೂತ್ರ)

ಅಕ್ಷಯೋ ಮೋಕ್ಷೋದ ಲಕ್ಷೀನ್ ಪಡೆತ್ತಾರೆ | ಮಸ್ಕತಿ ಅರಿಚ್ಚೇನಿತ್ತ.

ರಕ್ಷಣೆಗಾದನ್ನ ಭಕ್ತಿಪೂಜೆನ್ ಮಲ್ಪುವೇ |

ಲಕ್ಷ್ಮೀನ್ ದಯ ಮಲ್ಪುಲೇ ಪರಿಪರಿ ವಿದೋಟ್ಟು||

||ಓಂ ಹ್ರೀಂ ಅಹಂತರೆಗ್ ಮೋಕ್ಷ ಸುಖೋಗಾತ್ರ ನಿರ್ಮಲಾಕ್ಷತೇನ್ ಅರ್ಚಿಪುವೇ||

(ಅಷ್ಟವಿಧಾರ್ಚನೆ)

ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡ್ತು ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊಡು ಧರ್ಮ- ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ಶುರುಮಲ್ತೇರ್. ಉಜಿರೆಡ್ ಸಿದ್ಧವನ, ಹೈಸ್ಕೂಲು - ಶುರು ಮಲ್ತನಾರ್, ತುಳುನಾಡ್ - ನುಡಿಕ್ಕ್ ಆರೆನ ಕೊಡುಗೆ ಭಾರಿ ಮಲ್ಪುವು. ಆರ್ ಕರ್ನಾಟಕೊದ ಏಕೀಕರಣೋಗಾತ್ರ ಮಲ್ತ ಹೋರಾಟ ಮಲ್ತಿನಾರ್.

ಆಧುನಿಕ ಯುಗೋತ್ತ ಕವಿಕ್ಲು

ಜೈನ ಮಹಿಳೆ ನೆಲ್ಲಿಕಾರ್, ಜಗತ್ತಾಲಯ್ಯ ಜ್ಯೋತಿಷಿ, ಟಿ. ಚಂದ್ರರಾಜ ಶೆಟ್ಟಿ ಸಿದ್ಧ ಕಟ್ಟೆ, ಬೆದ್ರದ ಟಿ. ರಘುಚಂದ್ರರಾಜ ಶೆಟ್ಟಿ, ಸನ್ಮತಿ ಜೈನ್ ಕೇಪಾಡಿ, ಬೆದ್ರದ ಅಜಿತ ಪ್ರಸಾದ್, ನೆಲ್ಲಿಕಾರ್ ಧರ್ಮರಾಜ ಯಾದವ -ಬೆದ್ರದ ಧರ್ಮರಾಜ ಇಂದ್ರ, ಮುನಿರಾಜ ರೆಂಜಾಳ, ಎಂ. ಕೆ. ರವೀಂದ್ರನಾಥ್, ಜಿ.ಕೆ. ಜೈನ್, ನಾ ವುಜಿರೆ, ಮೊಕ್ಕು ಮಾಂತ ತುಳುನಾಡ್ ಜೈನ ವಿದ್ವಾಂಸರಾಲಾದ್ ಬರ್ಪೆರ್.

ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊದ ಮಾತೃಶ್ರೀ ರತ್ನಮ್ಮ - ಮೇರ್ಲ ಕನ್ನಡೊಡ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆ ಮಲ್ತದೇರ್, ಸೇನ ನೆಮಿರಾಜ ಮಲ್ತೇರ್ ಕನ್ನಡೊಡು ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ಕಾನೂನು, ಸಂಶೋಧನೇದ ಪ್ರಸ್ತುತೊಲೆನ್ ಬರೆದು ಭಾರೀ ಪುದರ್ ಪಡೆಯಿನಾರ್. ಅಂಚಿನೇ ಧವಳ ಗ್ರಂಥದ ಭಾಷಾಂತರ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು

ಉಬಾರ್ (ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ) ದ ಜಿನರಾಜ ಪೂಂಚರ್, ಬೆದ್ರದ ದೇವಕುಮಾರ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಡಾ|| ಎಸ್.ಪಿ.ವಿದ್ಯಾಕುಮಾರ್, ಬೊಕ್ಕ ಉಜಿರೆದ ಪ್ರೊ. ನಾ. ವುಜಿರೆ ಕೆಲಸೊ ಮಲ್ತುದೇರ್.

ಬೇತ ಕ್ಷೇತ್ರೊಲು

ತುಳುನಾಡುಡ್ ರಾಜಕೀಯ, ವಕಾಲತ್, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕೃಷಿ-ವಿದ್ಯೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಕ್ಷೇತ್ರೊಲೆಡ್ ನಮ ತುಳುನಾಡ್ ಜೈನೆರ್ ಭಾರಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಾದೆರ್.

ರಾಜಕೀಯೊಡ್ ಕೆ.ಬಿ. ಜಿನರಾಜ ಹೆಗ್ಗಡೆ, ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊದ ರತ್ನರ್ಮ ಹೆಗ್ಗಡ್ತು, ಕೇಂದ್ರ ಮಂತ್ರಿಲಾದಿತ್ತಿ ಧನಂಜಯ ಕುಮಾರ್, ಶಾಸಕರಾದ್ ರತನ್ ಕುಮಾರ್ ಕಟ್ಟಿಮಾರ್, ಅಭಯಚಂದ್ರ ಜೈನ್ ಪುದರ್ ಪಡೆಯನಾಕ್ಲ. ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್, ತಾಲೂಕು ಪಂಚಾಯತ್, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಲೆಡ್ ಬಾರೀ ಜೈನೆರ್ ಕೊಡುಗೆ ಉಂಡು. ಕಾರ್ಲದ ಎಂ.ಎನ್. ರಾಜೇಂದ್ರ ಕುಮಾರ್ ಡಿ.ಸಿ. ಬ್ಯಾಂಕ್ ಬೊಕ್ಕ ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ್ ಸೇವೆ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲೆರ್.

ಕುಡ್ಲಾಡ್ ಜಿಲ್ಲೆದ ಸರ್ಜನ್ ಆದ್ ಪುದರ್ ಮಲ್ತಿನಾರ್ ಡಾ|| ಪಿ.ಎನ್. ಆರಿಗೆರ್, ಬೊಕ್ಕ ವಿಜಯಾ ಕ್ಲಿನಿಕ್‌ನ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಲ್ತಿನ ಡಾ|| ಕೆ. ರತ್ನರಾಜ ಬಲ್ಲಾಳ್ತು - ಭಾರಿ ಪುದಾರ್ ಪೋಯಿನಾರ್, ಬೆದ್ರಡ್ ಡಾ|| ಜೀವಂಧರುಲ ಭಾರಿ ಸೇವೆ ಮಲ್ತೆರ್, ಇನ್ನಿಕ್ ಪುತ್ತೂರು, ಬಂಟ್ವಾಳ, ಬೆದ್ರ, ಕಾರ್ಲ, ಅರ್ದ, ಬೋಳ್ತೇರ್, ನಾರಾವಿ, ಉಬಾರ್‌ಡ್ ಪೊಸ ಡಾಕ್ಟರೀನಾಕ್ಲ ಸೇವೆ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲೆರ್.

ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊಡು ಇತ್ತೆದ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿಯಾದಿಪ್ಪನಾರ್ ಡಾ|| ಡಿ. ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಗಡೆರ್ -ತುಳುನಾಡ್ ನುಡಿ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಕ್ಷೇತ್ರೊಗು ಮಾಮಲ್ಲ ಸೇವೆ ಸಂದಾವೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಆರ್ ಉಂತಾಯಿನ ಗುಮ್ಮಡ್ ದೇವರ್, ಶಿಕ್ಷಣ ರಂಗೊ, ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆ, ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಈ ಮಾಂತ ಸೇವೆಲೆನ್ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಚರಿತ್ರೆಡ್ ಬಂಗಾರ್ಡ್ ಅಕ್ಷರೊಡೇ ಬೆರೆಪೊಡಾತ್.

ಇಂತ ತುಳುವಪ್ಪೆನ ಸೇವೆಗಾದ್ ತುಳುನಾಡ್ - ನುಡಿಕ್ ಸೇವೆ ಸಂದಾಯಿನ ಜನೋಕ್ಲೆನ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪರಿಚಯೊ ಮಾಂತ್ರ ಮುಲ್ಪ ಉಂಡು. ವಿಸ್ತಾರ ವಾಯಿನ ಪೂರಾ ಪರಿಚಯೊ ಕೊರ್ರ ಪೋಂಡ ಅವೊಂಜೀ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪ್ರಬಂಧೋನೇ ಆಪುನ ಸಾಧ್ಯತೆ ಉಂಡು!

ಜೈ ತುಳುವಪ್ಪೆ

ಚಾವಡಿ ಚರ್ಚೆ

ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ

(ಬೈಯದ ಪೂರ್ತು. ಇಲ್ಲ ಚಾವಡಿಡ್ ಸುಬ್ಬಣ್ಣ ಕುಲೊಂದುಲ್ಲೆ ಜಾಲ್ಡ್ ಸುಬ್ಬಣ್ಣನ ಬೊಡೆದಿ ಪದ್ದಕ್ಕೆ ಇಲ್ದ ಬೇಲೆದಾಯನ್ ಲೆತ್ತೊಂದುಲ್ಲೆರ್)

ಪದ್ದಕ್ಕೆ : ಲೋಕೋ! ಓ ಲೋಕೋ! ಈ ಲೋಕು ಓಡೆ ಪೋತೆಪ್ಪ? ಈ ಜೋಕುಲಾಂಡಲಾ ಉಲ್ಲೆರಾ ಮುಲ್ಪ?

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಈ ಎರೆನ್ಯಾ ಇಂಚ ಲೆತ್ತಕೊಟುನೆ? ಅಕುಲು ಇತ್ತೆ ಎರಾಂಡಲಾ ಮುಲ್ಪ ಉಪ್ಪುವೆರಾ?

ಪದ್ದಕ್ಕೆ : ಉಪ್ಪಂದೆ ಬೊಕ ಓಡೆ ಪೋಪೆರ್? ಅಕುಲು ಮಾತ ಓಡೆ ಪೋತೆರಂದ್ ಬೋಡತ್ತೆ?

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಓಡೆ ಪೋತೆರಂದ್ ಎನಡ ಕೇನುವನಾ? ನಿಕ್ಕು ಗೊತ್ತುಜ್ಜಯಾ! ಈ ಮುಲ್ಪನೇ ಇಲ್ಲಲೇ ಉಪ್ಪುನಾಲ್ತ?

ಪದ್ದಕ್ಕೆ : ಅಂದಂದ್ ಯಾನೊರ್ತಿ ಇಲ್ಲಲೇ ಉಪ್ಪುನಾಲ್ಂದ್ ಎಂಕ್ ಪತ್ತೆ ಕೆಬಿ ಪದನಾಜಿ ಕಣ್ಣಲು ಉಪ್ಪೊಡು. ಬೊಕ ಈರ್ ಓಲು ಉಪ್ಪುನೆ? ಇಲ್ಲಲೇ ಅತ್ತೇ? ಚಾವಡಿಡ್ ಕುಲ್ಲುಂಡ ಎನಡ್ ಎಚ್ಚ ಅತ್ತೆ ಈರೆಗ್ ಬೈಲ್ ಬಾಕ್ಯಾರ್ ಮಾತ ತೋಜುನೆ?

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಈ ಪನ್ನುವು ಸರಿ. ಆಂಡ ಯಾನ್ ಏಪಲಾ ಮೂಲೇ ಕುಲೊಂದೇ ಉಪ್ಪುವೆನಾ? ಬೈಯದ ಪೂರ್ತು ಜೋಕುಲು ಇಲ್ಲಲ್ ಓಲ್ಲಾ ಉಪ್ಪನೆಂದ್ ಉಂಡಾ? ಜಾಲಾ ಗುಂಪೊಲಿ ಪತ್ಯರೆ ಪೋದುಪ್ಪೊಡು. ಅಂಚೆನೇ ಲೋಕುಲಾ ಓಡಗಾಂಡಲಾ ಪೋದುಪ್ಪೆ.

ಪದ್ವಕ್ಕೆ : ಜೋಕುಲು ಇತ್ತೆ ಇಲ್ಲಲ್ ಕುಲ್ಲುಜೆರ್ಂದ್ ಎಂಕ್‌ಲಾ ಗೊತ್ತು ಉಂಡು.

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಬೊಕ ದಾಯೆಗ್‌ಯಾ ಈ ಇಂಚ ಲೆತ್ತ ಕೊಟುನೆ? ನನ ಗೊಬ್ಬುದು ಬತ್ತಿನಗ ಆತ್ತಂಡ ಕತ್ತಲೆ ಆನಗ ಎಂಚಲಾ ಬರ್ಪರತ್ತ?

ಪದ್ವಕ್ಕೆ : ಬಚ್ಚಿನಗ ಬರ್ಪರಂದೆ! ಆಂಡ. ಆತ್‌ನೆಟ್ಟ ಯೇರ್ ಕಾಪುನೆ? ಅಂಚ ಅಕುಲು ಬನ್ನಗ ಪೂರ್ತಾಪುಂಡುಂದೇ ಲೋಕುನುಲಾ ಲೆತ್ತನೆ.

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಇತ್ತೆ ನಿಕ್ಕ ಲೋಕು ದಾಯೆಗ್‌ಯಾ?

ಪದ್ವಕ್ಕೆ : ಲೋಕು ದಾಯೆಂದ್ ಪಂಡ? ಬೊಕ ಲೋಕುನ ಬೇಲೆಲೆನ್ ಈರ್ ಮಲ್ಪುವರಾ?

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಆಂಡ್ ಮಾರಾಯಿದಿಯೇ ಯಾನ್ ಮಲ್ಪುಜಿ. ಅವ ಆಯೆನೇ ಬರೋಂದುಲ್ಲೆ ತೂಲ. ಆಯೆ ಓಡ ಪೋಯಿನೆಗೆ?

ಪದ್ವಕ್ಕೆ : ಅವು ಎಂಕ್ ದಾನೆ ಗೊತ್ತು? ಈರೇ ಕೇನೆ!

ಲೋಕು : ಅಣ್ಣರೆ ಬಜೆಕ್ಕಟೇ ಪೋದು ಬರೊಡಾಂಡ್!

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ದಾದಯಾ ಲೋಕೋ ಬಜೆಕ್ಕ? ಈ ಒಲ್ಲು ಬರ್ಪುನೆ ಇತ್ತೆ?

ಲೋಕು : ಆಚಾರಿ ಕೊಟ್ಟಗತ್ತೆ ಅಣ್ಣರೆ ಕಡಪುಡುದುನೆ ಈರ್? ಮುರಾನಿಯೇ ಕೊನರೊಡ್ತಾಂಡ್. ಆಂಡ ಕೊಟ್ಟು ಪಿಕ್ಯಾಸ್ ನನಲಾ ಆತ್‌ಜಿಗೆ!

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಓ ಆಂದ್ ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕ. ಮುರಾನಿ ಒರ ಈ ಪೋದಿತ್ತತ್ತ? ಅಪ್ಪಗನೇ ಅವೆನ್ ಕೊನದುಪ್ಪೊಡುಂದು ಎನ್ನಿತ್ತೆ. ಇತ್ತೆ ಇನಿಲಾ ಅವು ಆತ್‌ಜಿಗೇನಾ?

ಲೋಕು : ಒಲ್ಲುಡ್ವು? ರಡ್ಡದಿನ ಕರಿದ್ ಬರ್ಬರೆ ಪಂಡರ್.

ಪದ್ವಕ್ಕೆ : ಉಂದು ಈರ್ ಲೋಕುನು ಆಚಾರಿ ಕೊಟ್ಟಗ್ ಕಡಪುಡ್ವು ಆಯೆ ಓಡ ಪೋತೆಂದ್ ಎನಡ ಕೇನುನ್ನೇ? ಎಡ್ಡ ಕುಸೆಲ್ ಈರೆನವು.

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಆಯಡನೇ ಒರ ಕೇನ್‌ಗೆ! ಇನಿ ಆಯಡ ಪೋಯೆರೆ ಯಾನ್ ಪನ್ನೆನಾಂದ್!

ಲೋಕು : ಇನಿ ಪೋಯೆರೆ ಪನ್ತಾಚೆರಕ್ಕೆ. ಮುರಾನಿ ಪನ್ತನವು. ಆನಿ ಅಲ್ಪ ಆದ್‌ಜ್ಜಂಡ್. ಅಂಚ ಇನಿ ತಿಕ್ಕುವಾಂದ್ ಪೋಯೆ.

ಪದ್ವಕ್ಕೆ : ಆಂಡ, 'ಪೋಪೆಂದ್' ಪಂಡ್‌ದ್ ಪೋತೊಲಿತ್ತಾಂಡ್.

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಅಂದಯಾ ಲೋಕೋ! ಕೊಟ್ಟು ಪಿಕ್ಯಾಸ್ ಕೊಡಪಾಯೆರೆ ಕೊರ್ಪು ದಿನ ಪಾಕ ಆಂಡಾಂದ್!

ಲೋಕು : ಪಾಕ ದಾಲಾ ಆತ್‌ಜಿ. ಕರಿ ಶುಕ್ರಾರ ಆತ್ತೇ ಕೊರ್ಪು ಬತ್ತನೆ.

ಪದ್ವಕ್ಕೆ : ಇನಿ ವಾ ಬಾರಯಾ ಲೋಕೋ?

ಲೋಕು : ಬುದಾರದ ಮನದಾನಿ ಆತ್ತೇ?

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಬುದಾರದ ಮನದಾನ್ಯ? ಶುಕ್ರಾರದ ದುಂಬುನಾನ್ಯ? ನಿಕ್ಕದಾನೆ ಗುರುವಾರಾಂದ್ ಪನ್ನೆರೆ ಆವಂದಾ?

ಲೋಕು : ಅವು ಎಂಚ ಪನ್ನೆರೆ ಆಪುಂಡು? ಅವು ಆಲೆನ ಪುದರತ್ತೇ?

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಆಲೆನ ಪಂಡ ಯೇರೆನಯಾ ಲೋಕೋ?
 ಪದ್ವೆ : ಆಲೆನ ಪಂಡ ಆಯನ ಬೊಡೆದಿನಾ. ಈರೆಗ್ ಆತ್‌ಲಾ ಗೊತ್ತಾಪುಜಾ?
 ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಓ ಅಂಚಿ! ಉಂದು ಎಡ್ಡೆ ರಂಗ್ ಉಂಡುಯಾ! ನಿಕ್ಕ ನನ ವಾ ಪುದರ್‌ಲೆನ್
 ಮಾತ ಪನ್ನರೆ ಆವಂದ್‌ಯಾ ಲೋಕೋ?
 ಪದ್ವೆ : ಅಯಿಕ್ಕೇ ಪನ್ನುನೆ ಈರೆಗ್ ನನಲಾ ಒಂತೆ ಜೋಕುಲಾಟಿಗಿಂದ್. ವಾ ಪುದರ್‌
 ಲೆನ್ ಪನ್ನರೆ ಆವಂದ್‌ಂದ್ ಆಯನನೇ ಕೇಂಡ ಪನ್ನುನೆ ಎಂಚಯೇ? ಈರೆಗ್
 ಆತ್‌ಲಾ ಅಂದಾಜಿ ಆಪುಜಾ?
 ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಅವುಲಾ ಅಂದ್‌ದೆ. ಈಲ ಅಂಚಿನೇ ಎನ್ನ ಪುದರ್ ಪನ್ನನಯಾ?
 ಪದ್ವೆ : ಈರಾಲ ಎನ್ನ ಪುದರ್ ಪನ್ನರೆಯೇ?
 ಲೋಕು : ಪನ್ನುನೆ ಎಂಚಿ? ಪನ್ನರೆ ಆಪುಂಡೇ?
 ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಇತ್ತ ಮಾತ ಅವು ದಾಲಾ ಇಜ್ಜಿ ಕಂಡನ್ನನ್ ಎದುರುಡೇ ಆಯೆ ಇಂಬೈಂದ್
 ಪನ್ನುನಕುಲು ಏತ್‌ಲಾ ಉಲ್ಲೆರ್.
 ಪದ್ವೆ : ಅಂದ್‌ಯಾ ಲೋಕೋ ಇತ್ತ ಪನ್ನರೆ ಆವಂದಿನ ಪತ್ತರೆ ಆವಂದಿನ ಒವು
 ಉಂಡು?
 ಲೋಕು : ಅಯಿಕ್ಕೇ ಪನ್ನುನೆ ಇತ್ತ ಕಲ್ಪಿಗಿಂದ್!
 ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಅವು ಮಾತ ಕಾಲ ಬದಲಾನಗ ಬದಲಾಪುನವು. ಒಂಚಿ ಕಾಲೊಡು ಇತ್ತಿನವು ಇತ್ತೆ
 ರೂಢಿಡ್ ಉಪ್ಪೊಡುಂದ್ ದಾಲಾ ಇಜ್ಜಿ
 ಲೋಕು : ದಾದನಪ್ಪ 'ಕಾಲೊಗು ತಕ್ಕ ಕೋಲ'ಂದ್ ಅಯಿಕ್ಕೇ ಆದುವೊಡು ದುಂಬು
 ದಕುಲು ಪನ್ತಾನೆ!
 ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಪನ್ತಾನೆ ಅಯಿಕ್ಕೇ. ಅಂಚಿ ಬದಲಾವೊಂದು ಪೋಪುನವೇ ಲೋಕ ನಡಪು. ಅವು
 ಆನಿಗ್ ಸರಿ. ಉಂದು ಇನಿಗ್ ಸರಿ.
 ಪದ್ವೆ : ಅವು ಮಾತಾ ಕತ್ತೆ ಪುರಾಣ ಸಮ. ಇತ್ತ ನಮ ಲೋಕುನು ಲೆತ್ತನೆ ಇಂದಕ್ಕನಾ?
 ಪಟ್ಟಾಂಗ ಪಾತೆರೈರೆನಾ?
 ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಪಟ್ಟಾಂಗಲಾ ಒಂತೆ ಬೋಡುಯಾ!
 ಪದ್ವೆ : ಅವು ಅಪಗ. ಪಟ್ಟಾಂಗ ಪಾತೆರೊಂದೇ ಕುಲ್ಲಿ. ಒನಸ್‌ಗಾನಗ ತೆರು ನಿಕ್‌ಲೆಗ್!
 ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಅಂದ್ ಅವು ಸಮ. ಆಂಡ ಲೋಕು ದಾದ ಮನ್ನೊಡು ಇತ್ತೆ?
 ಪದ್ವೆ : ದಾಲಾ ಇಜ್ಜಿ ಆಂಡ ಅಂಗಡಿಂಚಿ ಮಿನಿ ಪೋಪುನ ಬೊಡ್ಡಾ? ಇರ್ಲ್ ಎಂಚಿ
 ಉನ್ನರ್? ಕೆಜೆಪುಗು ದಾಲಾ ಕೊಂಡೊಡ್ಡೆ?
 ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಎಂಚಿನ ಆವೊಡು? ಅಂದಯಾ ಲೋಕೋ ಈ ಒರೆ ಅಂಚಿ ಅಂಗಡಿಂಚಿ
 ಪೋದು ಬಲ ಆವಾ.
 ಲೋಕು : ಯಾನ್ ಎಕಡೇ ಪೋಯೆರೆಂದ್ ಪಿದಡ್ಡೆ. ನಮ ಪಾತರುನಟ್ಟೇ ಬೂರ್ಯ
 ತೂಲೇ.
 ಪದ್ವೆ : ನನ ಪೋದು ಬತ್ತದ್ ಎಪೊಗು? ಎಲ್ಲೆಗಾ? ಇನಿ ಎಂಚಾಂಡಲಾ ಇತ್ತೆನಟ್ಟೇ
 ಸುದಾರಿಪುಗ.
 ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಅವು ಎಡ್ಡೆ ಪಾತರೆ. ನಿನ ಬಾಯಿಡ್ಲೇ ಅಂಚಿ ಬತ್ತನವು ಭಾರೀ ಎಡ್ಡೆನೇ ಆಂಡ್.

ಯಾನ್ ಮಿನಿ ಓಲ್ಲಾ ಪಂತುವೆಂಡ ಪರಪರ ಪರಂಚಾಟ ಸುರುವಾತ್ ಇತ್ತೆ.

ಪದ್ವೆ : ಎನ್ನವು ಪರಂಚಾಟ! ಬೊಕ ಈರ್ ನವು ಎಂಚಿನ? ನಿಕ್ಲೆಡ ಪಾತೆರೊಂದೇ ಕುಲ್ಲುಂಡ ಆವು ಕತೆ. ಅಟಿಲ್ ಕೋಣೆಡ್ ನನ ಎಂಚಿನ ಉಂಡು ಎಂಚಿನ ಇಜ್ಜಿಂದ್ ತೊದೇ ಆವೊಡಾತೆ. (ಉಳಯಿ ಪೋಪಲ್).

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಅಂದಯಾ ಲೋಕೋ! ನನ ಎಂಚಲಾ ಎಲ್ಲೆನೇ ಮಾರ್ಗದ ಬರಿಕ್ ಪೋಯೆರೆ ಆಂಡ್! ಇನಿ ಪೋದು ಬರ್ಯೆರೆ ಪೂರ್ತು ಯಾವಂದ್. ದಾಯ್ತ ಮಾತ ಬೋಡುಂದು ಒಂಜಿ ಸಾಮಾನ್‌ಲೆ ಪಟ್ಟಿಲಾ ಇನಿ ಮಲ್ಪೊಡು ಆವಾ?

ಲೋಕು : ಆವು ಅಪಗ. ತಿಂಗೊಲ್ ಬೊಲ್ಪುಲಾ ಇತ್ತೆ ಇಜ್ಜಿ ಮುಳಿ ಪಂತಿ ಬಳತ್‌ದ್ ಆ ಸಾದಿಲಾ ಒಂತೆ ಎಡ್ಡೆ ಇಜ್ಜಿ.

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ನಮ ಕಟ್ಟಿದ ನೇಮ ಏಪ ಬರ್ಪುಂಡಯಾ ಲೋಕೋ?

ಲೋಕು : ಉಂಡು ಎಡ್ಡೆ ಪಂಚಾತಿಗೆ ಈರೆನವು. ಜಾತ್ರೆ ಏಪಂದ್ ಈರ್ ಎನಡ ಕೇನುವರೇ? ಆವು ಬರ್ಪಿ ಪುಣ್ಯಮೆಗತ್ತೇ? ಅಯಿಟ್ ಎಚ್ಚಿಕ್ಕಮ್ಮಿ ದಾಲಾ ಇಜ್ಜಿ ಒರ್ಸೊಗುಲಾ ಒಂಜೇ ಕುದಿಯತ್ತೇ?

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಅವು ಸಮ. ಕಟ್ಟಿದ ಪುಡೆಬರಿ ಮಾತ ಕೆತ್ತದ್ ಅಲ್ಪ ಮಾತ ಸಮ ಆವೊಡತ್ತೆ?

ಲೋಕು : ಅವು. ಎಲ್ಲೆದ ಒಂಜೇ. ಎಲ್ಲಂಜಿ ಆ ಕೆಲಸ ಮನ್ಬುಗ.

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಅವು ದಾನೆ ಎಲ್ಲೆ ದಿನ ಎಡ್ಡೆ ಇಜ್ಜಾ?

ಲೋಕು : ಎಲ್ಲೆ ಮಿಜಾರ್‌ದ ಕಂಬುಲ ಆತ್ತೇ?

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಓಹೋ! ಅಂಡನಪಗ? ಈ ಕಂಬುಲದ ಮಲ್ಲ ಮರ್ಲೆ ಆತ್ತಯಾ? ಎಂಕ್‌ಲಾ ಈ ನೆನವು ಮಲ್ತನವು ಎಡ್ಡೆ ಆಂಡ್. ಎಲ್ಲೆಗ್ ಪಿದಡುನ ಅಟ್ಟಣೆ ಆವೊಡತ್ತೆ?

ಲೋಕು : ಈ ಸರ್ತಿ ಮಸ್ತ್ ಎರ್ಲು ಬರ್ಪಗ!

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಬೊಕ ಬರಂದ್? ಆತ್ತಂದೆ ಈ ಸರ್ತಿ ಮಲ್ಲಮಲ್ಲ ಮಂತ್ರಿನಕುಲು ಆಕುಲು ಮೊಕುಲು ಮಾತ ಬರ್ಪರ್‌ಗೆ.

ಲೋಕು : ಅಂಚಾಂಡ ಬಾರಿ ರೈಸೆರೆ ಉಂಡು ಈ ಸರ್ತಿ ಕಂಬುಲ!

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಒಂತೆ ಮಿನಿ ಆತ್ತಯಾ! ಮಸ್ತ್ ರೈಸೆರೆ ಉಂಡು.

ಲೋಕು : ಅಣ್ಣೆರೆ! ಬರ್ಪಿ ಸರ್ತಿಗಾಂಡಲಾ ನಂಕ್ ರಡ್ಡ್ ಕಂಜಿಲೆಗ್ ಕೊನೆಯರೆ ಆಪುಂಡಾ ತೊವೊಡು.

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಈ ಎಡ್ಡೆ ಪಂಡಯಾ? ಇತ್ತೆ ಕಂಜಿಲೆನ್ ಮಾತ ಕಟ್‌ಪಾಡುನ ಕಾಲ ಆತ್. ಅವು ಮಾತ ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕ ಆತ್ ಸುಲಭಲಾ ಇಜ್ಜಿಯಾ!

ಲೋಕು : ಈರ್ ಮನಸ್ ಮಲ್ತರಂಡ ಮಾತ ಆಪುಂಡು ಅಣ್ಣೆರೆ.

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ನನ ಮನಸ್ ಮಲ್ಪೆರೆ ದಾಲಾ ಇಜ್ಜಿ ಅವು ಮಾತ ದುಂಬುದ ಕಾಲೊಡು ಆಂಡ್. ಗಿಡ್ಡೆರ್ಲೆನ್ ಕಟ್‌ಪಾಡ್ಡ್ ಸಾಂಕು ಏತಾಂಡಲ ನನ ಆತೆಕ್ಕಾತೇ ಉಂಡು. ಒಟ್ಟುಡು ನಿಕ್ಕೊರೆ ಕಂಬುಲದ ಕರೆಟ್ ಬಲಿಪೆರೆ ಕೆಕ್ಕಿಮುಟ್ಟ ಆಸೆ ಉಂಡುಂದು ತೋಜೊಡು.

ಲೋಕು : ಅಂಚೆ ಆತ್ ಅಣ್ಣೆರೆ..! ಮುರಾನಿ ನಮ ಕಂಡೆದ ಕೋರಿದಾನಿ ತೊಲೆ ಅವು ನಮ ಕಂಚಿಲು ಎಂಚ ಬಲಿತ್‌ದ್ ಗೊತ್ತುಂಡೇ?

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಅಪಗ ಈ ಕಂಜಿಲೆನೇ ಎಲ್ಲಂಜಿ ಮೂಲ್ವಿದ ಅರಸು ಕಂಬುಲಗ್ ಕೊನೋಂಡ

ಆವಂದಯಾ?

ಲೋಕು : ಆವಂದ್ ಆವಂದ್ ಈರ್ ಎಂಚಿನ ಪನ್ನರ್? ಈ ಸರ್ತಿಗ್ ಮಿನಿ ಆವಂದಪ್ಪ.
ಅವು ಬಾಲೆ ಕಂಜಲು! ನನ ಒಂಜಿ ಒಸೂರ್ ಆಂಡಲಾ ಆವೋಡಪ್ಪ!

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಅಪಗ ಬರ್ಪಿ ಸರ್ತಿಗ್ ತೂಕ. ಆತ್‌ನೆಟ್ಟ ಅವೆನ್ ಪೂರ್ಲು ಸಾಂಕುನ ಕೆಲಸ
ನಿನ್ನವು.

ಲೋಕು : ಕಂಡಿತಾ! ಅಯಿಕ್ ದಾನೆ ಆವೊಡು. ಈರ್ ಎಂಚ ಪಂಡರಾ ಅಂಚೆ!
(ಪದ್ದಕ್ಕೆ ಉಲಯಿಡ್ ಬರ್ಪಲ್)

ಪದ್ದಕ್ಕೆ : ದಾನೆಯೇ ನಿಕ್‌ಲೆ ಪಟ್ಟಾಂಗ ನನಲಾ ಮುಗಿದಿಜಾ? ಅಯಿಚ್‌ಲಾ ಕಂಬುಲದ
ಸುದ್ದಿ ದಾನೆ ಭಾರೀ ಆವೊಂದುಂಡು?

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ನಮ ಲೋಕುಗು ಕಂಬುಲಡ್ ಒರ ಎರುಗಿಡೆಪ್ಪೆರೆ ಭಾರಿ ಕೊದಿ ಆವೊಂದುಂಡು.
ಅವುಲಾ ನಮ ಕಂಜಲೆನೇ ಬರ್ಪಿ ಸರ್ತಿಗ್ ಕೊನೋವುಡು ಪಂಡೊಂದುಲ್ಲೆ.

ಪದ್ದಕ್ಕೆ : ಆಂಡ್! ನನ ಈ ಕಂಬುಲದ ಎರ್ಲೆನಲಾ ಒಂಜಿ ಮರ್ಲ್ ಸುರುವಾಂಡ
ನಿಕ್‌ಲೆಗ್? ಈತ್‌ನೆಟ್ಟ ಆವೊಂಜಿ ಇಜ್ಜಾಂಡ್!

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಅಂಚ ಅತ್ತಯಾ! ಇತ್ತೆ ಕಂಬುಲ ಪಂಡ ಎಂಚಿನಂದ್ ಎನ್ನಿದಾ? ಅವು
ದುಂಬುದಲೆಕೊ ಅತ್ತ. ಅಡೆ ಏರೇರ್, ಒಲ್ಲೊಲ್ತಕುಲು ಮಾತ ಬರ್ಪೆರ್
ಗೊತುಂಡ ನಿಕ್?

ಪದ್ದಕ್ಕೆ : ಏರೇರ್ ಬರ್ಪೆರ್? ಒಲ್ಲೊಲ್ತಕುಲು ಬತ್ತೆರಾಂಡಲಾ ಎಂಕುಲು ಪೊನ್ನೆನಕುಲು
ದಾಲ ಬರ್ಪುಲೆಕ್ಕ ಇಜ್ಜೆದೇ!

ಲೋಕು : ಅವುಲಾ ಸಂಗತಿ ಆಂದ್‌ದೆ. ಪೊನ್ನೆನಕುಲು ಕಂಬುಲಗ್ ದಾಯೆ ಪೋಪುಜೆರ್?

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಈ ಎಡ್ಡೆ ಪಂಡಯಾ. ಪೊಂಜೆವುಲು ಮಾತ ನನ ಕೋರ್ಡಟ್ಟ ಕಂಬುಲಗ್
ಪೋಯೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರಾಂಡ ದಾಲಾ ಆವು.

ಪದ್ದಕ್ಕೆ : ದಾನೆ ಆವು? ತಾಳಮದ್ದೊಲಿ, ಆಟ ಕೂಟ, ಕಂಬುಲ ಉಂದು ಮಾತ ನಿಕ್‌ಲೆಗ್
ಆನ್ನೆನಕುಲೆಗೇ ಮೆರೆಯೆರೆ ಇತ್ತಿನವಾ? ಪೊನ್ನೆನಕುಲು ನಿಕ್‌ಲೆಗ್ ಇಲ್ಲಲ್
ಬೋಡು! ಬೋಡ್ತಿನೆನ್ ಮಾತ ತಯಾರ್ ಮಲ್ತ್ ದೀಯೆರೆ!

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಆಂಡ್, ಮೊಳೆನ ಸುರುವಾಂಡ್ ನನ. ಇಂದಯಾ ನಿಕ್ ಗೊತ್ತುಂಡಾ? ಇತ್ತೆ
ತಾಳಮದ್ದೊಲಿ ಕೂಟೋಡು ಪೊಂಜೆವುಲಾ ಅರ್ತ ಪನ್ನೆರೆ ಸುರುಮಲ್ತೆದೋಗೇ!

ಲೋಕು : ಆತೆ ಅತ್ತ ಅಣ್ಣೆರೆ...! ಆಟೋಡು ಏಸಲಾ ಪಾಡುವೆರ್! ಪದ ಪನ್ನನ
ಭಾಗತೆರಲಾ ಪೊನ್ನೆವೇ!

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಆಂದ್‌ಯಾ. ಪೊನ್ನೆವಳೆನೇ ಆಟದ ಒಂಜಿ ಮೇಳನೇ ಸುರು ಆತ್‌ಂಡ್. ಇತ್ತೆ,
ನಿಕ್ ಸಮಾಧಾನ ಆಂಡಯಾ?

ಪದ್ದಕ್ಕೆ : ಇಂದೆಕ್ಕೇದ ಕಲ್ವಿಗಂದ್ ಪನ್ನನೆ. ನನ ಎಂಕುಲು ಪೊನ್ನೆನಕುಲು ಆಟ ನಲ್ಲೆರೆ ಸುರು
ಮಲ್ತಂಡ ನಿಕುಲು ಆನ್ನೆನಕುಲು ಇಲ್ಲಲೇ ಕುಲ್ಲೊಡಾವು.

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಇಲ್ಲಲ್ ದಾಯೆಗ್ ಕುಲ್ಲೊಡು? ನಿಕ್ ಆಟ ತೂಯೆರೆ ಜನ ಮಿನಿ
ಬೊಡೊಡೋ?

ಲೋಕು : ಒಟ್ಟುಡು ಕಾಲಾ ಪೂರ ಕೆಟ್ಟೊಡಪ್ಪ!

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಕಾಲ ದಾಲಾ ಕೆಟ್ವೆದ್ ಜಿಯಾ! ದುಂಬು ಪೊನ್ನೆನಕುಲು ಕೋರ್ದೆಟ್ಟಡ್ ಬಾಲ್ ಕಟ್ಟುನೆನ್, ಅವು ಮುಟ್ಟತ್ತ ಬೂರುನೆನ್, ಬಾಲ್ ಕಂತ್ ದ್ ನೆತ್ತರ್ ಜಪ್ಪುನೆನ್, ಕಂಬುಲಡ್ ಗಿಡ್ಡೆಲೆಗ್ ನೋಪುನ ಪೆಟ್ವಲನ್ ಮಾತ ತೂಯೆರಾಂದಾಂಡ ನುಪ್ಪುನೀರ್ ಬುಡುದು ಕುಲ್ಲೇರ್. ಆತೆ ಅತ್ತಾ! ಆನ್ನೆನಕ್ಕೆನ್ ಇಲ್ಲ ಪೊಗ್ಗಲಾ ಬುಡಯೆರ್!

ಪದ್ವಕ್ಕೆ : ಓಹೋ! ಗುಟ್ಟು ಅಂಚೆ ಉಂಡಾ? ಉಂದು ಎಡ್ಡೆ ಸಂಗತಿ. ಎಂಕ್ ಗೊತ್ತೇ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ಅವೇ ಜೋಕುಲುಲಾ ಗೊಬ್ಬುದು ಬತ್ತಂದ್ ತೋಜುಂಡು. ನನ ನಿಕ್ಕೆ ಕಂಬುಲದ ಕತೆ ಆಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ಒಂತೆ ಬೋಡಾವು.

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಅಕ್ಕೆಗ್ ದಾಯೆಗ್ ಯಾ ಈ ಕಂಬುಲ ಗಿಂಬುಲದ ಕತೆ? ಟಿ.ವಿ. ರೇಡಿಯೋಲೆಡ್ ಅವು ಉಂದುಂದು ಮಾತ ಬೋಡಿತ್ತನಾತ್ ಬರ್ಪುಜಾ? ಆಂಡ ಉಂದು ಮಾತಾ ಇತ್ತದಕುಲೆಗ್ ಪತ್ತಂದಿನವು.

(ರೇವತಿ ಬರ್ಪಲ್)

ರೇವತಿ : ಉಂದು ದಾದೆ ನಿಕುಲು ಒಟ್ಟು ಕುಲೊಂದು ಕತೆ ಪಂಡೊಂದುಲ್ಲರ್? ಎಂಚಿನ ಸಂಗತಿ?

ಪದ್ವಕ್ಕೆ : ನಿಕುಲು ಬೊಕ ಓಡೆ ಪೋಯರ್? ಮುಲ್ಪ ಎಡ್ಡೆ ಸುದ್ದಿ ಮಾತ ಇತ್ತಂಡ್. ಆಯೆ ರಾಜೆ ಓಡೆ ಪೋಯೆದೇ?

ರೇವತಿ : ಆಯನ ಗೊಬ್ಬು ನನಲಾ ಮುಗಿದಿಜಿ. ಎಲ್ಲಂಜಿ ಕುಡಲದ ಮಂಗಳ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣೊಡು ಆಯಗ್ ಬಲಿಪೆರೆ ಉಂಡುಗಿ.

ಲೋಕು : ದಾದೆ ಬಾಲೆ? ನಿಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ಬಲೆರೆ ಉಂಡಾ? ಕಂಬುಲಡ್ ಎರ್ಲೆಗ್ ಮಾತ್ರ ಆತ್ತೆ ಅಪಗಾ?

ರೇವತಿ : ಅಂದಂದ್ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ರನ್ನಿಂಗ್ ರೇಸ್ ಮಾತಾ ಬಲಿಪೆರೆ ಗೊಬ್ಬೆರೆ ಉಂಡು.

ಲೋಕು : ಅವು, ಅವಗ ನಿಕ್ಲೆನ್ ಗಿಡೆಪ್ಪುನಕುಲು ಏರ್?

ಪದ್ವಕ್ಕೆ : ಲೋಕುನಲಾ ಒಂಜಿ ಬುಳೇವಾಂದ್. ಗಿಡೆಪ್ಪೆರೆ ದಾನೆ ಅವು ಕಂಬುಲದ ಕರೆನಾ?

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಅತ್ತಯಾ ಲೋಕುಲಾ ಪನ್ನುನವು ಸಮ. ಅಲ್ಪಲಾ ಕರೆ ಇತ್ತಲೆಕ್ಕನೇ ಕೋರ್ತುಂಡು ಉದ್ದೊಗ್ಗು ಅತ್ತಂಡ ಸುತ್ತ ಗೆರೆ ಪಾಡುವೆರ್. ಅಯಿತ ಉಳಯಿಡೇ ಅಕುಲು ಬಲಿಪೊಡು. ಎರ್ಲಲಾ ಕರೆ ಬುಡ್ಡು ಬಲಿಪೆರೆ ಆಪುಂಡಾ?

ಬೊಕ ಬಲಿಪಾವುನಕುಲುಲಾ ಅಕುಲೇ ಗೊಬ್ಬಾವುನ ಮಾಸ್ತಾನಕುಲು. ಆಂಡ ಅಕುಲು ಮಾತ್ರ ಜೋಕುಲೆ ಒಟ್ಟುಗು ಬಲಿಪುಜೆರ್ ಆತೆ.

ರೇವತಿ : ಅವು ದಾನೆ ಅಮ್ಮೆರೆ ಕಂಬುಲದ ಸುದ್ದಿ ಪಾತೆರೊಂದುಲ್ಲರ್.

ಪದ್ವಕ್ಕೆ : ಅವು ಮಾತ ನಿಕ್ಲೆ ದಾಯ್ತೆಕ್ಕ ಮಗಾ?

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಅಲೆಗ್ ದಾಯ್ತೆಕ್ಕಂದ್ ಉಂಡಾ? ಸಂಗತಿ ತೆರಿಯೊಂಡ ದಾನೆ ಎಚ್ಚೆ ಆಪುಂಡಾ?

ರೇವತಿ : ಅಂದಂದ್. ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಶಾಲೆಡ್ ಪ್ರಬಂಧಲಾ ಬರೆಯರೆ ಉಂಡು. ಅಯಿತ ವಿಷಯ : 'ಹಳ್ಳಿಯ ವಿನೋದಗಳು' ಪಂಡ್.

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಅಂಚಾಂಡ ಎಡ್ಡೇನೇ ಆಂಡೆ! ಎಂಚೆಲಾ ಗೊಬ್ಬುದು ಮಾತ ಬತ್ತರ್. ಒಂತೆ ಕುಲ್ಲುದು ಕೆಬಿ ಕೊರು ತುಕೆ!

ಪದ್ವೆ : ಸಮಾ ಆಂಡ್. ಈರೆ ಕತೆಕ್ ಕೆಬಿ ಕೊರೈರೆ ಜನ ಮೂಜಾಂಡ್ ಇತ್ತೆ.

ರೇವತಿ : ಮೂಜತ್. ನಾಲಾಪುಂಡು. ಇತ್ತೆ ರಾಜುಲಾ ಬರ್ಪೆ!

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಆಯೆ ಬರೊಂದುಪ್ಪಡ್. ಇತ್ತೆ ನಮ ಈ ಕಂಬುಲ, ಕೋಲಂದ್ ಪಂಡ ಅಮೇರಿಕಾ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಪಿದಯಿ ಊರುದಾಕುಲ್ಲಾ ಬರ್ಪೆರ್.

ಪದ್ವೆ : ಅಂದಯೇ ಅಕುಲು ಮಾತಾ ದಾಯೆ ಬರ್ಪೆರ್? ಅಕುಲೆಗ್ ಇಂದೆಟ್ ಎಂಚಿನ ಉಂಡು?

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಈ ಎಡ್ಡೆ ಪಂಡ. ಅವ್ವೇ ಮಲ್ಲ ಸಂಗತಿ. ಅಕ್ಲೆ ಊರುಡು ಇಂಚಿತ್ತಿನವು ಮಾತ ಇಜ್ಜಿ.

ಲೋಕು : ಅಂದ್ ಮುರಾನಿ ನಮ ವಾಲ್ಲಾಡಿದ ಕಂಬುಲಡ್ ಅಕ್ಲೆನ ಒಂಜಿ ಪಡೆನೇ ಇತ್ತಂಡ್. ಅಕುಲೊಂಜಿ ಪಟ ಮಿನಿ ಏತ್ ದೆಯ್ದೊಂದ್ ಗೊತ್ತುಂಡೇ?

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಪಟ, ವೀಡಿಯೋ ಮಾತ ದೆತ್ತೊಂದು ಆಕ್ಲೆ ಊರುಡು ತೆರಿಪಾಯೆರೆ ಕೊನೊಪರ್. ಆಕ್ಲೆಗ್ ತೆರಿಯೊನ್ನ ಸಂಗತಿ ಮೂಲು ಮಸ್ತ ಉಂಡುಂದು ಅಯಿತ ಆರ್ತ.

ಪದ್ವೆ : ದಾಯ್ಡ ಉಂಡಪ್ಪ? ಎಂಕ್ ಒಂಜಿಲಾ ಆರ್ತ ಆಪುಜಿ.

ಲೋಕು : ಮುರಾನಿ ಕದ್ರಡ್ ನಮ ಅಣ್ಣ ಎರುಗಿಡೆತ್ತನವು ಪೇಪರ್ಡ್ಲಾ ಪಟ ಬಯ್ಯಂಡ್ಗೆ!

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಅಂದ್‌ಯಾ! ಪಟ ಮಾತ್ರ ಅತ್. ಸುದ್ದಿಲಾ ಮಸ್ತ ಬೈದಂಡ್.

ಪದ್ವೆ : ನನ ಪೇಪರ್ಡ್ ಒವು ಬರಂದಿನವು? ಆಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ದಾಲಾ ಜಂಬರ ಬೋಡತ್ತ?

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಪೇಪರ್ಡ್, ರೇಡಿಯೋಡು, ಟೀವಿಡ್ ಇಂಚ ಮಾತ ಸಂಗತಿ ಬರ್ಪುನವು ಬಜಿ ಕೆಲಸದಾಂತಿನವು ಅತ್‌ಯಾ! ಅವು ಇತ್ತೆದ ಸೌಲಭ್ಯ. ಅವೆಕ್ ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮೊಲುಂದು ಪನ್ಪೆರ್. ಅವು ಮಾತ ನಂಕ್ ಊರ್ಧ್ವ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಸಂಗತಿಲೆನ್ ತೆರೊನರೆನೇ ಇತ್ತಿನವು.

ಲೋಕು : ಅತ್! ಮದ್ದೆಗ್ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊರ್ಲೆಕ್ಕೊನೇ ಕಂಬುಲ, ಕೋಲೊಲೆಗ್ಲಾ ಇತ್ತೆ ಕಾಕಜಿ ಕೊರೊಂದು ಪೋಪರ್. ಉಂಡಾ ಅಪೆಗಾ?

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಆಯ್ಲೇ ಯಾನ್‌ಲಾ ಪಂಡೆನಿ! ನಮ ಇಲ್ಲಡೆಗೇ ಏತ್ ಕಂಬುಲದ, ಆಟದ, ಕೋಲದ, ನಾಟಕದ ಹೇಳಿಕೆಲು ಬರೊಂದಿಜ್ಜ ತೂಲಿ? ಕಂಬುಲದ ಒಂಜಿ ಪಟ್ಟಿಯೇ ಮಲ್ಪೊಲಿ. ಕದ್ರ, ಬೋಳಂತೂರು, ಐಕಳ, ಪಾಣೇರ್, ಅರಿಬೈಲು, ಬಜಗೋಳಿ, ಮಿಜಾರ್, ವರ್ಕಾಡಿ, ವಾಲ್ಲಾಡಿ, ಮೂಲ್ಕಿದ ಅರಸು ಕಂಬುಲ, ಕಟಪಾಡಿ, ಎರ್ಮಾಳ್, ಸುರತ್ಕಲ್ ಇಂಚೆಂದ್ ನನಲಾ ಸುಮಾರ್ ಉಂಡು.

ಲೋಕು : ಕಂಬುಲದ ಈತ್ ಮಾತ ಸಂಗತಿ ಎಂಕ್ ಗೊತ್ತೇ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ನನಲಾ ಪನ್ನೆ ಒಂತೆ ಕೇಂಡ್ಗೆ.

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಕಂಬುಲಾಂದ್ ಪಂಡ ಅವು ನಮ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಒಂಜಿ ಬಿಸ್ಕಾದಿಗದ ಕೂಟ. ನಮ ಕಂಡೊಡು ಅಡಪುನಗಲಾ ಒರೊರ ಎರುಗಿಡೇರುಜೆರಾ? ಅವ್ವೇ ಒಂತೆ

ಮಲ್ಲೆ ಆದ್ ಕಂಬುಲ ಆಂಡ್!

ಪದ್ವಕ್ಕೆ : ನಟ್ಟಿದ ಕಂಡೊಡು 'ಮಂಜೊಟ್ಟಿಗೊಣ' ಪಾಡ್ವನ ಪನ್ನುಜೆರಾ? ಅವು ಕಂಬುಲಗ್ ಎರು ದಪ್ಪರೆ ಪೋಪುನವೇ ಕತೆ!

ರೇವತಿ : ನಮ್ಮ ಒಂಜಿ ಕಂಡೊಗುಲಾ ಕಂಬುಲಂದ್ ಪನ್ನುತ್ತೆ? ಆಂಡ ಅಯಿಟ್ ಕಂಬುಲ ಆವೊಂದಿಜ್ಜಿ!

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಕಂಬುಲಾ ಆಂಡ ಮಾತ್ರೆ ಕಂಬುಲದ ಕಂಡಂದ್ ಪುದರ್ ಅತ್ತ. ಸಾಗೊಳಿದ ಒಂತೆ ಮಲ್ಲ ಕಂಡೊಗುಲಾ ಈ ಪುದರ್ ಒರ್ಮಲಾ ಉಂಡು. ದುಂಬು ಈ ಕಂಡೊಡು ಕಂಬುಲ ಆವೊಂದುಪ್ಪರೆಲಾ ಯಾವು.

ಲೋಕು : ಆಂಡ ನಮ ಕಂಡೊಗು ಪೂಕರೆ ಪಾಡುನವು ಉಂಡತ್ತೆ. ಅಯಿಟೇ ಗೊತ್ತಾಪುಜೇ ಅವುಲು ದುಂಬು ಕಂಬುಲ ನಡತೊಂದು ಇತ್ತಂಡಂದ್.

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಲೋಕು ಪನ್ನುನವು ಸಮ. ಕಂಬುಲದ ಕಂಡದ ಕಟ್ಟಪುಣ ತೊಲೆ ಏತ್ ಮಲ್ಲವು? ಅಯಿಟ್ ತಾರೆಲೆ ಬುಳಲಾ ಎಚ್ಚಿಗೇ!

ಪದ್ವಕ್ಕೆ : ಅವೆಯೇ! ಆ ಬಂಟೆರೆ ಸಂದಿಡ್ಲಾ ಕಂಬುಲ ಕಂಡೊಲೆ ಸುದ್ದಿ ಬರ್ಪುಂಡು.

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಅಂದಂದ್! ಅಯಿನ್ ಈಯೇ ರೇವತಿಗ್ ಪಂಡಂಡ ಅಲೆಗ್ ಮಸ್ತ ಉಪಕಾರ ಆವು.

ಪದ್ವಕ್ಕೆ : ಅವು ಎಂಕ್ ಇತ್ತೆ ಓಲ್ ಮರತ್ ಪೋತುಂಡ ದಾನ್? ನಮ ಲೋಕುಗು ಎಡ್ಡೆ ಗೊತ್ತುಪ್ಪೊಡು. ಆಯನ ಬೊಡದಿಲಾ ಆ ಸಂದಿನ್ ಕಂಡೊಡು ಪಂಡೊಂದಿತ್ತಲ್.

ಲೋಕು : ಇಜ್ಜಪ್ಪ ಎಂಕ್ ದಾದೆ ಗೊತ್ತುಂಡು? ಅವು ನಿಕ್ಲೆಗ್ ಗೊತ್ತಿನಾತೆ ಎಂಕ್ಲಾ ಗೊತ್ತುಪ್ಪುನೆ!

ರೇವತಿ : ಗೊತ್ತು ಇತ್ತಿನಾತ್ ಪಂಡ ಯಾವು. ಎಂಕುಲು ಕೆಬಕೊರ್ದು ಕೇನುವ ಬೇಗ ಒರ ಪನ್ನೆ.

ಲೋಕು : ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮದಾಂತಿ ಬಾಲೆಲೆನ್ ಪರ್ಮಲೆ ಬಲ್ಲಾಳ್ ನುಪ್ಪು ಕೊರುದು, ದುತ್ತು ಪೊದಪು ಕೊರುದು ಸಾಂಕ್ದ್ ಮಲ್ಲೆ ಮಲ್ಲೆರ್. ಬೆನ್ನೆರೆ ಕಂಡಕಳ ಕೊರೈರ್. ಬಲ್ಲಾಳೆರೆ ಮಂತ್ರಿ ಬುದ್ಧಂತನ ಕಂಬುಲದ ಕೈತಲೇ ಕೋಟಿಚೆನ್ನಯರ್ ಆಣ್ ಬಾಲೆಲೆಗ್ಲಾ ಕಂಬುಲದ ಕಂಡ ಬೆನ್ನೆರೆ ಕೊರ್ಯರ್. ಅನಿಲಜೆ ಬೈಲ್ಡ್ ತಿರ್ತೋಡಿ ಕಂಬುಲ ಬಂಟೆರನವು. ಮಿತ್ತೋಡಿ ಗುಂಡಿಮಾರ್ ಕಂಬುಲ ಬುದ್ಧಂತನವು. ಸುಗ್ಗಿಬುಳೆ ಬೆನ್ನೆಗ ಬುದ್ಧಂತಗ್ಲಾ ಬಂಟೆರೆಗ್ಲಾ ಎಚ್ಚಿಕ್ಕಮ್ಮಿ ಎರಮೀರ ಬತ್ತಿನ, ಲಡಾಯಿ ಆಯಿನ, ನಿಕ್ಲೆಗ್ ಕತೆ ಗೊತ್ತುಂಡತ್ತೇ?

ರೇವತಿ : ಒಂತೊಂತೆ ಗೊತ್ತುಂಡು. ಎಂಕ್ಲೆ ಬೂಕುಲೆಡ್ಲಾ ಈ ಕತೆ ಉಂಡು.

ಪದ್ವಕ್ಕೆ : ಅಂಚಾಂಡ ಎಡ್ಡೆ ಆಂಡೇ! ನನ್ನೊರ ಅಯಿನೇ ಓದುಂಡ ಆಂಡ್!

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಅಗೋಳಿ ಮಂಜಾಣ್ಣನ ಕತೆಟ್ ಪಣಂಬೂರುಡ್ಡು ಕಂಬುಲ ಒಯ್ತ್ ಕೊಂಡ್ರೆರೆ ಪೋಯಿನಕುಲೆನ್, ಮಂಜಾಣ್ ಸೋಪಾಯಿ ಕತೆಲಾ ಉಂಡು.

ರೇವತಿ : ಕಂಬುಲ ಒಯ್ತ್ ಕೊಂಡ್ರುನೆಂದ್ಂಡ ಎಂಚೆನೆ ಆವು?

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಕಂಬುಲ ಒಯ್ತ್ ಕೊಂಡ್ರುನೆಂದ್ಂಡ ಅಂಚತ್. ಒಂಜಿ ಊರುಡು ಪುದರ್ ಪೋಯಿ ಕಂಬುಲ ಒಂಜಿ ಇತ್ತಂಡ ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಊರುದಾಕುಲು ಬತ್ತದ್

ಅಯಿತ್ತ ಆಯ ಲೆಕ್ಕ ದತ್ತ ಕೊಂಡುರುನವು. ಅಕ್ಲೆ ಊರುಡು ಅಂಚಿತ್ತಿನವೇ ಒಂಜಿ ಕಂಬುಲ ನಡಪಾವುನವು. ಅಂಚೆನೆ ಕಂಬುಲಗ್ ಒಂಜಿ ದೈವಂದ್ ಉಂಡು. ಅಯಿನ್‌ಲಾ ಅಂದ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ನಂಬೊಡು.

ಪದ್ವಕ್ಕೆ : ಅರಿಬೈಲ್‌ದ ಕಂಬುಲಡ್ ಅರಿ ಬುಳಿವೊಂದು ಇತ್ತಂಡ್‌ಗೆ? ಅವು ಅಂದ್‌ಗೆನೆಯೇ? ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಇಂಚಿತ್ತಿ ಕತೆ ತುಳುನಾಡ್‌ದ್‌ಂದ್ ಅತ್ತ ಮಾತಾ ಕೋಡಿಲೆಡ್‌ಲಾ ಉಂಡು. ಅಲ್ಲದ ಕಂಬುಲದ ಕಂಡ ಕೋರಿ ಮನದಾನಿ ಕುರುಂಟು ಒಯುಪುನಲಾ ನರಮಾನಿ ಅತ್ತಾಗೆ! ಸತ್ಯದ ಉಚ್ಚು ಸಂಕಮಾಲೆ ಬತ್ತದ್ ರಾತ್ರೆ ಪುಲೈ ಆವೊಡಾಂಡ ಕುರುಂಟು ಒಯ್ತ ಪೋವುಗೆ!

ಪದ್ವಕ್ಕೆ : ಉಂದು ಮಾತ ನಡತ್ತಿ ಸಂಗತಿ ಅತ್ತ ಅಪಗಾ? ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಪೂರಲಾ ನಡತ್ತಿನವುಂದು ಪನ್ನೆರೆ ಆಪುಜೆ. ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಲು ಮಾತ್ರ ನಡತ್ತದ್ ಉಪ್ಪು ಉಂದೆಡ್ಡ್ ಮಾತೆಡ್ಡಲಾ, ದುಂಬುದ ಕಾಲೊಡು ಹಳ್ಳದ ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ ಇತ್ತದಲೆಕೊ ಮನರಂಜನೆ ವಿನೋದ ಕೂಟ ಬೇತೆ ದಾಲಾ ಇತ್ತಜೆ. ಅಂಚಾದ್ ಆಟ ಕೂಟ ಕಂಬುಲಂದ್‌ಂಡ ಅಕುಲ ಏತ್ ದೂರಾಂಡಲಾ ಒಲ್ಲುಡ್ಡು ಓಡೆಗಲಾ ಪೋವೊಂದಿತ್ತರ್.

ಲೋಕು : ಅಂಚಿತ್ತಿ ಕೂಟ ಕಲ ನಡಪುನಗ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಸಂತಲಾ ಉಪ್ಪೇದ್‌ಂಡ್. ಸಾಗೊಳಿಗ್ ಬೋಡ್ತಿತ್ತಿ ಕೊಟ್ಟು ಪಿಕ್ಕಾಸುಲು, ಕತ್ತಿ ಮುಟ್ಟಿತ್ತಿಲು ದುತ್ತ ಪೊದಪು ಅವು ಉಂದು ಮಾತಲಾ ಆ ಸಂತಲೆಡ್ ತಿಕ್ಕೊಂದು ಇತ್ತಂಡ್. ಇಂಚ ಕೂಟೊಗು ಕೂಟಲಾ ಆಂಡ್. ಸಂತೆಗ್ ಸಂತಲಾ ಆಂಡ್. ಒಟ್ಟುಡು ರಡ್ಡ್ ಕೆಲಸಲಾ ಆವೊಂದಿತ್ತಂಡ್.

ರೇವತಿ : ಕಂಬುಲದ ಎರ್ಲೆಲೆನ್ ಪೊರ್ಲು ಐತ ಮಲ್ಪೆರೆ ಮಾತ ಉಂಡುಗೆತ್ತೇ? ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಎಡ್ಡೆ ಜಾತಿದ ಎರ್ಲೆಲೆನ್ ಕಂಬುಲಡ್ ಗಿಡೆಪ್ಪೆರಗಾದ್ ಸಾಂಕೊಡು... ಕಂಬುಲದ ಎರ್ಲೆನ್ ಕಟ್‌ಪಾಡುನಾಯೆ ಮಾತ ಸಂಗತಿಲ್ಲೆಡ್ಲಾ ಒಂತೆ ಗಟ್ಟಿ ಬೋಡು. ಅವೆನ್ ಸಾಂಕ್ಚೆರೆಲಾ ಇಲ್ಲಲ್ ಜನ ಬೋಡು. ಕಂಬುಲದಾನಿ ಅವೆಕ್ಲೆಗ್ ನಾಲಿಗ್ ನಾಲಿ ಬಲ್ ನತ್ತಿಗ್ ನತ್ತಿಬಲ್ ಬೆರಿಕ್ಕ ಬೆರಿಪಾವಡೆ, ಕೊಂಬುಗು ಸುಣ್ಣಬಣ್ಣ ಮಾತ ಪಾಡ್ಲ ಅಯಿತ ಮಲ್ಪೊಡು. ದೃಷ್ಟಿ ಬೂರಂದಿಲೆಕೊ ಕಾರ್‌ಗ್ ಪಟ್ಟಿನೂಲು, ನಾಲಿಗ್ ಉರ್ಕು ಕಟ್ಟೊಡು. ಬೇಂಡ್ ವಾಲಗ, ಕೊಂಬು, ಬಾಂಕಲೆ ಮೇಲೊಡು ದಿಬ್ಬಣ ಕೊನೊಯಿಲೆಕೊನೇ ಕಂಬುಲಗ್ ಪೋಪುನವೇ ಒಂಜಿ ಪೊರ್ಲು, ಮಲ್ಲಾದಿಗ್! ಸಾದ್ಯೆ ಪೋನಗಲಾ ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ ತೂಯೆರೆ ಮಾತ ಮಲ್ಲ ಒಂಜಿ ಮರ್ಲ್‌ಲಾ ಆಂಡ್.

ರೇವತಿ : ಜೋಡುಕೆರೆ ಕಂಬುಲಂದ್ ಪೇವರ್‌ಡ್ ಮಾತ ಬರ್ಪುಂಡೆತ್ತೇ? ಅಂಚ ಪಂಡ ಎಂಚಿನೇ ಅವು?

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ದುಂಬು ಎರ್ಲೆನ್ ಗಿಡೆಪ್ಪೆರೆ ಒಂಜಿ ಕರೆ ಇತ್ತಂಡ್. ಇಂಚೆಪ ಜೋಡುಕೆರೆ ಕಟ್ಟಾವರ್. ವಿಜಯ-ವಿಕ್ರಮ, ಸೂರ್ಯ-ಚಂದ್ರ, ಕೋಟಿ-ಚೆನ್ನಯ, ಜಯ-ವಿಜಯ, ಲವ-ಕುಶ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಅಮರ್ ವೀರರೆ ಪುದರಲೆನ್ ದೀಪಿನವು ಒಂಜಿ ರೂಢಿ ಆವೊಂದುಂಡು.

ರೇವತಿ : ಕಂಬುಲ ಏಪ ಮಾತ ನಡವುಂಡು ಅಮ್ಮರೇ?

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಏಪಲಾ ಇಜ್ಜಿ ಸುಗ್ಗಿ ಬುಳೆಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಪಂಡ ಎಚ್ಚಿಕ್ಕಮ್ಮಿ ಜಾರ್ಡ್ಡ್ ಸುಗ್ಗಿ ಪಗ್ಗಿ ತಿಂಗೊಲು ಮುಟ್ಟು ಒಟ್ಟುಡು ಒಂಜಿ ಮೂಜಿ ನಾಲ್ ತಿಂಗೊಲು ಮಾತ್ರ. ಅಂಡ ಕಂಬುಲದ ಎರ್ಲೆಲೆನ್ ಸಾಂಕುನ ಕೆಲಸ ವರ್ಸ ಇಡಿ ಉಂಡುದೇ. ಅವೆನ್ ದಿನಾಲಾ ನೀರ್‌ಗ್ ಜಪುಡಾದ್ ನೀಂದ್ಯೆರೆ ಬುಡೊಡು, ದಿನಾಲ ನಿಕ್‌ಲೆ ಕ್ರೀಡಾಪಟುಕ್ಕುಲೆನಕೊನೇ ಕಸರತ್ತು, ವಾಕಿಂಗ್ ಇಂಚ ಮಾತ ಅವೆಕ್‌ಗ್‌ಲಾ ಬೋಡು.

ಲೋಕು : ಉಂದೆನ್ ಮಾತ ತೂದೇ ತೆರಿಯೊಡಪ್ಪ ನಮ ಬಾಲೆನ್ನಾ ಒರ ಕಂಬುಲಗ್ ಲೆತೊಂದು ಪೋಂಡ ಎಡ್ಡೆತ್ತೆ?

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ : ಎಲ್ಲಂಜಿ ಮೂಲ್ಕಿದ ಆರಸು ಕಂಬುಲಗ್ ಪೋನೆಗನೇ ಲೆತೊಂದು ಪೋಪೆ ಅಲ್ಪ ಪುಡಿಪುದ ಎರ್ಲು, ಕನಪಲಯಿದ ಎರ್ಲು, ನಾಯೇರ್‌ದ ಎರ್ಲು ಇಂಚ ಮಾತ ತರಾವಳಿಲೆನ್ ತೂವೊಲಿ. ಅಂಚೆನೇ ಎರ್ಲು ಏತ್ ಬೇಗ ಪಾರ್ಯ ಪನ್ನಿ ಲೆಕ್ಕ, ಏತ್ ಎತ್ತರ ನಿರ್ದಾನಿಗ್ ನೀರ್ ರಟ್ಟಾಯ ಪನ್ನಿ ಲೆಕ್ಕ ಮಾತ ಸುದ್ದುಪು ತೂದೇ ತೆರಿಯೊನೊಲಿ.

ಪದ್ವಕ್ಕ : ಎಂಚಲಾ ಇನಿ ನಿಕ್ಲೆ ಕಂಬುಲ ಮೂಲೇ ಚಾವಡಿಡೇ ನಡತ್‌ಂಡ್. ನಮ ರೇವತಿಲಾ ಭಾರೀ ಪೂರ್ಲುಡ ಕೆಬಿಕೊರ್ಯಲಾಂಡ್. ಈ ಆಣ್ ರಾಜು ನನಲಾ ತೋಜುಜೆ ಆತ್ತಾ? ತೂಲ ರೇವತಿ ರಾಜು ಬತ್ತೇನಾಂಡ್.

ತುಳು ಪರಿಸರೊ

ಡಾ. ಬಿ. ಶಿವರಾಮ ಶೆಟ್ಟಿ

ತುಳು ಬಾಸೆದ ಪೊಲಬು ಇತ್ತಿನಕ್ಲೆಗ್ ಗೊಂತಿಪ್ಪು ಪರಿಸರೊ ಪನ್ನಿ ಪದೊನೇ ತುಳುಕು ಒಂಜಿ ಪೊಸ ಪದೊ ಪಂಡ್‌ದ್. ಅಂಚಾದ್ ಪರಿಸರೊ ಪನ್ನಿನೆನ್ ಪಿನೊನಂದೆ ತುಳು ಪರಿಸರೊ ಪಂಡದಾದಂದ್ ಪನಿಯೆರೆ ಆಮಜಿ. ಪರಿಸರೊ ಪನ್ನಿನವು ಒವೆನಾ ಒಂಜೆನ್ ಗುರುತು ಮಲ್ಪುನ ಪದೊ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್. ಅವೊಂಜಿ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ. ಈ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಜಗತ್ತ್‌ದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ದೇಶಲೆಡ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಾಲಗಟ್ಟೊಲೆಡ್ ಮೊಡೆದ್ ಬೈದಂಡ್. ಊರುಲೆಡ್ ಕಾರ್ಕಾನೆಲು ಬತ್ತಿನೆಡ್ಲಾವರ ಕಾಡ್ ನಾಡುಲು ಮಾತಾ ನಾಶ ಆವೊಂದು ಬನ್ನಗ ಅವೆನ್ ಒರಿತೊನೊಡು ಪನ್ನಿಗೇನೊಡು ಪರಿಸರೊ ಪನ್ನಿ ಪದೊ ಉದಿಪನ ಆಂಡ್. ಪಡ್ಲಯಿದ ದೇಸೊಲೆಡ್ ಸಾಧಾರಣ ಪದಿನೆನ್ನ ಪದಿನೊರುಂಬನೆ ಶತಮಾನೊಡು ಇಂಚಿನ ಒಂಜಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತೋಜಿದ್ ಪರಿಸರೊ ಪನ್ನಿ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಉದಿಪನ ಆಂಡ, ನಮ್ಮವುಲು ಕರಿನ ಶತಮಾನೊದ ಅಕೇರಿದ ಕಾಲಗಟ್ಟೊಡು ತೋಜಿದ್ ಬತ್ತಂಡ್. ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಕೈಗಾರಿಕೆಲು ಬನ್ನಗ ಕಾಡ್‌ಲೆನ್ ಕಡ್ಡೆರ್, ಕಂಡೊಲೆಡ್ ಮಣ್ಣ್ ಜಿಂಜಯೆರ್. ಕಾರ್ಖಾನೆಗ್ ಬೋಡಾಪಿ ಕರೆಂಟ್‌ನ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಲ್ಪರೆ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಸುದೆಕುಲೆನ ಪರಪು ನೀರ್‌ನ್ ಒಂಜಿ ಕಡೆಟ್ ಒಂದಾಯರೆ ಬೋಡಾದ್ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಕಟ್ಟಲೆನ್ ಕಟ್ಟಯೆರ್. ಇಂಚಾದ್, ಮಲ್ಲ ನೀರ್ ಬೊಲ್ಲದಲೆಕ್ಕೊ ಒಂಜಿ ಕರೆಟ್ ಒಂದುನಗ ಎತೋ ಊರುಲು ಮುರ್ಕುದು ಅಲ್ಪದ ಜನಕುಲು ಊರು ಬುಡುದು ಒಕ್ಕೇಲ್ ಲಕ್ಖೆದ್ ಪೋವೊಡಾಂಡ್.

ಒಂಜಿ ಊರುಡ್ಕು ಒಂಜಿ ಊರುಗು ಸಾಮನ್‌ಲೆನ್ ಸಾಗಾಯರೆ ರೈಲ್‌ದ ಪಟ್ಟಲೆನ್ ಪಾಡ್‌ನಗ್ ಏತೋ ಊರುಲು, ಕಂಡೋಲು, ಕಾಡುಲು ಮಾತ ಇಜ್ಜಾಂದೆ ಪೋಂಡ್. ಕೈಗಾರಿಕೆಲೆನ್ ಕುರ್ತಲ್ ನೀರ್‌ನ್ ಸುದೆ ಕಡಲೆಗ್ ಬುಡ್ಕು, ಕಾಡ್ ಕಡ್ತುನಗ್ ಏತೋ ಜೀವಿಲು ಇಜ್ಜಾಂದೆ ಪೋಂಡು. ಕಂಡೋಲೆಡ್ ಕಟ್ಟೋಣೋಲು ಲಕ್ಕಿ ಬೊಕ್ಕ, ಊರುಲು ಪೋದು ನಗರೋಲು ತೆರೆ ದೆರ್ತ, ಬಾನೊಡು ಪುಗ್ಗೆ ಜಿಂಜಿಂಡ್. ಇಂಚ ಬೆನ್ನಿದ ಕಾಲೊಡ್ಕು, ಕಾರ್ಖಾನೆದ ಕಾಲೊಗು ನರಮಾನಿನ ಬದ್‌ಕ್ ತಿರ್ಗಿನಗ್ ದುಂಬಿತ್ತಿ ಕಾಡ್‌ನಾಡುಲು, ಪಕ್ಕಿ ಪರಲು, ಪಚ್ಚಿ ಪಜಿರುಲು, ಕಲ್ಲ್ ಖಿನಿಜೋಲು ನಾಶ ಆಪ ಪನ್ನಿ ನಿಲೆಟ್ ಪರಿಸರೊ ಪನ್ನಿ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಉದಿಪನ ಆಪಿನೆನ್ ನಮ ತೂಪ. ಅಂಚಾದ್ ಪರಿಸರೊ ಪನ್ನಿನವು ಒಂಜಿ ಬಾಸೆಡ್ ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪಿನ ಪದೊ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್. ಅವು ಪರಿಕಲ್ಪನೆಲಾ ಅಂದ್. ಈಯೊಂಜಿ ಸಂಗತಿನ್ ಗೇನೊಡು ದೀವೊಂದೇ ನಮ ತುಳು ಪರಿಸರೊನು ಪರಿಕಲ್ಪಿಸಾವೊಡಾಪುಂಡು.

ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡ್ ಕಡಲ್ದ ಕರೆಟ್ ಇತ್ತಿನೆಡ್ಕಾವರ ಕಡಲ್ದ ಮಾರ್ಗೊಲು, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಲೆನ್ ಜೋಡ್ಪಾವುನ ಸಾದಿಲು, ರೈಲ್‌ದ ಪಟ್ಟಿಲು, ಇಮಾನದ ಮಾರ್ಗೊಲು ಇಂಚ ಮಾತಾ ರೀತಿದ ಸೌಕರ್ಯೊಲು ಇತ್ತಿನೆಡ್ಕಾವರ ತುಳುನಾಡ್‌ ಬಾರಿ ಬೇಗನೆ ಆಧುನೀಕರಣದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗ್ ತಿಕ್ಕದ್ ಬೂರುಂಡ್. ಇಂಚಾದೇ ಕಾರ್ಖಾನೆಲು ಬತ್ತ್ನ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಇನಿತ ದಿನೊಟು ಸುದೆ ತಿರ್ಗಾವುಂನಂಚಿನ ಯೋಜನೆಲೆಡ್ಕಾಲಾ ಪರಿಸರೊ ಹಾಳಾಪುಂಡು ಪನ್ನಿ ಜನಮಾನಿನ ಬೇನೆ ಬೇಜಾರ್‌ದ ಪಾತೆರೊಲೆನ್ ನಮ ಕೇನುವ. ಅಂಚಿನೇ ಅಯಿಕ್ ಎದುರಾದ್ ಜನ ಪೊಂಬಿನ ಬಂಗೊಲೆನ್‌ಲಾ ನಮ ತೂಪ. ಇನಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿದ ಪುದರ್‌ಡ್ ಏತೋ ಜನಕುಲೆನ ಬಂಜಿಪಡಿಲಾ ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಲೆಡ್ಕಿ ತಿಕಿದಿನಿಲಾ ಉಂಡು. ಈ ಮಣ್ಣೆನ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಮಣ್ಣೆಡ್ ಕೊಡಿತ್ತದ್ ಎಗ್ಗೆ ಪುಡಯಿನ, ಬುಲೆಯಿನ, ಪರಡಿನ ನಾನಾ ನಮೂನೆದ ಪಚ್ಚಿ ಪಜಿರ್‌ದ ಮಿತ್ತ್, ಅಂಚಿನೇ ಈ ಮಣ್ಣೆಡ್ ಜೀವ ಪಡೆದ್ ನರಮಾನಿನ ಚರ್ಮದ ಕಣ್ಣಿ ದಿಟ್ಟಿಗ್ ಬೂರಂದೆ ಕಾಡನಡುಟು ಬದುಕುನ ಅಂಚಿನೇ ಬಾನ ಮಿತ್ತ್‌ಡ್ ಪಾರುನ ನಾನಾ ನಮೂನೆದ ಪಕ್ಕಿ ಪರಣೆಲು, ಮುರ್ಗೊಲೆನ್ ಅವು ಅತ್ತಾಂದೆ, ನರಮಾನಿನ ಕಣ್ಣಿಗ್ ರೋಜದೆ ನೆಲತ ಅಡಿಟ್ ಅಡೆಂಗ್‌ದುಪ್ಪುನ ಕಲ್ಲುಲು, ನಾನಾ ನಮೂನೆದ ಖಿನಿಜ ಸಂಪತ್ತ್‌ದ ಸೊತ್ತುಲೆನ್ ಒರಿಪಾವೊಡು ಪನ್ನಿ ನಿಲೆಟ್ ಪರಿಸರೊನು ನಮ ಮೊಡೆಡ್ ಕೊರ್ಪ.

ಇಂಚ ನಂಕ್ ತೋಜಂದೆ ಬತ್ತಿನ ಈ ತುಳು ಪರಿಸರೊನು ನಮ ಗೇನೊಗು ಕನತ್‌ದ್ ಅವೆನ್ ಕಾತೊನುನ ಅಂಚಿನೇ, ಒರಿತೊನುನ ಬೇಲೆನ್ ಬೆಂದಿಜಾಂದಾಂಡ ಇನಿ ಅವು ಪೂರಾ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿ ಕರೆಡ್ ಮಾಜಿದ್ ನಿಸ್ಸಂತಾನ ಆದ್ ತುಳು ಪರಿಸರೊ ಇಜ್ಜಾಂದೆ ಪೋವು ಪನ್ನಿ ಎಚ್ಚರೊಲಾ ನಮ್ಮ ಉಡಲ್‌ಡ್ ಪುಟ್ಟುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಪರಿಸರೊಂದು ಪನ್ನಿ ನಿಲೆಟ್ ಇಂಚಿನ ಸಂಗತಿಲೆನ್ ನಮ ಗೇನೊಗು ಕನನಗನೇ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಾರಣೊಲೆಡ್ ಅವು ನಾಶ ಆಪಿನಂಚಿನವು ಪನ್ನಿ ನಿಲೆಟ್ ನಮ ಪರಿಸರೊನು ಗ್ರಹಿತೊನುವ. ಈ ಬಗೆಟೇ ನಮ ತುಳು ಪರಿಸರೊನು ಕಟ್ಟಿಯರೆ ಪೋಯಂದಾಂಡ ಅವೆನ್ ಒರಿತೊನೊಡು ಪನ್ನಿ ಇರಾದೆಡೆ ತುಳು ಪರಿಸರೊನು ನಮ ಕಟ್ಟುವ. ಪರಿಸರೊ ಪನ್ನಿನ ಕಲ್ಪನೆನೇ ಆವೊಂಜಿ ಪೊಸ ಕಾಲೊದ ಕಲ್ಪನೆ. ಅಂಚಾದೇ ನರಮಾನಿದಾಂತಿನ

ಕಾಲಿ ಜಾಗೆಡ್ ಪರಿಸರೊ ಪನ್ನಿ ನಿಲೆಟ್ ಪಚ್ಚೆ ನಿಲೆಟ್ ಪಚ್ಚೆ ಪಜಿರ್ಲೆನ್, ಪಕ್ಕಿ ಪರಣೆ ಮುರೊಲೆನ್, ಅಂಚನೇ ಕಲ್ಲು ಖನಿಜಲೆನ್ ಮಾತ್ರ ನಮ ಪರಿಸರೊಂದು ಪನೊನುವ.

ಬಹುಷಃ ತುಳು ಪರಿಸರೊನು ನಮ ಈ ಮಾದರಿಡ್ ಕಟ್ಟಂದೆ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಸ್ವರೂಪೊಡು ತುಳು ಪರಿಸರೊನು ಕಟ್ಟಿರೆ ಆಪುಂಡಾ ಪಂಡ್ ನಮ ಯೋಚನೆ ಮಲ್ಪೊಡಾಪುಂಡು. ಪರಿಸರೊ ಪನ್ನಗ ಅವು ಮರದೈಕುಲು, ಪಕ್ಕಿಪರಣೆಲು, ಕಲ್ಲು ಖನಿಜೊಲು ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್. ಬಾಸೆ, ಕುಟುಂಬೊ, ಕೂಡುಕಟ್ಟ್, ರೀತಿನೀತಿ ನಂಬೊಳಿಗೆ ಇಂದು ಮಾತ ಸೇರ್ವ್ ಇಪ್ಪುನ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ನಿಲ್ಟ್ ನಮ ಪರಿಸರೊನ್ ಪರಿಕಲ್ಪಿಸವೊಲಿಯಾ ಪಂಡ್ ಯೋಚನೆ ಮಲ್ಪೊಡಾಪುಂಡು. ದಾಯೆಂದಂದಾಂಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಉಲಯಿಡ್ ಒಂಜೆನ್ ಬುಡುಂಡ ಕುಡೊಂಜಿ ಇಪ್ಪುಜಿ ಪನ್ನಿನನ್ ನಮ ಪಿದೊನೊಡಾಪುಂಡು. ತುಳುತ ಕೂಡುಕಟ್ಟ್ ಉಲಾಯಿಡ್ ನಮ ತುಳು ಪರಿಸರೊನು ಕಟ್ಟಂಡ ನಮ ಒವೆನ್ ಪರಿಸರೊಂದು ಪನ್ನನಾ ಅವು ಕೇವಲ ಗುರುತು ಮಲ್ತ್ದ್ ಅವೆನೊಂಜಿ ಬಿಲೆ ಇತ್ತಿ ಸೊತ್ತುಲಾದ್ ಮಾತ್ರ ಒರಿತೊನುನಲೆಕ್ಕ ನಮ ಪಾತೆರುಜ.

ತುಳು ಪರಿಸರೊನು ನರಮಾನಿನ ನಿಲೆಟ್ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ನಿಲೆಬಿಲೆಟ್ ನಮ್ಮ ಕಟ್ಟುವದಾಂಡ ಕಲ್ಲುಲು ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಈ ಮಣ್ಣ್ ಪುಟ್ಟುಬಲಿತಿನ ಮರದೈಕುಲು, ಪಕ್ಕಿ ಪರಣೆಲು, ಮುಗೊಲು ಮಾತಾ ತುಳು ಪರಿಸರೊದ ಕತೆಕುಲೆನ್ ಪನೊಂದುಲ್ಲಂದ್ ತೋಜುಂಡು. ನಮ್ಮ ತುಳುತ ಅಜ್ಜಿಕತೆಟ್ ಬಾಲೆಮೀನ್ ಬೊಕ್ಕೊ ಮುಗುಡು ಮೇನ್ದ ಮಿತ್ದ ಕತೆ ಕೇನ್ದುಪ್ಪರ್. ಈ ಕತೆಟ್ ಬರ್ಪಿಲೆಕ್ಕೊ, ಪಲಯೆ ಮಲ್ಲಿಗದ ದಮಡೆನ್ ಕಂತ್ದ್ ಇಲ್ಲದ ತಡ್ಯಡ್ ದೀದ್ ಎರ್ ಈ ಪೂತ ದಮಡೆನ್ ತರೆಕ್ ದೀಪರಾ ಅಕ್ಕಿನ್ ಯಾನ್ ಮದ್ದೆ ಆಪೆಂದ್ ಪನ್ನೆ. ಪಲಯೆ ಪಂಡಿ ಪಾತರ ತೆರಿಯದೆ ಇಲ್ಲಡಿತ್ತಿನ ಆಯನ ಮೆಗ್ಗಿ ಈ ಪೂತ ಚಿಂಡನ್ ತಡ್ಯಡ್ ತರೆಕ್ ಮುಡಿಪಲ್ಗೆ. ಮೆಗ್ಗಿ ಪೂ ಮುಡಿತ್ತಿನನ್ ತೂಯಿನ ಪಲಯೆ ನಿನನ್ ಯಾನ್ ಮದ್ದೆ ಆಪೆಂದ್ ಪನ್ನೆಗೆ. ಅಪಗ ಮೆಗ್ಗಿ ಪೋಡಿಡ್, ಈ ಮದ್ದೆ ಆವಂದ್ ಪೋಯಿನ ಮೆಗ್ಗಿ ಈ ಮದ್ದೆನ್ ತಪ್ಪಾವರೆ ಬೋಡಾದ್ ಇಲ್ಲದ ತಡ್ಯ ಕಡತ್ದ್ ಜಾಲ್ಗ್ ಕಾರ್ ದೀಪಲ್ಗೆ. ಮೆಗ್ಗಿ ಇಲ್ಲ ಬುಡ್ಡು ಜಾಲ್ಗ್ ಪಾರ್ ಪೋಯಿನನ್ ತೂಯಿನ ಪಲೆ ಅಲೆನ ಬೆರಿಪತ್ತೊಂದು ಪೋಪೆಗೆ. ಇಂದೆನ್ ತೂಯಿನ ಮೆಗ್ಗಿ ಪಲಯಡ್ ತಪ್ಪಾಯರೆ ಬೋಡಾದ್ ಅಪ್ಲೆ ಇತ್ತಿನ ಮರನ್ ಮಿತರುವಲ್ಗೆ. ಪಲೆಯೆಲಾ ಮರ ಮಿತರುವೆಗೆ. ಮೆಗ್ಗಿ ಮರಡ್ವ ತಿರ್ತಲಾಗಿಡ್ ಮರತ ಅಡಿಟ್ ಇಪ್ಪುನ ಕೆದುತ ನೀರ್ನ್ ಸೇರುವಲ್ಗೆ. ಪಲಯೆಲಾ ಕೆದುಕು ಲಾಗಿವೆಗೆ. ಕೆದುಟು ಮೊಕುಲು ರಡ್ಡ್ ಜನಲಾ ಮೀನ್ ಆದ್ ರೂಪಾಂತರ ಆಪೆಲ್ಗೆ. ಮೆಗ್ಗಿ ಬಾಲೆ ಮೀನುಲು ಆದ್ ರೂಪಾಂತರ ಆಪೆಲ್ಗೆ. ಮೆಗ್ಗಿ ಬಾಲೆ ಮೀನು ಆಯಲ್, ಪಲಯೆ ಮುಗುಡು ಮೀನು ಆಪೆಗೆ. ಅಪಗ ಕೆದುತ ಬರಿಟ್ ಮೀನುಲೆನ ಬೋಂಟಿ ಮಲ್ತ್ದ್ ಅವೆನ್ ಇಲ್ಲಡೆ ಕಂತ್ದ್ ಅಡ್ಗೆ. ಅಪಗ ಪೋಣ್ಣ ಮೀನು ಪನ್ನುಂಡುಗೆ ಪಲಯೆಲಾ ಮೆಗ್ಗಿಲಾ ಕುಚು ಕುಚು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಅಡಡ ಪಂಡ್. ಮೀನುದ ಬಾಸೆ ತೆರೆಯೊನೊರೆ ಆವಂದಿನ ಆಯೆ ರಡ್ಡ್ ಮೀನುಲೆಲಾ ಬಿಸಲೆಡ್ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಪಾಡ್ ಅಡೆನಗೆ ಬಿಸಲೆ ನಿಲ್ವೆ ನೆತ್ತರ್ ತೋಜುಂಡುಗೆ. ಪೋಡಿಡ್ ಪೋಯಿನ ಆಯೆ ಅವೆನ್ ಇಲ್ಲದ ಪಿದಯಿ

ತೇಪುವೆಗೆ. ಅಪಗ, ಮಣ್ಣೆಗ್ ಬೂರಿನ ಮೀನುಲು ಅವುಲು ಪದಿಪೆ ಬೊಕ್ಕ ಬಸಲೆ ಆದೇ ಕೊಡಿಪುವೆಗೆ. ಅಂಚಾದೇ ತುಳುವೆರ್ ಬಾಲೆಮೀನ ಬೊಕ್ಕ ಮುಗುಡು ಮೀನುಲೆನ್ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಅಡ್ಡುಜೆರ್. ಅಂಚೆನೇ ಪದಿಪೆ ಬೊಕ್ಕ ಬಸಲೆನಲಾ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಅಡ್ಡುಜೆರ್. ಈ ನಂಬೊಳಿಗೆಡ್ ತುಳು ಬದ್ಕ್ ನಡತೊಂದು ಬರೊಂದುಂಡು.

ನಮ್ಮವುಲು ಮದ್ದೆ ಆನಗ ತುಳುನಾಡ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಜಾತಿಕ್ಕಲ್ವೆಡ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಟ್ಟಕಟ್ಟಲೆಲು ಉಲ್ಲ. ಈ ಕಟ್ಟಕಟ್ಟಲೆದ ಪಿರ್ಕಾರ ಆಣನ ಬೊಕ್ಕ ಪೊಣ್ಣನ ಅಪ್ಪೆಬರಿ ಒಂಜೇ ಆಂಡ ಮದಿಮೆ ಆಪುಜಿ. ಕೆಲವು ಜಾತಿಲೆಡ್ ಆಣನ ಬೊಕ್ಕ ಪೊಣ್ಣನ ಪುಟ್ಟಬರಿ ಪಂಡ ಅಮ್ಮ ಬರಿ ಒಂಜೇ ಆಂಡ ಮದಿಮೆ ಆಪುಜಿ. ಬಾಲೆ ಮೀನು ಮುಗುಡು ಮೀನುಡ ಕತೆ ಎಚ್ಚಾದ್ ಅಪ್ಪೆಬರಿಟ್ ಮದಿಮೆ ಆವಂದಿನ ಜಾತಿಕ್ಕಲ್ವೆಡ್ ಕೇನ್ದ್ ಬಪುಂಡು. ಈ ಕತೆಟ್ ತೊಜೆಡ್ ಬರ್ಪಿಲೆಕ್ಕ ತುಳುವೆನ್ ಕೂಡುಕಟ್ಟದ ಸಮಾಜೊಡ್ ಕುಟುಂಬೊದ ಕಟ್ಟಕಟ್ಟಲೆ, ನಂಬೊಳಿಗೆ, ಅಕ್ಲೆನ್ ಒನಸ್ ತೆನಸ್, ಮದಿಮೆ, ಲೈಂಗಿಕ ಸಂಬಂಧೊ, ಉಂದು ಮಾತ ಒಂಜೆಕ್ಕೊಂಜಿ ಕೂಡುದು ಅವ್ವೇ ಒಂಜಿ ಪರಿಸರೊ ಆದ್ ಉಪ್ಪುನೆನ್ ನಮ ತೂವೊಲಿ. ಉಂದೆನೇ ಯಾನ್ ತುಳು ಪರಿಸರೊಂದು ಗ್ರಹಿಪುವೆ. ತುಳು ಮಣ್ಣೆಡ್ ಕೊಡಿಪಿ ಬುಳಿಪಿ ಮರಕುಲು ಕಾಯೊಗು ಬರ್ಪಿನ ಮುರ್ಗೊಲು, ಪಕ್ಕಿ ಪರಣೆಲು ಕಲ್ಲುಲು ಖಿನಿಜೊಲು ತುಳುತ ಕೂಡುಕಟ್ಟದ, ನಂಬೊಳಿಗೆ ಉಲಯಿಡೇ ಅಯಿಕ್ಲು ಜೂವ ಪಡಪ. ಅಂಚಾದ್ ಪರಿಸರೊ ಪನ್ನಗ ನರಮಾನಿ ದಾಂತಿನ ಅತ್ತಡ ಪಕ್ಕಿ ಪರಣೆಲು, ಮುರ್ಗೊಲು, ದೈಕುಲು, ಮರಕುಲು, ಕಲ್ಲುಲು, ಖಿನಿಜೊಲು ಬೇತೆನೇ ಆದ್ ಉಪ್ಪುನ ಪರಿಸರೊ ಅತ್ತ್. ತುಳು ಮಣ್ಣೆಡ್ ಪುಟ್ಟಿನ ಪಕ್ಕಿ ಪರಣೆಲು, ಮುರ್ಗೊಲು, ಈ ಮಣ್ಣೆಡ್ ಕೊಡಿತಿನ ಪಚ್ಚೆ ಪಜಿರುಲು, ಮರ ದೈಕುಲು, ಮಣ್ಣೆ ಅಡಿಟ್ ಅಡಂಗಿದಿನ ಕಲ್ಲುಲು ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕತೆಕ್ಕುಲೆನ್ ಅವು ಪನ್ನೊಂದುಪ್ಪುವ. ಅವು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬಾಗೊನೇ ಆಯಿನೆಡ್ಡಾವರ ಪರಿಸರೊ ಪನ್ನಿನೇ ನಮ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿಸರೊದ ನಿಲ್ಟ್ ಅವೆನ್ ಪರಿಕಲ್ಪಿಸವೊಲಿಂದ್ ತೋಜುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ನಮ ಪರಿಸರೊ ಪನ್ನಿ ನಿಲ್ಟ್ ಅವೆನ್ ಒರಿತೊನುನ ಕೆಲಸೊನು ಮಾತ್ರ ಮಲ್ಪಂದೆ ಪ್ರಕೃತಿಗ್ಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗ್ಲಾ ಉಪ್ಪುನ ಸಂಬಂಧೊಲು ದಾದಂದ್ ನಂಕ್ ಪಿಂದೊನೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಆಪುಂಡು. ಇನಿ ಏತೋ ಕಾಡುಲು ಅತ್ತಡ ಮುರ್ಗೊಲು ಒರಿಯರೆ ಕಾರಣನೇ ಅವೆನ್ ಮನುಷ್ಯಡ್ ಮೀರಿನ ಒಂಜಿ ಶಕ್ತಿಯಾದ್ ಪಿಂದೊಂದಿನೆಡ್ಡಾದ್. ನಾಗಬನ, ದೇವೆರ್ನ ಕಾಡ್ ನಂಬೊಳಿಗೆದ ಬಾಗೊ ಆದ್ ಉಪ್ಪುನೆಡ್ಡಾವರನೇ ಏತೋ ಪಕ್ಕಿಪರಣೆಲು, ಮರದೈಕುಲು ಒರಿಯರೆ ಸಾಧ್ಯ ಆತಂಡ್. ಅಂಚಾದೇ ನಮ್ಮ ನಮಬೊಳಿಗೆಲು ಒರಿಂಡ, ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಒರಿಂಡ ಪರಿಸರೊಲಾ ಒರಿಯು. ನಮ್ಮ ಬಾಸೆ ಒರಿಂಡ ನಮ್ಮ ಪರಿಸರೊಲಾ ಒರಿಯು.

ಪೆಜ ಬೊಕ್ಕ ಪೆಲನ್ ನಮ್ಮವುಲು ಮೆಗ್ಗೆ ಪಲಯೆಂದ್ ಪನ್ನೆರ್, ನಿಕ್ಲೆಗ್ ತೆರಿದುಪ್ಪು. ಕೆಲವು ಊರುಲೆಡ್ ಇಲ್ಲದ ಉಲಯಿ ಪೆಜನ್ ಬೊಕ್ಕ ಪೆಲನ್ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಪಾಡಿಯರೆ ಬಲ್ಲಿಂದ್ ಪನ್ನೆರ್. ನಮ್ಮವುಲು ಕೆಲವು ಜಾತಿಲೆಡ್ ಮದ್ದೆ ಆನಗ ಪೊಣ್ಣ ಇಲ್ಲಡ್ ದಾರೆಡ್ ದುಂಬು ಪಾಲೆದ ಮರಕ್ ಕರಿಮಣಿ ಕಟ್ಟುನ ಕ್ರಮ ಉಂಡುಗೆ. ಅಂಚೆನೇ, ವರ್ಸೊಡೊರ ಪಾಲೆದ ಕೆತ್ತದ ಕಾಸಾಯ ಪರ್ಪೆರ್. ಆನಿ ದಿನೊಟು ಮಾತ್ರ

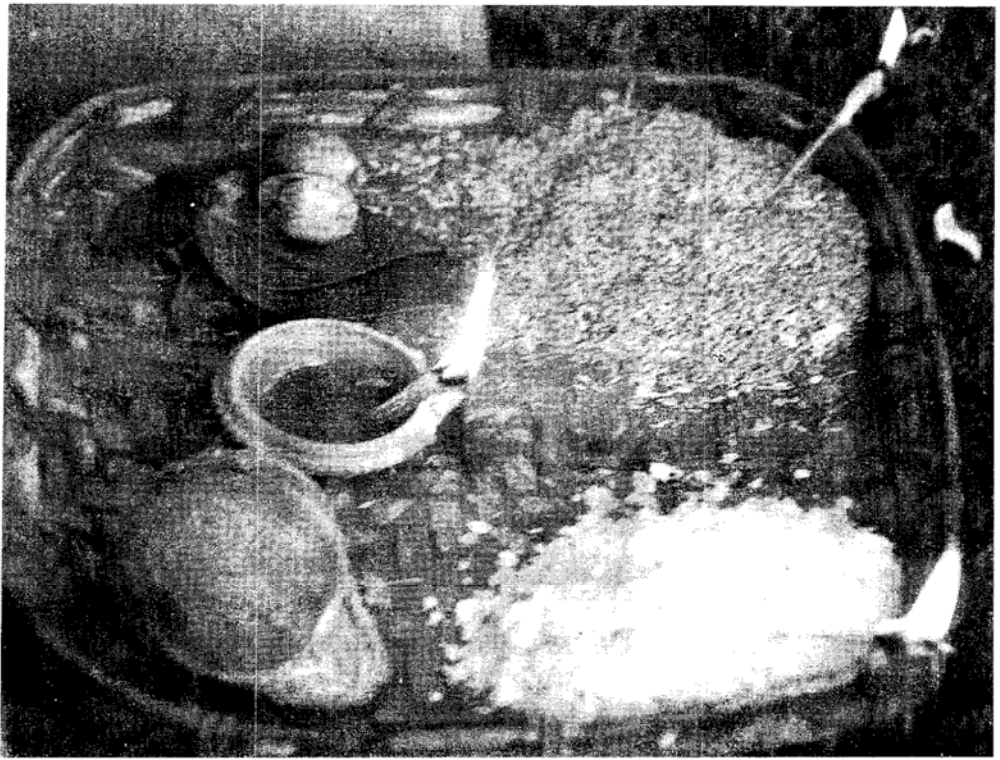
ಪಾಲೆದ ಕೆತ್ತಡ್ ಮದ್ ಉಪ್ಪುಂಡುಂಗಿ. ಈ ಮದ್ ಪರಂಡ ವರ್ಸ ಇಡೀಗ ನಂಕ್ ವಾ ಸೀಕಲಾ ಬರ್ಪಜಿ ಪನ್ನಿ ನಮಬೊಳಿಗೆ ಉಂಡು. ಪುಲ್ಯ ಆಪಿನೆಡ್ ದುಂಬೇ ಬತ್ತಲೆ ಪೋದು ಕಲ್ಲಡ್ ಕಡೆಡ್ ಅಯಿಕ್ ಬೊಲ್ಲು ಕಲ್ಲಡ್ ನೆಸಲ್ ಕೊರ್ದು ಬಜಿ ಬಂಜಿಗ್ ಪರೊಡುಂದು ಉಂಡು. ಈ ಕ್ರಮೊಟು, ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಮರತ ಕೆತ್ತದ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಲ್ಲುಲಾ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಬಾಗೊ ಆಪಿನೆನ್ ನಮ ತೂವೊಲಿ.

ತೂಲೇ, ನಮ್ಮ ಬಾಸೆಡ್ ಪೊರ್ತು ಮೂಡುಂಡುಂದು ಪನ್ನ. ಅತ್ತಡ್ ಪೊರ್ತು ಕಂತಂಡಂದ್ ಪನ್ನ. ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರ ಪನ್ನಿನ ಪುದರುಲು ನಮ್ಮ ಬಾಸೆಡ್ ಇಜ್ಜಿ. ನಮ್ಮವುಲುಪೊರ್ತುಗು ಮಲ್ಲ ಅರ್ತೊಲು ಉಂಡು. ಅವು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ಆಮಾಸೆಗ್ ಪುಟ್ಟುಂಡ ಅಮ್ಮಿಗ್ ಹಾಳಂದ್ ಪನ್ನಿ ಪಾತೆರೊಲಾ ಉಂಡು. ಇಂಚ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಡ್ ಕಲ್ಲಮರಕುಲು, ಪಕ್ಕಿ ಪರಣೆಲು ಅತ್ತಂದೆ ಪೊರ್ತುಗುಲಾ ಅರ್ತೊ ಉಂಡು. ಪೊರ್ತುಲಾ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ ಪರಿಸರೊ. ಬೂತೊಲೆನ್ ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರ ಇಪ್ಪುಮುಟ್ಟಿ ಈ ಸೊತ್ಯೊಲು ಉಪ್ಪುನ ಪನ್ನಿ ನಂಬೊಳಿಗ್ ತೂವೊಲಿ. ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರ, ಬೊಲ್ಲಿಲು ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ, ಪಡ್ಡೆಯಿದ ಕಡಲ್‌ದ ನೀರ್, ಬಾನೊದ ಬರ್ಪೊದ ನೀರ್‌ಲಾ ತುಳು ಮಣ್ಣಾದ ಪರಿಸರೊಂದು ನಮ ಪಿಂದೊನೊಲಿಂದ್ ಯಾನ್ ಎನ್ನದೆ. ಕಡಲ್‌ಡ್ ವಾ ಪೊರ್ತುಡು ಮೀನ ಬೋಂಟಿಗ್ ಪೋಂಡ ಎಡ್ಡೆ, ನೀರ್‌ದ ಒಯ್ಲಿ, ಬೀಸು ಗಾಳಿ ಇಂದೆತ್ತ ಮಾತಾ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಗೇನೊಡು ದೀವೊನುಲಾ ತುಳು ಪರಿಸರೊಂದು ಯಾನ್ ಎನ್ನದೆ, ಮೀನುಲು ವಾ ಪೊರ್ತುಡು ತೆತ್ತಿ ದೀಪ ಪನ್ನಿನವು ತೆರಿಯೊಂದಿನ ಮರಕಲೆರ್ ಆ ಪೊರ್ತುಡು ಕಡಲ್‌ಗ್ ಮೀನ್ ಪತ್ತೆರೆ ಪೋಪುಜೆರ್. ಅಂಚಾದೇ ಮೀನ ಪರಿಸರೊ ಒರಿದಂಡ್. ಆಂಡ ಇನಿತ ದಿನೊಟು ಮರಿಯಲೊದ ಪೊರ್ತುಡಾಲು ಮೀನುನ್ ಪತ್ತದೆ ಕಡಲ್‌ಡ್ ಮೀನ್ ದಾಂತೆ ಮರಕಲೆರ್ ಕಾಲಿ ಕೈಟ್ ಪಿರ ಬರ್ಪಿನೆನ್ ನಮ ತೂವೊಲಿ. ನಮ ಒವೆನ್ ನಿಸರ್ಗಂದ್ ಪನ್ನನಾ ಅವೆನ್ ಇನಿ ಮನುಷ್ಯ ತನಕ್ ಬೋಡಾಪಿಲೆಕ್ ತಿರ್ಗಾಯಿರೆ ತೂಪೆ. ತನಕ್ ಬೋಡಾಪಿಲೆಕ್ ಬದಲ್ ಮಲ್ಲೆರೆ ತೂಪೆ. ಇಂದೆತ ಸಾಧ್ಯತೆದ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಅವು ಚಲ್ಲ ಕೆಲಸೊಲಾ ಅಂದ್. ಕಡಲ್ ಮಲ್ಲ ಆವೊಂದು ಪೋಪುಂಡುಂದು ನಮ್ಮ ಪನ್ನ. ಆಂಡ ಕಲ್ತಿನಕ್‌ಲೆನ ಬಾಸೆಡ್ ಅವು 'ಕಡಲು ಕೊರೆತ' ಪಂಡ್ ಆಪುಂಡು. ದುಂಬುದ ಕಾಲೊಡು ಕಡಲ್‌ನ್‌ಲಾ ಬೂಮಿನ್‌ಲಾ ಜೋಡ್ಸಾಯಿರೆ ಸಂಕ್ ಮಲ್ಲೆಡ್ ಇತ್ತೆ ಕಡಲ್‌ನ್ ತಡೆಪರೆ ಬೂಮಿದ ಕರೆಟ್ ಗೋಡೆ ಕಟ್ಟುವ. ಏತೇತೋ ಕಲ್ಲಲೆನ್ ದೊರ್ತುದು ಕಡಲ್‌ನ್ ಜಿಂಜಾವ. ಆಂಡ ಕಡಲ್ ನೀರ್ ವಾ ಮೈಟಾಂಡಲಾ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟೋಡೇ ಅತ್ತೆ. ನಿಸರ್ಗನೇ ಮಲ್ಲೊಂದಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆನ್ ಪರಿಸರೊಂದು ತೆರಿಯಂದೆ ನಂಕ್ ಬೋಡಾಪಿಲೆಕ್ ನಮ ಅವೆನ್ ತಿರ್ಗಾಯಿರೆ ಪೋವೊಂದುಲ್ಲ. ಇನಿ ನಮ್ಮ ನೇತ್ರಾವತಿನ್ ತಿರ್ಗಾಪುನ ಬೇಲೆಲಾ ನಮ್ಮ ಪರಿಸರೊಗು ಬೇನೆ ಕೊರ್ಪಿನ ಸಂಗತಿಂದ್ ತೋಜುಂಡು. ಪರಪುನ ನೀರ್‌ಡೇ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಉಗಮಲೆನ್ ಚರಿತ್ರಕಾರೆರ್ ಪಂತರ್. ಅಚಾದ್ ಪರಪುನ ನೀರ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್ ಉದಿಪನ ಮಲ್ಪುಂಡು. ನೀರ್‌ದ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಪುಟ್ಟನ ನಾನಾ ಜೀವಿಲು ಅವು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಬಾಗೊ ಆಪ. ಅಯಿತ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕತೆಕುಲು ಪುಟ್ಟುವ, ಗಾಡೆಲು ಪುಟ್ಟುವ, ನಂಬೊಳಿಗೆ ಪುಟ್ಟುವ, ಕಣ್ಣೆಕಟ್ಟಲೆಲು ಪುಟ್ಟುವ ಅಯಿತ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬಾಸೆಲು ಪುಟ್ಟುವ. ಉಂದು ಮಾತ ಸೇರ್ದುಪ್ಪುನನೇ ತುಳು ಪರಿಸರೊಂದು

ನಮ ಎನ್ನೊಲಿಂಡ್ ಎಂಕ್ ತೋಜುಂಡು.

ತೂಲೆ, ದುಂಬುದ ದಿನೊಟು ಕಂಡೊದ ಬರಿಟ್ ನರ್ತಲು ತಿಕ್ಕೊಂದಿತ್ತ. ಇನಿತ ದಿನೊಟು ಕಂಡೊಲೆಡ್ ಪೂರಾ ಇಲ್ಲುಲು ದಿಂಜೊದುಲ್ಲ. ಕಟ್ಟೊಣೊಲು ಲಕ್ಕೊಂದುಲ್ಲ. ಅಂಚಾದ್ ಬರ್ಸೊದ ಪೂರ್ತುಡು ಕಂಡೊಡು ತಿಕ್ಕನ ನರ್ತ ಇನಿ ಕಣ್ಣೆಗ್ ತೂಯೆರೆ ತಿಕ್ಕೊಂದಿಜ್ಜಿ ಅಂಚಾದೇ, ನರ್ತದ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಆ ಶಬ್ದಲಾ ನಮ್ಮ ಬಾಸೆಡ್ ಮಾಜೊಂದು ಪೋದುಂದುದು. ವ್ಯಾಕರಣಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ್ ಬಾಸೆಡ್ ಉಪ್ಪನ ಶಬ್ದಲೆನ್ ನಾಮಪದ, ಕ್ರಿಯಾಪದ ಪಂಡ್ ಗುರುತು ಮಲ್ಪುವೆರ್. ನರ್ತ ಪನ್ನಿನ ಪದ ಗುರುತು ಪತ್ತುನ ನಾಮಪದ ಮಾತ್ರ ಅತ್. ಅವು ಕ್ರಿಯಾಪದೊಲಾ ಅಂದ್. ನರ್ತದ ಮಾಸೊನ್ ತಿನೊಡೊಂದಾಂಡ ಅವೆನ್ ನರ್ತದ್ ತಿನೊಡು. ಅಂಚಾದ್ ನರ್ತ ನಾಮಪದ ಮಾತ್ರ ಅತ್ ಅವು ಕ್ರಿಯಾಪದೊಲಾ ಅಂದ್. ನಮ್ಮ ಬಾಸೆದ ಪೊಲಬುಡು ಕೆಲವೊಂಜಿ ಸಂದರ್ಬೊಲೆಡ್, ನಾಮಪದ, ಕ್ರಿಯಾಪದ ಪನ್ನಿ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಅಂಶೊಲು ಇಜ್ಜಾಂದೆ, ಆ ರಡ್ಡ್ ಅರ್ತೊಲೆನ್ ಒಟ್ಟೊಟ್ಟಿಗೆ ಮೊಡೆದ್ ಕೊರ್ಪಿನ ನಮ್ಮ ಬಾಸೆದ ಪೊರ್ಲು ತೂಲೆಗೆ. ಅಂಚಾದೇ ಪರಿಸರೊ ಪನ್ನಗ ನಮ್ಮ ಬಾಸೆಲಾ ಒಟ್ಟೊಟ್ಟಿಗೆ ಬರ್ಪುಂಡು. ಕಡ್ಲೆಡ್, ಕಂಡೊಡು ಮಾತ್ರ ಅತ್ ಕೆದುಟು, ಸುದೆಟ್ ತಿಕ್ಕನ ಮೀನುಲುಲಾ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಉಲ್ಲ. 'ಬಂಟಿ ಪೋಯಿನವುಲು ಒಡಕ್ ತಪ್ಪಂದ್ ಮಡಂಜಿ ಪೋಯಿನವುಲು ಕಲಂಕ್ ತಪ್ಪಂದ್' ಪನ್ನಿ ಪಾತೆರ ಉಂಡು. ಕೆದುಡು ತಿಕ್ಕನ ಮಡಂಜಿ ಮೀನ್ ತುಳುವರ್ಸ ಬಾಸೆದ ಉಡಲ್ಡ್ ಜೋಡಿಡ್ ಬುರ್ಪುಂಡು. 'ಮರಿ ಜಿಡೆ ದೆರ್ತಂಡ್' ನಕ್ಕುರುಲಾ ತೆರೆದರ್ತಂಡ್ಗೆ; ಅಂಚಾದೇ ಪರಿಸರೊ ಪನ್ನಗ ನಮ್ಮ ಬಾಸೆಲಾ ಒಟ್ಟೊಟ್ಟಿಗೆ ಬರ್ಪುಂಡು.

ಬಾಸೆ, ನಂಬೊಳಿಗೆ, ಕತೆ, ಗಾದೆ, ನುಡಿಗಟ್ಟ್, ಕುಟುಮ, ಕೂಡುಕಟ್ಟ್ ಇಂದೆನ್ ಮಾತಾ ಬುಡ್ಡು ಪರಿಸರೊ ಪನ್ನಿನವು ಇಜ್ಜಿ. ಇಂದೆನ್ ಬುಡ್ಡು ಸೊತ್ತುಲಾದ್ ಮಾತ್ರ ಪರಿಸರೊ ಪಂಡ್ ತೂಯಂದಾಂಡ ಅವು ನರಮಾನಿ ದಾಂತಿನ ಪರಿಸರೊ ಆಪುಂಡು. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ದಾಂತಿನ ಪರಿಸರೊ ಆಪುಂಡು. ಸೊತ್ತುಲಾದ್ ಅವೆನ್ ತೂಪಿನೆಡ್ಲಾದೇ ನಮ ಅವೆನ್ ಗುರುತು ಮಲ್ಪೊನುವ ಮಾತ್ರ. ನಮ್ಮ ಮಣ್ಣಡ್, ಪುಟ್ಟುನ, ಕೊಡಿಪುನ, ಪರಪುನ, ಅಡೆಂಗಿದಿನ ಪಕ್ಕಿ ಪರಣೆಲು, ಪಚ್ಚಿ ಪಜಿರುಲು, ಸುದೆ ತೋಡುಲು, ಕಲ್ಲು ಖನಿಜೊಲು ತೂನಗ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯ ಪೆರಿಯಾಕುಲು ಉಂಡು ಮಲ್ತಿನ ಬಾಸೆಡ್, ಕತೆಟ್, ನಂಬೊಳಿಗೆಡ್ ಒಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಕೂಡುಕಟ್ಟಡ್ ಅವೆನ್ ನಮ ತೂವಂದೆ ಒವೆನ್ ತೂಪಿನೇ ಪೋರಾ, ಘೌನ ಪನ್ನಿ ನಿಲೆಟ್. ಈ ಬಗೆತ ದಿಟ್ಟಿಡ್ ಊರುದ ಪುದರುಲು ಮಾತ ವರ್ನಾಕುಲರ್ ಆಪುಂಡು. ಆಯಿತ ಬದಲ್ ಅವೆನ್ ಬೊಟಾನಿಕಲ್ ಪುದರಲೆಡ್ ತೂಂಡ ಅವೆನ್ ಇಂಜಿನೀರಿಂಗ್ ಆಪುಂಡು. ಬೊಕ ಈ ಜಾತಿಲು ಉಂದು ಒಂಜಿ ಊರುಡು ಮಾತ್ರ ಉಪ್ಪನವು ಅತ್ ಅವು ಮಾತ ಜಾಗೆಲೆಡ್ಲಾ ಉಪ್ಪನವು. ಜಗತ್ತದ ವಾ ಜಾಗೆಲೆಡ್ ಅವು ಬುಳಿಪ ಪನ್ನಿನೆನ್ ಗುರುತು ಮಲ್ಪೊಲಿ ಬೊಕ್ಕ ಆಯಿತ ಮಿತ್ತ ಅಧಿಕಾರೊನುಲಾ ಪಡೆಯೊಲಿ ಪನ್ನಿನಿಲೆಟ್ ಯೂನಿವರ್ಸಲಾಯಿನ ಪುದರಲೆನ್ ಉಂಡು ಮಲ್ತೆರ್. ಇಂಚ ತೂಯಾಂದಾಂಡ ನಮ್ಮಣ್ಣ ಮೂರಿಡ್ ಪರಿಸರೊನು ಕಟ್ಟಿಲೆಕ್ಕ ಆಪುಜಿ. ನಮ್ಮ ಬದ್ಕ್ ನಿಲೆಟ್ ಪರಿಸರೊನು ಕಟ್ಟಿಲೆಕ್ಕ ಆಪುಜಿ. ಇನಿ ನಮ ಪರಿಸರೊನು ಕಟ್ಟೊಡಾಯಿನಿ ಈ ಬಗೆಟ್ ಪನ್ನಿನವು ಎನ್ನ ನಂಬೊಳಿಗೆ.

ತುಳು ಪರ್ಬ

ಬನ್ನಂಜೆ ಬಾಬು ಅಮೀನ್

ತುಳುನಾಡ್ ಪಂಚವರ್ಗದ ನಾಗನಡೆತ ಪುಣ್ಯಭೂಮಿ. ತೆನ್ನಾಯಿ ಚಂದ್ರಗಿರಿ ಸುದೆ, ಬಡಕಾಯಿಡ್ ಶರಾವತಿ -ಗೇರುಸೊಪ್ಪೆ, ಮುಡಾಯಿ ಗಟ್ಟಿ, ಪಡ್ಡಾಯಿ ಕಡಲ್ - ಉಂದು ತುಳು ಬೂಮಿದ ಗಡುಕ್‌ಲ್.

ತುಳುವೆರ್ ಅಪ್ಪೆ ಕುಟುಮ (ಮಾತೃಪ್ರದಾನ ಕುಟುಮ ಪದ್ಧತಿ)ದಗ್‌ಲ್. ಕೂಡು ಕುಟುಮ ಪನ್ನಗ ಒಂಜಿ ಇಲ್ಲಡ್ 50-60 ಜನ ಒಟ್ಟುಗ್ ಬದುಕುನವು.

ತುಳು ಬೂಮಿಡ್ ಒಂಜಿ ಕಾಲೊಡ್ ಬಂಜಿದ ಕುಜಾರ್ನ್‌ಗ್ ನುಪ್ಪು- ಅರಿ - ಬಾರ್‌ನ್, ಕಡ್ಲದ ಮೀನ್‌ನ್, ಕಾಡುತ್ಪತ್ತಿನ್ ನಂಬೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಬುಲೆ ಅಪಿನ ಬೂಮಿ, ಕಿದತ ಕಂಜಿ ಕೈಕಂಜಿ, ನುಗ ನಾಯೆರ್, ತುಲುವೆರ್ ಆದಾರಕಂಬೊಲು. ಅಯಿಕ್ ಬಾಲ ಮರ್ಯಾದೆ ಉಂಡು.

ತುಳು ಬೂಮಿದ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಲು -ಬಂಟ-ಬಿರುವ-ಮರಕಾಲ -ಪರವ-ಪಂಬದ-ನಲಿಕೆ- ಕೈಪುಡ-ಮೊಲಿ, ಮಡ್ಲೆಲ-ಮೂಲ್ಯ-ಮುಂಡಾಲ- ಕೊರಗ- ಬಾಕುಡ- ಮನ್ನ- ಮುಗೇರ-ಇಂಚ ಪತ್ತ ಪದಿನಾಜಿ ಜಾತಿಲು ಉಲ್ಲ.

ತುಳು ಜಾತಿಲೆಡ್ ಅಮ್ಮನ್ನಾಯ - ತಾಲೆನ್ನಾಯ - ಕೋಟುನ್ನಾಯ- ಬಂಗೇರನ್ನಾಯ- ಚೆನಿಲನ್ನಾಯ- ಪಾಂಗುಲನ್ನಾಯ- ಸೋಬನ್ನಾಯ -ಉಪ್ಪನ್ನಾಯ- ಕುಂದರನ್ನಾಯ-ಮಾಬೆನ್ನಾಯ- ಜತ್ತನ್ನಾ- ಕಕ್ಕೇರನ್ನಾ-ಇಂಚೆ ಇರುವ ಬರಿನ್ ಇಂಗಡನೆ ಮಲ್ತೆರ್.

ದುಂಬುದ ಕಾಲೊಡ್ ಪಿರ್ತಿ ಒರಿ ತುಲುವಗ್ಗ- ಒಂಜಿ ನಾಗ ಮೂಲ, ಒಂಜಿ ಆಲಡೆ, ಬಡಕಯಿ ಮಾನ್‌ಕಟ್ಟಿ, ಒಂಜಿ ದೈವ ಮೂಲ ಇತ್ತ್ಂಡ್.

ಇಡೀ ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ನಾಗೆ ಮೂಲ. ಈ ಬೂಮಿ ನಾಗಗ್ ಸೇರ್ಪಿನವು. ಅಂಚಾದ್ ಇಡೀ ತುಳು ಬೂಮಿ ನಾಗನಡೆ-ನಾಗಬನ- ನಾಗಕಲ್ಲ್‌ಡ್ ದಿಂಜಿದ್ ಪೋತುಂಡು. ದುಂಬುದ ಕಾಲೊಡ್ ನಾಗಗ್ ತುಳು ಜನೊಕುಲು ಮುಟುದು ಪೂಜ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ತುಳುವೆರ್ ನಾಗಮೂಲೊಗು ಸೇರ್ಪಿನಗ್‌ಲೆ.

ತುಳುವೆರ್ ದೈವ ನಂಬೂನಗ್‌ಲೆ. ಕೂಡು ಕುಟುಮೊಡ್ ಪುಟುದ್ ಪತ್ತೆರಗಾದ್ ಎಡ್ಲೆ ಬೇಲೆ ಬೆಂದ್‌ದ್ ಸತ್ತೆ, ದರ್ಮ, ನ್ಯಾಯೊನು ಕಾತ್‌ದ್ ಕಡೆಕೊಂಜಿ ದಿನ ಪಿರಣ ಕೊರ್ನಗಲೆನ್ ತುಳುವೆರ್ ಏಪೊಗಲಾ ಮದಪಯೆರ್.

ಕೆಲವು ದೈವೊಲು ಈಸರ ದೇವರ್ನ ಗಣೊಕ್‌ಲೆ. ಕೆಲವು ನರಮಾನಿ ದೈವ ಆತಿನವು. ಒರಿದಿನವು ಮುಗೊಲ್ (ಪ್ರಾಣಿ) ದೈವೊಲ್. ಜುಮಾದಿ, ಜಾರಂದಾಯೆ, ಒಡಿಲ್ತಾಯೆ, ಇಂಚಿತ್ತಿ ದೈವೊಲು ಈಸರ ದೇವರ್ನ ಗಣೊಕುಲ್. ಪಂಜುರ್ಲಿ, ಪಿಲ್ವಂಡಿ, ಮೂಲ ಮಯಿಸಂದಾಯಿ, ನಂದಿಗೋಣೆ, ಹಾಗೂಳಿ, ಇಂಚೆ ಪ್ರಾಣಿ ದೈವೊಲು. ನರಮಾನಿ ದೈವತ್ವೊಗ್ ಏರ್ಪಿನೆಕ್ ಕೋಡಿದ ಬಬ್ಬು ಬೀರು ಕಲ್ಪುಡೆ - ವರ್ತೆ, ಬಬ್ಬಯೆ, ಮಾಯಂದಾಲೆ, ತನಿಮಾನಿಗ, ಕೊಡಮಂದಾಯೆ, ಇಂಚೆ ಉದಾರ್ನೆ ಕೊರೊಲಿ.

ಕುಟುಮ ನಂಬೊಂದು ಬರ್ಪಿನ ದೈವೊಲೆನ್ ಇಲ್ಲದ ಉಲಯಿ ಒಂಜೇ ಮಂಚಾವುಡ್ ಅಲವುದ ಕಡ್ಲಲೆ, ಕಂಚಿದ ಕೂಜಿಡ್ ನೀರ್ ದೀದ್ ನಂಬೊಂದ್ ಇತ್ತೆರ್. ದೈವೊಲೆಗ್ ಮಾನೆಚ್ಚಿದ ದರ್ಸನ, ಬೋಗ - ತಂಬಿಲ, ಕೋಲ-ನೇಮ ನಡಪುಂಡ್. ತುಲು ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಈ ಬೂಮಿದ 'ಸತ್ಯೊಲ್' ಪಂಡ್‌ದೇ ನಂಬುದಿನ ದೈವೊಲೆನ ಮೂಜಿರೆ ಗಂದ, ತಿಂಗರದ ಕುರ್ಪ ಮಾಮಲ್ಲ ನಿಧಿ ಸಿಕಿಲೆಕ್ಕ.

ತುಳು ಜನೊಕುಲೆನ ಜಾನಪದ ಆಚರ್ನೆ ಬೊಕ್ಕ ಪರ್ಬೊಲೆಡ್ ಬಾಲೊಂಜಿ ಅರ್ತ ದಿಂಜಿದ್‌ಂಡ್. ವರ್ಸೊಗೊರ ಬರ್ಪಿನ ಇಗಾದಿ (ಯುಗಾದಿ) ಬೆನ್ನಿದಗ್‌ಲೆ ಪೊಸ ವರ್ಸ ಬೊಕ ಬುಲೆ ಬೆನ್ನೆಗ್ ಮೂರ್ತ ಮಲ್ಪುನ ಪರ್ಬ. ಒಂಜಿ ಕಂಡದ ಮುಲ್ಲೆ ಕೊಚ್ಚಿದ್, ರಡ್ಡ್ ಎರು ಕಟ್‌ದ್ ಒಂಜಿ ಪೊಲಿ ಮಾಡವೊಡ್. ಕೂಡು ಕುಟುಮದ ಆಣ್ ಬಲೆಲ್ ಮೂಜಿ ಪುಂಡಿ ಬಿತ್ತ್ (ಬಾರ್) ಮೂಜಿ ಪುಂಡಿ ಮುದರ (ಗೊಬ್ಬರ) ಕೊನೊದು ದತ್ತಿ ಕಂಡೊಗು ಬಿಸ್‌ದ್ ಬರೊಡು. ಪರ ಬೆನ್ನಿ ಬುಡ್ಲಿನಿ, ಪೊಸ ಬೆನ್ನಿ ಮಲ್ಪುನ್ ಇಗಾದಿದಾನಿಯೆ.

ತುಳುವೆರ್ನ ಅಟ್ಟೆಮಿ (ಅಷ್ಟಮಿ)ಗ್ಗೆ ಬೇತೆನೆ ಪೂರ್ಲು ಉಂಡು. ಅಟ್ಟೆಮಿದ ದುಂಬಿನಾನಿ ರಾತ್ರೆಗ್ ಬಂಜರ ಉಂಡ್‌ದ್ ಮೀದ್ ಪಾಸ ಕುಲ್ಲುಂಡ ಮರ್ದಿನ ನಡಿರ್‌ಗ್ ತಿಂಗೊಲ್ (ಚಂದ್ರೆ) ಉದಿತೊಂದ್ ಬತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ತುಲಸಿ ಕಟ್ಟಿದ ಎದ್‌ರ್ ದೇವರೆಗ್ ಅರ್ಗ ಕೊರಿ ಬೊಕ್ಕನೆ ಉನ್ನಿನಿ. ಆನಿದ ಮದ್ದೆನೊಡ್ ಒಂಜಿ ಬೊಂಡ ಪರ್ದ್ ಕುಲ್ಲುವೆರ್. ತುಲುಜನ ಆನಿದ ಕಾಲೊಡ್ ಬೆನ್ನಿದ ಬೇಲೆದ ನಡುಟ್ ಬೇತೆ ಉಪ್ಪಸ ಪತ್ತುಚೆರ್. ಆಂಡ ಮಲ್ತಿ ಬೇಲೆಡ್ ತೂಪರ್ಕ್‌ಗ್

ಕಣ್ಣ್ ಕಟ್ ಮಲ್ಪಾಯೆರ್.

ಬೆನ್ನಿದ ಇಲ್ಲಡ್ ಚೌತಿ ಪೂಜೆಗಂದೇ ಬಾರ್ ಕಲೆದೀದ್ ಇಲ್ಲಡ್ ಪೊದ್ದೊಲು ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಚೌತಿದಾನಿ ಇಲ್ಲ ಗುರ್ಕರೆ ಮೀದ್, ಮಡಿ ತುಸುದ್ ದೈವದ ಮಣೆಮಂಚಾವುದ ಎದರ್ ಮಂಡಲ ಬರೆದ್ ಕುಟುಮ ಗಣಪತಿ ಐತವೆರ್. ಪೂ ತಿಂಗರೊಡು ಸಿಂಗಾರ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ರಡ್ಡ್ ಬಗೆತ ಗಜ್ಜೆಯಿ, ದೋಸೆ ದೀಪೆರ್. ದೈವೊಲೆಗ್ಗೆ ಪನೆಯಾರ ನಡಪುಂಡ್.

ತುಳುನಾಡ್ ಮಟ್ಟುಗ್ ಕುರಲ್ ಕಟ್ಟುನ ಪರ್ಬದ ಸಂಬೋರ್ವ ಏಪರಲ ನಿನಪುನಾವು. ದುಂಬಿನಾನಿ ಇಲ್ಲದ ಆಣ್ ಬಾಲೆಲ್ ಕತ್ತಲೆಡ್ ಪೋದು ಕುರಲ್ ಒಡ್ತೊಂದ್ ಬರ್ಪೆರ್. ರಡ್ಡ್ ದಿನ ದುಂಬು ಆಟದ ಕಲಿ ಕಜವು ಪಿದಾಯಿ ಪಾಡ್ ಸಿರಿ ಪೊದ್ದವೆರೆಗ್ ಅಟ್ಟಿನ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ತುಲಸಿದ ಎದರ್ ಕುರಲ್ ಪೂಜೆ ಮಲ್ತ್ದ್ ಸಿರಿ ಸಂಪೊತ್ತುದ ಬಾಗ್ಗೆ ಲಚ್ಚಿಮಿನ ದಿಂಜೆಲಂಡ್ ಇಲ್ಲ ದಿಂಜಾವೆರ್. ಆನಿ ಪತ್ತ್ ಪದಿನಾಜಿ ಬಗೆತ ನುಪ್ಪು ಕಜಿಪುದ ಗಡ್ಡ್ ಉಣ್.

ದೀಪೊಲಿ ಪರ್ಬದ ಆಚರ್ಣೆ ಮೂಜಿ ದಿನ. ದುಂಬಿನಾನಿ ಸೈತಿನಗಲೆ ಪರ್ಬ. ಮರ್ದಿನ ಬೂಮಿಗ್ ಬೊಲ್ಪು ದೀದ್ ಬಲೀಂದ್ರ ಪೂಜ. ಮೂಜಿನೆದಾನಿ ಗೋವುಲೆನ ಪೂಜೆ. ಒಂಜಿ ಕಾಲೊಡ್ ತುಳುನಾಡ್ ಬಲಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಆಲೊಂದಿತ್ತೆರ್. ದೀಪೊಲಿ- ಪೊಲ್ಪು- ಐವರ ದಿಂಜುನ ಪರ್ಬ. ಬಲಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿನ ನಿನಪುಗಾದ್ ಪರ್ಬದಾನಿ ಬಲೀಂದ್ರ ಲೆಪ್ಪುವೆರ್. ನುಪ್ಪು ಕೊರ್ಪಿನ ಬೂಮಿಯಪ್ಪೆನ್ ಪೂಜೆ ಮಲ್ತ್ದ್ ಕೊಂಡಾಡುವೆರ್.

ಪರ್ಬದ ದುಂಬಿನಾನಿ ಮಂಚೋಲ್ಪ ಇರೆತ ಕಡುಬು, ಬಾರೆ ಬಂಬೆದ ಕಜಿಪು, ಮೀನ್ ಆಡ್ ತೀರ್ ಪೋತಿನ ಕುಟುಮದ ಮಾತ ಕುಲೆಕ್ಲೆಗ್ ಮಿಸೆಲ್ ಬಲಸುವೆರ್. ಮರ್ದಿನ ಪರ್ಬದಾನಿ ಮಾತೆಲ್ ಪಾಸ ಪಲಾರೊಡ್ ಇತ್ತ್ದ್ ಪರ್ಬ ಆಚರ್ಣೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಕತ್ತಲೆ ಆಯಿಗಿನ ಬೆನ್ನಿನ ಮಾತ ಕಂಡೊಲೆಗ್ ತುಡರ್ ದೀದ್ ಬಲೀಂದ್ರನ್ ಲೆಪ್ಪುವೆರ್. ಆನಿ ರಾತ್ರಿಡ್ ಇಡೀ ತುಲುನಾಡಂದ ಕುಲ ದೇವೆರ್ ತಿರುಪತಿ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ದೇವೆರ್ನ್ ಕಟ್ಟೆ ತುಳಸಿಡ್ ಪೂಜೆ ಮಲ್ತ್ದ್ ಮುಡಿಪುಗ್ ಪೂವು ಕಾಣಿಕೆ ಪಾಡುವೆರ್. ಬೆನ್ನಿದ ಇಲ್ಲದ ಜಾಲ್ಡ್ ದೀಪೊಲಿ ಕಂಬ, ಬೈತ ಮುಟ್ಟೆ, ನುಗ- ನಾವೆರ್, ಅರಿ ಬಾರ್ದ್ ತುಪ್ಪೆ. ಪದ್ವೆಯಿ ಬಂಗಾರ್ಡ್ ಪತ್ತಾಸ್, ಕಿದೆತ ಗೋವುಲೆಗ್ ತುಡರ್ ತೋಜಾವೆರ್.

ಮೂಜಿನೆದಾನಿ ಕಿದೆಟತ್ತಿನ ಮಾತ ಗೋವುಲೆನ್ ಪೊರ್ಲುಡು ಮೀಪಾವೆರ್. ಇಲ್ಲದ ಮುತ್ತಸಿ ಪೊಂಜೊವು ಗೋವುಲೆಗ್ ಪೂಜೆ ಮಲ್ತ್ದ್ ಬಂಜರ ಅಡ್ಡ ಪುಂಡಿ ತಿನ್ನಾವೆರ್.

ತುಳು ಜನ ಬದ್‌ಕಡ್ ಇಡೀ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಆಚರಣೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಆನಿದ ಕಾಲೊಡ್ ಇಲ್ಲಡ ಪೆದ್ದಿನಿ. ಪೆದ್ದೆದಿ ತಾಂಕನದ ಕತನೇ ಬೇತೆ. ಕಾಜಿಗ್ಗದ ರಸ. ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಗಂಜಿ, ಲೇಹ, ಮರ್ದ್ ಕೊರ್ದು ತಾಂಕುವೆರ್. ಆಣ್ ಬಾಲೆಗ್ ಪದ್‌ರಾಡ್ ವರ್ಸ ಪತ್ತಾನಗ ತರೆ ಕೂಜಲು ಕತ್ತರುನು. ಪಿರಯ ಬತ್ತಿಗೆನೆ ಮದ್ದೆದ ನಿಟ್ಟಯ ಮದ್ದೆ ಆಯಿನಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಅಣ ಇಲ್ಲಡ್ ಸೆಟ್ಟುಗ ಪತ್ತಾವುನಿ, ಮಾಮಿಸಿಕೆ. ಬಂಜಿನಲೆಗ್ ಬಗೆ ಬಣ್ಣದ ಅಡ್ಡ ಮಲ್ತ್ದ್ ಪದ್ವೆಯಿ ಬಂಗಾರ್ ಪಾಡ್ ಬಯಕೆ, ಇಂದ್ ಮಾತ ತುಳು ಆಚರಣೆಡ್ ಸೇರುಂಡು.

ನರಮಾನಿ ಬದ್‌ಕಡ್ ಬಯ್ಯಡ್ ತೀರ್ಡ್ ಪೋಯಿಗಿನೆ ಬಾಲ ಆಚರಣೆ ಉಂಡು. ಇಲ್ಲದ ಕೈತಲ್ ಕುಕ್ಕುದ ಮರ ಕಟ್ತದ್, ಕಾಟ ಗೂರ್ದ್, ನೀರ್ ಬೆಚ್ಚಿ ಮಲ್ತ್ದ್ ಚೆಟ್ಟ ಕಟ್ಟ ಪುಸೊನು ತುಂಬೊಂದು ಪೋದು ಬೊಣ್ಣ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಐನೆಡ್ ಅತ್ತಡ ಏಲೆಡ್ ದೂಲಪ್ಪ

ಮಲ್ತ್ವಾಡ್ ಕಿರಿಯ ಪತ್ತುವೆರ್. ಬೊಜ್ಜದ ದುಂಬಿನಾನಿ ರಾತ್ರೆಗ್ ಇಲ್ಲಾಡ್ ನೀರ್ ನಿರೆಲ್ ಕಟ್ತ್, ಮರ್ದಿನ ಪುಲ್ಲೆಕಿಲ್ಗ್ ಜಾಲ್ವಾಡ್ ಬಾರೆ ಬಂಬೆ ಕುಂಬುಡ ಕಡ್ತಾಡ್, ಅಣ್ ಸಂತೆಸಿ ಚವರ ಮಲ್ತೊಂದು, ಮಾತೆಲ್ ಮುರ್ಕ್ ಮೀಡ್ ಬಿದೊಲಿಗಡ್ ಸುಡಲೆಗ್ ನುಪ್ಪು ಬಲಸುವೆರ್. ಆ ದಿನ ರಾತ್ರೆಗ್ ಕುಲೆನ್ ಉಲಯಿ ಲೆತ್ತಾಡ್ ಬಲಸೂನ ಮಡೆ ಬೊಜ್ಜ ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ತುಳುನಾಡ್ ಅನಿದ ಕಾಲೊಡ್ ಸುತ್ತುಮದಲ್ಲ ಇಲ್ಲಾ ಇನಿ ನಿನಪೊಡಾಯಿನವು. ಉದ್ದಾನುದ್ದ ಇಲ್ಲಾ. ಬಡಕಯಿ ಮರ್ಗಿಲ್ವಾಡ್ ಆನೆ ಬಾಕಿಲ್. ಇಲ್ಲದ ಬಡಕಾಯಿ ಉಗ್ಗಲ್, ಬೊಕ್ಕ ತುಲಸಿ ಕಟ್ಟಿ. ಇಲ್ಲ ಎದರ್‌ರಾಡ್ ಮಲ್ಲ ಜಾಲ್. ಅಲ್ಲನೆ ಪಡ್ಡಯಿ ಮರ್ಗಿಲ್ವಾಡ್ ಜೋಡು ಸಿರಿತುಪ್ಪೆ. ಬಡಕಯಿ ಮರ್ಗಿಲ್ವಾಡ್ ಇಲ್ಲಾ ಮೋನೆ ಪಾಡ್ ಉದ್ದಾನುದ್ದ ಕಿದೆ. ಕಿದೆ ನಿಲೀಕೆ 50-100 ಕೈಕಂಜಿಲು. ಇಲ್ಲ ಸುತ್ತ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಜನಜಾಲ್. ಬೆಯಿಪದಿ ಬಾರ್ ನುಂಗರೆ. ಇಲ್ಲ ಉಲಯಿ ಮಲ್ಲ ಚಾವಡಿ, ಪಡ್ಲೆಲೆ, ಅಡ್ಡಿಅದೆ, ಕುತ್ತಟ್ಟು, ಕುತ್ತಟ್ಟು ನಿಲೀಕೆ ಮುಡಿಯರಿ. ಚಾವಡಿಡ್ ಮದನಕ್ಕಾದ ಮಿತ್ತಾದ ಪಲಯಿಡ್ ದೈವೊಲೆ ಮಂಚವು.

ಒಂಬಿ ಕಾಲೊಡ್ ತುಳು ನಾಡ್‌ಡ್ ಕಂಬುಲ ಕೋರ್ತಟ್ಟು, ಸರಿಮುಗುಲಿ, ಚೆನ್ನೆಮಣೆ ಆಟ, ಸೋಡಿ ಆಟ, ತಾರಯಿ ಕಟ್ಟುನ್, ತಪ್ಪಂಗಾಯಿ ಇಂಚ ಪತ್ತಾಪದಿನಾಜಿ ಬಗೆತ ಗೊಪ್ಪುಲು ಇತ್ತ.

ಇನಿ ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಜನೊಕುಲು ಊರಿಡೀ ಪಸರ್ದ್ ಪೋತೆರ್. ದೂರ ದೂರದ ಊರುಡ್ ಬ್ಯಾರ ಮಲ್ತೊಂದು ಉಲ್ಲೆರ್. ಬದ್‌ಕಾಡ್ ಆಚಾರೊನು ಅನುಕೂಲೊಗು ಬೋಡಾಯಿಲಕ್ಕ ಬದಲಾವಣೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಅಂಚೆನೆ ಪರತ್‌ನ್ ಮದೆಪೆರೆಗ್ ಸುರು ಕೊರ್ತೆರ್.

ಬದಲಾವಣೆ ಕಂಡಿತಾ ಬೋಡು. ಐತ ಒಟ್ಟುಗು ಬೇತೆ ಕಡೆಡ್ ಎಡ್ಲೆ ಅಚರ್ನೆನ್ ಪತ್ತೊನ್ನೆಟ್ ಅಡ್ಡಿ ಇಜ್ಜಿ. ಆಂಡ ದುಂಬುದ ಜನಾಂಗೊಗು ನಮ ಹಿರಿಯೆನ್ ಕಾಲೊಡು ನಡತೊಂದು ಬೈದಿನ ಎಡ್ಲೆ ಅಚರ್ನೆನ್ ನಿನಪು ದೀಡ್ ತೆರಿಪಾವುನ ಅಗತ್ಯ ಉಂಡು.

ಎಡ್ಮನೆ ಪರಿಚ್ಛೇದೋಗು ತುಳು : ಒಂಜಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ

ಡಾ. ಗಣನಾಥ ಎಕ್ಕಾರು

ತುಳುನು ಸಂವಿಧಾನದ ಎಡ್ಮನೆ ಪರಿಚ್ಛೇದೋಗು ಸೇರ್ಪಾವುನ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡತ್‌ದ್ ರಡ್ಡ್ ದಶಕ ಕರಿಂಡ್. ಆಂಡ ಇನಿಕ್ಲಾ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಯಿನ ಒಂಜಿ ನಿರ್ಧಾರ ಸಾಧ್ಯ ಆಯಿಜೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಮೂಲಕ ಸಮಗ್ರ ದಾಖಲೆದೊಟ್ಟುಗು ಮನವಿನ್ ರಡ್ಡ್ ಸರ್ತಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರೋಗು ಕೊರ್ತುಂಡು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರೊ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ ನಿರ್ಣಯ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರೋಗು ಕಡಪುದುಂಡ್. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಸೀತಾಕಾಂತ ಮಹಾಪಾತ್ರ ಪನ್ನಿ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್ನ್ ನೇತೃತ್ವೊಡು ಒಂಜಿ ಸಮಿತಿಲಾ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಂಡ ಆ ಸಮಿತಿ ಕೊರಿನ ವರದಿ ತುಳು ಬಾಸೆನ್ ಎಡ್ಮನೆ ಪರಿಚ್ಛೇದೋಗು ಸೇರ್ಪಾವುನಕ್ ಪೂರಾಕವಾದ್ ಇಜ್ಜಿ. ಪತ್ರಿಕಾ ವರದಿಲ್ಪ ಪ್ರಕಾರ “ತುಳು ತಂಚಿ ಬಾಸೆಲೆನ್ ನನ 40 ವರ್ಸೊ ಮುಟ್ಟು ಸಂವಿಧಾನೊದ ಎಡ್ಮನೆ ಪರಿಚ್ಛೇದೋಗು ಸೇರ್ಪಾವೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ. ಆ ಬಾಸೆಗ್ ಅತ್ ಶಕ್ತಿ ಇಜ್ಜಿ” ಪನ್ನಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊ ಸೀತಾಕಾಂತ ಮಹಾಪಾತ್ರರ್ನ್ ಸಮಿತಿ ವ್ಯಕ್ತ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್‌ಗೆ.

ಸೀತಾಕಾಂತ ಮಹಾಪಾತ್ರರ್ 'ತುಳು ಬಾಸೆನ್' ಸಂವಿಧಾನದ ಎಡ್ಡನೆ ಪರಿಚ್ಛೇದೊಗು ಸೇರ್ಸಾವರೆ ಅರ್ಹತೆ ಇಜ್ಜೆಂದ್ ಪನೊಂದು ಕೊರ್ಪಿನ ಕಾರಣ ಬಾಲಿಶವಾಯಿನವು. ಈ ಬಾಸೆಡ್ ಗ್ರಂಥಸ್ಥ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆ ಇಪ್ಪುವು ಅರೆನ ಗಮನೊಗು ಬೈದಿಲೆಕ್ಕೊ ಇಜ್ಜೆ. ತುಳು ಬಾಸೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಜಾನಪದೊಡು ಆತಿ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಅರೆಗ್ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಯಿನ ಕಲ್ಪನೆ ಇಜ್ಜೆ. ತುಳುಬಾಸೆನ್ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಡ್ ಕಲ್ಪಾವುಚೆರ್ಂದ್ ಆರ್ ಕೋರ್ಪಿ ಕಾರಣ ಸರಿಯಾಂಡಲಾ ಅವೊಂಜಿ ಕಾರಣೊಗಾತ್ರ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊರಂದೆ ಉಪ್ಪನೆಕ್ಕ್ ಅರ್ಥ ಇಜ್ಜೆ. ಸೀತಾಕಾಂತ ಮಹಾಪಾತ್ರರ್ ಸಮಿತಿ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊರಿಯರೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನದ ಕೊರತೆಲಾ ಕಾರಣಾಂದ್ ಪನೊಲಿ.

1. ತುಳು ಬಾಸೆದ ಶಕ್ತಿದ ಅರಿವುದ ಕೊರತೆ

ಉಂದು ಸೀತಾಕಾಂತ ಮಹಾಪಾತ್ರರ್ಗ್ ಮಾತ್ರ ಆತ್ಮ ಏತೋ ನಮ್ಮ ಜನಕುಲೆಗ್ಲಾ ಗೊತ್ತುಜ್ಜೆ. ತುಳು ಬಾಸೆಗ್ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಉಂಡಾ? ತುಳು ಬಾಸೆಡ್ ಗ್ರಂಥಸ್ಥ ಸಾಹಿತ್ಯ ಉಂಡಾ? ತುಳುಕ್ಕ್ ಲಿಪಿ ಉಂಡಾ? ಪನ್ನಿ ಪ್ರಶ್ನೆಲೆನ್ ಮುಗ್ಧವಾದ್ ಏತೋ ತುಳುವೆರ್ ಎನಡ ಕೇಂದರ್.

ತುಳು ಭಾಷೆ - ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂಜಿ ಸಾವಿರ ಪುಟತ್ತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮಹಾ ಗ್ರಂಥೊನು ಹಂಪೆ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ತದ್ಂಡ್. ತುಳು ಲಿಪಿಟ್ 4 ಸಾವಿರದಾತ್ ಓಲೆ ಗರಿ ಗ್ರಂಥೊಲು ಉಂಡು. 150 ವರ್ಸೊದು ದುಂಬೆ ಮಾಮಲ್ಲ ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನಿ ರಾಬರ್ಟ್ ಕಾಲ್ಡ್ ವೆಲ್ "Tules is a highly developed language of the Dravidian family" ಪಂಡ್ ಪಂತರ್. ಪಿನ್ಲೆಂಡ್ ತುರ್ಕು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಕುಲು 16,000 ಸಾಲ್ದ ಸಿರಿಪಾಡ್ಡೊನು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ಡ್ ಮುದ್ರಣ ಮಲ್ತೆರ್ - ಇಂಚ ಪಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಲ್ತಿನ ತುಳುವೆರ್ ಕಣ್ಣ್ ಬುಡ್ಡು ತೂಪೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಇನಿ ನಮೋ ಹಕ್ಕೊತ್ತಾಯ ಮಲ್ಪೊಡ್ಡ ಸುರುಟು ತುಳುವೆರ್ಗ್ ತುಳು ಭಾಷೆ - ಸಾಹಿತ್ಯ - ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಬಗ್ಗೆ ತೆರಿಪಾವುನ ಅಗತ್ಯ ಉಂಡು. ತುಳು ಪಂಡ ಪಾತೆರು ಬಾಸೆ ಮಾತ್ರ ಆತ್ಮ ಅವೊಂಜಿ ಸಕ್ತಿಶಾಲಿಬಾಸೆ ಪನ್ನಿನೆನ್ ಅಕುಲು ಅಭಿಮೊನೊಡು ಪನ್ನಿಲೆಕ್ಕೊ ಅವೊಡು. ಉಂದೆನ್ ಮಲ್ಲ ಸ್ವರೊಟ್ಟು ಪನ್ನಿನ ಅಗತ್ಯ ಉಂಡು.

2. ರಾಜಕೀಯ ಇಚ್ಛಾ ಶಕ್ತಿದ ಕೊರತೆ

1994ಟ್ ಮುಕ್ತ ಮಂತ್ರಿಲಾದಿತ್ತಿನ ವೀರಪ್ಪ ಮ್ಯಾಲಿಲು ತುಳು, ಕೊಡವ, ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಲೆನ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಅರೆರ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಬತ್ತಿನ ಸರಕಾರೊ ಬೇತೆ ಬಾಷಾ ಅಕಾಡೆಮಿಲು ಅಗತ್ಯ ಇಜ್ಜೆ ಪಂಡ್ ಒರ ರದ್ದ್ ಮಲ್ತಂಡ್. ಆಂಡ ಜನೊಕ್ಲೆನ ಹಕ್ಕೊತ್ತಾಯೊದಾತ್ರ ಮುಖ್ಯವಾದ್ ಕೊಡವೆರ್ ಪ್ರತಿಭಟನೆರ್ದಾವರ ಕುಡ ಸರಕಾರ ಈ ಅಕಾಡೆಮಿಲೆನ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಲ್ತಂಡ್. ಅಪಗ ಅಕಾಡೆಮಿನ್ ರದ್ದ್ ಮಲ್ತೆರೆ ಸರಕಾರ ಕೊರಿನ ಕಾರಣೊಲು (1) ಇಂಚ ಬಾಸೆಲೆ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಲ್ತಂಡ ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ

ಎಲ್ಲ ಬಾಸೆಲುಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ ಕೇನುನ ಸಾಧ್ಯತೆ ಉಂಡು (2) ಉಂದು ಕನ್ನಡದ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗ್ ತೊಂದರೆ ಆಪುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಒಂಜಿ ಭಾಷಾ ಅಕಾಡೆಮಿ ಮಲ್ತ್ದ್ ಅವು ಮಾತಾ ಬಾಸೆಲ್‌ಗ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪಡ್ ಪನ್ಪಿ ವಾದ ಬತ್ತಂಡ್.

ಉಂದೆನ್ ಮೂಲು ದಾಯೆಪಂಡೆ ಪಂಡ ಈ ವಾದೊಲೆನ್ ಬೆಂಗಳೂರುದ ಸಾಹಿತಿಲು ಬೊಕ್ಕ ರಾಜಕಾರಣಿಲು ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪುನಗ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆದ ರಾಜಕಾರಣಿಲು ಅಯಿಕ್ ಮೌನ ಸಮ್ಮತಿ ಕೊರಿಲೆಕ್ಕೊ ಅಕಾಡೆಮಿಲು ಪುನರ್ರಚನೆ ಆಂಡಲಾ ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪುನರ್ರಚನೆಗ್ ಬೊಕ್ಕಲಾ ದಿನ ಬೊಡಾಂಡ್.

ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆದ ರಾಜಕಾರಣಿಲೆ ನಿರಾಸಕ್ತಿಗ್ ಕುಡೊಂಜಿ ಉದಾರ್ಮ ಕೊರ್ಪೆ. ಕೊಂಕಣಿ ಬಾಸೆಗ್ ಸಂವಿಧಾನದ ಎಡ್ಡನೆ ಪರಿಚ್ಛೇದೊಡು ಸ್ಥಾನ ಕೊರ್ನಗ ತುಳುಬಾಸೆಗ್ಲಾ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಲ್ಪುವ ಪಂಡ್‌ದ್ ಅಪಗದ ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಲಾಯಿನ ಎಸ್.ಬಿ. ಚವಾಣೆರ್ ಪಂಡರ್. ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ ಮೂಮಲ್ಲ ರಾಜಕೀಯ ನಿರ್ಧಾರಾತ್ಮಕ ಸದನವಾಯಿನ ಲೋಕಸಭೆಟ್ ಅಪಗ ಗೃಹಮಂತ್ರಿಲು ಇಂಚ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊರಿಯೆರ್ಡಲಾ ಬೊಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಲು ಉಂದೆನ್ ಮರತ್ ಬುಡಿಯೆರ್. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏರ್‌ಲಾ ಹೆಚ್ಚೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ಪಜೆರ್.

ಅಯಿರ್ಡ್ ಬೊಕ್ಕಲಾ ಒಂಜಿ ರಡ್ಡ್ ಸರ್ತಿ ಈ ವಿಚಾರನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಲ್ತಿನಾರ್ ಚಾಮರಾಜನಗರದ ಸಂಸದೆ ಆದಿತ್ತಿನ ಶಿವಣ್ಣೆರ್. ಆರ್ ತುಳುಬಾಸೆ 8 ನೇ ಪರಿಚ್ಛೇದೊಡು ಸ್ಥಾನಮಾನ ಕೊರೊಡುಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಂಡರ್. ಆಂಡ ನಮ್ಮ ರಾಜಕಾರಣಿಲೆಟ್ ಕೆಲವೆರ್ ಒಂತೆ ಆಸಕ್ತಿ ತೋಜಾಯೆರ್ಡಲಾ ಹೆಚ್ಚಿನಕಲು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮೌನವಾದೇ ಇತ್ತೆರ್. ಎತೋ ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಲು ಖಾಸಗಿಯಾದ್ ಪಾತರ್ನಗ, ಉಂದು ದಾಯೆಗ್? ತುಳು ಪಾತರು ಬಾಸೆ ಅತ್ತ? ಅಯಿಕ್ ಸಂವಿಧಾನದ ಮಾನ್ಯತೆ ತಿಕ್ದ್ ದಾದ ಆವೊಡು ಪನ್ಪಿ ಪ್ರಶ್ನೆನ್ ಎಂಕ್ ಕಂದಿನಲಾ ಉಂಡು. ನೆಕ್ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಅಕ್‌ಲೆಗ್ಲಾ ತುಳು ಶಕ್ತಿದ ಪರಿಚಯದ ಕೊರತೆ ಉಂಡು.

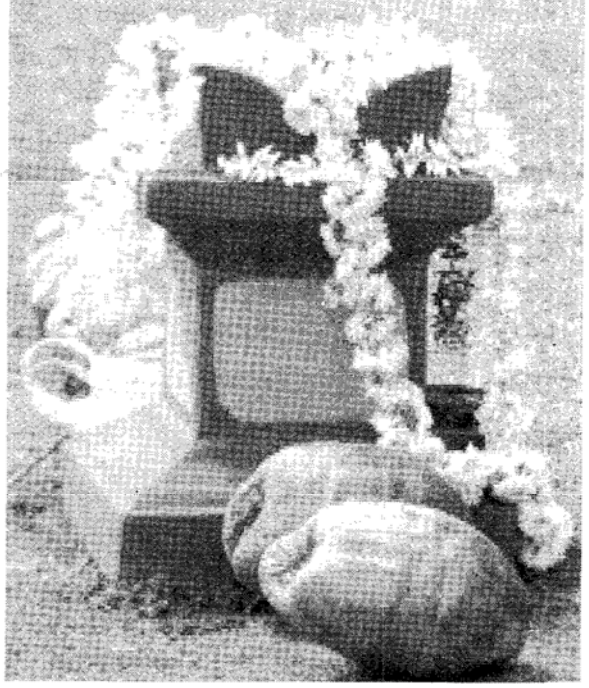
ಇಂಚೊಗು ರಡ್ಡ್ ಒರ್ಸೊಡ್ಲ ದುಂಬು ತುಳುನು ಆಜಿನೆ ಕ್ಲಾಸ್‌ಡ್ ಒಂಜಿ ಬಾಸೆಯಾದ್ ಕಲ್ಪಾವುನ ಬಗ್ಗೆ ಡಿ.ಎಸ್.ಇ.ಆರ್.ಟಿ ದ ಮೂಲಕ ಸರಕಾರೊಗು ಒಂಜಿ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆನ್ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯಅಕಾಡೆಮಿ ಕೊರುಂಡು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜಿಲ್ಲೆದ ಮಾತಾ ಜನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಲೆನ್ ಬೆಂಗಳೂರುಡು ಭೇಟಿಯಾದ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್ - ಸದಸ್ಯೆರ್ ಒತ್ತಾಯ ಮಲ್ತೆರ್. ಒಂಜಿ-ರಡ್ಡ್ ಜನ ಬುಡುಂಡ ಬೊಕ್ಕ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಲು ಉಂದೆನ್ ಗಂಭೀರವಾದ್ ಗೆತೊಂಜೆರ್. ಮಂತ್ರಿಲಾಯಿನ ಡಾ. ವಿ.ಎಸ್. ಆಚಾರ್ಯರ್ ಬೊಕ್ಕ ಕುಡ್ಲದ ಶಾಸಕಿಯಾಯಿನ ಯೋಗೀಶ್ ಭಟ್ಟಿನ ಪ್ರಯತ್ನೋದಾರ್ವರ ಅವು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮುಟ್ಟಿ ಬತ್ತಂಡ್. ಅವು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ಡ್ ಪಾಸ್ ಆವೊಡುಂದುಪ್ಪುನಗ ಅಪಗದ ಸರಕಾರ ಪತನ ಆಂಡ್. ಅಯಿರ್ಡ್‌ವರ ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗ್ ಹಿನ್ನೆಡೆ ಆಂಡ್. ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ನೆಕ್ ಪೂರ್ವ ತಯಾರಿ ಮಲ್ತ್ದ್ ಪುಸ್ತಕಲಾ ತಯಾರ್ ಮಲ್ಪದಿತ್ತಂಡ್.

ಅಯಿರ್ಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಮೊಸ ಸರಕಾರ ಬತ್ತಂಡ್. ಅಕಾಡೆಮಿ ಈ ದಿಸೆಡ್ ಬಾರಿ

ಪ್ರಯತ್ನ ಬತ್ತಂಡ್. ಆಂಡಲಾ ಈ ಉದ್ದೇಸೊ ನನಲಾ ಕೈ ಕೂಡುಡ್‌ಜಿ. ನೆಕ್ ಹಕ್ಕೊತ್ತಾಯ ಮಲ್ಪುನ ಅಗತ್ಯ ಉಂಡು. ಉಂದು ದಾಯೆಪಂಡ ಸೀತಾಕಾಂತ ಮಹಾಪಾತ್ರರ್ ಪಾಡ್‌ದಿನ ಮಲ್ಲ ಆಕ್ಷೇಪ ಪಂಡ ತುಳು ಶಾಲೆಲೆಡ್ ಕಲ್ಪಾವೊಂದಿಜ್ಜೆರ್ ಪನ್ನಿ ಆಕ್ಷೇಪ. ಅಂಚಾದ್ ತುಳುನು ಶಾಲೆಲೆಡ್ ಕಲ್ಪಾಂಡ್ ತುಳುಬಾಸೆನ್ ಸಂವಿಧಾನದ 8 ನೇ ಪರಿಚ್ಛೇದೊಗು ಸೇರ್ಪಾವರೆಗ್ ಹೆಚ್ಚ ಸುಲಭ ಆಪುಂಡು. ಅಯಿರ್‌ಲಾ ಒಂಜಿ ಬಾಸೆ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬತ್ತಂಡ. ಅವು ಪ್ರಬಲ ಶಕ್ತಿಯಾದ್ ಬುಲೆವುಂಡು.

ಅಂಚಾದ್ ರಾಜಕೀಯ ಶಕ್ತಿ ಇನಿ ತುಳುಬಾಸೆದ ಬುಲೆಚ್ಚೆಲ್‌ಗ್ ಅತಿ ಅಗತ್ಯ. ಇನಿ ಕನ್ನಡ - ತೆಲುಗು ಬಾಸೆಲೆಗ್ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಬಾಸೆದ ಸ್ಥಾನಮಾನ ತಿಕ್‌ದಿನ ನಂಕ್‌ಲಾ ಕುಸಿಯೆ. ಆಂಡ ಒಂಜಿ ಸಾವಿರ ವರ್ಸೊರ್‌ಲಾ ಜಾಸ್ತಿ ಇತಿಹಾಸ ಉಪ್ಪುನ ತುಳುಬಾಸೆ, ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಬಾಸೆಯಾವೆರ್ ಪೂರಾ ರೀತಿಡ್ಲಾ ಅರ್ಹತೆ ಪಡೆದಂಡಲಾ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಬಾಸೆ ಬುಡ್ಡು ಸಂವಿಧಾನದ 8ನೇ ಪರಿಚ್ಛೇದೊಗು ಸೇರ್ಪಾವರೆಲಾ ಸಾಧ್ಯ ಆಯಿಜಿ ಪಂಡ ಉಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಅಂಡಲಾ ಸತ್ಯ !

ತುಳು ಪಂಡ 'ಮೈದು' ಪಂಡದ್ ಅರ್ಥಗೆ. ಆಂಡ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಡ್ ಕೆಲವು ಸರ್ತಿ 'ಮೈದುತನ ದೌರ್ಬಲ್ಯಲಾ ಆಪಿನ ಸಾಧ್ಯತೆ ಉಂಡು. ಗಟ್ಟಿ ಸ್ವರೊಟ್ಟು ಕೇಂಡ ಮಾತ್ರ ಅವು ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಅಂಚಿನ ಗಟ್ಟಿ ಸ್ವರೊಟ್ಟು ಒಂಜಿ ಜನಾಂದೋಲನ ಆಪಿನ ಅಗತ್ಯ ಇತ್ತೆ ಉಂಡು. ತುಳುನು 8 ನೇ ಪರಿಚ್ಛೇದೊಗು ಸೇರ್ಪಾವೊಡುಂದು ರಾಜಕೀಯ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿರ್‌ ಗಟ್ಟಿ ಸ್ವರೊಟ್ಟು ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಶಾಂತಿಯುತ ಜನಾಂದೋಲನ ಆಂಡ ಮಾತ್ರ ತುಳುಕ್ಕು, ತುಳು ಬಾಸೆ - ಸಂಸ್ಕೃತಿಗ್, ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ಮಾನ್ಯತೆ ತಿಕ್ಕು.

‘ತುಳುರಾಮಾಯಣೋ’ ಶ್ರೀಭಾಗವತೋನೇ!

ಡಾ. ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ ವಸಂತ ಭಾರದ್ವಾಜ

ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥೇಶ್ವರ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಾಶನ ಮಾಲೆಡ್ ಬೊಲ್ವುಗು ಬತ್ತಿನ ‘ತುಳು ರಾಮಾಯಣ’ ಕಾವ್ಯೊ (ಸಂ:ಡಾ.ಎಸ್.ಆರ್.ವಿಘ್ನರಾಜ) ವಿಷ್ಣುತುಂಗ ವಿರಚಿತ ‘ಶ್ರೀ ಭಾಗವತೋ’ ಕಾವ್ಯೊದ ಭಾಗೋನೇ ಇಪ್ಪರೆ ಯಾವು ಪಂಡ್‌ದ್ ಅವು ಪ್ರಕಟ ಆಪಿನ ದುಂಬೇ ಯಾನ್ ಊಹೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಲೇಖನ ಬರೆದಿತ್ತೆ. (ಪಳಂತುಳುಕಾವ್ಯ-2001). ಅತನಗ ಮಿತ್ತ್ ಪಂಡಿನ ತುಳುರಾಮಾಯಣಲಾ ಬೊಲ್ವುಗು ಬತ್ತದಿತ್ತಿಜಿ. ಕನ್ನಡಭಾಗವತೋದ ಪೂರ್ಣಪಾಠಲಾ ಗ್ರಂಥರೂಪೊಡು ತಿಕ್ಕೊಂದಿತ್ತಿಜಿ. ಇಂಚಪ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕರ್ಣಾಟಕಭಾಗವತಕಾವ್ಯೊ ರಡ್ಡ್ ಸಂಪುಟೊಟು ಪ್ರಕಟವಾತ್‌ಂಡ್. (ಸಂ: ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ರಂಗರಾವ್ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್) ಆನೆಡ್ತಾವರ ಅಯಿತೊಟ್ಟು ತುಳುಭಾಗವತೋನು ತೌಲನಿಕವಾದ್ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಲ್ಪರೆ ಸಾಧ್ಯ ಆತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ‘ತುಳು ರಾಮಾಯಣ’ ಪಣ್ಣಿ ಪುದರ್‌ಡ್ ಪ್ರಕಟವಾಯಿನ ಕೃತಿ ವಿಷ್ಣುತುಂಗನ ‘ಶ್ರೀ ಭಾಗವತೋ’ದ ಭಾಗನೇ ಪಂಡ್ ಇತೆ ಸಂಶಯದಾಂತೆ ಪಣೋಲಿ.

‘ಶ್ರೀ ಭಾಗವತೋ’ದ ಸುರುತ ಮೂಜಿಸ್ಕಂಧೋಲೆನ್ ಸಂಪಾದನೆ ಮಲ್ತಿನ ವಿದ್ವಾನ್ ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣೆಂಚತ್ತಾಯೆರ್ ವಿಷ್ಣುತುಂಗೇ ಕನ್ನಡಭಾಗವತಕಾರನ್ ಸೀದಾಸೀದಾ ಅನುಸರಣೆ ಮಲ್ತದೇಂದ್ ಪಣ್ತೆರ್. (ತೂಲೆ : ಶ್ರೀ.ಭಾ. ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ, ಪುಟ-26) ತುಳುರಾಮಾಯಣ ಕಾವ್ಯಭಾಗೊಲಾ ಕರ್ಣಾಟಕ ಭಾಗವತೋದ ಒಂಬನೇ ಸ್ಕಂಧೋದ ಸೀದಾ ಅನುಸರಣೆ ಪಣ್ಣನೆನ್ ಇತೆ ಒಪ್ಪೊಡೇ ಆಪುಂಡು. ಚ್ಯವನೋಪಾಖ್ಯಾನೊ, ಅಂಬರೀಷೋಪಾಖ್ಯಾನೊ, ತ್ರಿಶಂಕು-ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ-ಸಗರರೆ ಕತೆ, ಗಂಗಾವತರಣೊ, ರಾಮಾಯಣಕತೆ, ನಿಮಿವಂಶಜರೆ ಕತೆ, ಪುರೂರವ-ಪರಶುರಾಮಾದಿಲೆನ ಕತೆ ಉಂದುಮಾತಲಾ ಕನ್ನಡಭಾಗವತೋದ ಕಥಾಸರಣಿಗ್ ಅನುಗುಣವಾದೇ ಉಂಡು ಪಣ್ಣನ ಮಹತ್ವೊದ ಸಂಗತಿ. ಪದ್ಯೊಲೆನ ರಚನೆಡ್ಲಾ ತುಳುರಾಮಾಯಣೊ ಕನ್ನಡಭಾಗವತೋದ ನಿರಲೆಡೇ ಉಂಡು ಪಣ್ಣನೆಕ್ ಅನೇಕ ಉದಾಮೆಲೆನ್ ಕೊರೊಲಿ.

ಬಿಸಿಲು ದೊರೆಯದಕದಲದಾರೋ
ತೃಷೆಯ ಕಳೆವರು ಹಸಿಯ ಮಣ್ಣಿನ
ಮಿಸುಪ ಘಟದೊಳಗುದಕವನು ಹೊತ್ತೊಯ್ದು ಶಾಲ್ಮಲಿಯ ।
ಸಸಿಯ ಸಲಹಿಡುಂಬರೇನನು
ಹಸರಿಸಿದ ವಿಭ್ರಮದ ಮಾಯಾ
ವಿಷಯದಲಿ ಸುಖವೇನೆನುತ್ತ ವಿರಾಗಪರನಾದ ॥ (ಕ.ಭಾ.9.3.7)

ದೂರೊಂಟ್ತಿ ಮರೀಚಿಕಾ ಜಲವಾರಿಕೇಳಿಟ್ ಮುಂಗ್ಗಸ್ವ
ಎರದೊಂಡಿತಿ ಕ್ಲೇಶೊ ಚೆಟ್ಟುವೊ ನಿರ್ಮಿತಿ ಪಜಿಭಾಂಡೊಮೀ
ನೀರ್ ನಿಂಜೊಸ್ವ ಕುಂಬುಸ್ವಾ ವರಶಾಲ್ಮಿಲೀ ಸಲಹೆಪ್ಪುಟಾ
ಭಾರ್ಯೆ ಪುತ್ರಕುಟುಂಬೊ ರೆಕ್ಷಿತ್‌ಣೇರ್ ನುಂಬು ಧರಿತ್ರಿಟ್ ॥ (ತು.ರಾ.4.5)

ಕಾಯವಿಡಿದುದಕೇನು ಫಲ ನಾ
ರಾಯಣನನರ್ಚಿಸದೆ ನೆನೆಯದೆ
ಬಾಯಿ ದಣಿಯಲು ಬಣ್ಣಿಸದೆ ತತ್ಕೀರ್ತಿಗುಣಗಣವ ।
ನಾಯಿ ನರಿಗಳವೋಲು ಬದುಕಿದ
ಡಾಯುಷಕೆ ಫಲವೇನು ಕಾಲನ
ಬಾಯ ತಪ್ಪಿಸುವಂದವೇನೆನುತಿದ್ದನವನೀಶ ॥ (ಕ.ಭಾ.9.3.12)

ಕಾಯೊ ಸಿದ್ಧಿತ್‌ಣೈಕ್ ಜಾಫಲೊ ತಪ್ಪನೆಂತ ಸದಾಂತೊ ನಾ
ರಾಯಣಾಸ್ತುತಿವೆಂದ್ ಭಕ್ತಿಟ್ ಧ್ಯಾನಿತಾತ್ಮಗುಣೊಂಕುಳಿ
ಬಾಯಿ ನಿಂಜಭಿವಂದಿತ್‌ ಗೆತಿನಿಚ್ಚಪಂತಿ ದುರಾತ್ಮೆರ್

ನಾಯಿವಾನೆರಕಾಕಗೃಧ್ರನಂದೊ ಬಾಳ್ಸ್ವ ಜಾಗತೀ || (ತು.ರಾ. 4.11)

ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರದ್ದರಂಗಳ
ದೆಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರಾಗಮಜ್ಜರ
ದೆಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರಮಳ ವೇದಪುರಾಣ ಸಾಹಿತ್ಯ |
ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರಾ ಮುಕುಂದನ
ಸಲ್ಲಲಿತಗುಣನಾಮಕೀರ್ತನ
ವೆಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರಾತ್ಮನಿಷ್ಠರೆ ನೃಪನ ರಾಜ್ಯದಲಿ || (ಕ.ಭಾ.9.3.21)

ಓಳ್ ಚೂವುಟಲದ್ದರೊಂಕುಳೆಯೋಳಲಾಗಮನಿಷ್ಠರೇ
ಯೋಳ್ ಚೂವುಟ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಮೆಯೋಳಲೆಡ್ಡತಿಹಾಸೊಮೇ
ಓಳ್ ಚೂವುಟಲಚ್ಚುತಾರ್ಚನೆಯಾರೆಗೀತೊಮ ನೃತ್ಯಮಾ
ಓಳ್ ಚೂವುಟಲಾತ್ಮನಿಷ್ಠರೆ ಅಂಬರೀಷಧರಿತ್ರಿಟ್ || (ತು.ಭಾ.4.20)

ಚಾರುತರಸುಧೆಯಿರಲು ವಿಷವನ
ದಾರು ಕುಡಿವರು ದಿವ್ಯಮಂಗಳ
ಚಾರು ಕೃಷ್ಣಕಥಾರಸಾಬ್ಧಿಗಳಿರಲನಾಯಸದ |
ಭೂರಿ ವಿಷಯವಿಷಾದ ಕೂಪವ
ನಾರು ಕಾಣುತ ಬೀಳ್ವರೆನುತ ಮು
ರಾರಿಯಂಫ್ರಿಯನಪ್ಪಿ ಮೈಮರೆದಿಪ್ಪದವಿಳಜನ || (ಕ.ಭಾ.9.3.22)

ಪೇರಸಾಗರಮಿಲ್ಲೊಪ್ಪಪ ವರ್ಜಿತಾರೆಸ್ವ ಯಾತ್ರಿತ್
ಎರಲಾ ವಿಷಕೂಪೊಂಟಾವರೊ ಸಾರೊಪಿಂದಿ ಮಹಜ್ಜೆರ್
ಸಾರಸೌಂದರ ಭರ್ತೃವರ್ಜಿತ್ ಕಣ್ಗದಂತಿ ದರಿದ್ರಕಾ
ಜಾರನಿಚ್ಚಿಪೆರ್ತ್ತೆರೋ ಹರಿಭಕ್ತಿ ಸಾಧಕೊಲಂಚನೆ || (ತು.ಭಾ.4.21)

ದಕ್ಷಮಖಭಂಜನ ಮಹೇಶ ಮ
ಹೋಕ್ಷವಾಹನ ಮನ್ಮಥಾಂತಕ
ರಕ್ಷಿಸೆನ್ನನನಾಥನನು ಕಾರುಣ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಲಿ |
ಈಕ್ಷಿಸೀಕ್ಷಣ ದೂರದುರಿತ ವಿ
ಪಕ್ಷದುರ್ಜನಶಿಕ್ಷ ಸಜ್ಜನ
ಪಕ್ಷಪಾತಾಪೇಕ್ಷ ಪರಮೇಶ್ವರನೆ ಭವಹರನೆ || (ಕ.ಭಾ.9.8.39)

ದೆಕ್ಕಯಜ್ಞವಿನಾಶ ದಿವ್ಯ ಮ[ಹೋ]ಕ್ಷವಾಹನ ಮನ್ನಥಾ
 ಶಿಕ್ಷಭಕ್ತವಿಪಕ್ಷ ಸಜ್ಜನರೆಕ್ಷ ಗೌರವಿರಾಜಿತಾ
 ಅಕ್ಷಯಾತ್ಮಸುರಕ್ಷಯಾ ದುರಿತಕ್ಷಯಾ ಜಗಸಂಕ್ಷಯಾ
 ರೆಕ್ಷಪೀ ಕರುಣಾಕ್ಷಿಟಕ್ಷಯಂದಕ್ಷಿಣೋಮಭವಂದಿತ || (ತು.ಭಾ.9.31)

ದೇವ ಕರುಣಿಸು ಗಂಗೆಯನು ಗೌ
 ರೀವರನೆ ಗುಣನಿಧಿಯ ಕಾರು
 ಣ್ಯಾವಲೋಕನದಿಂದನುತ ಹಿಡಿದಂಘ್ರಿಕಮಲವನು |
 ಭೂವರನು ಮೈಯಿಕ್ಕಿರಲು ನಿಗ
 ಮಾವಳಿಸುತ್ತ ಮಹಿಮನೊಯ್ಯನೆ
 ಸೇವಕನನೀಕ್ಷಿಸುತ ನುಡಿದನು ನಗುತ ನಲವಿನಲಿ || (ಕ.ಭಾ.9.8.40)

ದೇವ ಗೆಂಗೆ ಪ್ರಸಾದಿಪೀ ಗೌರೀವರಾ ಪರಮೇಶ್ವರಾ
 ಸೇವಕಾಮತಿ ಜಾಕ್ ಚೂವೊಡು ಪಾವನಾಂಬಕಯೆಂದ್ ತ
 ದ್ಭಾವರೇ ಚರಣರವಿಂದೊಮಿ ಪತ್ತ್ಸ್ವೇ ಸ್ತುತಿಪುಪ್ಪ ಕೇಂ
 ಡಾ ವರೇಣೈ ವಿಲಾಸಿತ್ ತೆಳಿತಿಂಚ ಮಲ್ಲ ಪಣ್ಪೆರ್ || (ತು.ಭಾ.9.32)

ಮುತ್ತು ಮಾಣಿಕಗಳನು ತಲೆಯಲಿ
 ಹೊತ್ತು ದೇವರು ತನ್ನ ಪೂಜೆಯ
 ಚಿತ್ತವಿಸಬೇಕೆನುತ ಮುಸುಕಿದನಂಘ್ರಿಪಂಕಜವ |
 ಎತ್ತಲೆನಗೀ ಜ್ಞಾನವೆಲೆ ಪುರು
 ಷೋತ್ತಮನೆ ನಿನ್ನೊಂದು ಮಾಯೆಯ
 ಕತ್ತಲೆಯ ಬಾವುಲಿಗಳಾವೆಂದನು ಜಲಾಧೀಶ || (ಕ.ಭಾ.9.10.23)

ಮುತ್ತ್ ಮಾಣಿಕರತ್ನೋಮೆಂದೊಂಬೆಟುಳ್ಳ ಸಾರಪರೇಲ್ಮಣೀ
 ಮಸ್ತಕೋಂಟಿಜಿಸ್ಸೊಂಡ್ ಕೈಮುಗಿಸ್ಸಾರೇನಂತ್ ಪ್ರವೇಶಿಕಾ
 ಸ್ತುತ್ಯೋವೆಂದೆ ಮಹಾತ್ಮಯೀರೆನ ಮತ್ತಕಾಶಿನಿ ಮಾಯೆನಾ
 ಕರ್ಫಲೇಟಡೆಗ್ತಿ ಬಾವೆಲ್ಕುಂಡೊ ಸೌಖ್ಯೋ ಜಗನ್ನಯಾ || (ತು.ಭಾ.11.15)

ಸುರಪನನಲಾಂತಕ ನಿರುತಿ ತಾ
 ಮರುತಧನದೀಶಾನರೀ ಮನು
 ವರರು ಮುನಿವರರಖಿಳಲೋಕೇಶ್ವರ ಮಹೇಶ್ವರರು |
 ಸರಸಿಜಾಸನ ಮುಖ್ಯರೀ ನಿ

ನ್ನುರು ವಿನೋದವಿಹಾರಲೀಲಾ

ಪರಿಕರದ ಹಾಹೆಗಳು ನೀನೇ ಸೂತ್ರಧರನೆಂದ || (ಕ.ಭಾ.9.10.25)

ಸುರಪನ್ನರುತಿಯಾಗ್ನಿ ಪ್ರೇತವೇಯ್ ಮಾರುತ ಚಂದ್ರೆಯಾ

ಗಿರಿಶೆ ಚಂದ್ರೆ ದಿವಾಕರಾಗ್ರಹ ರಾಶಿತಾರ ಮುನೀಂದ್ರರಾ

ಚುರಿಸ್ವ ನೂಲ್ಸ್ವ ಸೂತ್ರಿಪೋಕಿ ವಿಡಂಬನಾಟಕಸನ್ನಿಭಂ

ಥರಥರಂ ನಲಿಪೋಪ್ಪರಿರೆನಿ [ಯೇ]ರ್ ಪಿಂಬೆರ್ ಶಾಶ್ವತಾ ||

(ತು.ಭಾ.11.17)

ಈ ಪದ್ಯೋಲೆನ್ ಹೋಲಿಕೆ ಮಲ್ತದ್ ತೂಂಡ ಅಯಿಕ್‌ಲೆನ ಬಿಂಬಪ್ರತಿಬಿಂಬಭಾವ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ್ ತೆರಿಯುಂಡು. ರಡ್ಡನೇ ಉದಾರ್ಮಡ್ “ಸಾರಸೌಂದರ ಭರ್ತುವರ್ಜಿತ್” ಪಣ್ಣಿನವು ಮೂಲಭಾಗವತೊಡು ಇಪ್ಪಂದಿನ ಸೇರ್ಪಡೆ. ಒರಿನಂಚ ತುಳುಕಾವೊಡ್ ಮಾತ ಉದಾರ್ಮಲು ಕನ್ನಡ ಭಾಗವತೊಡ ಪಡಿರಿರೆಲೇ ಸರಿ. “ಕತ್ತಲೆಯ ಬಾವುಲಿ”, “ಕರ್ತಲೇಟಡೆಗ್ತಿ ಬಾವೆಲ್” ಪಣ್ಣಿ ರೂಪೊನು ಪಡೆಂಡ, “ಲೀಲಾಪರಿಕರದ ಹಾಹೆಗಳು” ಪಣ್ಣಿನವು “ನೂಲ್ಸ್ವ ಸೂತ್ರಿಪೋಕಿ ವಿಡಂಬನಾಟಕ” ಆತ್ಂಡ್. ಒರಿನ ಕಡೆಟ್ ಅನೇಕ ಪದ್ಯಭಾಗೊಲು ಕನ್ನಡೊಡ್ಡು ತುಳುಕು ಸೀದಾ ತರ್ಜುಮೆ ಆತ್ಂಡ್. ಉದಾ:

• ಕೊಂಡನೇ ವಜ್ರವನಹಲೈಯಮಿಂಡನದಕೇನಾಯ್ತು (9.2.28)

• ಕೊಂಡೆಯೋ ಸುರರಾಜೆ ವಜ್ರಮಿ ನುಂಬಹಲೈಗೈಹೊಂಟ್‌ಪಾ
ಮಿಂಡತಾಣೊಮಿವೆಂದಿ

ಪೌರುಷೋಮೆನ್ನ ಟಾಕೊವೆರ್ತ್ತೆಯೊ (2.46)

• ಲಂಡತನ ಹಾರುವರೊಳಲ್ಲದೆ ಮೆರೆಯದೆಂದೆನುತ (9.2.28)]

• ಪಾಪು ಪಾಪಿನ ಪೌರುಷೋ ಬಡಬ್ರಾಹ್ಮಣೇರ್ಕುಳೆಟಾವನೆ (2.47)

• ನೆಗಹಿದ ತೋಳು ಗಗನದಲುಳಿದುದು (9.2.29)

• ಜೇರ್ತ್ತಿ ವಜ್ರಕರೊಂಕುಳಂಚನೆ ನಿಲ್ತಣ್ (2.48)

• ಕೇಳಿದೈ ನೃಪ ವಿಪ್ರವರರ ವಿಶಾಲಸಾಮರ್ಥ್ಯವನು (9.2.30)

• ಕೇಂಡನೋ ನೃಪ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇರ್ಕುಳೆ ಬ್ರಹ್ಮಶಕ್ತಿತ ವೀರ್ಯೊ (2.49)

• ಇತ್ತಲರೆ ನಿಮಿಷಾರ್ಧವಿದುವೇ ಸಪ್ತವಿಂಶತಿಯುಗಚತುಷ್ಟಯವತ್ತಲಾದುದು
(9.2.34)

• ಸ್ವೀಡ್‌ಕೇ ನಿಮಿಷಾರ್ಧೊಮಂದಿನ ಬುದ್ಧಿಟ್ ಅರ್‌ನಾಡೆಕ್ ಸಪ್ತವಿಂಶತಿ ನಾಲಪೀ
ಯುಗವರ್ತ್ತಕೊ (3.5)

• ಆವನಂಫಿಚ್ಚಾಯೆ ಮಾಯಾದೇವಿಯೆನಿಸಿ (9.3.10)

• ಆರೆನಂಫಿತ್ತ ಛಾಯೆಟುದ್ಭವಿತ್‌ತ್ತಿ ಮಾಯೆ (4.9)

ಇಂಚ ರಾಶಿಗಟ್ಟಲೆ ಉದಾರ್ಮಲು ತಿಕ್ಕುವ. ಉಂದತ್ತಂದೆ ಪದಪ್ರಯೋಗೋ, ಭಾಷಾಶೈಲಿ, ವ್ಯಾಕರಣನಿಯಮೋ, ಛಂದೋಬಂಧೋಲೆಡ್‌ಲಾ ಅನೇಕ ಹೋಲಿಕೆಲೆನ್ ನಮ ಗುರುತಿಸಾವೊಲಿ.

ತುಳುಭಾಗವತೊನು ವಿಷ್ಣುತುಂಗ 'ಶ್ರೀಭಾಗವತಾರ್ಥೋ' ಪಣ್ಣ್ಡೆ ಲೆತ್ತದೆ. ಅಚ್ಚಾಯಿನ ತುಳುರಾಮಾಯಣೋದ 5, 10, 11, 13ನೇ ಅಧ್ಯಾಯೊಲೆನ ಕಡೆಟ್ 'ಭಾಗವತಾರ್ಥ' ಪಣ್ಣಿ ಪ್ರಯೋಗನೇ ಉಂಡು. ತುಳುರಾಮಾಯಣೋದ 9 ಬೊಕ್ಕ 13 ನೇ ಅಧ್ಯಾಯೊಲೆ ಕಡೆಟುಪ್ಪಿನ 'ಬ್ರಹ್ಮಾರ್ಪಣೋವಾಗಾ' ಪಣ್ಣಿ ಪದಪ್ರಯೋಗೋ ವಿಷ್ಣುತುಂಗನ ಶ್ರೀಭಾಗವತೊಟುಲಾ ಉಂಡು. (ಶ್ರೀ.ಭಾ.ಪ್ರಥಮಸ್ಕಂಧ-ಅಧ್ಯಾಯ 15). ತುಳುರಾಮಾಯಣೋಟು ಬರವುದಪ್ಪೆ ಸರಸ್ವತೀನ್ ಕವಿ ಸ್ತುತಿ ಮಲ್ತೊಂದು 'ಭಾರತಿ ನೃತ್ತಿಪೊಡೆನ ಜುಂಹೆಟ್' ಪಂಡ್ ಪಣ್ಣೆ. ವಿಷ್ಣುತುಂಗಲಾ ಶ್ರೀಭಾಗವತೊಡು 'ಶ್ರೀ ಭಾರತಿ ನಿತ್ಯೊಮ ನೃತ್ತಿಪುಲೇ ಮಮ ಜುಂಹೆಟ್ ವರ್ತ್' ಪಂಡ್ (ಪ್ರಥಮಸ್ಕಂಧ: 1.15) ಪಣ್ಣೆ. ವಿಷ್ಣುತುಂಗನ ಶ್ರೀಭಾಗವತೊ ಕಾವ್ಯೊದ ಅಧ್ಯಾಯೊಲೆನ ಸುರು ಬೊಕ್ಕ ಮುಗಿತಲತ ಶೈಲಿಯೇ ತುಳುರಾಮಾಯಣೋದ ಅಧ್ಯಾಯೊಲೆಡ್‌ಲಾ ತೋಜೆಡ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಈ ಮಾತ ಆಧಾರೊಲೆನ ಹಿನ್ನೆಲೆಟ್ ತುಳುರಾಮಾಯಣನ್ ನನ ಮಿತ್ತ್ ವಿಷ್ಣುತುಂಗನ 'ಶ್ರೀಭಾಗವತೊ' ಕಾವ್ಯ ಪಂಡ್‌ದೇ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಲ್ಪೊಲಿ.

'ತುಳು ಮಹಾಭಾರತೊ' ಬೊಕ್ಕ 'ಕರ್ಣಪರ್ವ' ಕಾವ್ಯೊಲೆನ್ ಬರೆಯಿನಂಚಿ ಅರುಣಾಬ್ಜಕವಿ (1383) ಬೊಕ್ಕ ಹರಿಯಪ್ಪಕವಿ (1379) ಇರುವೆರನ ಕಾಲೊನು ಖಚಿತವಾದ್ ಪಣೆರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿನೆಡ್ಲಾವರ, ಅಂಚನೇ ಅರುಣಾಬ್ಜನ ಮಿತ್ತ್ ಗದುಗುಭಾರತೊದ ಪ್ರಭಾವ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ್ ಇಪ್ಪನೆಡ್ಲಾವರ ಕನ್ನಡೊದ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸಕವಿನ ಕಾಲೊನು ದಿ|| ಮಂಜೇಶ್ವರ ಗೋವಿಂದ ಪೈಕುಲು ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕ ಕ್ರಿ.ಶ.1230 ಪಂಡ್ ಪುನರ್‌ನಿರ್ಣಯ ಮಲ್ಪೆರೆಗೇ ಬೋಡು. ವಿಷ್ಣುತುಂಗನ್‌ಲಾ ಅರುಣಾಬ್ಜನ ಸಮಕಾಲೀನೆ ಪಂಡ್ ಗಿರೆತ್‌ಂಡ ಶ್ರೀಭಾಗವತೊದ ರಚನಾಕಾಲೊನು ಕ್ರಿ.ಶ.1370 ಪಂಡ್ ತೀರ್ಮಾನಮಲ್ಪೊಲಿ. ಅತನಗ ಕನ್ನಡಭಾಗವತಕಾರನ ಕಾಲನ್‌ಲಾ ಕ್ರಿ.ಶ. 1300 ದಾತ್ ಪಿರಾಕ್‌ಗ್ ಒಯ್ಪರೆ ಸಾಧ್ಯ. ತುಳು ಭಾಗವತೊದ ಸುರುತ ಮೂಜಿ ಸ್ಕಂಧೊಲೆನ ಒಟ್ಟುಗ್ಗು ಇತೆ ಒಂಬನೇ ಸ್ಕಂಧೊಲಾ ತಿಕ್ಕಿನೆಡ್ಲಾವರ ಒರಿನ ಸ್ಕಂಧೊಲೆನ್ ಮಾತ್ರ ನಾಡುನ ಬೇಲೆ ನನ ಆವೊಡು.

ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೋಡು ಪೊಣ್ಣನ ಪೆರೈ

ಜಾನಕಿ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ

ಪ್ರಪಂಚದ ಚರಿತ್ರೆ ಆಯನವು(ಆಣನವು) 'ಅಳಿನವತ್ತ'.... ಅಯಿಟ್ ಪೊಂಜೊಲೆನ ಪೆರೈದ ದಾಕಲೆ ಬಜೀ ಚುಂಗುಡಿದಾತ್ ಪಣ್ಣ್ ಇನಿಕೋಡೆಡ್ ಪರಂಚೆ ಕೊಡಿಕಡೆತ 'ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ' ಕೂಟೊಲು ಬೇಜರ್‌ಡುಲ್ಲ, ಪಿಸ್‌ರ್‌ಡು ಲ್ಲ.. ಪೊಂಜೊಲೆನ ಮಟ್ಟ್ ಭಾರತೊಡ್ಲಾ ಮಾನವತೆ ಇಜ್ಜಂದಿನ ಕಟ್ಟ್ ಪಾಡ್‌ಲೇ ದಿಂಜ. ಬಾಯಿಡ್ 'ಮಹಾದೇವಿ' ಪಣ್ಣೊಂದೇ ಕಂಡನಿನ ಪುಣತೊಟ್ಟುಡು ಪೊತ್ತದ್ 'ಮಹಾಸತಿ' ಪಟ್ಟ ಕೊರ್ಪಿನ ರೂಢಿ ಇತ್ತಿ ದೇಸೊಡು ಕಯಿಕ್ ಕೋಪೆ ಕಾಜಿ ದೀಡೊಂದು, ಕಿದೈಲ್ಲ ಬನ್ನತಿ ದೆತೊಂದು ಇಲ್ಲ ಉಳಯಿಡೊರ್ಪಿ ಚಾಕ್ರಿದ ಮರ್ಮಾಲ್ ಆದ್, ಬದ್ಕಾದಿತ್ತಿನ ಪೊಂಜೊಲು ರೆಂಕೆ ಕುಡ್ತು ರಾವೊಡಾಂಡ ಸಂವಿಧಾನದ ಆದೆರ್ಪು, ಕಾನೂನುದ ಕೆರ್ಪು ಬೋಡಾಂಡ್. ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಸಮಾಜ ತಿತಿಗತಿತ ಇಡಪ್ಪಡೆಟ್ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೋಡು ನೆಗತ್ತ್ ತೋಜುನ ಪೊಂಜೆಲೆನ್ ತೂನಗ ಬೆಕ್ಕಸ ಆಪುಂಡು. ತುಳು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯೋದ ರಂಗತಲೊಟು ಪೊಂಜೊಲೆನ ಪೆರೈನೇ ರೈಸುಂಡು.

ಜನಪದ ಮಹಾಕಾವ್ಯೋಲುಂದೇ ಗ್ರಯಿಪೊಡಾಯಿನ ಪಾಡ್ಡನೊಲೆನ್ ಬಾಯಾನ ಬಾಯ ಬುರೊಂದು, ಬುಳಿಪಾವೊಂದು ಬಯ್ಯನೆಟ್ ಪೊಂಜೊಲೆನ ಪಾಲ್ ದಿಂಜ. ತುಳು ಪೊಂಜೊಲು ಪ್ರಾಕೃದ್ವಿಂಚ ಪಣೊಡಾಯಿನೆನ್ ಪಣೊಂದು, ಪಿಣೊಡಾಯಿನೆನ್ ಪಿಣೊಂದು, ದೂರುದುರ್ದನೊದ ಮುದೆಲ್ ತವುರೊಂದು ಬಯ್ಯಿನ ಸಂಗತಿ ಪಾಡ್ಡನೊಡು ತೆರಿಯುಂಡು. "ಅನ್ನೆಯೊನು ನಿಂಗೊಂದು, ಪೊಣ್ಣಾದ್ ಪುಟ್ಟಿನೆಕೆ ಕಣೀರ್ ಅರ್ಥವುನ ಪೊಂಜೊಲಿತ್ತಿನ ನಾಡ್, ಏಪೊಲ ಉದ್ದಾರ ಆಪುಜಿಗ. ನಮ ತುಳುನಾಡ್ ಪೊಂಜೊಲು ಬಜೀ ಕಣೀರ್ ಕಂದೆಲ್‌ಲತ್. ಚೆಲ, ಚೈತನ್ಯ, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ, ಆತ್ಮಗೌರವೊದ ನರಮಾನಿಲ್‌ಂದ್ ಜಗತ್ತ್‌ಗೇ ತೋಜಿ ಬರಿನಂಚಿನ ಚಿತ್ರಣ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊಡುಂಡು. ಪೊಂಜೊಲೆನ ಪೊರ್ನ್, ಗುಣೊತ ತಿರ್ಲ್, ಮನಸ್‌ದ ದುನ್ನಬಾರ, ಬದ್ಕದ ಸಿಕೆಸೇಂಕ್, ಅಂಗ್‌ಬೆಂಕ್, ಬಗ್ಗಿಯಿಗ್ಗಿ.... ಸಮಾಜೊದ ಅನಿಸ್ಕೊಲು ಮಾತನ್ನಾ ಬನ್ನಣೆ ಮಲ್ಪುನ ಪಾಡ್ಡನೊಲೆಡ್, ಸಂಧಿಲೆಡ್ ಪೆರ್ದದ ಪೊಣ್ಣಲೆನ ಪಟ್ಟಾಮನೇ ತೂವೊಲಿ. ಸತ್ಯೊದ ಸಿರಿ, ದೇಯಿಬೈದೆದಿ, ಕಲ್ಪುರ್ಟ, ಮಾನಿಗ, ಪರತಿ ಮಂಗಣೆ, ನಾಗಸಿರಿ.... ಇಂಚ ಉದಾರ್‌ಲ್ ದಿಂಜ.

ಪೊಣ್ಣ ದನಿಯೆ ಮಿಂಚಿದ್ ಕೆಬಿಕ್ ತಟ್ಟುನಂಚ, ಮನಸ್‌ಗ್ ಮುಟ್ಟುನಂಚ ಮುಡೆತಿನ ಸಿರಿ ಪಾಡ್ಡನೊದ 'ಸಿರಿ' ಆಂಜೊವುಲು ಮುಕ್ತರಾಯಿನ ಊಳಿಗಮಾನ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಡ್, ಅಳಿಯ ಕಟ್ಟ್ ರೂಡಿಡ್ ಪೊಸ ರಿವಾಜಿ ರೂರೊಡಿಲೆನ್ ಕಣತಿನಾಲ್. ಪೊಣ್ಣಗ್ ಬಲ ಕಮ್ಮಿ, ಬಿಲೆ ಇಜ್ಜಿಂತ್ ಎಣ್ಣೊಂದು, ಪಣೊಂದು ಆಣೇ ದಿಗ್ಗಣ ಪಾಡುನ ಸಮಾಜೊಡು, ಆಣನ ನಿರಲ್‌ದಂಚ ಪೊಣ್ಣ ಬದ್ಕೊಡಾದಿತ್ತಿನ ಕಾಲೊಡು.... ಪಂಡಿ ಪಾತೆರೊಗುತತ್ತೊಂದು, ನಡಿಕೆ ಸೆಟ್ಟಾವೊಂದು ಸೆಡಕ್ ತೋಜಾಯಿನ ತನ ಕಂಡನಿಗ್ ತಾನೇ 'ಬರ ಪಂಡೆಡ್' ಬುಡುಗಡೆ ಪಡೆತೊಂಬಿನಿ ಪಂಡ ಕುಸೆಲಾ? ತನ ಅಚ್ಚೆರ್ ಅಸ್ತಿದ ಅಂಗ್‌ಡ್, ಕಲುಕಬಟ ಗೊಬ್ಬುದು ಪಂಚಿತಿಗ್ ಕೂಟ ಕೂಡಾದ್ ಅಡ್ಡ ಪಾತೆರ ಪಣ್ಣಾಯಿನೆಕ್... ಅರಮನೆ ಜತ್ತೊಂದು ಪೋನಗ... "ಅರಮನೆ ಸುಡ್ಡು ಪೋವಡ್, ನಿಲ ಪಾಳ್‌ಪಡ್ಡಾವಡ್" ಪಣ್ಣಿನ ಸಿರಿನ ಸಾವೊಡು, ಕುಟುಂಬುದ್ದಿದ ಕುಟುಮದಾಯೆ ಆಂಡಲಾ ಕೇಡ್ ಆವಡ್ಣಿನ ಹಟ ಉಂಡು.. "ಸತ್ಯೊದ ಮಗಲ್ ಯಾನಾಂಡ ಅಚ್ಚೆರ್ ಪುಣ ಮಲ್ಲಿಗೆದ ಪೂತಂಚ ಹಗುರ ಆವೊಡು.." ಸತ್ಯೊದ ಮಗಲ್ ಯಾನ್ ಗೆಂದುನುಂದಾಂಡ ತುದೆತ ಪರಿಪು ಉಂತುದು ಮಿತ್ರ ನೀರ್ ಮಿತ್ರ್, ತಿರ್ತ ನೀರ್ ತಿರ್, ನಡುದಂಡೆ ಬೂರೊಡು" ಇಂಚ ತನ ಬಂಜೋದ ಸಂದಿಗ್ಗೊಗು ತನ ಸತ್ಯದ ನಡತೆನೇ ಪ್ರಮಾಣ ಮಲ್ಪುನ ಸಿರಿ.... ದಯೆ ದಾರಣ, ಗುಣಮಾನ ದಾಂತಿನಕುಲು ಏರೇ ಆವಡ್, ಪೂಜೆದ ಬಟ್ ಆವಡ್, ತುದೆ ಕಡಪುದಾಯೆ ಆವಡ್, ಅಕ್ಕಿನ ಹಮ್ಮುದ ಬಿದೆ ಮುತ್ತಾವಂದೆ ಕುಲ್ಲುಜೊಲು...

ಸಿರಿನ ಪುಟುಬಲಕೆಡ್, ಪಾಡ್ಡನೊಡ ನಡಕೆಡ್ 'ಮಾಯೆ', 'ಜೋಗ' ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಸಂಗತಿಲಿತ್ತಂಡಲಾ, ಸಿರಿನ ಪ್ರತಿಭಟನೆದ ರೀತಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮಟ್ಟೊಡಾಂಡಲಾ, ತುಳುನಾಡ್ ಬೇತ ಪೊಣ್ಣಲೆನ ಅಸರ್ ಬೆಸರ್ ಬೆಗಾರುದುಕ್ಕೊಗು ಅಯಿಟ್ ಪರಿಯಾರೊದ ತಾದಿ ತಿಕೊಂಡ್. ಕಂಡನಿಗ್ 'ಬರಪಂಡಿ'ನ ಸಿರಿ ಸಾರಿಸಾರಿದ್ ಪಣ್ಣೊಲು... "ನನಮಿತ್ರ್‌ಗಾಂಡಲಾ ದುಸ್ಸೆ ಕಂಡನಿನ್‌ನೊಟ್ಟುದ ಇತ್ತಿನ ಸಿರಿನ ಈ ತೀರ್ಪು ತುಳುನಾಡ್ಡ್ ಏತೋ ಪೊಂಜೊಲೆನ ಬದ್ಕಗ್ ಬೊಲ್ಪು ತೋಜಾದಂಡ್. ಮುಂಡೆ ಮುತ್ತೇಸಿ ಆಂಡ ಲೋಕನೇ ಅಂತಾರ ಆಪಿಲೆಕ ಗಡಿಬಿಡಿ ಮತ್ತೊಂಬಿನಕುಲು... ಕಂಡನಿ ಸೈತಿಬೊಕ್ಕತ ಮರುಮದ್ದೆ ಸರಿಯಾ ಪಣ್ಣಿನೆನ್ ಶಾಸ್ತ್ರೊಡು ನಾಡ್ಡ್ ತೂಪಿನಕುಲು ಇನಿಕ್ಕಾ ಉಲ್ಲೆರ್ ಪಣ್ಣಗ - ಪೊಣ್ಣನ ಬದ್ಕದ ಬಿಲೆ, ದಯೆದರೊಡ್ಡದ ನಿಲೆ ತೆರಿಯೊಂದು, ಅಳಿನ ಬದ್ಕದ ಬೊಲ್ಪುಗು

ಕಪ್ಪು ಮದೆ ಮುಚ್ಚೆರೆ ಬಲ್ಲಿಂದ್ ಸುದಾರ್ದೆದ ಕಟ್ಟ ಕಣದಿನ ಸಿರಿನ್ ದೇವತೆನಂಚೆ ಬಾಮಿದ್ ತರೆತಕ್ಕಾ ವೊಡಾಪುಂಡು. ತುಳುನಾಡ್‌ದ 'ಸಿರಿ' ಸತ್ಯದಪ್ಪೆ ಆದ್ ಆರಾಧನೆಡ್ ಒರಿದೊಲು. ಸಿರಿ ಮೆಯಿಟ್ ಬರಿನವು ಜನಪದ ಪೊಂಜೊಲೆಗ್ ಅಭಿಮಾನೊದ ಸಂಗತಿ ಮನಸ್‌ದ ಅಕಾಸೊಡ್ ಬುಡುಗಡೆ ಪಡೆಪಿ ತಾದಿಲಾ ಆದುಂಡು.

ಕೋಟಿಚೆನ್ನಯ ಬಂಟೆರೆ ಸಂಧಿಡ್ ತೋಜಿ ಬರಿನ ದೇಯಿ ಪೆರ್ದೆದ ಪೆರ್ದೆನೇ.... "ಒಂದಿ ರಾಜ್ಯದ ಅರಸು ಬಲ್ಲಾಳ್ ಕುಲ್ಲುದಿನ ದಂಡಿಗೆ ಉಂಡು.... ಯಾನಾಂಡ ಬೈದೆದಿ ಪೊಣ್ಣು. ಅರಸುನ ದಂಡಿಗೆಗ್ ಅವಂದಾಯೆ..." ಇಂಚೆ ಗೌರವೊದ ಇಚಾರೊದ ಪಾತೆರ ಅಳೆಡ ಉಂಡು. ದಿಂಜಲ್ ಬಂಜಿನಾಲ್ ಆಂಡಲಾ ಬಲ್ಲಾಳರ್ನ್ ಬೂಡುಗು ನಡತೊಂದೇ ಬರಿನ ತಾಕತ್ತ್ ಅಳೆಡ ಉಂಡು. ತನ್ನ ಇಷ್ಟಕಷ್ಟ ಗೆಣ್ಣಂದೆ ನನೊರೈನ ಉಪಕಾರೊಗು ದುಂಬಾಪಿನ ಮಲ್ಲ ಮರಿ ಉಂಡು. ತನ್ನ ತೆರಿದಿನ ಮರ್ಡ್ ಮಾಯೊದ ಬೈದ್ ವಿಧ್ಯೆಡ್ ಪೆರ್ಮಲೆ ಬಲ್ಲಾಳೆರೆನ ಜೂವ ಒರಿಪಾವುನ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಉಂಡು. ಅಂಚೆ ಬಲ್ಲಾಳೆರೆನ ಪ್ರಾಣ ಒರ್ಪಾಯೊಲುಲಾ.. ಆಂಡ, ಪೆರ್ಮಲೆರ್ ಪಂಡಿ ಪಾತೆರದಂಚೆ 'ಮಾನ' ಮಳ್ಳೆರೆಗ್ ಪಿರದುಂಬು ತೂದು ಅಡ್ಡಿ ಪಾತೆರ್ದೆಕ್ ಸೊಡ್ಡು ತಿರ್ಪಾದ್ ಜತ್ತ್ ಬರಿನ ಗತ್ತ್‌ಲಾ ಉಂಡು. ಸಜ್ಜಂದಿ ಜನೊಕ್ಕಿನ ಬಂಜಿ ಉರ್ಪಾಂಡ ಪಡ್ಚೆನೇ ಆವು... ಬಲ್ಲಾಳೆರೆನ ಗಾಯೊದ ಕಟ್ಟ ಬಿಚ್ಚಿದ್, ದೇಯಿಗೆ ದಮ್ಮಯ ಪಾಡ್ಲ, ಪಿರಲೆತ್ತ್‌ದ್, ಮಾನ ಕೊರ್ಪು ಕಡಪುಡಿನೆಟ್ ದೇಯಿನ ಸತ್ಯ, ಸತ್ಯ ರಡ್ಡ್‌ಲಾ ಎಚ್ಚಿದ್ ತೋಜುಂಡು. ಕಟ್ಟ ಪುಣೆಟ್ ಬನ್ನಗ ಪೆದ್ದುನ ಬೇನೆದ ಸಂಕಡೊಡುಪ್ಪುನ ಬುದ್ಧಂತನ ಹಾಂಕರೊದ ಕಟು ಪಾತೆರ ಕೇಣ್ಣಗ ನೀತಿ ನಿರ್ಮಲೆದಿ ದೇಯಿ ಮಣೆಪಂದೆ ಕುಲ್ಲಯೊಲು.... "ಯಾನ್ ಸೊರೈಡು ಉಂತುದೆಡ ದೇವರ್ ತೂವೊಂಬೆರ್. ಬಂಜಿದ ಬೇನೆಚ್ ಉಂತುದೆಡ ಎನ ಬಂಜಿದ ಬಾಲೆರ್ ತೂವೊಂಬೆರ್" ಇಂಚೆ ದರ್ಪುದ ನುಡಿ ಕೊರ್ಪೊಲು. ಪೊಂಜೊಲೆನ ನಂಜಿ ಮಚ್ಚೆರೊಡು, ಇನ್ನಾರೊಡು, ಕಡ್ಪುಡು, ಕೆಡ್ತ ತೂಪಿನೆಕ್ಲೆಗ್ ಉಂಡು ಪ್ರತಿಭಟನೆದ ಸವಾಲ್.

ಪಾಳೆಯಗಾರಿಕೆದ ಪುಂಡಾಟಿಕೆಗ್ ಬಂಡಾಯಲಕ್ಕಿನ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರೆಗ್ ಬೋಡಾಯಿನ ಬಂಡಾಯೊದ ಸತು, ಮತಿ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆ, ಪೆದ್ದಿನ ಅಪ್ಪೆ ದೇಯಿನ ನೆತ್ತೆರ್ದೇ ಇತ್ತಂಡ್. ಸರೀಟೆ ತೂಂಡ ದೇಯಿ ಜನ್ಮಿದನ ರೀತಿಡೇ Survival of the fittest ತತ್ತ್ ಅಡಕ ಆದುಂಡು. ಕೇಂಜವ ಪಕ್ಕಿದ ತೆತ್ತಿದ ಕಡಲ್ಗ ಬೂರ್ಪುಲಾ ದರಿಯಂದೆ ಒರಿದ್, ಲಿಂಬೆಪುಳಿತ ರೂಪುಡು ಪೆಜನಾರ್ ಬೆರಣಗ್ ತಿಕ್‌ದ್, ಪೊಣ್ಣಾದ್ ಪುಟುದು, 'ಚೇವುಕೇದಗೆ' ಆದ್ ಬುಳೆಯೊಲು. ಮದ್ದೆ ಆವೊಡಾಂಡ ಮದ್ದೆಲಾಯಿನೆಕ್ ದುಸ್ಸುರೊಡಿದಂಚೆ ಸಂಕಮಲೆ ಕಾಡ್‌ಪಾಲ್ ಆದ್‌ಲಾ, ಮುರ್ದೊದ ಬಾಯಿಗ್ ಬೂರಂದೆ, ಮೂರ್ತದಯನ ಕಣ್ಣೆಗ್ ಬೂರ್ಪು ಬದ್ಕಿಯೊಲು. ಬೆರಣೆರಿಲ್ಲದ 'ಚೇವು ಕೇದಗೆ' ಬಿರುವೆರಿಲ್ಲಡ್ ದೇಯಿ ಬೈದೆದಿ ಆದ್ ಅಲ್ಲದ ತಿತಿಗತಿಕ್ ಒಂಬೊಂದು, ಕಳಿತ ಕುಜಿಲಿನ್ನಾ ತುಂಬಿಯೊಲು. "ಈಸಬೇಕು ಇದ್ದು ಜಯಿಸಬೇಕು" ಪಣ್ಣಿನ ಹಟ.... ಕೋಡೆದನ್ ಕೋಡೆಗೇ ಬುಡ್ಡು, ಎಲ್ಲೆದನ್ ಎಲ್ಲೆಗೇ ದೀದ್, ಇನಿಕ್ ಇನಿ ಇಂಚೆ ಇಪ್ಪೊಡಿಣ್ಣಿನ ಬೋದ ಅಳೆಡ ಉಂಡು. ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಅಪ್ಪೆ ದೇಯಿನ ಜೋಕುಲು ಬೀರೊದ ಬಂಟೆರಾದ್, ದುರ್ಜನೊದ ಬಿದೆ ಅರೆಪುಲೆಕಾಂಡ್. ಜಾತಿಪದ್ಧತಿದ ಪರಪಂತಡ್, ಊಳಿಗಮಾನ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಡ್, ಶೋಷಣೆದ ನುಗನಾಯೆರ್‌ಗ್ ಕೆಕ್ಕಿಲೊಡ್ಪುದು ಬಲ, ಕಡಿಬಾಯಿಬಲದಾಂತೆ ದುಡ್ಡಿನೆಕ್ಲೆಗ್ ಧೈರ್ಯ ಕೊರಿಯೆರೆಗಾಂಡ್ ಡೊಂಕು ಸಲಾಮುದ ದುತೊಡು ನರವುನ ಜನ ಮಂದೆಗ್ ಬೆರಿಬಲ

ಆಯೆರೆಗಾಂಡ್. ಅಧಿಕಾರ, ಪಣವುದಕ್ಕೆನ ಕಾರ್ಡ್‌ಡಿತ ಕುರ್ಚೆಲಾದ್, ಮನಸ್‌ಡ್ ಕೊದಿ ದಿಂಜಿದಿತ್ತಿನಕ್ಕೆಗ್ - ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯೋಗಾದ್, ತಂಕ್ಲೆನ ತಾನಮಾನೋಗಾದ್ ಪೊರುಂಬೊಡುನ್ನೆನ ಗೇನ ಪುಟ್ಟಾವೆರೆಗಾಂಡ್. ಸತ್ಯೊಗು ತಿಗಲೆಡ್ ತಾದಿ ಕೊರುವ, ಅನ್ನೆಯೊಗು ಸುರಿಯೊಡು ತಾದಿ ಕೊರುವ ಪಣೊಂದು ಪಂಡಿನಂಚ ನಡತೊಂದು, ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್, ಅಮರ್ ಬೊಳ್ಳಲಾದ್ ಆರಾಧನೆಡ್ ಒರಿದಿನ ಕೋಟಿಚೆನ್ನಯೆರ್ ಅಪ್ಪೆ ದೇಯಿಗ್ ಧನ್ಯತೆದ ಪೆರ್ಮೆ ಉಂಡು.

ತುಳು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯೊಡು ಪೊಂಜೊವೆನ ಪೊರ್ನು ಪೆರ್ಮೆ ರಡ್ಡೆತ ಬಣ್ಣನೆನ್ನಾ ತೂವೊಲೆ ತುಳು ಪೊಣ್ಣು ಚಾಕಿನ ಸೀರೆ ತುತ್ತೊಂದು, ಸರಾನ ರಾಕಿ ಪಾಡೊಂದು, ಎಣ್ಣೆ ಓಲೆ, ಎಸಲ್ ಬುಗಡಿ, ಮುಲ್ಲು ಕೊಪ್ಪು ದೀವೊಂದು ಮುತ್ತುಡು ಮುರ್ದಾವೊಂದು, ಕುಂಕುಮೊಡು ಅರ್ದೊಂದು "ಐಶ್ವರ್ಯ ರೈ"ಲೆಕ ಪೊರ್ನು ಕಂಟ್ ತೋಜುವೊಲು. ಕತ್ತಲೆದ ಇಲ್ಲಗ್ ಮುತ್ತುದ ತುಡರ್ ಆವೊಲು. ಕನ್ಯಾಲ ದೀಪೊಲಿದ ಮೆಂಚಿಲ ಮೆಂಚಿದಂಚಿ ಪುಳೊವೊಲು. ಬೊಲ್ಪುದ ತಿಬಿಲೆಗ್ ಎಣ್ಣೆ ಮಯ್ಯೊಲು. ಬತ್ತಿ ಬಿನ್ನೆರೆಗ್ ಕೊರಾನ ಸಮ್ಮನ ಕೊರುವೊಲು. ಮುನ್ನೊಡು ಬಗತ ಅಟಿಲಡ್ ಬಳಸೊಲು. ನೀತಿಡಿತ್ತೊಂದು ಸತ್ಯೊಗಿಂದಾವೊಲು.

ಅಂಚೆನೇ ಅನ್ನೆಯೊಗು ಬಗ್ಗೊಲೊಲು. ಕಟ್ಪಾಪಾಡ್ ಮಿತಿಮೀರಂಡ ಬೇಲಿ ಕಡ್ತ್ ದಾಂಟುವೊಲು. ಸತ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗ್ ಕೊದ್ದೆಲ್ ಎಣ್ಣೊಡು ಮುರುಡು ಲಕ್ಕೊವೊಲು. ಸಂಕಪಾಲ ಸರ್ಪದ ಬಾಯಿಗೇ ಕಯಿ ಪಾಡ್ ಒರಿವೊಲು. ಮೆಚ್ಚಿನಾಯನೇ ಮದ್ಮೆ ಆವೊಲು. ಆಯಿಜಿಡ ಸೊಂತ ಇಚ್ಚೆಡ್ ಸೈತ್‌ದ್ವಾ ಪೋವೊಲು. ಎಡ್ಡೆನಡಕೆದ ತುಳುವೆದಿ ಕಲುಕುಚ್ಚೆಣೊದ ನೆರಡೆಲೆನ್ನಾ ತಡೆತೊಂಬೊಲು... ತಮೆರಿ ಮೀರಿ ಪೊಣ್ಣು, ಸೊಕ್ಕುದ ಸಿರಿಗಿಂಡೆ, ದಾಡೆ ಕಲೆಯಿ ದೋಡೆ, ತೂಟಿ ಮಾಂಕಾಳಿ, ಗೊಡ್ಡು ದಡ್ಡೆ, ಮಂಜಾಲ ಮರಡೆ.... ಇಂಚಿ ನಂಜಿನುಡಿ 'ಎಂಕತ್' ಪಣೊಂದು ಸಾದಗೊಡು ಗೆಂದುವೊಲು. 'ಕಪ್ಪೆ ಸೊರುಂಡ ಪಳೊಡು ಕುಳ್ಳಂದ್, ಪೊಣ್ಣು ಸೊರುಂಡ ಇಲ್ಲಡ್ ಕುಳ್ಳಂದ್' ಗಾದೆ ಅಳೆಗ್ ಅಡ್ಡಿ ಆಪುಜೆ. ಪೊಣ್ಣು ಇಂಚಿತ್ತಿನೆನ್ ಪೊಟ್ಟು ಪಾತೆರೊಲುಂದೇ ಗ್ರಯಿಪೊಲು. ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣೊಡು ಕೇಶವ ಭಟ್, ಅಹಲ್ಯೆನ ಒಂಜಿ ಚಿತ್ರಣ ಇಂಚಿ ಕೊರ್ಪೆರ್..... ಗೌತಮನ ಆಶ್ರಮೊಗು ಕೌಶಿಕೆರ್ ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣರನೊ ಲೆತೊಂದು ಬರ್ಪೆರ್. ಅಪಗ ಜಾಲ್‌ಡ್ ಕಲ್ದೊಂದಂಚ ಕುಲ್ಲುದಿತ್ತಿನ ಅಹಲ್ಯೆ ಕಯಿತಲ್ ಬತ್ತೊನ ಕಂಡನಿನ್ ಅಬತಾರೊನು ಪಣೊಂಬೊಲು....

ಮುರಾನಿ ಇರ್ಲೆನಿದ್ರೆಡ್ ಕನಂಬರಿಡ್ ದೇವೇಂದ್ರಡಪ್ಪ ಚಿಕ್ಕಂದ ಪಾತೆರಿಯೆ ಯಾನಂದ್ ಎನನ್ ಅಪಗನೇ ಮೆಣ್ಣಾದ್ ಇತ್ತೆನೇ ನಡಪು, ಎನ್ನಿಲ್ಲ ಮುಟ್ಟಿಕಲ್ಲ್ಯಗ್ ಮಿತ್ತ್ ಕಾರ್ ದೀಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪಂಡ್‌ದಾ ರಾತ್ರಿಡೇ ಪಿಡಾಡ್ತಾಯೆರ್. ಇಂದು ಸಮಾನಾ? ಪಣ್ಣೆ.... ದೇವೇಂದ್ರಡಪ್ಪ ಮದಿಮೆಗ್ ಮನಸ್, ಕೆಕ್ಕಿಲ್ಲ ಗುರಿ ಮುಟ್ಟು ದುಂಬು ಇತ್ತಿನ ಅಂದ್ ಎಂಕ್ ಜವಣಾದಿಗದ್ ಪೊರ್ನು ತೂದೊಂಜಿ ಪೊಣ್ಣು ಮೆಯ್ಯುರ್ದಂದಾ? ಮರ್ಂಡ ತಪ್ಪಾವ? ಕನೊಟು ನಡತಿನೆಕಿಂಚಿ ಮಳ್ಳಿ ನರಮಾನ್ಯಾದ್ ಯಾನ್ ಸಯ್ತೊಂದ್ ಕನ ಕಟ್‌ಂಡ್ ಯೆನನ್ ಪೊತ್ತಾದ್ ಕಕ್ಕೆಗ್ ನುಪ್ಪು ದೀವಾಯೆರೊಂದೆಚಿ ದೈರ್ಯ ನಂಬುನು ಪಣ್ಣೆ.... ಎನ ತಪ್ಪು ದಾನ ಪಣ್ಣೆ ತೆರಿಯೊಡು.... ಅಯ್ಯಾದ್ ತಪ್ಪಾಯ. ಈಯೆ ಪಣ್ಣಾಂದ್ ಅಹಲ್ಯೆ ನ್ಯಾಯ ಕೇಣ್ಣಿಗ, ಗೌತಮರಾ ತನ ಬಿರ್ದೊಲಿನ ಸಮರ್ತನೆ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್. ಕಂಡನಿ ಬೊಡೆದಿನ ನ್ಯಾಯೊಡು ರಾಮನ ನುಡಿ ಇಂಚೆ....

ಈರ್, ಈತ್ ಕಲ್ತಿನಾರಾದ್ (ಈತ್ ಪಿರಿಯದಾರಾದ್ ಇಂದ್ ಪಂಡಿಜೆ) ಈ ಲತ್ತ್

ಪೊಣ್ಣಿನ ರೂಪೋನೊರ ತೂದು ಉಪಾಯೊಡು ದೇವೇಂದ್ರನ್ ಸೋಪಾದ್, ಪಂತ ಗೆಲ್ತಾದ್ ಮದಿಮೆ ಆಪೊಡಾಂಡ ಕಾರಣ ದಾದ್? ಈರೆನ ಮನಸೆ ಇಂಚಾಂಡ ಬಾಕಿಲೆಕ್ಲೆನ ಮಲ್ತ ಸಂಗತಿಯಾ? ಬಿಕ್ಕಿ ನಟ್ಟಲೆ ಕನೊಟು ಅರಸು ಪಟ್ಟೊ ನಾಳ್ಕೆಡ ಎಚ್ಚರಿಗೆಡ್ ಊರಾಯ ಬಾಕಿಲ್ ಗಣ್ಣೆಜೆಡ ತಲಿ ಆಂಡಲಾ ಪರ್ಯಂತಾ? ಉಪ್ಪೆರಾವಂದ್ ಎದುರುಕೋಪ ರುಸಿಕುಲೆಗಿಂಚ. ಮೂಂಕುಡುತ್ತಂಡ ಮಜ್ಜಿ ಮೂಂಕುನೆ ಕೊಯ್ತ್ ದಕ್ಕೊಡಾ? ದೊಕ್ಕೊಡಾ? ಪಣ್ಣೆ... ಚಾಲ್‌ಡಿತ್ತಿನ ಅಕ್ಕಿನ ಕಯ್ತತ್ತಾದ್ ಈರ್ ಉಳಾಯಿ ಲೆತೊಂದು ಬರೊಡುಂದು ಅರಿಕೆ ಮಲ್ತೊನುವೆ ಪಣ್ಣಿನ, ರಾಮನ ಈ ಅರಿಕೆಡ್ ಗೌತಮನ ಸಂಬಾವುದ ದೋಸೋನೇ ತೋಜಿಂಡ, ಅಹಲ್ಯೆನ ತಪ್ಪು ಮನಶಾಸ್ತ್ರೊದ ಮುದ್ದೆಲ್ಲೇ ಬತ್ತಿನೆಚಾತ್ರ ಅಲೆನ ಪೆರ್ವೆನ್ ಕಮ್ಮಿ ಮಲ್ತುಜಿ... ತಂಕ್ಲೆನ ಅಪನಂಬಿಕೆ ಅಪರಾದೊನು ಪೊಂಚೊವುಲು ತೂಪಿನಲೆಕೆ ಆಂಜೊಲು ತೂಪುಜೆರ್. ಆಂಜೊಲೆಗ್ ತಂಕ್ಲೆನ ತಪ್ಪು ಎಲ್ಯ. ಪೊಂಚೊಲೆಗ್ ತಪ್ಪು ಏಪೊಲಾ ಮಲ್ಲೆನೇ ಆದ್ ತೋಜುಂಡು -ಪಣ್ಣಿನ ವರಾಹಮಿಹಿರನ ಪಾತರೊನು ನಿಜ ಮಲ್ತುಲೆಕದ ಉದಾರ್ಪೆಡ್ ಮಂದಾರ್ ಪೊಂಚೊಲೆಗ್ಲಾ ಒಂಜಿ ಮನಸ್, ಮನಸ್‌ಡ್ ಆಲಚನೆ, ಅಂಗ್ ಅರ್ದಲ್, ಮೋಕೆ ಸೂಕೆದ ಬಾದೊಲುಲ್ಲ ಪಣ್ಣಿನನ್ ದೆರ್ತ್ ತೋಚಾದರ್. ಪತಿವ್ರತ ಪಟ್ಟಿ ತಿಕ್ಕೊಡಾಂಡ ಕಂಡನಿನ ಆರಬೀರೋಡು ನರ್ಗುನನೇ ಮುಕ್ತ ಅತ್. ಕಂಡನಿನ್ ದೋಸದುರ್ಜನೊನು ತಿದ್ದುನವ್ವು... ನ್ಯಾಯ ಪಡೆತೊನುನವುಲಾ ಮುಕ್ತನೇ ಪಣ್ಣಿನ ನಿಜೊನು ತುಳು ರಾಮಾಯಣದ ಅಹಲ್ಯೆಡ ತರಿಯೊನೊಲಿ....

ಪೇಯೊಡಿ ಶ್ರೀನವಾಸ ಉಪಾಧ್ಯೆರ್ಯ 'ಸತಿಕಮಲೆ' ಕಾದಂಬರಿ ಕಮಲೆನ ಪೆರ್ವೆನೇ ಪುಗರ್ವು. ಈ ಶತಮಾನೊದ ಸುರುಟು, ಬೆರಣೆರ್ ಸಂಪ್ರದಾಯೊದ ನಡುಟು, ಕಮಲೆನಂಚಿನ ಪಾತ್ರ ಚಿತ್ರಣನೇ ಮಲ್ತ ಸಾದ್ಲೆ. ಕಮಲೆಗ್ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಳುವಳಿತ ಲೀಡರ್ ಆಪಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗ ಉಂಡು... ಸ್ತ್ರೀವಾದೊದ ಸಿದ್ಧಾಂತೊಳಾಯಿನ ಉದಾರವಾದಿ, ಸಮಾಜವಾದಿ, ಮನೋ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕವಾದಿ, ಅಸ್ತಿತ್ವವಾದಿ ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಪಾಕ ವಾದೊದ ಅಂಶೊಳೆನ್ ಕೂಟುದು ಅಡ್ಡಿನ ಈ ಕಾದಂಬರಿಡ್, ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ, ಈಶ್ವರ ಚಂದ್ರ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರ, ಅರವಿಂದ ಮಹರ್ಷಿ ಇಂಚಿತ್ತಿನಕ್ಲೆಡ ಇತ್ತಿನ ಪೊಂಚೊಲೆನ ಹಿತಚಿಂತನೆ, ಪೊಂಚೊಲೆನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಸನದ ಆಸಯ ಮೂಡ್ ಬಯ್ತಂಡ್.

ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿಡ್ ತೀವ್ರಗಾಮಿ ಪಕ್ಷೊಡ್ಡಿನ ತನ ಕಂಡನಿ ಉಮೇಶರಾಯೆ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಲ್ತೊಂಡಿನ ಸುದ್ದಿ ಬತ್ತಂಡಲಾ ಕಮಲನೆ ನಂಬಂದ ಸಮಾಜೊದ ದಿಸ್ತಿಗ್ ವಿಧವೆನೇ ಆದ್ ತೋಜಿಂಡಲಾ, ಮನಸ್‌ಡ್ ಮುಸ್ಸೇನಿ ಆದೇ ಬದ್ಕಿಯೊಲು... ತಮ್ಮಲೆ ಸಾಯೊಡು ಮದ್ರಾಸ್‌ಡ್ ಕಾಲೇಜಿಗ್ ಪೋದ್ ಪದವಿಲಾ ಪಡೆತೊಂಬೊಲು. ಅತ್ಯಾಚಾರೊಗು ತಿಕ್ಕೊಡಾಯಿನ ಪೊರುಡು "ನಿನಲೆಕಂತಿ ನೀಚನ್ ತೂವರೆಗ್ಲಾ ಎಂಕ್ ಮನಸ್ ಬರ್ಪುಜೆ" ಪಣ್ಣೆ ಬಿಸ್ತಿ ತೋಚಾದ್ ಮಾನ ಒರೊಂಬೊಲು. ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರ, ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿಡ್ ಸೇರೊಂದು 'ಜೈಭಾರತ' ಪಣ್ಣೊಂದು ಕಂಡನಿನ ಆದರ್ಶೊಡೇ ದುಂಬಿಪೊಲು. ಕಡೇಕ್ ಆಲ್ ಎಣ್ಣಿ ನಂಬೆನೇ ಆಪುಂಡು. ಪೋಲಿಸೆರ್ ಕೈಕೋಳುಗು ಗುಡುಗು ತಿಕ್ಕಂದೆ, ಹಿಮಾಲೊಯಗು ಪೋದು, ಮೂಕ ರುಸಿ ಆದ್ ಬದ್ಕೊಂಡಿತ್ತಿನ ಉಮೇಶರಾಯೆ ಕಮಲೆಗ್ ತಿಕ್ಕುವೆ.... ಕಂಡನಿನ ಎಡ್ಡೆ ಗುಣೊಲಾ, ಬೊಡೆದಿನಾ ಪತಿವ್ರತ ಮಳ್ಳುಂಡು, ದಾಂಪತ್ಯೊದ ಗೇಲ್ ಕಂಡನಿ ಬೊಡೆದಿನ ನಡುತ ಇಸ್ಯಾಸೊಡೇ ಉಂಡುಣ್ಣಿನ ತೆರಾದ್ ಕಮಲೆ-ಸತ್ಯೊದ, ಸತೀತ್ಯೊದ ಪೆರ್ವೆದ ಪ್ರತಿರೂಪ....

ತುಳುನಾಡ್ ಚರಿತ್ರೆಡ್ ಮಲ್ತಪುದರ್ ಪಡೆತಿನ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಬಗ್ಗೆಡ್ ಕಾದಂಬರಿ, ಕಬಿತೆ,

ನಾಟಕೋಲು ದಿಂಜ ಉಂಡು. ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್ ಪ್ರವಾಸಿ ಪಿಯಾಯತ್ರೋದಲ್ಲಾವೆಲ್ಲಾ ನ ಪ್ರವಾಸ ಕಥನೊಡ್ಲಾ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ನಡಕೆದ ಗಾಂಬಿರ, ದೂರದಿಸ್ತಿ, ಬುದ್ಧಿಪರ್ದೆದ ಪುಗರ್ದೆ ಉಂಡು. "ಯುರೋಪುಡು ಪುದರ್ ಪಾರೊಂದಿತ್ತಿನ ಈ ಕಡಲರುತ ರಾಣಿಗ್ ತೂವೆರೊಗದೇ ಉಳ್ಳಾಲೊಗು ಬತ್ತೆ. ಬತ್ತಿನವು ಸಾರ್ತಕ ಅಂಡಂಡ್ ದೆಲ್ಲಾವೆಲ್ಲೆನೇ ಪಣ್ಣೆಲೆಕದ ಪೆರ್ಮೆ ಅಬ್ಬಕ್ಕನವು.

ಕಂಡನಿನ ಅರ್ದೆಲ್ ನಾಲಾಯಿಗ್, ಕುರ್ದೆಲ್ ಮನಸ್ಗ್ ಹೀಕರ್ದಿನ ರಾಣಿ 'ಒಲಿದರೆ ನಾರಿ ಮುನಿದರೆ ಮಾರಿ' ಆಯೊಲು. ಕಂತ್ರೀಸೀಂತ್ರಿದ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆನ್ನ ದಂಡ್‌ದಾಳಿಗ್ ರಣಚಂಡಿ ಆಯೊಲು. ದೇಸೊದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಾದ್ ಪುಣೆಯಿನ ದೇಶ ಪ್ರೇಮಿಲೆನ ನಡುಟು ಮಿನ್ನತ್‌ದ ತಾನಮಾನ ದೆತೊಂದಿನ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಮೆಯಿ ಮನಸ್‌ದ ಸಗ್ಗಿ ಸಂಸ್ಕಾರ ಸಾಮಾನ್ಯದತ್ತ್. ಗುಣೊಕು ಪೊಣ್ಣು ಆಣ್, ರಾಣಿ ರಾಜೆ ಬೇಧ ಇಜ್ಜಿ. ಆಯಿಕಾದ್ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕಡಪ್ಪ ರಾಜಯೊದ ಜನಮಾನ್ಯರೇ ಬೋವಿಬ್ಯಾರಿಲೇ ಒಂಜಾದ್ ಜನ್ಮಬೂಮಿದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಾದ್ ದುಸ್ಸುನರ್ದ ಪೊರುಂಬಿಯೆರ್. ಇಂಚ ಕಡ್‌ಗಾರಿಕೆ ತೋಜಾದ್ ಚರಿತ್ರೆಡ್ ಮಿಂಚಿನ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ತುಳು ಪೊಣ್ಣುಲೆನ ಪೆರ್ಮೆಗೊಂಜಿ ಪೆರ್ಮೆದ ಮುಗುಟ ಪಣ್ಣೆಲೆಕ ಸಾಹಿತ್ಯೊಡ್ಲಾ ತೋಜಿ ಬರೊಲು.

ಡಾ| ಸುನಿತಾ ಶೆಟ್ಟಿ ಇಂಬೆರ್ದ 'ಸಂದಿ' ಪಣ್ಣೆನೊಂಜಿ ಎಲ್ಯ ಕಬಿತೆ ಇಂಚ ಉಂಡು... ರಾವೋ.... ರಾ... ಕೊರುಂಗೊ.. ರಾಯೆರೇನೆ ಕೇನುಜಲ್... ಕಂಡನಿ ಇಲ್ಲಡೆ ಬಲ್ಲದೆ ಕೋರುಂಗೋ... ಬರಿಯೇರೇನೆ ಕೇನುಜಲ್.....ಕಬಿತೆಡ್ ಕಂಡನಿ ತನ ಇಲ್ಲ್ ಬದ್ಕ, ಆಸ್ತಿ, ಬಂಗಾರ್, ಇಂಚ ಮಾತೆತ ಅಂದಾಜಿ ಪಂಡ್‌ದ್, ರಾವು ಪಂಡಲಾ ರಾವಂದಿನ ಕೊರುಂಗು, ಅಕೇರಿಗ್ "ಎನ ಮನಸ್‌ಡ್ ನಿನ ರೂಪ ಅತ್ತಂದ ಮಗ್‌ತೊಂಜಿ ಇಜ್ಜಿ. ಒಂಜಿ ಜೂವೊಡು ಬೆಸರ್ ತೋಜುಂಡು, ಲಚ್ಚನ್ನ ಸಿರಿದೇವಿ ಈ ಬಲ್ಲಯ 'ಪಂಡಿಗಿನ', ತುತ್ತು ಪದ್ದೆಯಿ ಐತ ಆಪೊಂದು ಕಂಡನ್ನ ಬೆರಿ ಪತ್ಯಾಲ್.. ಅಡೆಗ್ ಕಬಿತೆ ಮುಗೀಂಡ್. ದಾಂಪತ್ಯೊಡು ಕಂಡನಿ ಬೊಡೆದಿನ ನಡುತ ಮೋಕೆದ ಉರುಗೇ ತುಳುಪೊಣ್ಣು ದಿಂಜ ಬಿಲೆ ಕೊರೊಲು ಪಣ್ಣೆನೇ ಈ ಕಬಿತೆದ 'ಧ್ವನಿ'. ನೀತಿಡಿತ್ತಿನ ಬೊಡೆದಿಗ್ ಮಲ್ಲ ತೊಡು ಪಂಡ ತನ ಕಂಡನಿನ ಮನಸ್‌ದ ರಾಣಿ ತಾನೊರ್ದಿಯೆ ಆದುವೊಡು . ಅಂಗಿದ ಮೇಲ್ ಅಂಗಿ ಪಾಡುನೆಕ್ ಅರ್ದೆ ಇಜ್ಜಿಂದೇ ಅಳಿನ ಗ್ರಿಯಿಕೆ. 'ಬೊಡೆದಿಡ ಮೋಕೆ ಇತ್ತಿನ ಕಂಡನಿಗ್ ಲೋಕೊಡಿತ್ತಿನ ಮಾತ ಪೊರುಲ್ಲಾ ತನ ಬೊಡೆದಿಡನೇ ತೋಜುಂಡುಗೆ ಅಂಚನೇ ಕಂಡನಿಡ ಮೋಕೆ ಇತ್ತಿನ ಬೊಡೆದಿಗ್ ಲೋಕೊಡಿತ್ತಿನ ಮಾತಾ ಮಲ್ಲಾದಿಗಲಾ ಐಸ್ರಲಾ ತನ ಕಂಡನಿಡನೇ ಉಂಡುಣ್ಣಿನಲೆಕ ಆಪುಂಡುಗೆ. - ಕುವೆಂಪು ಪಣ್ಣೆನ ಈ ಪಾತೆರೊಡ್ಲ ಮರೊನು ತುಳು ಕತೆಕ್ಲೆಡ್ ನಮ ತೂವೊಲಿ.

ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊನು ಒಟ್ಟುಗು ಅಜತ್ ತೂಂಡ ಪೊಂಜೊಲೆನ ಗುಣಮಾನೊಡು ಸತುತೇಜಿಡ್ ಸಮಾಜದ ಏಳ್ಗೆ ಉಂಡುನ್ನಿನ ಸತ್ಯ ತೆರೀಡ್ ಬರ್ಪುಂಡು... ಲಿಂಗ ಆದಾರೊದ ಬೇದೊಲು ಪೊಕ್ಕಡೆಗಾದ್ ತೋಜುಂಡು.... ಅಂಚಾದ್ ಪೊಣ್ಣು ಪುಟುಂಡ ಕುಟುಮೊಗು ಎಡ್ಲೆ ಪಂಡ್‌ದಣ್ಣುನ ಕಾಲ ಬೇಗ ಬರು ಪಣ್ಣೆನ ನಿರೀಕ್ಷೆ ದೀವೊಂದು ಈ ನಿಲೆಟ್ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಪೊಂಜೊಲೆನ ಪೆರ್ಮೆಗ್ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾವೆ.....

ತುಳುಟು ಪೊಸಕಾವ್ಯೊದ ಪಜ್ಜೆ ಗುರುತು

ಡಾ| ವಸಂತಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ

ನಮಕ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ತಿಕ್ಕಿ ಬೊಕ್ಕ ಕನ್ನಡೊ ಬೊಕ್ಕ ಭಾರತೊದ ಇತರ ಭಾಷಾ ಸಾಹಿತ್ಯೊಲೆಡ್ ನವ್ಯಸಾಹಿತ್ಯೊ ಬತ್ತಿನಂಚಿನೇ ತುಳುಟುಲಾ ಪೊಸ ಕಾವ್ಯಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಬುಲೆಚ್ಚಿಲ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ತಿಕ್ಕಿ ಬೊಕ್ಕನೇ ಉದಿತ್ತಿನೆನ್ ತೂವೊಲಿ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪನ್ನಿನವು ಭಾಷೆದ ವ್ಯಾಪ್ತಿನ್ ಮೀರ್‌ದ್ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ್ ಬದ್ತಿಯರ ಬೊಕ್ಕ ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ಪಿಯರ ತಿಕ್ಕುನ ಒಂಜಿ ಸಂದರ್ಭ. ಸ್ವತಂತ್ರವಾಯಿನ ಆಲೋಚನೆಗ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಮೈಡ್ ವಿಚಾರೊಲು-ಜ್ಞಾನೊಲು ಪರಿದ್ ಬರ್ಪೊ. ಅಂತಿಮವಾದ್ ಅವು ಸಾಹಿತ್ಯೊಡು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಪುರ್ಪವಾದ್ ರೂಪ ಪಡೆಯುಂಡು. ತುಳುಟುಲಾ ಅಂಚಿನೇ ಆಂಡ್.

ಉಂದೆಕ್ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾದ್, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗು ದುಂಬು, ಒಡಿಪ್ಪುಡ್ ಎಸ್.ಯು.ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ಮಲ್ತಿನ ತುಳು ಚಳವಳಿ ಬೊಕ್ಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಕ್ಕುಲೆನ ಪ್ರಕಟಣೆ ತುಳುತ್ ಪೊಸ ಸಾಹಿತ್ಯಗು ಒಂಜಿ ಪಂಚಾಂಗವಾದ್ ಒದಗ್‌ದ್ ಬತ್ತಂಡ್. ಅವೆಡ್ಲ ಬೊಕ್ಕ (ಸುಮಾರು 1959) ಪುಂಡೂರು ದಾಮೋದರ ಪುಣೆಂಚತ್ತಾಯೆರ್ "ಕುಂಬಳೆ ಸೀಮೆತ ಚರಿತ್ರೆ" ಬರೆಯನೆಕ್‌ಲಾ ಎಡ್ಲೆ ಅರ್ಥೊ ಉಂಡು. ಉಂದೆತ್ತ ಒಟ್ಟೊಟ್ಟುಗೇ ನಮ್ಮ ಮುದೆಲ್‌ನ್ ಗಟ್ಟಿ ಮಲ್ಪುನ, ಅಸ್ಮಿತೆನ್ ತೋಜಿಪ್ಪಾವುನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂದರ್ಭೊದ ಕೃತಿಕ್ಕುಲುಲಾ ಪ್ರಕಟ ಆಂಡ್. ಸೀತಾನದಿ ಗಣಪಯ್ಯರೆನ "ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ ಪದ್ಯಾವಳಿ", ಕೆಮ್ಮೂರು ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿನ "ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಮಲ್ಲಿಗೆ", "ಸಾರಸದ ಪದೊಕುಲು", ಬಾಡೂರು ಜಗನ್ನಾಥ ರೈಕ್ಕುಲೆನ "ಸತ್ಯೊದ ಚಿತ್ರ್", "ತುಳು ನಾಟಕೊದ ತುಂಡು ಪದೊಕುಲು", ಕೆ. ಗಂಗಾಧರ ರಾಮಚಂದ್ರರೆನ "ತುಳು ಪದ್ಯಮಾಲಿಕೆ" ಉಂದು ಮಾತ ಈ ಮಣ್ಣೊದ ಮೂಲೊನ್ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ ಕಟ್ಟ್ ಕೊರುದು ದುಂಬು ಪೋವೊಡಾಯಿನ ಸಾದಿನ್ ತೋಜಿಪ್ಪಾಂಡ್.

ನಮ್ಮಾಕ್ಲೆನ ತಪ್ಪುದಾರ್‌ಬೊಲ್ಕೊಲೆನ್ ತೆರಿದ್, ಅವೆನ್ ಸರಿ ಮಲ್ತೊಂದು ಎಂಚ ದುಂಬು ಪೋವೊಡು ಪನ್ನುನ ವಿಚಾರೊನ್‌ಲಾ ಕಾಪ್ಪ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಮುಖಾಂತರ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಪಂಡಿನೆನ್ ನಮ ತೂವೊಲಿ (ಇನಿ ನಮ್ಮ ಅವಿಭಜಿತ ಜಿಲ್ಲೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ಮಲ್ತಿನ ಮಾಮಲ್ಲ ಕ್ರಾಂತಿದ ಪಿರವುಡು ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಎಲ್ಯ ಎಲ್ಯ ಪ್ರಯತ್ನೊಲು ಇತ್ತ್ಂಡ್). ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಸತ್ಯ ನೀತಿದ ಸಾದಿ ತೋಜಿಪ್ಪಾದ್, ಗೈಮೆದ (ಬೆನ್ನುನ) ಪಾಠ ಕಲ್ಪಾದ್ ಬದ್ಕಡ್ ಎಂಚ ದುಂಬು ಬರೊಡು ಪನ್ನಿನೆನ್ ಪಂಡರ್. ನರ್ಕಳ ಮಾರಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿನ "ಅಮಲ್ ದೆಪ್ಪಡೆ" (1929), ಬಡಕಚ್ಚೆಲ್ ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯರೆನ "ತುಳು ನೀತಿ ಪದ್ಯೊಲು" (1925), ಮೋನಪ್ಪ ತಿಂಗಳಾಯೆರ್ "ತುಳು ಪದ್ಯಾವಳಿ" (1930), ನಾರಾಯಣ ಕಿಲ್ಲೆರೆನ "ಕಾನಿಗ" (1932), ದುಂಬಾಯಿ ಕೃತಿಕ್ಕುಲು ನಮನ್ ಎಡ್ಲೆ ಸಾದಿಡ್ ಪೋವೊಡಾಯಿನ ಅಗತ್ಯೊನು ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೊರ್ಂಡ್.

ಈ ದೈರೊಸಾಂತೊನದ ಬೆರಿಸಹಾಯೊನು ಬೆರಿಕ್ ಕಟ್ಟೊಂದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ದುಂಬು ಪಿರವು ತುಳು ಜನೊಕುಲು ಬದ್ಕ ನಾಡೊಂದು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಊರುಲೆಗ್ ಪೋಯೆರ್. ಬೊಂಬ್ಬಾ, ಬೆಂಗಳೂರು ಇಂಚ ಪಿದಾಯಿ ಪೋದು ಅಕುಲೆನ ಬದಕ್, ಆಲೋಚನಾ ಕ್ರಮ ಶ್ರೀಮಂತ ಆಂಡ್, ಅನುಭವ ವಿಸ್ತಾರ ಆಂಡ್.

ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಗ್ ದುಂಬು ನಮ್ಮ ಬದ್ಕದ ಪಂಚಾಂಗೊನು ಗಟ್ಟಿ ಮಲ್ತೊನೊಡು ಪನ್ನುನ ಪಾತೆರೊ ತುಳುತ್ ಮಟ್ವಾಗ್ ಸತ್ಯವಾದ್ ತೋಜುಂಡು. ತಂಕೊ ಬೊಕ್ಕ ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆನ್ ಮೂಲಮಂತ್ರವಾದ್ ಗೆತೊಂದು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ವ್ಯವಹಾರೊದ ಮುಕಾಂತ್ರ ಸುರುಕು ಜೀವನ ಮಟ್ಟೊನು ಸುದಾರಿತರ್. ಬೀಡಿ ಕಟ್ಟಾದ್, ಹೋಟೆಲ್‌ಡ್ ಬೆಂದ್‌ದ್, ಬೇರ ವ್ಯವಾಟ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕಾಸ್ ಮಲ್ತರ್. ಊರುದ ಗುಡಿ ಗುಂಡಾರೊಲೆನ್ ಉದ್ಧಾರ ಮಲ್ತರ್. ವಾಣಿಜ್ಯ ವ್ಯವಹಾರ, ಬ್ಯಾಂಕ್ ವ್ಯವಾಟ್ ಬುಲೆದ್ ಬತ್ತಂಡ್. ಆರೋಗ್ಯ ಸುಧಾರಣೆಗಾದ್ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆಲೆನ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಲ್ತರ್. ಹಳ್ಳಿಹಳ್ಳಿಲೆಗ್ ಮಾರ್ಗ ಮಲ್ತರ್. ಕರೆಂಟ್ ಬತ್ತಂಡ್, ಶಾಲೆ, ಪೋನು, ಸರ್ಕಾರೊದ ಆಫೀಸುಲು ಹಳ್ಳಿದ ಮೂಲೆಗ್‌ಲಾ ಬರ್ಪಿಲೆಕ ಆಂಡ್. ಬದ್ಕನ್ ಬುಡಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇಜ್ಜಿ, ಬದ್ಕಲಾ ಸಾಹಿತ್ಯೊಲಾ ಒಟ್ಟೊಟ್ಟುಗೇ ಪೋಪುನವು. ಬದ್ಕ ಎಡ್ಲೆ ಆಂಡ ಸಾಹಿತ್ಯೊಲಾ ಎಡ್ಲೆ ಆಪುಂಡು. ಈ ಪಿಂದರಿಕೆ ಪೊಸ ದೇಕಿದ ಕಾವ್ಯೊಗು ಅನುಭವದ್ರವ್ಯವಾದ್ ಒದಗ್‌ದ್

ಬತ್ತಂಡ್.

ತುಳುಟು ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್, ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ, ಕೆಲಿಂಜ ಸೀತಾರಾಮ ಆಳ್ವ, ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ, ಅವುತ ಸೋಮೇಶ್ವರ ದುಂಬಾಯಿ ಮಲ್ಲ ಕವಿಕ್ಕುಲು ಮಲ್ಲಿನ ಕೃತಿ ರಚನೆದ ಪಿರವುಡು ಈ ಪಿಂದರಿಕೆ ಇತ್ತಂಡ್ ಪನ್ನುನವು ಮುಖ್ಯ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೊಡ್ಲ ಬೊಕ್ಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಬುಲೆಚ್ಚಿಗ್ ಒದಗ್‌ದ್ ಬತ್ತಿನ ನನೊಂಜಿ ಭಾಗ್ಯೊ ಪಂಡ್‌ಂಡ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಲೆನ ಸ್ಥಾಪನೆ. ಕುಡ್ಲಡ್ ತುಳುಕೂಟ (1969), ಆಕಾಶವಾಣಿ (1976), ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ (1994) ಸ್ಥಾಪನೆ ಅತ್ತಂದೆ ಉರು ಪರ-ಉರುಲೆಡ್ ಉಪ್ಪುನ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಲು ತುಳುತ್ ಬುಲೆಚ್ಚಿಲ್‌ಗ್ ಮಲ್ಲ ಕಾನಿಗೆ ಕೊರಿಯೊ. ಉಂದೆನ್ "ಪರಿಸರ ನಿರ್ಮಾಣ" ಅಂದ್ ಪನೊಲಿ. ಪೂರಕ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಲ್ಪುನವು ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆದ ಸಂದರ್ಭೊಡು ತೀರ ಅಗತ್ಯ. ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆದ ವಿಚಾರೊಡು ಪೋಯಿ ಶತಮಾನೊದ ಆಜನೇ ದಶಕೊದ ಮುಟ್ಟು ತುಳುಟ್ಟು ಮಲ್ಲ ಬೆನ್ನಿ ಆಯಿನವು ತೋಜುಜ್ಜಿ. ಅಯಿಕ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಾರಣೊಲು ಉಲ್ಲ. ಕಾಸರಗೋಡುನು 1956ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆದ ಸಂದರ್ಭೊಡು ತುಂಡರಿತ್‌ದ್ ಕೇರಳೊಗು ಸೇರಿಸಾಯಿನವು ಮಾಮಲ್ಲ ಒಂಜಿ ಬೇನೆದ ವಿಚಾರೊ. ಅವು ಸಾಹಿತ್ಯೊಡು ರೂಪ ಪಡೆಯಂಡ್.

"ತುಳು ಪದ್ಯಾವಳಿ" (1964) ಗೊಂಚಿಲ್‌ದ ಮುಕಾಂತ್ರ "ನಿದ್ರೆ ತೂಕೊಂದಿತ್ತಿನ" ತುಳುವೆರೆನ್ ಗಣಪತಿ ದಿವಾಣ ಮೆನ್ಪಾಯೆರ್. ಅವು ಕಾಸರಗೋಡುನು ಕಡ್‌ದ್ ಕೇರಳೊಗು ಸೇರ್ಪಾಯಿನ ಕಾಲಘಟ್ಟೊ. ಒಂಜಾದಿತ್ತಿನ ತುಳುವೆರೆನ್ ರಡ್ಡ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಆಡಳಿತ ಘಟಕೊಗು ಸೇರ್ಪಾದ್ ಅಕುಲೆನ್ ದುರ್ಬಲ ಮಲ್ಲಿನ ಒಂಜಿ ಸಂದರ್ಭ ಅವು. ಈ ಬೇನೆಡ್ಲೇ ಪೊಸ ತುಳು ಕಾವ್ಯೊ ಉದಿತ್‌ದ್ ಬತ್ತಿನವು ಒಂಜಿ ಯೋಗಾಯೋಗೊನೇ ಸರಿ.

"ಮೀಸೆ ಇತ್ತಿ ಆಣುಗುಳು ತುಳುನಾಡ್‌ದ್ಲೇರೊ?

ಉಳ್ಳೆರೆಪ್ಪ ಉಳ್ಳೆರ್ ನಿದ್ರೆ ತೂಕೊಂದುಳ್ಳೆರ್

ಧೀರ ವೀರ ರಾಜೆರ್

ರಾಜ್ಯಭಾರೊ ಮಲ್ತೆರ್

ಭಾರಿ ಬಿಸ್ ಬಂಟೆರ್

ಧರ್ಮೊ ನ್ಯಾಯೊ ಪಂಡೆರ್ |

ಕೇರಳೊತಾ ಪಣಕ್ಕರ್

ಮಾರಿಯಾದ್ ಬತ್ತೆರ್

ಕಾಸ್ರಗೋಡ್ ಕಡ್ಲೆರ್

ತುಳುವನಾಡ್ ತುಂಡ್ಲೆರ್ |

("ಮೀಸೆ ಇತ್ತಿ ಆಣುಗುಳು" - ತುಳು ಪದ್ಯಾವಳಿ)

ಸುರುಸುರುಟು ಇತ್ತಿನ ಈ ಬೇನೆನ್ (ಮಿತಿ -limitation) ಕಾಲಾನುಕ್ರಮೊಡು ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯಾದ್ ಮಾರ್ಪಾಟು ಮಲ್ಪೊಂದಿನವು ತುಳುತ್ ಪರ್ಮೆ. ಕನ್ನಡೊದ ಪೊಸ ದೇಕಿದ ಸಾಹಿತ್ಯೊಗು ಬಾಕಿಲ್‌ದತ್ತಿನ ತುಳುವೆರ್ ತುಳುತ್ ಪೊಸ ದೇಕಿದ ಸಾಹಿತ್ಯೊಗ್‌ಲಾ ಬಾಕಿಲಾಯಿನವು ಒಂಜಿ ಅಪೂರ್ವ ವಿದ್ಯಮಾನೊನೇ ಸರಿ. ಕನ್ನಡೊಲಾ ತುಳುಲಾ ಒಂಜಿಗೊಂಜಿ ಪ್ರಭಾವ ಕೊರೊಂದು

ಮೆಗೈ ಪರಯನಲೆಕ್ಕೊ ಬುಲೆದ್ ಬತ್ತಿನವು ಮೂಲು ತೋಜುಂಡು. ಕನ್ನಡೊಡು ಬರೆಯೊಂದಿತ್ತಿನ ಕವಿಕ್ಕುಲು ತುಳುಟ್ಟುಲಾ, ತುಳುತ್ತುಕುಲು ಕನ್ನಡೊಡ್ಲಾ ಬರೆದ್ ಉಭಯ ಭಾಷಾ ಕವಿಕ್ಕುಲಾದ್ ಸಮನ್ವಯತೆ ಮೆರೆಯೆರ್. ಈ ಸಮನ್ವಯತೆ ಪುಂಡಿಕೇನೆದ ಮುದೆಲ್‌ದಲಕ್ಕ ಪಾ. ವೆಂ. ಆಚಾರ್ಯೆರ್ "ಬಯ್ಯಮಲ್ಲಿಗೆ" (1981), ಕೆಲಿಂಜದಾರೆನ "ಗೀತೆದ ತಿರ್ಲ್" (1981), ಕೆದಂಬಾಡಿದಾರೆನ "ಅಜ್ಜ ಬಿರು" (1982), ಪುಣೆಂಚಿತ್ತಾಯೆರೆನ "ಆಲಡೆ" (1983), ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರರೆನ "ತಂಬಿಲ" (1984), ಪಡಾರು ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಭಟ್ಟಿನ "ಪಿಂಗಾರ" (1986), ರಸಿಕ ಪುತ್ರಿಗೆದಾರೆನ "ಪರಬನ ಮೋಕೆ" (1988), ದುಂಬಾಯಿ ಪೊಸ ಕಾವೊಡ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಬತ್ತಿನ ಗಮನಾರ್ಹ ಕೃತಿಕ್ಕುಲೆದ್ ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾದ್ ತೋಜೊದ್ ಬರ್ಪುಂಡು.

ಭಕ್ತಿದ ಸಮನ್ವಯತೆ, ಜಾತಿದ ಸಮನ್ವಯತೆ, ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಮನ್ವಯತೆ, ದುಂಬಾಯಿ ಅಂಶೊಲು ಪ್ರಮಾಣೊಡು ಕಮ್ಮಿಯಾದುಪ್ಪುನ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊಡ್ ಅಖಂಡವಾದ್ ತೋಜೊದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ತುಳುಕು ಉಂದೊಂಜಿ ಸೌಭಾಗ್ಯೊನೇ ಸರಿ. "ಬೇರ್‌ಮದ್" (1980) ಬರೆಯಿನ ಮಲಾರ್ ಜಯರಾಮ ರೈ ಭಾವ-ಭಾಷೆನ್, ಪುರಾಣೊನ್ -ಆಧುನಿಕತೆನ್, ಭಕ್ತಿ-ವಿರಕ್ತಿನ, ಮೋಕೆ ಕೊಂಡಾಟೊಲೆನ್, ಜಾತಿ-ನೀತಿನ ಬಾಸೆದ ಕರೆಬರಿ ಕಡತ್ತ್‌ದ್ ಚಿತ್ರಣ ಮಲ್ಪುನ ಕ್ರಮ ತಾಲೆ :

"ನಾಡುಂಡೆನ್ನ ಕಣ್ಣ್ ನಿನನ್ - ಎನ್ನ ಕಿನ್ನ ಕಣ್ಣ್

ಪೊರ್ರು ಕಂಟ್ ಕಿನ್ನ ಕಣ್ಣ್ -ನಿನ್ನ ಮೈತ ಬಣ್ಣ್

ನಾಡುಂಡೆನ್ನ....

ಕಾರಗಿಜ್ಜೆ ಕಯಿತ ಪುರಲ್ ತರಟ್ ಮಯಿಲ ತೂಯ್ತಿನ

ಅಂಚಿಂಚಿ ಗೋಪ ಬಾಲೆಲು ಬೆಣ್ಣೆ ನೆಯ್ತಿ

ಯಸೋದ ಅಪ್ಪೆ -ನಂದಗೋಪ ಪುಣ್ಣ ಮಲ್ತೆರಣ್ಣ

ನಂದಗೋಕುಲ -ಗೋಪ ಬಾಲೆಲು ಭಾಗ್ಯವಂತೆರಣ್ಣ

ಪೋಯಿ ಪೋಯಿ ನಾಡೊಂದು ಪೋಯಿ

ತುದೆ ಯಮುನೆದ ಬರಿಟ್

ಅವುಲೆ ಓಲೋ ಗೊಬ್ಬೊಂದುಲ್ಲೆ

ನಮ್ಮ ಬಾಲ ಕಿಟ್ಟೆ

ಸೂರದಾಸೆ - ಮೀರಾಬಾಯಿ ಕನಕೆ ತೂಯೆರಪ್ಪಾ

ಬಾಲೆ ರೂಪೊದ ನೀಲ ಬೊಲ್ವೆ ಎಂಕ್ ತೋಜಲೆಪ್ಪಾ

ನಾಡುಂಡೆನ್ನ ಕಣ್ಣ್ ನಿನ್ನನ್

ಎನ್ನ ಕಿನ್ನ ಕಣ್ಣ್..... "ನಾಡುಂಡೆನ್ನ ಕಣ್ಣ್" - (ಬೇರ್ ಮದ್-ಗೊಂಚಿಲ್).

"ಕಣ್ಣ್" ಪಂಡ್‌ಂಡ ಕೃಷ್ಣ ಪನ್ನುನ ನನೊಂಜಿ ಅರ್ಥೊಲಾ ಉಂಡು. ಒಪ್ಪೇ ಒಂಜಿ ಬಾಸೆಗ್ ನಿಲೆಬಿಲೆ ಕನತ್ತ್‌ದ್ ಕೊಪ್ಪುನ ಇಂಚಿನ ಕವಿತೆಲು ಪೊಸ ಕಾವೊಡ ಪಚ್ಚೆ ತಾದಿಡ್ ತೂಯರ ತಿಕ್ಕುನವು ತುಳುತ್ತ್ ಮಟ್ಟ್‌ಗ್ ಮಲ್ಲ ಪಾತೆರೊ.

ಪೊಸ ತುಳುಕಾವೊಡ ಉದಿಪನದ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಕೀರ್ತನ ಸಾಹಿತ್ಯ (ಭಕ್ತಿ ಸಾಹಿತ್ಯ) ಎಂಚ ತುಳುಕು ಗಟ್ಟಿ ಪಂಚಾಂಗ ಒದಗಾದ್ ಕೊರ್‌ಂಡ್ ಪನ್ನನವುಲಾ ತೂವೊಡಾಯಿನ ಸಂಗತಿ. ವಾಸ್ತವವಾದ್ ಶ್ರೀ ವಾದಿರಾಜ ಸ್ವಾಮಿಲೆನ "ದಶಾವತಾರೊ ಪದ" ತುಳುಟ್ಟು ನಂಕ್ ತಿಕ್ಕಿನ

ಸುರುತ್ತ ಪದ. ಯಕ್ಷಗಾನೋದ ಪ್ರಸಂಗ ಪದೊಕ್ಕುಲೆನ ಒಟ್ಟುಗು ದಾಸರೆನ ಪದೊಕ್ಕುಲುಲಾ ತುಳುಟ್ಟು ದಿಂಜ ರಚನೆ ಆಯಿಲಕ್ಕ ತೋಜ್‌ದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಆಂಡ ಬರೆದ್ ದೀಪುನ ಪರಂಪರೆ ದಾಂತೆ, ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಪದೊಕ್ಕುಲು ಕಾಲನ ಒಯ್‌ಡ್ ಮಾಜ್‌ದ್ ಪೋದಿಪ್ಪೊಡು. 1959ಡ್ ದೇಲಂಪಾಡಿ ನಾರಾಯಣ ಅರಳಿತ್ತಾಯೆರ್ ಬರೆಯಿನ "ಶಿವಸ್ತವೊ" ಇನ್ನಿನ ಒಂಜಿ ಪದ ತುಳುತ್ತ್ ಸೇಬಿನ್ ದರ್ಶ್ ತೋಜಾವುಂಡು. ಈ ಪದೊಟ್ಟು ಬರ್ಪುನ ಭೂಮ ಕಲ್ಪನೆ, ವ್ಯಾಪ್ತ ಚಿತ್ರಕ ಶಕ್ತಿ, ವರ್ಣನೆಗ್ ಸರಿದೊರೆಯಾದ್ ಉಂತುನ ಶಬ್ದಾಡಂಬರ, ನಾಟ್ಯಶೈಲಿ, ಕೀರ್ತನೆ ಆಂಡಲಾ ಜಾನಪದ ನಡಕ್ಕೆ ಅಪುರ್ವೋದವು. ಉಂದೆತ್ತ ನೃತ್ಯರೂಪಕೋಲಾ ಕೆಲವು ಮೈಟ್ ಆತ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು (ಕೀರ್ತನಾ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಈ ಪರಂಪರೆಡ್ ಇತ್ತೆ ಬಿ. ಕೆ. ಶ್ರೀಮತಿರಾವ್ ಬರೆಯೊಂದುಲ್ಲೆರ್).

"ಶಿವೆ ನಲಿಪುವೆರ್ ಸೂವರ ಪೋಯಿ ಬಲ್ಲೆ
ನವವಿಧ ಭಕ್ತಿಟಾರೆನ್ ಧ್ಯಾನಿತೊಳ್ಳೆ ||
ಕಾಮನಮ್ಮಗ್ ಬಲು ಮಿತ್ರಲಾವೋಲುತು
ಸಾಮಜ ದೈತ್ಯನ್ ಮಥನ ಮಾಂತೋಲುತು
ಸೋಮಾರ್ಧೊ ಕಲೆನ್ ಶಿರಸ್‌ಟ್ ಜೀಡೋಲುತು
ಮಾಮನ ಯಾಗೊನು ಧ್ವಂಸ ಮಾಂತೋಲುತು ||
ಗಜ ಚರ್ಮಾಂಬರೊ ನೆರಿಪತ್ತ್ ಸುತ್ತೊಲುತು
ಭುಜಗಭೂಷಣೊನೆಡ್ ಪೂರ್ವ ಜೀಡೋಲುತು
ಭಜಕೇರೆ ಜಯ ಜಯ ರವೊನು ಕೇಂಡೋಲುತು
ರಜತಾದ್ರಿವಾಸೆ ಬರ್ಪೆರ್ ನಲಿತೋಲುತು ||

ಮೂಲು ಶಿವೆ - ವಿಷ್ಣು ಇನ್ನಿನ ಬೇಧೊ ಇಜ್ಜಿ. ಶಿವನ ನಾಟ್ಯವಿಲಾಸೊನು ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ಕಟ್ಟುವಿಲಕ ಮಲ್ತಿನ ಚಿತ್ರಣೊಡುಲಾ ಸಮನ್ವಯೊದ ಅಂತೊನೇ ತೋಜ್‌ದ್ ಬರ್ಪುಂಡು.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ-ಜೈನ-ಶೂದ್ರ-ಇನ್ನಿನ ತುಳು ಪ್ರಭೇದ ಆವಡ್, ಕವಿತಾ ವಸ್ತು ಆವಡ್, ವರ್ಣನೆಡ್ ಆವಡ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಮೂಲ ಪರಂಪರೆ ಆಯಿನ "ಸಮನ್ವಯತೆ" ಪೊಸಕಾಲೊದ ಕಾವೊಡು ಒಸರುನವು ಒಂಜಿ ಮುಖ್ಯವಾಯಿನ ಪಾತೆರೊ.

ಇತ್ತೆ ಕನ್ನಡ ನವ್ಯ ಕಾವೊದ ಪ್ರಭಾವೊಡ್ಲಾದ್ ದಿಂಜ ಕವಿಲು ಮುಕ್ತ ಭಂದಸ್‌ಡ್ ಬರೆಯೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಮುಕ್ತ ಭಂದಸ್‌ ಪಂಡ್‌ಂಡ ಭಂದಸ್ಸು ಇಜ್ಜಾಂದಿನ ಒಂಜಿ ಸ್ಥಿತಿ ಅತ್ತ್. ವಾ ಭಂದಸ್‌ಡ್ ಬರೆಯರ್ಲಾ ಕವಿಕ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಉಂಡುಂದ್ ಈ ಪಾತೆರೊದ ಅರ್ಥೊ. ಒಂಜಿ ಆಂತರಿಕ ಭಂದಸ್ಸು, ಆಂತರಿಕ ಲಯ, ಬಂಧ ಒವ್ವೇ ಎಡ್ಲೆ ಕಬಿತೆಡ್ ಇಪ್ಪುಂಡು. ಈ ನಡಕ್ಕೆ, ಈ ಲಯ, ಈ ಭಂದಸ್ಸು, ಈ ಒಫ ಕಬಿತೆಡ್ ಇಜ್ಜಾಂಡ ಅವು ಗದ್ಯೊನೇ ಸರಿ. ಉಂದೆನ್ ಮಾತ ತೆರಿದ್ ಸಾರ್ಥಕ ಕಬಿತೆಲೆನ್ ರಚನೆ ಮಲ್ಪುನ ದಿಂಜ ಕವಿಕ್ಕುಲು ಇನಿ ತುಳುಟ್ಟು ಉಳ್ಳೆರ್ ಇನ್ನಿನವು ಒಂಜಿ ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ.

'ಸಮನ್ವಯತೆ' (ಕೂಡ್‌ಕಟ್ಟ್) ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಮೂಲ ಸ್ವರೂಪೊಡು ತೋಜ್‌ದ್ ಬರ್ಪುನ ಒಂಜಿ ಅಂಶ. ದೇವತಾರಾಧನೆ, ಭೂತಾರಾಧನೆ ದುಂಬಾಯಿ ಆಚರಣೆಲೆಡ್, ಬೆನ್ನಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮೀನಾವಳಿ ದುಂಬಾಯಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜನಜೀವನೊಡು, ಸಾಹಿತ್ಯೊಡು - ಇಂಚ ಮಾತ ಮೈಟ್‌ಲಾ

ಕೂಡ್‌ಕಟ್ ಮುಲ್ಕದ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗವಾದುದು. ಕಾವ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯೋಲೆಡ್ ಉಂದು ನೆಗತ್ ತೋಜುಂಡು. ಆಧುನಿಕ ಕಾವ್ಯ ಸಂದರ್ಭೋಡ್‌ಲಾ ಈ ಪಾತೆರೊ ಸತ್ಯ. ಬ್ರಾಣೆರ್ ಬಂಟೆರ್ ಬಿರುವೆರ್ ಪರವೆ ಪಂಬದೆ ದುಂಬಾಯಿ ಮುಪ್ಪತ್ತಾಜಿ ಜಾತಿಲು, ಜೈನರ್ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್‌ದಕುಲು ಬ್ಯಾರಿಲು ಇಂಚ ಮಾತ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬದ್ಡಾದ ಭಾಗವಾದ್, ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿದ ಸ್ವರೂಪವಾದ್ ಬತ್ತಿನೈನ್ ಕಂಡ ಸಾಗೊಳಿದಲ್ಲ, ಪೇಂಟೆ ಬರಿಟ್ತ್ ಜಾತ್ರೆ ಅಂಕ ಆಯನೋಲೆಡ್, ಕಟ್ಟಿ ಕೆಪ್ಪೋಣೋಲೆಡ್ ಎಂಚ ನಮ ತೂಪನೋ ಅಂಚನೇ ಸಾಹಿತ್ಯೋಡ್‌ಲಾ ತೋಜಾದ್ ಬರ್ಪುನವು ತುಳುತ್ತ್ ಸಂದರ್ಭೋಡು ಒಂಜಿ ಹೆಚ್ಚುಗಾರಿಕೆ ಆದುಂಡು.

ಪೊಸ ಮನ್ವಂತರೊಗು ಪೋಪಿನ ಒವ್ವೇ ಒಂಜಿ ಬಾಸೆಡ್ ಸುರುಸುರುಕು ತೋಜುವಿಲಕ ತುಳುಟ್ಟುಲಾ ಆರಂಭ ದಿಸೆಟ್ ದಿಂಜ ವಸ್ತು ವೈವಿಧ್ಯ ತೋಜಾದ್ ಬರ್ಪುಜ್ಜಿ. ತುಳುವಪ್ಪೆ, ತುಳುಬಾಸೆನ್ ಬಾಮಿತೊಂದು ಭಾವುಕವಾದ್ ರಚನೆ ಆಪೊಂದಿತ್ತಿನ ಕಬಿತೆ, ನಿಧಾನವಾದ್ ಇತ್ತೆ, ವಸ್ತು ರೂಪ, ಬಾಸೆ, ತಾಂತ್ರಿಕತೆ, ನಿರೂಪಣೆಡ್ ವೈವಿಧ್ಯ ಪಡೆಯೊಂದು ಬೇತೆ ಬಾಸೆಲೆನ ಕಬಿತೆದ ಒಟ್ಟುಗು ಪಂತೊಗು ಉಂತಿಲಕ ರಚನೆ ಆಪೊಂದುಂಡು.

ತುಳುತ್ತ್ ನನೊಂಜಿ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಪಂಡಂಡ ಅಯಿಟ್ಟುಪ್ಪುನ ಐಸಿರೊದಿಂಜಿನ ಜಾನಪದ. ಈ ಜಾನಪದ ಕಬಿತೊದ ಪರಂಪರೆನ್ ಮುಂದುವರಿಸಾಂಡ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊಗು ಅವೊಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಕಾನಿಗೆ ಆಪುನೈಟ್ ಸಂಶಯ ಇಜ್ಜಿ. ಕೆಲವು ಕವಿಕ್ಕುಲು (ಉದಾ: ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ, ಆತ್ಮಾಡಿ ಅಮೃತಾ ಶೆಟ್ಟಿ, ಎಸ್.ಎನ್. ಅಮೃತ ಮಲ್ಲ, ಪ್ರಮೋದಾ ಕೆ. ಸುವರ್ಣ ದುಂಬಾಯಿ)ಈ ಮರ್ಗಿಲ್‌ಡ್ ಬೆನೊಂದುಪ್ಪುನವು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ.

ತುಳುತ್ತ್ ಪೊಸ ಕಬಿತೆದ ಕಳೊಟ್ಟು ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಸುರುಪೊಡು ಬತ್ತಿನ ಕೆಲವು ಗೊಂಚಿಲುಲು ತುಳು ಕಬಿತೆ ಪೋಪುನ ಸಾದಿನ್ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ್ ತೋಜಿಪ್ಪಾಂಡ್. ಅರು ಕಬಿತೆಲು ಪೊರ್ಲು ಕಬಿತೆಲು (ಸಂ.: ಕೃಷ್ಣಾನಂದ ಹೆಗ್ಡೆ 1990), ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ತುಳು ಕಬಿತೆಲು (ಸಂ.:ಡಾ| ವಸಂತ ಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ- 1994), ಪರ್ವಪರ್ವದ ಪೊರ್ಲು ಕಬಿತೆಲು (ಸಂ.: ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳಿ, 1997), ಬಂಗಾರ್ ಪರ್ಬೊದ ಸಿಂಗಾರ ಪದೊಕುಲು (ಸಂ.: ಪಿ.ಎಸ್. ರಾವ್. 1998), ಇಂಚಪೊದ ತುಳು ಕಬಿತೆಲು (ಸಂ. : ಡಾ| ವಸಂತ ಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ, 2008) ತುಳು ಕಬಿತೆಲೆ ಗೊಂಚಿಲ್ (ಸಂ.: ಬಿ.ಎನ್. ಹರೀಶ್ ಬೋಳೂರು, ಚಿದಂಬರ ಬೈಕಂಪಾಡಿ, 2008) ದುಂಬಾಯಿ ಕೃತಿಕುಲೆಡ್ ಪೊಸ ಕಾಲೊಡು ಬರೆಯುಂದುಪ್ಪುನ ಬಹುತೇಕ ಕವಿಕ್ಕುಲೆನ ಎಡ್ಡೆಡ್ಡೆ ರಚನೆಲು ಉಲ್ಲ. ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾದ್ ಈ ಗೊಂಚಿಲ್‌ಲು ಸಮಕಾಲೀನ ತುಳುಕಬಿತೆದ ಸಾರಸರ್ವಸ್ವೊನು ತೋಜಿಪ್ಪಾವುಂಡು.

ಎನ್.ಪಿ. ಶೆಟ್ಟಿನ ಬತ್ತೆ ಕೆತ್ತರೆ ಉತ್ತರ, ತಪ್ಪುಗು ತರೆದಂಡ, ಅಮೃತರೆನ ತಂಬಿಲ, ರಂಗಿತ, ಡಾ| ಪಾಲ್ಕಾಡಿದಾರನ ಪಚ್ಚೆಕುರಲ್, ದುನಿಪು, ಡಾ| ಎಂ. ಸುನೀತಾ ಶೆಟ್ಟಿನ ಪಿಂಗಾರ, ಸಂಕ್ರಾಂತಿ, ನಾಗ ಸಂಪಿಗೆ, ಪ್ರಮೋದಾ ಕೆ. ಸುವರ್ಣರೆನ ಪೂಮಾಲೆ, ಮುಡಿಪು, ಡಾ| ವಸಂತಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲರೆನ ಅಜನೆ, ದುತ್ತೆತ, ಕೆ. ಲೀಲಾವತಿಯೆರ್ ತಿಬಿಲೆ, ಆತ್ಮಾಡಿ ಅಮೃತಾ ಶೆಟ್ಟಿನ ಮದಿಮಾಲೆ ಪಾಡ್ಡನೆ, ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಳ್ಳಾಣ್ಣ ರೈಕುಲೆನ ಎನ್ನಪ್ಪೆ, ತುಳುವಪ್ಪೆ, ಕನರಾಡಿ ವಾದಿರಾಜ ಭಟ್ಟಿನ ಜೋಕುಳೆ ಪದೊಕುಲು, ಡಾ| ವಾಮನ ನಂದಾವರದಾರನ ಬೀರ, ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ಟಿನ ಜಾಗಂಟೆ, ಪಾ. ವೆಂ. ಆಚಾರ್ಯರ್ ಬಯ್ಯಮಲ್ಲಿಗೆ, ಯಂ. ಜಯರಾಮ ರೈಕುಲೆನ ಬೇರ್‌ಮರ್ದ್, ವೆಂಕಟರಾಜ

ಪ್ರಣಿಂಚತ್ತಾಯ್ತೆ ಆಲಡೆ, ಕುಡಲಮಲ್ಲಿಗೆ ದುಂಬಾಯಿ ಕೃತಿಕ್ಕುಲು ತುಳುಕಬಿತೆದ ಪೊರ್ಲುತಿರ್ಲ್‌ನ್ ದೆರ್ತ್‌ದ್ ತೋಜಾಂಡ್.

ತುಳುತ್ತು ಪೊಸಕಾವೊದ ಸಾದಿಡ್ ನೆಗತ್ತ್ ತೋಜುನವು ಕಾವೊ ಕೃತಿಕ್ಕುಲು. ಮಂದಾರದಾರನ ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣ, ಕೆಲಿಂಜದಾರನ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಕಾವೊ ಬೊಕ್ಕ ಮಹಾಭಾರತೊ (ಅಪ್ರಕಟಿತ), ಡಿ. ವೇದಾವತಿಯೆರ್ ತುಳು ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತೊ ದುಂಬಾಯಿ ಕಾವೊಲು ತುಳುತ್ತು ಒಸರ್‌ದ ಬಲೊನು ತೊಜಿಪ್ಪಾದ್ ಕೊರ್ಂಡ್. ಅಮೃತರ್ ಮಲ್ತಿನ ಫಿನ್ಲೆಂಡ್ ಜನಪದ ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಕಾಳೇವಾಲದ ಒಂಜಿ ಎಗ್ಗದ ಅನುವಾದೊ ಮೋಕೆದ ಬೀರೆ ಲೆಮಿನ್ಯಾಯೆ, ಕೆಲಿಂಜದಾರನ ಕಥನಕವನ (ಅನುವಾದೊ) ಅಸೆನಿಯಾಗೊ ಕಾಂತಗೊಜೋಗಿ, ಪ್ರಮೋದಾ ಕೆ. ಸುರ್ವರ್‌ನ ಕಥೆ ಆಯಿರ್ ಪೊಣ್ಣಲೈವರ್ ದುಂಬಾಯಿ ಕೃತಿಕ್ಕುಲು ಕಥನ ಕವನೊಡ್ಲಾ ತುಳು ಪಿರವು ಬೂರ್‌ದಿಚ್ಚಿ ಪನ್ನಿನ್ಯೆ ಪಂಡ್‌ಡ್. ಪುತ್ತಿಗೆ ಈಶ್ವರ ಭಟ್, ಬರೆಯಿನ ಮುಪ್ಪೊ ಸಾವಿರದಾತ್ ಮಾಣೆಗರಡ್ ಪಾತೆರೊ, ಪೊಳಲಿದಾರನ ಅನುವಾದೊ ಪೊಡುಂಬ ತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ, ಪೆಂಗದೂಮನ ಪದೊಕುಲು, ಭಾ.ಭ. ಮಜಿಚ್ಚೆಲು ಇಂಜಿರನ ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನೊಲು, ಡಾಕಬ್ಬಿನಾಲೆ ವಸನ್ತ ಭಾರದ್ವಾಜರನ ತುಳು ಸೋಮೇಶ್ವರ ಶತಕೊ, ಪುರಂದರದಾಸರ್ ಪದೊಕುಲು, ಕೆಂದಬಾಡಿದಾರನ ಅಜ್ಜಬಿರು, ಕೆಲಿಂಜದಾರನ ಗೀತೆದ ತಿರ್ಲ್, ಭೋಜರಾಜ ಕಡಂಬರನ ರತ್ನನ ಪದೊಕುಲು, ಕೆ.ಟಿ. ಗಟ್ಟಿಯೆರ್ ಎನ್ನ ಮೋಕೆದ ಪೊಣ್ಣ, ಬಿ.ಎಸ್. ಶಿವಕುಮಾರ್‌ನ ವೇಮನ ಶತಕೋ, ಕ್ಯಾಥರಿನ್ ರಾಡ್ರಿಗಸ್‌ರ್ ಬಂಜಿ ಸಂಕಡ ಬೆಂದ್ ಸಂಕಡ, ಸತ್ಯೊಮಿತ್ಯೊ, ಶಿಮುಂಜೆ ಪರಾರಿದಾರ್ ಅಡ್ಲ ಬೂರೊಂಡೆ ದುಂಬಾಯಿ ಅನುವಾದೊಲೆಡ್ಲಾದ್ ಬೇತೆ ಬಾಸೆದ ಸತ್ಯೊ ತುಳುಕ್ಕು ಬರಿಯರ ಕಾರಣ ಆಂಡ್. ಇಂಚ ಬೇತೆ ಬಾಸೆಲೆಡ್ಲಾ ಅನುವಾದ ಆಂಡ ತುಳು ಕಾವೊದ ಸತ್ಯೊ ನನಲಾ ಎಚ್ಚಿ ಆಪುನ್ಯೆಟ್ ಸಂಶಯ ಇಚ್ಚಿ. ಕಾಸರಗೋಡುದಂಚಿದ ತುಳು ಕವಿ-ಲೇಖಿಕರ್ ಮಲಯಾಳೊದ ಎಡ್ಲೆಡ್ಲೆ ಕೃತಿಕ್ಕುಲೆನ್ ತುಳುಕ್ಕು ಅನುವಾದ ಮಲ್ಪೊಡಾಯಿನ ಅಗತ್ಯ ಉಂಡು.

ತುಳುಟ್ಟು ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಬುಡ್‌ಂಡ ದಿಂಜ ರಚನೆ ಆಪುನವು ಕಾವ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯೊ. "ಕಾವ್ಯೇಷು ನಾಟಕಂ ರಮ್ಯಂ" ಇನ್ನಿನ ಪಾತೆರೊ ಉಂಡು. ಕಾವ್ಯೊಲಾ ನಾಟಕೊಲಾ ರಮ್ಯವಾಯಿನವು ಇಂದ್ ನಮ ಭಾವಿಪ್ಪೊಡು. ತುಳುಟ್ಟು ಈ ರಡ್ಡ್ ಪ್ರಕಾರೊದ ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಎಡ್ಲೆನ ರಚನೆ ಆಪೊಂದುಪ್ಪುನೆನ್ ತೂನಗ ನನ ಪತ್ತ್-ಪದಿನ್ಯೆನ್ ವರ್ಸೊಡ್ಲಾ ಬೊಕ್ಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊಗು ನನಲಾತ್ ಎಡ್ಲೆ ಕಾಲೊ ಬರಿಯರ ಉಂಡುಂದು ತೋಜುಂಡು. ಎಡ್ಲೆ ಎಡ್ಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಕ್ಕುಲು ಬರ್ಪುನ ಪೂರ್ವಸೂಚನೆ ಇತ್ತ್ ತಿಕ್ಕೊಂದುಂಡು.

ಇನು ತುಳುಟ್ಟು ಸುಮಾರ್ ಇರ್ನೂತ್ಯೆವ ಕವಿಕ್ಕುಲು ಕವಿತೆ ಬರೆಯೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ, ಪಡಾರು ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಭಟ್ಟ, ವೆಂಕಟರಾಜ ಪ್ರಣಿಂಚತ್ತಾಯ, ಪ್ರಮೋದಾ ಕೆ. ಸುರ್ವರ್, ಕನರಾಡಿ ವಾದಿರಾಜ ಭಟ್ಟ, ಎಂ. ಸುನೀತಾ ಶೆಟ್ಟಿ ದುಂಬಾಯಿ ಪೆರಿಯ ತರಮಾರ್‌ದ ಕವಿಕುಲೆನ ಒಟ್ಟುಗು ರಡ್ಡ್‌ನೇ ತರಮಾರ್‌ಗ್ ಸೇರಿನ ಎನ್. ಪಿ. ಶೆಟ್ಟಿ, ಆತ್ರಾಡಿ ಅಮೃತಾ ಶೆಟ್ಟಿ, ಟಿ. ಎ. ಎನ್. ಖಂಡಿಗಿ, ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ ವಸಂತ ಭಾರದ್ವಾಜ, ವಸಂತಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ, ವಾಮನ ನಂದಾವರ, ಗಣೇಶ ಅಮೀನ್ ಸಂಕಮಾರ್, ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಪೂಜಾರಿ, ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ ದುಂಬಾಯಿ ಕವಿಕ್ಕುಲು ಕಬಿತೆದ ತೇರ್‌ನ್ ಒಯ್ತೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಮೊಕುಲೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಎಲ್ಯ ತರಮಾರ್‌ದ ಮಲ್ಲಿಕಾ ಶೆಟ್ಟಿ, ಚೆನ್ನಪ್ಪ ಅಳಿಕೆ, ಕಾವ್ಯಶ್ರೀ ರೈ, ವಿಶ್ವನಾಥ ಕುಲಾಲ್, ಯೋಗೀಶ್ ಕೈರೋಡಿ,

ನವೀನ್ ಕುಮಾರ್ ಮರಿಕೆ, ಪೂವಪ್ಪ ನೇರಳಕಟ್ಟೆ, ಎಂ. ಆರ್. ಬಂಗೇರ, ಜ್ಯೋತಿ ಚೇಳ್ಕಾರು, ರಘು ಇಡ್ಕಿದು, ಜಿ.ಪಿ. ಕುಸುಮ, ರಾಜೇಶ್ ಶೆಟ್ಟಿ ದೋಟ, ಅಕ್ಷಯ ಎಸ್. ಶೆಟ್ಟಿ, ರಮೇಶ್ ಉಳಯ, ಜಯರಾಮ ಪಡ್ಕೆ, ಸರಿತಾ ಮರ್ಕಂಜ ದುಂಬಾಯಿ ನನಲಾತ್ ಕವಿಕ್ಕುಲು ತೇರಾದ ಮೀನೇನ್ ಪತ್ತೊಂದು ಒಯ್ಯೊಂದುಲ್ಲೆರ್.

ತುಳುಟು ಪೊಸ ಕಾವ್ಯೊಗು ಮಲ್ಲ ಇತಿಹಾಸ ಇಜ್ಜಿನ್ನಿನವು ಒತ್ತೊಣೊಡಾಯಿನ ಪಾತೆರೊ. ಆಂಡ ಉಪ್ಪುನ ಇತಿಹಾಸ ಗಟ್ಟಿಯಾದುಂಡು. 1980 ಡ್ಲಿಂಚಿ ಪ್ರಕಟ ಆಯಿನ ತುಳು ಕಬಿತೆಲೆನ ಗೊಂಬಿಲ್‌ಲೆನ್ ತೊಂಡ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಆಪುಂಡು. ಆಯಿಟ್ಟುಪ್ಪುನ, ವಸ್ತುವೈವಿಧ್ಯ, ರೂಪವಿನ್ಯಾಸ, ನಿರೂಪಣಾ ಕ್ರಮ, ಬಾಸೆದ ಸಬಿ ಸೇಬಿ, ಉಲಾರ್ಥೊದ ಸ್ಫೋಟಕ ಶಕ್ತಿ ಇತರ ಬಾಸೆಲೆಗ್ ಸರಿಮಿಗಿಲಾದುಂಡು. ಇನಿ ತುಳು ಕಾವ್ಯೊದ ಬಗ್ಗೆ ನಮ ಸಂತೋಷೊಡು ಪಾತೆರೊಲಿ. ಬಾಸೆದ ಆವೇಶ - ಆವೇಗ ಬುಡ್‌ದ್, ಕಾವ್ಯಪ್ರಕಾರೊನು ಒಂಜಿ ಕಲಾವಿನ್ಯಾಸವಾದ್, ಬದ್ಕಿದ ಕೈಗನ್ನಡಿಯಾದ್, ಭಾವಪುಷ್ಟಿ ಅರ್ಥಪುಷ್ಟಿದ ಪುಂಡಿಯಾದ್ ಮೊಡೆಪಿನ ಬಗ್ಗೆ ಗೇನೊ ದೀಂಡ ಎಡ್ಡೆಡ್ಡೆ ಕಾವ್ಯಕೃತಿಕ್ಕುಲು ಪ್ರಕಟ ಆಪಿನ್ನೆಕ್ ಸಂಶಯ ಇಜ್ಜಿ.

ಹಳ್ಳಿಡ್ ಧಾನ್ಯ ದಾಸ್ತಾನ್ ಪದ್ಧತಿ

ಯು. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ

ಭಾರತ ಹಳ್ಳಿಲಿನ ದೇಶ, ಹಳ್ಳಿಲೆಡ್ ಕೃಷಿಯೇ ಪ್ರಧಾನ ಕಸಬು. ಈ ಕೃಷಿ ಕಸಬುನು ಪರಂಪರಾನುಗತ ಮಲ್ತೊಂದು ಭಾರಿ ನಾಜೂಕುಡು ಶ್ರದ್ಧೆಡ್ ಬೆನ್ನಿ ಬೆನ್ನೆದರ್ ಅಕ್ಲೆನ ರೀತಿ ರಿವಾಜಿಲೆನ್ ನಂಕ್ ಇನ್ನಿ ಅನುಸರಿಸಯರೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿಡಲ ಅವೆನ್ ನಮ್ಮ ಪೀಳಿಗೆ ತೆರಿದುಪ್ಪುನ ಅಗತ್ಯ. ಇತ್ತಿನ ಅನುಕೂಲತೆಡ್ ಏತೊಂಜಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತರ್ ಪನ್ನಿನೆನ್ ಎನ್ನೊನಗ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಆಪುಂಡು.

ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯಾಕ್ಲು ಬುಲೆಪಾವೊಂದು ಇತ್ತಿನ ಬುಲೆಕ್ಕೊಲೆನ ಬಿತ್ತೊನ್ ಏತೊಂಜಿ ಜಾಗ್ರತೆಡ್ ಒರಿತೊಂದು ಬೈದರ್. ಬುಲೆಯಿನ ಧಾನ್ಯಲೊನ್ ಹಾಳಾವಂದಿ ಲೆಕ್ಕ ದೀವೊಂದು ಬೈದರ್ ಪನ್ನಿನ ತೆರಿಂಡಂ. ಅಕ್ಲೆನ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಗೆದ ಎದುರು ನಮ ಭಾರಿ ಕಿನ್ನ ಆದ್ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪ. ಅಕ್ಲೆನ ದಾಸ್ತಾನ್ ಪದ್ಧತಿನ್ ಒಂತೆ ಅವಲೋಕನ ಮಲ್ಪುಗ.

ನಮ್ಮ ಕರಾವಳಿಡ್ ಬಾರ್ ಮುಖ್ಯ ಆಹಾರದ ಬುಲೆ. ಮರಿಯಲದ ಬರ್ಗದ ಆಧಾರೊಡು ಎಣೆಲ್ ಬುಲೆ. ಬರ್ಗ ಕಡಮೆ ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಒಸರ್‌ದ ಆಧಾರೊಡು ಸುಗ್ಗಿದ ಬುಲೆ, ಅಂಚೆನೆ ಕೆದುಕ್ಕಲೆಡ್ ಒರಿನ ನೀರ್‌ನ್ ಪನೆಟ್ ಮಗತ್‌ದ್ ಬಂಗದ ಕೊಳಕೆ ಬುಲೆ ಬುಲೆಪಾವೊಂದು ಇತ್ತೆರ್.

ಎಣೆಲ್‌ದ ಬುಲೆ ಕೊಯಿಡ್ ಒತ್ತರೆ ಆವೊಂದು ಉಪ್ಪುನಗನೆ ಕಾವೇರಿ ಸಂಕ್ರಾಂತಿಡ್ ದುಂಬು ಬಿತ್ತದ ಬಾರ್‌ನ್ ಪೊಡೆತ್ತದ್, ನುಂಗಾದ್ ಮುಡಿ ಕಟ್ವದ್, ಪುಗತ್ತ ಅಟ್ಟೋಗು ಪಾಡೆದರ್ ಆ ಮುಡಿಕ್ಕಲೆಡ್ ವಾ ಜಾತಿದ ಬಿತ್ತ ಉಂಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ತಾರಿದ ಒಲಿಟ್ ಬರೆದ್ ಮುಡಿತ್ತ ಬಲ್ಗ್ ತಿಕ್ಕಾವೊಂದು ಇತ್ತೆರ್, ಮುಡಿಕ್ಕ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ರೀತಿದ ಗುರ್ತಲಾ ಪಾಡೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಸುಗ್ಗಿದ ಪಾಡೊದಾನಿ ದತ್ತದ್ ಪೊಡಿ ಮಲ್ತ್ ದೀತಿ ಕಂಡೊಡು. ನೇಜಿ ಪಾಡೆದರ್ ಇಲ್ಲದಕಲ್ಲು ಪೂರ ಕಂಡದ ಪುಣಿಟ್ ಉಂತುದು ಭೂಮಿ ತಾಯಿನ್ ಸುಗಿತ್‌ದ್ ದೈವದೇವರೆಗ್ ಕಾಣಿಕೆ ಕಟ್ವದ್ ನೇಜಿ ಪಾಡೆದರ್. ಆ ಕೈ ಬಿತ್ತ ಪಾಡಿನ ದಿನೊಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿಲ್‌ಡ್ ವಾ ಸೊತ್ತುನ್ ಬಾಕಿದಕ್ಕೆಗ್ ಕೊರ್ಪದಿಚೆರ್. ಬಿತ್ತಕಂಡೊಗು ಪಾಡಿ ದಿನ ಕೊರುಂಡ ಇಲ್ಲದ ಪೊಲ್ಲು ಪೋಪುಂಡು ಪನ್ನಿ ನಂಬಿಕೆ.

ಸುಗ್ಗಿದ ಬುಲೆ ಸತ್ಯದ ಬುಲೆ. ಸುಗ್ಗಿದ ಬುಲೆ ಒತ್ತರೆ ಆಯಿನ ಕೂಡ್ಲೆ ಬಿತ್ತ ಪೊಡೆತ್ತದ್ ನುಂಗಾದ್ ಮುಡಿ ಕಟ್ವದರ್. ಆ ಮುಡಿನ ಎಳ್ ದಿನ ಪನಿ ದೊಂಬುಗು ಜಾಲ್‌ಡೇದೀಪೆದರ್. ಆ ಮುಡಿಕ್ಕ ದಪ್ಪ ಅಂಬಿನ ಕಲತ್ತದ್ ಲೇಪ ಪಾಡೆದರ್ ಅಂಚೆ ಲೇಪ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ ಮರಿಯಲೊದ ಹವತ್ತ ತೇವ ಬಿತ್ತಗ್ ತಾಗೆದ್‌ಬಿ. ಬಿತ್ತನ್ ಮಿತ್ತಡ್ ದತ್ತದ್ ಕನ್ನದ ಸಿಂಗೊಡೆದಾನಿ ನೇಜಿ ಪಾಡ್‌ದ್ ಪೂರ ಬಿತ್ತಲಾ ಕೊಡಿತ್‌ದ್ ನೇಜಿ ಪುಷ್ಪಿಯಾದ್ ಬರ್ಪುಂಡು.

ಇನಿ ನಮ ಪ್ರತಿ ಬುಲೆಕ್ಕಲಾ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆದಕ್ಕು ಕೊರ್ಪಿನ ದುಬಾರಿ ಬೆಲೆತ್ತ ಬಿತ್ತನ್ ಕನತ್ತದ್ ಬೆನ್ನಿ ಬೆನ್ನಿನ ತೋಜುಂಡು.

ಪ್ರತಿ ರೈತಲಾ ಇಲ್ಲದ ಖರ್ಚಿಗ್‌ತಕ್ಕ ಉದುರ್, ಪದಂಗಿ, ಕುಡು ಬುಲೆಪಾವೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ತರಕಾರಿಲೆನ್‌ಲಾ ಬುಲೆಪಾವೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಅಯಿತ್ತ ಬಿತ್ತಲೆನ್ ಮಾತ ದಾಸ್ತಾನ್ ದೀದ್ ಬಿತ್ತ ಅಲಿಯಂದಿ ಲೆಕ್ಕ ಜಾಗ್ರತೆ ಮಲ್ಪೆದರ್.

ಪ್ರತಿ ರೈತಲಾ ತನ್ನ ಇಲ್ಲದ ಜಾಲ್‌ಡ್ ಬುಲೆಪಾಯಿ ಬಾರ್‌ದ ತುಪ್ಪೆ ಪಾಡ್ ಪೊರ್ಪು ತೊಪೆದರ್. ತುಪ್ಪೆ ಪಾಡುನ ಕಲಾಕಾರಿಕೆಡ್ ಪ್ರತಿ ಇಲ್ಲದಕ್ಕೆಗ್‌ಲಾ "ನಮ್ಮ ತುಪ್ಪೆ ಎಡ್ಲೆ ಆವೊಡು"ಂದು ಜಿಡ್ಡ್ ನಡತೊಂದು ಇತ್ತೆಂಡ್.

ಕೆಲವುದಕ್ಕು ಸಿರಿತುಪ್ಪೆ ಪಾಡೆದರ್ ಸಿರಿ ತುಪ್ಪೆ ಪಂಜಿ ಬೈತ ಉಂಡ್ಯೆಡೇ ಮಲ್ಪುನು. ಮುಡಿ ಕಟ್ಟಿಯರೆ ಕಲ್ಲೆ ಪಾಡಿ ಲೆಕ್ಕನೇ ಕಲ್ಲೆ ಪಾಡ್ ನಡುಕ್ಕು ಬಾರ್ ದಿಂಬಾವೊಂದು ಬತ್ತಿ ಲೆಕ್ಕನೇ ಸುತ್ತಲಾ ಬಲ್ಗ ಸುತ್ತೊಂದು ಬರೊಡು. ಕೆಲವುದಕ್ಕು ಆ ಬಲ್ಗ ನಾಲ್ ಮುಪ್ಪುರಿ ಪುಚ್ಚೆನ್ನೆದೇ ಮಲ್ಪೆರ್. ತುಪ್ಪೆದ ಬುಜ ಸಪ್ಪಾರ ಆದ್ ಇತ್ತದ್ ಮಿತ್ತ ಎತ್ತರೆ ಆಯಿಲೆಕ್ಕ ಆಗಲಿ ಮಲ್ಪೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಮಿತ್ತ ಕುಬಲ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಮುಗುಲಿ ದೀಂಡ ಆ ತುಪ್ಪೆದ ಪೊರ್ಪುಗು ಕಣ್ಣುಬೂರು ಲೆಕ್ಕ ಆಪೆದ್‌ಂಡ್.

ಕೆಲವು ಇಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಕದಿಕೆಡ್ ತುಪ್ಪೆ ಪಾಡ್‌ದರ್. ಕದಿಕೆ ಪಂಡ ಸಂಪೂರದ ಲೆಂಕಿರಿ ಬೆದ್‌ರ್ದಾಡ್ ಅತ್ತಡ ಓಂಟಿದ ಮಲ್ಲಿ ಪಜೆತ್ತ ಲೆಕ್ಕ ಮೊಡೆಪ್ಪೆರ್ ಅಯಿನ್ ವೃತ್ತಾಕಾರೊಡು ಉಂತಾಡ್ ನಡುಕು ಬಾರ್ ಪಾಡುವೆರ್. ಬಾರ್ ದಿಂಜೊಂದು ಬತ್ತಿಲೆಕ್ಕಾನೆ ಸುತ್ತಲಾ ಬಲ್ಲ್ ಸುತ್ತೊಂದು ಬರೊಡು. ಮಿತ್ತ್ ಉಂಡ್ ಪೆರ್ಮರಿ ದೀದ್ ಕುಬಲ್ ಬೇವೊಡು ಕುಬಲ್‌ದ ಕೊಡಕ್ಕು ಮುಗುಲಿ ದೀವೊಡು ಅಂಚಿನ ಕದಿಕೆ ಜಾಗ್ರತೆಡ್ ದೀಂಡ ಪತ್ತಿರ್ಪ ವರ್ಷ ಮುಟ್ಟಲಾ ಬಾಲ್ತರ ಬರ್ದೆದ್‌ಂಡ್.

ಕೆಲವುದಕ್ಕು ತಾರದ ಮೊಡೆತ್ತಿನ ಮಡಲ್‌ನ್ ಸುತ್ತ ಉಂತೆದ್ ಉಲಾಯಿ ಪಿದಾಯಿ ಉಂಡ್ ದೀವೊಂದು ಸುತ್ತ ಬಲ್ಲ್ ಸುತ್ತದ್ ತುಪ್ಪೆ ಮಲ್ತೆದರ್.

ತುಪ್ಪೆದ ಬಾರ್ ಮಾಯಿಮುಟ್ಟ ಒರಿದ್ ಬತ್ತಂಡ ಬಾರ್ ತನೆ ದಿಂಜಿದ್ ಆಯಿಟ್ಲಾ ಅರಿ ಹೆಚ್ಚಿ ಆಪುಂಡು ಅತ್ತಂದೆ ಆ ಅರಿತ್ತ ಗಂಜಿ ಬಾರಿ ರುಚಿ ಆದಪ್ಪುಂಡು.

ಕೆಲವುದಕ್ಕು ಬಾರ್‌ನ್ ಬೈಪಾದ್ ಅಪಗನೇ ಅರಿ ಮಲ್ತೆದ್‌ಚರ್. ಬಾರ್‌ನ್ ಬೈಪಾದ್ ಸರಿ ಕೊಟ್ಟಣ ನುಂಗಾವೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ನಿರೇಲ್‌ಡ್ ಬುಡ್ಡಾದ್ ಅರಪ್ಪಾವೆರ್. ಆ ಬಾರ್‌ನ್ ಪತ್ತಾಯಿಡ್ ದಿಂಜಾದ್ ದೀದ್ ದಾಸ್ತಾನ್ ಮಲ್ತೆದರ್.

ಪತ್ತಾಯಿ ಪಂಡ ಕಂಡಿ ಇಜ್ಜಂದಿನ ಮುಚ್ಚಿಗೆ ಇತ್ತಿನ ಒಂಜಿ ಬಂದ್‌ದ ಕೋಣೆ. ಆ ಕೋಣೆದ ನೆಲಕಲಾ, ಗೋಡೆಗಲಾ ಪಲಾಯಿ ಹಾಕೊಡು. ಪಲಾಯಿ ಪಾಡ್‌ಂಡ ಆಯಿಟ್ಲಾ ದಾಸ್ತಾನ್ ಮಲ್ತಿನ ಬಾರ್‌ಗ್ ಗಾಳಿಲಾ ತೇವಲಾ ತಾಗುಜಿ. ಆ ಬಾರ್‌ನ್ ಇಲ್ಲದ ದಿನೊತ್ತ ಖರ್ಚಿಗ್ ಬೋಡುತ್ತಿನಾತೇ ದೆತ್ತದ್ ಉಜ್ಜೆರ್‌ಡ್ ಎಡ್‌ದ್ ಅರಿ ಮಲ್ತುವೆರ್. ದಿನ ದಿನ ಎಡ್ತಿನ ಅರಿತ್ತ ಗಂಜಿ ಬಾರಿ ರುಚಿ ಆದ್ ಇತ್ತದ್ ಪೌಷ್ಠಿಕ ಆದಲಾ ಒದಗುಂಡು. ಆ ಅರಿತ್ತ ಗಂಜಿದ ರುಚಿ ಉಂಡುಂಡನೇ ತೆರಿವು ಅತ್ತಂದೆ ಪಂಡ್‌ಡ ತೆರಿಯಂದ್. ಅಡ್ವಿಲ್‌ಡ್ ಗಂಜಿ ಉಕ್ಕಾರುನ ಕಮ್ಮೆನ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಪಸರುಂಡು. ಆಂಡ ಇನಿ ನಮ ಉನ್ನಿನ ಅರಿತ್ತ ಗಂಜಿ ಉಕ್ಕಾರುನ ತೂದೇ ಗೊತ್ತಾವೊಡು ಅತ್ತಂದ್ ಕಮ್ಮೆನೊಡು ತೆರಿಯಂದ್.

ಅರಿನ್ ಮುಡಿ ಕಟ್ಟುನ ಕಲಾಗಾರಿಕೆ ನಮ್ಮ ಕರಾವಳಿಗೇ ಸೀಮಿತ. ಕೆಲವುದಕ್ಕು ಮುಡಿಕಲ್ ಅಡ್ಡ ಬಲ್ಲ್ ಪಾಡಂದೆ, ಕೆಂಬುಡೆ ಮುಡಿ ಕಟ್ಟಿದರ್. ಮುಡಿ ಕಟ್ಟಿನ ಅರಿ ವರ್ಧ ಕರಿಂಡಲಾ ದಾಲ ಹಾಳ್ ಆಪುಜಿ. ಇನಿತ್ತಗೋಣೆದ ಅರಿತ್ತ ಗಂಜಿ ಬಾಯಿಗ್ ದೀನಗ್ ಬಾಂತ ಬರ್ಪುಂಡ್. ಅರಿತ್ತ ಮುಡಿಕಲ್‌ಲೆನ್ ಪುಗ್ಗೆ ತಾಗು ಕುತ್ತಟ್ಟೊಡುಲಾ, ಗಾಳಿ ತಾಗಂದಿ ಬಂಡಸಾಲೆಲೆಡ್‌ಲಾ ದಾಸ್ತಾನ್ ಮಲ್ತೆದರ್.

ಕೆಲವು ತಾಕತ್‌ದಕ್ಕು ಅರಿನ್ ಕೂಡಾಯಿ ಪಾಡ್ಲಾಲ್ ದಾಸ್ತಾನ್ ಮಲ್ತೆದರ್. ಒಡಿಪುರ ಪರ್ಯಾಲೊಗು ಕಣ್‌ದ ತೇರ್‌ಗೊರುವೆರ್, ಅವ್ವೆ ಆಕಾರೊಡು ಇಲ್ಲದ ಚಾಲ್‌ಡೇ ಕೂಟಾಯಿ ಗೂರುನು.

ಕೂಟಾಯಿದ ಕಲಾಗಾರಿಕೆ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ತೆರಿಯಂದ್ ಆಯಿಕ್ಕಿ ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಬೋಡು. ಒಂಜಿ ಸಾವಿರ ಮುಡಿ ಅರಿ ಮುಟ್ಟಲಾ ಕೂಟಾಯಿ ಕಟ್ಟಿದರ್‌ಗೆ.

ಇನಿ ಅಂಚಿನ ಕೂಟಾಯಿದ ಪೊರ್ನುನು ತೂಪಿನ ಭಾಗ್ಯ ನಮ ಪಡೆತ್ತಿಜಡಲಾ ಅಂಚಿನ

ಕೂಟಾಯಿ ಕಟ್ಟುನ ರೀತಿ ಎಂಚ ಪಂಡ್‌ದ್ ಆಂಡಲಾ ತೆರಿಯೊನುನು ಅಗತ್ಯ.

ಗುತ್ತುದ ಇಲ್ಲದ ಒಳ ಮುಂದಿಲ್ದ ಜಾಲ್‌ಡ ಸುಮಾರ್ ಒಂಜಿ ಕೋಲು ಎತ್ತರದ ಒಂಜಿ ಚಕ್ಕಾರದ ಕಲ್ಲದ ಕಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಾವೆರ್. ಕಟ್ಟೆ ನೆಲ ಮಟ್ಟೊಡ್ಲ ಎತ್ತರ ಇತ್ತ್ಂಡ ಕೂಟಾಯಿಗ್ ಪಸೆ ಬರ್ಪುಜಿ.

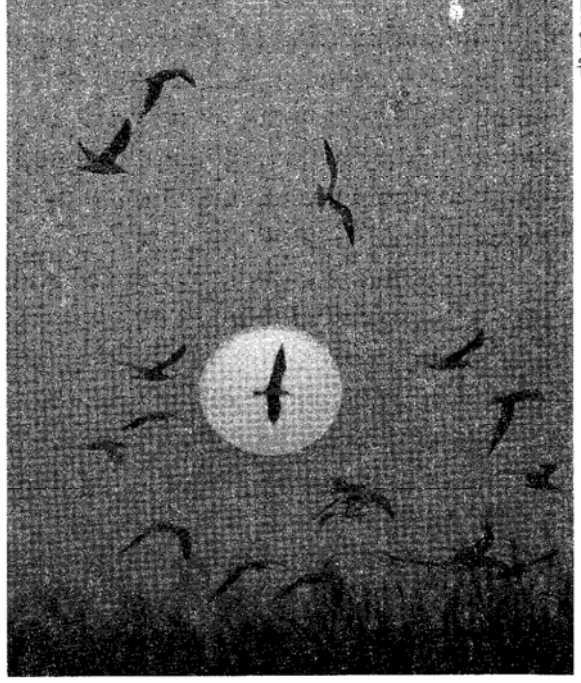
ಆ ಉರುಂಬುದ ಸ್ಥಳ ಕಟ್ಟ್‌ಗ್ ಒರ್ವಾರ ಇರ್ವಾರ ಸಮತಟ್ಟ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅರೆ ಬೈ ಕುಡ್ಲೊಡು. ಆ ಬೈತ ಮಿತ್ತ್ ಅರಿತ್ತ ಮುಡಿನ್ ಗೋಡು ರೀತಿಡ್ ಸುತ್ತಲಾ ದೀವೊಡು. ರಡ್ಡ್ ಮುಡಿತ್ತ ನಡುಟ್ಟು ಒರಿನ ಖಾಲಿ ಜಾಗೆಗ್ ಪಿದಾಯಿಡ್ಲ ಟೈಟ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬೈತ ಪಿಂಡಿ ಪಿದಾಯಿಡ್ಲ ತಲ್ಪೊಡು. ಕಲ್ಲ ಕಟ್ಟ್‌ದ ಕಲ್ಲದ ಇಡೆಕ್ಕ್ ಕೀಲ್ ಕಲ್ಲ ಕೊರಿಲೆಕ್ಕ್ ಆ ಮುಡಿಕ್ಕ್‌ಲೆನ ಮಿತ್ತ್‌ಡ್ ನಡತೊಂದು ಪೋಂಡ ಮುಡಿ ಪೊರೆಯರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಒರಿನ ಮದ್ಯದ ಜಾಗೆಗ್‌ಲಾ ಬೋಡುತ್ತಿನಾತ್ ಅರಿತ್ತ ಮುಡಿ ದೀವೊಡು. ಒರಿನ ಇಡೆಕ್ಕ್‌ಲೆಗ್ ಬೈತ್ತ ಪಿಂಡಿತಲ್ಪೊಡು. ಅಯಿತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ಇರ್ವಾರ ಅರೆಬೈ ಕುಡ್ಲುದು ದೊಂಕೊಡು. ಆ ಬೈ ಸುತ್ತದ ಅರಿತ್ತ ಮೂಡಿ ತೋಜಂದಿಲೆಕ್ಕ್ ಬೋಡುತ್ತಿನಾತ್ ಬೈ ಕುಡ್ಲೊಡು. ಅಂಚೆನೆ ಒಂಜಿ ಪತ್ತ್ ಅಟ್ಟಿ ಅರಿತ್ತ ಮುಡಿ ದೀದ್ ಬೊಕ್ಕಾದ ಪ್ರತಿ ಅಟ್ಟಿಗ್‌ಲಾ ರಡ್ಡ್ ಮುಡಿಯರಿತ್ತ ಲೆಕ್ಕ ಕಡಮೆ ದೀವೊಂದು ಪೋವೊಡು ಅಂಚೆ ಅಯಿತ್ತ ಆಕಾರ ಅದೊಡ್ಲ ಬೊಕ್ಕ ಶಂಕು ಆಕಾರ ಆವೊಂದು ಪೋವುಂಡು. ಅಂಚೆನೆ ಕೂಟಾಯಿದ ಕೊಡಿಕ್ಕ್ ಒಂಜಿ ಮುಡಿ ಮಾತ್ರ ದೀವೊಡು. ಅಯಿತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ಮುಗುಳಿ ದೀವೊಡು. ಅರೆಗಾಲದ ಸುಗ್ಗಿ ಪಗ್ಗು ತಿಂಗೊಲುಡು ಗೂರಿನ ಕೂಟಾಯಿ ಮರಿಯಲ ಕರಿದ್ ದೀಪಾವಳಿ, ಸುಬ್ರಮಣ್ಯ ಷಷ್ಠಿ ದ ಪೊರ್ತುಡು ಅರಿತ್ತ ಬಿಲೆ ತೇಜಿ ಆನಗ ದೆವ್ವೆರೆ. ನಾಲಾಜಿ ತಿಂಗೊಲು ಬರ್ಪ ದೊಂಬುಗು ಜಾಲ್‌ಡೇ ಇತ್ತಿನ ಮುಡಿತ್ತ ಅರಿದಾಲ ಹಾಳ್ ಆವಂದೆ ತಾಜ್ ಆದೇ ಒರಿವುಂಡು.

ಸಾಮಾನ್ಯ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಪ್ರತಿ ಊರುಡುಲಾ ಒಂಜಿ ರಡ್ಡ್ ಗುತ್ತುದ ಇಲ್ಲ ಲೆಡ್ ಕೂಟಾಯಿ ಗೂರವೊಂದು ಇತ್ತೆರ್ ಮಲ್ಲ ಅರಿತ್ತ ಬೇರದಕ್ಕಲಾ ಕೂಟಾಯಿ ಪಾಡ್ಲವೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಇಲ್ಲದ ಜಾಲ್‌ಡೊಂಜಿ ಕೂಟಾಯಿ ಉಪ್ಪುನ ಒಂಜಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆದ ವಿಷಯ ಆದ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್.

ಕುಟುಂಬದ ಭೂಮಿಲು ಪಾಲ್ ಆದ್ ಹಿಡುವಳಿ ಕಿನ್ಯ ಆನಗ ಗುತ್ತುದ ಇಲ್ಲದಕ್ಕೆಗ್ ಕೂಟಾಯಿ ಗೂರುನ ತಾಕತ್ ಕಡಮೆ ಆಂಡ್. ರಡ್ಡನೆ ಜಾಗತಿಕ ಯುದ್ವೊಡ್ಲ ಬೊಕ್ಕ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯದ ಕೊರತೆ ಬನ್ನಗ ನಮನ್ ಆಳೊಂದು ಇತ್ತಿನ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರ ಕಡ್ಡಾಯವಾದ್ ರೈತರೆಕ್ಲೆಡ್ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಸಂಗ್ರ ಮಲ್ತೆರ್. ಅಂಚೆ ಕೂಟಾಯಿ ಪಾಡುನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮಾಯ ಆಂಡ್.

ಇಂಚಪ್ಪ ಮುಟ್ಟಿ ಇಲ್ಲ ಜಾಲ್‌ಡೊಂಜಿ ತುಪ್ಪೆ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ನಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ ಸರಕಾರ ಕೈಗಾರಿಕೆಗ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊರಿಯರೆ ಸಲಾದ್ ರೈತರೆ ಕೈಡ್ಲ ಲೆವಿಬಾರ್ ಸಂಗ್ರ ಮಲ್ತೆರ್. ಅಂಚೆ ತುಪ್ಪೆಲಾ ಮಾಯ ಆಂಡ್.

ಕ್ರಮೇಣ "ಒಕ್ಕಲು ಮಸೂದೆ, ಜಾರಿ ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಜಾಲ್‌ಡಿತ್ತಿ ಬೈ ಬಾರ್ ಕಿದೆಟ್ಟಿತ್ತಿ ಎರು ಬೋರಿ ಪೂರಲಾ ಮಂಗ ಮಾಯ ಆಂಡ್. ಆಂಡ ಸಹಕಾರ ಸಂಘೊಡ್ಲ, ಬೇಂಕ್‌ಡ್ಲ ದೆತ್ತಿನ ಸಾಲದ ಬಡ್ತಿ ಮಾತ್ರ ಬುಲೆವೊಂದೇ ಪೋವೊಂದು ಉಂಡು.

‘ಇತ್ತಡ ಮುಲ್ವ ; ಸೈತಡ ಬಿರ್ಮರಡಪ್ಪ’

ಡಾ. ಇಂದಿರಾ ಹೆಗ್ಗಡೆ

ಈ ಲೇಖನದ ಮಂಡೆಗ್ ಮುಡಿತಿ ಕಿರೀಟ, ಪಂಡ ‘ತಲೆ ಬರಹ’ ಇಡೀ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ತುಳುವರೆನ ದೈವ ದೇವರೆ ನಂಬಿಕೆದ ಬೇರ್. ಶೈವರ್ ತೈತ್ತೆರ್ದ ಕೈಲಾಸೋಗು, ಈಶ್ವರನೆಡೆ, ವೈಷ್ಣವರ್ ತೈತ್ತೆರ್ದ ವೈಕುಂಠೋಗು ವಿಷ್ಣುನೆಡೆ, ಅಂಚೆನೆ ತುಳುವರ್ ತೈತ್ತೆರ್ದ ಮೂಲತಾನೋಗು, ಹಿರಿಯರೆಡೆ, ಬಿರ್ಮರೆಡೆ. ಸಂಕಪಾಲೆ ನಾಗನೇ (ನಾಗ) ಬಿರ್ಮರ್ ಪನ್ನುಂಡು ತುಳುತ ನಂಬಿಕೆ. ವೈದಿಕರೆ ನಂಬಿಕೆಡ್ ನಾಗೆ ಬೋಡಾಯಿ ಆಕಾರ ತಾಳುವೆಗೆ. ತುಳುವರೆ ಬಿರ್ಮರ್ ಆನ್‌ಲಾ ಅಂದ್. ಪೋಣ್ಣಲಾ ಆಂದ್. ಆರ್ ಉಲ್ಲಾಯೆಲಾ ಅಂದ್. ಉಲ್ಲಾಲ್ತಲಾ ಅಂದ್.

ರಾಘವೇಂದ್ರ ಸ್ವಾಮಿನ ವೃಂದಾವನ ಸಮಾಧಿ. ವೀರ ಶೈವ ಗುರುಕುಲು ಸೈತಿನ ಸಮಾಧಿದ ಮಿತ್ತ ಶಿವನ ಲಿಂಗ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ ಮಲ್ಪುವರ್. ಉಂದೆನ್ ‘ಗದ್ದುಗೆ’ ಇಂದ್ ಪನ್ನೆರ್. ಗದ್ದುಗೆ ಪಂಡ ಸಮಾಧಿ. ಈಶ್ವರೆ ಸ್ಮಶಾನ ವಾಸಿ ಪನ್ನಿ

ನಂಬಿಕೆ ಉಂಡು. ಪೇಂಟೆಲೆಡ್ ಸುಡುಗಾಡ್ಡ್ ಈಶ್ವರನ ಗುಡಿ ಉಂಡು. ಬುದ್ಧ ಸೈತಿದ್ ಆಯನ ಪೊತ್ತಾಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಬೊಂಇಗೊಡ್ ಪೆಜ್ಜಿ ಆಯನ ಜೂವದ (ಕೂಲಿ, ಎಲು ಇಂಚಿತ್ತಿ) ಭಾಗೊಲೆನ್ ಕೆಲವು ಊರುದಕುಲು ಕೊನೊದು ದೂಪೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಉಂದೆನ್ ಸ್ತೂಪ ಇಂದ್ ಪನ್ನೆರ್. ಈ ಸ್ತೂಪೊಲು ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮರ ಫಿಶಿಷ್ಠ ವಾಸ್ತು ಶೈಲಿ ಆದ್ ಭಾರತೊಡು ಆರಾಧನೆ ಆವೊಂದು ಉಂಡು. ತುಳುವೆರ್ಲಾ ದೂಪೆದ ಉಲಯಿ ಸೈತಿನಾಯನ ಬೂದಿ ಒಪ್ಪ ಮಲ್ತ್ ಆಯನ ಎಲು ದಿಂಜಾದೆ ದೂಪೆ, (ಗೋರಿ-ಮುಡಿಂಜ) ಕಟ್ಟುವೆರ್.

ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮೊಡು ಸೈತಿನಕಲೆನ್ ಚರ್ಚ್‌ದ ಉಲಾಯಿ ಮಣ್ಣ್ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಇಸ್ಲಾಂ ಧರ್ಮದ ಸಮಾಧಿನ್ ದರ್ಗಾ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪೂಜೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಇಂಚಿ ಬೌದ್ಧರೆ ಸ್ತೂಪ, ರಾಘವೇಂದ್ರ ಸ್ವಾಮಿಲೆನ ವೃಂದಾವನ, ಇಸ್ಲಾಂ ಮತದ ದರ್ಗಾ ವೀರ ಶೈವೆರ್ ಗದ್ದುಗೆ -ಇಂಚಿತ್ತಿ ಗದ್ದುಗೆ ತುಳುವೆರೆ ಪರಂಪರೆಡ್‌ಲಾ ಉಂಡು. ಯಾನ್ ತೂಯಿ ಒಂಜಿ ಆಲಡೆಡ್ ಪಾಶ್ಚನಾಥ (ಜೈನ ಪರಂಪರೆ) ಸ್ವಾಮಿನ ಶಿಲ್ಪಲಾ ಇತ್ತಂಡ್.

ಮುಡಿಂಜನ್ (ಗೋರಿನ್) ಗದ್ದುಗೆ ಇಂದ್ ಪನ್ನೆರ್. ರೆಕ್ಕಿಸಿರಿ ಪಾಡ್ಡನೊಡು “ಬಿರ್ಮೆರೆ ಗುಂಡ ಗದ್ದಿಗೆ” ಪನ್ನಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಬರುಂಡು.

ಬಡಕಾಯಿ ಗಂಗೆಡ್ಡ್, ತೆನ್ನಾಯಿ ರಾಮಸರ ಮುಟ್ಟು
ಮುಡಾಯಿ ಗಟ್ಟಡ್ಡ್ ಪಡ್ಡಾಯಿ ನುಗುರು ಪೊಯ್ಯ ಮುಟ್ಟು
ಕಟ್ಟದಿ ಇಲ್ಲ ಜತ್ತಿದಿ ಬಾಕೆಲ್ ಗಡುವಾಡು ತಲೊಟು
ನಾಗಜಿಡೆ ಪಾಡಿಡ್ ಬಲಿ ನೇಮ ದೆತ್ತೊನ್ನ ಸತ್ತೊಲು ಎಂಕುಲು

ಮುಲ್ಪ ಬರ್ಪಿ ‘ಗುಂಡ ಗದ್ದಿಗೆ’ ಇನಿಕ್‌ಲಾ ಕೆಲವು ಆಲಡೆಲೆಡೆ ಒರಿದ್‌ಂಡ್. ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಲಡೆಲೆಡ್ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರದ ಪುದರ್‌ಡ್ ಪಿರಾಕ್‌ದ್ ಪರಂಪರೆದ ಮುಡಿಂಜನ ಅರ್ಥಾತ್ ಬಿರ್ಮೆರೆ ಗುಂಡ ಗದ್ದಿಗೆನ್ ದರ್ತ್ ಗುಡಿ ಕಟ್‌ದರ್. ಕೆಲವೆರ್ ಗದ್ದಿಗೆನ್ ದೀದೆ ಗುಡಿ ಕಟ್ಟಿದರ್. (ಗದ್ದಿಗೆದ ಉಲಯಿ ಮರಿತ ತೆತ್ತಿ ಉಂಡಾವು ಪನ್ನಿ ಪೋಡಿಗಿಗ್). ಇಂಚಿತ್ತಿ ಗದ್ದಿಗೆಲು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಕಲ್ಪನೆ ಉಪ್ಪೊಡ್ಡನೇ ಬಯಿದಿನವು ಇಂದ್ ಕೆಲವು ವಿಧಾಂಸೆರೆ ಪನ್ನೆರ್. ಗೋರಿಲೆಕ್ಕ ಕಟ್ಟಿದಿನ ಈ ಮುಡಿಂಜೊನು ಚಿತ್ರಕೂಟ ಪನ್ನಿ ಪುದರ್‌ಡ್ ತುಳುನಾಡ್ಡ್ ಪೂಜೆದ ಭಟ್ಟನಕುಲು ಲೆಪ್ಪುವೆರ್. ನಿಜವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪುದರ್ ಚೈತ್ಯ. ಸಂಸ್ಕೃತೊಡು ಚೈತ್ಯ ಪಂಡ ತುಳುತ ಗೋರಿ, ಸಮಾಧಿ, ದೂಪೆ. ಬೌದ್ಧ ಸನ್ಯಾಸಿ ಅರ್ಥಾತ್ ಬಿಕ್ಕುನಕುಲು ಉಪ್ಪುನ ಜಾಗ್‌ನ್ ಚೈತ್ಯ ವಿಹಾರ ಇಂದ್ ಪನ್ನೆರ್.

ಆಲಡೆದ ಬಿರ್ಮೆರೆ ಗುಂಡೊನು ಗದ್ದಿಗೆ ಇಂದ್ ಪನ್ನಿನ ರೆಕ್ಕಿಸಿರಿ ಪಾಡ್ಡನದ ಗದ್ದಿಗೆ ಮುಡಿಂಜ ಆಯನೆಟ್ಟಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯಕಲ್ನ ಕಾಲೊಡು ಗುಂಪುದ ಗುರ್ಕಾರ ಅತ್ತಂಡ್ ತುಂಡು ಅರಸೆ ಸೈತಿ ಬೊಕ್ಕ ಆಯೆಗ್ ಕಟ್ಟಿನ ಗೋರಿಯೇ ಬಿರ್ಮೆರೆ ಗದ್ದಿಗೆ ಆದುಪ್ಪೊಡು. ತುಳುವೆರ್ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಕಾರ ಗಡಿ ಪತ್ತಿನ, ಪಟ್ಟಿ ಆಯಿನ ಯಜಮಾನಗ್ ಅತ್ತಾಂದೆ ಬೇತೆ ಯೇರೆಗ್‌ಲಾ ಗೋರಿ ಕಟ್ಟರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಪೊಂಜೊವೆಗ್ ಅಂಜೊವೆಗ್ ಎರೆಗ್‌ಲಾ ಗೋರಿ ಕಟ್ಟರೆ ಬಲ್ಲಿ ಬೊಜ್ಜದಾನಿ ಪೂಕಾರೆ ಕಂಬ ಪಾಡೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಅರಸುಲೆ

ಆಳ್ವನದ ಕಾಲೊಡು ಉಂದು ಕಟ್ಟ್ ನಿಟ್ಟಡ್ ಜಾರಿ ಆದ್ ಇತ್ತಂಡ್.

ನಾಗನ್ 'ಮರಿ' ಇಂದ್ 'ಎಡ್ಯಂತಿನ' ಇಂದ್ ತುಳುವೆರ್ ಲೆಪ್ಪುವೆರ್. ನಾಗ ಪೂಜೆ ಭಾರತದ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ವಿಶ್ವದ ಅತಿ ಪಿರಾಕ್ದ ಪದ್ಧತಿ. ಭಾರತದ ಮೊಹಂಜೋದಾರೋ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಕಾಲೊಡುಲಾ ನಾಗ ಪೂಜೆ ಇತ್ತಿನ ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಡಾ| ಭೋಜರಾಜ ಪಾಟೀಲ ಪನ್ನಿ ವಿದ್ವಾಂಸೆರೆ ಪಾತೆರ ಇಂಚ ಉಂಡು: "ಅಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಎರಡು ನಾಗ ಮುದ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಜೋಡು ಹೆಡೆಗಳ ಒಂದನ್ನು ಕುರಿತು ಡಾ| ಎಸ್. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಅವರು ಅದು ಭಾರತದ ಅತಿ ಪುರಾತನ ಜನಾಂಗದ ಸಂಕೇತವೆಂದೂ ಅವರು ನಾಗನನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದ ನಾಗರೆಂದೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.ಮಗದ ಅರಸರು ಕಪಿಲವಸ್ತುವನ್ನು ನಾಶ ಪಡಿಸುವಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಅರಸರಾದ ಶಾಕೃರನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲಾಗಿ ಅವರ ಅವಶೇಷಗಳ ಮೇಲೆ ಸ್ತೂಪಗಳು ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡವು. ಇವುಗಳನ್ನು ಕ್ರಿ.ಶ. 1898ರಲ್ಲಿ ತೆಗೆದು ನೋಡಲಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅವಶೇಷಗಳ ಮೇಲೂ ನಾಗಗಳ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕಂಡು ಬಂತು. ಈ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳೊಂದರಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಸುವರ್ಣ ನಾಗಕ್ಕೆ ಬುದ್ಧನ ವಂಶದವನೇ ಆದ 'ಮಹಾನಾಮ'ನ ಹೆಸರಿತ್ತು." ತುಳುವೆರ ಸಮಾಧಿಗಲಾ ಮರಿಕ್(ನಾಗಿ)ಲಾ ಬುದ್ಧಮತೊಟು ಇತ್ತಿ ನಂಬಿಕೆ ಉಂಡು. ದಾಯಗ್ ಪಂಡ ಬುದ್ಧ ಮತಲಾ ಜನೊಕುಲ್ವ ನಂಬಿಕೆದಲೆಕ್ಕನೇ ನಡದಿನಿ ಮತ. ಅವು ಭಾರತದ ಮಸ್ತ್ ಪಿರಾಕ್ದ ಧರ್ಮ.

ರಾಮಚಂದ್ರ ರಾವ್ ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಕೋಡಿಡ್ ಇಂಚ ಪನ್ನೆರ್ : "ದೇವಾಲಯದ ಕಲ್ಪನೆಗೆ, ರಚನೆಗೆ ಸ್ತೂಪ ನೇರವಾದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ. ಸ್ತೂಪದ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಅಗ್ನಿದ್ರಿಯದಲ್ಲಿದ್ದಿತು. ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೂ ಸಾವು, ಸಮಾಧಿ, ಸ್ಮಾರಕ, ಆಲಯ ಆರಾಧನೆ ಕಲೆತು ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಸತ್ತ ಸ್ಥಳದ ಮೇಲೆ ಲಿಂಗವನ್ನು ಕೂರಿಸುವ ಪದ್ಧತಿ ಇಂದಿಗೂ ಇದೆ. ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮಂಟಪ ರಚಿಸುವ ವಾಡಿಕೆ ಇದೆ. ಹಿರಿಯರ ಯತಿಗಳ ಸಮಾಧಿ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಬೃಂದಾವನಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು. ಅವೆಲ್ಲ ಪೂಜಾಸ್ಥಾನಗಳೆಂದು ಬಗೆಯುವುದು ಇದೆ. ಹಳೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಿ ಸ್ಥಳದ ಮೇಲೆ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಮರವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಹಾಕುವ ಪದ್ಧತಿ ಇತ್ತು. ಇವನ್ನು ಚೈತನ್ಯ ವೃಕ್ಷಗಳೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. (ತುಳುವೆರೆ ಆಲಡೆಲೆಡೆ ಗೋಳಿದ ಮರ ಅತ್ತಾಂಡೆ ಸುರಗೆ, ರೆಂಜೆರೆ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಕಮ್ಮೆನದ ಮರ ಉಪ್ಪುಂಡು.) ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಚಿತಿ ಎಂದರೆ ಹೆಣವನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿಯನ್ನು ರಾಶಿ ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು ಚೈತ್ಯ ಸತ್ತವರ ಚೇತನಗಳು ಮನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಎನ್ನುವುದು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಲ್ಪನೆ. ಸತ್ತವರಿಗೆ ಮಾಡುವ ಸತ್ಕಾರ ಈ ಮರಕ್ಕೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು."

ತುಳುವೆರೆ ಆಲಡೆಲೆಡೆಲಾ ಉಂದುವೇ ನಂಬಿಕೆ ಒರಿದ್ ಬಯದಿನವು ನಂಕ್ ತೋಜುಂಡು. ಪಿರಾಕ್ಡ್ ಗುಡಿಕ್ಲೆನ್ ದೂಪೆ (ಸ್ತೂಪ)ಮುಡಿಂಜದಲೆಕ್ಕನೇ ಕಟ್ಟೊಂದು ಇತ್ತೆರ್ ಪನ್ನಿನವು ವಿದ್ವಾಂಸೆರೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ರಾಮ ಚಂದ್ರ ರಾವ್ ಇಂಚ ಪನ್ನೆರ್ :

'ಕ್ರಿಸ್ತಾಬ್ಬ 2ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಾಗರಿ ಶೈಲಿಯ ಗುಡಿಗಳು ಮೈದಳಿದುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕ್ರಿಸ್ತಾಬ್ಬ 437ರಲ್ಲಿ ಗುಜರಾತಿನ ರೇಷ್ಮೆ ನೇಕಾರರು ಮಂದಸ್ಸೂರಿನಲ್ಲಿ

ಸೂರ್ಯನ ದೇವಾಲಯವೊಂದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿರುವ ಸ್ವಪ್ನ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ಮೊದಲ ಗುಡಿಗಳು ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ತೂಪದ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಯಕ್ಷರ ಪ್ರತಿಕೃತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಜನರ ಹರಕೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.”³

ಆಲಡೇಲೆಲು ಒಂಜಿಕಾಲೊಡು ಸುಡುಗಾಡ್ ಆದಿತ್ತಿ ಜಾಗ್ ಇನ್ನಿನವು ಪೀಟರ್ ಜೆ. ಕ್ಲಾಸ್ ಪನ್ನಿ ಪುದರ್‌ದ ವಿದ್ವಾಂಸರೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಯಾನ್‌ಲಾ ಈ ಪಾತೆರೊನು ಒಪ್ಪಿತೊನುವೆ.

“ಸಿರಿಬೊಕ್ಕ ಬಿರ್ಮೆರೆ ಆರಾಧನೆದ ಮುಖ್ಯಜಾಗ್‌ಲೆಡ್ ಹಿರಿಯಡ್ಕ ಒಂಜಿ. ಆಂಡ ಸಿರಿ ಪಾಡ್ತೊನೊಡು ಒಲ್ಪಲಾ ಈ ಜಾಗೆ ತೋಜಿದ್ ಬರಂದಿನವು ಸೋಜಿಗ್! ಆಂಡ ಮುಲ್ಪ ಬಿರ್ಮೆರೆಗ್ ಸೇವೆ ನಡಪುಂಡು. ಮಾತ ಸೋಮವಾರ ಮುಲ್ಪ ಬಿರ್ಮೆರೆ ದರ್ಶನ ಉಂಡು ದರ್ಶನ ಪಾತ್ತಿನ ಮೈಟ್ ಬಿರ್ಮೆರ್ ನುಡಿ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಮುಲ್ಪದ ಬಿರ್ಮೆರೆ ಗುಡಿ ಪಿರಾಕ್‌ದ ಬಿರ್ಮೆರೆ ಗುಡಿಕೆಲೆಡ್ ಒಂಜಿನ್ನೆರ್. ಪೆರಿಯಡ್ಕದ ಪೆರಿಯ⁴ ಪನ್ನಿ ಪದ ಪರತ್ ಪಿರಾಕ್‌ದ್, ಅಡ್ಕ ಪಂಡ ಕೋಂಪುನ ಜಾಗ್ ಅಪಾಯದ ಜಾಗ್, ಕಾಡ್‌ನೆಲ ಪಂಡ್‌ದ್ ಅರ್ಥ. 18ನೆ ಶತಮಾನ ಮುಟ್ಟ ಮುಲ್ಪ ಪೇಂಟೆ ಇತ್ತಾಜಿ. (ಬುಖಿನಾನ್-1807ಸಂ. 111)⁵ ಮುಲ್ಪ ಪೇಂಟೆ ಇತ್ತಂಡ್. ಇತ್ತೆ ಇತ್ತಿನ ಪೇಂಟೆಡ್ ದುಂಬು ಕಾಡ್ ಬುಲೆದಿತ್ತಂಡ್ ಇಂದ್‌ದ್ ಎನ್ನ ಮಾಹಿತಿದಾರ್ಲು ಪಂಡೆರ್. ಸೈತಿನಕಲೆನ್ ಕೊವುಂಪುನ ಜಾಗ್‌ಡ್ ಉಪ್ಪುನ ಬಿರ್ಮೆರ್ ಸಂಬಂಧ, ಸಹಯೋಗೋಲು ಶಿವನ ಗುಣ ಧರ್ಮೋಗು ಹೋಲಿಕೆ ಆಪುಂಡು. (ವಿಶೇಷ ಆದ್ ಕಾಡ್ ಪಂಜಿಡ) ಪಶುಪತಿ, ಪ್ರಜಾಪತಿ, ಬೊಕ್ಕ ಬೇತೆ ಪಿರಾಕ್‌ದವು (ಸಿಂದೂ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಮುದ್ರಿಕೆ) ಉಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣೊಲೆಡ್ ವರ್ಣನೆ ಆತಿನ ‘ಬ್ರಹ್ಮನ್’ಗ್ ಮುಟ್ಟ ಇತ್ತಿಲೆಕ್ಕ ತೋಜುಂಡು. ‘ನಾರಾಯಣ’ ಪನ್ನಿ ಪದ ಈ ಬಿರ್ಮೆರೆಗೇ ಪನ್ನಿನಿ ಆದ್ ಉಪ್ಪೊಡು.-ಪೀಟರ್ ಜೆ. ಕ್ಲಾಸ್ ಅನು: ಫುಟ್ ನೋಟು ಪು 155)

ಮಲಾಡ್ ಬಿರ್ಮೆಸ್ಥಾನಲಾ ದುಂಬು ಸುಡ್‌ಗಾಡ್ ಆದಿತ್ತಿ ಜಾಗ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಮಲಾರ್ ಬೂಡುದಕುಲು ಪನ್ನೆರ್.

ಸಿರಿ ದರ್ಶನ ಆಪಿನಿ ಸಿರಿನ ಅಜ್ಜೆರೆನೆ ಸುಡಲದ ಕಂಡೊಡು ಪಜ್ಜೆ ಮಡಲಗುಂಡದವುಲು. ಮುಲ್ಪನೇ ಸಿರಿಕುಲು ಪಿರಿವುನು. ಸಿರಿ ಪುಟ್ಟುನು ಬಿರ್ಮೆರೆ ಗುಂಡ ಗದ್ದಿಗೆದವುಲು. ಅಯೋನಿಜೆ ಆಲ್. ಸಿರಿ ನೆತ್ತೆರೆಡ್ ಪುಟ್ಟಿಜೊಲು ನೀರ್‌ಡ್ ಬಲತಿಜೊಲು. ಸಿರಿ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ ಎಲ್‌ವೆರ್ ಸಿರಿ ಕುಮಾರೆರ್ ನೆತ್ತೆರೆಡ್ ಪುಟ್ಟಿಜೆರ್ ನೀರ್‌ಡ್ ಬಲತಿಜೆರ್ ಪನ್ನಿನ ಉಂಡು. ಆ ವಿಷಯದ ವಿವರಣೆ ಮುಲ್ಪ ಮಲ್ಪುಜಿ. ಶಂಭಾ ಮುಲ್ಪ ಇಂಚ ಪನ್ನೆರ್ : “ಭಾರತ ಈಜಿಪ್ಟ್ ಗ್ರೀಕ್‌ನ ಮರಾತನ ದೇವತಾ ಪವಾಡ ಕಥೆಗಳ ತುಲನೆಯಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆಲ್ಲ ಪೂಜ್ಯವೆನಿಸಿದ್ದ ಕೆಲವೊಂದು ಸಮಾನ ಪ್ರತಿಮಾ : ಸಂಕೇತಗಳು ಇರುವುದು ಅರಿಕೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಸಮುದ್ರದೊಳಗಿಂದ ಹೊರಬರುವ ಕುಮಾರಿ : ಲೋಕ ಮಾತೆ : ಅವಳೆ ಆದಿ ಜನನಿ, ಅಯೋನಿ ಸಂಭವ ಶಿಶು ಜನ್ಮ. ಇದು ನಾಗನಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿದ್ದು.” ಎಂಬುದು ಈಜಿಪ್ಟ್ ಗ್ರೀಕ್ ದೇಶದ ಪವಾಡ ಕಥೆಗಳಿಂದ

ದೃಢಪಟ್ಟಿದೆ. ನೀರು (:ನಾರ)ನಾಗ ಇವುಗಳ ಜನ್ಯ ಜನಕ ಸಂಬಂಧದೊಳಗಿನ ಶ್ರದ್ಧೆಯು ಅಭ್ಯಾಸನೀಯವಿದೆ. ನೀರೆ: ನಾರಿ: ನಾಗಿಯಾದರೆ ನಾಗ ಜಲಕುಮಾರನು.” (ಶಂಭಾ ಕೃತಿ ಸಂಪುಟ 4 ಪು. 201)

ಸಿರಿ ಆಲಡೆಲೆಡ್ ಪಜ್ಜೆ ಮಡಲ ಗುಂಡ ಮಹತ್ವ ಪಡೆತೆಂಡ್. ಈ ಗುಂಡೊನು ರಾತ್ರೇಡ್ ಕಟ್ಟುವೆರ್. (ಇಂಚಿಪ್ಪ ಬದಲಾವಣೆ ಆವೊಂದು ಉಂಡು) ಮುಡೆದಿನ ಇಡಿ ಪಜ್ಜೆ ಮೂಜಿ ಮಡಲ್‌ದ ಕೊಡಿ ಒಲಿ ಬಾನ್‌ಗ್ ತೋಜುಲೆಕ್ಕ (ಕೊಡಿ ಕಡ್ಪಂದೆ)ನಡ್ವೆರ್. ಎದುರುಡು ಬೊಜ್ಜದಾನಿ ಕಟ್ಟು ನೀರ್‌ನಿರೆಲೆಕ್ಕ ಉಂದನ್ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ನೆಕ್ಕ ನೀರ್ ನಿರೆಲೆಗ್ ಸುತ್ತಿ ಲೆಕ್ಕ ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿ ಸುತ್ತುವೆರೆ. ನೆತ್ತ ಉಲಯಿ ಒಂಜಿ ಮಣೆತ ಮಿತ್ತ ಬಾರದ ಕೊಡಿ ಇರೆ ಪಾಡ್‌ದ್ ಅಯಿತ ಮಿತ್ತ ಅರಿ ಪಾಡುವೆರ್. ಮರಿತ ಚಿತ್ತ ಇತ್ತಿ ಮಣ್ಣೆದ ಕಡ್ಡಗ್ ನೀರ್ ಮಯಿತ್‌ದ್ ಅಯಿತ ಮಿತ್ತ ಕುಕ್ಕು ಪೆಲತ ಇರೆ ಬೊಕ್ಕ ಪಿಂಗಾರ ದೀಪೆರ್. ಬೊಕ್ಕ ಮಣೆತ ಮಿತ್ತ ಇತ್ತೆ ಬಾರದ ಇರೆತ ಅರಿತ ಮಿತ್ತ ಈ ಕಡ್ಡನ್ ದೀಪೆರ್. (ಉಂದು ಗರ್ಭದ, ಫಲವಂತಿಕೆದ ಸಂಕೇತ.) ಬಚ್ಚಿರೆ ಬಜ್ಜೆಯಿ ದೀಡ್ ಧೂಪ ದೀಪ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಅಲ್ಪನೇ ಉಲ್ಲಾಯೆ ಬೊಕ್ಕ ಪರಿವಾರ ದೈವೊಲೆಗ್ ಪಂಡ್ ಪುಡಡುವೆರ್. ಕಂಡೇವು ಆಲಡೆಡ್ ಮುಲ್ಪನೇ ಕುಮಾರೆ ಬೊಕ್ಕ ಸಿರಿಕುಲು ಉಂತುನಕಲೆನ್ ಉಂಡು ಮಲ್ತ್ ಮುಕ್ಕಾಲ್ದಿ ಆಲಡೆ ಕ್ಷೇತ್ರೊಗು ಪೋಪೆರ್. ಮುಲ್ತ್ ಬೊಕ್ಕ ಕುಮಾರೆ ಸಿರಿಕುಲ್ಲ ಜೋಗದ ಬಾಷೆಡ್ ಪಾತೆರುವೆ. ಇಡೀ ರಾತ್ರೇಡ್ ಸಿರಿ ಕುಮಾರೆರೆ ಪಾತೆರ್ ನಡಪುಂಡು. ಪುಲ್ಕ ಕಾಂಡೆ ಇಡೆ ನಂದಿಗೋನೆ, ಭೇಟಿ ಆರೆ ಬರ್ಪೆ. ನಂದಿಗೋನ ಭೇಟಿ ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಸಿರಿ ಕುಮಾರೆರ್ ಪಿರಿವುನ ಕೆಲಸ ನಡಪುಂಡು. ಇಂಚೆನೇ ಮಾತ ಸಿರಿ ಆಲಡೆಲೆಡೆ ನಡಪುಂಡು. ಕಬತಾರ್ ನಂದಳಿಕೆಡ್ ತಿರ್ತ ಜಾತಿದಕುಲು ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಜಾತಿಗೊಂಜಿ ಗುಂಡ ಕಟ್ಟ್‌ದೆ ಸಿರಿ ಕುಮಾರೆ ಉಂತುವೆರ್. ಮುಲ್ಪ ಅಪ್ಪೆ ಸಿರಿ ಪನ್ನಿ ಪಾತೆರ ಇಂಚ ಉಂಡು:

“ನರಾಯಿನ ಮಗ ಕುಮಾರ ಅಜ್ಜೆರೆ ಸುಡಲದ ಕಂಡೊಡು ಪಜ್ಜೆ ಮಡಲ್ ಗುಂಡೊಡು

ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪೆರೆ ಜನನಂದ ಪುರ್ಪ

ಬಂಗಾರ್ ಕೊರಲ್

ಬಡಕಾಯಿ ಲಂಕೆ ಲೋಕನಾಡ್‌ಡ್ ದಂಬೆ ಕಲ್ಲ ಪುಡೆಟ್

ಓಮದ ಗುರಿಟ್ ಅಜ್ಜೆರೆನೆ ಪಚ್ಚಡೆದ ಕೊಡಿಟ್ ಉಂಡಾಯಿನ ಮಗಲ್ ಯಾನ್ ಅಯಿಟ್ ಉದಿಪನೆ ಆತೆ.

ನೆತ್ತರೆಡೆ ಪುಟ್ಟಿಜೆ, ನೀರ್‌ಡ್ ಬಲತ್‌ಜೆ,

ಸತ್ಯ ಮಾಲೊಕಂದ ಸಿರಿಗ್, ನಿನ್ನ ತಂಗಡಲು ಮರ್ದಲ್ಲೆಗ್

ಜೋಡು ಪಾಲೆ ಈ ಪತ್ತ್ ದ್ ಪಿರಪ್ಪ ಎಂಕಲೆಗ್ ಕೊರ್ಪ್.

ನರಾಯಿನ ಮಗ ಕುಮಾರ ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪೆರೆ ಜನನಂದ ಪುರ್ಪ ಬಂಗಾರ್ ಪುರ್ಪ ಪತ್ತಿಯ.

ಬುಡ್ಡಗ ಎಂಕುಲು ಅಜ್ಜೆರೆನೆ ಸುಡಲದ ಕಂಡೊಡು ಪಜ್ಜಿ ಮಡಲ ಗುಂಡೊಡು
ಜನನಂದ ಪುರ್ಪ ಬುಡ್ಡ ಮಗಾ ”

ಈ ನುಡಿ ಕಟ್ಟಿದ ಪ್ರಕಾರ ಸಿರಿಕುಮಾರರ್ ಪಜ್ಜಿ ಮಡಲ ಗುಂಡದ ಎದುರು
ಉಂಡಾಪಿನಿ, ಮುಲ್ಪನೇ ಮಾಯೊಗು ಸಂದುನು.

ನಂದಳಿಕೆಡ್ ಉಲಯಿ ಸುತ್ತೂಡು ಇತ್ತೆ ಸುಡಲದ ಕಂಡಲಾ ಇಜ್ಜಿ ಪಜ್ಜಿ ಮಡಲ
ಗುಂಡಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಆನಗ ಮೈಸಂಧಾಯ ಬೊಕ್ಕ ಈರಭದ್ರ್ಗ್ ಕಟ್ಟಿನ
ಗುಂಡದ ಎದುರು ಸಿರಿ- ಕುಮಾರ ಪಾತ್ರಿಲು ಪಿರಿವುನು ಪದ್ಧತಿ ಇಂಚೊಗು ಆರಂಭ
ಅತ್ಂಡ್.

ತಿರ್ತ ಜಾತಿದಕುಲು, ಇತ್ತೆಲಾ ಪಿದಯಿ ಸುತ್ತೂಡು ಪಜ್ಜಿ ಮಡಲ ಗುಂಡದ
ಎದುರು ಪಿರಿವೆರ್. ಮಾತ ಸಿರಿ ಆಲಡೆಲೆಡ್ ಉಂದುವೇ ಪದ್ಧತಿ ನಡತ್ ಬೈದ್ಂಡ್.

ಇಂಚ ಮಾತ ಮತ ಧರ್ಮದಕಲೆಗ್ ಸುಡಲದ ಜಾಗ ಮುಖ್ಯ ತುಳುವ
ಸಮಾಜ ಜಾತಿ-ಮತ ದಾಂತಿ ಸಮಾಜ ಆದಿತ್ಂಡ್. ಇಂಚಾದ್ ಮುಲ್ಪ ಉಪ್ಪನವು ವಾ
ಮತಧರ್ಮಗೊಲಾ ಸಂಬಂಧ ಪಡೆವಂದಿನ ಜನಪದ ಧರ್ಮ. ಜನಪದ ನಂಬಿಕೆದ
ಬೇರ್ಡ್ಡ್ ಬಯಿದಿ ಸುಡಲದ ಜಾಗ ಮಾತ ಧರ್ಮಗುಲಾ ಮುಖ್ಯ ಆಂಡ್. ಪಿರಾವುದ
ಪುಟೊಟು ರಾಮ ಚಂದ್ರರಾವ್ ಪಂತಿ ಪಾತೆರೊಡುಲಾ ಉಂದು ಸ್ಪಷ್ಟ ಆಪುಂಡು.
ಇನಿಕ್ ತುಳುನಾಡ್ಡ್ ನಾಗ ಪೂಜೆ ಬೆರೆಣೆರ್ ಮೂಲಕ ನಮ ಮಲ್ಪಾವ. ಆಂಡ ಅವು
ದುಂಬುಡು ಪೂಜಾರಿ (ಬಿರುವೆರ್) ಜಾತಿದಕುಲು ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತಿ ಪೂಜೆ. ಕಾರ್ಕಳ
ತಾಲೂಕುದ ಚಾರದಲ್ಪ ಇನಿಕ್ಲಾ ಬಿರುವೆರ್ (ಪೂಜಾರ್ಲು) ನಾಗನ ದರ್ಶನ ಪಾತ್ರಿ
ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ ನಾಗ ಶಿಲ್ಪ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆಲಾ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಬಿರುವೆ ಪಾತ್ರಿಗ್ಲಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ
ನಾಗ ಪಾತ್ರಿಗ್ಲಾ ದಾಲ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇಜ್ಜಿ. ಕುಮಾರ ಪಾತ್ರಿಗ್ಲಾ ನಾಗ ಪಾತ್ರಿಗ್ಲಾ ದಾಲ
ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇಜ್ಜಿ. ರಡ್ಡ್ ಜನಲಾ ಪಿಂಗಾರ ಪತ್ತದ್ ದರ್ಪವೆರ್. ಮಾತ ಜಾತಿದಕುಲು
ಅಕಲೆಕಲೆ ಜಾತಿದ ನೆಲೆಟ್ ಕುಮಾರ ಉಂತುವೆರ್. ಒಕ್ಕಲೆ, ಪೂಜಾರಿ ಬೊಕ್ಕ ಆಚಾರಿ
ಮಿತ್ತ ಜಾತಿದಕಲ್ ಕೂಟೊಗುಲಾ ಕುಮಾರ ಉಂತುವೆರ್.

ಇತೆ ನಮ ಆಲಡೆ ಜಾಗ್ನ್ ಗದ್ದಿಗೆ, ಮುಡಿಂಜ, ಸುಡಲದ ಕಂಡ ಪನ್ನಿ
ವಿಷಯೊಗು ಬರ್ಕ. ಕಬತಾರ್ ಆಲಡೆದ ಆಚರಣೆಲು ಅಬ್ಬಗ ದಾರಗೆರ್ ಸಾವುದ ಸಂಕೇತ
ಆದ್ ನಡಪುನು ಪನ್ನಿನ ಆಲಡೆ ಭಕ್ತಿರೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಪಗ್ಗುದ ಪುಣ್ಯಮೆಗ್ ಕಬತಾರ್
ಆಲಡೆ ಜಾತ್ರೆ. ಅಯಿಡ್ಡ್ ದುಂಬು ಬರ್ಪಿ ಅಮಾಸೆಗ್ “ಚೀಂತ್ರಿ ಪಾಡುನು” ಪನ್ನಿ ಆಚರಣೆ
ನಡಪುಂಡು ಆನಿ ಕುಕ್ಕುದ ಮರ ಕಡ್ಪುನ ಆಚರಣೆನ್ “ಚೀಂತ್ರಿ ಪಾಡುನು” ಪನ್ನರ್.
ಪಂಡ ಮರಕ್ ಗಡಿ ದೀದ್ ಮರ ಕಡ್ಪುನು. ಮರ ಕಡ್ಪಿ ಬೊಕ್ಕ ಸೋಂಟಿ ಮಲ್ಪುವೆರ್.
ಈ ಮರನ್ ಸಾವುದ ಮರ ಪಂದ್ ಲೆಪ್ಪುವೆರ್ ತುಳುವೆರ್ ವಿಶೇಷವಾದ ಒಕ್ಕಲಕುಲು
ಸೈನಗ ಕುಕ್ಕುದ ಮರಕ್ ‘ಗಡಿ’ ದೀಪಿನ ಪದ್ಧತಿ ಉಂಡು. ಅವ ಪದ್ಧತಿಡ್ ಕಬತಾರ್ಡ
ಆಚಾರಿ ಮರಕ್ ಗಡಿ ದೀಪೆ. ಸಾವುದ ಇಲ್ಲದ ಲೆಕ್ಕನೇ ಮುಲ್ಪಲಾ ಮರ ಬೂರಿ ಬೊಕ್ಕ
ಬೂರಿ ಮರಕ್ಲಾ ಸೂತಕ. ಕಬತಾರ್ ಅಜಿಲೆರೆ ಇಲ್ಲದಕಲೆಗ್ (ಇತ್ತೆ ಕುಟುಮ

ಬದಲಾತ್‌ಂಡಲಾ ಸೂತಕ ಆಚರಣೆ ಉಂಡು) ಅಕ್ಕಲ್ಲ ಮೂಲದಕಲೆಗ್ ಮಾತೆರೆಗ್‌ಲಾ ಸೂತಕ. ಪಗ್ಗುದ ಪೂವೆಗ್ ಕೊಡಿ ಏರುಂಡು. ಆನಿ ಅಜಿಲೆರೆ ಇಲ್ಲಡ ಲೇಸ್ ಉಂಡು. ಉಂದೆನ್ ಅಬ್ಬಗ ದಾರಗೆರೆ ಸಾವುದ (ಬೊಜ್ಜದ) ಲೇಸ್ ಇಂದ್ ಪನ್ನೆರ್. ಒಕ್ಕಲಕಲೆ ಬೊಜ್ಜದ ಅಟಿಲ್‌ನ್ ಅಕಲೆ ಪುದರ್‌ಡ್ ಕಡ್ತಿ ಮರತ ಸೋಂಟಿ ತೂರ್ತ್ ಬೈಪಾವೊಡು. ಮುಲ್ಪಲಾ ಚೀಂಕ್ರಿ ಪಾಡಿ ಕುಕ್ಕುದ ಮರತ ಕನಕ್‌ಡ್ ಅಟಿಲ್ ಬೈಪಾವೊಡು. ವನಸ್‌ಡ್ ದುಂಬು ಸೈತಿನಕಲೆಗ್ ಐನ್ ಇರೆ ಬಲಸ್‌ಡ್ ದೀವೊಡು. ಈ ವನಸ್‌ನ್ ಅಜಿಲೆರೆ ಕುಟುಂಬದಕುಲು ಉನೊಡು.

ಮಣ್ಣುಮೆದಾನಿ ಅಜಿಲೆರೆ ಇಲ್ಲದ ಜಾತಿ (ಒಕ್ಕಲಕಲೆ) ಕಟ್ಟಿದ ಸಾವುದು ತಲಾವು ಲಪ್ಪಲೆಕ್ಕ 'ತಲಾವು ಲಪ್ಪವೆರ್.' ಒಂಜಿ ಪಜೆಟ್ ಅರಿ ಪಾಡ್ಡ್ ಅವೆನ್ ಮೂಜಿ ಪಾಲ್ ಮಲ್ತ್ ದತ್ತ ಕೈಟ್ (ಸಾವುಡ್‌ಲಾ ಇಂಚೆನೆ) ದತ್ತ ಮೈಕ್ ಅರಿನ್ ದಂಗಾವೊಡು. ಆಚಾರಿಗ್, ಮದ್ಯಲಗ್, ಕಿಲೆಸಿಗೆ ತಲಾ 6-6-6 ಸೇರ್ ಅರಿ, ಕೊರಗ, ಮನ್ನ, ಮುಂಡಾಲ ಇವರಿಗೆ 3-3-3-ಸೇರ್ ಅರಿ ದತ್ತ ಕೈಟ್ ಲತ್ತ ದತ್ತ ಮೈಕ್ ದಂಗಾದ ಕೊರೊಡು. ಉಂದೆನ್ 'ಪಡಿ ಅರಿ' ಇಂದ್ ಪಡವುನಕುಲು ಪನ್ನೆರ್.

ಈತ್ ಕೆಲಸ ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಅಜಲ್‌ಡ್ ಮೂಲದಕಲೆಗ್ ವನಸ್ ಕೊರಿಯೆರೆ ಉಂಡು. ಜಾರಿಗೆದ್ ಇರೆನ್ ಎಟ್‌ಡ್ ಉಂದೆನ್ ತಡ್ತದ ಮಿತ್ತ್ ದೀದ್ ಅಯಿತ ಮಿತ್ತ್ ಆನಿದ ಗೌಜಿದ ಬೆಚ್ಚ ಬೆಚ್ಚ ವನಸ್‌ನ್ ಪೊಂಜೊವು ಬಲಸುಮರ್. ತಡ್ತದ ಬಚ್ಚೆರೆತ್ತಿನಿನ ದೀವರೆ ಉಂಡು. 2 ತಡ್ತ ಮನ್ನೆರಗ್, ಮುಂಡಾಲೆರೆಗ್ ಒಂಜಿ ತಡ್ತ, ಕೊರಗರೆಗ್ ಒಂಜಿ ತಡ್ತ -ಇಂಚಿ ನಾಲ್ ತಡ್ತದ್ ಕೊರಿಯೆರೆ ಉಂಡು. ಅಪಗ ದೆತ್ತೊನಕಲ್ ಮಂಡೆಗ್ ಎಣ್ಣೆ ಮಯಿಪರೆ ಉಂಡು. ಉಂದೆನ್ ದೆತ್ತೊನ್ನ ಜನೊಕುಲೇ ಉನೊಡು ಪನ್ನೆರ್. ಅದಮುಟ್ಟ ಯೇರ್‌ಲಾ ಉನರೆ ಇಜ್ಜಿ.

ಉಂದು ಮಾತ ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಆಲಡೆದ "ಭಂಡಾರನು ಪೂ ಪಿಂಗಾರೊಡು ಸಿಂಗಾರ ಮಲ್ತ್" ಅವೆನ್ ಕುಟುಮದ ಆನ್‌ನ ಮಂಡೆಗ್ ಇಲ್ಲದ ಪೊಂಜೊವು ತಡ್ತದ ಉಂತುದು ದೀಪೆರ್. ಉಂದು ತೂನಗ ನರಮಾನಿನ ಬೊಜ್ಜದಾನಿ ದೂಪೆಗ್ ದೀಪಿ ನುಪ್ಪು ದೀ ಲೆಕ್ಕ ತೋಜುಂಡು. ಉಂದು ಬ್ಯಾಂಡ್ ವಾದ್ಯಡೊ ಆಲಡೆ ಸ್ಥಾನದ ಉಲಯಿ ಪೋಮಂಡು. ಪೂಜೆ ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕ ನೆಕ್ ಇಲ್ಲದಕುಲು ಪುಂಡಿ ಪಣವು ಪಾಡುವೆರ್.

ಕಾಡ್‌ಡ್ತಿ ಕಬತಾರ್‌ದ ಮೂಲ ಆಲಡೆದ್ ಅಮಾಸೆದ ಪದಿನಾಜೆನಾನಿ ಸಮರಾಧನೆ. ಕಬತಾರ್‌ಡ್ ನಡಮ ಲೆಕ್ಕ ಅನೇಕ ಆಲಡೆಲೆಡ್ ವರ್ಷೊಗು ಒರ ಕಾಡ್‌ಡ್ತಿ ಬಿರ್ಮೆರೆ ತಾನೊಡು ಸಮರಾಧನೆ ನಡಮಂಡು. ಮುಲ್ಪ ಜಾತಿ ಭೇದ ದಾಂತೆ ಆ ಮೂಲತಾನೊಗು ಸೇರಿನ ಮಾತ ತುಳುವೆರೆಲಾ ಸೇರ್‌ಡ್ ಸಮಾರಾಧನೆದ ವನಸ್ ಮಲ್ತ್ ಪೋಪೆರ್. ಕೆಲವು ಕಡೆಟ್ ಆಲಡೆದ ಕಾಡ್‌ಡ್ ಬಲಸ್‌ಡ್ ದೀಪೆರ್. ಬದಲಾಯಿ ಪದ್ಧತಿಡ್ ಕೆಲವೆರೆ ತನ್ನಲೆ ಇಲ್ಲಡ ಬಲಸ್‌ಡ್ ದೀಪೆರ್.

ಸೈತಿನಕಲೆಗ್ ಒಂಜಿ ವರ್ಷ ಪಂಡ ಒಂಜಿ ದಿನಗೆ. ಆಂಚಿ ವರ್ಷೊಗು ಒರ ಮೂಲತಾನ ಆದಿ ಆಲಡೆಡ್ ಸಮಾರಾಧನೆ ನಡಮಂಡುಂಡು. ಆಂಡ ಕಬತಾರ್‌ಡ್

ಬೊಕ್ಕ ಕೆಲವು ಕಡೆಟ್ ಬೆರಣೆರ್‌ಲಾ ಈ ಸಮಾರಾಧನೆದ ವನಸ್ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಆಯಿಡ್ಲಾತ್ರಾದ್ ಉಂದು ಸಾವುದ ವನಸ್ ಪನ್ನಿ ತುಳುವೆರೆ ನಂಬಿಕೆನ್ ಅಕುಲು ಒಪ್ಪರೆ ತಯಾರಿಜ್ಜೆರ್. ಕಡೆತ ಜಾತ್ರದಾನಿ 'ಅಂಬಿದ ವರಸರಿ' ಮಲ್ತ್ ಶುದ್ಧ ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ನಾಗ್ ಮನ್ನೆರ್, ಪೂಜಾರ್ಲು, ಕಾಡೆರ್, ಬಾಕುಡೆರ್ -ಇಂಚತ್ತಿನಕುಲು ಪೂಜೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. 'ಮರಿ ಮಯಿಪುವೆರ್.' ಮುಲ್ಪ ಬೆರಣೆರ್‌ಲಾ ಭಕ್ತೆಡ್ ಬತ್ತ್ ಉಂತುವೆರ್.

ಆಂಡ ನಮ್ಮಕುಲು ಪೂಜೆದ ಬಟ್ರೆಗ್ ಕೊರಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಎಚ್ಚಾದ್ ಅಕುಲು ತುಳುತ ನಂಬಿಕೆನ್ ಬುಡ ಮೇಲು ಮಲ್ತೊಂದು ಉಲ್ಲೆರ್. (ಪೂಜೆದ ಭಟ್ತನಕುಲು ಪನ್ನಿ 'ನಾಗ ಪಾತ್ರಿಲೆ ಬೊಕ್ಕ ತಂತ್ರಿಲೆ ಕೊರ್ಪಿ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಎಚ್ಚಾದ್ ಇಂಚ ಮಾತ ಆವೊಂದು ಉಂಡು' ಇಂದ್‌ದ್) ನಾಗ ಪಾತ್ರಿ ಆವೇಶೊಡು ನುಡಿ ಕೊರ್ಪುಗ ಕಡೆ ಮುದೆಲ್ ಇಜ್ಜೆಡ್‌ಲಾ ನಮ್ಮಕುಲು ನಾಗ ದರ್ಶನ ಮಲ್ಪುನ ಉಂತಾವುಜೆರ್. ಒರ ಬಿರ್ಮೆರೆ ಗುಂಡ ದರ್ಶ ಗುಡಿ ಕಟ್ಟಾವೆರ್, ಬೊಕ್ಕೊರ ಅವು ಸಮ ಆಯಿಜಿ. ಪಂಡ್‌ದ್ ದರ್ಪಾವೆರ್. ಯಾನ್ ಇಂಚಪ್ಪ ಕೇನಿನ ನಾಗ ದರ್ಶನೊಡು ಪಾತ್ರಿಡ ಇಂಚ ಸಂಭಾಷಣೆ ಆಂಡ್.

ಪಾತ್ರಿ : ನನ್ನನ್ನು ಸನ್ನಿಧಾನಕ್ಕೆ ಯಾಕೆ ಕರೆಸಿದಿರಿ?

ಯಜಮಾನ: ಅಷ್ಟ ಮಂಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆಡ್ ನಾಗಡಪ್ಪ 'ಕುಲೆಕುಲು' ಸೇರ್ದಿನೆನ್ ಬುಡ್ಲಾವೊಡು ಪಂಡೆರ್.

ಪಾತ್ರಿ : ನಾನು ಬಿಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ?

ಯಜಮಾನ: ಅಯಿಕ್ ಅಷ್ಟ ಮಂಗೊಲೆಡೇ ಪರಿಹಾರ ಪಂತೆರ್.

ಪಾತ್ರಿ: ಸರಿ ನನ್ನ ಸನ್ನಿಧಾನದಿಂದ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಿಧಾನಿಸದೆ ಉಳಿದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ. ಬೇರೇನಾದರೂ?

ಯಜಮಾನ: ಎಂಕುಲು ಚಾವಡಿದ ಜುಮಾದಿನ್ ಪಿದಯಿ ಕನ್ನತ್ತದ್ ಚಾವಡಿ ಕಟ್ಟುನ ತೀರ್ಮಾನ ಆತ್ತಂಡ್.

ಪಾತ್ರಿ: ಸರಿ. ಸನ್ನಿಧಾನದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇದೆ.

ಯಜಮಾನ: ಆಂಡ ಕುಟುಮೊಡು ಕೆಲವೆರೆ ಇಲ್ಲದ ಚಾವಡಿದ ದೈವೊನು ಪಿದಯಿ ಕನ್ನತ್ತದ್ ಚಾವಡಿ ಕಟ್ಟುನೆಟ್ ಸಮಧಾನ ಇಜ್ಜಿ.

ಪಾತ್ರಿ : ಯೇರೆಗ್ ಸಮಾದಾನ ಇಜ್ಜಿ? ಮುಲ್ಪ ಪನೊಲಿ.

ಆಪಗ ಯೇರ್‌ಲಾ ಸರ ದೆತ್ತಜೆರ್. ಅಪಗ ಪಾತ್ರಿ ಇಂಚ ಪಂಡೆ: "ರಾಶಿಯ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದು ಮುಂದುವರಿಸಿ. ಒಬ್ಬರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇಲ್ಲವಾದರೂ ಸನ್ನಿಧಾನದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇಲ್ಲ."

ಪಾತ್ರಿ ಪಿರಿಂಡ್. ಬಯ್ಯಡ್ ಬೂತ ದರ್ಶನ ಆಂಡ್. ಅಷ್ಟ ಮಂಗಲೊಡು ಪಂಡಿ ಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ಪಲೆ ಪಂಡೆ, ಜುಮಾದಿ ಉಂತಿನ ಪೂಜಾರಿ.

ಚಾವಡಿದ ದೈವ ಪಿದಯಿ ಬರಿನ, ಜಾಲ್‌ಡ್ ಚಾವಡಿ ಕಟ್ಟುನ ಕೆಲಸೊಗು ಇತ್ತೆ ದುಂಬೊತ್ತುದೆರ್. ಮುಲ್ಪ ರಡ್ಡ್ ಜಾಗ್‌ಡಲಾ ದರ್ಶನ ಅಗತ್ಯ ಇತ್ತಿಜಿ. ಅಷ್ಟ ಮಂಗಲೊಡು ಪಂಡಿ ಬೊಕ್ಕನಡಪುನಕುಲು ಬೂತ ಪಂಡಿನೆನ್‌ಲಾ ಕೇನುಜೆರ್, ನಾಗ ಪಂಡಿನೆನ್‌ಲಾ ಕೇನುಜೆರ್.

ಉಂದು ನಡದಿನಿ ಒಕ್ಕಲಕಲೆ ಗುತ್ತಡು.

ಬಾಕುಡೆರೆ ಉಲ್ಲಾಯ ಉಲ್ಲಾಯ ಕೋಲೊಡು ನಡತಿ ಒಂಜಿ ಸಂಬಾಷಣೆ. ಮುಲ್ಪ ಎಲ್ಯನ್ನೇರ್ ಪಂಡ ಎಲ್ಯ ಸಂಕಪಾಲೆ, ಮಲ್ಯನ್ನೇರ್ ಪಂಡ ಮಲ್ಯ ಸಂಕಪಾಲೆ. ಮೊಕುಲು ಉಲ್ಲಾಯನಕುಲು. ಎಲ್ಯಕ್ಕ, ಮಲ್ಯಕ್ಕ, ಪಂಡ ಉಲ್ಲಾಯನಕುಲು. ಮೊಕುಲು ನಾಗ ಕನ್ನಿಕೆಲು. ನಾಲ್ ಜನಕೊಲಾ ಕೋಲ ಮುಗಿ ಬೊಕ್ಕ ಎಲ್ಯಕ್ಕೆ ಉಲ್ಲಾಯಿ ನುಡಿ ಕೊರ್ಪುಂಡು. ಯಾನ್ ಕೇಂಡಿನಲ್ಲ ನಡತಿ ಪಾತೆರ ಇಂಚಿ:

“ಯಜಮಾನೆ : ನಮ್ಮ ನಾಗ ಗುಂಡೊಗು ಬೊಲ್ಲದ ನೀರ್ ಬೂರುದು ಕೊಚ್ಚೊಂದು ಉಂಡು. ಉಂದು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಆವೊಡು. ಅಷ್ಟ ಮಂಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇನ್‌ದ್ ಮುಂದರಿಪ

ಉಲ್ಲಾಯಿ (ನಲ್ಕೆ ಪಾತ್ರಿ): ಬೊಕ್ಕ ಇತ್ತೆ ಯಾನ್ ದಾದ ಮಲ್ಪೊಡು?

ಯಜಮಾನೆ: ಅತ್ತ್ ನಿನಡ್ ಕೇನಂದೆ ಯೆಂಚಿ ಮುಂದರಿವುನು?

ಉಲ್ಲಾಯಿ: ಅಪಂಡ ಅಷ್ಟ ಮಂಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆ ದೇಗ್?

ಯಜಮಾನೆ: (ಪಾತೆರಿಜ್ಜಿ)

ಉಲ್ಲಾಯಿ : ನಿಕುಲು ಅಷ್ಟ ಮಂಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇನುವರಾ ಯಾನ್ ಪಂಡಿನ ಕೇನುವರಾ?

ಯಜಮಾನೆ:

ಉಲ್ಲಾಯಿ : ನಿಕುಲು ಯೆನ್ನೆದ್ ತಿರ್ಮಾನ ಗೆತೊನುಲೆ. ಅಷ್ಟ ಮಂಗಳದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇನ್‌ದ್ ಅಯಿತ ಪ್ರಕಾರ ನಡಪುಡುವರ್ಧ ಯೆನಡ ಕೇನರೆ ಬಲ್ಲಿ. ನಿಕಲೆ ಅಷ್ಟ ಮಂಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬೋಡಾ ಅತ್ತ್ ಎನ್ನ ಪಾತೆರದ ಮಿತ್ತ ಪೋಪರಾ ಇಂದ್ ಯೆನ್ನೆಲೆ. ದುಂಬಾಗ್ ನಡಪು ಕೋಲೊಡು ದಾದ ಆಪುಂಡು ತೂಕ.”

ತುಳು ಪರಂಪೋಕು (ಸಂಸ್ಕೃತಿ) ಬ್ರಾಹ್ಮಣೀಕರಣ ಆಪಿನಿ ಇಂಚಿ.

ಆಂಡ ಮುಲ್ಪ ನಲ್ಕೆದ ಪಾತ್ರಿನ ಬಾಯಿಡ್ ಉಲ್ಲಾಯಿ ನುಡಿ ಕೊರಿಲೆಕ್ಕ ಆಂಡ್. ಅಂಚೆನೇ ಮನ್ನೆರೆ ಬನೊನು “ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರೆ ಮಲ್ಪುಲೆ ಎಂಕುಲು ದುಡ್ಡು ಪಾಡುವ” ಇಂದ್ ಒಕ್ಕಲಕುಲು ಬೆರಣೆರ್ ಪಂಡಲಾ “ಇಜ್ಜಿ ಅವು ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ. ಮುಲ್ಪ ಮರತ ಅಡಿಟ್ ಮುರಿ(ಮರಿತ ಕಡ್ಕ)ತ ಅಡಿಟ್ ಇತ್ತಿ ಮರಿತ ತೆತ್ತಿಲು ದರಿಂಡ ಶಾಪ ಎಂಕಲೆ ತಟ್ಟುನು” ಪಂಡ್‌ದ್ ಮನ್ನೆರ್ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊರಿಜೆರ್.

ಇಂಚ ತುಳುವೆರೆ ನಾಗಬಿರ್ಮೆರೆ ತಾನ ಪಿರಾಕ್ಡ್ ಬಯಿದಿ ನಂಬಿಕೆದ ಮೂಲಜಾಗ. ತುಳುವೆರೆ ನಾಗರಿಕ ಜಗತ್ತ್ದ ಮಾತ ಅನುಕೂಲ ನಂಬಿಕೆಲೆಗ್ ಒರೊಂದು ಒಪ್ಪಿತೊಂಡೆರ್ದಲಾ ತನ್ನ ಹಿರಿಯೆರೆ ನಂಬುದು ಬಯಿದಿನ ಪಿರಾಕ್ದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕಟ್ಟ ಕಟ್ಟಲೆನ್ ಒರಿತ್ ಬಯಿದಿನಕುಲು. ಜಾತಿ ದಾಂತಿ ತುಳುವೆರೆ ಆನಿದ ಜಗತ್ತ್ದ ಆಚರಣೆಲು ತುಳುವೆರೆಗ್ ಪೆರ್ಮೆ. ಆಂಡ ಇತ್ತೆ ಅಷ್ಟಮಂಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆಡ್ ಪನ್ನೆರ್ “ನಿಕಲೆ ಇಲ್ಲದ ಸೈತಿನಕುಲು ನಾಗಡಪ್ಪ, ಬೂತಡಪ್ಪ ಸೇರ್ದೆರ್. ಆಕಲೆನ್ ಬುಡ್ವಾದ್ ಮೋಕ್ಷ ಕೊರ್ಪಾವೊಡು” ಪಂಡ್. ಯಾನ್ ಸುರುಟು ಪಂಡಿ ಲೆಕ್ಕ ಶೈವೆರ್ ತೈತ್ತೆರ್ದ ಕೈಲಾಸೊಗು ಈಶ್ವರನೆಡೆ, ವೈಷ್ಣವೆರ್ ತೈತ್ತೆರ್ದ ವೈಕುಂಠೊಗು ವಿಷ್ಣುನೆಡೆ, ಅಂಚಿನ ತುಳುವೆರ್ ತೈತ್ತೆರ್ದ ಮೂಲತಾನೊಗು, ಹಿರಿಯೆರೆಡೆ, ಬಿರ್ಮೆರೆಡೆ ಸೇರುವೆರ್ ಪನ್ನಿನ ನಂಬಿಕೆ ಬೊಕ್ಕ ತುಳುವೆರೆ ಆಶೆ. ತುಳು ಜನಪದೊಡು ಸ್ವರ್ಗ ನರಕದ ಕಲ್ಪನೆ ಇಜ್ಜಿ. . ಮಡೆ ಬೊಜ್ಜದಾನಿ ಇಜ್ಜಿ ಪದಿನಾಜೆಡ್ ಬಲಸ್ ದೀಡ್ ಆನಿದ ಕುಲೆನ್ ‘ಉಲಯಿ ಲೆಪ್ಪುನೆ’ ಪದ್ಧತಿ ಉಂಡು. ಮುಲ್ವ ಪಂಡ್ ಪುಡ್ಡನ್ಗ ‘ಇನಿತ ಕುಲೆನ್ ಹಿರಿಯೆರ್ ತನ್ನಲೆ ಕುಟುಂಬ ಕೊಟೊಗು ಸೇರ್ಸಾವೊಂದು ಕುಟುಮೊಗು ವಾ ತರದ ದೋಷ ಬರಂದಿಲೆಕ್ಕ ತೂವೊಂಡು’ ಇಂದ್ ಇಲ್ಲದ ಆನ್ ಅಂಜೊವು ಕೈಮುಗಿವುನೆ ಪದ್ಧತಿ. ಇಂಚ ತುಳುವೆರೆ ಮೂಲತಾನ ತುಳುವೆರ್ ತೈತಿಬೊಕ್ಕ ಸೇರು ಜಾಗ. ಪ್ರತಿಯೋರಿಯಗ್ಲಾ ಅಕುಲು ನಂಬಿ ಜಾಗೇ ಸ್ವರ್ಗ. ಶೈವೆರೆ ಕೈಲಾಸ ಸ್ವರ್ಗ, ವೈಷ್ಣವೆರೆ ವೈಕುಂಠ ಸ್ವರ್ಗ. ತುಳುವೆರೆ ಅಕಲೆ ಹಿರಿಯೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಬಿರ್ಮೆರ್ ಇತ್ತಿ ಮೂಲತಾನ ಆಲಡೆ ಸ್ವರ್ಗ. ಮೂಲ ತಾನೊಡು ಸೈತಿ ಹಿರಿಯೆರ್ ಉಲ್ಲೆರ್ ಇಂದ್ ಅನೇಕ ಮೂಲ ತಾನೊಡು ಮಾಲಕಾರ್ಯ ನಡಪುಂಡು. ಆಂಚಾದ್ ಉಪ್ಪುನೆಗ ಅಷ್ಟಮಂಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆಡ್ ಪನ್ನಿ ಪಾತೆರದ ಮರ್ಮ ದಾದ. ಆ ಹಿರಿಯೆರೆನ್ ನಾಗ ಬಿರ್ಮೆರನಲ್ತ ಲಕ್ಕಾದ್ ಒಡೆ ಕಡಪುಡುನು?

- 1 ಡಾ| ಭೋಜರಾಜ ಪಾಟೀಲ ನಾಗರ ಖಂಡ -70 ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ ಪು.224
- 2 ಎಸ್. ಕೆ. ರಾಮ ಚಂದ್ರ ರಾವ್. ಭಾರತೀಯ ದೇವಾಲಯಗಳು. ಪು.29 1980 ಪು. 16,17
- 3 ಎಸ್. ಕೆ. ರಾಮ ಚಂದ್ರ ರಾವ್. ಭಾರತೀಯ ದೇವಾಲಯಗಳು. ಪು. 29 1981
- 4 ಪೆರಿಯ* ಪಂಡ ಮಲ್ಲ
- 5 ಹಿರಿಯಡ್ಕ ಆಲಡೆಗ್ ಪೊಗ್ಗುನೆಲ್ಲ ಪಟ್ಟಿ ಶೆಟ್ಟಿ ಪನ್ನಿನ ಪಿರಾಕ್ದ ಇಲ್ಲ ಉಂಡು. ಪೇಂಟೆ ಇತ್ತಿನಲ್ಲ ಮಾತ್ರ ಪಟ್ಟಿ ಶೆಟ್ಟಿ ಇಲ್ಲಲು ಉಪ್ಪುನು. ಪಟ್ಟಿ ಶೆಟ್ಟಿ ಪಂಡ ಪೇಂಟೆದ ಬೇರೆದಕ್ಷನ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲಿ ಮಲ್ಪು ‘ಹಲರು’ ಪನ್ನಿ ಅಧಿಕಾರಿಲೆ ಮಿತ್ತ್ ಇತ್ತಿನ ಅಧಿಕಾರ. - ವಿವರಣೆಗ್ ತೂಲೆ-ಇಂದಿರಾ ಹೆಗ್ಗಡೆ. 2004- ಪು. 75

ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನರಿಗಳೆನ ತುಳು ಬೆನ್ನಿ

ಡಾ. ಬಿ. ಎಸ್. ಶಿವಕುಮಾರ್

‘ಅರಿವಾಣದಾದ್ ಉರುಂಟು’ಡುಪ್ಪಿ ತುಳುನಾಡ್ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾದ್ ಮಾಮಲ್ಲ ಹಿರಿಮೆನ್ ಪಡೆತ್ಂಡ್. ನಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಪೂರ್ವನು, ನಮ ರೀತಿ ರಿವಾಜುಲೆ ರೀತಿನ ಬೇತೆದಕುಲೆಗ್ ತೆರಿಪ್ಪಾವುನವು ನಂಕ್ ಸಂತೆಸೊ ಕೊರ್ಪಿ ವಿಸಯೊ. ದ್ರಾವಿಡ ಬಾಸೆಲೆಡ್ ತುಳು ಬಾಸೆ ಬಾರೀ ಪಿರಾಕ್ಡೆ ಬಳಕೆಡ್ ಇತ್ತಿ ಇಜಾರೊ ಎಂದ್ ಓದಿನಕುಲೆಗ್ ತೆರಿದುಂಡು. ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಜಾತಿದಕುಲು, ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಮತೊಕ್ಕು ಸೇರಿದಿನಕುಲು ತುಳುನಾಡ್‌ಡಲ್ಲೆರ್. ತುಳುವೆರತ್ತಂದಿನಕುಲು ವ್ಯವಹಾರೊಗಾತ್ರೊ ತುಳು ಪಾತೆರ್‌ವೆರ್. ಬೆನ್ನಿ, ಮೀನುಗಾರಿಕೆ, ಮುರ್ತೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೆಲಸೊಲೆಡ್ ಬಿಸೆರಾಯಿ ತುಳುವೆರ್ ಬರವು-ಸರವುಡುಲ ಪುದರ್ ಪಡೆಯಿನಕುಲು. ಉದ್ಯಮೊ, ಶಿಕ್ಷಣರಂಗೊಲೆಡ್ ಬಾರೀ ಸಾದನೆ ಮಲ್ತಿಂಚಿ ಹಿರಿಮೆ ಅಕುಲೆನವು. ಅಯಿಕ್ಕಾತ್ರೊನೆ ತುಳುವೆರ್ ಇನಿ ಓಲು ಪೋಂಡಲಾ ಮಯಾದೆ, ಮಾನಾದಿಗೆ ತಿಕ್ಕೊಂದುಂಡು. ತಮಿಳ್ ಬಾಸೆ ಬಾರೀ ಪಿರಾಕ್‌ದವು

ಎಂದ್ ಪುದರ್ ಪಡೆದಿನವು. ಅವೆಡ್ ಬೊಕ್ಕ ತುಳುಕ್ಕೇ ಸ್ತಾನೊ ಉಂಡು ಎನ್ನಿನವು ಹೆಮ್ಮೆಡ್ ಪಣೊಡಾಯಿ ಸಂಗತಿ. ತುಳು ಬಾಸೆದ ಬುಳಚ್ಚಿಲ್ ಅತ್ತಡ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಸಂಪೊತ್ತುನು ತೂನಗ ನಂಕ್ ಮಾಮಲ್ಲ ಕಟ್ಟ್ ತಿಕ್ಕಿಜೆಡಲ ನಮ ಸಂತೆಸೊಡು ಪನ್ನಿನಾತ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಉಂಡೇ ಉಂಡು.

ಮುಲ್ಪ ಆಧುನಿಕ ಕಾಲೊದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅಯಿಟ್ಲಾ ಮುಕ್ಯವಾದ್ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶನರಿಡಕುಲೆನ ತುಳು ಬರವುಲೆನ ಬಗ್ಗೆ ಪಣೊಡೊಂದು ಎನ್ನ ಉದ್ದೇಸೊ. ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶನರಿಡಕುಲೆನ ತುಳುಕೆಲಸೊಲೆಡ್ ನಾಲ್ ನಿಲೆಟ್ಲ ತೂವೊಲಿ.

1. ದಾರ್ಮಿಕ ಬೂಕುಲೆ ಅನುವಾದ
2. ನಿಗಂಟು, ವ್ಯಾಕರಣ ಸಂಬಂದಿಂಚಿ ಬೂಕುಲೆ ಪ್ರಕಟಣೆ
3. ತುಳು ಜಾನಪದ ವಿಚಾರಲೆಗ್ ಸಂಬಂದಿಂಚಿ ಬೂಕುಲು
4. ತುಳು ಪಾಟ ಪುಸ್ತಕೊಲು.

ತುಳು ನಿಗಂಟ್ ರಚನೆಡ್ ಎ.ಮೇನರ್ ಮೇರೆನ್ ನೆನೆತೊಣೊಡು.ಅರೆನ ತುಳು-ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನಿಘಂಟು, ಇಂಗ್ಲಿಷ್-ತುಳು ನಿಘಂಟು (1888), ಎ ಕ್ಯಾನರಿಸ್ ತುಳು ಬುಕ್, 500 ತುಳು ಗಾದೆಲು,ಕಲಿ ಗಂಗಸರೆದ ತಯಾರಿ ಕ್ರೈಸ್ತರೆಗ್ ಯೋಗ್ಯದವು ಆದುಂಡಾ?, ಪಾಡ್ಲನೊಳು ಪಣೊಡಾಯಿ ಕೆಲಸೊಲು. ತುಳು ಬಾಸೆಗೊಂಜಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಯಿನ ವ್ಯಾಕರಣ ಬರೆಯಿನಾರ್ ಬ್ರಿಗಲ್. ಅವು ಬೊಲ್ವುಗು ಬೈದಿನ ವರ್ಸೊ 1872.

19ನೇ ಶಮಾನೊದ ರಡ್ಡನೆಗಟ್ಟೊಡು ತುಳುಟ್ಟು ತಿಕ್ಕುಬಿ ಕ್ರಿಸ್ತರೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪಂಡ ಅವು ಬೈಬಲ್ ಗ್ರಂತೊದ ಅನುವಾದೊಲೆ. ನಂಕ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ತಿಕ್ಕುಬಿ ದುಂಬು ಬತ್ತಿಂಚಿ ಈ ಅನುವಾದೊಲು ತುಳುಕ್ಕೊಂಜಿ ಪೊಸ ತಾದಿನ್ ತೋಜಯಿನವು ಸತ್ಯೊದ ಸಂಗತಿ. ತುಳು ಬರವಣಿಗೆಗ್ ಪೊಸ ಮರ್ಗಿಲ್ನ್ ಕೊರ್ನ್ ಪುಗರ್ತೆ ಮಿಶನರಿಡಕುಲೆಗ್ ಸೇರುಂಡು. ತುಳುತ್ತ ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಏಚನೆ ಮಲ್ಪುನಗ ನಂಕ್ ಉಂದೊಂಜಿ ಮುಕ್ಯ ಮೊಟ್ಟೆಲ್ ಎಂದ್ ತೆರಿಪುಂಡು. ಬೈಬಲ್ ಅನುವಾದ, ದಿನ ನಿತ್ಯದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಲು, ಪೂಜೆದ ವಿಧಾನ, ನೀತಿಗ್ರಂತೊಲು, ತುಳು ಪದ್ಯೊಲು, ತುಳು ರಾಗೊಲು ಇತ್ಯಾದಿಲು ಅವಗ ಬತ್ತಿನ ಕ್ರಿಸ್ತರೆ ಸಾಹಿತ್ಯೊಡು ಸೇರುವ. ಜೋಕುಲೆ ಗೀತೊಲು ನಣೊಂಜಿ ಎಡ್ಲೆ ಬೂಕುಂದು ಪನೊಲಿ. ತುಳುಟ್ಟು ಅನುವಾದ ಕೆಲಸೊ ಎಂಚ ಸುರುವಾಂಡ್, ಅವೆತ್ತ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ನಡಕ್ಕೆ, ಅಂಚನೆ ಬೇತೆಬೇತೆ ಅಂತೊಲೆ ಬಗ್ಗೆ ತೆರಿವರೆ ಈ ಕಾಲೊಡು ಬತ್ತಿ ಸಾಹಿತ್ಯೊಲು ನಂಕ್ ಸಾಯೊ ಮಲ್ಪುವ.

1834ಡ್ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶನ್ ದ ಫಾ.ಹೆಬಿಕ್, ರೆವ.ಲೇನರ್, ಫಾ.ಮೊಗ್ಗಿಂಗ್, ಬ್ರ.ಗುಂಡರ್ತ್ ದುಂಬಾಯಿ ವಿದ್ವಾಂಸರ್ ತುಳುನಾಡ್ಗ್ ಬತ್ತರ್. ಕುಡ್ಲ, ಮುಲ್ಕಿ, ಒಡಿಪುಡು ಅಕುಲು ಬೋದನೆ ಮಲ್ತರ್. ಅವು ಮಾತ್ರೊ ಅತ್ತಂದೆ ಅಕುಲು ಬೇತೆ ಕ್ಷೇತ್ರೊಲೆಗ್ಲ ಬೋಡಾಯಿನಾದ್ ಬೆನ್ನರ್. ಸಮಾಜಸೇವೆದೊಟ್ಟುಗು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ರಂಗೊಡು ಎಡ್ಲೆ ಕೆಲಸೊ ಮಲ್ತರ್. ವೈದ್ಯಕೀಯ, ಆಧುನಿಕ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಕೃಷಿ,ಅಚ್ಚಿ, ಬೂಕುಲೆ ಪ್ರಕಟಣೆ ಇಂಚ ಎಡ್ಲೆಡ್ಲೆ ಕೆಲಸೊ ಮಲ್ತ್ ಪುದರ್ ಪಡೆಯರ್. ಅಚ್ಚಿದ ಯಂತ್ರೊ

ಬಳಕೆಗೆ ಬತ್ತಿನವು ಅಕುಲನ ಬರವಣಿಗೆದ ಕೆಲಸಗೂ ಎಡೆ ಅನುಕೂಲವೇ ಆಂಡ್.

ತುಳುಟ್ಟು ಬತ್ತಿಂಚಿ ಕ್ರೈಸ್ತ ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯವು ನಾಲ್ ನಮುನೆಡ್ ಪಾಲ್ ಮಲ್ತೊಲಿ.

1. ಬೈಬಲ್ ಅನುವಾದ.
2. ದಾರ್ಮಿಕ ಕಟ್ಟ ಕಟ್ಟಿಲು.
3. ನೀತಿಗ್ರಂಥೋಲು
4. ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಗೀತೋಲು.

ಕ್ರೈಸ್ತ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅನುವಾದೋಲೆಡ್ ಬೈಬಲ್ ಅನುವಾದೋನೆ ಮುಕ್ಯವಾದ್ ತೋಜುಂಡು. 1834ಡ್ ಗ್ರೈನರ್ 'ನ್ಯೂ ಟೆಸ್ಟಮೆಂಟ್'ನ್ ತುಳುಕ್ಕು ಅನುವಾದ ಮಲ್ಪಿಯೆರೆಗೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. 1842ಡ್ 'ಗೋಸ್ಪೆಲ್ ಆಫ್ ಮ್ಯಾಥ್ಯೂ' ಬೂಕುಡ ಅನುವಾದ ಮತ್ತಾಯ ಬರೆತಿ ಸುವರ್ತಮಾನ ಪುದರ್ಡ್ ಬತ್ತಂಡ್. ಬೈಬಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಬತ್ತಿನ ಸುರುತ ವಾರ್ತಾಪತ್ರೋ ಉಂಡು. ಅವೆಡ್ ಬೊಕ್ಕ ನಾಲ್ ಗೋಸ್ಪೆಲ್‌ಲು ತುಳುಟ್ಟು ಬೈದ. 1847ಡ್ ಬೈಬಲ್ ಗ್ರಂಥೋ ಪೂರ್ತಿಯಾದ್ ತುಳುಕ್ಕು ಅನುವಾದ ಆಂಡ್. 1859ಡ್ ತುಳು ಬೈಬಲ್ 'ಪೊಸ ಒಡಂಬಡಿಕೆ' ಬೊಲ್ವುಗು ಬೈದಂಡ್. 'ಓಲ್ಡ್ ಟೆಸ್ಟಮೆಂಟ್' 1863ಡ್ 'ಕೀರ್ತನೆಲು' ಪುದರ್ಡ್ ಅನುವಾದ ಆಂಡ್.

ಮಿಶನರಿದಕುಲು ಅನುವಾದೋಡು ಎಡ್ಡೆ ಗುಣಮಟ್ಟೊಗು ಬಿಲೆಕೊರೈರ್. ಅಯಿಕ್ಕಾತ್ರೊ ಒಂಜಿ ಸಮಿತಿ ರಚನೆ ಮಲ್ತಾದ್ ಅಕುಲು ಅನುವಾದೋನ್ ತೂಪಿಲೆಗೆ ವ್ಯವಸ್ತೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಅಂಚಾದ್, ಬೈಬಲ್ ಅನುವಾದ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಆದ್ 1892ಡ್ ಪ್ರಕಟ ಆಂಡ್. 'ಓಲ್ಡ್ ಟೆಸ್ಟಮೆಂಟ್'ದ ಸುರುತ್ತ ಅದ್ಯಾಯ 'ಉತ್ತತಿ' ಎಂದ್ ತುಳುಟ್ಟು ಬೊಲ್ವುಗು ಬತ್ತಂಡ್.

ತುಳು ಅನುವಾದದ ರೀತಿನ ತೆರಿವರೆಗೆ ಒಂಜಿ ಉದಾರ್ಮ ತೂವೊಲಿ:

'ಆಯೆ ಪರ್ವತೊಡ್ ಜಪುನಗ, ದಿಂಜ ಜನ ಆಯೆ ಬೆರಿಯೆ ಬತ್ತೆರ್. ಬೊಕ್ಕ ಇಂದಾ, ಕೊಷ್ಟದಾಯೆ ಒರಿ ಬತ್ತೆರ್ ಆಯೆಗ್ ಅಡ್ಡ ಬೂರುದು, ಕರ್ತವಾ ನಿಕ್ಕ ಮನಸ್ ಉಂಡುಡ ಯೆನ್ನನ್ ಶುದ್ಧ ಮಳ್ಳೊಲಿ ಇಂದೆ. ಅಪಗ ಯೇಸು ಕೈನೀಡ್‌ದ್, ಆಯನ್ ಮುಟ್ಟುದು ಎಂಕ್ ಮನಸ್ ಉಂಡು ಶುದ್ಧ ಆದುಪ್ಪುಲ ಎಂದೆ. ಅಪಗನೇ ಆಯೆ ಕೊಷ್ಟ ಪೋದು ಶುದ್ಧ ಆಯೆ'

(ಮತ್ತಾಯ ಬರೆತಿ ಸುವರ್ತಮಾನ- ಸಂಧಿ 8)

ದಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೋಲೆಡ್ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಗೀತೊಳೆಗೆ ಎಚ್ಚಿನ ಬಿಲೆ ಉಂಡು. ಒಂಜೊಂಜಿ ದರ್ಮೋಲೆಡ್ ಒಂಜೊಂಜಿ ನಮುನೆಡ್ ಈ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಗೀತೊಳು ಉಲ್ಲ. ಕೆಲವೆರ್ ಬಜನೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್, ಕೆಲವೆರ್ ಪದೊ ಹಾಡುವೆರ್; ಸ್ತೋತ್ರಲೆನ್ ಪಠುವೆರ್. ಕ್ರೈಸ್ತರೆಡ್ ಅಮ್ಮನ್, ಕೆಮರರ್, ಮೇನರ್, ಬುನ್ಸ್ ಅಂಚನೆ ಇಂಡಿಯಾದ ಇ.ಪಿ.ಕಾರಟ್, ಎ.ಕೌಂಡಿನ್ಯ, ಎಲ್.ಜಿ.ದೇವದತ್ತ ಮಿಕ್ಕುಲು ಗೀತೆಲೆನ್ ಬರೆತ್ತೆರ್.

'ತುಳು ಗೀತೊಳು' ಉಂದೆಟ್ ಗಮನಿಸೊಡಾಯಿನವು. ಉಂದೆಟ್ ಪತ್ತೊಂಜಿ

ವಿಬಾಗೋಲು ಉಲ್ಲ.

1. ದೇವಾರಾದನೆ. 2. ಸ್ತೋತ್ರದ ಗೀತೋಳು 3. ಯೇಸುಕ್ರಿಸ್ತ ಕೀರ್ತಿ 4. ಪರ್ಬೋಳಿ
ಗೀತೋಳು 5. ದೇವರೆ ರಾಜ್ಯದ ವಿಸ್ತಾರ 6. ಕ್ರೈಸ್ತರೆ ಆಚರಣೆಲು 7. ಕಡೆಕ್ ಬರ್ಪಿ
ಸಂಗತಿಳು 8. ರಕ್ಷಣದ ಮಾರ್ಗ 9. ಕ್ರೈಸ್ತರೆ ನಡತೆ 10. ವಿಶೇಷ ಕಾಲೋಳಿಗ್ ತಕ್ಕ ಗೀತೋ
11. ಕಡೇ ಕಾಲದ ಗೀತೋಳು.

ಇಂಚಿತ್ತಿ ತುಳು ಅನುವಾದೋಲೆಡ್ ಶಬ್ದ, ಛಂದಸ್ಸ್ ಬಳಕೆನ್ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಡು
ತೂವೊಡಾಯಿ ಅಗತ್ಯ ಉಂಡು. ಮಿತ್ತ ವರ್ಗದಕುಲೆ ಸಾಯೊನು ದೆತ್ತೊಬುದು ಈ
ಅನುವಾದ ಮಲ್ತಲೆಕ ಬಾಸೆನ್ ತೂನಗ ತೆರಿಪುಂಡು.

ಉದಾರ್ಮಗ್ ತೂಪುಂಡ:

ಅಮ್ಮ, ಮಗ, ಶುದ್ಧ ಆತ್ಮ

ಒರ್ಯೆ ಸ್ವಾಮಿ ದೇವರೆ

ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪಣೆದ ಮಿತ್ತೇ ಯಾನ್ ಸ್ನಾನ ಹೊಂದಿಯಿ

ಪ್ರಿಯ ಅಮ್ಮ ಯೇಸುಗಾದ್

ಯೆನನ್ ಸೇರವೊಂಡ

ಯಾನ್ ನಿನ ಬಾಲೆ ಆದ್

ಉಪ್ಪು ಲೆಕ್ಕ ಮಳ್ತದ

(124 ನೆ ಗೀತ) ಅನು: ಎ.ಮೇನರ್

ಪ್ರಕಾಶ ಕೊರ್ದು ಯೆನ ನಡಪಾಲಾ

ಸ್ವಾಮೀ ಯೇಸೋ

ಗರ್ಗಂಡ ಕತ್ತಲುಂಡು, ಊರು ದೂರ

ಈ ದುಂಬು ಪೋ!

ದಂಟಂದಿಲೆಕ್ಕ ಪತ್ತ್ ಯೆನಕ್ಕೆ

ಸಾದಿನ್ ಒಂತೆ ಮಾತ್ರ ತೂಂಡ ಸೈ

ಈ ನಡಪಾವೊಡಂದ್ ಯಾನ್ದುಂಬು ನಟ್ಟೊಂಡಿಜೆ

ಗೀತ: 175 ಅನು: ಆದ್, ಬುನ್ಸ್

ನ್ಯೂಮನ್ ಕವಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪದೊ ಲೀಡ್ ಕೈಂಡ್ಲಿ ಲೈಟ್ ಉಂದೆತ್ತ ಅನುವಾದ.

ಉಂದೆನ್ ಕನ್ನಡೊಡು ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ, ಎಂ.ಎನ್. ಕಾಮತ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತದೇರ್.

ಯೆಂಕೈ ಅರಸೋ

ಯೇಸೋ ದುಂಬು ಪೋ

ನಿನ ಬೆರಿ ಪತ್ತೊಣ್ಣುಳ್ಳ

ಯೆಂಕುಳೆನ್ ನಡಪಾಲ

ಪರಲೋಕೊಗು ಸಾದಿ ತೋಜಾವು

(212ನೆ ಗೀತ) ಅನು: ಜೆ.ಅಮ್ಮನ್

ತುಳು ಗೀತೋಳು ಕೆಲವು ಹಾಡಿಯೆರ ಅನುಕೂಲವಾಯಿಲೆಕ ಸಂಯೋಜನೆ

ಆದಿತ್ಯಾಂಡಲ ಕೆಲವೆಡೆ ಭಂದಸ್ಸು, ಸಬ್ಬೊಲೆ ಬಳಕೆಡ್ ಆತೊಂಜಿ ಪೊರ್ಲು ಇಜ್ಜೆಂದ್ ಪನೊಲಿ.

‘ಸುವಾರ್ತಾ ಕ್ರೈಸ್ತರೆ ಸಬೆಟ್ ನಡಪು ದೇವಾರಾದನೆದ ಕ್ರಮ’ (ಲಿಟರ್ಜಿ ಆಫ್ ದಿ ಬಾಸೆಲ ಜರ್ಮನ್ ಇವಲಾಂಜಿಕಲ್ ಮಿಷನ್ ಚರ್ಚ್ ಇನ್ ಸೌತ್ ವೆಸ್ಟರ್ನ್ ಇಂಡಿಯಾ) ಪ್ರಾರ್ಥನೆದ ಕ್ರಮೊನು ತೆರಿಪಾವಿ ಬೂಕು. ಉಂದೆತ್ತ ರಡ್ಡನೆ ಪ್ರಕಟಣೆ 1897ಡ್ ಆಂಡ್. ಉಂದೆಟ್ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಲು ಬೊಕ್ಕ ಆಚರಣೆಲು ಎಂದೆಡ್ ರಡ್ಡ್ ವಿಬಾಗೊಲು ಉಲ್ಲ. ಆಚರಣೆಲೆ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿನ್ ಉಂದೆಟ್ ಕೊರ್ತೆರ್. ಮದಿಮೆದ ಸಂದರ್ಬಡು ಪನ್ನಿ ಪಾತೆರೊ ಇಂಚ ಉಂಡು. “ದೇವರೇ, ನಿನ್ನೆಲಾ ನಿನ್ನ ದಯೆ ಇತ್ತಿಚಿತ್ತೊನುಲಾ ಪಿದುಕೊಣು ಲೆಕ್ಕ ಯೆಕುಳೆಗ್ ಬುದ್ಧಿ ಕೊರ್ಲ. ಬೊಳ್ಳುದ ಬಾಲೆಲು ಆದ್ ನಿನ್ನ ವಾಕ್ಯೊಗು ಸರಿಯಾದ್ ನಿನ್ನ ದುಂಬು ನಡತೋಣಿಯೆರೆ ಆಪಿಲೆಕ ಇತ್ತೆ ಸಾರಿಯೆರೆ ಉಪ್ಪುನಿನ ಪಾತೆರೊಡ್ಪು ಯೆಂಕುಳೆ ಹೃದಯೊಡು ನಿನ್ನ ಬೊಳ್ಳುನು ಮೂಡಾಲ”

‘ಯೇಸು ಮಲ್ತಿ ಪರ್ವತ ಪ್ರಸಂಗ’ ಗಮನಾರ್ಹವಾಯಿನ ನಣೊಂಜಿ ಬೂಕು. ಪೊಸ ಒಡಂಬಡಿಕೆದ ಅಜತ್ ದತ್ತಿನ ಬಾಗೊ. ಈ ಕಣ್ಯ ಬೂಕು ಎಡ್ಲೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆತಂಡ್.

‘ನಮ್ಮ ಕರ್ತವೆ ಆಯಿ ಯೇಸುಕ್ರಿಸ್ತ ಶ್ರಮಳೆ ವರ್ತಮಾನ’ ಕ್ರೈಸ್ತ ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯೊಡು ನಣೊಂಜಿ ಮುಕ್ಯವಾಯಿನವು ಎಂದ್ ಪಣೊಲಿ. ಕ್ರಿಸ್ತನ ಅಕೀರಿದ ದಿನೊಕುಲೆ ಬಗ್ಗೆ ಉಂದೆಟ್ ವಿವರ ಉಂಡು. ಕ್ರಿಸ್ತನ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಉಂದು ಸಂದೇಶೊ ಕೊರ್ಪುಂಡು. ತುಳು ಬಾಸೆದ ಸರಿಯಾಯಿನ ಬಳಕೆಗ್ ಎಚ್ಚ ಗಮನ ಕೊರ್ತೆರ್. ಮಿಶನರಿದಕುಲು ದರ್ಮ ಪ್ರಚಾರ ಮಾತ್ರ ಮಲ್ಪಂದೆ ಜನಕುಲೆನ ಎಡ್ಲೆಪ್ಪುಗಾತ್ರೆಲ ಬೆಂದೆಡ್ ಅಕುಲೆನ ಪಿರ್ತಿನ್ ಸಂಪರ್ತೆರ್. ಎಡ್ಲೆತಾದಿಡ್ ಬದ್ಲೊಡು ಎನ್ನಿನಯಿಕ್ ಅಕುಲೆನ ಬರವುಲು ಎಚ್ಚ ಒತ್ತು ಕೊರ್ಪೊ.

‘ನೀತಿ ವಚನೊಲು’ ಅವ್ವೇ ರೀತಿದ ಒಂಜಿ ಎಡ್ಲೆ ಬೂಕು. ಬೈಬಲ್ ಗ್ರಂಥೊದ ಅಂಸೊಲು ಉಂದೆಟ್ ಬಾರೀ ಲಾಯಿಕ್ಡ್ ಬತ್ತಂಡ್.

ಉದಾರ್ಮಗ್,

ನಿನ್ನ ಬದ್ಕೆಗ್ ಬಾಗ್ಲೊಡ್ಪುಲಾ ನಿನ್ನ ಮಾತ ಹುಟ್ಟೊಳಿದ

ಪೊಸ ಫಲೊಡ್ಪುಲಾ ಯಹೋವಗ್ ಮಾನ ಕೊರ್ಲ

(ಜ್ಞಾನೋಕ್ತಿ 3:9)

ಅಂಚನೆ,

ತನ್ನ ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮನ್ ಶಾಪಿಯುನಾಯೆ ಯೇರಾ, ಆಯೆ

ತುಡರ್ ತೆಕ್ಕಡ್ ಗರ್ಗಂಡ ಕತ್ತಲೆಡ್ ಬೂರುವೆ.

ಮುಲ್ಪ ಹುಟ್ಟೊಳಿ, ಮಾನ, ಗರ್ಗಂಡ ಕತ್ತಲೆ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಪದ ಪ್ರಯೋಗೊಲು ತುಳುತ್ತ್ ಪೊರ್ಲುನು ತೋಜಾವೊ. ಯೇಸು ಕ್ರಿಸ್ತರೆ ಕತೆನ್ ಪನ್ನಿ ‘ಎಕ್ಲೊಡಸ್’ ತುಳುಟ್ಟು ‘ಮೋಸೆನವು ರಡ್ಡನೆ ಪುಸ್ತಕ ಹೊರಡೋಣ’ ಪುದರ್ಡ್ ಬೊಲ್ಪು ತೋಜ್‌ದಂಡ್. ‘ದಿನ ದಿನತ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಳೊ’ ಜನೊಕಲೆಗ್ ಬೋಡಾದ್ ಸರಳ ರೂಪೊಡು ಅನುವಾದವಾಯಿನ

ಬೂಕು. ಉಂದೆಟ್ ರಡ್ಡ್ ಬಾಗೊಲು ಉಲ್ಲ. ಸುರುತ್ತಯಿಟ್ ದೇವರೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಪತ್ತ್ ಆದೇಶೊಲು, ವಣಸ್ ದ ಪೊರ್ತುಡು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ವಣಸ್ ದ ಬೊಕ್ಕದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಪೂಜೆ ಮಲ್ಪುನ ಸಮಯೊದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಉಂಡು. ರಡ್ಡನೆ ಬಾಗೊಡು ಒಂಜಿ ವಾರೊಡು ಮಲ್ಪಿನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಲೆ ಪಟ್ಟಿ ಉಂಡು. ಒರಿನ ನಾಲ್ ಬಾಗೊಲೆಡ್ ಪ್ರತಿ ಒರಿಯನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ಕುಟುಮೊದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ಅಕೇರಿದ ಗಳಿಗೆಡ್ ಉಪ್ಪಿನಕುಲೆಗ್ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಲು ಉಲ್ಲ.

‘ಪರ ಪೊಸ ಒಡಂಬಡಿಕೆದ ಕಥೆಕುಲು’ ಸತ್ಯವೇದದ ಕೆಲವು ಕತೆಕುಲೆ ಅನುವಾದೊಲು ಈ ಸಂಚೆಡ್ ಸೇರ್‌ದೊ. ಸುಲಬವಾದ್ ಓದಿಯೆರೆ ಅನುಕೂಲ ಆಪಿಲೆಕ ಬಾಸೆ ಉಂಡು. ಜೋಕುಲೆಗಾತ್ರೊನೆ ಬರೆಯಿನ ಬೂಕು ಉಂಡು. ಜಾನ್ ಬುನಿಯನ್ ಬರೆಯಿ ‘ಪಿಲಿಗ್ರಿಮ್ಸ್ ಪ್ರಾಗ್ರೆಸ್’ ಬೂಕುಲ ತುಳುಕ್ಕು ಅನುವಾದ ಆತ್‌ಂಡ್. ಗ್ರಾಮ್ಯ ಬಾಸೆಡ್ ಬರೆಯಿನೆಡ್ಲಾವರ ಎಚ್ಚ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಉಂಡು ಅರ್ತ ಆಪಿಲೆಕ ಉಂಡು.

‘ಆತ್ ಪೊರ್ತುದಗ ನೆಲಮಾಳಿಗಡ್ ಇತ್ತಿ

ಪ್ರಯಾಣದಾಕುಳು ಶನಿವಾರ ನಡೀರ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಐತ್ತಾರ್

ಮಲ್ಯಾನೆಂಗ್ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಳ್ಳೊಣ್ಣಿತ್ತೆರ್.

‘ತುಳು ಜೋಕುಳೆ ಗೀತೊಳು’ ಜೋಕುಳೆಡ ದೇವರೆ ಭಕ್ತಿ ಬರ್ಪಾವುನ ಉದ್ದೆಸೊಡು ರಚನೆ ಆಯಿನವು. ಎಡ್ಲೆ ರಾಗೊಡು ಪಣಿಯೆರ ಅನುಕೂಲ ಆಪಿಲೆಕ ದಾಟಿಲ ಉಂಡು.

ಯೆನ ಯೆಡ್ಲೆ ಜೋಕುಳೆ ಕತೆ ಇತ್ತೆ ಪಿನ್ನಾವೆ

ಯೆಡ್ಲೆ ಕಥೆ ಪಣ್ಣಿಗ ಕೊನಿಕೊರ್ಲೆ ಮಾತೆರ್‌ಲಾ

ಕಾಂಡೆ ಯೆಡ್ಲೆ ಜೋಕುಳು ಜೆತ್ತಿನಳ್ತ್ ಲಕ್ಕೊಣ್ಣು

ದೇವ್ರೆ ದಯ ನಟ್ಟೊಡು ಕುಂಟು ಮಿನಿ ಪಾಡೊಡು

ಮಲ್ಯಕೆಲಾಂಡ್ ನಿದ್ರದಾಯೆ

ಮೂಡ್‌ಂಡ್ ಪೊರ್ತು ತೂಪುಜನಾ

ಪಕ್ಕಿಳೆ ರಾಗ ಕೇಣುಂಡತ್ತಾ?

ತೂಲ ಈ ಪೊಸ ಕಮ್ಮೆನಲಾ.

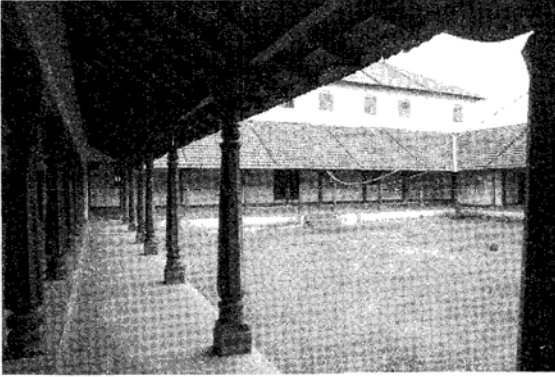
ಮುಗಿತಲ:

ಮಿಶನರಿದಕುಲು ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ಬತ್ತದ್ ತುಳುವೆರೆಗ್ ಬಾರೀ ಸಾಯೊ ಆಂಡ್ ಎನ್ನಿನವು ಅಕುಲೆನ ಬರವುದ ಬೆನ್ನಿನ್ ತೂಂಡ ತೆರಿಪುಂಡು. ನಿಗಂಟ್, ವ್ಯಾಕರಣ, ಪಾಟಪುಸ್ತಕೊಲು, ದಾರ್ಮಿಕ ಗ್ರಂಥೊಲೆ ಅನುವಾದ ಇಂಚ ಪಲ ನಮುನೆದ ಬೂಕುಲು ನಂಕ್ ತಿಕ್ಕನವು ನಮ ಬಾಗ್ತೊಂದೆ ಪನೊಡು. ಅಕುಲೆನ ಒಟ್ಟು ಬರವುಲೆನ್ ತೂನಗ ಕಬಿಲೆಲೆ ಅನುವಾದೊನೆ ಎಚ್ಚಾದ್ ತೋಜುಂಡು. ತುಳು ಬರವುಗೊಂಜಿ ಎರ್ತೆ ಕೊರ್ತವು ಅಕುಲೆನ ಮಾಮಲ್ಲ ಕಾನಿಕೆ ಎಂದೆ ಪನೊಲಿ. ಬೈಬಲ್ ಬೂಕುನು ಆದರಿತ್‌ದೆ ಎಚ್ಚ ಬೂಕುಲು ಬತ್ತಂಡಲ ತುಳುತ್ತ್ ಪೊರ್ತುನು ಬರವುಡು ತೆರಿಪ್ಪಾವಿ ಪ್ರಯತ್ನೊನು

ಮೆಚ್ಚೊಡಾಪುಂಡು.ಅನುವಾದ ಮಲ್ಪಿ ಸಂದರ್ಬೊಡು ಬಾಸೆದ ಬಗ್ಗೆ ಬೋಡಾಯಿನಾತ್ ಗಮನೊ ಕೊರ್ತೆರ್. ಅನುವಾದ ಎನ್ನಿನವು ಒಂಜಿ ಸಾಹಸೊದ ಕೆಲಸೊಂದೆ ಪನೊಲಿ. ಅವುಲ ಬೇತೆನೇ ಒಂಜಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಹಿನ್ನೆಲೆಡ್ ಬೈದಿನಕುಲು ನಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್ ಅರ್ಥೊ ಮಲ್ಪೊಣಿಯರ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಾಯಿನವು ಒಂಜಿ ಅಚ್ಚರಿದ ಸಂಗತಿ. ಕ್ರೈಸ್ತ ಮತೊತ್ತ ತಿರ್ಲ್‌ನ್ ತುಳುಕ್ತು ಅನುವಾದ ಮಲ್ಪಿ ಸಂದರ್ಬದ ಹಿನ್ನೆಲೆನ್, ಆ ಪೊರ್ತುಗು ಎದುರಾಯಿ ಸಮಸ್ಯೆಲೆ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ಪೊಡಾಯಿ ಅಗತ್ಯ ಉಂಡು.

ತೂಯಿನ ಬುಕುಲು

1. ಕೇಕುಣ್ಣಾಯ, ಪದ್ಮನಾಭ ಕೆ. 1995 ರೆವ. ಆಗಸ್ಟ್ ಮೇನರ್, ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮಂಗಳೂರು
2. ನಾವಡ ಎ.ವಿ ಇತರೆರ್ (ಸಂ) 2007 ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ
3. ಭಟ್, ವಿಷ್ಣು ಪಾದೇಕಲ್ಲು (ಸಂ) 1992 ತುಳುವರಿವರು, ರಾ.ಗೋ.ಪೈ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ, ಉಡುಪಿ
4. ರಮೇಶ್, ಕೆ.ವಿ. 1968. ತುಳುನಾಡಿನ ಇತಿಹಾಸ, ಗೀತಾ ಬುಕ್ ಹೌಸ್, ಮೈಸೂರು (ರಾ.ಗೋ.ಪೈ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ, ಉಡುಪಿ ಪರವಾಗಿ)
5. ರಾವ್ ಗಣಪತಿ ಐಗಲ್ 2001 ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಾಚೀನ ಇತಿಹಾಸ, ರಾ.ಗೋ.ಪೈ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ, ಉಡುಪಿ

ಸಿರಿ ಪಾಡ್ಡನೊಲೆಡ್ ಗುತ್ತು ಎರಮನೆಕುಲು

ಸಾಯಿಗೀತಾ

ಸಿರಿ ಪಾಡ್ಡನೊಲೆನ ತೌಲನಿಕ ಅಧ್ಯಯನದ ಪೂರ್ತುಡು ಅವೆಕ್ಕಲೆಡ್ ಬರ್ಪಿನ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಎರಮನೆ, ಗುತ್ತುಲೆದ ಬಗ್ಗೆ ತೆರಿವೊನುನ ಅವಕಾಶಲಾ ತಿಕ್ಕಂಡ್. ಎರಮನೆ, ಗುತ್ತುಲೆಗ್ ಉಪ್ಪುನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮುಲ್ಪ ಮಸ್ತ್ ತೋಜಿದ್ ಬತ್ತಿಜೆಡಲಾ ಒಂಜಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ದಿಟ್ಟಿಡ್ ತೊನಗ ತೆರಿವುಂಡು.

ಪಾಡ್ಡನೊಲೆಡ್ ಎಚ್ಚಿನ ಇಲ್ಲೊಲೆನ್ “ಎರಮನೆ” ಪಂಡ್‌ದೇ ಉಲ್ಲೇಖ ಆತ್ಂಡ್. ಆಂಡ ದುಂಬು ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕನೇ ಆ ಇಲ್ಲಲೆದ ಅಂತಸ್ತ್ ವ್ಯತ್ಯಾಸೊನು ಗುರ್ತ ಮಲ್ಪೆರೆಲಾ ಸಾದ್ಯ ಉಂಡು. ಬಿರ್ಮಾಳುವೆರೆನ ಸತ್ಯನಾಪುರದ ಎರಮನೆನ್ ಮಾತಾ ಕಡೆಟ್ಲಲಾ ಎರಮನೆಂದೇ ಗುರ್ತ ಮಲ್ತೊಂದೆರ್. ಸತ್ಯನಾಪುರದರಮ್ಮನೆಗ್ ಗುತ್ತು ಪಾಲವೆರ್ ಸೇರ್ದ್ ವಾರಸುದಾರಿಕೆ ಕೊರ್ಪಿನ ಕ್ರಮಲಾ ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪಿನೆಡ್ಲಾತ್ರ ಉಂದು ಅರಸಾಳ್ವಿಕೆದ ಅರಮನೆಂದ್ ಗುರ್ತ ಮಲ್ಪೊಲಿ.

“ಸರ್ವಾಭರಣಗಳಿಂದ ಆ ಕಾಯವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿ ಗದ್ದಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿದರು. ಪಟ್ಟದ ಉಂಗುರವನ್ನು ತೆಗೆದು “ಅಕ್ಕರಸು ಪೂಂಜಿದಿಯಾಗಿ ಬಾಳು” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಿರಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರು.”

[ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಗಡೆ ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಪುಟ 312]

ಈ ಪಟ್ಟ ತಿಕ್ಕನೆಡ್ಲ ಬೊಕ್ಕನೇ ಸಿರಿಗ್ “ಅಕ್ಕರಸು ಪೂಂಜಿದಿ” ಪನ್ನಿ ಪುದರ್ ಬರ್ಪುಂಡು.

ಆಂಡ ಸಂಕರು ಪೂಂಜೆದಿನ ಬಸಲೂರುದ ಇಲ್ಲನ್ “ಬಸಲೂರ ಗುತ್ತು ಎರಮನೆ”ಂದ್ ಪನ್ನಿನೆನ್ ತೊವೊಲಿ. ಅರಸೊತ್ತಿಗೆಡ್ಲ ಬೊಕ್ಕದ ಸ್ಥಾನ ಗುತ್ತುದಕ್ಲೆನವು.

ಸಿರಿ ಪಾಡ್ಡನಲೆಡ್ ಮಸ್ತ್ ಇಲ್ಲಲೆನ್ ಗುತ್ತಂದು ಗುರ್ತ ಮಲ್ದಿನೆನ್ ತೂವೊಲಿ.

“ಆತನೆ ಪೂರ್ತುಡು ಬಸಲೂರ ಗುತ್ತಡು

ಕೂಡಾನ ಮಂದೆ ಕೂಡು ಪಾಡೊಂದರೆ ಕಾಂತು ಪೂಂಜೆರ್”

[ಗೋಪಾಲ ನಾಯ್ಕ, 148/2205-06]

“ನಾರಾಯಿನ ನರುವ ಗುತ್ತದ ರಂಗೋಜಿ ಸೀನಪ್ಪೆರ್”

[ಅವ್ವೇ, 244/4117]

“ಸೂಲೂರು ಗುತ್ತದ ಸಂಕರಾಲ್ವನ ಮಗೆ ಅಣ್ಣ ಸೆಟ್ಟಿ”

[ಅವ್ವೇ, 244/4120]

“ಕುಂಟಾಲಡಿ ಗುತ್ತಡು ಉಲ್ಲೇರೆ

ಪುತ್ತಾಡಿ ಬನ್ನಾಕುಲೆ ಬರಿ ಬಾಂದ್ಲೊ”

[ಅವ್ವೇ, 308/5422-23]

“ಬೊಲ್ಯೊಟ್ಟು ಬೊಲ್ಯೊಟ್ಟು ಪನ್ನಿ ಗುತ್ತ ಮಗಾ”

[ಅವ್ವೇ, 328/5815]

“ಉಜಮಾರ ಗುತ್ತಡು ಬಾಮು ಕಿಲ್ಲೆರೆಗ್”

[ಅವ್ವೇ, 442/8073]

“ಕಾನೆಬೊಟ್ಟು ಗುತ್ತ ಒರಿದ್‌ಂಡಾಯೇ”

[ಅವ್ವೇ, 714/13336]

“ಆವ ಸಮಯೊಡು ಕೊಟ್ಟಾಡಿ ಕೊಡ್ನರಾಳುವೆರ್”

[ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ, ಪುಟ 195]

“ಗುತ್ತ” ಪನ್ನಿನ ಇಲ್ಲುಲತ್ತಂದೆ ಬರಿಕೆ (ಅಂಗರ ಜಾಲ ಬರಿಕೆ), ಪರಾಡಿ/ಪರಾರಿ (ಕೇಂಜ/ಕೆಲಿಂಜ/ಕೆದಿಂಜ ಪರಾರಿ) ಉಂದೆಕ್ಕಲೆನ್ನ ಸಿರಿ ಕಾವೊಲೆಡ್ ತೂವೊಲಿ.

ಸಿರಿ ಕಾವೊಲೆಡ್ ತಿಕ್ಕುನ ಗುತ್ತ ಎರಮನೆತ್ತ ವಿವರೊಲು

ಸತ್ಯನಾಪುರದ ಎರಮನೆತ್ತ ಆರ್ಯಬನ್ನಾರ್ ತನಕ್ಕ ಸಂತಾನ ಇಜ್ಜಂದಿನ ಬೇನೆನ್ ಪನ್ನಗ ಅರೆನ ಎರಮನೆತ್ತ ವಿವರೊಲು ತಿಕ್ಕುವ.

“ಸತ್ಯನಾಪುರಂದ ಎರಮನೆದ್ ಎನ ಕಾಲೊಡು

ಸಾವಿರ ದಂಡ್ ಮಡಲ್ ಪಾಡೊಂದಿತ್ತೆ

ಇನಿ ಸಾವಿರ ಕೀತ್ ಮಡಲ್ ಪಾಡೆರೆ

ದಿಕ್ಕ ದೆಸೆ ಇಜ್ಜೆಗೆನ

ಎನ ಕಾಲೊಡು ಸಾರ ಕಟ್ಟ ಮುಲಿ ಪಾಡೊಂದಿತ್ತೆ

ಇನಿ ಸಾವಿರ ಸೂಡಿ ಮುಲಿ ಪಾಡ್ಯೆರೆ ದಿಕ್ಕ ದೆಸೆ ಇಜ್ಜೆಂದ್

ಸಿಂತೆಡ್‌ಲಂತಾರ ಪೋಪೆರ್ ಒರಿ ಅಜ್ಜೆರ್‌ಗೆನ”

[ರಾಮಕ್ಕ ಮುಗ್ಗತಿ, ಪುಟ 2]

“ಸಾವಿರ ಕಟ್ಟ ಬೆದರ್ ಪಾಡ್‌ಬಿ ಎರಮನೆ

.....

ಸಾವಿರ ತುಂಡು ಬೆದರ್ ಪಾಡ್‌ಬಿ ದಿಕ್ಕು ದಿವಾನೊ
ಇದ್ಯಾಂದಿ ಕಾಲೊ ಬತ್ತದ್ ಪೋಂಡತ್ತೊಂದು ಪನ್ನೆರಜ್ಜೆರೊ”

[ಗೋಪಾಲ ನಾಯ್ಕ, 86/963-966]

ಈ ವಿವರಲೆನ್ ತೂನಗ ಎರಮನೆತ್ತ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆ ತೋಜುಂಡು. ಎರಮನೆತ್ತ
ಉಲಾಯಿದ ವಿವರೊಲು ಇಂಚ ತಿಕ್ಕುವ.

“ದಾರು ಪೋದು ಎರಮನೆದ ಸಾನೆರಿ ಚಾವಡಿಗ್ ಪೋಯಲ್
ಕಲ್ಲ ಕಲೆಂಬಿಡ್ ಬೆರಮನ ಪಡಿ ಸಂಪಗೆ ದೀಯೊಲು”

[ರಾಮಕ್ಕ ಮುಗ್ಗರ್ತಿ, ಪುಟ 9]

“ಆರ್ಯಬನ್ನಾರು ಬಿರ್ಮು ಪಾಲವೆ ಸತ್ಯನಾಪುರದ ಎರಮನೆಡ್

.....

ಚಿಕ್ಕ ಚಾವಡಿ ನಜ್ಜೆರ್ ಪೋಯಿನ ಉಂಡು
ಚಿಗ್ಗ ಮಂಟಮೊಗು ನಜ್ಜೆರ್ ಪೋಯೆರ್ ದಾನೆ
ನಜ್ಜೆರ್ ತೂಂಕನಂದ ಉಜ್ಜಾಲ್‌ಡ್ ಕುಲ್ಲಿನ ಉಂಡು

[ಗೋಪಾಲ ನಾಯ್ಕ, 48/167-172]

“ಪೂಜಿಡಿ ಬಾಜಿರೊಡು ಸಾರಿದೊಲಿ ಸಕ್ಕನಂದಲ್ಯ ಪಾಡಾದೆರ್”

[ರಾಮಕ್ಕ ಮುಗ್ಗರ್ತಿ]

“ಕೊಟ್ಟುದೀಪಿ ಕೊಟ್ಟಾರೊಗು ಅಜ್ಜೆರ್ ಪೋಯೆರ್

.....

ಪೆರಿಯ ಮುಂದಿಲ್‌ಗ್ ಜತ್ತೊಂಡೆರಜ್ಜೆರ್
ಉಲಮುಂದಿಲ್ ಪಿರ ಪಕ್ಕ ಬುಡಿಯೆರ್ ಕಂಚಿನಂದ ದಾರಂದ
ಕಲ್ಲ ಪಡಿಪ್ಪಿರೆನಜ್ಜೆರ್ ಕಡತೊಂದು
ಮಂಜಿಕೊಟ್ಟ ದಾಂಟೊಂದು ಪಿದಮುಂದಿಲ್ ಪತ್ತೊಂದು
ಎಲ್ ಪಜ್ಜೆ ಎಲ ದುಂಬು ಪೋನಗ
ಪತ್ತ ಪದಿನಾಜಿ ಮುಟ್ಟು ಉಂಡೆ”

[ಗೋಪಾಲ ನಾಯ್ಕ, 48-50/190-204]

“ಅಜ್ಜೆರೆನ ಸತ್ಯನಾಪುರದ ಬಂಗಾರಿನ್ನ ಮುಟ್ಟಿಕಲ್ ಜೈದೊಲು
ಚಾಲ ಮುಂದಿಲ್‌ಗ್ ಜತ್ತೊನು ಬತ್ತಲ್ ದಾರು ಓ”

[ರಾಮಕ್ಕ ಮುಗ್ಗರ್ತಿ, ಪು.6]

ಈ ಸಾಲ್‌ಲೆಡ್ ಎರಮನೆತ್ತ “ಸಾನೆರಿ ಚಾವಡಿ”, ಅವುಲಿತ್ತಿನ “ಕಲ್ಲಕಲೆಂಬಿ”,
“ಚಿಕ್ಕ ಚಾವಡಿದ ಚಿಗ್ಗ ಮಂಟಮೆ”ಡ್ ತೂಂಕನದ ಉಜ್ಜಾಲ್, ಕುಲ್ಲಿಯೆರೆ ಅನ್ನೂಲ
ಆದಿತ್ತಿನ ಬಾಜಿರೊಲು, ಬೋದಿಗದ ಕಂಬೊಲು ಬೊಕ್ಕ ಎರಮನೆಡ್ ತಿರ್ತ್ ಜಪ್ಪೆರೆ

ಪದಿನಾಜಿ ಮುಟ್ಟುಲು ಇತ್ತಿನೆನ್ ತೆರಿವೊಲಿ. ಅರಮನೆ ಎತ್ತರಡ್ ಇತ್ತಂಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೆರಿಯುಂಡು. ಕೆಲವು ಪಾಡ್ವನೊಲೆಡ್ ಈ ಮುಟ್ಟಿಕಲ್ಲೆನ್ “ಬಂಗಾರಿನ್ನ ಮುಟ್ಟಿಲ್”ಂದ್‌ಲಾ ಪನ್ನೆರ್. ಕೆಲವು ಕಡೆಟ್ ಇಲ್ಲೆನ್ ಏಳುಪ್ಪರಿಗೆದ ಇಲ್ಲೆಂದ್‌ಲಾ ಪನ್ನಿನ ಉಂಡು.

“ಏಳುಪ್ಪರಿಗೆದ ಮೇಲ್‌ಡ್ ಗಿಳಿಸುವೆಡ್ ತೂದು”

[ಗೋಪಾಲ ನಾಯ್ಕ]

“ಇನಿ ಅಜ್ಜೆರಾಂಡಲ ಪೋವುದು ಪೊಗೈರ್
ತೆನ್ನಾಯಿ ಇಲ್ಲೆ ಸಿರಿ ಪದೊಲಿಗ್
ಬಲ್ಲೆ ಪತ್ತಿ ಬೊಲ್ಲಿ ಮಾಡೊಗು
ಕತ್ತಲೆದ ಕರಿಯ ಕೋಣೆಗ್ ಪೋತೆರ್‌ಗೆನಾ”

[ರಾಮಕೃ ಮುಗ್ಗರ್ತಿ, ಪುಟ 3]

ಈ ಕತ್ತಲೆದ ಕೋಣೆನೇ “ಏಲದೆ ಯಮಗುಂಡ” [ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ ಪುಟ 154] ಪನ್ನೆರ್.

ಇಲ್ಲದ ಎದುರುಡ್ ಮೂಡಾಯಿಡ್ ಮೊಗಸಾಲೆದೆದುರು ತುಲಸಿ ಕಟ್ಟಿ ಇತ್ತಂಡ್‌ಂದ್ ವಿವರ ತಿಕ್ಕುಂಡು.

“ಇನಿ ಮೂಡಾಯಿ ಮುಕ್ಕಸಾಲೆಡ್‌ಗೆನಾ
ಇನಿ ತೊಲಚಿ ಮಂಟಮೆದ ಎದುರುಡುಗೆನಾ”

[ರಾಮಕೃ ಮುಗ್ಗರ್ತಿ, ಪುಟ 5]

ಇಲ್ಲದ ಪಿದಯಿ ಸುತ್ತುದ ವಿವರೊಲು ಇಂಚ ಉಲ್ಲೆ:
“ನಮ್ಮ ಸತ್ಯನಾಪುರದ ಎರಮನೆ
ರಡ್ ಬಾಕಿಲ್ ಉಂಡು ಮಗಾ
ದರ್ಮದ ಬಾಕಿಲ್ ಪನ್ನುನ ಆನೆಬಾಕಿಲ್ ಉಂಡು
ದರ್ಮದ ಬಾಕಿಲ್ ಪಾಡೊನ್ನ ಮಗಾ
ಕರ್ಮದ ಬಾಕಿಲ್ ಕುಡು ಬಾಕಿಲ್ ಉಂಡು ಮಗಾ
ಅಯಿನ್ ದೆತ್ತೊಂಡ್ರೆಲ್ ಮಗಾ ದಾರು ಪಂಡೆರೇ”

[ಗೋಪಾಲ ನಾಯ್ಕ, 54-55/314-318]

“ಇನಿ ಪೋಯಿನಕುಲುಗೆನಾ ಸತ್ಯನಾಪುರದರಮನೆಡ್‌ಗೆನಾ
ಸುತ್ತು ಮದಿಲ್ ದಾಂಟುವೆರ್
ಆನೆ ಬಾಕಿಲ್ ಅಮರಪ್ಪ ಪೊಗೈರ್‌ಗೆನಾ”

[ರಾಮಕೃ ಮುಗ್ಗರ್ತಿ, ಪುಟ 32]

“ಮೂಡಾಯಿ ಪನೆನಡೆಗ್ ತೋಜಾಯಿ ಗುವೆನಡೆಗ್ ಪೋತೆರ್‌ಗೆನಾ
ಕಂಕಣೆತ್ತಿ ಕಲ್ಲ ಮರಾಯಿ ಮರಂಕಣೆ ಪಾಡ್ಯೆರ್‌ಗೆನಾ
ಅಕ್ಕಸದ ಅಟ್ಟಿಪಣೆ ಕೈಕೊರೊ ಬಗ್ಗಾವೆರಜ್ಜೆರೋ
ಒಂಜಿ ತೊಟ್ಟಿ ಮರಾಯಿ ಪಾತಾಲದ ಪನಿನೀರ್ ಒಯ್ದೆರ್‌ಗೆನಾ

ಕಲ್ಲಮರಾಯಿ ಗಿಡ್ಡಾಯಿರ್‌ಗೆನಾ ಕಂಚಿನ್ನ ಕೈ ಮರಯಿ ಪಾಡಿಯಿರ್‌ಗನಾ”

[ರಾಮಕ್ಕ ಮುಗ್ಗರ್ತಿ, ಪುಟ 32]

“ಪತ್ತ ಪದಿನಾಜಿ ಮುಟ್ಟು ಜತ್ತಿಂಚಿನಜ್ಜೆರ್
ಏಲಜ್ಜೆ ಎಲದುಂಬು ಪೋನಗ ಸನ್ನ ತೋಡು

.....

ತೋಡುಗು ಕಲ್ಲ ಪಾಪು
ನೂತ್ರ ಮುಡಿ ಬೈಲ್
ಪದ್ಮ ಕಟ್ಟಿ ಗೆಂದ ತಾರೆ
ಚೆಂಡ್ ಪಾಡಿತ್ತಿ ಚೆಂಡಿತ್ತಿಮಾರ್
ಪೂ ಪಾಡಿನ ಪೂಕರೆದ ಕಂಬುಲದ
ಕಟ್ಟಪ್ಪಣಿ”

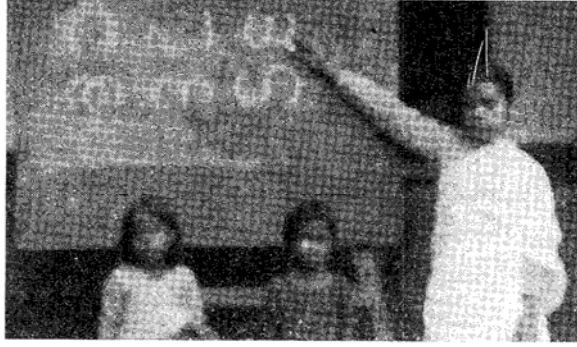
[ಗೋಪಾಲ ನಾಯ್ಕ, 265/208-225]

ಎರಮನೆತ್ತ ಎದುರು ತೂನಗ ಬಿರ್ಮಾಳುವರೆನ

“ಬೈಲ್‌ದ್ ಎಂಕ್ ನೂತ್ರ ಮುಡಿ ಬಯಿಲ್ ಉಂಡು ದಾನೆ
ಬೊಟ್ಟುಡು ತಾನ್ ಸಾರೊ ಮುಡಿ ಬೊಟ್ಟು ಎಂಕ್ ಉಂಡು”

-ಈ ಆಸ್ತಿದ ವಿವರಲಾ ಉಂಡು

ಇಂಚ ಮಲ್ಲ ಇಲ್ಲೊಲೆದ ವಿವರೊಲು ಅಲ್ಲಲ್ವ ಸಿರಿ ಕಾವ್ಯೊಲೆಡ್ ಉಲ್ಲ. ಇಂಚ
ಮಂಡೆ ನಿಲ್ಕಾವುನ ವಿವರಲೆನ್ ಮಾತೆನ್ ತೂನಗ ಒಂಜಿ ಕಾಲೊಡು ತುಳುನಾಡ್‌ದ
ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಒಂಜಿ ಅಂಗನೇ ಆದಿತ್ತಿನ ಮಾಮಲ್ಲ ಇಲ್ಲದ ಚಿತ್ರಣ
ಓದುನಕ್ಲೆನ, ಕೇಣುನಕ್ಲೆನ ಉಲಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ತೋಜುಂಡು.

ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನ್

ತುಳು ಲಿಪಿ - ಕೆಲವು ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

ಡಾ| ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಬೆಳ್ಳೂರು

ಪಳೆಯುಳಿಕೆಲು ಬೊಕ್ಕ ಪುರಾತತ್ವ ವಸ್ತುಲೆನ ಮಿತ್ ಬರೆಯಿನಂಚಿನ ಸಂಕೇತೊಲೆ ಆಧಾರೊಡು ಲಿಪಿತ್ತ ಉಗಮದ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಯಿನ ತೀರ್ಮಾನೊಗು ಬತ್ತಿನ ಲಿಪಿಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ್ ಪನ್ನಿನಂಚಿನ ನರಮಾನ್ಯನ ಮಸ್ತ್ ಸಂಶೋಧನೆಗ್ಗೆನ ಪೈಕಿ ಲಿಪಿಲಾ ಒಂಜಿ.

ಲೋಕೊದ ನಾಗರಿಕತೆಲೆನ ಒಟ್ಟೊಟ್ಟಿಗೆ ಬುಲೆತ್ ಬತ್ತಿನ ಲಿಪಿ ಸಂಪ್ರದಾಯೊಲು ಮಸ್ತ್ ಅವಸ್ಥಾಂತರೊಲೆನ್ ದಾಂಟ್‌ದ್ ಇತ್ತೆದ ರೂಪೊಗು ಬತ್ತ್‌ದೊ. ಲಿಪಿಕ್ಲೆನ ಉಗಮತ ಬಗ್ಗೆ ಏತೇತೋ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಕತೆಕುಲು ಇತ್ತಂಡಲಾ ಪಾತೆರಗ್ ಬರವಣಿಗೆದ ಸಾಂಕೇತಿಕ ರೂಪೊ ಕೊರ್ಪಿನ ಪ್ರಯತ್ನನೇ ಲಿಪಿ ಪುಟ್ಟರೆ ಮೂಲ ಕಾರಣ ಪನ್ನಿನ್ಯೆಟ್ ರಡ್ಡ್ ಪಾತೆರಿಚ್ಚಿ.

ಪಾತೆರದ ಉಚ್ಚಾರೊಲೆಗ್ ಲಿಖಿತ ಸಂಕೇತೊಲೆನ್ ಕೊರ್ಪಿನವು ಲಿಪಿ. ಒಂಜಿ ಲಿಪಿ ಸಂಕೇತೊನು ತೂನಗ ಅಯಿನ್ ಉದ್ದೇಶಿಸ್‌ನಂಚಿನ ಉಚ್ಚಾರ ಮಲ್ಪರೆ ತೀರುಂಡುಂದಾಂಡ ಬರೆಯಿನಾಯನಲ ಉಚ್ಚಾರ ಮಲ್ತಿನಾಯನಲ ನಡುವೆ ಒಂಜಿ ಒಪ್ಪಂದ ನಿರ್ಮಾಣ ಆಯಿನಂಚಿನೆ. ಈ ಒಪ್ಪಂದ ಒಂಜೇ ಭಾಷೆ ಪಾತೆರುನ ಜನ ಸಮುದಾಯತ ನಡುವೆ ಆನಗ ಆ ಭಾಷೆ ಆ ಲಿಪಿ ಸಂಕೇತೊನು ತನ್ನ ಚಾಕ್ಷುಷ ಸಂವಹನೊಗಾದ್ ದೆತೊನುನ ಹಂತೊಗು ಎತ್ತುದುಪ್ಪುಂಡು. ಅಥವಾ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಧ್ವನಿ ಸಂಕೇತೊಗು ಆ ಲಿಪಿ ಸಂಕೇತೊಚಾಕ್ಷುಷ ಮಾಧ್ಯಮ ಆಪುಂಡು.

ಒಂಜಿ ಲಿಪಿ ಸಂಕೇತೊನು ಒಂಜಿ ಭಾಸೆ ಪಾತೆರುನ ವಾ ಸಮುದಾಯೊ ತನ್ನ ಭಾಸೆ ಟುಪ್ಪಿನಂಚಿನ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಧ್ವನಿ ಸಂಕೇತೊಗು ಪರ್ಯಾಯವಾದ್ ಚಾಕ್ಷುಷ ಮಾಧ್ಯಮೊ ಆದ್ ದೆತೊನುಂಡೋ ಅವು ಆ ಭಾಸೆಗ್ ಒಗ್ಗುನಂಚಿನ ಲಿಪಿಯಾದುಪ್ಪುಂಡು. ಆಯಿನಿಡ್ತಾವರ ಲಿಪಿ ಒವ್ವೇ ಭಾಸೆತ ಸ್ವತಂತ್ರ ಸೊತ್ತ್ ಅತ್ತ್. ಜನ ಸಮುದಾಯೊ ಒತ್ತೊನ್ನ ಭಾಷೆಗ್ ಆಯಿನ್ ದೆತ್ತೊನೊಳಿ.

ಪಿರಾಕ್‌ದ ಕಾಲೊಡು ಪಾತೆರದ ಬದಲ್‌ಗ್ ಚಿಹ್ನೆ, ಸಂಕೇತೊ, ಗುರ್ತು - ಇಂಚಿ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ರೂಪೊಲೆನ್ ದೆತೊನುನಂಚಿನ ಪ್ರಯತ್ನ ಆಂಡ್. ಈ ಲೆಕ್ಕಂತಿನ ಬರವಣಿಗೆಗ್ Embryo writing ಪಂಡ್ ಪುದರ್. ಮೆಲ್ಲನೆ ಈ ಬರವಣಿಗೆ ಚಿತ್ರೊಲೆನ ರೂಪೊಗು ತಿರ್ಗ್ ಮನಸ್ಸೆದ ಭಾವೊಲೆನ್ ಚಿತ್ರೊಲೆನ ಮೂಲಕ ಸೂಚಿಸಾವುನ ಚಿತ್ರಲಿಪಿ ಅಥವಾ Pictography ಆದ್ ಬದಲಾಂಡ್. ಉಂದು ಬರವಣಿಗೆದ ಸುರುತ ಹಂತೊ. ಉಂದೆತ್ತ ಲೆಕ್ಕೊಡು ಒಂಜಿ ವೃತ್ತೊ ಸೂರ್ಮನ್ ಸೂಚಿಸಾವೊಲಿ, ನರಮಾನ್ಯನ ಚಿತ್ರೊ ನರಮಾನ್ಯನ್ ಸೂಚಿಸಾವೊಲಿ, ಮರತ್ತ ಚಿತ್ರೊ ಮರನ್ ಸೂಚಿಸಾವೊಲಿ. ಈ ಚಿತ್ರಲಿಪಿ ಭಾವಲಿಪಿಯಾದ್ ಬುಲೆಂಡ್. ಉದಾಹರಣೆಗ್ ವೃತ್ತೊ ಸೂಯಟ್ ಸೂಚಿಸಾವುನ ಒಟ್ಟುಗು ದೊಂಬುನ್ ಸೂಚಿಸಾವೊಲಿ. ಕಣ್ಣ್ ನೀರ್ ಜಪ್ಪುನ ಮೋರೆದ ಚಿತ್ರೊ ಬೇಜಾರೊನು ಸೂಚಿಸಾವೊಲಿ.

ಒಂಜಿ ಅತರಾವಸ್ಥೆ ಕರಿತ್ ಧ್ವನಿಲಿಪಿ ಅಥವಾ Phonography ಪುಟ್ಟಂಡ್. ಉಚ್ಚಾರತ ಧ್ವನಿಕ್ಲೆಗ್ ಬರವಣಿಗೆದ ರೂಪೊ ಕೊರ್ಪಿನ ಪ್ರಯತ್ನ ಉಂದು. ಉಂದೆಚ್ಚ syllabic ಶಬ್ದಾತ್ಮಕ ಬೊಕ್ಕ Alphabetic- ವರ್ಣಾತ್ಮಕ ಪಂಡ್ ರಡ್ಡ್ ವಿಧೊ. ಶಬ್ದಾತ್ಮಕೊಡು ಒಂಜೊಂಜಿ ಉಚ್ಚಾರ ಮನ್ನಿನ ಶಬ್ದೊಗುಲಾ ಒಂಜೊಂಜಿ ಲಿಪಿ ಸಂಕೇತೊ ಉಪ್ಪುಂಡು. ಮೋನೆದ ಚಿತ್ರೊ ಮೋನೆನ್ ಸಂಕೇತಿಸುನ ಬದಲ್ ಮೋನೆ ಪನ್ನಿನ ಉಚ್ಚರಿತ ಶಬ್ದೊನು ಸಂಕೇತಿಸಾಪುಂಡುಂದಾಂಡ ಅವು ಶಬ್ದಾತ್ಮಕ ಲಿಪಿ. ಒಂಜಿ ಧ್ವನಿಕ್ಕ್ ಒಂಜಿ ಲಿಪಿ ಸಂಕೇತೊ ಇತ್ತ್ಂಡ ಅವು ವರ್ಣಾತ್ಮಕ ಲಿಪಿ. ವರ್ಣಾತ್ಮಕ ಲಿಪಿ ಬುಲೆತ್ತ ಇತ್ತೆದ ಲಿಪಿಲು ಉಂಡಾತೊ.

ಭಾಸೆಗ್ಲಾ ಲಿಪಿಕ್ಳಿಗ್ಲಾ ಒಂಜಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಒಪ್ಪಂದೊನೆ. ಕಾಲ ದೇಶೊಲು ಬದಲಾಯಿನಂಚಿನ ಒಂಜೇ ಲಿಪಿತ್ತ ಬರವಣಿಗೆಗಟ್ ಕೈವ್ಯತ್ಯಾಸೊಲು ಆಪುಂಡು. ಒರ್ಮೊರ್ಪಿನ ಕೈಬರವು ಒಂಜೊಂಜಿ ರೀತಿ ಇತ್ತ್ದ್ ಅವು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪರಂಪರೆಲೆಗ್ ಕಾರಣ ಆಪುಂಡು. ಒಂಜೇ ಲಿಪಿಟ್ಲಾ ತೋಜುನ ಉಲಯಿದ ವ್ಯತ್ಯಾಸೊಲು ಎಚ್ಚಾವೊಂದು ಪೋಯಿನಂಚಿನೆ ಅವು ಸ್ವತಂತ್ರ ಲಿಪಿಲುಕಾಪ. ಕನ್ನಡ-ತೆಲುಗು, ತುಳು - ಮಲಯಾಳಂ ಭಾಸೆಲೆನ ಲಿಪಿಕ್ಳೆನ ಬೆಳವಣಿಗೆಡ್ ಉಂದೆನ್ ಗುರುತಿಸಾವೊಲಿ.

ಒಂಜೇ ಭಾಷೆನ್ ಪಾತೆರುನ ಪ್ರದೇಶೊಡು ಅಯಿತ್ತ ವಿಸ್ತಾರೊಗು ಅನುಗುಣವಾದ್ ಕೈಬರವು ದಿಂಜ ಶೈಲಿಕ್ಳು ಉಪ್ಪುವ. ಆಂಡ ಆ ಲಿಪಿ ಮುದ್ರಣಗ್ ಅಳವಡಿಸೊಡಾದ್ ಬನ್ನಗ ಒಂಜೇ ರೂಪೊಗ್ ಹೊಂದಿಸಾವೊಡಾದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಒಂಜೇ ರೂಪೊಗು ಮನ್ನಿನ ಕ್ರಿಯೆ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ನೆಲೆಕುಲೆಟ್ ಆಪಿನಂಚಿನ ನಿಧಾನಗತಿದ ಕೆಲಸ. ದುಂಬು ಅಧಿಕೃತ ರೂಪೊನು ನಾಡ್ ಪತ್ತೊಡು. ಬೊಕ್ಕ ಅಯಿನ್ ಅಳತೆಗ್ ಸರಿಹೊಂದಿಸಾದ್ ಬಾಗು ಬಳಕ್‌ಗ್ಲೆಟ್ ಸಮತೋಲನ ಮಲ್ಪೊಡು. ಪೊರ್ಲು ಮಲ್ಪೊಡು, ಸರಳವಾದ್ ಒತ್ತುಲೆಗ್ಲಾ ಕಾಗುಣಿತೊಲೆಗ್ಲಾ ಒಗ್ಗುನಂಚಿನೆ ರೂಪಿಸಾವೊಡು. - ಇಂಚಿ ಉಂದು ಮುದ್ರಣ ಯಂತ್ರೊಲೆನ ವಿಕಾಸದೊಟ್ಟುಗು ಆಪಿನ ನಿರಂತರ ಕ್ರಿಯೆ. ಆಂಡ ಮುದ್ರಣ ಯಂತ್ರೊಲು ಬರ್ಪುನಾಡೆ ಮುಟ್ಟಿ ಆಂತರಿಕ ಭಿನ್ನತೆಲೆನ್ ಹೆಚ್ಚಾವೊಂದೇ ಬುಳಿಯಿನ ಲಿಪಿ ಸಪ್ರದಾಯೊಲು ಮುದ್ರಣ ಸುರುಪಾಯಿನೊಡನೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಿನ್ನತೆಲೆನ್ ಕಳೆಯೊಂದು ಏಕರೂಪಿಕ್‌ಳಾಯೊ. ಕೈ ಬರವುನು ತೂದು ಮುದ್ರಣ ರೂಪೊಲೆನ್ ರೂಪಿಸಾವುನ

ಸಂಪ್ರದಾಯೋನೇ ದುಂಬುಗು ಮುದ್ರಣ ರೂಪೋಲೆನ್ ತೂದು ಕೈ ಬರವುನ್ ತಿದ್ದುನ ನೆಲೆಕ್ಕು ಬತ್ತ ಎತ್ತಂಡ್.

ಒಂಜಿ ಜನ ಸಮುದಾಯೊ ತನ್ನ ಭಾಷೆದ ಧ್ವನಿ ಸಂಕೇತೋಲೆಗ್ ಬೋಡಾಯಿನ ಲಿಪಿ ಸಂಕೇತೋಲೆನ್ ಪಾರಂಪರಿಕವಾದ್ ರೂಪಿಸಾದ್, ಕಾಲಕಾಲಗ್ ಬೋಡಾಪಿನಂಚೆ ಬದಲೊಂದು, ತನ್ನ ಉಪಭಾಷೆಲೆಗ್ಲಾ ವರ್ಗಾಯಿಸಾವೊಂದು ಬುಳಿಪಿನವು ರೂಢಿ. ಭಾರತೊಡು ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಸೆಗ್ಲೆನ್ ಪಾತೆರುನ ಜನಸಮುದಾಯೊಲುಲಾ ಉಂದುವೇ ರೀತಿ ತಮ್ಮ ಲಿಪಿಕ್‌ಳೆನ್ ಒರಿತೊಂದ್ ಬತ್ತದೊ. ಕೆಲವೊರೊ ಒಂಜಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಥವಾ ಜಾನಾಂಗಿಕ ಉಪಭಾಸೆನ್ ಪಾತೆರುನ ಜನಸಮುದಾಯೊಲು ನೆನೊಂಜಿ ಭಾಸೆತ ವಲಯೊಗು ಒಕ್ಕಲ್ ಪೋನಗ ಅನಿವಾರ್ಯವಾತ್ ಒಕ್ಕಲ್ ಪೋಯಿನ ಪರಿಸರತ ಲಿಪಿ ಸಂಕೇತೋಲೆನ್ ತನ್ನ ಭಾಸೆಗ್ ಒಗ್ಗಿಸಾವೊಂದು ಚಲಾವಣೆಗ್ ಕನಪಿನಲಾ ಉಂಡು. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಜನಸಮುದಾಯೊ ತುಳುಬೊಕ್ಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಸೆತ ಬರವಣಿಗೆಗಾದ್ ಉಪಯೋಗಿಸೊಂದಿತ್ತಿನ ಒಂಜಿ ಲಿಪಿ ಸಂಪ್ರದಾಯೊ 15ನೇ ಶತಮಾನೊತ ಪೂರ್ವಗಾಗನ 'ಆರ್ಯ ಎಮಿತ್ತ' ಪನ್ನಿನ ಪುದರ್‌ಡ್ ಮಲಯಾಳ ಭಾಷೆಗ್ ದಾಂಟ್‌ದ್ ಪೋಂಡು, ಬೊಕ್ಕ ಮದ್ರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಚಾಲ್ತಿಗ್ ಬರೊಂದಿತ್ತಿಲ್ಲೆಕ್ಕನೇ ತುಳು ಭಾಸೆಡ್ ಬೂರು ಪೋಂಡು.

ತುಳುನಾಡಾವಡ್, ಕೇರಳ ಆವಡ್ ತುಳು ಅತ್ತಂಡ ಮಲಯಾಳೊದ ಒಂಜೇ ಅರಸೊತ್ತಿಗೆದ ಅಡಿಟ್ ಬುಳಿಯಿನ ಪ್ರದೇಶೊಲು ಅತ್ತ. ಸುಮಾರ್ ಕ್ರಿ.ಶ. ಏಳನೇ ಶತಮಾನೊಡ್ ಪದಿನ್ನೇ ಶತಮಾನ ಮುಟ್ಟ ಕದಂಬರೆನ ಸಾಮಂತರಾಯ್ ಅಳುಪ್ಪಾ, ವಿಜಯನಗರೊದ ಅರಸೊ, ಕೆಳದಿ ರಾಜವಂಶತಕ್ಕಲಾ ತುಳುನಾಡನ್ ಆಳ್ವಿಕೆ ಮಲ್ತರ್. 1774ಡ್ ಹೈದರಾಲಿ ತುಳುನಾಡನ್ ವಶಪಡಿಸಾವೊಂಡೆ. 1799ಡ್ ಬ್ರಿಟಿಷರ್ ಆಳ್ವಿಕೆ ಮಲ್ತರ್.

ಐತಿಹ್ಯೋಲೆನ್ ಕರಕ್ಕದೀಡ್ ತೂಂಡ ಕೇರಳತ ಚರಿತ್ರೆ ಚೇರರೆನ ಆಡಳಿತದೊಟ್ಟುಗು ಆರಂಭ ಆಪುಂಡು. ಕ್ರಿ.ಶ. ಒಂಜಿನೇ ಶತಮಾನೊಡ್ 15ನೇ ಶತಮಾನ ಮುಟ್ಟ ಚೇರರ್ ಸುಧೀರ್ಘ ಆಡಳಿತ ಹೆಚ್ಚಿ ಕಮ್ಮಿ ಬಡಕ್ಕಾಯಿ ಭಾಗೊಡು ನೀಲೇಶ್ವರ ಮುಟ್ಟ, ಪಂಡ ತುಳುನಾಡ್ ಗಡಿಮುಟ್ಟ ಪರಡ್‌ದಿತ್ತಂಡ್. ಚೇರರ್ ದುರ್ಬಲರಾವೊಂದಿತ್ತಿನಂಚಿನ ತಿರುವಾಂಕೂರು, ಕೊಚ್ಚಿ, ಸಾಮೂದಿರಿ, ಕೋಲತ್ತಿರಿ ಅರಸರ್ ಕೇರಳನ್‌ನಾಲ್ ತುಂಡ್ ಮನ್‌ದ್ ಆಳನವು ತೋಜಿತ್ ಬರುಂಡು.

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಕನ್ನಡ ಅರಸೆರಡ್ಲಾದ್ ಕನ್ನಡೊನೇ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆ ಆಯಿನಂಚಿನ ಚೇರರ್ ಆಡಳಿತಾವಧಿಡ್ ತಮಿಳೇ ಕೇರಳತ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆ ಆದಿತ್ತಂಡ್. ಮಲಯಾಳೊ ತಮಿಳಡ್ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ್ ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವೊನ್ ಗುರುತಿಸಾಯೆರೆ ಸುರುಮಲ್ತನೆಲಾ ಚೇರರ್ ಆಡಳಿತ ಕಾಲತ ಉತ್ತರಾರ್ಧೊಚೇ.

ಚೇರರ್ ಆಡಳಿತಾವಧಿಡ್ ಮಲಯಾಳ ತಮಿಳ್ದ ಗಾಢ ಪ್ರಭಾವದೊಟ್ಟುಗು ಬುಳೆಂಡ್ ಪದಿಮೂಜಿ ಪದಿನಾಲನೇ ಶತಮಾನೊತ ಮಲಯಾಳಂ ಪಾಟ್ಟು ಸಾಹಿತ್ಯೊಟ್ಟು ಅರ್ಥೊಡ್ಲಾ ಜಾಸ್ತಿ ತಮಿಳ್ ಪದಕುಳೇ ತೋಜಿಪ. ಮಣಿಪ್ರವಾಳ ಶೈಲಿ ಸುರುವಾದ್ ಸಂಸ್ಕೃತೊದ ಗಾಢ ಪ್ರಭಾವೊಗು ಒಡ್ಡಿನ ಮುಟ್ಟಲಾ ಮಲಯಾಳಂ ತಮಿಳ್ದ ಪಿದಯಿ ಬತ್ತಿಜ್ಜಾಂಡ್.

ಅಯಿಟ್ಪಲಾ ಮುಖ್ಯವಾದ್ ಚಂದಮಿಳ್‌ಡ್. ಚೇರರ್ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕವಾದ್ ಉಪಯೋಗಿಸಾವೊಂದಿತ್ತಿನ ವಟ್ಟಮಿತ್ತನ್ ಪನ್ನಿ ಲಿಪಿ ಸಂಪ್ರದಾಯೊ ದಕ್ಷಿಣ ತಮಿಳುನಾಡ್‌ಲಾ ಕೇರಳೊಟ್‌ಲಾ ಪ್ರಚಲಿತೊಡ್ತೆಡ್. ತಮಿಳುನ್ ಬರೆಯೆರ ದಕ್ಷಿಣ್ ತಮಿಳು ನಾಡ್‌ಟ್ 15ನೇ ಶತಮಾನ ಮುಟ್ಟಲಾ ವಟ್ಟಮಿತ್ತನ್ ಉಪಯೋಗಿಸಾವೊಂದಿತ್ತರ್. ಕೇರಳೊಡ್ 18ನೇ ಶತಮಾನೊಮುಟ್ಟಿ ಈ ಲಿಪಿ ಚಾಲ್ತಿಡ್ತೆಡ್. ಅಯಿಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಎಮಿತ್ತಚ್ಚನ್ ಪನ್ನಿ ಮಲಯಾಳೀ ಕವಿ ಮಲೆಯಾಳೊದ ಬರವಣಿಗೆಗ್ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣೊಡು ಆರ್ಯಮಿತ್ತನ್ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ತೆ.

ವಟ್ಟಮಿತ್ತನ್ ಸಮವಾದ್ ದಕ್ಷಿಣ ಕೇರಳೊಡ್ ಕೋಲೆಮಿತ್ತು ಪನ್ನಿನ ಲಿಪಿ ಇತ್ತೆಂಡ್. ಇತ್ತೆ ಅವು ಬುರುಳ್‌ಪೋತೆಂಡ್. ವಟ್ಟಮಿತ್ತನ್ ಲಿಪಿ ಸಂಕೇತೊಲು ಕಮ್ಮಿ. ಕಾರಣೊ ತಮಿಳುನ್ ಪ್ರಭಾವೊ. ತಮಿಳು ಭೂಯಿಷ್ಟವಾಯಿನ ಮಲಯಾಳೊನ್ ಬರೆಯೆರ ಅವು ಯಾವೊಂದಿತ್ತೆಂಡ್. ಆಂಡ ಮಣಿಪ್ರವಾಡ್‌ದ ಮಲಯಾಳುಗ್ ಸಂಸ್ಕೃತೊದ ಧ್ವನಿಲು ಬತ್ಯೊಟ್ಟಿಗೆ ಅವೆನ್ ಬರೆಯೆರ ಸಂಸ್ಕೃತೊದ ಬರವಣಿಗೆಗಾದ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ ಉಪಯೋಗಿಸೊಂದಿತ್ತಿನ ಆರ್ಯಮಿತ್ತನ್ ದತ್ತೊನುನವು ಅನಿವಾರ್ಯ ಆಂಡ್.

ಈ ನಡುವೆ ಕೇರಳೊಡುಪ್ಪುನ ದೇವಸ್ಥಾನೊಲೆಡ್ ಪೂಜೆಗ್ ಬೋಡಾದ್ ಶಾಂತಿಗ್‌ಘಾತ ತುಳುನಾಡ್‌ತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ ಒಕ್ಕಲ್ ಪೋಯೆರ ಸುರುಮಲ್ತರ್. ಇತ್ತೆಲ ಧಾರಾಳ ತುಳುಮ್ ಕೇರಳೊಡ್ ಶಾಂತಿಗ್‌ಘಾತ ಉಲ್ಲೆರ್. ಮೆಕ್ಲೆಡ್ತಾತ್ ಕೇರಳೊಗ್ ಪಗರಾನ್ ಆರ್ಯಮಿತ್ತನ್ ಇತ್ತೆದ ಮಲಯಾಳ ಲಿಪಿಯಾದ್ ಬುಳಿದುಪ್ಪೊಡು.

ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಈ ಲಿಪಿ ಸಂಪ್ರದಾಯೊ ಸಂಸ್ಕೃತೊ, ತುಳು ಬರವಣಿಗೆಗಾದ್ ಸುಮಾರ್ 12ನೇ ಶತಮಾನೊಗು ದುಂಬೇ ಬಳಿಕೆಡ್ ಇತ್ತುಪ್ಪೊಡು ಪಂದ್ ಅಂದಾಚ್ ಮನ್ನೆರೆ ಬೋಡಾಯಿನ ಆಧಾರೊಲುಳ್ಳೊ. ಮುಖ್ಯವಾದ್ ಇಂಚಿಪತಿಕ್ಕನ ಪ್ರಾಚೀನ ತುಳು ಮಹಾಕಾವ್ಯ 'ಮಹಾಭಾರತೊ' ತ್ರುಟಿತವಾದ್ ತಿಕ್ಕಿನ 'ಕರ್ಣಪರ್ವೊ'ಲ 14ನೇ ಶತಮಾನೊಗು ಸೇರ್ಪ್ಪೊ. ಅವ್ವತ್ತಂದೆ ತುಳು ಲಿಪಿಟ್ ಪಂಡ ಆರ್ಯಮಿತ್ತನ್ ಬರೆಯಿನವು.

ಮಹಾಭಾರತೊಡು ಪೂರ್ವ ಕವಿಕ್ಲೆ ಸ್ಮರಣೆ, ಏಣಾಪಾಣಿ ಮುಕುಂದ, ಗುಡ್ಡತರಾಯ ದುಂಬಾಯಿ ಕವಿಕ್ಲೆನ ಪ್ರಸ್ತಾವೊಲಾ ಉಂಡು. ತುಳು ರಾಮಾಯಣೊ, ರುಕ್ಮಿಣೀ ಸ್ವಯಂವರೊ, ಕೀಚಕವಧೆ, ಬಾಣಾಸುರ ವಧೆ, ಅಂಬರೀಷೋಪಾಖ್ಯಾನೊ ದುಂಬಾಯಿನ ತುಳು ಮಹಾಕಾವ್ಯೊಲೆನ ಉಲ್ಲೇಖೊಲಾ ಉಂಡು. ಉಂದೆಡ್ತಾವರೊ ತುಳು ಭಾಸದ ಕಾವ್ಯೊಲೆನ ಚರಿತ್ರೆ 12ನೇ ಶತಮಾನೊಡ್‌ಲಾ ಪಿರವು ಪೋಪುಂಡು. ಆ ಪೊರುಡು ತುಳು ಬಾಸೆನ್ ಆರ್ಯಮಿತ್ತು ಲಿಪಿ ಸಂಪ್ರದಾಯೊಡು ಬರೆಯೊಂದಿತ್ತರ್. ಇಂಚಾದ್ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊ, ಲಿಪಿಕ್ಲು ಒಂಜೇ ಪೆಟ್ಟೆಗ್ ಪುಟ್ಟುಜೊ. ನಿಧಾನವಾತ್ ಬುಳಿತ ಬತ್ಯೊ.

ಆರ್ಯಮಿತ್ತು ಬೇತೆ ಆತ್, ತುಳು ಲಿಪಿ ಬೇತೆ ಆತ್. ಭಾರತೀಯ ಲಿಪಿಮಾಲಾ ಪನ್ನಿನ ಹಿಂದಿ ಉದ್ಗ್ರಂಥೊಡು ತುಳುಲಿಪಿನ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕೊ ಉಲ್ಲೇಖೊ ಮಲ್ತರ್.

ಎ.ಸಿ.ಬರ್ನೆಲ್ ತನ್ನ South Indian Paleography ಪನ್ನಿ ಕೃತಿಟ್ ತುಳುಲಿಪಿನ್

ತುಳು -ಮಲಯಾಳಂ ಲಿಪಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಉಲ್ಲೇಖೊ ಮಲ್ತೆ. ಈ ಪುದರ್ ದುಂಬು ತುಳು, ಬೊಕ್ಕ ಮಲಯಾಳಂ ಪನ್ನಿನ್ನೆನ್ ಸಾಬೀತ್ ಮಲ್ಪುಂಡು.

ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ತುಳು ಲಿಪಿತ್ತ್ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ತಾಳೆಯೋಲೆ ಗ್ರಂಥೊಲು ತಿಕ್ಕೊದೊ. ಎಚ್ಚಿನವುಲಾ ವೇದೊ, ವೇದಾಂತೊ, ಜ್ಯೋತಿಷೊ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯೊ, ಗ್ರಹ್ಯಸೂತ್ರೊ, ವೈದ್ಯಾದಿ ಗ್ರಂಥೊಲು. ತುಳು ಒಂಜಿ ಲಿಪಿ ಇಚ್ಚಾಂದಿ ಭಾಷೆ ಪನ್ನಿನ ಪಾತರೊನೇ ಪ್ರಸಾರೊ ಆದಿತ್ತಿ ಸೀಮಿತ ಕಾಲೊಡು ವಿದ್ವಾನ್ ಡಾವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಚಂತ್ತಾಯೆರ್ 'ಶ್ರೀ ಭಾಗವತೊ' ಪನ್ನಿ ತುಳು ಭಾಸೆ, ತುಳು ಲಿಪಿಚಿತ್ತಿ ಮಹಾಕಾವ್ಯೊಮೊಂಚೆನ್ ನಾಡ್‌ಪತ್ತ್‌ದ್ ಅಚ್ಚರಿ ಮೂಡಿಸಾಯೆರ್. ತುಳುಕ್ಕ್ ಲಿಪಿ ಮಾತ್ರೊ ಅತ್ತ್, ಲಿಖಿತ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯೊಲಾ ಉಂಡು ಪನ್ನಿನ್ನೆನ್ ಸಾಬೀತ್ ಮಲ್ತೆರ್. ಅಯಿಡ್‌ಬೊಕ್ಕ ತುಳು ಬಾಸೆ, ತುಳು ಲಿಪಿಗ್ಲೆಟ್ ಕಾವೇರಿ, ದೇವೀ ಮಹಾತ್ಮೆ, ಮಹಾಭಾರತೊ ಪನ್ನಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಮಹಾಕಾವ್ಯೊಲೆನ್ ಸಂಪಾದನೆ ಮನ್ತ್‌ದ್ ಪ್ರಕಟ ಮನ್ತೆರ್. ಡಾವಿಸ್.ಆರ್ ವಿಘ್ನೇಶ್ವರ ತುಳು ಭಾಗವತೋದ ನಮಮ ಸ್ಕಂಧೊ ಅಥವಾ ರಾಮಾಯಣೊನ್ ನಾಡ್‌ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಸಂಪಾದನೆ ಮನ್ತ್‌ದ್ ಪ್ರಕಟಿಸಾಯೆರ್. ಗಣಪವನ ವಿಧಿ, ಪುಣ್ಯಾಹ ವಿಧಿಕ್ಲೆಲಾ ಆರೆಗ್ ತಿಕ್ಕಿಯೊ. ಡಾರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಬೆಳ್ಳೂರೆರ್ ತುಳು ಅನಂತ ವ್ರತ ಕಥೆ, ಕಾಲದೇಶಾದಿ ವರ್ಣನೆ ಅಷ್ಟಬಂಧ ವಿಧಿತ್ತ್ ಕೆಲವು ಓಲೆಕುಳು, ವೈದ್ಯ ಗ್ರಂಥವೊಂಚೆತ ಕೆಲವು ಓಲೆಕುಳು ಅತ್ತಂದೆ ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಚಂತ್ತಾಯೆರ್ ಸಂಗ್ರಹೊಟಿತ್ತಿನ ಕರ್ಣಪವೂನ್‌ಲಾ ಸಂಪಾದನೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಅನಂತಪುರ, ಎಟ್ಟ, ಉಜಿರೆ, ಈಶ್ವರ ಮಂಗಲ, ಬಜಕೂಡ್ಲು ಈ ಪ್ರದೇಶೊಲೆಡ್ ಶಿಲಾಶಾಸನೊಲುಲಾ ತಿಕ್ಕಿಯೊ.

ತುಳುಲಿಪಿ ಬಳಕೆಡ್ ಬೂರ್ವಪೊಂಡ್. ಉಂದೆಕ್ಕ್ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣೊ ಅವು ಮುದ್ರಣೊಗ್ ಉಪಯೋಗ ಆಂದಿನವು. ತುಳು ಗೊತ್ತಿತ್ತಿನಕ್ ಪೂರಾ ಕನ್ನಡ ಗೊತ್ತಿತ್ತಿನಕುಲುಲಾ ಆದುವನ್ನಗ ಕುಡ್ಲೆಗ್ ಮುದ್ರಣಯಂತ್ರೊಕನಿತ್ ಕ್ರೈಸ್ತ ಮಿಶನರಿಲು ತುಳುಕ್ಕಾದೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅಚ್ಚಿತ ಮೊಳೆಕ್ಲೆನ್ ತಯಾರ್ ಮಲ್ತಿಚೆರ್. ತುಳು ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿನ್ ಒತ್ತೊನ್‌ಂಡ್. ಉಂದು ಅನಿವಾರ್ಯೋನೇ ವಿನಾ ದಾಸ್ಯೊದ ಸಂಕೇತೊ ಅತ್ತ್. ಇತ್ತೆಲಾ ತುಳುಲಿಪಿಚ್ಚೇ ಮಂತ್ರೊಲೆನ್ ಬೆರದಾದೀಪಿನ ಹಿರಿಯೆರ್ ತುಳುನಾಡ್‌ಚ್ ಉಲ್ಲೆರ್.

ತುಳುಲಿಪಿನ್ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾತ್ ಬಳಕೆ ಮನ್ಪಿನವು ತುಳುತ್ತ್ ಬೆಳವಣಿಗೆಗ್ ಎಡ್ಡಂತಿನ ಸಂಗತಿ ಅತ್ತ್. ಅವು ಅಪಾಯಕಾರಿಲಾ ಅಂದ್. ಅಯಿತ್ತ್ ಹಿನ್ನೆಲೆಲ ಕಾರಣೊಕುಳುಲ-

1. ಒವ್ವೆ ಬಾಸೆಗ್ ಅಯಿನವೇ ಅಯಿನ ಲಿಪಿ ಉಪ್ಪೊಡ್‌ಂದ್ ಇಜ್ಜಿ: ಒವ್ವೇ ಭಾಸೆಗ್‌ಲಾ, ಲಿಪಿಕ್ಕ್‌ಲಾ ಉಪ್ಪುನಂಚಿನ ಸಂಬಂಧೊ ಕೇವಲ ಧ್ವನಿಕ್ ತಕ್ಕಂತಿನ ಲಿಪಿ ಸಂಕೇತೊ ಪನ್ನಿನವು. ಪ್ರಮುಖ ಭಾಸೆಲಾಯಿನ ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ಹಿಂದಿಲೆಗ್ ಸ್ವತಂತ್ರ ಲಿಪಿ ಇಜ್ಜಿ. ಕರಾವಳಿದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಸಂಸ್ಕೃತೊ ಗ್ರಂಥೊಲು ತುಳು ಲಿಪಿಟ್ ಉಳ್ಳೊನೇ ವಿನಾ ದೇವನಾಗರಿಟ್ ಅತ್ತ್. ಅಂಚಾದ್ ಲಿಪಿನ್ ಪಿರ ಬಳಕೆಗ್ ಕನಪ ಪನ್ನಿನ ಹುಟ ಕಟ್ಟೊದ್ ಪಿದಡ್‌ಂಡ ತುಳು ಬುಳೆವಂದ್. ತುಳುಕ್ಕ್‌ಲಿಪಿ ಇತ್ತಂಡ್. ಅವು ಇತ್ತೆದ ಮಲಯಾಳ ಲಿಪಿಕ್ಕ್ ದುಂಬೇ ತುಳು ಭಾಸೆಗ್ ಉಪಯೋಗೊ ಆದಿತ್ತಂಡ್ ಪನ್ನಿನ ಸತ್ಯೊ ಇತ್ತೆ ಸಾಬೀತಾತ್‌ಂಡ್. ಅಯಿನ್ ಆ ಮಟ್ಟೊಗ್ಲಿ ಒರಿಪಾವೊಡತ್ತಂದೆ ತುಳುಕ್ಕ್ ತುಳುಲಿಪಿನ್ ಪಿರ ಅಲವಡಿಸಾದ್ ತುಳುತ್ತ್ ಹಿಂದುಳಿಕೆಗ್ ಕಾರಣ ಆಪಿನ ಎಡ್ಡೆ ಅತ್ತ್.

2.ತುಳುಕ್ಕು ಇತ್ತೆ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ ಹೊಂದಿಕೆ ಆತ್ಂಡ್. ಸಾವಿರಡ್ತಾಲಾ ಹೆಚ್ಚು ತುಳು ಗ್ರಂಥೊಲು ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಟ್ಟೇ ಅಚ್ಚಿ ಆತೊ. ಮಾಂತಾ ತುಳುವೆರೆಗ್ಲಾ ಕನ್ನಡ ಗೊತ್ತುಂಡು. ನನ ತುಳುಕ್ಕು ಲಿಪಿನ್ ಸೇರ್ಪಾಪುನೆಂದ್ ಪಂಡ ನಮ ಬುಕ್ಕಲ ಪತ್ತ್ ಪದಿನ್ಯೆನ್ ವರ್ಷ ಪಿರವು ಪೋವೊಡಾಪುಂಡು. ಆತ್ ಮಾತ್ರೊ ಅತ್ತ್. ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆ, ಸಂಶೋಧನೆಲೆನ ಮೂಲಕೊ ತುಳುನು ಸಮರೋಪಾದಿಡ್ ಸಮೃದ್ಧಿ ಮಂತದ್ ಬೇತೆ ಭಾಸೆಲೆನ ಮಟ್ಟಿಗ್ ಕೊನತ್ ಉಂತಾವುನು ಅನಿವಾರ್ಯತೆದ ನಡುವೆ, ಲಿಪಿ ಕಲ್ಪನ ಕಷ್ಟೊನು ಕಾರ್ಗ್ ಗಂಟ್ ಪಾಡ್ ಪರಡೊಡಾವು. ಗುರ್ತನೇ ಇಜ್ಜಂದಿ ಲಿಪಿನ್ ಕಲ್ತದ್, ರೂಡಿಸಾವೊಂದು, ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಬಳಕೆಗ್ ಕನಪುನೆ ಪಂಡ ಅವು ಒಂಜಿ ತಲೆಮಾರ್ಡ್ ಆಪಿನ ಪೋಪಿನ ಕೆಲಸೊ ಅತ್ತ್. ಸದ್ಯ ಒಂಜಿ ಜನ ಸಮೂಹೊಡು ಬಳಕೆ ಆಪೊಂದಿತ್ತಿನ ಲಿಪಿಯಾದಿತ್ತಂಡ್, ಆ ಜನ ಸಮೂಹೊಗು ಉದ್ದೇಶಿತ ಭಾಸೆತ ಪರಿಚಯ ಇತ್ತಂಡ್ ಸರಿ. ಒಂಜಿ ಲಿಪಿನ್ ಒಂಜೆಡ್ತ್ ಜಾಸ್ತಿ ಭಾಸೆಲೆಗ್ ಉಪಯೋಗ ಮನ್ನೊಡು ಪನ್ನಿ ಈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಯುಗೊತ್ತ ಯುನಿಕೋಡ್ ಸ್ಥಿತಿಡ್ ತುಳು ಲಿಪಿನ್ ಪಿರ ಬಳಕೆಗ್ ಕನಪಿನ ಹಟ ನಮನ್ ಪಿರ ಬಾರುನಲೆಕ ಮನ್ನನೆಟ್ ಒವ್ವೇ ಸಂಶಯೊಲ ಇಜ್ಜಿ.

3.ಮಾಂತ ಲಿಪಿಕುಲುಲಾ ದಿಂಜ ಅವಸ್ಥಾಂತರೊಲೆನ್ ದಾಂಟ್ ದ್ ಇತ್ತೆದ ಸ್ಥಿತಿಕ್ ಬತ್ತದೊ. 19ನೇ ಶತಮಾನೊತ ಉತ್ತರಾರ್ಧೊ, ಅಂಚೆನೇ 20ದೇ ಶತಮಾನೊಟು ಲಿಪಿಕೆಳೆಟಾಯಿನ ಪರಿಷ್ಕಾರೊಲು ಆತೀತತ್ತ್. ಬರವಣಿಗೆದ ರೂಪೊ ಕಲ್ಪಚ್ಚಿಗ್ ಬನ್ನಗ ಮುದ್ರಣೊದ ಮೊಳ್ಳೆಗ್ ಬನ್ನಗ, ಗಣಕೀಕರಣೊ ಆನರ, ಬೇತೆ ಬೇತೆ ವಿನ್ಯಾಸೊತ ಲಿಪಿರೂಪೊಲೆನ್ ತಯಾರ್ ಮನ್ನನಗ ಬೋಡಾಯಿನಾತ್ ಬದಲಾವಣೆಕೆಲೆನ್ ಮನ್ನೆರ್. ಆಂಡ ತುಳು ಲಿಪಿ ಕಲ್ಪಚ್ಚಿಗಾವಡ್ ಮುದ್ರಣೊಗಾವಡ್ ಬತ್ತಿನೇ ಇಜ್ಜಿ. ತುಳುಕ್ಕ್ ಲಿಪಿ ಇತ್ತಂಡ್, ಅವ್ವೇ ಮೂರೊಡ್ತ್ ಇತ್ತೆದ ಮಲಯಾಳಂ ಲಿಪಿ ವಿಕಾಸೊ ಆತ್ಂಡ್ ಪನ್ನಿನವು ತುಳುಕ್ಕು ಪರ್ವದ ಸಂಗತಿ. ಲಿಪಿ ಉಂಡು ಪನ್ನಿನ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆದೊಟ್ಟಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿರೆಗಾದ್ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ಲಾ ಉಪ್ಪಡ್ ಪನ್ನಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಸಮಿತಿ ರೂಪೊ ಕೊರ್ಪು ಒಂಜಿ ಸಾಹಸೊದ, ಸವಾಲೊದ ಕೆಲಸೊ. ಈ ಕೆಲಸೊಗಾದ್ ತುಳು ಲಿಪಿನ್ ಒಂಜೇ ಪೆಟ್ಟೊಗ್ ಪರಿಷ್ಕಾರ ಮನ್ದ್, ಆಕಾರೊ ಕೊರ್ಪ್, ಪೂರ್ಣ ಮನ್ನನೆ ಅನಿವಾರ್ಯ. ಈ ನಿಟ್ಟಡ್ ಲಿಪಿ ಸಂಕೇತೊಲೆನ್ ನನಲ ಉರುಟು ಮಲ್ತದ್ ಅಳತೆನ್ ಸರಿಹೊಂದಿಸಾಯೆರ್. ಕನ್ನಡ, ಮಲಯಾಳಂ ಮನ್ನಿನಂಚೆನೆ ಸ್ವರೊಲೆನ ಒತ್ತುಡು ಏಕರೂಪತೆ ಕನತೆರ್. ಎಕಾರ ಒಕಾರೊಕುಳೆಗ್ ದೀರ್ಘರೂಪೊನು ಸೃಷ್ಟಿಸಾಯೆರ್. ಈ ಮಾಂತ ಕೆಲಸೊಲಾ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾತ್ ಯುನಿಕೋಡ್‌ಗ್ ಅಳವಡಿಸಿನ ತುಳು ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಇತ್ತೆ ತಯಾರಾತ್ಂಡ್. ಉಂದು ದಾಲಾ ಕಡೆತ ರೂಪೊ ಅತ್ತ್. ನನಲಾ ಪರಿಷ್ಕಾರೊಲು ಬರೊಡು ನನಲಾ ಪೊರ್ನು ಆಪೊಡು. ಬೇತೆ ಭಾಸೆಲಡ್ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೇ ಆಯಿನ ಈ ಕಾರ್ಯ ತುಳುಟು ಒರೊನೇ ಆನಗ ತಾಳೆಯೋಲೆಡ್ ಲಿಪಿ ರೂಪೊಲೆನ್ ತೂಯಿನಕೆಲೆಗ್ ಸೋಜಿಗ್ ಆಪುನೆ ಸಹಜೊನೇ. ಲಿಪಿ ತನ್ನ ಮಾಧ್ಯಮೊಲೆಗ್ ಅನುಸಾರವಾದ್ ಬದಲಾಪಿನ ಚಲನಶೀಲ ಸಂಗತಿಯೇ ವಿನಾ ಏಪೊಲಾ ಒಂಜೇ ರೀತಿಡ್ ಒರಿಪುನ ಜಡವಸ್ತು ಅತ್ತ್. ಇತ್ತೆದ ಕನ್ನಡ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಫಾಂಟ್‌ಗ್ಲೆನ್ ಅಚ್ಚಿದ ಮೊಳೆ, ಕಲ್ಪಚ್ಚಿ, ತಾಳೆಯೋಲೆ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ, ಶಾಸನೊಗ್ಲೆಗ್ ಹೋಲಿಸಾಂಡ

ಬದಲಾವಣೆದ ಸ್ವರೂಪೋ ಗೊತ್ತಾಪುಂಡು. ಉಂದು ಮಾಂತ ಸಹಜ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ಆತೆ.

4.ತುಳುಲಿಪಿನ್ ಅಕಾಡೆಮಿಕ್ ಆತ್ ಅಧ್ಯಯನೋ ಮನ್ನೆರೆ ತೀರುನಕುಳು ಕಲ್ಪೊಡು. ಅವು ಓದ್ಕೆರಗಾದೇ ವಿನಾ ಬರವಣಿಗೆಗಾದ್ ಆತ್. ತುಳು ಲಿಪಿಟ್ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ತಾಳೆಯೋಲೆ ಗ್ರಂಥೊಲುಳ್ಳೊ. ಅವೆಟ್ ಆತ್ಮಂತ ಅಪೂರ್ವೋಲಾ, ಅಮೂಲ್ಯೋಲಾ ಆಯಿ ಮಾಹಿತಿಲುಳ್ಳೊ. ಅವೆನ್ ಓದ್ತೆ ಲಿಪ್ಯಂತರ ಮನ್ನುನೆ ಇತ್ತೆದ ಅಗತ್ಯೊ. ಆಯಿಕ್ಕಾತ್ ಕಲ್ಪೊಡಾಯಿನ ತಾಳೆಯೋಲೆಕೆಳೆಡ್ ಉಪ್ಪುನ ಲಿಪಿರೂಪೋಲೆನೇ ಹೊರತ್ ಪರಿಷ್ಕಾರ ಆಯಿನ ತುಳು ಫಾಂಟ್ ಆತ್.

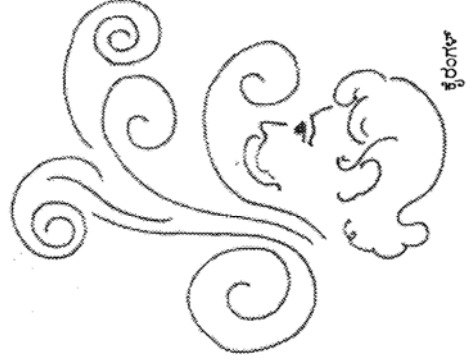
5.ತುಳು ಲಿಪಿನ್ ತುಳುತ ಬರವಣಿಗೆಗಾದ್ ಪಿರ ಬಳಕೆಗ್ ಕನಯೆರೆ ತೀರಂಡಲಾ ಅವು ಸಾಧುವತ್. ಅಂಚಿನ ವಾ ಅಗತ್ಯೊಲಾ ಇತ್ತೆ ನಮನ ದುಂಬು ಇಜ್ಜಿ. ತುಳುತ್ ಉಚ್ಚಾರೊಗು ಸರಿ ಆಪಿನ ಕೆಲವು ಲಿಪಿರೂಪೊಲು ಕನ್ನಡೊಡ್ ಇಜ್ಜಿ ಪನ್ನಿನವು ಸತ್ಯೊ ಆಂಡಲಾ ಉಚ್ಚಾರೊಗು ಬೋಡಾಯಿನ ಧ್ವನಿ ಸಂಕೇತೊ ಬೋಡೇ ಬೋಡು ಪನ್ನಿನ ವಾದೊಡ್ ಆಂತರಿಕ ವಿರೋಧೊ ಉಂಡು. ತಮಿಳ್‌ಡ್ ಒಂಚೊಂಜಿ ವರ್ಗೊತ ಸುರುತ ನಾಲ್ ವ್ಯಂಜನೋಲೆನ್ ಒಂಚೇ ಲಿಪಿ ಸಂಕೇತಿಸಾವುಂಡು. ಸಂದರ್ಭೊಗು ಬೋಡಾಯಿನಂಚೆನೆ ಉಚ್ಚಾರೊ ಬದಲಾಪುಂಡು ಆತೆ. ಮಲಯಾಳೊಕ್ ಕಕಾರೊನ್ ಬರೆತ್ ಗಕಾರೊ ಆತ್‌ಲಾ, ತಕಾರೊನ್ ಬರೆತ್ ದಕಾರೊ ಆತ್‌ಲಾ, ಟಕಾರೊನ್ ಬರೆತ್ ಡಕಾರೊವಾದ್‌ಲಾ ಉಚ್ಚಾರೊ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಉಂದು ಲಿಪಿಕ್‌ಲಾ ಉಚ್ಚಾರೊಕ್‌ಲಾ ಉಪ್ಪಿನ ಸಂಬಂಧೊತ ಶೈಥಿಲ್ಯೊನ್ ಸೂಚಿಸಾವುಂಡು. ತಮಿಳ್, ಮಲಯಾಳೊಗ್ ಹೋಲಿಸಾಂಡ ತುಳು ಭಾಸೆನ್ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಟ್ ಬರೆನಗ ಅವುನ ಉಚ್ಚಾರೊದ ಸಮಸ್ಯೆ ತಿರಾ ಎಲ್ವವು.

6.ವಾಸ್ತವತೆ: ತುಳುಲಿಪಿ ಮುದ್ರಣ ಮಾಧ್ಯಮೊಲು ಬರ್ಪುನ್ನೆಡ್ ದುಂಬುದ, ಕಾಗದೊ ಬರೆಪಿನ್ನೆಡ್ ದುಂಬುದ ಲೇಖನ ಮಾಧ್ಯಮೊಲೆನ ಮುಖ್ಯವಾದ್ ತಾಳೆಯೋಲೆದ ಮಿತ್ತ್‌ದ ಬರವಣಿಗೆದ ಅನಿವಾರ್ಯೊಗ್ ಅನುಗುಣವಾದ್ ವ್ಯಾಪಕ ಬಳಕೆಗ್ ಬತ್ತಂಡ್. ದೇವನಾಗರಿದಂಚೆನೆ ಉದ್ದೊದ ತರೆಕಡ್ಡುನ ಲಿಪಿರೂಪೋಲೆನ್ ತಾಳೆಯೋಲೆದ ಮಿತ್ತ್ ಖರೆತನ ಓಲೆ ಉದ್ದೊಗ್ ಸೀಕ್‌ತ್ ಪೋಪುನ ಅಪಾಯೊ ಉಂಡು. ಆಯಿನೆಡ್ತಾವರ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತೊಟ್ ಸಂಸ್ಕೃತೊಗು ದೇವನಾಗರಿತ ಬದಲ್ ಆರ್ಯ ಎಮಿತ್ತು ಚಾಲ್ತಿಗ್ ಬತ್ತಂಡ್. ತುಳು ಭಾಸೆಡ್ ಸಾವಿರ ಪಟ್ಟ ಜಾಸ್ತಿ ಆರ್ಯಮಿತ್ತು ಅಥವಾ ತುಳು ಲಿಪಿತ್ ಗ್ರಂಥೊಲು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಸೆಡ್ ಉಳ್ಳೊ, ದುಂಬು ಸಂಸ್ಕೃತೊಗ್, ಬೊಕ್ಕ ತುಳುಕು ಕಡೆಕ್ ಮಲಯಾಳೊಗ್ ಬಳಕೆಯಾಯಿನ ಲಿಪಿ ಉಂಡು.

7.ತುಳುವೆರೆನ್ ಕನ್ನಡಿಗೆರ್ ಶೋಷಣೆ ಮಲ್ಪೊಂದುಳ್ಳೆರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಘಂಟಾಘೋಷವಾದ್ ಸಾರುನ ಸಂದರ್ಶನಾಧಾರಿತ ಲೇಖನೊ ಕೆಲವು ವರ್ಸೊ ದುಂಬು ಮಲಯಾಳಂ ಪ್ರತ್ರಿಕೆಯೊಂಚೆಟ್ ಪ್ರಕಟವಾದಿತ್ತಂಡ್. ತುಳುವೆರ್ ಕನ್ನಡಿಗೊ ಅಂದ್ ಪನ್ನಿನ ಸತ್ಯೊ ಗೊತ್ತಿತ್ತಂಡಲಾ ತುಳುವೆರೆನ್ ಕನ್ನಡಿಗರೆಡ್ ಕುತಂತ್ರೊದ ಮೂಲಕೊ ದೂರ ಮನಪ್ಪುನ ಪ್ರಯತ್ನವೊಂಜಿ ಇತ್ತೆ ಆವೊಂದುಂಡು. ಲಿಪಿದ ಸಾಮ್ಯತೆನ್ ದುರುಪಯೋಗೋ ಮನ್‌ದ್, ತುಳುನು ಮಲಯಾಳೊದ ಸುಳ್ಳಿಕ್ ಪಾಡ್, ಕಡೆಕ್ ಮಲಯಾಳೊಲ, ತುಳಲ ಪರಸ್ಪರ ಕರಾತ್ ತುಳುತ ಅನನ್ಯತೆನೇ ನಾಶವಾದ್ ಪೋಪಿನ

ಸಾಧ್ಯತೆ ದಟ್ಟವಾದುಂಡು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಡ್ ತುಳು - ಕನ್ನಡ ಸಂಬಂಧೊನ್ ನನಲಾ ಗಟ್ಟಿ ಮನ್ನೊಡಾಯಿನ ಅನಿವಾರ್ಯತೆದ ಬಗ್ಗೆ ತುಳುವೆರ್ ಗಂಭೀರವಾದ್ ಆಲೋಚನೆ ಮನ್ನೊಡಾತ್ ಉಂಡು.

ಒಟ್ಟುಡು ತುಳುಕ್ಕು ಪ್ರಾಚೀನ ಲಿಖಿತ ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಪರಂಪರೆ ಉಂಡು, ಲಿಪಿ ಉಂಡು, ಲಿಪಿತ್ತ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ಲಾ ತಯಾರಾದುಂಡು. ಇತ್ತೆ ತುಳು ಬಾಕಿ ಬಾಸೆಕುಳೆನಂಚೆನೆ ಪೂರ ವಿಷಯೊಡ್‌ಲಾ ತರೆವೇರ್ತ್ ಉಂತ್‌ದೊಂಡ್. ನನ ನಮ ಭಾಸೆನ್ ಸೃಜನಶೀಲ, ಸೃಜನೇತರವಾದ್ ಬಾಕಿ ಭಾಸೆಗ್ಗೆ ಮಟ್ಟೊಗು ಬುಳಪಾವೊಡು. ಒಟ್ಟುಗು ಮೌಖಿಕ ಸತ್ತ್ವೊಡ್‌ಲಾ ಒರಿಪೊಡು. ಲಿಪಿನ್ ಅಕಾಡೆಮಿಕ್ ಆದ್ ಕಲ್ಪಾವುನ, ಕಲ್ಪುನ ಅಪಾಯಕಾರೀ ವ್ಯವಸ್ಥೆನ್ ಕೈ ಬುಡೊಡು. ಆಂಡ ತಾಳೆಯೋಲೆ ಗ್ರಂಥೊಲೆನ ಓದುಗಾದ್ ಕೆಲವು ಆಸಕ್ತಿರ್ ಲಿಪಿತ್ತ ಪರಿಚ್ಛಾನೊ ಪಡೆದುಪೊಡು. ಅಂಚೆನೆ ಪ್ರಾಚೀನ ತುಳು ಕಾವ್ಯೊಲೆನ್ ನಾಡ್‌ದ್, ಸಂಪಾದಿಸಾತ್, ಪ್ರಕಟಮಲ್ಪೊಡು. ಉಂದು ಇತ್ತೆತ ಅಗತ್ಯೊ.

ತುಳುಟ್ಟು ಸಂಬಂಧವಾಚಕ ಶಬ್ದಗಳು

ಡಾ|| ಕೆ. ಪದ್ಮನಾಭ ಕೇಕುಣ್ಣಾಯ

ನಿಕೆನ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಶಾಲೆಗೆ ಪೋಪಿ ಜೋಕುಳು ಉಳ್ಳೆರಡ
 ಏರೆನಾಂಡಲ ಒರಿಯನ್ ಲೆತ್ತದ್ ಕೇಣ್ಣೆ : “ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮ
 ಏರ್ಯಾ?”ಂದ್. ಆಯೆ ಪಣ್ಣೆ : “ಎಂಕ್ ಅಪ್ಪಮ್ಮೆ ಇಜ್ಜೆ”ಂದ್.
 ಅಪಗ ಈರೆಗ್ ‘ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪೋನೇ; ಇಂಬೈ ಗತಿ ಇದ್ಯಂತಿ
 ಆಣ್’ಂದ್ ತೋಜಿದ್ ಬೇಜಾರಾಂಡಲ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಇಜ್ಜೆ. ಆಂಡ
 “ಏರೆನೊಟ್ಟುಗು ಈ ಉಪ್ಪುನೆ”ಂದ್ ಕೇಂಡರ್ಡ ಆಯೆ ಪಣ್ಣೆ:
 “ಯಾನುಪ್ಪುನೆ ಎನ್ನ ಮಮ್ಮಿ-ಡ್ಯಾಡಿನೊಟ್ಟುಗು”ಂದು! ಸರಿ. “ನಿನ್ನ
 ಮಮ್ಮಿನ ಮೆಗೈ ಏರ್?”ಂದ್ ಕೇಂಡರ್ಡ ಆಯೆ ಮಿತ್ತ ತಿರ್ತ
 ತೂವೆ. ಅಪಗ ಈರ್ “ನಿನ್ನ ಮಮ್ಮಿನ ಬ್ರದರ್ ಏರ್?” ಕೇಂಡ,
 ಅವು ‘ರಾಮ ಅಂಕಲ್’ಂದೋ ‘ಕೃಷ್ಣ ಅಂಕಲ್’ಂದೋ ಪಣ್ಣೆ.
 “ಆಂಡ, ನಿನ್ನಲ್ಲ ಬೇಲೆಗ್ ಬರ್ಪುನಾಯೆ ಏರ್?” ಪಂಡ “ಅವು
 ಈಶ್ವರಪ್ಪ ಅಂಕಲ್” ಪಣ್ಣೆ. ಈತ್ ಕೇಂಡ್ ಬುಕ್ಕೊ ಒವ್ವೇ
 ಸಂಬಂಧಿಕೆರೆನ ಬಗೆಟ್ ಕೇಂಡರ್ಡಲಾ ಆಯಡ ರಡ್ಡೇ ಶಬ್ದೊಳು
 ಉಪ್ಪುನೆ: ‘ಅಂಕಲ್’ ಬುಕ್ಕೊ ‘ಆಂಟಿ’. ಆಣ್ಣೆನಾಕ್ ಮೂತ
 ಅಂಕಲ್‌ಲು, ಪೊಣ್ಣೆನಾಕ್ ಮೂತ ಆಂಟಿನಾಕ್.

ತನ್ನ ಅಪ್ಪಿನ ಒಪ್ಪಪುಟ್ಟಿನ ರಕ್ತಸಂಬಂಧಿಯಾಯಿನ
 ಮಾಮೆಲ, ಏರೋ ಗುರ್ತಾತೋ ಇದ್ಯಾಂತಾನ ಬೇಲೆದಾಯೆಲ
 ಸಂಬಂದೊದ ಲೆಕ್ಕೊಡು ಒಂಜೆನಾ? ಅಂಚನೆ, ತನ್ನ ಅಪ್ಪನೊಪ್ಪ
 ಪುಟ್ಟನ ಸಿದ್ಯಪ್ಪೆ ಅತ್ತಡ ತಿದ್ದಿಲ, ಗುರ್ತಾತೋ ಇದ್ಯಾಂತಾನ
 ಬೇಲೆದಾಳೆಲ ‘ಆಂಟಿ’ಯೇ ಅಂದ್ಡ ನತ್ತೆರ್ಡ ಆತ್ಮೀಯ
 ಸಂಬಂದೊ ಎಂಚ ಒರಿಯು?

ಇತ್ತೆ ಎಕ್ಕಡ್ ಕೇಂಡಿ ಪ್ರಶ್ನೆಳೆನೇ ಒಂಜಿ ಇರ್ವತ್ತಯಿನ್ ವರ್ಸೊಗು ದುಂಬು ನೆರೆಕರೆತ್ತ ಜೋಕುಳೆಡ ಕೇಣ್ಣವರ್ಡ ಈರೆಗ್ ಮಾಮೆ, ಬಾವೆ, ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ, ಅತ್ತೆ, ಎಲ್ಯಮ್ಮರ್, ಎಲ್ಯಪ್ಪೆ ಮಯ್ದಿ - ಇಂಚ ತುಳು ಭಾಷೆದ ಪೊರ್ಲುಪೊರ್ಲುದ ಶಬ್ದೊಳೆನ್ ಕೇಣ್ಣವರ್. ಇತ್ತೆದ ಜೋಕ್ಕಡ 'ನಿಕ್ಕ ಆಯೆ ಮುದೆಟ್ಟ್ ದಾನೆ ಆವೊಡು?' ಕೇಂಡ, 'ಮುದೆ ಪಂಡ ಎಂಚಿನ?'ಂದ್ ಈರೆಗೇ ಪಿರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪಾಡುವೊ. ಪಂಡ ಕರಿನ ಸುಮಾರ್ ಪತ್ತಿರ್ಪೊ ವರ್ಷೊಡು ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಡ್, ಸಂಸ್ಕೃತಿಡ್ ಎಂಚಿನ ಬದಲವಾಣೆ ಆತ್ಂಡ್ ಪಣ್ಣನವು ಗೊತ್ತಾಪುಂಡು. ಈತ್ ಕಡಮೆ ವರ್ಷೊಡೇ ನಮ ನಮ ಉಳಾಯಿದ ಸಂಬಂದೊಳು, ಸಂಬಂಧವಾಚಕ ಶಬ್ದೊಳು ಜನೊಕ್ಕೆ ಬಾಯಿಡ್ ಬರಂದೆ ಉಳಾಯಿ ಕುಳ್ಳಂಡ್. ನಾಣ, ಕ್ರಮೇಣೊ ಉಂದು ಮಾತ ನಮ ನೆಂಪುಡ್ಲೇ ಅರಿದ್ ಪೋಪುಂಡು ಪಣ್ಣನನ್ ತೂವೊಳಿ. ನಮ ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ತುಂಡುತುಂಡಾದ್ ಪೋವೊಂದುಪ್ಪನವು ನೆಕ್ಕ ಒಂಜಿ ಕಾರಣಾಂಡ, ಇತ್ತೆ ನಮ ಇಲ್ಲಡ್ ಪಾತೆರುನ ಭಾಷೆ ತುಳುತ್ ಬದಲ್ಗ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಕನ್ನಡೊ, ಹಿಂದಿ - ಇಂಚಿನವು ಮಾತ ಆಯೆರೆ ಸುರುವಾಯಿನವು ಬುಕ್ಕೊಂಜಿ ಕಾರಣೊ. ಇಂಚಿನ ಈ ಸಂದರ್ಬೊಡು ನಮೊ, ತುಳುವೆರ್ ಪ್ರಾಕ್ಡ್ ಲಾಗಾಯಿತ್ ಉಪಯೋಗೊ ಮಳ್ಳೊಂದುಪ್ಪನ ಸಂಬಂಧವಾಚಕ ಶಬ್ದೊಳೆನ್ ನೆಂಪು ಮಳ್ಳುನವು ಅಗತ್ಯೊ ಉಂಡು. ಅಂಚಿನ ಒಂಜಿ ಎಲ್ಯ ಪ್ರಯತ್ನೊನೇ ಈ ಬರವುದ ರೂಪೊ.

ಅಪ್ಪೆ - ಅಮ್ಮ :

ಅಪ್ಪೆ-ಅಮ್ಮ/ಅಮ್ಮರ್ ಪಣ್ಣನ ಶಬ್ದೊಳು ಇತ್ತೆ ಒಂಜಿ ರೀತಿಡ್ ತುಳುಭಾಷೆಡ್ಲೇ ಪೋವೊಂದುಂಡು. ಅಪ್ಪೆನ್ - 'ಮಮ್ಮಿ/ಅಮ್ಮ'ಂದ್ ಲೆತ್ತಂಡ 'ಅಮ್ಮೆರೆನ್' - 'ಡ್ಯಾಡಿ/ಅಪ್ಪ/ಪೊಪ್ಪ'ಂದ್ ಲೆವರೆ ಸುರು ಮಳ್ಳಿ ಬುಕ್ಕೊ 'ಅಮ್ಮಾ'ಂದ್ ಲೆಪ್ಪನವಾವಡ್ 'ಅಮ್ಮೆರ್'ಂದ್ ಪಣ್ಣನವಾವಡ್ ಭಾಷೆಡ್ ತತ್ಪರೇ ಪೋತ್ಂಡ್. ಈ ರಡ್ಡ್ ಶಬ್ದೊಳೆಡ್ ಒಂಜಿ ವಿಶೇಷತೆ ಉಂಡು.

ತುಳುಟ್ಟು 'ಅಪ್ಪೆ' ಪಣ್ಣನ ಶಬ್ದೊ ಕನ್ನಡೊಡು 'ಅಮ್ಮ'ಂದ್ಲ ತುಳುಟ್ಟು 'ಅಮ್ಮೆ' ಪಣ್ಣನ ಶಬ್ದೊಗು ಕನ್ನಡೊಡು 'ಅಪ್ಪ'ಂದ್ಲ ಪಣ್ಣನ ಕ್ರಮೊ. ಕನ್ನಡೊದ ಸಂಪರ್ಕೊ, ಭಾಷಾಸಂಬಂಧೊ ಹೆಚ್ಚಾವೊಂದು ಪೋಯಿಬುಕ್ಕೊ ತುಳುತ್ ಶಬ್ದೊಳೆ ಜಾಗೆಡ್ ಏತೋ ಕನ್ನಡ ಶಬ್ದೊಳೆನ್ ಉಪಯೋಗೊ ಮಳ್ಳೊಂದುಳ್ಳೊ, ಅವು ಈ ಸಂಬಂಧವಾಚಕ ಶಬ್ದೊಳೆ ಜಾಗೆಗಲಾ ಬತ್ತ್ ಸೇರ್ಂಡ್ ಪಣ್ಣನವು ವಿಶೇಷೊ. ಆಂಡ, ನನಲಾ ಮಸ್ತ್ ಪಿರ ಪೋಂಡ ಕನ್ನಡೊಡುಲಾ ತುಳುಂಚನೆ 'ಅಮ್ಮ' ಪಂಡ ಅಮ್ಮೆರೇ. ಕನ್ನಡೊದ ಆದಿಕಾವ್ಯ ಪಣ್ಣನ ಪಂಪಭಾರತೊಡು ಕೃಷ್ಣ ಕರ್ಣಡ ಪಣ್ಣೆ: 'ನಿನಗಮ್ಮನಹರ್ಪತಿ' - ಪಂಡ 'ನಿಕ್ಕ ಅಮ್ಮೆ ಸೂರ್ಯ'ಂದ್. ಅಂಚನೆ, ಎಲ್ಯ ಜೋಕುಳೆನಾವಡ್ ಮೋಕೆಡ್ ಏರೆನಾಂಡಲಾ ಆಣೆಲೆನ್ ಪಣ್ಣಿಗಲಾ 'ಇಂದಮ್ಮ'ಂದ್ ಪನ್ಪುನ ಕ್ರಮ ಉಂಡು. ಉಂದೆನ್ ಕನ್ನಡೊಡುಲಾ ತೂವೊಳಿ. 'ಭರತೇಶವೈಭವ' ಕಾವ್ಯೊಡು ಬಾಹುಬಲಿ ವೈರಾಗ್ಯೊಡು ದೇಶ-ರಾಜ್ಯೊ ಪೂರ ಬುಡ್ಡು ಪೋಯಿನಗ ಭರತ ಪಣ್ಣೆ 'ಬೇಡಮ್ಮ ನೀನುಂ ತಪೋವನಕೆ

ಸಾರುವುದುಮಾನಾರ್ಗ ಮೆರೆವೆ ಮತ್ವಾಜ್ಯಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಮಂ'ಂದ್. ಇಂಚ ಕನ್ನಡೊಡುಲಾ ತುಳುಟ್ಟುಲಾ ಒಂಜಿ ಕಾಲೊಡು ಅಮ್ಮ ಪಣ್ಣಿ ಶಬ್ದೊಗು ಒಂಜೇ ಅರ್ಥೊ ಇತ್ತಿಲೆಕ್ಕ ತೋಜುಂಡು.

ನನ ತುಳುತ್ತು ಪ್ರಾಕೃತ ಕಾವ್ಯೊಳಾಯಿನ 'ಶ್ರೀಭಾಗವತೊ'ಡು 'ಅಪ್ಪ' ಪಣ್ಣಿನ ಶಬ್ದೊನೇ ಉಂಡು. ಅಯಿಟ್ -'ಅಪ್ಪ ಕೇಳಿಲೆ ಬಂಜಿದುಪ್ಪುಕಿಬಾಲೆ.....'ಂದ್ ಇಪ್ಪುನ ಅಪ್ಪ ಪಂಡ ಅಪ್ಪೆ ಅಂಚನೆ, ಅರುಣಾಬ್ಬ ಕವಿನ ತುಳುಮಹಾಭಾರತೊಡುಲಾ 'ಅಪ್ಪ'ಂದೇ ಉಂಡು. 'ಅಪ್ಪಟಾ ಪಿನ್‌ಪೇರಾ ಮಗ್‌ಳ್ಳೆರವುಳ್', 'ಅಪ್ಪಾ ಚೂಸ್ಸಿಡೆ ಪಿಂದ್.....' ಇಂಚ ಮಾತ ಪ್ರಯೋಗೊಳು ತೋಜುವೊ.

ಮುಳ್ಳ ಒಂಜಿ ವಿಶೇಷತೆ ಉಂಡು. 'ಅಪ್ಪ' ಪಣ್ಣಿ ಶಬ್ದೊ ಆ ಅರ್ಥೊಡು ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆಳೆಡ್ ತುಳುಟು ಮಾತ್ರ ಇಪ್ಪುನೆ. ಉಂದು ತುಳುತ್ತು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯೊ. 'ಅಮ್ಮ' ಪಣ್ಣಿ ಶಬ್ದೊನು ತುಲೆ: ತಮುಳು, ಮಲೆಯಾಳೊ, ಕನ್ನಡೊ ಇಂಚಿನ ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆಳೆಡ್ ಮಾತೆಡ್‌ಲ ಅಪ್ಪ ಪಣ್ಣಿ ಅರ್ಥೊಡೇ ಉಂಡು. ಸಂಸ್ಕೃತೊಡು 'ಅಂಬಾ' ಪಂಡಲ ಉಂದುವೇ ಅರ್ಥೊ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಪಣ್ಣುಂಡ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾತ ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆಳೆಡ್‌ಲಾ 'ಅಮ್ಮ' ಪಂಡ ಅಪ್ಪೆ; ಕೆಲವು ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆಳೆಡ್ 'ಅಪ್ಪ' ಪಂಡ ತುಳುಟು 'ಅಮ್ಮ'. ಸಂಬಂಧವಾಚಿಕಾದ್ 'ಅಪ್ಪ' ಪಣ್ಣಿ ಶಬ್ದೊ ದೂರ ಆವೊಂದುಂಡಡಲಾ 'ಅಪ್ಪೆಬಾಸೆ', 'ತುಳುವಪ್ಪೆ', 'ಅಪ್ಪೆನಾಡ್' ಇಂಚಿನ ಶಬ್ದೊಳೆಡ್ ಅವ್ವೇ ಅರ್ಥೊಡು ಉಪಯೋಗ ಆವೊಂದುಂಡು.

ಅಜ್ಜೆ-ಪಿಜ್ಜೆ-ಮುತ್ತಜ್ಜೆ; ಅಜ್ಜೆ-ಪಿಜ್ಜೆ-ಮುತ್ತಜ್ಜೆ

ನನ, ಅಮ್ಮೆರ್‌ನ ಅಪ್ಪ ಬುಕ್ಕೊ ಅಪ್ಪನ ಅಪ್ಪ -ಇವರ್‌ಲಾ 'ಅಜ್ಜೆ'. ಅಂಚನೆ ಅಜ್ಜಿನ ಅಪ್ಪ 'ಪಿಜ್ಜೆ'. ಅಮ್ಮೆರ್‌ನ ಅಮ್ಮೆರ್ ಬುಕ್ಕೊ ಅಪ್ಪನ ಅಮ್ಮೆರ್ 'ಅಜ್ಜೆ'; ಅಜ್ಜೆರ್‌ನ ಅಮ್ಮೆರ್ 'ಪಿಜ್ಜೆ'. ಈ 'ಪಿಜ್ಜೆ' ಬುಕ್ಕೊ 'ಪಿಜ್ಜೆ' ಪಣ್ಣಿನ ಶಬ್ದೊಳು ಎಂಚ ಬತ್ತ್‌ಂದ್? ಕೇಣ್ಣೆ: ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಳೆಡ್ 'ಪಿರಿಯ' ಪಂಡ ಮಲ್ಲವುಂದ್ ಅರ್ತೊ. ಅಜ್ಜೆರಡ್ ಪಿಜ್ಜೆರ್ ಮಲ್ಲೆ ಆಯಿನೆಡ್ 'ಪಿರಿಯ ಅಜ್ಜೆ>ಪಿರಿಯಜ್ಜೆ>ಪಿಜ್ಜೆ' ಆಯೆರ್. ಅಜ್ಜೆಡ್ ಪಿಜ್ಜೆ ಮಲ್ಲೆ ಆಯಿನೆಡ್ 'ಪಿರಿಯ>ಅಜ್ಜೆ>ಪಿರಿಯಜ್ಜೆ>ಪಿಜ್ಜೆ. ಅಪಂಡ ಪಿಜ್ಜಿನ ಬುಕ್ಕೊ ಪಿಜ್ಜಿನ ಅಮ್ಮೆರ್? 'ಮುತ್ತಜ್ಜೆ'; ಪಿಜ್ಜಿನ ಬುಕ್ಕೊ ಪಿಜ್ಜಿನ ಅಪ್ಪೆ- 'ಮುತ್ತಜ್ಜೆ'. ಮುತ್ತಜ್ಜೆ ಅತ್ತ್‌ಡ ಮುತ್ತಜ್ಜೆ ಎಂಬ ಬತ್ತೆರ್? ಇಂದೆಕ್ ರಡ್ ರೀತಿಡ್ ಅರ್ತೊ ಪಣೊಳಿ. ಒಂಜನೆದಾದ್, ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆಡುಪ್ಪುನ 'ಮುದಿ' ಸೇರ್ಸಾದ್ 'ಮುದಿ+ಅಜ್ಜ>ಮುತ್+ಅಜ್ಜ> ಮುತ್ತಜ್ಜೆ'; 'ಮುದಿ+ಅಜ್ಜ> ಮುತ್ತ+ಅಜ್ಜ>ಮುತ್ತಜ್ಜೆ'. ರಡ್ಡನೆದಾದ್, 'ಮೂತ್ತ' ಪಣ್ಣಿ ದ್ರಾವಿಡ ಶಬ್ದೊ ಇತ್ತೆ ಮಲಯಾಳೊಡು ಉಂಡು. ಆ ಮೂತ್ತ ಶಬ್ದೊಡ್ 'ಮೂತ್ತ+ಅಜ್ಜ>ಮೂತ್ತಜ್ಜೆ>ಮುತ್ತಜ್ಜೆ; ಅಂಚನೆ, 'ಮೂತ್ತ+ಅಜ್ಜ>ಮೂತ್ತಜ್ಜೆ'ನ್ ಶಬ್ದೊ ಪುಟ್ಟದಿಪ್ಪರೆ ಯಾವು. ಮಲಯಾಳೊಡು ಮಾತೆರಡ್‌ಲಾ ಮಲ್ಲಾರಾಯಿನ ದೇವರ್ 'ಮೂತ್ತಪ್ಪನ್'.

ಈಡೆಗ್ ತನನ್ ಸೇರ್‌ದ್ ಮಿತ್ತ್‌ಗ್ ಐನ್ ತರೆ ಆಂಡ್. ಬಹುಶಃ ಇಂದೆಡ್ ಪಿರವುದ ತರೆನ್ ತೂಪುನ ಭಾಗ್ಯೊ ತಿಕ್ಕುನ ಸಂದರ್ಭೊನೇ ಇತ್ತ್‌ಜ್ಜೆ ತೋಜುಂಡು.

ಅಂಚಾದ್ ಮಿತ್ತ್ದ ತರನ್ ಪಣ್ಣರ ಬೋಡಾಯಿನ ಶಬ್ದೊ ಇತ್ತ ತುಳುಟ್ ಬಹುಶಃ ಇಜ್ಜಿ. ಇಂಚ 'ಅಜ್ಜಿ-ಪಿಜ್ಜಿ-ಮುತ್ತಜ್ಜಿ'ರ್ ಮೂಜಿ ಜನೊ ಇತ್ತರ್ಡಲಾ ಅಕ್ಳೆಕ್ 'ಪುಳ್ಳ' ಮಾತ್ರೊ ಒರಿಯೆನ! ಅಯಿಕ್ ಬೋಡಾಯಿನ ಶಬ್ದೊ ಇತ್ತ ತುಳುಟು ಇಜ್ಜಿ.

ಮಲ್ಲಪ್ಪೆ-ನೇಲ್ಯಪ್ಪೆ

ನಾನ, ಅಪ್ಪೆನ ಪಲ್ಡಿ 'ಮಲ್ಲಪ್ಪೆ' ಇಂಬೆರೆನ್ 'ನೇಲ್ಯಪ್ಪೆ', 'ಪೆರಿಯಪ್ಪೆ'ನ್ದಲ ಪಣ್ಣನೆ ಉಂಡು. ಪೆರಿಯಪ್ಪೆ ತರತರದ್ 'ಪೇಪಿ'ನ್ದ ಪಣ್ಣಿನ ಶಬ್ದೊ ತುಳುನಾಡ್ ಬಡಕಾಯಿ ಮೆಯಿಟ್ ಉಂಡು. ಈ ಸ್ಥಾನೊಡುಪ್ಪುನಕುಲು ಬಜೀ ಅಪ್ಪೆನ ಒಪ್ಪಪುಟ್ಟಿನ ಪಲ್ಡಿಯಡಿಕುಲು ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್, ಮಲ್ಲಮ್ಮೆರೆನ ಬುಡೆದಿ ಅಥವಾ ಆ ಸ್ಥಾನೊಡುಪ್ಪುನ ಪೊಣ್ಣಿನಾಕ್ಳೆಗಲಾ ಈ ಪುದರೇ ಉಂಡು. ಇತ್ತ ಈ ಶಬ್ದೊದ ಬದಲ್ಗ್ 'ದೊಡ್ಡಮ್ಮ' ಪಣ್ಣಿ ಶಬ್ದೊ ಪ್ರಯೋಗೊಡುಂಡು. ಈ 'ದೊಡ್ಡಮ್ಮ' ಕನ್ನಡೊಡ್ ಬತ್ತಿನಾರ್! ಅಪ್ಪೆನ ಮೆಗ್ಗಿ 'ಎಲ್ಯಪ್ಪೆ'. ಇಂಬೆರೆಕ್ 'ಕಿನ್ನಪ್ಪೆ, ಸಿದ್ಧಪ್ಪೆ/ತಿದ್ಧಪ್ಪೆ, ಕುಳ್ಳಪ್ಪೆ' ಪಣ್ಣಿ ಶಬ್ದೊಳುಲಾ ಉಳ್ಳ. ಆಂಡ ಈ ಶಬ್ದೊಳೆನ ಬದಲ್ಗ್ ಇತ್ತ ಕನ್ನಡೊದ 'ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ'ನ್ದೋ 'ಚಿಕ್ಕಿ'ನ್ದೋ ಲೆಪ್ಪುನವೇ ಹೆಚ್ಚ ತೋಜುಂಡು.

ನೇಲ್ಯಪ್ಪೆನ ಕಂಡನಿ 'ನೇಲ್ಯಮ್ಮೆರ್'; ಮಲ್ಲಪ್ಪೆನ ಕಂಡನಿ 'ಮಲ್ಲಮ್ಮೆರ್'; ದೊಡ್ಡಮ್ಮೆನ ಕಂಡನಿ 'ದೊಡ್ಡಪ್ಪೆರ್'

ನೇಲ್ಯಮ್ಮೆರ್-ಮಲ್ಲಮ್ಮೆರ್

ಅಮ್ಮೆರೆನ ಪಲಯೆ 'ನೇಲ್ಯಮ್ಮೆರ್'. ಇಂಬೆರೆಕ್ 'ಮಲ್ಲಮ್ಮೆರ್'ನ್ದ ಬುಕ್ಕೊಂಜಿ ಶಬ್ದೊಲಾ ಉಂಡು. ಅಮ್ಮೆರೆನ ಮೆಗ್ಗಿ 'ಎಲ್ಯಮ್ಮೆರ್'. ಇಂಬೆರೆಕ್ 'ತಿದ್ಧಮ್ಮೆ', 'ಸಿದ್ಧಮ್ಮೆ'ನ್ದಲಾ ಪಣ್ಣೆರ್. ಅಂಚನೇ ಆ ಸ್ಥಾನೊಡುಪ್ಪುನ ಬೇತೆ ಆಣ್ಣೊವುನಾಕ್ಳೆಗಲಾ ಈ ಶಬ್ದೊನ್ ಪಣ್ಣೆರ್. ಇತ್ತ ಈ ಶಬ್ದೊಲಾ ಪೋದು 'ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ' ಪಣ್ಣಿ ಶಬ್ದೊನೇ ಉಪಯೋಗಾವೊಂದುಂಡು. ಮಾತ್ರತ್ತಂದೆ, 'ಚಿಕ್ಕಿ' ಪಣ್ಣ್ ತರೆಯಿ ರೂಪೊಲಾ ತೋಜುಂಡು. ಅವುಲ ಅತ್ತಂದೆ ಬೊಂಬಯಿದ ಪ್ರಭಾವೊಡು ಇತ್ತ 'ಕಾಕ' ಪಣ್ಣಿ ಶಬ್ದೊಲಾ ಚಾಲ್ತಿಗ್ ಬರೊಂದುಂಡು.

ನೇಲ್ಯಮ್ಮೆರೆನ ಬುಡೆದಿ ನೇಲ್ಯಪ್ಪೆ; ಎಲ್ಯಮ್ಮೆರೆನ ಬುಡೆದಿ ಎಲ್ಯಪ್ಪೆ; ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಬುಡೆದಿ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ; ಚಿಕ್ಕನ ಬುಡೆದಿ ಚಿಕ್ಕಿ.

ಪರಯೆ/ಪಲಯೆ -ಅಣ್ಣೆ

ತನ್ನಡ್ ದುಂಬು ಪುಟ್ಟಿನಾಯೆ 'ಪರಯೆ/ಪಲಯೆ/ಪಳಯೆ'. ಇಂಬ್ಯಗ್ 'ಪಲೆ', 'ಪರೆ'ನ್ದಲಾ ಶಬ್ದರೂಪೊಳು ಉಳ್ಳೊ ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆದ 'ಪ== ' ಪಂಡ ಪರತ್ತ್ ಪಣ್ಣಿ ಶಬ್ದೊಡ್ಡು ಈ 'ಪಳಯೆ' ಬತ್ತಿಲೆಕ್ಕೊ ತೋಜುಂಡು. ಪಲಯನ್ ಲೆಪ್ಪುನ ಮಾತ್ರ 'ಅಣ್ಣ'ನ್ದ. ಇಂಚ ಲೆತ್ತಂಡಲಾ ಬುಕ್ಕೊರಿಯಡ ಪಣ್ಣಿಗ್ 'ಪಲಯೆ'ನ್ದ ಪಣ್ಣುನ ಕ್ರಮೋನೇ ಹೆಚ್ಚ ಈ 'ಪರಯೆ/ಪಲಯೆ' ಪಣ್ಣಿ ಶಬ್ದೊಲ ಈ ಅರ್ತೊಡು ತುಳುಟು ಮಾತ್ರೊ ಇಪ್ಪುನವು

ತೋಜುಂಡು.

'ಅಣ್ಣ' ಪಣ್ಣನ ಶಬ್ದೋಗು ಕನ್ನಡೋಡು 'ಅಣ್ಣ'ನ್ದ ಇತ್ತಂಡ ತಮುಳ್‌ಡ್ 'ಅಣ್ಣಾಚ್ಚೆ'ನ್ದ ಉಂಡು. ಉಂದು ಬಹುಶಃ ಸಂಸ್ಕೃತೋದ 'ಶ್ರೀ' ಪಣ್ಣಿ ಗೌರವಸೂಚಕ ಪ್ರತ್ಯಯೋನ್ ಸೇರ್ಸಾವೊಂಡಿ ಶಬ್ದೋ. 'ಪಿತೃಶ್ರೀ' > ಪಿತಾಜಿ, ಮಾತೃಶ್ರೀ > ಮಾತಾಜಿ ಇಪ್ಪುಲೆಕ್ಕನೆ 'ಅಣ್ಣಾ+ಶ್ರೀ > ಅಣ್ಣಾಜಿ > ಅಣ್ಣಾಜಿ' ಆದುಪ್ಪರೆ ಯಾರು. ಅಂಚನೆ, ಬೇತೆ ಏರೇ ಅಣ್ಣೋವುನಾಂಡಲ 'ಅಣ್ಣಾ'ನ್ದ ಪಣ್ಣನವು ತುಳುಟು ಸಾಮಾನ್ಯೋ. ಇತ್ತೆದ ಜೋಕುಳು 'ಅಂಕಲ್' ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕೋ.

ಮೆಗ್ಗೆ

ತನ್ನಡ್ ಬುಕ್ಕೊ ಪುಟ್ಟಿನಾಯೆ 'ಮೆಗ್ಗೆ'. ಇಂಬ್ಬಗ್ 'ಮೆಗ್ಗೆ' ಪಣ್ಣಿ ಶಬ್ದರೂಪೊಳುಳ್ಳೊ ಈ 'ಪಲಯೆ' ಆವಡ್ 'ಮೆಗ್ಗೆ' ಆವಡ್ ಬಜೀ ತನ್ನ ಒಪ್ಪಪುಟ್ಟಿನಾಳ್‌ಳೆಗ್ ಮಾತ್ತತ್ತ; ಆ ಸ್ಥಾನೋಡುಪ್ಪನ ತನ್ನ ಎಲ್ಯಮ್ಮ-ಮಲ್ಲಮ್ಮೆರ್‌ನ ಅತ್ತಡ ಎಲ್ಯಪ್ಪ-ಮಲ್ಲಪ್ಪೆರ್‌ನ ಜೋಕುಳೆಗ್‌ಲಾ ಈ ಶಬ್ದೋನು ಉಪಯೋಗೋ ಮಳ್ಳೊಲಿ.

ಈ ಶಬ್ದೋ ತುಳುಕ್ ವಿಶೇಷೋ. ಕನ್ನಡೋಡು 'ತಮ್ಮ' ಪಣ್ಣೆರ್. ಈ ಶಬ್ದೋಗು ತಮಿಳ್‌ಡ್ 'ತಂಬಿ' ಪಣ್ಣಿ ರೂಪೋ ಉಂಡು.

ಪಳಿ/ಪಲಿ/ಪರ್ದಿ - ಅಕ್ಕ

ತನ್ನಡ್ ದುಂಬು ಒಪ್ಪಪುಟ್ಟಿನಾಳ್ 'ಪಳಿ/ಪಲಿ' ಅತ್ತಡ 'ಪರ್ದಿ'. ತನ್ನ ನೇಲ್ಯಪ್ಪೆ, ನೇಲ್ಯಮ್ಮೆರ್, ಎಲ್ಯಪ್ಪೆ, ಎಲ್ಲಮ್ಮೆರೆನ ಪೊಣ್ಣೋಕುಳು ತನ್ನಡ್ ಮಲ್ಲಾಕುಳಂದಡ ಅಕುಳುಲಾ ಪಲಿಯಡಿಕ್ಕಲೇ. ಬುಕ್ಕೊಯ್‌ಡ ಇಂಚ ಪಂಡಂಡಲ ಆಳೆನ್ ಲೆಪ್ಪುನಗ ಮಾತ್ತೊ 'ಅಕ್ಕಾ'ನ್ದೇ ಪಣ್ಣನೆ ಬುಕ್ಕೊ ಲೆಪ್ಪುನೆ. 'ಅಕ್ಕ' ಪಣ್ಣನ ಶಬ್ದೋ ಅವ್ವೇ ಅರ್ತೋಡು ಹೆಚ್ಚಿನ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಳೆಡ್ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದುಂಡು. ಅತ್ತಂದೆ ಬೇತೆ ಏರೇ ಪೊಣ್ಣೆವುನಾಂಡಲ 'ಅಕ್ಕ'ನ್ದ ಪಣ್ಣನವು ತುಳುಟು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಇತ್ತೆದಕ್‌ಳ 'ಆಂಟಿ' ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕೋ.

ಮೆಗ್ಗಿ/ಮೆಗಿ

ತನ್ನಡ್ ಬುಕ್ಕೊ ಒಪ್ಪಪುಟ್ಟಿನಾಳೆನ್ 'ಮೆಗ್ಗಿ'ನ್ದ ಪಣ್ಣೆರ್. ತನ್ನ ನೇಲ್ಯಪ್ಪೆ-ನೇಲ್ಯಮ್ಮೆರ್, ಎಲ್ಯಪ್ಪೆ-ಎಲ್ಲಮ್ಮೆರ್‌ನ ಪೊಣ್ಣೋಕುಳು ತನ್ನಡ್ ಎಲ್ಯಕುಳಂದಡ ಅಕ್‌ಳೆನ್‌ಲ 'ಮೆಗ್ಗಿ'ನ್ದ ಪಣ್ಣೆರ್.

ತಂಗಟಿ/ತಂಗಡಿ/ಸಂಗಟಿ/ಸಂಗಡಿ

'ಮೆಗ್ಗಿ' ಪಣ್ಣನೆಕ್ ಸಮಾನವಾದುಪ್ಪನ ಶಬ್ದೋ ಉಂಡು. ಈ ಶಬ್ದೋ ಸಾಮಾನ್ಯ ತುಳುಟು ಹೆಚ್ಚೆ ಉಪಯೋಗಾಪುಂಡು. ಶಿವಳ್ಳಿ ತುಳುಟ್ಟು 'ಮೆಗ್ಗಿ' ಪಣ್ಣಿ ಶಬ್ದೋನೇ ಹೆಚ್ಚಾದ್ ಉಪಯೋಗೋ ಮಲ್ತೆರ್‌ಡ ಸಾಮಾನ್ಯ ತುಳುಟ್ಟು 'ತಂಗಡಿ/ಸಂಗಡಿ'ನ್ದೇ ಹೆಚ್ಚೆ ಉಪಯೋಗಾಪುಂಡು.

ಮಾಮಿ

ಅಪ್ಪೆ-ಅಮ್ಮೆ ಪಣ್ಣಿಲೆಕ್ಕೊನೆ 'ಮಾಮಿ' ಪಣ್ಣಿ ಶಬ್ದೊಲಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆಗ್ಲೆಡ್ ಉಂಡು. ಅಮ್ಮೆರೆನ ಮೆಗ್ಗಿ-ಪರ್ದಿ, ಅಪ್ಪೆನ ಮೆಗ್ಗ-ಪರಯನ ಬುಡದಿ ಬುಕ್ಕೊ ಕಂಡನಿಗ್ ಬುಡದಿನ ಅಪ್ಪೆ ಅಂಚನೆ ಬುಡದಿಗ್ ಕಂಡನಿನ ಅಪ್ಪೆ 'ಮಾಮಿ'. ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ್ ಅಮ್ಮೆರೆನ ಮೆಗ್ಗಿಪರ್ದಿನ್ 'ಸೋದರಮಾಮಿ'ಂದ್ ಪಣ್ಣಿನಲಾ ಉಂಡು. ಆಂಡ ಲೆಪ್ಪುನ ಮಾತ್ರೊ 'ಮಾಮಿ'ಂದೇ. ಬುಡದಿನ ಅಪ್ಪೆನ್ ಸಾಮಾನ್ಯ ತುಳುಟ್ಟು ಕೆಲವೆರ್ ಬುಕ್ಕೊ ಪಾಡ್ತನೊಂದಂಚಿನ ತುಳು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯೊಗು ಗೌರವೊಡು 'ಮಾಮಿನಾರ್'ಂದ್ ಪಣ್ಣಿನವುಲಾ ಉಂಡು.

ಮರ್ಮಾಯೆ

ಆಣ್ಣೊವೆಗ್ ಮೆಗ್ಗಿನ ಮಗೆ, ಪೊಣ್ಣೊವೆಗ್ ಮೆಗ್ಗಿನ ಮಗೆ ಬುಕ್ಕೊ ಮಗಳೆನ ಕಂಡನಿ ಮರ್ಮಾಯೆ. ಉಂದು ಶಿವಳ್ಳಿ ತುಳುಟ್ಟು ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಂಡ, ಸಾಮಾನ್ಯ ತುಳುಟ್ಟು ಒಂತೆ ವೆತ್ಯಾಸೊ ಉಂಡು. ಅಯಿಟ್ ಮಗಳೆನ ಕಂಡನಿ ಮಾತ್ರ ಮರ್ಮಾಯೆ. ಇಜ್ಜಿಡ್ 'ಅರ್ವತ್ತೆ/ಅರ್ವದೆ'.

ಅರ್ವತ್ತೆ/ಅರ್ವದೆ

ಆಣ್ಣೊವೆಗ್ ಮೆಗ್ಗಿನ ಮಗೆ, ಪೊಣ್ಣೊವೆಗ್ ಮೆಗ್ಗಿನ ಮಗೆ ಅರ್ವತ್ತೆ(ದೆ).

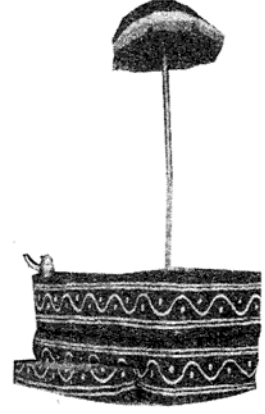
ಮರ್ಮಾಳ್/ಮರ್ಮಾಲ್

ಆಣ್ಣೊವೆಗ್ ಮೆಗ್ಗಿನ ಮಗಳ್, ಪೊಣ್ಣೊವೆಗ್ ಮೆಗ್ಗಿನ ಮಗಳ್ ಬುಕ್ಕೊ ಮಗನ ಬುಡದಿ ಮರ್ಮಾಳ್.

ಇಂಚ ತುಳುಟ್ಟು ಸಂಬಂಧವಾಚಿಕೊಳು ಇತ್ತೊಡಲಾ ಮುದೆ ಪತ್ತೆದ್ ಲೆಪ್ಪುನಗ ಅವ್ವೇ ನಮುನೆಡ್ ಲೆಪ್ಪುನ ಕ್ರಮೊ ಇಜ್ಜಿ. ಉದಾಹರಣೆಗ್, ಪಲೆಯ ಪಂಡ್ ಮುದೆ ಪಂಡ್‌ಂಡಲ ಲೆಪ್ಪುನ 'ಅಣ್ಣಾ'ಂದೇ. ಅಂಚನೆ, 'ಮರ್ಮಾಯೆ'ಂದೋ 'ಅರ್ವತ್ತಾ'ಂದೋ ಲೆಪ್ಪಂದ ಪುದರ್ ಪಂಡ್‌ದೇ ಲೆಪ್ಪುನವು ಕ್ರಮೊ. ಅವ್ವೇ ರೀತಿ, 'ಪರ್ದಿ/ಪಲ್ದಿ'ನ್ 'ಅಕ್ಕಾ'ಂದ್ ಲೆಪ್ಪುವೆರ್. ಆಂಡ 'ಮರ್ಮಾಳೆ'ನ್ ಮೊಕೆಡ್ ಲೆಪ್ಪುನಗ 'ಮರ್ಮಾಳೆ'ಂದ್ ಲೆಪ್ಪುನವುಲಾ ಉಂಡು. 'ಮೆಗ್ಗಿ'ನ್‌ಲ ಪುದರ್ ಪಂಡ್‌ದೇ ಲೆಪ್ಪುನವು ಕ್ರಮೊ.

ಸಂಬಂಧವಾಚಕ ಶಬ್ದೊಳು ಒಂಜಿ ಭಾಷೆದ ಮೂಲಶಬ್ದೊಗುಳೆಡ್ ಒಂಜಿ ವಿಭಾಗೊ. ದೇಹೊತ ಅಂಗೊಳೆನ ಪುದರ್, ದಿನಾಲ ಉಪಯೋಗೊ ಮಳ್ಳುನ ತಿನಸ್‌ಗ್‌ಳೆನ ಪುದರ್, ಕೃಷಿಕಾರ್ಯೊಗು ಸೇರಾನ್ ಶಬ್ದೊಗ್‌ಳೆನ ಲೆಕ್ಕೊನೆ ಸಂಬಂಧವಾಚಕಶಬ್ದೊಗ್‌ಳೆ ನರಮಾನಿ ತನ್ನ ವಿಶಾಸೊದೊಟ್ಟುಗು ಪತ್ತೊಂದು ಬತ್ತೆನ್ ಶಬ್ದೊಗ್‌ಳೆ. ನರಮಾನಿ ಗುಂಪುಡು ಬದ್ಕೊಂದಿಪ್ಪುನಗ ಒರಿಯನೊರಿಯೆ ಲೆಪ್ಪರೆ, ಪಣ್ಣರೆ ಶಬ್ದೊಗ್‌ಳೆನ ಅಗತ್ಯ ಬತ್ತೆಂಡ್. ಅಪಗ ಉಂಡಾಯಿನ ಶಬ್ದೊಗ್‌ಳೆ ಈ ಸಂಬಂಧವಾಚಕ ಶಬ್ದೊಗ್‌ಳೆ.

ಸಂಬಂಧವಾಚಕಶಬ್ದೋಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿದೊಟ್ಟುಗೇ ಉಪ್ಪುನವು. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮಲ್ಲೆ ಆಯಿನಗ ಮಲ್ಲೆ ಆಪೊ, ಎಲ್ಯೆ ಆಯಿನಗ ಎಲ್ಯೆ ಆಪೊ. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಒರಿಂಡ ಒರಿಪ್ಪುಂಡು; ಅರಿಂಡ ಅರಿಪ್ಪುಂಡು. ಏಪೊ ನಮ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಬದಲ್‌ಗ್ ಊರ್ಯಾಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್ ಎದ್ಕೊಣ್ಣರೆ ಸುರು ಮಳ್ತೊನೋ ಅಯ್ತೊಟ್ಟುಗೇ ನಮ ಸಂಬಂಧವಾಚಕ ಶಬ್ದೋಗಳ್‌ಲಾ ನಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿದೊಟ್ಟುಗೇ ಪಿರ ಬೂರ್‌ದ್, ಊರ್ಯಾಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಶಬ್ದೋಗಳ್ ನಮ್ಮ ದಿನನಿತ್ಯೊದ ಪಾತೆರೊಡು ಬರ್ಯರ ಸುರುವಾಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ನಮ ಮೋಕೆ ದಿಂಜಿದಿನ ಸಂಬಂಧವಾಚಕಶಬ್ದೋಗಳಾಯಿ, ಅಪ್ಪೆ-ಅಮ್ಮೆರ್, ಮಾಮೆ-ಮಾಮಿ, ಮೆಗ್ಗೆ-ಪರಯೆ, ಮೆಗ್ಗಿ-ಪರ್ದಿ, ಅತ್ಯೆ-ಮಯ್ತೆದಿ, ಮಾಮೆ-ಮರ್ಮಾಯೆ, ತಮ್ಮಲೆ-ಅರ್ವತ್ತೆ(ದೆ) -ಮಾತ ಅರಿಯೊಂದು ಅಯ್ತು ಸ್ಥಾನೊಡು ಯಾನ್ ಸುರುಕೇ ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕ ಮಮ್ಮಿ-ಡ್ಯಾಡಿ, ಅಂಕಲ್-ಆಂಟಿ ಪಣ್ಣಿ ನಾಲೇ ಶಬ್ದೋಗ್ ಸಂಬಂಧವಾಚಕ ಶಬ್ದಾದ್ ಚಾಲ್ತಿಗ್ ಬಶ್ತ್‌ದ್ ದುಂಬರಿಯರೆ ಸುರುವಾಯಿನವು ನಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಕೊರತ್ತೆ. ಉಂದು ಆವಂದಿಲೆಕ್ಕೊ ಒರಿಪ್ಪುನವು ನಮ ಮಾತೆರೆನಲಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿ.

ಆಧುನಿಕ ತುಳು ರಂಗಭೂಮಿ : ಅರ್ಥೈಸುನ ಒಂಜಿ ರೀತಿ

ಪ್ರಸಾಸ್ ರಾವ್ ಎಂ.

ಒಂಜಿ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಾದ 'ರಂಗಭೂಮಿ'ಗ್ ವಿಶಾಲೊ ವಾಯಿನ ಅರ್ಥ ಉಂಡು. ನರಮಾನಿ ಸಮುದಾಯೊದ ಕಲ್ಪನೆನ್ ಕಟೊನೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತಿ ಕಾಲೋಡ್ಲಿಂಚಿ ರಂಗಭೂಮಿ ಬುಲೆಯೊಂದೇ ಬೈದ್ಂಡ್. ಈ ಅರ್ಥೊಡು ಒಂಜಿ ಸಮುದಾಯದ ತೂಪರಿಕೆದ ಮಾತಾ ರೀತಿಲೆನ್ 'ರಂಗ ಭೂಮಿ'ಯಾದ್ ಗ್ರಯಿತೊನೊಡಾಪುಂಡು.

'ರಂಗಭೂಮಿದ ಮೂಲೊಡು ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿಕ್ಲು, ಬಲಿಕೊರ್ಪಿನ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಬೊಕ್ಕ ಆಚರಣೆದ ರೀತಿಲು ಉಲ್ಲೊ' ಪನ್ನಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಉಂಡು. ಪನ್ಂಡ, ಸಮುದಾಯದ ಸಮಷ್ಟಿ ಸುಖೊಕ್ಕಾದ್ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿ ಕಜ್ಜೊಲೆನಿ ರಂಗಭೂಮಿ ಒತ್ತೊಂದುಂಡುಂದ್ ತೆರಿಯೊಣೊಲಿ. ವಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಲಾ ಪೊರ್ಲಾರ್ದ್ ಬತ್ತಂಡ ಮಾತ್ರ ಜನ ತೂವೆರ್. ಆಚರಣೆಲೆಡ್ ಪೊರ್ಲು ಉಪ್ಪುನತ್ತ್, ಸುರೊಡ್ಡ್ ಕಡೆಮುಟ್ಟ ಪೊರ್ಲಾರ್ದ್ ಮೂಡುಂದ್ ಬರ್ಪುನನೇ ಪೊರ್ಲು. 'ಎಂಚ ಪೊರ್ಲಾರ್ದ್, ಎಂಚ ಪೊರ್ಲಾರ್ದ್' ಪನ್ನಿನ ಪಾತೆರ ಒಂಜಿ ಸ್ಥಿತಿತ ಬಗ್ಗೆ ಅತ್ತ್ ಅವು ಒಂಜಿ ಲೇಸ್‌ದ ಕೊಡಿಡ್ಡ್ ಕಡೆಮುಟ್ಟದ ಬದಲಾವಣೆನ್ ತೂದು ಪನ್ನಿನವು.

ಇಂಚಾದ್ ರಂಗಭೂಮಿಡ್ ಪೊರ್ಲು ಪನ್ನಿನವು ಸುರೊಡ್ಡ್ ಕಡೆಮುಟ್ಟ ಒಂಜೇ ಆದ್ ಇಪ್ಪುಜಿ. ಅವು ಪೊರ್ಲಾರ್ವೊಂದು ಪೋರ್ವೊಡಾಪುಂಡು.

ರಂಗಭೂಮಿಡ್ “ಇಪ್ಪು”ನೆಡ್ಡ್ “ಆಪು”ನೆಕ್ ದಿಂಜ ಬೆಲೆ ಉಂಡು. ಪೊರ್ಲಾಡ್ ಆವೊಂದು ಪೊಪಿನವೇ ರಂಗಭೂಮಿದ ತಿರ್ಲೆಂದ್ ಪಣೊಲಿ. ಅಂಚ ತೂಂಡ ತುಳುವೆರ್ ಜಾನಪದ ರಂಗಭೂಮಿದ ದಿಟ್ಟಿಡ್ ತೂಂಡ. ಈ ಪೊರ್ಲಾ ಆಪಿನ ರೀತಿ ನಿಚ್ಚಳವಾದ್ ಗೊತ್ತಾಪುಂಡು. ತೂಪರಿಕೆ, ಸಂಗೀತ, ಭಾವನೆ, ಮಾತಾ ಒಟ್ಟು ಸೇರ್ಪ್ಪೆ ಸಮುದಾಯದ ಪತ್ತ್ ಸಮಸ್ತರ್ ಸೇರ್ಪ್ಪೆ ಪಣೊನ್ನಗ ಮೈಟ್ ಬರ್ಪುಂಡು, ರಂಗ ಸಂಪನ್ನೆ ಆಪುಂಡು. ಮಾಯಡ್ ಜೋಗೊಗು ಅಬತರ ಆಪುಂಡು. ರಡ್ಡ್ ಲೋಕೊಲು ಒಂಜಾದ್ ನಡೆಕ್ ಬನ್ನಗ “ಎಂಚ ಪೊರ್ಲಾಂಡ್” ಪನ್ನೆಕ್ ಅರ್ಥ ಬರ್ಪುಂಡು.

ಈ ನಿಲೆಟ್ಟ್ ರಡ್ಡ್ ವಿಷಯೊಲೆನ್ ಗ್ರಯಿಪ್ಪೊಲಿ. ಒಂಜಿ, ರಂಗ ಭೂಮಿದ ಪೊರ್ಲಾ ಉಪ್ಪುನು ಪಾಡ್ತಿ ಚಪ್ಪರೊಡು, ಗುದ್ದುನ ಸಂಗೀತೊದ ಅಬ್ಬರೊಡತ್ತ್, ಅವು ರಂಗೊದ ತಯಾರಿಗ್ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಸೇರುನ ಕಜೊಡು, ಬೊಕ್ಕ ಆ ಲೇಸ್‌ನ್ ಕೊಡಿಡ್ ಕಡೆಮುಟ್ಟಾವುನಡೆಮುಟ್ಟದ ನಡೆಟ್ಟ್, ರಡ್ಡೇದಾದ್, ಒಂಜಿ ಸಮುದಾಯದ ಕಲ್ಪನೆದಾಂತೆ, ಅಯಿತ ಉಲಾಯಿ ಸೇರೊನಂದೆ ರಂಗಭೂಮಿದ ಪೊರ್ಲಾನು ತೆರಿಯರೆಗ್ ಆವಂದ್. ತುಳುವೆರ್ ಕೋಲನು “ಡ್ಯಾನ್ಸ್” ಪಂಡ್‌ದ್ ಗ್ರಯಿಪ್ಪುನ ಸ್ಥಿತಿ ಬತ್ತಿತ್ತಂಡ ಅವು ಈ ಸಮುದಾಯದ ಕಲ್ಪನೆಡ್ ಪಿದಾಯಿ ಉಂತುದ್ ತೂಪಿನ ನರಮಾನಿಲೆಡ್ವಾರ.

ರಂಗ ಭೂಮಿ ಪನ್ನಿನವು ಸಮುದಾಯೊದ ನಡುಟ್ಟು, ಅಯಿತ ಉಲಾಯಿದ ಸಮಬಂಧೊಲೆನ್ನಾ ಅಂಚೆನೇ ಈ ಲೋಕದೊಟ್ಟುಗು ಪೆರಲೋಕದ ಸಂಬಂಧೊಲೆನ್ನಾ ಕಟ್ಟ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ಅವಕಾಶೊ. ಇಂಚ ಉಪ್ಪನಗ ಇರುವನೇ ಶತಮಾನೊಡು ನರಮಾನಿಲು ಬದುಕುನ ರೀತಿ ನೀತಿಲೆಡ್, ಅಯಿತ ಕುಂದು ಕೊರತೆಲೆನ್ ಅಕ್ಷೆನ ನಡುಟ್ಟೇ ತೊಜಾದ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ಆಚರಣೆಯಾದೇ “ಆಧುನಿಕ ರಂಗಭೂಮಿ” ಮೂಡಿಡ್ ಬತ್ತೆದ್‌ಂಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೆರಿಯೊನೊಡಾಪುಂಡು. ಆಧುನಿಕ ರಂಗಭೂಮಿ ‘ಪಿದಾಯಿಡ್ ಬತ್ತಿನವು’ ಪನ್ನಿನ ಸರಿ ಅತ್ತೆದ್ ತೋಜುಂಡು. ತುಳುವೆರ್ ಬದ್‌ಕ್ ಬದಲಾನಗ, ಆ ಬದಲಾವಣೆದ ಹದ, ಬೇನೆ, ಕುಸಿಕ್ಲೆನಿ ಪಣೊನರೆಗ್ ತುಳುವೆರನ ಉಡಲ್ ಆಧುನಿಕ ರಂಗಭೂಮಿದಂಚಿ ತಿಗ್‌ರಂಡ್ ಪಣೊಲಿ.

ಆಧುನಿಕ ರಂಗಭೂಮಿ ಪಂಡ ‘ನಾಟಕ’ದ ಕಲ್ಪನೆನ್ ಸರಿಟ್ಟ್ ತೆರಿಯೊನೊಡಾಂಡ, ‘ಆಧುನಿಕ’ ಪನ್ನಿನ ಪದೊತ ಅರ್ಥವಿವೇಚನೆ ಮಲ್ಪೊನುಡು. ಸುಮಾರ್ ನಾಲ್ ಸಾವಿರ ಒಸೊದ ಇತಿಹಾಸ ಉಪ್ಪುನ ಈ ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ “ಆಧುನಿಕ” ಯುಗ ಬರ್ಪುನಿ, ಬ್ರಿಟೀಷರ್ ಬತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ (ಪಂಡ ಸುಮಾರ್ ನಾಲ್ಕೊದ ವರ್ಷ ಆಂಡ್). ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಶಿಕ್ಷಣೊಡ್ವಾರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕಾಲೋಡ್ ಬೊಕ್ಕ “ಆಧುನಿಕ ಚಿಂತನೆ” ಸುರು ಆಪುಂಡು ಪಣ್ಣೆರ್. ಆಧುನಿಕ ರಂಗಭೂಮಿ ತುಳುಟ್ಟ 20ನೇ ಶತಮಾನೊದ ಸುರೂಡ್ತಿಂಚಿ ಬರ್ಪುಂಡೊಂದ್ ಪಣ್ಣೆರ್. ಈ ಬುಲೆತ್ತ ಬಗ್ಗೆ ಒಂಜಿ ರೀತಿದ ಸಂಶಯಾ ಇತ್ತಂಡಲಾ ತುಳುಟ್ ಆಧುನಿಕ ರಂಗಭೂಮಿಗ್ ನೆಲೆಕಟ್ ತಿಕ್ಕುಂಡು.

ನಾಟಕ ಒಂಜಿ ‘ಕಲೆ’ ಆದ್, ಸಮುದಾಯೊದ ರಂಜನೆದ ಒಂಜಿ ತಾದಿಯಾದ್ ಬನ್ನಗಲಾ ಸಮುದಾಯೊದ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತೊರೆಲೆನಿ ಪಣ್ಣಿನನ ತೂವೊಲಿ. ತುಳುತ್ತ ಸುರೂತ್ ನಾಟಕಕಾರೆರ್ - ಮಾಧವ ತಿಂಗಳಾಯೆರ್ ಶಿವಣ್ಣ ಹೆಗ್ಗೇರ್ - ತುಳು ಸಮುದಾಯೊ

ಪೇಂಟೆದ ಶಿಕ್ಷಣದ ತಾದಿಡ್ ನಡತ್ ಬರ್ಪುನ ಕನ ಕಟಿಯೆರ್, ಅಂಚೆನೇ ಬರೆಯೆರ್, ಪೇಂಟೆಲು ಬುಲೆಯೊಂದ್ ಪೋಯಿನಂಚನೇ ಬದಲಾವಣೆನ್ ತೂವೊಂದೇ, ಅಯ್ತು ಗಮ್ಮತ್ತನ್ ಬೊಕ್ಕ ಸಮುದಾಯದ ಅನುಭವೊನೆಲಿನ್ ಪದ್ಯೊಡು/ರಂಗೊಡು ಕಟ್ತ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಕೆಮ್ಮುರು ದೊಡ್ಡಣ ಶೆಟ್ ಜನೊಕ್ಲೆಗಾದೇ ರಂಗಭೂಮಿ ಕಟ್ತ್ ಬೆನ್ನರ್. ಅಂಚೆನೇ ರಾಮ ಕಿರೊಡಿಯನ್ ಬೊಕ್ಕ ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಸ್ವಾಬೆರ್ ತುಳು ಸಮುದಾಯೊದ ಬದಲಾಯಿನ ಸ್ಥಿತಿತ್ವ ಸಮುದಾಯೊದ ಚಿಂತನೆನ್ ಮಲ್ಪಾವರ್. ಆಧುನಿಕ ಯುಗೊಟ್ ಸಂಸಾರೊದ ಸಂಬಂಧೊಲು ಬದಲಾವೊಂದುಪ್ಪುನೆನ್ ಕಟ್ತ್ ಕೊರ್ಪರ್. ನೆಟ್ಲಾ ಸಮುದಾಯಾದ ದಿಟ್ಟಿ ನಾಟಕ ತೂಪಿನಾಕ್ಲೆಡ್ಲಾ ಬರೆಪಿನಾಕ್ಲೆಡ್ಲಾ ಬೊಕ ಉಂಡ್ಂದ್ ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು.

ಉಂದುವೇ ಕಾಲೊಡು, ತುಳುನಾಡ್ ಪೇಂಟೆಲೆಡ್, ಬೊಕ್ಕ ಊರುಲೆಡ್ ಬುಲೆಯಿನ ಯುವಕ ಮಂಡಲೊಲು ಸಮುದಾಯದ ಕಟ್ಟ್ ಪೊಸ ಅರ್ಥಕೊರ್ಪೊ. ಈ ಯುವಕ ಮಂಡಲೊದ ಜವನೆರ್ ಕೆ.ಎನ್. ಟೇಲರ್ ನಂಚಿ ನಾಟಕಕಾರೆರ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ನಾಟಕೊಲಿನ್ ಗೊಬ್ಬುರ್ ರಂಗ ಚಟುವಟಿಕೆ ನಿರಂತರವಾದುಪ್ಪುನಂಚಿನ ಬೇಲೆ ಮಲ್ತರ್. ನಾಟಕ ಸಮುದಾಯದ ಭಾಗ ಆದೇ ಒರಿಯರೆ ಈ ಜವನೆರ್ ಕಾಣಿಕೆ ಮಸ್ತ ಉಂಡು.

ಈ ವಿಚಾರ ದಾಯೆ ಪನೊಡಾಪುಂಡು ಪಂಡ, ತುಳು ರಂಗಭೂಮಿ ಮರ್ಗಿಲ್ ಬದಲ್ತೊಂಡಲಾ, 'ಜಾನಪದ' ಪಂಡ್ ಪಿರಾಕ್ ರಂಗಭೂಮಿನ್ ಪಿದಾಯಿ ದೀದ್ ಪೇಂಟೆ ಕೇಂದ್ರಿತ ಆದ್ ಬುಲೆಂಡಲಾ, ಒಂಜಿ ಸಮುದಾಯೊದ ಕಲ್ಪನೆ ರಂಗೊದ ಮಿತ್ತ್ ಜವನೆರೆಗ್ಲಾ ಬೊಕ್ಕ ಅವೆನ್ ತೂಪಿನಾಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ಇತ್ತ್ಂಡ್ ಪನ್ನಿನ ಒಂಜಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪನ್ ನಮ ಗೇನೊಗು ಕನತೊನೊಡಾಪುಂಡು. ರಂಗಭೂಮಿ ಅದಗಲಾ ಸಮುದಾಯಾದ ಸಂಬಂಧೊಲೆನ್ ದೀಯೊಂದೇ ಬತ್ತಿತ್ತ್ಂಡ್, ಸಿನಿಮಾ ಕತೆತಂಚಿ ಕತೆನ್ ಪಣ್ಣಗಲಾ, ನಾಟಕನ್ ಮಲ್ಪಿನ ಊರ್ ಜವನೆರ್, ಊರ್ ಸಮುದಾಯೊಗು 'ಎಂಚ ಪೊರ್ಲಾಂಡ್' ಪನ್ನಿನಂಚ, ಗಂಭೀರವಾದೇ ನಾಟಕ ಮಲ್ತ್ ಗೊಬ್ಬೊಂದಿತ್ತರ್ ಪನ್ನಿನ ಸಾಧಾರಣ ಸಂಗತಿ ಅತ್ತ್.

ಆಂಡಲಾ, ತುಳು ನಾಟಕೊಲೆನ ಉಲಯಿದ ನರಮಾನಿ ಸಂಬಂಧೊಲೆನ್ ಮಸ್ತ ಸಲೀಸ್ಡ್, ಕುಸಾಲ್ಡ್ ಅತ್ತ್ ಅತಿ ಅವೇಶೊಡು ತೂಪಿನಂಚಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಬತ್ತಿನ್ಲಾ ಉಂದುವೇ ಕಾಲೊಡು. ಅಂಚಾದ್, ಸಿನೆಮಾದಂಚ ಭಾರಿ 'ಸೆಟ್ಟಿಂಗ್'ದ ನಾಟಕೊಲಿನ್ ಕೊರ್ನ್ ನರಮಾನಿ ಸಂಬಂಧೊಲಿನ್ ಸರಳವಾದ್ ತೂಪಿನ ನಾಟಕೊಲು ನಮ್ಮ ನಡುಟ್ಟು ಬತ್ತೊ. ಈ ನಾಟಕೊಲೆಡ್ ಕುಟುಂಬದ, ಅಂಚೆನೇ ಸಮುದಾಯದ ಗ್ರಯಿಕೆ ಒಂತೆ ಕಡಿಮೆನೇ ಇತ್ತ್ಂಡ್ ಪಣ್ಣೊಲಿ.

ರಂಗಭೂಮಿಡ್ "ಪೊರ್ಲು"ದ ಅರ್ಥ ತೂಪರಿಕೆ ಕೊಡಿಡ್ ಕಡೆ ಮುಟ್ಟ ಪೊರ್ಲು ಇಪ್ಪೊಡು ಪನ್ನಿನ ವಿಚರೊನು ಮದತ್ಡ್, ಇಡೀ ರಂಗಮಂಚನೇ ನಟೆರೆನ್ ನಿಂಗ್ ಪಾಡುನಂಚಿನ 'ಸೀನ್' ಪಾಡುನ ಕ್ರಮ ಪುಟುಡ್ ಬತ್ತಿನ್ಲಾ ಉಂದುವೇ ಕಾಲೊಡು. ಪಾಕ ಯುವಕ ಮಂಡಲೊಲು ನಾಟಕ ಮಲ್ತೊಂಡಲಾ ದರಿದ್ರ ಸ್ಥಿತಿಕ್ ಪೋವರೆಗ್, ಅಂಚಾದೇ ನಾಟಕ ಮಲ್ಪುನೇ ಉಂತಾವರೆಗ್ ಉಂದಲಾ ಒಂಜಿ ಕಾರಣ ಆದಿಪ್ಪೊಡು.

ಆಂಡಲಾ, ಆಧುನಿಕ ರಂಗಭೂಮಿ ಸೊರಗ್‌ದ್ ಪೋದಿತ್ತಂಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೆರಿಯಾದ್‌ದ್ ಇಜ್ಜಿ. ಪೊರ್ಲು ನಾಟಕೋಲೆನಿ ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರರ್ ಬರೆಯೆರ್, ಮನು ಇಡ್ಕೆರ್ ಬರೆಯೆರ್. ಸಮುದಾಯೊದ ಸಂಬಂಧೊಲೆನ ಬಗ್ಗೆ ಗಟ್ಟಿ ನಾಟಕೋಲು ಬತ್ತೊ. ಆಂಡ ಆಧುನಿಕ ರಂಗಭೂಮಿನ್ ಕಟ್ಟೊನುನ ತೆಂಡೊಲೆಗ್ ಬರ ಬತ್ತಿತ್ತಂಡ್. ಸಿನೆಮಾ ಜನೊಕ್ಲೆನ್ ರಂಗಭೂಮಿಡ್ ಪಿದಾಯಿ ಕೊಣೊಯಿನಿ ಅತ್ತ್. ರಂಗಭೂಮಿದ ಮಲ್ಲ ಜನೊಕ್ಲು, ರಂಗಭೂಮಿನ್ ಸಮುದಾಯೊಡ್ ಪಿದಾಯಿ ಕೊನೊಯೆರ್ - ನಾಟಕನ್ ಸಿನೆಮಾ ಮಲ್ಪರೆ ಪೋಯೆರ್ - ಅಂಚಾದೇ ತುಳು ರಂಗಭೂಮಿಗ್ ಒಂತೆ ಬಂಗಲಾ ಆಂಡ್. ಬಂಗೊದ ಕಾಲೊಡು ತುಳು ಆಧುನಿಕ ರಂಗಭೂಮಿನ್ ಗಟ್ಟಿ ಮಲ್ತಿನಾಕ್ಲೆ ಹವ್ಯಾಸಿ ತಂಡೊದಾಕ್ಲೆ. ಗೋಂದೋಳುದಂಚೇ ನಾಟಕದ ತೂಪರಿಕೆ ರಂಗಭೂಮಿದ ಮೈಲಿಗಲ್ಲ.

ಅಮೃತೆರ್, ಇಡ್ಕೆರ್, ಚೌಟೆರ್ ನಾಟಕೋಲೆಡ್ ವಾ ಭಾಷೆದ ರಂಗಭೂಮಿಗ್‌ಲಾ ಸವಾಲ್‌ದ್ ಉಂತುನಂಚಿನ ಪೊರ್ಲು ತೂಪರಿಕೆದ ಗುಣ ಉಂಡು. ಅವೆನ್ ತೂಪಿನ ಪೊರ್ಲುದ ತುಳುವೆರ್ಲಾ ಉಲ್ಲೆರ್. ಅಂಚಿನ ರಂಗಭೂಮಿನ್ ಕಟ್‌ದಿನ ಕಟೊಂದಿಪ್ಪುನ ಬಿಸ್‌ರಾ ಉಲ್ಲೆರ್. ಈ ಅರ್ಥೊಡು (ರಂಗಭೂಮಿದ ನಿಜ ಅರ್ಥೊಡು) - ಸಮುದಾಯೊದ ಸಂಬಂಧೊಲೆನ್ ಪೊರ್ಲಾದ್ ತೊಜಾವುನ ರೀತಿಡ್ - ತುಳು ರಂಗ ಭೂಮಿ ಉಂಡ್.

ಆಂಡ ಇನಿತ್ತ ದಿನೊಕ್ಲೆಡ್ ಆ ನಿಜವಾಯಿನ ಸಮುದಾಯದ ಅರ್ಥೊದ ರಂಗಭೂಮಿಗ್ ಪ್ರಚಾರ ಆವಡ್, ಪುದರ್ ಆವಡ್ ಬೋಡಾಯಿನಾತ್ ತಿಕ್ಕದಿಜ್ಜಿ. ಪೊರ್ಲುದ ಗಟ್ಟಿ ನಾಟಕೋಲಿನಿ ಗೊಬ್ಬುನ ತುಳು ತಂಡೊಲೆಗ್ ಪೋತ್ತಾಹ ತಿಕ್ಕೊಂದಿಜ್ಜಿ ಪನ್ನಿನಿನಿ, ಆಂಡಲಾ ಕೆಲವು ತಂಡೋಲು ಈ ಕಜ್ಜೊನು ಇತ್ತೆಲಾ ಪೊರ್ಲಡೇ ಮಲ್ತೊಂದೇ ಉಲ್ಲೆರ್ ಪನ್ನಿನಿನಿ ನಮ ತೆರಿಯಾನೊಡು.

ಪತ್ತಿರುವ ಒರ್ಸೊಡ್ಚಿ, ರಂಗಭೂಮಿದ ಪುದರ್, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಬಂಧೊಲೆನ ಬಗ್ಗೆ ಬಾರಿ ತೆಳುತ್ತ ಕಲ್ಪನೆ ದೀವೊಂದು, ಕುಸಲ್‌ನ್ ಮೋಕೆ ಮಲ್ಪುನ ತುಳುವೆರ್ ಸ್ವಭಾವನೇ ಬಂಡವಾಳ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಪಾತೆರೊದ ಬಿರ್ಡ್‌ಡ್, ಸಂಗೀತದ ಅರ್ಬಟೆಡ್, ರಂಗಭೂಮಿದ ನಿಜ ಅರ್ಥನ್ ಮಾಜಾದ್, ತೂಪರಿಕೆದ ಪೊರ್ಲನ್ ಒಂಜಿ ಸ್ಥಿತಿಯಾದ್ ಕಟ್‌ದ್ ಕೊರ್ಪಿನ “ನಾಟಕೋಲು” ತುಳುರಂಗಭೂಮಿದ ಗುರ್ಕಾರ್‌ಮ್ ದೆತೊಂದು, “ತಾನ್ ಬುಡುಂಡ ನನೊಂಜಿ ಇಜ್ಜಿ” ಪನ್ನಿನ ರೀತಿಡ್, ಬುಲೆಯೊಂದುಲ್ಲ “ತುಳು ಅಪ್ಪೆನ ಸೇವೆ” ದ ಪಾತೆರ ಪಣೊಂದೇ, ನಾಟಕದ ಉಲಾಯಿಡ್ಲಾವಡ್, ಪಿದಾಯಿಡ್ಲಾವಡ್ ಒಂಜಿ ಸಮುದಾಯೊದ ಪ್ರಜ್ಞೆಗ್ ಮುಟ್ಟಂದೇ ಭಾರೀ ಪ್ರಚಾರೊಡು ಇಪ್ಪುನ ಇತ್ತೆದ ಕೆಲವು ತುಳು ನಾಟಕೋಲೆನ್ “ತುಳು ರಂಗಭೂಮಿ” ಪಂಡ್‌ದ್ ಲೆಪ್ಪುನ ಸರಿಯಾವಾ? ಪೊರ್ಲಾವಾ? ಪನ್ನಿನವೇ ಒಂಜಿ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಇಂಚಿನ ನಾಟಕೋಲೆನ್ ನಮ್ಮವು, ಅವು ತುಳು ಸಮುದಾಯದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕಾಣಿಕೆಲು ಪಂಡ್‌ದ್ ಲೆಪ್ಪುನುಂದಾಂಡ “ತುಳು ಸಮುದಾಯ” ನಮ ಎಂಚಿ ಗ್ರೆಯತ್ತೊಂದುಲ್ಲಾ ? ಪನ್ನಿನ ನನೊಂಜಿ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಲೆನ ಪಿರಾವುಡುಪ್ಪುನು ತುಳು ರಂಗಭೂಮಿದ ಬಗ್ಗೆ ನನಲಾತ್ ಚರ್ಚೆ ಆವಡ್ ಪನ್ನಿನ ಸದುದ್ದೇಶ ಮಾತ್ರ.

ಮಿತ್ತಬೈಲ್ ಯಮುನಕ್ಕೆ - ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಒಂಜಿ ಅಪೂರ್ವ ಕಾದಂಬರಿ

ಡಾ. ನಿಕೇತನಾ

‘ಮಿತ್ತಬೈಲ್ ಯಮುನಕ್ಕೆ- ಒಂಜಿ ಗುತ್ತದ ಕತೆ’ ಉಂದು ಶ್ರೀ ಆನಂದಕೃಷ್ಣ ಕಾವ್ಯನೊಮೊಡು ಬರೆತಿನ ಶ್ರೀ ಡಿ.ಕೆ. ಚೌಟರ್‌ನ ಮಲ್ಲ ವಿಶಿಷ್ಟ ತುಳು ಕಾದಂಬರಿ. ‘ಪಿಲಿಪತ್ತಿಗಡಸ್’, ‘ಕರಿಯವಜ್ಜೆರೆನ ಕತೆಕುಲು’, ‘ಪತ್ತ್‌ಪಜ್ಜೆಲು’, ‘ಧರ್ಮತ್ತಿ ಮಾಯೆ’ - ಇಂಚಿತ್ತಿ ಗಟ್ಟಿ ತಿರ್ಲ್‌ದ ತುಳು ಕೃತಿಕುಲೆನ್ ತುಳುಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕೋಗು ಕೊರ್ತಿನ ಶ್ರೀ ಆನಂದಕೃಷ್ಣರ್ 2005 ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಬರೆದ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತಿನ ಮಹತ್ವದ ಕಾದಂಬರಿ ಉಂದು. ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ನಂಬೊಲಿಗೆ, ಕಟ್-ಕಟ್ಟಳೆ, ಆಚರಣೆಲು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪ್ರಭಾವಲೆಡ್‌ದಾವರ ಬದಲಾವೊಂದುಪ್ಪುನ ಇನಿತ ಸಂದರ್ಭೊಡ್ ಈ ಕಾದಂಬರಿ ತನ್ನಲಾಯಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿಚಾರಲೆಡ್‌ದಾವರ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕೃತಿಯಾದ್ ಮೂಡ್ ಬೈದಂಡ್.

ಈ ಕೃತಿನ್ ಪರಿಚಯ ಮಲ್ಪುನೆಕ್ ಒಂಜಿ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಉಂಡು. ಇನಿ ತುಳುಭಾಷೆ, ತುಳುಸಂಸ್ಕೃತಿ ಆಧುನಿಕತೆತ್ತ ಕಾರಣೊಡು ಜನಜೀವನೊಡ್ ದೂರ ಆವೊಂದುಂಡು. ಈ ಸಮಯೊಡ್ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿನ ತೆರಿಪಾವುನ ಕೃತಿಕುಲೆನ್ ಪರಿಚಯ ಮಲ್ಪೊಂದು ಅರ್ಥ ಮಲ್ಪೊನ್ನ ಅಗತ್ಯ ತುಳುವೆರಾಯಿನ ನಮ್ಮೆದುರು ಉಂಡು. ಈ ಸಂದೇಶನ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಈ ಕಾದಂಬರಿಗ್ ತುಳುಟ್ಟು ಭಾರೀ ಮಹತ್ವ ಉಂಡು.

ಈ ಕೃತಿತ್ತ ವಿಶಿಷ್ಟ ಅಂಶಲೆನ್ ಪರಿಚಯ ಮಲ್ತಂಡ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ, ತುಳುನಾಡದ, ತುಳುಭಾಷೆದ ವಿಶಿಷ್ಟತೆನ್ ಪರಿಚಯ ಮಲ್ತೊನಲೆಕ್ಕ ಆಮಂಡು. ಕಾದಂಬರಿದ ಸುರುತ ಪಾತೆರೊಡು ಆನಂದಕೃಷ್ಣರ್ ಇಂಚ ಪನ್ಪೆರ್. “..... ಈ ಕಾದಂಬರಿ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಅತ್ತ್. ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸತ್ಯೊನು ನಾಡ್ಯೆರೆ ಪೋಂಡ ಅತ್ಂಡ ಐತಿಹಾಸಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಲೆನ ಗುರ್ತ ಪತ್ತೆರೆ ಪಿದಡ್ಂಡ ಅವು ನಿರಾಸೆದ ನೀರಸ ಕತೆ ಆವು. ಅಯೆತ ಬದಲ್‌ಗ್ ಇತಿಹಾಸೊನು ಬಜೀ ಒಂಜಿ ಮರತ ತುಂಡುಂದು ಗುರ್ತ ದೀಡ್ ಅಯೆಟ್ ಕೆತ್ತ ಕೆತ್ತನೆ ಬುಡ್ಪಾಯಿ ಚಿತ್ರೊಲೆನ್ ತೊದು ಸಂತೋಸ ಪಡವೊಡುಂದು ಎನ್ನ ಅರಿಕೆ. ಈತ್ ಮಲ್ಲ ಒಂಜಿ ನೂದು ವರ್ಸದ ಕತೆನ್ ಬರೆನಗ ಆ ಕಾಲದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಲು, ಕತೆಕುಲು ಪಾತ್ರವಾದ್ ಬತ್ತ್ ಪೋತೆರ್. ಕುಂಬಳೆದ ರಾಮಂತರಸುಲು, ಬಡಾಜೆ ತಂತ್ರಿಲು, ಸುಬ್ರಾಯ ಸೇನೆರ್, ಕಲ್ಯಾಣಪ್ಪ, ಗುಲ್ಲು ಸುಬ್ರಾಯೆ, ಕೋಟ್ಯಾಣ್ಣಾಳ್ವೆರ್, ಬುಕ್ಕದ ಕಾಲದ ಗಾಂಧಿಯೆರ್, ದೇವಪ್ಪಾಳ್ವೆರ್ ಮಾತ ಐತಿಹಾಸಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಲು. ಕೆಲವೆರ್ ಅಂಚಿತ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಲೆನ ನಿರಲ್. ಆಂಡ ಉಂದೆತ ಮಂಜಣ್ಣಾಳ್ವೆ, ದೇವಯ್ಯ ಭಂಡಾರಿ, ದುರ್ಗಮ್ಮ, ಆದಿಸೆಟ್ಟಿ, ಬೀರಣ್ಣ, ಮಾಯಿಲೆ ಪೂರಾ ಸೃಜನಶೀಲ ಕದಂಬರಿದ ಕಲ್ಪನೆದ ವ್ಯಕ್ತಿಲು.” (ಪು 11)

ಇಂಚ ಈ ಕಾದಂಬರಿಡ್ ಆನಂದಕೃಷ್ಣರ್ ತಾನ್ ಓದಿನ ಇತಿಹಾಸ, ಕೇಂಡಿನ ಕತೆಕುಲು, ತೊಯಿನ ಗುತ್ತು ಗ್ರಾಮದ ಅಜಿಪ ವರ್ಷ ದುಂಬುದ ನಡವಳಿಕೆಲೆನ್ ಪೂರಾ ಒಟ್ಟು ಮಂತ್‌ದ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಗ್ರಾಮಜೀವನದ ನಡೆಕ್ ತನ್ನನೇ ಆಯಿನ ಸೃಜನಶೀಲತೆದ ಕಲ್ಪನೆ-ಕುಸುರಿ ಕೆತ್ತನೆ ಕೊರ್ಪು ವಿಶಿಷ್ಟವಾಯಿನ ಈ ಕಾದಂಬರಿನ್ ಮೊಡತೆರ್. ಗುತ್ತುದ ಕತೆತ್ತ ಉಲಾಯಿಡ್ ಪದಿನೆಡ್ಲ ಅದೆಟ್ ಕತೆನ್ ಮುಂದುವರಿತೊಂದು ಪೋತೆರ್. ಪುದ್ದಾರ್‌ದೆಚ್ಚಿದ ನೇಮ; ಕಾಡ್ ಕಡ್ತೆರ್, ಗುಡ್ಡೆಗರ್ತರ್,

ಬೆನ್ನಿಬೆಂದೆರ್; ಬೆನ್ನಿ ಕೊರ್ಪಾಯೆ ಕುಣಲೆದ ಬಿತ್ತ್ ಬಿರೈ, ಸುರುವಾಯಿ ಪಗೆ ಕೈದಾಯಿಜ; ತೆಡಿಲ್‌ದ ಕಿನ್ನಿ; ಗುಲ್ಲು; ಗುಲ್ಲು, ಕಾಟಕಾಯಿ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಮರ; ಕೈಮುಟ್ಟ ಕೈದಾರೆ ಮೈಮುಟ್ಟ ಮೈದೇಸೆ ಆಂಡ್; ಗಡಿಪತ್ತಿ ಗಂಧದ ಕೊರಡ್; ಗೆಂದಗಿಡಿ; ಜಾತಿ ಕೇದಗೆ ನೀತಿ ಸಂಪಗೆ; ರಾಮಾರಾಮಾ; ಅಸನಂದ ಕೋಡಿಡ್ ಮಸಣದ ಕಾಟ, ಮಾತ ದೇಸೊಡ್ಲ ಎಡ್ಲ ದೇಸ ಎನ್ನ; ಧರ್ಮತಿ ಮಾಯೆ; ಉರಿ ಉಷ್ಣದ ಮಾಯೆ; ಗಡಿಪತ್ತಿ ಗುರಿಕಾರ; ಆಟ ಮುಗೀಂಡ್ - ಇಂಚ.

ಈ ಕಾದಂಬರಿನ್ ರಡ್ಡ್ ಕಾರಣಲೆಡ್ಲಾವರ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಡ್‌ಂದ್ ಗುರುತಿಸೊಲಿ. ಒಂಜಿ ಕಾದಂಬರಿದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಚೌಕಟ್ಟು - ನಿರೂಪಣಾ ರೀತಿ ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಕಾದಂಬರಿಡ್ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಾಯಿನ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬೊಕ್ಕ ಪ್ರಗತಿಪರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ.

ಕಾದಂಬರಿದ ನಿರೂಪಣೆಗಾದ್ ಲೇಖಕಿರ್ ರಡ್ಡ್ ಅದೆ ಮಲ್ತೆದರ್. ಒಂಜಿ ಪ್ರಾಕ್‌ದ ಆಕಾಲ ಬುಕ್ಕೊಂಜಿ ಇಂಚಿಪ್ಪದ ಪಂಡ ಇನಿತಿ ವರ್ತಮಾನ ಕಾಲೊಡ್ಲ ಒಂತೇ ದುಂಬುದು ಕಾಲ ಆಯಿನ ‘ಈ ಕಾಲ’. ಇಂಚ ರಡ್ಡ್ ಕಾಲೊಡ್ ಕತೆ ದುಂಬರಿಯುಂಡು. ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ಅಧ್ಯಾಯದ ಸುರುಕು ಕತೆಕ್ ಪೂರಕವಾಯಿನ, ಸಾಂಕೇತಿಕವಾಯಿನ

ಒಂಜಿ ಪಾರ್ವನೊದ ನುಡಿ, ದೈವೊದ ನುಡಿಗಟ್ಟ್ ಅತ್ತಂಡ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕೆಲವು ಪಾತೆರೊಳೆನ್ ಉಲ್ಲೇಖಿ ಮಲ್ತೆದರ್. ಅಂಚೆನೇ ಕಾದಂಬರಿಡ್ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿನ ತೆರಿಪಾವುನ ದುಡಿ, ತೆಂಬರೆ, ತಿರಿ, ಮುಡಿಕ್ಕುನ, ಪಣೆ ಒಯ್ಪಿನ - ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಚಿತ್ರಲೆಡ್ಲದಾವರ ವಿಶೇಷವಾಯಿನ ಅರ್ಥೊನ್ ಕೊರ್ತೆರ್. ಕೃತಿಟ್ ಬಳಸಿನ ರೇಖಾಚಿತ್ರಲೆಡ್ಲಾವರ ಈ ಕಾದಂಬರಿ ತುಳುತ ಅತ್ತಂದೆ ಕಾದಂಬರಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಡೇ ಒಂಜಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ಥಾನೊನ್ ಪಡೆತಂಡ್. ಆನಂದ ಕೃಷ್ಣರೆನ ಚಿತ್ರಕ ಶಕ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಪೊಸತೆನ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಸೃಷ್ಟಿಶೀಲ ಶಕ್ತಿನ ಈ ಕೃತಿತ ಗುಣ ಪಂದೇ ಪನೊಲಿ.

ನನ ಕೃತಿಡ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ವರ್ಣನೆ ಅನಾವರಣೆ ಆತಿನ ಬಗ್ಗೆ ರಡ್ಡ್ ಪಾತೆರ ಪನ್ನಿನ ಮುಕ್ಯ ಆಮಂಡು.

‘ಮಿತ್ತಬೈಲ್ ಯಮುನಕ್ಕೆ ಒಂಜಿ ಗುತ್ತದ ಕತೆ’ - ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ-ಪರಂಪರೆದ ಒಂಜಿ ಸಂಕಥನಗಾಥೆಯಾದ್ ರೂಪು ಪಡೆದಂಡ್. ‘ಮಿತ್ತಬೈಲ್ ಗುತ್ತ’ ಕೇಂದ್ರವಾದ್ ಆ ಪರಿಸರೊಡ್ ‘ಈ ಕಾಲೋಡ್’ ನಡತಿನ ಪಾಕ ವಿದ್ಯಮಾನೊಲೆನ್ ರೋಚಕವಾದ್ ಚಿತ್ರಿಸಿದರ್. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಪ್ರಾಕೃದ ರಾಜಕೀಯಸ್ಥಿತಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅನನ್ಯತೆನ್ ಈ ಕೃತಿಡ್ ತೂವೊಲಿ. ಈ ಕೃತಿ ಒಂಜಿ ಗುತ್ತದಿಲ್ಲದ ಉದಯ, ಏಳಿಗೆ, ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರಲೆನ್ ಪನ್ನಿನೊಟ್ಟುಗೆನೇ ಒಟ್ಟು ನರಮಾನ್ಯ ಬದ್ಕದ ವ್ಯವಸ್ಥೆನ್ ಅನಾವರಣ ಮಲ್ಪುನೆಡ್ಲದಾವರ ಕೃತಿಕ್ ತೂಕ ಉಂಡು.

ಮಜಲೊಡಿ ಬೂಡುದ ಅಳಿಯ ಸಂತಾನೊದ ಕೂಡು ಕುಟುಮ್ತದ ಇಲ್ಲಡ್ಲ ಜತ್ತ್ ಬತ್ತಿನ ಮಂಜಣೆ, ಕಿನ್ಯಾನ್ ಪನ್ನಿ ಜವಣೆರ್ ಮಿತ್ತಬೈಲ್‌ದ ಗುಡ್ಡೆ ಗರ್ತ್‌ದ, ಕಾಡ್ ಕಡ್ಲದ್, ಕಂಡ ಸಾಗೋಳಿ ಮಲ್ತದ್ ಪೊಸ ಗುತ್ತದ ಇಲ್ಲ ಕಟ್ಟಾಯಿನವು, ಗುತ್ತದ ಗರ್ತ್‌ಡ್ ಅಂಜೋವೊಲೆನ್ ಮೀರಾಯಿನ ಗುರ್ಕಾರ್ತಿ ಯಮುನಕ್ಕೆ, ಗಾಂಧೀಜಿ ಲೆಪ್ಪುಗು ಓಕೇಣೆನ ತ್ಯಾಗಜೀವಿ ಸುಬ್ಬಯ್ಯಾಳ್ವೆ-ಇಂಚಿತ್ತಿ ಮಿತ್ತಬೈಲ್‌ದ ವಿಭಿನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವೊಲು ಕಾದಂಬರಿಗ್ ಜೀವಂತಿಕೆನ್ ಕೊರ್ತೆ. ಈ ಕಾದಂಬರಿ ಪೂರ್ತಿ ವಿವರಲೆನ್ ನಿಕಲೆನ ದುಂಬು ದೀವರೆ ಪೋವಂದೆ ಉಂದೆಟ್ ವ್ಯಕ್ತವಾಯಿನ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಕೆಲವು ವಿಶಿಷ್ಟ ಅಂಶಲೆನ್ ಮಾತ್ರ ದುಂಬು ದೀವೊಂದುಲ್ಲೆ.

ಕಾದಂಬರಿಡ್ ಬರ್ಪಿನ ವನಸ್-ತಿನಸ್‌ದ ವರ್ಣನೆಡ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಬೇತೆ-ಬೇತೆ ಜಾತಿದ, ಬೇತೆ-ಬೇತೆ ಲೇಸ್‌ದ; ಬೇತೆ-ಬೇತೆ ಪರ್ಬದ ವಿವರಲೆನ್ ತೂವೊಲಿ. ಉದಾರ್ಮಗ್

“..... ಬಿಸುತ್ತ ಸೀಯೊನ ಬೊಕೊಂಜಿ ದಿಕ್‌ಡ್ ಬೀಜದ ಬೊಂಡು, ಲತ್ತ್ ಮನೊಲಿದ ಕಜಿಪು, ಕಡಲೆ ಬಲ್ಯಾರ್ ಅಜಾಯಿನ, ತೆಕ್ಕರೆದ ಪಜ್ಜೊಡಿ, ಕುಕ್ಕುದ ಚಂಡ್ರಪುಳಿ, ತೌತೆದ ಕೊದ್ಯಲ್, ಲತ್ತಂಡೆ, ಪೀರೆದ ಉಪ್ಪುಕರೆ, ಬೆಂಡೆ ಬದನೆದ ಮುಂಚಿದ ಗಸಿ - ಇಂಚ ಪತ್ತ್ ಪದರಾಡ್ ಬಗೆತ್ತ ಕಜಿಪು ತಯಾರಾದಿತ್ತಂಡ್. ಜೋಕುಲು ಪನ್ನಕ ಬಿಸುತ್ತ ಬೊಕ್ಕ ಪುದ್ದಾರ್‌ದ ಉಣಸ್‌ಗ್ ನುಪ್ಪುಡ್ಲೆಚ್ಚ ಕಜಿಪು” (ಪು 70)

ಅಂಚೆನಿ ನಿಶ್ಚಯದ ವರ್ಣಿಸ್‌ದ ವಿವರಣೆ..... “ಕಟ್ಟದ ಕೋರ್ದೆನ ಅಜಾಯಿನ,

ರೆಸ, ಬಲ್ಯಾರ್‌ದ ಗಸಿ, ಪದೆಂಜಿದ ಪಾಯಸ, ಕಡಲೆದ ಸೀಯಾನ, ರೊಟ್ಟಿ, ಗಟ್ಟಿ, ತೆಲ್ಲಾವು, ಲಾಡ್‌ಂದ್ ಪಂಡ್‌ಂದ್ ಕೆಲವು ಬಗೆತ ಉಣ್ಣೆ ಮುಗಿದ್ ಸಭೆ ಲಕ್ಕಂಡ್.” (ಪು 72)

ಅಂಚೆನೇ ಯಮುನಕ್ಕೆ ಮಂಜೇಸರದ ಕೊಂಕಣಿಯೆರೆ ಸಮಾಜೊಡ್ ಎಡ್ಡೆ ಪುದಾರ್ ಪೋತಿನ ಮಲ್ಲ ನರಮಾನಿ ಭಂಡಾರ್ಲಿನ ಇಲ್ಲೆ ಪೋನಗ ಕೊನೊದು ಪೋಪಿನ ದೀಗುಜ್ಜೆ, ಲತ್ತ ಕೊರಂಟ್‌ದ ಬೊಂಡು, ಕಾಟ್‌ಪೀರೆ, ಕುಕ್ಕುದ ಮುಡಿ ಬೊಕ್ಕ ಅರೆಗ್ ಅವುಲ್ ಅಕುಲ್ ಪಾಡುನ ಉಣ್ಣೆಡ್ ಪೊಸ ಗಜ್ಜೆರ್ದ ಪಂದ್‌ದ ಪಾಯಸ, ಬಿಬ್ಬೆ ಉಪ್ಪರಿ, ದೀಗುಜ್ಜೆದ ಪೋಡಿ, ಮರ ಜೇವುದ ಪತ್ನೋಡೆ, ಪೆಲತ್ತ ಇರೆತ ಮೂಡೆ, ಕುಡು ಸಾರ್ - ಇಂಚ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಜಾತಿ, ಲೇಸ್, ಪರ್ಬಲೆಡ್ ಮಲ್ಪುನ ಉನಸ್-ತಿನಸ್‌ದ ವಿವರಲೆನ್ ಕೊರ್ತರ್.

ಅಂಚೆನೇ ಕಾದಂಬರಿಡ್ ವರ್ಣಿಸಿನ ಊರುಲೆನ ವರ್ಣನೆಡ್ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ನಮಕ್ ತಿರ್ಗಿಲೆಕ್ಕ ಆಪುಂಡು.

ಬುಲೆಕಾಣಿಕೆದ ವಿವರಲೆಡ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಕಸುಬು, ಜಾತಿಲಾ ವ್ಯಕ್ತ ಆಪುಂಡು. “..... ಕೆಂಬುಡೆ, ಕುಂಬುಡೆ, ತೆಕ್ಕರೆ, ತೌತೆದ ಬುಳೆಕಾಣಿಕೆದ ರಾಸಿ ಒಂಜಿ ಕಡೆಟ್, ಅರಿಬಾರ್‌ದ ಮುಡಿತ್ತ ರಾಸಿ, ಓಲೆಬೆಲ್ಲದ ಕಟ್ಟಲು, ಕಡ್ಡನಿಲಿಕೆ ಬತ್ತಿ ಗಾಣದೆಣ್ಣೆ, ಬಜೆಲ್‌ದ ಗೋಣಿ, ಕತ್ತಿ ಕೊಟ್ಟುಲು ಇಂಚ ಒಕ್ಕಲ್ಲಕ್ಕಿನ ಬುಳೆಕಾಣಿಕೆ ಆಯಾಯ ಕಸುಬುದ ಕಾಣಿಕೆಲಾ ಆದಿತ್ತಂಡ್.” (ಪು 71)

ಅಂಚೆನೇ ಸಾಂದರ್ಭಿಕವಾದ್ ವರ್ಣಿತವಾಯಿನ ಕೆಡ್ಡಸದ ಬೋಂಟೆದ ವಿವರಲೆಡ್ ತುಳುತ ಬೋಂಟೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಲೆನ್ ತೂವೊಲಿ. “..... ವರ್ಸೊಡೊರ ಕಾಡ್ ಪೊಗ್ಗಾದ್ ಒಕ್ಕಲ್ಲಕ್ಕಿನೊಟ್ಟಿಗೆ ಕಾಡ್‌ದೇರ್ಡ್ ಬನ್ನಗ ತಿಂಗೊಳು ಗಟ್ಟಿಗ್ ಆಪುನಾತ್ ಮಾಸದ ಮೈಗೊಕ್ಕುಲೆನ್ ಅಡಿತೊಂದು ಬರೊಡು. ಒಕ್ಕಲ್ ಸಕ್ಕಲ್‌ಗ್, ದಡಿಕೆದಕ್ಕಿಗ್ ಮಾತ ಗೌಜಿದ ಬೋಂಟೆ, ಕೆಡ್ಡಸದ ಬೋಂಟೆ.” (ಪು 86)

ತುಳುಭಾಸೆದ ಪೊರ್ಲುನ್ ಸತ್ವಯುತವಾದ್ ದೆರ್ತ್ ಪತ್ತುನ ಗಾದೆ ಪಾತೊರೊಲು ಈ ಕೃತಿತ ಮೌಲ್ಯನ್ ಎಚ್ಚ ಮಲ್ದಂಡ್. ಉದಾಮರ್ಗ್ ಯಮುನಕ್ಕಿನ ಪಾತೆರಗ್ ತ್ಯಾಂಪಣ್ಣನ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆನ್ ಈ ಗಾದೆ ಪಾತೆರ ಪೊರ್ಲುಡ್ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸಿದ್. “..... ಯಮುನಕ್ಕೆ ಪನ್ನಗ ತ್ಯಾಂಪಣ್ಣ ಪಂದ್‌ದ್ ಕುರಿನ ಕೆಂಬುಡೆ ದೊಂಬುಗು ಸಿರ್‌ಂಕ್‌ಲೆಕ ಸಿರ್‌ಂಕ್‌ಡ್ ಪೋಯಿ.” (ಪು 93)

ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ದಿರೊಪಣೆದೊಟ್ಟುಗು ಆಧುನಿಕ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯೊನ್ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಮಲ್ಪಿನಿ ಈ ಕಾದಂಬರಿದ ಮಲ್ಲಾದಿಗಿ.

ಉದಾಮರ್ಗ್ ಮಿತ್ತಬೈಲ್‌ಡ್ ಮಂಜಣ್ಣಾಳ್ವೆರೆನ ಸಾರಥಿಕಡ್ ಗುಂಡದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯ ನಡಪುನೆಟ್ ಸಹಬಾಳ್ವೆ ಸಹಕಾರ, ಪರಸ್ಪರ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಜಾತಿ ಧರ್ಮಾಲೆನ ನಡುಟು ಉಪ್ಪೊಡಾಯಿನ ಭ್ರಾತೃತ್ವನ್ ತೆರಿಯೊಲಿ. ಕೃತಿಟ್ ಆರ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಈ ಮೌಲಿಕ ವಿಚಾರ ಇನಿತ ನಮ್ಮ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಅನುಷ್ಠಾನ ಯೋಗ್ಯವಾಯಿನ ಮಾಮಲ್ಲ ಸಂದೇಶ ಪಂದ್ ಪನೊಲಿ.

“..... ಗುಂಡದ ಕೆಲಸ ನಡೆಸುವ ಪೂರ್ವಗು ಒಡಿಸುವ ಅಚಾರ್ಯ ಕಂಚಿದ ಮುಗಿ, ಕಡಲೆ ಮನ್ನಾಡ್ ಕೋಣಬತ್ತರ್. ಇಲ್ಲ ಎದುರುದ ಪೆಲತ್ತ ಮರಟ್ ದೀಯೆರ್. ತಂತ್ರಿಲು ಬತ್ತದ್ ಗುಂಡೊದ ಬ್ರಹ್ಮಕಲಶೊಗು ದಿನದೀದ್ ಆನಿಯೇ ಜಾಲ್ಡ್ ಧರ್ಮ ನೇಮಂದ್ಲ ನಿಗಂಟ್ ಮಂತರ್. ತಂತ್ರಿದಾರ್ ದಿನ ದೀದ್ ಪೋನಗ ಉಳ್ಳಾಲದ ಸಾಯಿಬು ಮಕ್ಕೊಗು ಪೋಯಿನಾಯೆ ಬತ್ತೆ. ಆಯೆ ಕೊರೊಡಾಯಿನ ಪಣವುನ ಪೂರ ಕೋಣತ್ ಕೊರ್ಚೆ. (ಪು 190-191)

ಅಂಚೆನೇ ಕಾದಂಬರಿದ ಅಕೇರಿಡ್ ಮಿತ್ತಬೈಲ್ದ ಗಡಿಪತ್ತಿ ಗುರಿಕಾರೆ ಸುಬ್ಬಯಣ್ಣ ಮಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಡ್ “..... ಬುತೊದ ಎದುರುಂತಿಯೆರ್ ಜಾತಿ, ಮತ, ಮಲ್ಲಾಯೆ, ಎಲ್ಲಾಯೆ ಪನ್ನಿ ಭೇದ ಆನಿಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಕೈದಾಂಡ್” (ಪು 273) ಪನ್ನಿ ಪಾತೆರಡ್ ಉಂದೇ ಅಂತೊನ್ ತೂವೊಲಿ.

ಅಂಚೆನೇ 70ನೇ ದಶಕೊಡ್ ತುಳುನಾಡ್ಡ್ ಮಾಮಲ್ಲ ಬದಲಾವಣೆ ಕಂತಿನ ‘ಭೂಸುಧಾರಣೆ’ದ ಸಂದರ್ಭೊಡ್ ಅನೆಟ್ಟಾ ಭೂಮಿದ ಒಡತನ ಅನುಭವಿತ್ತೊಂದ್ ಇತ್ತಿನ ಗುತ್ತದಕಲು ಭೂಮಿನ್ ಒರಿಪಾವರೆ ಮಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬಲೆನ್ ಕಾದಂಬರಿಡ್ ಮಿತ್ತಬೈಲ್ದಕುಲು ಯಮುನಕ್ಕಿನ ಸಾರಥಿಕೆಡ್ ಬಾರೆಬೈಲ್ನ್ ನಿರ್ನಾಮ ಮಲ್ಲಿನ ಘಟನೆಟ್ ಭಾರೀ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾದ್ ಕೊರ್ತೆರ್. ಅವು ಎಂಚ ಪಂಡ... “..... ಗಳಿಗೆಡ್ ಕೆಲಸದ ಜವಣೆರ್ ಮಿತ್ತಬೈಲ್ಡ್ ದೇರೊಂದು ಬತ್ತಿ ಎಲ್ಫನ್ ಕಟ್ಟೊಂದು ಇಡೀ ಬಿತ್ತಲ್ನ್ ದಪ್ಪಾಯೆರ್. ಇಡೀ ಬಿತ್ತಿಲ್ಡ್ ಗುರಿ ದಪ್ಪಾದ್ ಬಾರೆನಡ್ಲಾನಗ ಮಧ್ಯನ ಆವೊಂದು ಬತ್ತಂಡ್. ಮುಗರೆರೆ ಜವಣೆರ್ ಬರಿತ್ತ ಬೆದರ್ದ ಪುಂಡಲ್ ಕಡ್ಡ್ ಕಣತ ಬೇಲಿ ಪಾಡ್ಲಾನಗ ಅವೊಂಜಿ ಇಲ್ಲ, ಕಿದೆ ಇತ್ತನ ಗುರ್ತನ, ಇದ್ಯಂಡ್.” (ಪು 294-295)

ಮೂಲು ಗುತ್ತದಕಲೆನ ನಡುಟ್ಟೇ ಶ್ರೀಮಂತರ್, ಬಡವರ್ನ ಮಿತ್ತ ಮಲ್ಲಿನ ದೌರ್ಜನ್ಯ ತೂವೊಲಿ. ಆಂಡ ಇಂಚ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಮಲ್ಲಿನ ಯಮುನಕ್ಕಿನ ತನ್ನ ತಮ್ಮಲೆ ಮಾಂಕರಾಲೆಗ್ ಬಾರೆಬೈಲ್ದ ಅಕ್ರಮ ಸಂಬಂಧೊಡ್ ಪುಟ್ಟಿ ಪೊಣ್ಣು ಸುಂದರಿನ್ ತನ್ನ ಮಗೆ ರಾಮಣ್ಣಗ್ ಮದಿಮೆ ಮಲ್ಪರೆ ಮನಸ್ಸು ಮಲ್ಪುನವು ಕಾದಂಬರಿದ ಕೃತಿಕಾರ ಕೊರಿನ ನನೊಂಜಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ತಿರುವು.

ಅಂಚೆನೇ ಕಾದಂಬರಿಕಾರೆರ್ ತುಳುನಾಡ್ಡ್ ವಿಷಯಲೆನ್ ಎತ್ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ್ ತೆರಿವೊಂದರ್ ಪನ್ನಿನೆಕ್ ತುಳುನಾಡ್ಡ್ ಗೋಧಿ ಬನ್ನಗ ರೇಶನ್ ಅಂಗಡಲೆಡ್ ಗೋಧಿ ಕನೋಂದ್ ಬತ್ತಿನ ಜನಕುಲೆನ ರೀತಿನ ಭಾರೀ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ್ ಪಂತರ್. “ರೇಶನ್ದ ಕಾರ್ಡ್ ಬತ್ತಿ ಗೋಧಿನ್ ದಾನೆ ಮನ್ನೊಡುಂದು ತೆರಿಯಂದೆ ಜನ ಕಡೆಡ್ ಕೈಕಂಜಿಗ್ ಕೊರೊಂದಿತ್ತರ್. ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿಲ್ಡೆಡ್ ಗೋಧಿದ ಸಜ್ಜೆಗೆ ಗೋಧಿದ ದೋಸೆ ಬತ್ತಂಡ್. ಬೊಂಬಾಯಿಗ್ ಪೋದು ಬತ್ತನ್ನೆಗೆ ಗೋಧಿದ ರೊಟ್ಟಿ ಮನ್ವಯೆರೆ ಕಲ್ಪಾಯಿರ್.” (ಪು 274)

ಈ ಕಾದಂಬರಿದ ಶೀರ್ಷಿಕೆಡ್ ಕತೆತ ಪ್ರತೀ ವಿವರಲ್ಡೆಲಾ ಸ್ವೀಕೇಂದ್ರಿತವಾದ್

ಉಪ್ಪುನವು ಕಾದಂಬರಿದ ಒಂಜಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಅಂಶ. ಮಿತ್ತಬೈಲ್ದ ಯಮುನಕ್ಕೆ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಬಂಟ ಮನೆತನದ, ಮಾತೃಮೂಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆನ್ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುನ ಪೋಣ್ಣ. ಕಾದಂಬರಿಡ್ ಅಲೆನವೇ ಅಧಿಕಾರ, ಅಲೆನನೇ ಪೊರ್ಂಬಾಟ್. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಗುತ್ತುದ ಬಂಟ ಪೊಂಜೊವುಲೆಡಾ ಒಂಜಿ ಗುತ್ತುನ್ ಕಟ್ಟುನ, ದರ್‌ಪುನ ಶಕ್ತಿ ಉಂಡ್‌ಪಂಡ್ ಮೇಲ್ನೋಟಗ್ ಈ ಕಾದಂಬರಿ ತೋಜಂಡಲಾ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಮಾತೃಮೂಲೀ ವ್ಯವಸ್ಥೆಡಲಾ ಪೋಣ್ಣ-ಪೊಂಜೊವು ತುರಿಪಾಟಾಗ್ ಒಳಗಾಪೊಲು ಪನ್ನಿನೆನ್‌ಲಾ ಕಾದಂಬರಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಮಲ್ದಂಡ್. ಉಂದು ಕಾದಂಬರಿದ ಲೇಖಕಿ ತುಳುಬದುಕನ್, ತುಳುಸಂಸ್ಕೃತಿನ ಅರಳ್ದಿನ ಕಣ್ಣಡ್ ತೂಯಿನಕ್ ಸಾಕ್ಷಿ. ಉದಾರ್ಮಗ್ ಬಾರೆಬೈಲ್ದ ಅಚಕ್ಯ ಮಿತ್ತಬೈಲ್ದ ಯಮುನಕ್ಕೆಡ ಪನ್ನಿ ಪಾತೆರಡ ಈ ಅಂಶೂನ್ ತೂವೊಲಿ.

“..... ಯಮುನಾ ನಿಕ್ಕೈ ಗೊತ್ತುಂಡತ್ತ ಕಂಡನ್ಯಾನ್ ಇಲ್ಲಡ್ ಎನನ್ ಪಿದಾಯಿ ಪಾಡ್‌ಗ ಎನಡ ಇತ್ತಾನೆ ರಡ್ಡ್ ಜೋಕುಲು ಮಾತ್ರ. ಎನ್ನ ಮದಿಮೆ ರಡ್ಡನೇ ಮದಿಮೆ. ಅರೆಗ್ ಎನಡ್ ಮುಪ್ಪೊ ವರ್ರೊ ಎಚ್ಚಿಗೆ. ಆ ಪ್ರಾಯದಾರೆಗ್ ಎನನ್ನ ಮದಿಮೆ ಮಂತ್‌ದ್ ಕೊರ್ದಿತ್ತರ್. ಮಾಂಕರಾಲೆನಲ ಎನ್ನಲ ದುಂಬುದ ಕತೆ ಗೊತ್ತಿಪ್ಪುನಗ್ ಎನ್ನ ಕೈ ಪತ್ತುನಾಕ್ ದಾಂತಿ ಪೊರ್ತುಗು, ಎನನ್ ಬಲಾತ್ಕಾರೊಡು ಲೆತೊಂದು ಪೋದು ಕೈಪತ್ತಾದ್ ಕೊರಿಯರ್. ಎಂಕ್ ರಡ್ಡದ ಮದಿಮೆ ಆಂಡ ಉದಾರಗುತ್ತುದ ಗಡಿಪತ್ತಿನಾರೆಗ್ ಅವು ಮೂಜನೇದವಾ, ನಾಲನೇದವಾ ದಾನ್ನ. ಮದಿಮೆದ ಪ್ರಾಯ ಕರಿದ್ ಪಿಲೆ ಕೇಣೊಂದು ಇಲ್ಲಲಿತ್ತಿ ಎನನ್ ಉದಾರಗುತ್ತುದ ಯಜಮಾಂಟ್, ನಾಲನೇ ಕೈ ಪತ್ತಾವುನವು ಮಲ್ಲ ಸಂಗತಿಯೇ ಆಂಡ್.ಗುತ್ತುಗು ಮದಿಮಲೆಲೆಕ ಪೋಯಿಜಿ ಯಾನ್, ದೀಪಾವೊನ್ನಾಲೆಲೆಕ ಪೊಗ್ಗೈ. ಆ ಇಲ್ಲದ ಪೊಂಜೆನಕ್ಕೆಗ್ ನೀತಿಕೆಟ್ಟನಾಲ್, ಮತಿಕೆಟ್ಟನಾಲಾಂಡ್ ದೀನೋಲಾ ಕುಚ್ಚಿನಿತ್ತಿಜಾಂಡ ದೊಂಡಡ್ ನುಪ್ಪು ಜತ್ತೊಂದಿದ್‌ಂಡ್. ಆ ಉಬ್ಬೆಸದ ಪರಬೆ ಕೊಂಡೋಯಿ ಬೊಕ್ಕ ರಡ್ಡ್ ಅಮರ್ ಜೋಕುಲಾಯ ಎಂಕ್. ಉಬ್ಬೆಸದ ಪರಬೆ ಪಜೆಕ್ ಬರ್ಪುನ ಪನ್ನಗ್ ಎಂಕ್ ಕಕ್ಕರೆ ಬತ್ತೊಂದಿತ್ತಂಡ್.” (ಪು 96)

ಇಂಚ ಸೂಕ್ಷ್ಮ, ವಾಸ್ತವವಾದೀ ದೃಷ್ಟಿಕೋನೊಡ್ ‘ಮಿತ್ತಬೈಲ್ ಯಮುನಕ್ಕೆ ಒಂಜಿ ಗುತ್ತುದ ಕತೆ’ನ್ ಕಾದಂಬರಿ ರೂಪೊಡ್ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸಿದ್ ಆನಂದಕ್ಕಷ್ಟರ್ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊಗ್ ಒಂಜಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕೃತಿನ ಸೇರಿಗೆ ಮಲ್ತದೆರ್. ಇಂಚ ಮಿತ್ತಬೈಲ್ ಯಮುನಕ್ಕೆ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕೊಗು ಒಂಜಿ ಅಮೂಲ್ಯ ಕೊಡುಗೆ. ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬುಲೆಚ್ಚಿಲ್ದ ದೃಷ್ಟಿಡ್ ಇಂಚಿ ಕಾದಂಬರಿಲೆ ಅಗತ್ಯೊ ಉಂಡು. ಕನ್ನಡೊಡು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ್ ಬರೆಪಿನ ಶಕ್ತಿ ಪಡೆದಿನ ಚೌಟೆರ್ ತುಳುಟ್ಟು ಇಂಚಿ ಮಲ್ಲ ಕಾದಂಬರಿ ಬರೆಪಿನ ಸಾಹಸ ಮಲ್ದಿನವು ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆ ತುಳುತ್ತ್ ಮಿತ್ತ್ ಅರೆಗುಪ್ಪು ಅಭಿಮಾನದ ಸಂಕೇತ. ತುಳುವೆರ್ ಈ ಕಾದಂಬರಿ ಓದುದು ಮಿತ್ತಬೈಲ್ ಯಮುನಕ್ಕೆ ಒಂಜಿ ಗುತ್ತುದ ಕತೆತ ಉಲ ಮರ್ಗಿಲೆನ್ ತೆರೆಯೊಂಡರಡೇ ಅವೇ ನಮೋ ಚೌಟೆರ್ ಈ ಸಾಹಸೊಗು ಕೊರ್ಪಿ ಋಣ ಸಂದಾಯ. ಅವನ್ ಬಯಕೊಂದು ಡಿ.ಕೆ. ಚೌಟೆರ್ನ್ ಅಭಿನಂದಿತೊಂದು ಈ ಬರಹೊನು ಉಂತಾವೆ. ಸೊಲ್ಲೆಲು.

ಪೂವಪ್ಪ ಕಣಯೂರು

ತುಳುವರೆ ನಲಿಕೆದ ಜಾಲ್ದಾ ಸಿದ್ಧೋವೇಸೊದ ಅನನ್ಯತೆ

ಡಾ. ಪೂವಪ್ಪ ಕಣಯೂರು

ಬೆನ್ನಿ ಬೇಲೆದ ಜನಕುಲೆಗ್ ಪುರುಸೋತ್ ಪೊರು ಪಂಡ ಪ್ರತಿ ವರ್ಸೊದ ಸುಗ್ಗಿ ತಿಂಗೊಲು. ಸುಗ್ಗಿ ಬತ್ತಂದಾಂಡ ಜಾತ್ರ, ನೇಮ, ಕೊಲೊ, ಕುಣಿತೊ-ನಲಿಕೆ ಪನ್ದ ಸುರುವಾಪುಂಡು. ಈ ಬಗೆತ ಆಚರಣೆಲೆಡ್ ಅತ್ತಂಡ ನಲಿಕೆಲೆಡ್ ದೈವೊದ ನಂಬಿಕೆ ಅಂಚನೆ ಮನಸ್‌ಗ್ ಉಲ್ಲಾಸೊ ಕೊರ್ಪಿಣ ಮನೋರಂಜನೆದ ವಿಷಯೊಲು ಉಪ್ಪುವೊ ಅಂಡ ಕೆಲವು ಸರ್ತಿ ಅವೆತ ಆಂತರೊಡು ತನ್ಕು ಪೊರ್ಲಾವಂದಿ ಸಂಗತಿಗ್ ಪ್ರತಿರೋದೊಲ ಉಪ್ಪುಂಡು.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡೊ ಜಿಲ್ಲೆದ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ತಾಲೂಕುಡು ತುಳು ಪಾತೆರೊ ಜಾತಿದಕುಲು ಪುರುಷರೆ ನಲಿಕೆ -ಪುರುಷರೆ ಕಟ್ಟುನೆ ಪನ್ದ ನಲಿಕೆ ನಲಿಪುವೆರ್ ಉಂದು ಸುಗ್ಗಿದ ಪ್ರಣಮೆದ ಮೂಜಿ ದಿನೊಕ್ಕು ದುಂಬು ಸುರುವಾದ್ ಪ್ರಣಮೆದಾನಿಗ್ ಮುಗಿತಾಲ ಆಪುಂಡು. ಉಂದೇ ನಲಿಕೆನ್ ಗೌಡ ಕನ್ನಡ ಪಾತೆರ್ದ ಸುಳ್ಳು ಗೌಡ ಜಾತಿದಕುಲು ಸಿದ್ಧ ವೇಸೊ ಪನ್ದ ಉಂದೇ

ಸಂದರ್ಭೋಡು ನಲಿಪುವೆರ್ ಬೆಳ್ಳಂಗಡಿಡ್ ಗೌಡ ಜಾತಿದ ಕುಲು ಮಾತ್ರತ್ತಂದೆ ಶಿಷ್ಯ ಜಾತಿದಕ್ಕೇನ್ ಬುಡ್ಡು ಊರ್ದ ಮೂಂತ ಜಾತಿದಕುಲು ಈ ನಲಿಕೆಡ್ ಭಾಗವಹಿಸವೆರ್.

ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆದ ತಯಾರಿ: ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆನ್ ಪ್ರತಿ ವರ್ಸೊಲ ಮಲ್ಪೊಡುಂದೆ ದಾಲ ಇಜ್ಜಿ. ಮಲ್ತೊಂದ ಊರುಗಡ್ಡ ಪನ್ನಿ ಭಾವನೆ. ನಲಿಕೆ ಮಲ್ಪೊಡು ಪನ್ನಿ ಮನಸಾಂಡ ಊರ್ದಕುಲು ಒಂಜಿ ಕಡೆ ಸೇರ್ಪ್ಪ ಪಾತರ್ಪ್ಪ ಯಜಮಾನೆಂದೊರ್ನ್ ದುಂಬುದೀವೊಂದು ನಿಗದಿ ಮಲ್ಪಿ ದಿನೊ ಬಯ್ಯಗ್ ಒಂಜಿ ಪಲ್ಕೆ ಜಾಗೆಡ್ ಜನ ಸೇರ್ಪೆರ್. ನಲಿಕೆಗ್ ಬೋಡಾಯಿ ಮೂಂತ ಸಾಹಿತ್ಯೋದ ತಯಾರಿ ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ಈ ನಲಿಕೆಡ್ ಪ್ರಧಾನ ಪಾತ್ರೊಲು ಪಂಡ ಬ್ರಾಣನ, ದಾಸಯನ, ಕೊಡಮಂತಾಯ ದೈವೊದ ಪೂಜಾರಿ, ಬುಕ್ಕ ಸನ್ಯಾಸಿ ವೇಸೊಳು. ಅತ್ತಂದೆ ಬ್ರಾಣ ತುಂಬೊನ್ನ ದೇವರೆ ಮೂರ್ತಿದ ರಚನೆ. ಸುರೂಟು ದೇವರೆ ಮೂರ್ತಿ ರಚನೆದ ಬೇಲೆ ಮುಗಿಪುವೆರ್. ಕಂಗಳ್ ಪಾಳೆ ಅತ್ತೆಡ ಬೊಲ್ಪುಮರತ ತೆಲ್ಪುದ ಪಲಾಯಿನ್ ಅರ್ಧೋಗೋಲಾಕಾರೊಡು ಕತ್ತೆರ್ಪ್ಪ ಕಟ್ಟೆರೆ ಉರೂಟುದ ಪರಿಧಿ ಭಾಗೊನು ಕೆಂಪು ಕುಂಟುಡು ದಂಡೆ ದಂಚಿ ಸುತ್ತುದ ಮಲ್ಪಿಗೆ, ಪಿಂಗಾರೊಡು ಸಿಂಗಾರ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಮಧ್ಯೊಡು ಕನ್ನಡಿ ದೀಡ್ಡ್, ಆಯ್ ದೇವರೆ ಮೂರ್ತಿ ಪನ್ಪ್ ಪ್ರತಿನಿಧಿಕರಿಸಬೆರ್. ಉಂದು ಮಾಂತ ರೀತಿಡ್ಲ ಜಾತ್ಯೋತ್ಸವದ ಸಂದರ್ಭೋಡು ದರ್ಶನ ಪಾತ್ರಿ ತುಂಬುನ ಬಲಿ ಮೂರ್ತಿ ಪ್ರಭಾವಳಿದಂಚಿ ಉಪ್ಪುಂಡು. ಪುರುಷೆರೆ ಜೋಕುಲೆ ದೃಷ್ಟಿಡ್ ಉಂದು ದೇವರೆ ಮೂರ್ತಿ.

ಬೊಲ್ಪು ಪಂಚೆದ ಕಚ್ಚೆ ಪಾಡ್ಲ್, ತರೆಕ್ ಜುಟ್ಟು, ಮೋನೆಗ್ ಗಡ್ಡೊ ಕಟ್ಟ್ಪೆದ್, ಮುಂಡೊಗು ಕುಂಕುಮ- ಗಂಧದೊದ ನಾಮೊ ಪಾಡ್ಲ್, ಬಾರೆ ಬಲ್ಪದ ಜನಿವಾರ ಕಟ್ಟ್ಪೆದ್ ದೇವರೆ ಪೂಜೆಗಾದ್, ಪ್ರಾಯೋದಾರೊರಿ ಬ್ರಾಣನ ವೇಷೊ ಪಾಡ್ಪೆರ್. ದೇವೆರೊಟ್ಟೆಗ್ 'ರಕ್ಕ' ಬಂಟಿ ದೈವ ವೊಂಜಿ ಉಪ್ಪುನಂಚನೆ ಈ ನಲಿಕೆಡ್ ಕೊಡಮಂತಾಯದೈವ ಉಪ್ಪುಂಡು. ಇಂದೆತ ಪ್ರತಿ ನಿಧಿಯಾದ್ ಬೊಲ್ಪು ಕುಂಟುಡು ಕಚ್ಚೆಪಾಡ್ಲ್ ತರೆಕ್ ಮುಂಡಾಸ್ ಸುತ್ತುದು, ಕೈಯಿಟ್ ಕಡ್ಲೆ ಚವಲ ಮಣಿ, ಪತ್ತೊಂದು ದೈವದ ಪೂಜಾರಿ ವೇಸೊ ಸಿದ್ಧಾಪುಂಡು. ಹರಿಸೇವೆ ಮಲ್ಪುನ ಉದ್ದೇಸೊದ ಪರಕೋಟು ಪಾಡೊಂದು ಕಂಟೆಲ್ ಉದ್ದೊದೊಂಜಿ ಕೆಂಪು ಶಾಲ ಜಪುಡಾದ್, ಕೈಟ್ ಶಂಖೊ, ಜಾಗಂಟಿ, ಪತ್ತೊಂದು ದಾಸಯನ ವೇಸೊಲ ಮಲ್ಪುಬೆರ್. ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆದ ಪ್ರಧಾನೊ ಪಾತ್ರೊ ಪಂಡ ಸನ್ಯಾಸಿನವು. ಬಾರೆ ಚರ್ಬೆಲ್ ತರೆಕ್ ಕಂಕಣೆ ಮುಚ್ಚಿಡ್ಲ್, ಪಜ್ಜಿಬಾರೆದಿರೆನ್ ಗರ್ಗಸ್ ದಂಚಿ ಕತ್ತೆರ್ಪ್ಪ ಮೊನೆದಿಂಚಿ ಗಡ್ಡೊದಂಚಿ ಕಟ್ಟೆರ್. ಉದ್ದೊದ ಒಂಜಿ ಕೋಲುನು ಸೊಂಟೊದ ಎದ್ದು ಭಾಗೊಡು ನಿಗ್ಗೊನ ಮರ್ಮ ಸ್ಥಾನೊನು ಹೋಲುನಂಚಿ ಕಟ್ಟೆರ್. ತಿರ್ತಭಾಗೊನ್ ಪುಡತ್ಪ್ಪ ನೆಲಕ್ ಬೊಟ್ಟೊದ ಸಬ್ಬೊ ಬರ್ಪಿನಂಚಿ ಒಂಜಿ ಬೆದ್ಪದ ದಂಟಾನ್ ಕೈಟ್ ಪತ್ತೊಂದುಪ್ಪಿನ ಸನ್ಯಾಸಿ ವೇಸೊನು, ಉಮೇದ್ ಉಲ್ಲಾಸೊದ ಜವ್ವನೆ ಪಾಡ್ಚಿ, ಕೆಲವು ಸರ್ತಿ ರಡ್ಡ್ ಸನ್ಯಾಸಿ ವೇಸೊಲು ಉಪ್ಪುನಂದ್ಲ ಉಂಡು. ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆಗ್ ಪುರುಷೆರೆ ಜೋಕುಳು ತರೆಕ್ ಕೆಂಪು ಬೈರಾಸ್ ಸುತ್ಪ್ಪ್ ಆಯಿತ ಒಂಜಿ ಕೋಟುನು ತಿರ್ತ್ ಜಪುಡ ಬುಡ್ಡು, ದೊಗಲೆ ಅಂಗಿ ಪಾಡೊಂದು, ಕೈಟ್ ತಾಳ ಪತ್ತೊಂದು ವೇಸೊ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಉಂದೀತ್ ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆದ ಪ್ರಧಾನ ಪಾತ್ರೊಲುಂದು ತೆರಿಯೊಳಿ. ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆಡ್ ಈತೀತ್ ಜನೊ

ಉಪ್ಪೊಡುಂದು ದಾಲ ನಿಯಮ ಇಚ್ಚಿ. ಅಂಚಾದ್ ಜನ ಮಸ್ತ್ ಸಂಖ್ಯೆಡ್ ಸೇರ್ದೆರ್. ಪುರುಷೆರೆ ಜೋಕಳುಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದು ಗೊರಿತಾವರೆ ಗುಂಪು ಡುಪ್ಪಿನ ಇತರೆ ಜೋಕಳು ಜವ್ವನೆರ್ ಕಂಗ್‌ದ ಪಾಲೆನ್ ಕತ್ತೆರ್ನ್‌ದ್ ಹೊಂದಿಸಾದ್ ಭೂತ ಸಂಪಗೆದ ಪೂವುಟು ಅಲಂಕಾರಿಸಾದ್ ಕಿರೀಟದಂಚ ತರೆಕ್ ದೀವೊನ್ನೆರ್. ನಲಿಕೆದ ಸಮಯೊಡು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಂಪಾದನೆ ಆವೊಡುಂದು, ಈ ನಲಿಕೆದ ಪ್ರಾಧಾನೊ ಪಾತ್ರೊಲತ್ತಂದೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆದ್ ಕೆಲ ಇತರೊ ಪಾತ್ರೊಲುಲ ತಯಾರ್ ಆಪೊ. ಮುಖ್ಯವಾದ್ ಮದಿಮಾಳ್ ಮದಿಮಾಯೆ, ಬಚ್ಚಿರೆ ಮಾರುನ ಪೊರ್ಬು. ಕುಕ್ಕು ಮಾರುನ ಕುಕ್ಕು ಸಾಹಿಬೆ, ಮೀನು ಮಾರುನ ಮರಕ್ಕಲೆ ಇಂಚೆ ಮಾತ ಜಾತಿ ಕಸುಬುದ ವೇಸೊಲೊಟ್ಟಿಗೆ ಕರಡಿ, ಮಂಗಿ, ಪಿಲಿ, ಬಸವೆ, ಪ್ರಾಣಿ ಸಂಬಂಧಿ ವೇಸೊಲುಲ ಉಪ್ಪುಪೊ ಉಂದು ಮಾಂತ ಮಸ್ತ್ರಿಗ್, ವಿಡಂಬನೆಗಾದೆ ಪನ್ನಿನಂಚೆ ಉಪ್ಪುಪೊ.

ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆ: ನಲಿಕೆಗಾದ್ ವೇಸೊ ಕಟ್ವಾದಾತ್, ಸೇರ್ದಿನ ಕಳಚ್‌ನಲಿಕೆದ ಸಮಯೊಡು ಎಂಕ್ಲ ಮಲ್ಪುನ ಮಸ್ತ್ರಿ ವಿಡಂಬನೆ, ಅಣಕೊಲೆನ್ ಮಾಪು ಮಲ್ತ್‌ದ್, ತಿರುಗಾಟೊಗು ದಾಲ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕೊ ಬರಂದ್ಲಂಚೆ ಬೆರಿಸಾಯೊ ಕೊರೊಡುಂದು ದೇವರೆಡ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಲ್ಪೊನ್ನೆರ್. ಅಂಚನೆ ದುಂಬುಗು 'ಪುರುಷೆರೆ ಪೂಜೆ' ನಡಪಾದ್ ಕೊರ್ಪಂದ್ ಪರಕೆ ಪಂಡೊನ್ನೆರ್. ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆದ ಮುಖ್ಯ ವೇಸೊ ಆಯಿನ ಸನ್ಯಾಸಿನ್ ನಡುಟು ದೀವೊಂದು ಊರ್ದೆ ಇಲ್ಲೆ ಇಲ್ಲೆ ರಾತ್ರಿ ತಿರುಗಾಟೊಗ್ ಪಿದಾಡ್ಪೆರ್. ಸಾದಿಡ್ ಪೊನಗ 'ಡಿಂಬಿಸಾಲೆ' ಪನ್ನಿ ಸೊಲ್ಪುನು ಲೆತ್ತ್ ಪನ್ನೆರ್. ಇಲ್ಲೆ ಬತ್ತಂಡ್ ಪನ್ನಗ ಸನ್ಯಾಸಿ ಅಡೆಂಗ್‌ದ್ ಉಂತ್ಪೆ. ಇಲ್ಲೆ ಜಾಲ್ದ ಮದ್ದೊಡು ಹರಿವಾಣ ದೊಟ್ಟುಗು ದೀಪೋ ಪೊತ್ತಾದ್ ಐತ ಸುತ್ತ ಪುರುಷೆರೆ ಜೋಕಳು ಉಂತುವೆರ್. ಗುಂಪುಡು ಬರಿ ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆದ ಪದ್ದೊನು ಪನ್ನೆರ್. ಈ ಕಬಿತೆ ಕನ್ನಡೊ ಭಾಷೆಡ್ ಅತ್ತಂಡ ತುಳುಗ್ಲ ಪನ್ನೆರ್.

ಸಿದ್ದುಲಿಂಗ ಮುದ್ದು ಲಿಂಗ | ಪುರುಷ ವೇಸೊ||

ನಾವು ಯಾವೂರು ಯಾವ ತಾಳಿ | ಪುರುಷ ವೇಸೊ||

ನಾವು ಕಾಶಿಯ ತಳದವ್ರು | ಪುರುಷ ವೇಸೊ||

ಇಂಚೆ ಬರಿ ಕಬಿತೆ ಪನ್ನಗ ಗುಂಪುದಕ್ಲ ಪುರುಷ ವೇಸೊ ಪನ್ನಿ ಜೊಲ್ಲು ಮಾತ್ರ ಪಂಡೊಂದು ನಲಿಪುವೆರ್. ಈ ಕಬಿತೆಡ್ ಜೋಗಿಲೆ ಮರಕುಲೆ ಪುದರ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಕಬಿತೆ ಮುಗಿದಾನಗ ಸುತ್ತ ನಲಿಕೆ ಮಲ್ಪೊಂದುಪ್ಪನ ಗುಂಪು ಬರಿಕ್ ತಲಿತ್‌ದ್ ಉಂತುಂಡು. ಅಪಗ ದೇವರೆ ಮೂರ್ತಿ ತುಂಬೊಂದು, ಬ್ರಾಣ ವೇಸೊ ದರ್ಶನ ಪತೊಂದು ಜಾಲ್ದ ಸುತ್ತ ಮೂಜಿ ಅತ್ತಂಡ ಐನ್‌ಸುತ್ತ ಬಲಿಬತ್ತದ್ ದೀಪ ಹರಿವಾಣ ದೀಡಿ ಜಾಗೆಡ್ ಮೂರ್ತಿನ್ ಜಾದ್‌ದೀದ್ ಪೂಜೆಗ್ ಸುರು ಮಲ್ಪುಂಡು. ಬ್ರಾಣೆ ಉಚ್ಚಾರ ಮಲ್ಪಿ ಮಂತ್ರೊ ಅಶ್ವೀಲೊ ಅಸಂಬದ್ಲೊ, ವಿಡಂಬನಾತ್ಮಕವಾದುಪ್ಪುಂಡು. ನನೊಂಜಿ ಕಡೆಟ್ ದಾಸಯೆ ಶಂಖೊ ಉರ್ದಿದ್ ಜಾಗಂಟೆ ಬೊಟ್ಟಾದ್ ಹರಿಸೇವೆಗ್ ಸುರು ಮಲ್ಪುವೆ. ಕೊಡಮಂತಾಯನ ಪೂಜಾರಿ ನುಡಿ ಕಟ್ಪ ಪಂಡೊಂದು ಆವೇಸೊಡು ಬರ್ಪೆ. ಈ ಸನ್ನಿವೇಸೊಗಾದೆ ಕಾತೊಂದಿತ್ತಿಲೆಕೊ ಸನ್ಯಾಸಿ ಒರೊಕ್ಕೆ ನಡುಕು ಲೈತ್‌ದ್ ಬರ್ಪೆ. ಪೂಜೆದ ಬ್ರಾಣನ್, ದಾಸಯನ್, ಪೂಜಾರಿನ್ ಮಾಂತ ಸನ್ಯಾಸಿ ತನ್ನ ಮರ್ಮ ಸ್ಥಾನೊಗು ಮುಟ್ಟಾದ್ ಅಸುದೊ ಮಲ್ಪುವೆ. ಬ್ರಾಣನ ಮಂತ್ರೊನು ಬೊಕ್ಕ ದೈವೊದ ನುಡಿ ಕಟ್ಪನ್ ತನ್ನ

ಬಾಯಿ ಸಬ್ಬೊಡು ಗೇಲಿ ಮಲ್ಪಬುವೆ. ಚಾಲ್ದ ಸುತ್ತ ಸಂಚಾರ ಮಲ್ಪುವೆ. ಆ ಪೊರ್ತುಗು ಅಸುದ್ಲೊ ಆಂಡ್ ಅಸುದ್ಲೊ ಆಂಡ್ ಪಂಡೊಂದು ಬ್ರಾಣೆ ದಾಸಯೆ ದೈವದ ಪೂಜಾರಿ ಮಾಂತ ಚಾಲ್ದ ಬರಿಕ್ ಪೋಪೆರ್. ಖಾಲಿಯಾಯಿನ ಚಾಲ್ದ ಮಧ್ಯ ಭಾಗೊಡು ಸನ್ಯಾಸಿ ಕೂಕುಳು ಪಾಡೊಂದು ಭಿಕ್ಷೆ ನಟ್ಟಿನ ರೀತಿಡ್ ಅಭಿನಯೊ ಮಲ್ಪುವೆ. ಅಕೇರಿಗ್ "ನೀರ್ದ ಬರಿಕ್ ಪೋವೊಡು, ಕನ್ನೆಪೂಜೆ ಮಲ್ತೊಡು" ಪಂಡೊಂದು ಕನ್ನೆನ್ ಅಲ್ಪಾದ್ ತೋಜಾದ್ ಆಡೊಗುವೆ. ಪಿರ ಬ್ರಾಣೆ, ದಾಸಯೆ ಪೂಜಾರಿ ಚಾಲ್ದ ಮಧ್ಯೊಗು ಬತ್ತದ್ ಅರ್ಧೊಡೊರಿದಿನ ಪೂಜೆದ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಪ್ಪವೆರ್. ಉಂದು ಈತ್ ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆದ ಪ್ರಧಾನೊ ಸಂಗಿತಿ.

ಮನಸ್‌ಗ್ ಉಲ್ಟಾಸೊ ಬೊಕ್ಕ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಧನ ಸಂಗ್ರಹ ಮಲ್ಪುನ ಉದ್ದೇಶೊದ ಒರಿನ ಪಾತ್ರೊಲು ಒಂಜೊಂಚೆ ರಂಗೊಗು ಬರ್ಪೊ. ಇಲ್ಲಲ್ಲಕುಲು ಕೊರಿ ಪೂವೊ ತಾರಾಯೊ ಗೆತೊಂದು ರಂಗೊಡ್ಲ ಮರ ಆಪೊ. ಪುರುಷೆರ್ ಚಾಲ್ತ್ ಬತ್ತೆಡ ಬಜಿ ಕೈಟ್ ಕಡಪ್ಪಡರ ಬಲ್ಲಿ ಪನ್ನಿ ಪಾತರೊಲೆಕೊ ಪುರುಷೆರೆ ಜೋಕುಳೆ ಕೈದಿಂಜಾದ್ ಕಡಪ್ಪಡ್ಪೆರ್. ಇಂಚ ರಾತ್ರಿ ಪೂರ ನಲಿಕೆ ಪ್ರದರ್ಶನೊ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಬೊಲ್ಪಾಪಿನ ದುಂಬು ಕಟ್ಟಿವೇಸೊ ಬಿರಿಯೊಡು ಪನ್ನಿ ನಂಬಿಕೆದಂಚ, ಕಾಯರಮರದಡಿಟ್ ಕಟ್ಟಿವೇಸೊನು ಬಿಚ್ಚಿದೀಡ್ ಅಕ್ಕೆಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಡ ಪೋಪೆರ್. ಪಿರ ಬಯ್ಯಗ್ ನಿಗದಿ ಮಲ್ತಿ ಜಾಗೆಡ್ ಸೇರ್ತ್ ವೇಸೊ ಕಟ್ಟಾದ್ ತಿರುಗಾಟ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಸುಗ್ಗಿ ಪುಣ್ಯಮೇದಾನಿಗ್ ನಲಿಕೆ ಮುಗಿತಾಲ ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ಪುರುಷೆರೆ ಪೂಜೆ: ದೇವರೇ ಪ್ರದರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬತ್ತಿನಕುಲು ಎಂಕ್ಲ ಪನ್ನಿ ಸೊಲ್ಪುದಂಚ ಬುಕ್ಕ ದೇವರೆಗ್ ಪಂಡಿ ಪರೆಕೆದಂಚ ಸುಗ್ಗಿ ಪುಣ್ಯಮೆಗ್ ನಲಿಕೆ ಮುಗಿತಾಲಾಯಿ ಬುಕ್ಕ ನಿಗದಿ ಮಲ್ತಿ ದಿನತಾನಿ ಈ ಪುರುಷೆರೆ ಪೂಜೆನ್ ನಡಾಪಾವೆರ್.

ಪುರುಷೆರೆಗ್ ಕಟ್ಟಾದ್ ನಲಿಕೆ ಮಲ್ಪುನವು ಸೂತಕ ಸಂಗತಿ ಪನ್ಪೊ ಜನೊ ನಂಬಿಕೆ ದೀವೊಂದೆರ್. ವೇಸೊಕಟ್ಟಾದ್ ಬಿರಿದ್ ಮೀಯಾಂದೆ ಇಲ್ಲ್ ಪೊಗ್ಗರ ಬಲ್ಲಿ. ಅಂಚಾಂದ್ ಮೀದೇ ಇಲ್ಲ್‌ಗ್ ಪೊಗ್ಗುವೆರ್. ಇಂಚ ಇತ್ತಂಡಲಾ ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆ ಮಲ್ತಂಡ ಊರುಗು ಎಡ್ಲೆ, ಊರ್ದ ಮಾರಿ ನಿವಾರಣೆ ಆಪುಂಡುನ್ಪಿ ನಂಬಿಕೆಲ ಜನಕ್ಕೆಡ ಉಂಡು. ಪುರುಷೆರೆ ಪೂಜೆದ ದಿನೊ ಒರಿ ಮಂಗಳೂರ್ದ ಕದ್ರಿ ದೇವಸ್ಥಾನೊಗು ಪೋದು ಪರಕೆ ಪಾಡ್ಲ್ ತೀರ್ಥ ಪ್ರಸಾದ ಕೊನತ್ತದ್ ಪಟ್‌ವೆರ್. ಸೂತಕ ಕಳೆದು ಸುದ್ದೊ ಆಪೆರ್. ಉಂದು ನಲಿಕೆಡ್ ದೇವರೆನ್ ಮಸ್ತಿ ಮಲ್ತಿತಪ್ಪುನು ಒಪ್ಪಿತ ಮಲ್ತೊನು ರೀತಿ. ಅತ್ತಂದೆ ಕದ್ರಿಗ್‌ಲ ಪುರುಷೆರೆಗ್‌ಲ ಉಪ್ಪುನ ಸಂಬಂಧೊ ಸೂಕ್ಷ್ಮನ್‌ಲ ಮೂಲು ತೆರಿಯೊಲಿ.

ಪುರುಷೆರೆ ಪೂಜೆನ್ ಊರ್ದ ಮಲ್ಪ ಪಲ್ಕೆಡ್ ರಾತ್ರಿ ಪೊರ್ತುಡು ನಡಪುಡಾವೆರ್. ಮೂಜಿದಿನೊತ ನಲಿಕೆಡ್ ಭಾಗವಹಿಸಯಿನ ಪ್ರತಿಯೊರ್ದೆಗ್ಲ ಕೂಲಿಲೆಕ್ಕೊಡು ದಿನವೊಂಜೆಗ್ ಒಂಜಿ ಸೇರ್ ಬಜಿಲ್ ಕೊರ್ರೆರೆ ಉಪ್ಪುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಕ್ವಿಂಚಾಲ್ ಲೆಕ್ಕೊಡು ಬಜಿಲ್ ಖರೀದಿಸವೆರ್. ಮಾಂತ ಬಜಿಲ್‌ನ್ಲ ಬೆಲ್ಲ ತಾರಾಯಿದ ಪಾಕೊಡು ಮೊರೆತ್ತದ್ ರಾಶಿ ಬಳಸುವೆರ್. ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೋರಿಯೊ, ಪಂಜಿಯೊ ತರೆಕಡ್‌ದ್ ಮಾರಿಗ್ ರಾಶಿ ಬಳಸ್ಸೆರ್. ನಲಿಕೆದ ಸಮಯೊಡು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಲ್ತಿ ಮಾಂತ ವೇಸೊಲುಲ ಈ ಪೂಜೆದ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಈ ರಾಶಿ ಬಳಸಿನೆದುದು ಪ್ರದರ್ಶನ

ಆವೂಡು. ಅಕೇರಿಗ್ ಸೇರಿ ಜನೊ ಮಾಂತ ದೇವರೆಡ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಊರುಗು ಬರ್ಪಿ ಮಾಂತ ಅನಿಷ್ಟೊಲೆನ್ ದೂರ ಅಪಿಲೆಕೊ ಕೇಂಡೊನ್ನರ್. ರಾಸಿ ಬಳಸಿ ತಿಂಡಿ ತಿನಸ್‌ಲೆನೆ ಪ್ರಸಾದೊ ಆದ್ ಪಟ್ನಾಡ್ ಕೊರ್ಪರ್. ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆದ ಮಾಂತ ಕ್ರಮೊಕುಲು ಇಡೆ ಮುಗಿತಾಲ ಆಪುಂಡು.

ನಮೊ ಒವ್ವೆ ಜನಪದ ನಲಿಕೆಲೆನ್ ತೂಂಡಲಾ ಅವು ಜಾತಿ ಅತ್ತಂಡ ಮತ ಸಂಬಂಧಿಯಾದೆ ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪೊ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಟ್ ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆಲ್ ಮೂಲೊಡು ಗೌಡ ಜಾತಿದಕುಲೆ ಮಲ್ಪೊಂದಿತ್ತರ್. ಉಂದೆಕ್ ವಿದ್ವಾಂಸೆರೆ ಅಧ್ಯನೊಡು ಸಾಕ್ಷಿ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಸುಳ್ಳೆಡ್ ಇನಿಲ ನಡುಪುನ ಸಿದ್ಧ ವೇಸೊಡು ಗೌಡ ಕನ್ನಡ ಪಾತೆರೊಗೌಡರ್ದಕುಲೆ ನಲಿಪುವೆರ್. ಈ ಸಿದ್ಧ ವೇಸೊನು ಪುರುಷ ಮಕ್ಕಳ ಕುಣಿತಂದ್ ಪನ್ನರ್. ಈ ಪುರುಷರ ಕುಣಿತನೆ ಬದಲಾಯಿ ಕಾಲಗತಿಟ್ ಬುಕ್ಕ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸೊದ ನೆಲೆಟ್ ಬೆಳ್ತಂಡಿಡ್ ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆ ಪನ್ದ್ ಗೌಡರ್ನ್ ಮಾತ್ರತ್ತಂದೆ ಬೇತೆ ಜಾತಿದಕುಳುಲ ಸೇರ್ನ್ ನಡಪುಂಡು.

ಸಿದ್ಧ ವೇಸೊಗುಲ ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆಗ್ಲ, ಅವೆತ ಪ್ರಧಾನ ಪ್ರದರ್ಶನ ಸ್ವರೂಪಲೆಡ್ ದಾಲ ವ್ಯತ್ಯಾಸೊ ಇಜ್ಜಿ. ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆಡ್ ಕೆಲವೊಂಜಿ ಸಂಗತಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಗಯಾದೆ ಸೇರ್ದಡೆ ಆತೊ. ಅವೆನ್ ಇಂಚ ಪಟ್ಟಿಮಲ್ಪೊಲಿ.

೧. ಸಿದ್ಧ ವೇಸೊದ ನಲಿಕೆಗ್ "ಏಳ್‌ಜನ ಗೌಡ ಜವ್ವನೆರ್" ಮಾತ್ರೊ ಬೋಡಾಪಿನ, ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆಗ್ ಸಂಖ್ಯೆದ ಮಿತಿ ಇಜ್ಜಿ ಅತ್ತಂದೆ ಜಾತಿದ ಕಟ್ಟಾಪಾಡ್‌ಲ ಇಜ್ಜಿ.

೨. ಸಿದ್ಧ ವೇಸೊ ಗೌಡ ಕುಟುಂಬೊದ ಒರಿ ಯಜಮಾನರೆ ಇಲ್ಲ ಜಾಲ್ಡ್ ಸುರುವಾದ್, ಆ ಜಾಲ್ಡೆ ಪುರುಷೆರೆ ಪೂಜೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಮುಗಿತಾಲಾಂಡ ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆ ಊರೊಂಜಿ ಪಲ್ಕೆಡ್ ಊರ್ದಕುಲೆ ಸೇರಿಗಡ್ ಸುರುವಾತು, ಅವುಲೆ ಪುರುಷೆರೆ ಪೂಜೆಲ ನಡತ್‌ದ್ ಮುಗಿತಾಲಪುಂಡು.

೩. ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆಡ್ ಊರ್ದ ಮಾರಿ ಕಳಪುನ ನಂಬಿಕೆದಂತ ಗೋಚರಾಪುಂಡು ಸಿದ್ಧ ವೇಸೊಡು ಈ ಅಂಶೊ ಊರ್ದನೆಲೆಟ್ ಇಜ್ಜಿ.

೪. ಸಿದ್ಧ ವೇಸೊಡ್ ಇಜ್ಜಂದಿನ ದೇವರೆನ ದರ್ಶನ ಮೂರ್ತಿ, ಕೊಡಮಂತಾಯ ದೈವದ ಕಲ್ಪನೆಲು ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆಡ್ ಉಂಡು ಜಾತಿ-ಕಸುಬು ಪ್ರಾಣಿ ಸಂಬಂಧಿ ವೇಸೊಲು. ಈ ನಲಿಕೆಡ್ ಸೇರ್ದಡೆ ಆತೊ.

ವಾಡಿಕೆಡ್ ಚೋಗಿ ಪುರುಷೆರ್ ಪನ್ನಿ ಪಾತೆರೊ ಉಂಡು. ಈ ಚೋಗಿಲೇ ಪುರುಷೆರ್ ಪುರುಷೆಗ್ ಈವೇಸೊ ಕಟ್ಟಾಡ್ ನಲಿಪುನೆ ಅನ್ವರ್ಥವಾದ್ 'ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆ' ಅತ್ತಂಡ 'ಪುರುಷೆಗ್ ಕಟ್ಟುನೆ' ಪನ್ದ್ ಪನ್ನರ್. ಸಿದ್ಧ ವೇಸೊ ಬೊಕ್ಕ ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆಡ್ ಪ್ರಧಾನ ಅಂಶೊಲೆಡ್ ಸಮಾನತೆ ಇತ್ತಾನೆಡ್ಲಾವರೆ, ಅವೆತ ಧ್ವನಿ-ಅರ್ಥೊಲೆಡ್ ದಾಲ ವ್ಯತ್ಯಾಸೊ ಇಜ್ಜಿಂದ್ ಪನೊಲಿ. ಸಿದ್ಧ ವೇಸೊದ ಬಗೆತ ತನ್ನ ಅಯನೊಡು ಡಾಪುರುಷೋತ್ತಮ ಬಿಳಿಮಲೆ ಇಂಚಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮಲ್ತುದರ್. ಸಿದ್ಧ ವೇಶದಲ್ಲಿ ದಾಸಯ್ಯ ಮತ್ತು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯದ ನಿರಾಕರಣೆಯಿದೆ. ಇದು ವೈಷ್ಣವ ಮತ್ತು ಪುರೋಹಿತ, ಶಾಹಿ ಪರಂಪರೆಯ ನಿರಾಕರಣೆಯ ಹೌದು ಉಚ್ಚವರ್ಗದ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಪೂರ್ಣ ವಿಚಾರಪರಂಪರೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ವಿಜೃಂಭಿಸಿದ ವೈದಿಕೇತರ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಪಳೆಯುಳಿಕೆಯಾಗಿ ಇಂದು ಸಿದ್ಧ ವೇಶ ಉಳಿದಿದೆ "ಚಾರಿತ್ರಿಕವಾಯಿನ ಮಾಂತ ಮಾಹಿತಿಲೆನ ಆಧಾರೊಡು ಚರ್ಚೆ

ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಗೌಡ ಜನಾಂಗಿಗು ಶೈವಮೂಲ ನಾಥಪಂಥೋದೊಟ್ಟಿಗೆ ಇತ್ತಿನ ಸಂಬಂಧೋನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಆರ್ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊರ್ತೆರ್ ಆರನ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊ ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆಗ್‌ಲ ಅನ್ವಯ ಆಪುಂಡು. ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆದ ಸನ್ಯಾಸಿ ವೇಸೊದ ಮಾಂತ ಕ್ರಿಯೆ - ಅಭಿನಯೊ ನಿರಾಕರಣೆದ ಅಂಶೋನೆ ಪನ್ಪುಂಡು. ಅತ್ತಂದೆ ಸಿದ್ಧ ವೇಸೊಡು ಇಜ್ಜಂದಿನ ಉತ್ಸವ ಮೂರ್ತಿ, ಕೊಡಮಂತಾಯ, ದೈವದ ಕಲ್ಪನೆ ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆಡ್ ಸೇರ್ಪಡೆ ಆತ್‌ಂಡ್. ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆಡ್ ಮಾಂತ ಜಾತಿದಕುಲು ಸೇರ್ಪೆರಾಂಡಲಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್, ಜೈನರ್ ಸೇರ್ಪೆರ್. ಈ ಮಾಂತ ಅಂಶೋಲೆನ್ ಗಮನಿಸಾಂಡ ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆಡ್ ಪುರೋಹಿತ ಶಾಹಿ ಪರಂಪರೆದ ನಿರಾಕರಣೆದಂತೊಲಾ ಗಟ್ಟಿಯಾದ್ ತೋಜುಂಡು. ಇತಿಹಾಸೋದ ಒಂಜಿ ಸಂದರ್ಭೋಡು ನಡತ್ತಿನ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘರ್ಷದ ಸಾಕ್ಷಿದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಆಪುಂಡು.

ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಟ್ ತೊಂಡಲಾ ಸಿದ್ಧವೇಸೊದ ಆಶಯೊ ಬದ್ಧತೆ ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆಡ್ ನನಲಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮುಕ್ತ ವ್ಯಾಪ್ತಿನ್ ಪಡೆಯಿನ ಸಂಗತಿ ತೋಜುಂಡು. ಪುರುಷೆರೆ ಜೋಕುಳೆ ನಲಿಕೆ ಮೂಲೊಡು ಗೌಡ ಜಾತಿದಕ್ಲೆನವಾಂಡಲಾ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ಪ್ರದೇಶೊದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗ್ ಬನ್ನಗ ಅವೆಚ್ ಮಾಂತ ಜಾತಿಕುಲುಲ ಸೇರೊನ್ನಂಚ ಆಪುಂಡು. ಅಂಚನೆ ಈ ನಲಿಕೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ದಾಸಯ, ಪಾತ್ರೋಲೊಟ್ಟಿಗ್, ಮಾಂತ ಮತ-ಜಾತಿ ಕಸುಬುದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪಾತ್ರೋಲು ಅವಕಾಸೊ ಪಡೆವೆನ್ನೊ. ಈ ಮಾಂತ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಪಾತ್ರೋಲು ಮನೋರಂಜನೆಗ್ ಸೀಮಿತವಾಪೊ ನಿಜೊ. ಆಂಡ ಇಡೀ ನಲಿಕೆದ ಕಲಾತ್ಮಕತೆದ ದೃಷ್ಟಿಡ್‌ಲ ಆತೇ ಮುಖ್ಯವಾಪೊ. ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆದ ಈ ರೀತಿದ ಮುಕ್ತತೆಡ್ಲಾವರ ಮೂಲು ಇಡೀ ಸಮುದಾಯೋನೆ ತನ್ನೊಟ್ಟುಗು ಅಂತರ್ಗತಾವರೆ ಸಾಧ್ಯಾತ್‌ಂಡ್.

ವಾ ಕಲೆನೆ ಆವಡ್, ಅವು ಮತಜಾತಿ ಕಟ್‌ನ್ ಮೀರ್ನ್ ಸಮುದಾಯೊದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಾಂಡ ಅವೆತ ಮಲ್ತ್ ಸತ್ವಯುತ ಆದುಪ್ಪುಂಡು. ಅವೆಟ್ಪತ್ತಿ ಸಂಘರ್ಷೋದ ನೆಲೆಕ್ಕುಲು ನನಲಾ ಗಟ್ಟಿಯಾಪೊ. ಈ ಅರ್ಥೊಡು ಸಿದ್ಧವೇಸೊ, ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆದ ಮುಖಾಂತರೊ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಗಟ್ಟಿತನೊನು ಪಡೆವೊಂದುಂಡು. ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆದ ಸಂದರ್ಭೊಡಾಂಡಲಾ ಇಲ್ಲ ಜಾಲ್ ಒಂಜಿ ಮುಕ್ತ ಜನಪದೊ ರಂಗಭೂಮಿಯಾದ್ ಪರಿವರ್ತನೆ ಆಪುಂಡು. 'ಪುರುಷೆರೆ ಪೂಜೆ'ಡ್ ರಾಸಿ ಬಳಸೆಡ್ ಊರುಗು ಬರ್ಪಿ ಮಾರಿನ್ ದೂರ ಮಲ್ಪೊಡ್ಲಿ ಉದ್ದೇಶೊ, ನಲಿಕೆದ ವ್ಯಾಪ್ತಿನ್ ನನಲಾ ವಿಸ್ತಾರ ಮಲ್ಪುಂಡು. 'ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆ'ದ ಸಾಹಿಬ, ಪೊರ್ಬು, ಮರಕ್ಕಲ, ಮದಿಮಾಳ್ ವೇಸೊಲೆಗ್ ವರ್ತಮಾನೊದೊಟ್ಟಿಗ್ ಉಪ್ಪುನ ಆನ್ವಯಿಕ ಅನುಸಂಧಾನೊ ಬಾರಿ ಮುಖ್ಯವಾದ್ ತೋಜುಂಡು. ಈ ಕಾರಣೊಲೆಗಾದ್ ಪುರುಷೆರೆ ನಲಿಕೆ ವರ್ತಮಾನೊಡು ಜನಸಾಮಾನ್ಯೆರ್‌ಗ್ ಆಕರ್ಷಕವಾದುಂಡು.

ಯಕ್ಷಗಾನ ಬೊಕ್ಕ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿ

ಭಾಸ್ಕರ ರೈ ಕುಕ್ಕುವಳ್ಳಿ

'ಸಂಸ್ಕೃತಿ', ಪರಪೋಕು ಅತ್ತೆಡ ಪರಸಿರಿ, ಒವ್ವೇ ಒಂಜಿ ಜನಾಂಗ ಬುಳೆದ್ ಬತ್ತಿ ಸಾದಿದ ಪಚ್ಚೆಗುರ್ತು ಆದಿಪ್ಪುಂಡು. ಆ ಪರಪೋಕುನು ಒರಿತೊಂದು ಐಕ್ ಎಡ್ಡೆಂತಿನೆನ್ ಸೇರಾವೊಂದು ನನಲಾತ್ ಪೊರ್ಲುಡು ದುಂಬುದ ಸಂತೆಸಿನ್ ಆದೊರಿತೊಂದು ಪೋಪುನವು ನಮ ಮಿತ್ತಿತ್ತಿ ಮಲ್ಲ ಪುದೆ ಬೊಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಈ ನಿಲೆಟ್ ತುಳುನಾಡ್, ತುಳುಭಾಷೆ ಬೊಕ್ಕ ಜನಜೀವನೊದ ಉಸುಕಾದ್ ಬುಳೆದ್ ಬತ್ತಿನ ಮಾಮಲ್ಲ ಕಲೆ ಯಕ್ಷಗಾನ ಮಾನವ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಬುಳೆಚ್ಚಿಲ್ಗ್ ಕೊರ್ನ ಕಾಣೆಗೆ ಬಿಲೆಕಟ್ಟೆರೆ ಆವಂದಿನವು. ಕೋಡೆದ ಯಕ್ಷಗಾನ ತುಳುವೆರೆಗ್ ಬರವು, ಸರವು, ಪುರಾಣೊದ ಪೊಲಬು ಬೊಕ್ಕ ನೀತಿ-ನಡವಳಿಕೆನ್ ಕಲ್ಪಾದ್ ಕೊರೊಂಡ, ಇನಿತ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಣ್ಣಾಗ್ ರಂಗಿತೊ, ಬುದ್ಧಿಗ್ ಬೊಲ್ಪು ಬೊಕ್ಕ ಜನಜೀವನೊಗು ಸಂದೇಶೊ ಕೊರ್ಪಿನ ಬಿಗುತ ಕಲಾಮಾಧ್ಯಮೊ ಆದ್ ನಮ ನಡುಟುಂಡು. ನನ ಎಲ್ಲೆದ ಯಕ್ಷಗಾನ ತುಳುಬಾಸೆ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ

ಒರಿಪುಗಾದ್, ಇತ್ತೆದ ವಿಧ್ಯೆ ತೆರಿನ ಬುದ್ಧಂತೆರೆ ನಡುಡ್ಡು ಜಾರಂದಿಲೆಕ ಗಟ್ಟಿಯಾದ್ ಉಂತುನ ಅಗತ್ಯೊ ತೋಚೊಂದುಂಡು. ಅಂಚ ಆ ಕಲೆನ್ ಮೂಲರೂಪೊಡು ಒರಿತೊನ್ನ ಹೊಣೆ ನಮ ಮಾತೆರ್ಲ ಮಿತ್ತುಂಡು.

ತುಳುನಾಡ್ ಯಕ್ಷಗಾನ ನಡತ್ ಬತ್ತಿ ಸಾದಿನ್ ತೂನಗ ಐತ ಮೂಲೊದ ಬೆನ್ನಿ ಮುಲ್ಪನೇ ಆಯಿನ ಬಗೆಟ್ ಬೋಡ್ತಿತನಾತ್ ಆಧಾರೊ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ನಾಲ್ಕನೇ ಶತಮಾನೊಗ್ ದುಂಬೇ ಗೀತ-ವಾದ್ಯ-ನರ್ತನ ಇತ್ತ್ದ್ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಕಲೆಕ್ಲೆನ ಬರಿಬಾಂದೊಗು ಸೇರಿತ್ತಿನ ಯಕ್ಷಗಾನ, ಅಪೆನ್ ಸಮಕಟ್ಟಾದ್ ಆದರಿಪುನಕ್ಲ ದಾಂತೆ ಬಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತ ಬೊಕ್ಕ ನೃತ್ಯೊಲೆನ ಪ್ರಪಂಚೊಡ್ಲ ದೂರ ಒರಿಂಡ್. ಅವೊಂಜಿ ಜಾನಪದ ಕಲೆ ಪಂಡ್ಲ ವಿಧ್ಯಾಂಸೆರ್ ಕಿನಾರ ದೀಯೆರ್. ನೃಪತುಂಗ ಕವಿ ನಾಡ ಕಬ್ಬೊಳ್ಳ ಬೇದೊಳೆನ್ ಪನ್ನಗ 'ಜತ್ತಾಣ' ಬೊಕ್ಕ 'ಬೆಂದೆ' ಪನ್ನಿ ರಡ್ಡ್ ವರ್ಗ ಮಲ್ತಿದಿತ್ತೆ. ಈ ಜತ್ತಾಣನೇ 'ಜಕ್ಕಗಾಣ' ಆತ್ಂಡ್ಂದ್ ವಿಧ್ಯಾಂಸೆರ್ ಒಪ್ಪಿದರ್. ಹಳೆಗನ್ನಡ ಗ್ರಂಥೊಳೆಡ್ 'ಎಕ್ಕಲಗಾಣ' ಪನ್ನಿ ಶಬ್ದ - ಪ್ರಯೋಗೊಲು ಉಂಡು. ಈ 'ಎಕ್ಕಲಗಾಣ'ನೇ ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಂಡ್ ಪನ್ನಿನವು ಸಂಶೋಧನೆಡ್ಲ ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು, ರತ್ನಾಕರ ವರ್ಣನ 'ಭರತೇಶ ವೈಭವೊ'ದ ಪೂರ್ವನಾಟಕ ಸಂದಿಡ್ 'ಎಕ್ಕಡಿಗರ್' ಪನ್ನಿಪಾತೆರ 'ಯಕ್ಷಗಾನ ತಜ್ಜೆ'ರ್ ಬಗೆಟ್ ಬರೆತಿನವುಂದು ತೋಜುಂಡು.

ದೃಶ್ಯಕಲೆಯಾಯಿನ ಯಕ್ಷಗಾನ, ಕಥೆಕ್ಲೆ ಪನ್ನಿರೂಪೊಡು ದುಂಬೊತ್ತ ಮಲಬಾರ್ಡ್ ಪ್ರಚಾರೊಗು ಬತ್ತದ್, ಅಲ್ಪಡ್ಲ ತುಳುನಾಡ್ ಜತ್ತದ್ ಪಾರ್ತಿ ಸುಬ್ಬನ ಮುಕಾಂತ್ರ ಪರಿವರ್ತನೆದ ಸಾದಿ ಪತ್ತಿನೆಕ್ ಆಧಾರ ಉಂಡು. ಪ್ರಾಕ್ದ ಚರಿತ್ರೆ ಎಂಚನೇ ಇತ್ತ್ಂಡಲಾ 18ನೇ ಶತಮಾನೊದ ಆದಿಡ್ಲ, 19ನೇ ಶತಮಾನೊದ ನಡುಕಾಲ ಮುಟ್ಟಿ ಕಡಲಕರತ ಮಣ್ಣಿ ಬಾಲೆ ಒಟ್ಟುಗು ಒಂಚಾದ್ ಮೆನ್ನೊಂದಿತ್ತಿನ ಈ ಕಲೆ ಕರ್ನಾಟಕೊದ ಒರ್ಮಲಾ ಪಸೆರ್ಂಡ್ಂದ್ ಪನೊಲಿ. ಇನಿ ದೇಶ- ವಿದೇಶೊಡು ನೆತ್ತ ಗಂಧೊ ಗಮೆಸೊಂದುಂಡು. ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯಾಕ್ಲೆನಂಚಿತ್ತೊಂಡ ಸಾಲೆ, ಕಾಲೇಜಿ ಕಲ್ತಿನಕ್ಲ ಮಸ್ತ್ ಕಮ್ಮಿ. ಅಕ್ಸರೊದ ಗುರ್ತದಾಂತಿನಕ್ಲೇ ಹೆಚ್ಚಿ. ಆಂಡ ಅಕ್ಲೆಗ್ ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ, ಭಾಗವತ, ದೇವಿ ಭಾಗವತ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಪುರಾಣೊಲೆನ ಪರಿಚಯ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ನೆಕ್ ಕಾರಣ ಆ ಕಾಲೊಡು ಇಲ್ಲಿಲ್ಲ್ಡ್, ಮರೊ-ಮಂದಿರೊಳೆಡ್ ನಡತೊಂದಿತ್ತಿನ ಪುರಾಣವಾಚನ, ತಾಳಮದ್ದಲೆ ಬೊಕ್ಕ ಬಯಲಾಟೊ. ಈ ಬಗೆಟ್ ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪರೈಕ್ಲೆನ ಒಂಜಿ ಪಾತೆರೊನು ನೆಂಪು ಮಲ್ತೊನೊಲಿ -

'ಅತ್ತಛಾಟಿಡ್ ಎನ್ನಜ್ಜೆ ಜೈಮಿನಿನ್ ಓದ್ಂಡ ಭಾರತ ಕಣ್ಣೆದ್ ತೋಜುಂಡು, ಪುಡರುಂಡು ಕರ್ಣನ ಪುಣ, ಬರೊಲು ದ್ರೌಪದಿ ತರೆ ಬಿರ್ಕೊಡೊಂದು'

ಅಪಗದ ಜನೊಕ್ಲೆ ದಿನ ನಿತ್ಯೊದ ಪಾತೆರಕತೆ, ಲಡಾಯಿ, ಕುರ -ಕುಚ್ಚನೆ, ಪುಗರಾಟೊ, ನರ್ಪಾಟಿಗೆ - ಇಂಚ ಮಾತೆಟ್ಟಾ ಪುರಾಣೊದ ಪಾತ್ರೊ, ಘಟನೆ ಕೇನರೆ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಆಯೆ ಸತ್ಯಹರಿಶ್ಚಂದ್ರೆ, ಧರ್ಮೊಡು ಧರ್ಮರಾಯೆ, ದಾನೊಡು ಕರ್ಣ, ರಾಮನಂಚಿನ ಮಗೆ, ಲಕ್ಷ್ಮಣನಂಚಿನ ಮೆಗ್ಗೆ, ಚಾಕ್ರಿಡ್ ಹನುಮಂತೆದ್ ಪನ್ನೆರ್. ಕೋಪೊಡು ಜಮದಗ್ನಿ, ರುದ್ರಭೀಮೆ, ಬಕಾಸುರನಂಚಿ ತಿನ್ನೆ; ಶೀಂತ್ರಿಡ್ ಮಲ್ಲ ಶಕುನಿ, ತಿಕ್ಕದ್ ಪಾಡುನೆಟ್ ನಾರದನೆ, ನಿದ್ರೆಡ್ ಕುಂಭಕರ್ಣ, ರಾವಣನಂಚಿ ಕಲ್ಕುವೆ, ಅಭಿಮನ್ಯುಲೆಕ ನುರ್ಕುವೆ - ಇಂಚ ಮಾತ ಸಂದರ್ಭೊಗು ತಕ್ಕ ಬರ್ಪುಂಡು. ಪೊಂಚಿನಕ್ಲಾಂಡ ಆಳೆ ಗುಣ ಸೀತೆ - ಸಾವಿತ್ರಿಲೆಕ, ಚಾಡಿಟ್ ಮಾಯಾ ಮಂದರೆ, ಚಿದ್ರೊಡು ಮಲ್ಲ ತಾಟಕಿ,

ಅರೆಬಾಯಿದೀಂಡ ಶೂರ್ಪನಖಿ, ಚಂಡಿ-ಚಾಮುಂಡಿಂದ್ ಬರೆಳ್ ತೋಜಾವೆರ್. ಈ ತಾಜಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಯಕ್ಷಗಾನೊದ ಪ್ರಭಾವ ಅತ್ಯಾಂದ ಓದುದು ಬತ್ತಿನವತ್.

ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪ್ರಕಾರೊಳೆಡ್ ಯಕ್ಷಗಾನೊ ಕೃತಿಕ್ಲೆಗ್ ಮಾತ್ರ 'ಪ್ರಸಂಗ' ಪಂಡ್ ಪುದರ್. ಕಿಟ್ಟೆಲ್ ಪದಕೋಶೊಡು ಪ್ರಸಂಗ ಪಂಡ - connection, union, association ಪನ್ನಿ ಅರ್ಥ ಉಂಡು. ನೆತ್ತ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಸಂಗ ಬಜೀ ಜೋಡಣೆ, ಸಂಘಟನೆ, ಸೇರ್ಪಡೆ ಪಂಡ್‌ದಾಂಡ್. 'ಪ್ರ'ಪಂಡ ವಿಶೇಷವಾಯಿನವುಂದು ಅರ್ಥ ಕೊರ್ಪುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಪ್ರಸಂಗ ಒಪ್ಪೇ ಚಾಲ್ತಿದತ್ತಿನ ಕತೆತ್ತ ವಿಶೇಷವಾಯಿನ ಜೋಡಣೆಂದ್ ಆಪುಂಡು.

ಕುಂಬಳೆ ಅನಂತಶಯನ ದೇವಲೊದ ಪದಾರ್ಥಿ - ಸೇಡಿಕಾವುದ ಪಾರ್ಥಿಸುಬ್ಬೆ ಪನ್ನಿ ಕವಿ, ಕರ್ನಾಟೊಕೊಡು ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗೊಳೆನ್ ಪ್ರಚಾರೊಗು ಕನತ್ತಿನ ಮೂಲ ಪುರುಷ. ಆಯೆ ಹೆಚ್ಚಾದ್ ತೊರವೆ ರಾಮಾಯಣೊದ ಆಧಾರೊಡು ಪ್ರಸಂಗ ಬರೆತಿನೆಡ್ಲಾವೆರ ಆಯಗ್ 'ಯಕ್ಷಗಾನ ವಾಲ್ಮೀಕಿ' ಪಂಡ್ ಪುದರಾಂಡ್. ಯಕ್ಷಗಾನೊ ಆಟೊಳೆಗ್ ಕೈದೀಪೊ - ಆದುಪ್ಪನ್ನ 'ಸಭಾಲಕ್ಷಣ' ಪನ್ನಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಗ್ರಂಥೊನ್ನಾ ಆಯೆನೇ ಬರೆತಿನಿ. ಅಯಿಡ್ಲ ಬೊಕ್ಕ ಮುಲ್ಕಿದ ವೆಂಕಣ್ಣ ಕವಿ, ಮಟ್ಟಿ ವಾಸುದೇವ ಪ್ರಭು, ಗೆರಸೊಪ್ಪ ಶಾಂತಪ್ಪಯ್ಯ, ಬಾಯಾರು ಸಂಕಯ್ಯ ಭಾಗವತರ್, ಹಟ್ಟಿಯಂಗಡಿ ರಾಮಭಟ್, ಮುದ್ದಣೆ, ಪಾಂಡೇಶ್ವರ ವೆಂಕಟ, ಕಡಂದಲೆ ರಾಮರಾಯ, ಬಲಿಪ ನಾರಾಯಣ ಭಾಗವತ, ಶೇಷಗಿರಿ ಭಾಗವತ, ಕವಿ ಭೂಷಣ ಕೆ.ಪಿ. ವೆಂಕಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ, ಕೀರಿಕ್ಕಾಡು ಮಾಸ್ತರ್ ವಿಷ್ಣುಭಟ್, ಸೀತಾನದಿ ಗಣಪಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ, ಅಗರಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಭಾಗವತ, ಕಡತೋಕಾ ಮಂಜುನಾಥ ಭಾಗವತ, ಹೊಸೊಟ ಮಂಜುನಾಥ ಭಾಗವತ, ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ, ಶಿಮಂತೂರು ನಾರಾಯಣ ಶೆಟ್ಟಿ, ಮಧುಕುಮಾರ್ ನಿಸರ್ಗ, ರಾಘವ ನಂಬಿಯಾರ್, ಶೇಣಿ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಭಟ್, ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಪೂಂಜ, ವಿದ್ಯಾನ್ ಕಾಂತರ್, ಕಂದಾವರ ರಘುರಾಮ ಶೆಟ್ಟಿ, ಬಾಬು ಕುಡ್ಲಡ್ಕ, ವೈ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಶೆಟ್ಟಿ, ಸಿದ್ದಕಟ್ಟೆ ವಿಶ್ವನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ, ಶ್ರೀಧರ ಡಿ.ಎಸ್., ದಿನಕರ ಪಚ್ಚನಾಡಿ ಇಂಚ ಪಾಕಜನ ಕನ್ನಡೊಡು ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗೊಳೆನ್ ಬರೆಯರ್. ತೆನ್ನಾಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಬಡಕಾಯಿ ತಿಟ್ಟಾದ ಮಸ್ತ್ ಮೇಳೊಲು ಆ ಪ್ರಸಂಗೊಲೆನ್ ಗೊಬ್ಬೊಂದು ಬತ್ತರ್. ನೆಡ್ಲಾದ್ ತುಳುವೆರ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಮಿತ್ತ್ ಎಡ್ಲ ಪರಿಣಾಮ ಬೂರಾಂಡ್.

ಯಕ್ಷಗಾನೊದ ಪರಂಪರೆನ್ ತೂನಗ ತುಳುನಾಡ್ ಇಡ್ಲ ಕನ್ನಡ ಬಾಸೆಡೇ ಅವು ಪ್ರಚಾರೊಗು ಬೈದಾಂಡ್ ಪನ್ನಿನವು ಗೇನೊ ಒಯ್ಪುನ ಸಂಗತಿ.

'ಕನ್ನಡಣ್ಣೆ ರಾವೊಡು, ಅರೆಕೊಡಿ ಮಿತ್ತಾವೊಡು'

ಐತ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಎನ್ನ ತುಳುಲಾ ಬೆರಿ ಬುಡಾಂದ್ ಪೋವೊಡು'

ಪನ್ನಿ ಕೆಂದಬಾಡಿದಾರ್ ಪಾತೆರದಂಚ, ತುಳುನಾಡ್ಲ ಜನಮಾನಿ ಆನಿಡ್ಲ ಇನಿ ಮುಟ್ಟಲ ಕನ್ನಡೊ ಬೊಕ್ಕ ತುಳುತ ನಡುಟು ಬೇದೊ ಎನ್ನಾಂದೆ, ಇರ್ವೆರಪ್ಪಲ್ಲೆಗ್ಲಾ ತರೆತಗ್ಲಾವೊಂದೇ ಬೈದರ್. ಅಂಡ ನಾರಾಯಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಕಿಲ್ಲೆ ಪಂಡಿಲೆಕ 'ತಿಂದಿ ಮಿರೆ ಪೇರ್‌ಡೇ ಪಿಂದಿ', 'ಸುರು ಬಡವಾಪುಂಡಂದಿ ಎನ ಬಾಸೆ ತುಳು'ಂದು ದನಿದೇರ್ತ್ ಪನ್ನಿನಕ್ಲೆಗ್ ತುಳು ಯಕ್ಷಗಾನೊದ ಕಡೆಕ್ ಅಂಗ್ ಅಂಗಲಾಪು ಮೂಡಾಂಡ ತಪ್ಪತ್.

ಇನಿ-ಕೋಡೆತ ಯಕ್ಷಗಾನೊದ ಬುಳೆಚ್ಚಿಲ್‌ನ್ ತೂಂಡ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ದ್ರಾವಿಡ ಬಾಸೆಲೆಡ್, ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರೊಡು ಕಾಲ - ದೇಶೊಗು ತಕ್ಕಂತಿ ರೀತಿಡ್ ಬುಳೆವೊಂದು ಬತ್ತಿ ಈ ಮೂಲ

ದ್ರಾವಿಡ ಕಲೆ ದ್ರಾವಿಡ ಬಾಸೆಳೆನ ಬರಿ ಬಾಂದ್ರೊಗೇ ಸೇರಿನ ತುಳುತ ಕಲೊಕ್ಕು ಜಪ್ಪೆರೆ ಮಸ್ತ್ ತಡ ಆಂಡ್. ರತ್ನಾಕರೆ, ಪಾರ್ಥಿಸುಬ್ಬೆ, ಮುದ್ದಣೆರೆ ಲೆಕ್ಕಂತಿ ಮಲ್ತ ಪುಗಾರ್ತದ ಕವಿಕ್ಲು ತುಳು ವೆರಾದಿತ್ತ್‌ದಾಲಾ ತುಳು ಪ್ರಸಂಗ ರಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ದಾಚೆರ್. ಕಣಿಪುರೊತ ಸುಬ್ಬೆ ಜಾತಿ ತುಳುವೆ ಆದಿತ್ತ್‌ದಾಲಾ ತುಳುಟು ಒಂಜೇ ಒಂಜಿ ಪ್ರಸಂಗ ಬರೆಯಿಚೆ. ಕಾರಣ ಆ ಕಾಲೊದ ಮೇಲರಸಲು ಕನ್ನಡರಾದಿತ್ತಿ ನಡ್ಕಾವೆರೆ ಅಕ್ಕಿಗ್ ಸಲ್ಪಂತ ಆವೆರೆ ಅಕ್ಕುಮಾತ ಕನ್ನಡೊಡೇ ಬರೆದುಪ್ಪೊಡು. ತುಳುಭಾಷೆ ನಿದೆರೊಂದುಪ್ಪುನಗ ಒರಿ ಒರಿ ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಎಚ್ಚರಾದ್ ತುಳುಟು ಪ್ರಸಂಗ ಬರೆವೊಡಿನ್ಲಿ ಉಮೇದ್ ತೋಜಾಯಿನೆನ್ ಮುಲ್ಕ ನೆಂಪು ಮಲ್ತೊನುನವು ಸಮೊಂದು ತೋಜುಂಡು.

ತುಳು ಯಕ್ಷಗಾನೊದ ಬೆನ್ನಿಗ್ ಸುರುಕ್ ಬೂಳ್ಳ ಪತ್ತಿನಾರ್ ಪೆರುವಡಿ ಸಂಕಯ್ಯ ಭಾಗವತರ್. 1887ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಆರ್ ಬರೆತಿನ 'ಪಂಚವಟಿ- ವಾಲಿಸುಗ್ರೀವೆರೆ ಕಾಳಗೊ' ಪಾರ್ಥಿಸುಬ್ಬನ ಪ್ರಸಂಗೊದ ತರ್ಜಿಮೆ ಆಂಡಲ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪ್ರಸಂಗೊದ ಜೂವಕಲೆ ಪೊರ್ಲು- ತಿರ್ಲ್ ಅಯಿಟುಂಡು. ಆರ್ ಏರ್‌ಂದ್ ಆ ಪ್ರಸಂಗೊಡೇ ಪನ್ನೆರ್ -

ಎರ್ ತುಳುಟೀವಾಲಿ ಸುಗ್ರೀವ ಕಥೆ ಮಾಳ್

ನಾರ್ ಪಂಡ್‌ಂಡ ಇಟ್ಟಿಲ ಸೀಮೆತುಳಯಿ ಬಾ|

ಯಾರ್ ಪೆರ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣ ಬಟ್ಟಿ ಮಗ ಸಂಕಯ್ಯ, ಭಾಗತೋ ಪೇಳ್ವಿ ಬಿರಣೇ||

ಕರಿ ಶತಮಾನೊದ ಮೂಜನೇ ದಶಕೊಡು ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ತುಳು ಚಳುವಳಿ ಸುರುವಾಯಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆಡ್ ಕೆಲವು ಬರವುಗಾರ್ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಮರ್ಗಿಲೊಡ್ ಬೇರೆ ಮಲ್ತೆರೆ ತೊಡಗ್ಗೆರ್. 1929 ಡ್ ಬಡಕಬ್ಬೆಲ್ ಪರಮೇಸ್ವರಾಯರ್ ಬರೆಯಿನ 'ತುಳುಕಿಟ್ಟಿ ರಾಜಿ ಪರ್ಸಂಗೊ' ನೆಟ್ವ ನೆಗತ್ತ್ ತೋಜುಂಡು, ಉಂದೊಂಜಿ ಪೊರ್ಲಕಂಟ್ ಅನುವಾದೊ-

ಯೇರ್ ತುಳುಟೀ ಕಿಟ್ಟಿ ರಾಜಿ ಪ್ರಸಂಗ ಬರೆ|

ನಾರ್ ತುಳುನಾಡ್ ಚೌಟೆರೆ ಸೀಮೆ ಪುರಲಬರಿ|

ಕೇರ ಪಂಚಮದ ಕಿಟ್ಟಿಪ್ಪಯೆರೆ ಬಡಕಯಿಡಿತ್ತಿ ಮಗ ಸಂಕಪ್ಪಯೇ||

ಇಂಚ ಈ ಪ್ರಸಂಗೊಡು ಆರೇ ಆರ್ ಪೊಲಬು ಮಲ್ತೊಂದೆರ್.

ದೇರಂಬಳ ತ್ಯಾಂಪಣ್ ಶೆಟ್, 1938ಡ್ 'ತುಳು ಪಂಚವಟಿ ವಾಲಿ ಸಂಹಾರ' ಪ್ರಸಂಗ ಬರೆಯೆರ್. ಸಂಕಯ್ಯ ಭಾಗವತೆರ್ ಸಾದಿಪತ್ತ್‌ದ್ ಆರೊಂತೆ ದುಂಬುಪೋಯಿನವು ನೆಟ್ವ ತೋಜುಂಡು-

ಈ ರಾಮ ಚರಿತೆ ಜನೊ ಪಿನೊಡುಂದ್ ಬರೆಯಿನಿ ಕೂ|

ಳ್ಳೂರು ನಿರತಲಿಯಾಣ ಚಕ್ಕಪ್ಪು ಶೆಟ್ಟಿ ಮಗೇ|

ದೇರಂಬಳನ್ನಿಲ್ಲ ದಾಯೆ ತ್ಯಾಂಪಣ್ ಶೆಟ್ಟಿನ್ನಿಂಚಿ ಪುದರ್ ಬಂಟೇ||

ಈ ರಾಮ ಚರಿತೆನ್ ತುಳುಟು ದುಂಬೊತ್ತ ಬಾ|

ಯಾರ ಸಂಕಯ್ಯ ಭಾಗವತೆ ಪಣ್ಣಿಂಚಿತ್ತಿ|

ನಾರ್ ಬರೆತೆರ್‌ಗೆ ರಡ್ಡ ನೆದ ತಾಳವ ಭಾಷೆದೀಕ್ಕಿತ್ತಿಕ್ಕೇಡೆಗಂತೊ||

ದುಂಬುಗು ಪಂಚವಟಿ ಪ್ರಸಂಗೊನು ಬೇತೆ ಎರ್‌ಲಾ ಬರೆಪುನ ಅಗತ್ಯ ಇಜ್ಜೆಂದ್ ಆರ್ ಮುಲ್ಕ ಪನ್ನೆರ್, ಕೆಮ್ಮೂರು ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿನ 'ಅಂಗದ ಸಂದಾನ', ಕಿನ್ನಿ ಮಜಲ್ ಈಶ್ವರ ಭಟ್ಟಿನ ತುಳುಸೇತು ಬಂಧೊ, ಕೆಲಿಂಜ ಸೀತಾರಾಮ ಆಳ್ವೆರ್ 'ರಾವಣ ಮೋಕ್ಷೊ' ತುಳು ಭಾಷೆಡ್

ಬತ್ತಿನ ಬೇತೆ ಪುರಾಣ ಪ್ರಸಂಗಗಳು.

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಯಕ್ಷಗಾನೋಗು ಪೊಸ ಬಾಕಿಲ್ ದೆತ್ತ್ ಕೊರ್ನಾರ್ ಪಂದಬೆಟ್ಟು ವೆಂಕಟ್ರಾಯರ್. 1939 ಡ್ ಆರ್ ಬರೆಯಿನ 'ಕೋಟಿ- ಚೆನ್ನಯ' ಪ್ರಸಂಗೋನ್ ಕಲ್ಲಾಡಿ ಕೊರಗ ಶೆಟ್ಟನ ಮೇಳೊ ಗೊಬ್ಬುದು ತೋಜಾನಗ ಜನೊ ಪಿಜಿನಾದ್ ಧಾರದ ಲೆಕ ಬತ್ತ್ ನಿರೆಯೆರ್. ಅಯಿಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಬತ್ತಿನ ತುಳುನಾಡಸಿರಿ, ಕೋರ್ಟ್ ಬಾರಗ, ದೇವು ಪೊಂಜ ಪ್ರತಾಪ, ಕಾಂತಬಾರ- ಬೂದಾಬಾರೆ, ಅಗೋಳಿ ಮಂಜಣ್ಣ - ಇಂಚ ತುಳು ಜಾನಪದ ತಿರ್ನದ ಪ್ರಸಂಗೊಳು ರಂಗ ಪರೇಜಿದ ಮಿತ್ತ್ ಪೊಸ ಇತಿಹಾಸೊ ಬರೆಯೊಂದು ಪನೊಲಿ. ಅಯೆಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಪತ್ರಿಕೆ ವರ್ಸೊ ತುಳು ಆಟೊಲು ರೈಸೊಂದೇ ಬತ್ತೊ. ತುಳುನಾಡ್ ಜನೊಕ್ಲ ಅವೆನ್ ಪೊರ್ಲುಡೇ ತಾಂಕಿಯೆರ್.

ಜಾನಪದ ಸಂದಿ - ಪಾಡ್ಲೊನೊಲು ಬೊಕ್ಕ ಬೂತೊಳೆ ಕತೆಲ್ ಆಧಾರೊಡು ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗೊಲು ಬರೆರೆ ಸುರುವಾನಗ, ನನ ಕೆಲವೆರ್ ಒಂಜಿ ಪಜ್ಜೆ ದುಂಬು ಪೋದು ಚಾರಿತ್ರಿಕ, ಕಾಲ್ಪನಿಕ, ಅಜ್ಜಿಕತೆಲು ಬೊಕ್ಕ ನಾಟಕ, ಸಿನೆಮಾ ಮಾದರಿದ ಪ್ರಸಂಗೊಲೆನ್ ಬರೆಯೆರೆ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್. 1930ಡ್ ಬೆಳ್ಳಾರೆ ಅಯ್ಯನ ಕಟ್ಟೆಡ್ ನಡತಿನ ತಾಳಮದ್ದಳೆ ಸಭೆಚ್ ಅಪಗತ ಜಿಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ಆರ್. ತಾತಾಚಾರ್ಯರ್ 'ಇತ್ತೆದ ಸುಧಾರಣಾ ಯುಗೊಡು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಬೊಕ್ಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗ ರಚನೆ ಮಲ್ತೊಡು' ಪಂಡ್ ಗುರ್ಕಾರ್ಮದ ಮದಿಪು ಕೊರೈನ್ ಅಂದ್ ಮಲ್ತೆರೆ ಬೋಡಾದ್ ಕುಡ್ಲೆಡ್ 'ಯಕ್ಷಗಾನೋಜ್ಜೀವಿನಿ ಸಭೆ' ಉಂಡಾಂಡ್. ಆ ಸಭೆತ ಸೂಚನೆದಂಚ ಕವಿ ಭೂಷಣ ವೆಂಕಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ, 'ರಾಜಾರಾಣಸಿಂಹ' ಪನ್ನಿ ಪ್ರಸಂಗೊ ಬರೆತಿ ಬಗಟ್ ಬೂಕುದ ಮುನ್ನುಡಿಡ್ ಪಂಡೊಂದರ್. ಉಂದುವೇ ಪೂರ್ತುಡು ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯರ್ 'ಪಾಣಿಪತ್' ಪನ್ನಿ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪ್ರಸಂಗ ಬರೆತರ್. ಆಂಡ ಪೊಸ ಪ್ರಯೋಗೊಡ್ಲ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗ್ ಪೆಟ್ ಬೂರೈರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪನ್ನಿ ಎಚ್ಚೆಲ್ಮೆ ದುಂಬುದ ಪ್ರಸಂಗ ಕರ್ತುಲೆಡ್ ಇತ್ತಂಡ್.

ಕಲ್ಲಾಡಿ ಕೊರಗ ಶೆಟ್ಟಿ, ಬೊಕ್ಕ ವಿಠಲ ಶೆಟ್ಟಿ, ತುಳು ಆಟೊಲೆಗ್ ಮಲ್ತ ಮಣೆ ಪಾಡ್, ತೆನ್ನಾಯಿ ತಿಟ್ಟದ ಮಾತಾ ಮೇಳೊಲೆಗ್ ರಾಜಮಾರ್ಗ ತೂಪಾದೆರ್‌ಂದ್ ಪನೊಲಿ. ಕೋಟಿಚೆನ್ನಯ- ಪ್ರಸಂಗೊಡ್ಲ ಬೊಕ್ಕ ತುಳುನಾಡ ಸಿರಿ, ದೇವಪೂಂಜ ಪ್ರತಾಪ, ಸರ್ವಮತ್ಸರ, ದಳವಾಯಿ ದುಗ್ಗಣೆ - ಇಂಚ ನಾರಂಬಾಡಿ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ, ಬರೆಯಿನ ಪ್ರಸಂಗೊಳೆನ್ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಯಕ್ಷಗಾನ ನಾಟಕ ಸಭಾ' ಪನ್ನಿ ಟೆಂಟ್ ಮೇಳೊಡು ಮೆರೆಪಾಯಿನ ಕೀರ್ತಿ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಸಂದುಂಡು.

ದಾಮೋದರ ಮಂಡೇಳ್, ಬೋಳಾರ ನಾರಾಯಣ ಶೆಟ್ಟಿ, ಅಳಿಕೆ ರಾಮಯ್ಯ ರೈ, ಮಿಜಾರ್ ಅಣ್ಣಪ್ಪೆರ್, ಇರ್ವೆರ್ ಸಾಮಗೇರ್, ಮಾಧವ ಶೆಟ್ಟಿ, ಮೂಡಬಿದ್ರೆ ಕೃಷ್ಣರಾವ್, ಅಡ್ಕಸ್ತಳ ನಾರಾಯಣ ಶೆಟ್ಟಿ, ಮಂಕುಡೆ ಸಂಜೀವ ಶೆಟ್ಟಿ, ಗುಂಪೆ ರಾಮಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ, ಪುಳಂಚ ರಾಮಯ್ಯ ರೈ, ಕೋಳ್ಕೂರು ರಾಮಚಂದ್ರ ರಾವ್, ಅರುವ ಕೊರಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ, ಅಳಿಕೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಶೆಟ್ಟಿ, ಕೆ.ಎಚ್. ದಾಸಪ್ಪ ರೈ, ಬೆಳ್ಳಾರೆ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ ಮುಂತಾಯಿ ಮಿಸ್ತ್ ಕಲಾವಿದರ್ ಆ ಕಾಲೊಡು ತುಳು ಬಾಸೆದ ಸತ್ಯ, ಬಾಮ, ವಜನ್, ಬೊಕ್ಕ ಪೊರ್ಲು - ತಿರ್ಲ್‌ನ್ ರಂಗ ತಳೊದ ಮಿತ್ತ್ ನೆಗಪಾಯೆರ್. ಜೊಕ್ಲ ಬಾಲೆಲೆಗ್ ತುಳುನಾಡ್ ಪರಪೋಕು - ಪರಸಿರಿ, ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಪೊಲಬು ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ಯೆರ್.

ಇತ್ತೆ ಸುಮಾರ್ ನಲ್ವ ವರ್ಸೊಡ್ಲಂಚಿ ತುಳುಟು ಲೆಕ್ಕದಾಂತಿನಾತ್ ಪ್ರಸಂಗೊಲು ಬೈದ ಕಟೀಲ್ ಬೊಕ್ಕ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಬುಡಂಡ ತೆನ್ನಾಯಿದ ಮಾತಾ ಮೇಳೊಲು ತುಳು ಆಟೊಲೆನೇ

ಗೊಬ್ಬುವ. ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರರ 'ಪುತ್ತೂರುದ ಮುತ್ತ, ಶಿಮಂತೂರು ನಾರಾಯಣ ಶೆಟ್ಟಿನ ಸೊರ್ಕು'ದ ಸಿರಿಗಿಂಡೆ, ಬಿರ್ದ್ ಬೈರವರ್. ಸೀತಾನದಿ ಗಣಪಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿನ ಪಂಜುರ್ಲಿ ಪ್ರತಾಪ, ಕೋಡ್ಲ ಬ್ಬು-ತನ್ನಿಮಾನಿಗ, ಚಾಲಕೊರತಿ, ತಲೆಂಗಲ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟಿನ ಚೆನ್ನದಮಣೆ, ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ಟಿನ ಸತ್ಯವತಿ ಶಪಥ'. ಇಂಚಿತ್ತಿ ಪ್ರಸಂಗೊಲು ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪರಪುಗು ತಾಂಗ್ ಕೊರ್ತಾಂದ್ ಪನೊಲಿ.

ಪೊಸ ತಲೆವಾರ್‌ದ ಪ್ರಸಂಗ ಕರ್ತುಲೆಡ್ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಕತೆಲ್ ಜನಪ್ರೀತಿಗ್ ಕಾರಣರಾಯಿನಾರ್ ಅನಂತರಾಮ ಬಂಗಾಡಿ. ಪಟ್ಟದ ಪದ್ಮಲೆ, ಮದ್ರೆಂಗಿ ಮದ್ದಳ್, ಕಾಡಮಲ್ಲಿಗೆ, ಗಾಂಡೀವ ಬಿರುವೆ, ಬಿರುವೆ ಬೀರೆ ಬೊಳ್ಳ ಬೈದ್ಯ ಇಂಚ ಸುಮಾರ್ ನಲ್ಪತ್ತೆನಕಾಲಾ ಮಿಕ್ಕದ್ ಆರ್ ಪ್ರಸಂಗ ಬರೆತರ್. ಆರ್ ಕಾಡಮಲ್ಲಿಗೆಡ್ ಒಂಚಿ ಒಗಟೊದ ಪದ ಇಂಚ ಉಂಡು-

ಸಾರಕಣ್ಣಲ ಉಪ್ಪುನಾಯನ | (ಇಂದ್ರ)

ಬೀರೆ ಮಗನ್‌ಲ ಕೀರ್ತಿನಾಯನ | (ರಾಮ)

ದಾರಿದರೆಸತಿಯಾಳೆನ್‌ಲ ಕೊನೊದೀತಿ ನಾಯನಲಾ | (ರಾಜಣಿ)

ಊರುಪೊತ್ತದಿ (ಹನುಮಂತ) ನಾಯನಮ್ಮನ್ | (ವಾಯು)

ಚಾರಿ ಕಾತೊಂದುಲ್ಲೆ ತಿನರೆಗ್ |

ಯೇರ್‌ಯೀ ಕೇಣುವಯ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪಂಡೊಳಪಗಾಳ್ ||

ಪೊಳಲಿ ನಿತ್ಯಾನಂದ ಕಾರಂತೆರ್ ಕಾಂತುಕಬೇದಿ, ಸತ್ಯದಪ್ಪೆ ಚೆನ್ನಮ್ಮ, ನಾಡಕೇದಗೆ, ಗೆಜ್ಜೆ ಪೂಜೆ, ಚಾಲ ತುಳಸಿ, ಧರ್ಮದಾರೆ, ಸಾಮ್ರಾಟ್ ಸಂಕಣ್ಣ, ಸ್ವರ್ಣ ಕೇದಗೆ - ಇಚ್ಚಿ ಪ್ರಸಂಗೊಲು ಒಂಚಿಕಾಲೊಡು ದಿಂಜ ಜನಮೆಚ್ಚಿಗೆ ಪಡತೊ - 'ಧರ್ಮದಾರೆ' ಪ್ರಸಂಗೊಡು ಆರ್ ಸೊಳೆ ಸುಂದರಿನ ವರ್ಣನೆ ಮಲ್ತಿಪದೊ ಇಂಚ ಉಂಡು-

ವಜ್ರದುಂಗಿಲ ಪತ್ ಬಿರೆಲ್‌ಗ್

ಗೆಜ್ಜೆ ಕಾರ್‌ಗ್ ಕಟ್ಟಿಯಲ್

ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆದೀದ್ ಬತ್ತೊಲ್ ಲಜ್ಜೆಡಾಲ್ ||

ಆಯೊಡುಪ್ಪುನ ರೂಪು ಪಣ್ಣಿನ |

ಮಾಯಕೊದ ಬಲೆ ಬೀಜಿಯೊಲು

ಪ್ರಾಯದಿಂಜಿನ ಸೊಳೆ ಸುಂದರಿ| ತೂಯಾಲಾನಿ ||

ಬೊಟ್ಟಿಕೆರೆ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಪೂಂಚೆರ್ ದಳವಾಯಿ ಮುದ್ದಣೆ, ಪಟ್ಟದಕತ್ತಿ, ಬಂಗಾರ್ಡ್ ಗೆಜ್ಜೆ, ಗರುಡಕೇಂಜವೆ, ನಲ್ಲಿದನಾಗಿ, ಕುಡಿಯನ ಕೊಂಬಿರಲ್ - ಉಂಡು ಮಾತ ಸಾಹಿತ್ಯ-ಶೈಲಿ ದಿಟ್ಟಿಡ್ ಎಡ್ಡೆ ತೂಕೊದ ಪ್ರಸಂಗೊಲು.

'ಗರುಡ ಕೇಂಜವೆ' ಪ್ರಸಂಗೊಡು ನೆಕ್ಕೊಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ಉದಾರ್ಮ ಉಂಡು

ಪೊಣ್ಣ ನೊರುಟೀ ಕಾನದಾ ಸಿರಿ|

ತನ್ನ ಮಯಕೊಡು ಬತ್ ಕುಲ್ಪಳೊ|

ಬನ್ನದಿನ ಲೆಕೊ ತಿರ್ತ್‌ಬೈದಿನ ಮಿತ್ತ್‌ದಪ್ಪರೆನೊ ||

ಪೊಣ್ಣ ಪಾಪೆನ್ ಕೆತ್ತಿ ಕಲ್ಕುಡೆ|

ತನ್ನ ಮೈಮೆಡ್ ಜೀವ ಕಳೆ ಕೊರು |

ದೆನ್ನ ದುಂಬುತಾಯಿ ಶಿಲ್ಪನೊ ಮನಸ್ಸಾದುಳ ಭ್ರಮೆನೋ||

ತಾರಾನಾಥ ಬಲ್ಯಾಯೆರ್ದ ಪರಕೆದ ಪಿಂಗಾರ, ದೇವರೆಗ್ ಅರ್ಪಣೆ, ಪೂಜೆದ ತುಳಸಿ, ಬೈದೈರೆ ಲೀಲೆ, ಜಾಗದ ಪಂಜುರ್ಲಿ, ಬೊಳ್ಳಿದಾರಗೆ, ಮಸಣದ ತುಳಸಿ ಎಡ್ಲೆ ಪ್ರಸಂಗೊಳ್ಳ ಸಾಲ್ಗ್ ಸೇರುಂಡು. ಸಿದ್ಧಕಟ್ಟೆ ವಿಶ್ವನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿನ ಕುಜುಂಬ ಕಾಜವ, ಬೊಳ್ಳಿ ದಂಡಿಗೆ, ಗೆಂಡ ಸಂಪಿಗೆ ದುನ್ನೊ ಇತ್ತಿ ಪ್ರಸಂಗೊಲು- ಗುರುವಪ್ಪ ಬಾಯಾರ್ ಬರೆತಿ ಕೀರ್ತಿ ಚಂದ್ರಿಕೆ, ಗಟ್ಟಿದ ಗರುಡೆ, ವಜ್ರಕೋಗಿಲೆ; ಬೆಳ್ಳಣ್ ಶೇಖರ್ ಶೆಟ್ಟಿನ ಮಾಮಿ ಪದ್ವಕ್ಕೆ, ಕುಳಾಯಿ ಮಾಧವ ಬಂಡಾರಿಲೆನ ದಾಳಿಂಬದಾರಗೆ -ದಿಂಜ ಜಾಗಲೆಡ್ ಪ್ರದರ್ಶನ ಆಯಿ ಪ್ರಸಂಗೊಲು. ಅಗರಿ ರಘುರಾಮ ಭಾಗವತರ್ (ನಾಗಸಂಪಿಗೆ), ನಾರಾಯಣ ನಾಯಕ್ ಸಚ್ಚರಿಪೇಟೆ (ನಾಧ್ವಿಸುಗುಣೆ, ಶೀಂತ್ರಿದ ಚಂಚಲೆ), ಮಧು ಕುಮಾರ್ ನಿಸರ್ಗ(ನಾಡಕೇದಗ), ಹರೀಶ್ ಶೆಟ್ಟಿ ಸೂಡ (ಮಣಿಮಂದಾರೆ, ಸಿರಿ ಮಹಾತ್ಮೆ, ಸಿರಿಬಲಿಯೇಂದ್ರೆ), ಎಂ. ಅಂಬುಶೆಟ್ಟಿ, ಬೆಳ್ಳಣ್ ಹರಿದಾಸ ಉಡುಪ, ಪೊಳಲಿ ಕೇಶವ ಶೆಟ್ಟಿ, ಅಜಲ, ಅರುವ ನಾರಾಯಣ ಶೆಟ್ಟಿ, ಪುತ್ತೂರು ನಾರಾಯಣ ಹೆಗ್ಗಿ, ದೇವದಾಸ ಈಶ್ವರ ಮಂಗಲ ಇಂಚ ನನಲಾತ್ ಪ್ರಸಂಗ ಕರ್ತುಲು ತುಳುಟು ಬರೆತರ್.

ಇಂಚೊಗು ತುಳು ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗೊಲ್ಲ ನನ್ನೊಜಿ ವಿಶೇಷ ಪಂಡ ಪ್ರಸಂಗ ಬರೆತಿನಿ ಒರಿ ಆಂಡ, ಕತೆ ಒದಗಾವುನಿ ನನ್ನೊರಿ. ದಿಂಜ ರೈಸ್‌ದಿನ ಗೆಜ್ಜೆದ ಪೂಜೆ ಪ್ರಸಂಗದ ಕತೆ ಕೊರ್ತಿನಾರ್ ಡಿ. ಮನೋಹರ ಕುಮಾರ್. ತಾರಾನಾಥ ಬಲ್ಯಾಯೆರ್ದ ('ಪೂಜೆದ ತುಳಸಿ'ದ ಆಧಾರ), ವಿಶ್ವನಾಥ ಭಂಡಾರಿ ಮೂಡಬಿದ್ರೆ, ನಾರಾಯಣ ಬಂಗೇರ, ಪಾರ್ವತಿ ಪಿ. ಮೂಡುಶೆಡ್ಡೆ, ದಯಾಮಣಿ ಶೆಟ್ಟಿ, ಕಾವೂರು ಕೇಶವರ್ ಇಂಚ ಮಸ್ತ್ ಜನ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕತೆಲೆನ್ ಸಂಪಲ್ಲಿನಕ್ಕೆ ಪಟ್ಟಿಡುಲ್ಲೆರ್, ಕೆ.ಬಿ. ಭಂಡಾರಿ (ದಳವಾಯಿ ದುಗ್ಗಣೆ), ಬಿ. ರಾಮ ಕಿರೋಡಿಯನ್ (ಬಿದ್‌ದ್ ಬೈರವರ್), ರತ್ನಾಕರ ರಾವ್ ಕಾವೂರು (ಸಾಮ್ರಾಟ್ ಸಂಕಣ್ಣೆ) ಮೊಕ್ಲೆನ ಪುಗಾರ್ತದ ನಾಟಕೊಲು ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗೊಲಾದ್ ಗೆಲ್ತೊದೊ.

ತುಳುಟು ಬತ್ತಿನ ಮಾತಾ ಪ್ರಸಂಗೊಲುಲಾ ಎಡ್ಲೆ ಬಿದೆಕ್ಕುಂದು ಪನರೆಗಾಪುಜೆ. ಕೆಲವು ಜಲ್ಲ್‌ಲಾ ಉಲ್ಲ. ತುಳುಟು ಬರೆಪಿನಕ್ಕು ಬಾಸೆ-ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಕಡೆಗ್ ನನಲಾತ್ ಒತ್ತು ಕೊರೊಡಾವುಂಡು, ಇಜ್ಜೆಡ ಕೆಂದಬಾಡಿದಾರ್ ಪಂಡಿಲೆಕ 'ಅಚ್ಚು ಸಾಲೆಗಳುಂಟು, ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಹಣವುಂಟು, ಇಚ್ಚೆ ಬಂದಂತೆ ಬರೆವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಉಂಟು, ಬರೆದುದನೆಲ್ಲ ಅಚ್ಚುಸುವ ಜನ ಉಂಟೆಂದು, ಕರುನಾಡ - ತುಳುನಾಡ ಕೊಳಕೆ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಣಲೆ ಬತ್ತವ ಬಿತ್ತಿ, ಫಲತೆಗೆಯಲು ಬಯಸಿದಂತೆ' ಪಿದಾಯಿದಕ್ಕು ನಾಲೀಸ್ ಮಲ್ಪುನಂಚಾವುಂಡು ತೆರಿಯೊನೊಡು.

ಯಕ್ಷಗಾನದ ನನ್ನೊಜಿ ಮರ್ಗಿಲಾಯಿನ ತಾಳಮದ್ದಲೆ ನಮಲ್ಲ ತುಳು ಬೊಕ್ಕ ಕನ್ನಡೊದ ಸಂಬಂದೊನು ಎರ್ಕ ಮಲ್ತೆದ್‌ಂಡ್. ಸ್ವಚ್ಛ ಬೊಕ್ಕ ಎಡ್ಲೆ ತಿರ್ಲ್‌ದ ಕನ್ನಡ ಬಾಸೆನ್ ಪಾತೆರೈರೆ ನೆಡ್ತಾದ್ ಸಾಧ್ಯ ಆತ್‌ಂಡ್. ಎಡೆನ ಕಲ್ಲಿನಕ್ಕು ಮಾತ್ರ ಅತ್ತಾಂದೆ ಸಾಲೆದ ಮುಟ್ಟಿಕಲ್ಲ್ ತೂವಂದಿ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಾಲಾ ದಾಲಾ ತಪ್ಪುದಾಂತೆ ಒಂಚೇ ಒಂಜಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅತ್ತೆಡ ಅಕ್ಕಿ ಬಾಸೆ ಬಿರಾವಂದೆ ಸುದ್ದೆ ಕನ್ನಡ ಪಾತೆರುಂದಿಂಡಾ ಅವು ಯಕ್ಷಗಾನೊಡು, ತಾಳಮದ್ದಲೆಡ್. ಜಿಲ್ಲೆದ ಮಾಮಲ್ಲ ಅರ್ಥಧಾರಿಲು ಪಂಡ್‌ದ್ ಪುಧರ್ ದೆತೊಂದಿನ ಕವಿ ಭೂಷಣ ಕೆ.ಪಿ. ವೆಂಕಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ, ಪೊಳಲಿ ಶಂಕರ ನಾರಾಯಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿಲು, ನಾರಾಯಣ ಕಿಲ್ಲೆರ್, ಅರ್ಕುಳ ಸುಬ್ರಾಯಾಚಾರಿ, ಎಫ್. ಎಚ್. ಒಡೆಯರ್, ಮಲ್ಲೆ ಶಂಕರ ನಾರಾಯಣ ಸಾಮಗರ್, ಶೇಣಿ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಭಟ್, ವಿದ್ಯಾನ್ ಕಾಂತರೈ, ಪೆರ್ಲ ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್, ರಾಮದಾಸ ಸಾಮಗರ್, ತಕ್ಕಟ್ಟೆ ಆನಂದ ಮಾಸ್ತ್, ಪಾತೆರೊದ

ಪದೋಲಿಡ್ ಪುರಾಣ ಜಗತ್ತ್‌ನ್ ಕೆತ್ತ್ತದ್ ತೋಚಾದೆರ್. ಸಮಾಜೊದ ಎಡ್ಡೆ -ಪಡ್ಡೆನ್ ಪೌರಾಣಿಕ ಪಾತ್ರ ಚಿತ್ರಣೊದೊಟ್ಟುಗು ತುಲಿತದ್ ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ ಅಕಲ್ ದಿಂಜಾವುನ ಬೇಲೆನ್ ಈ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕೂಟ ಮಲ್ಪೊಂದುಂಡು. ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಮಿತ್ತ್ ಕನ್ನಡಣ್ಣೆ ರ್ಡ್ಡುಕುಳಿ ಪ್ರಭಾವೊಗ್ಗಾ ಉಂದು ಸಾಧ್ಯ ಆತ್ಂಡ್.

ಇನಿ-ಕೋಡೆಡ್ ತುಳು ನಾಡ್‌ದ ಪರಪೋಕು -ಪರಸಿರಿ ಒರಿದ್‌ಂಡ್‌ಂದಾಂಡ ಅವು ಯಕ್ಷಗಾನ, ಭೂತಕೋಲ, ನಾಗತಂಬಿಲ - ಇಂಚಿತ್ತಿ ಆರಾಧನಾ ಕಲೆಕ್ಲೆಡ್ತಾಂದ್ ದೈರೊಡು ಪನೊಲಿ. ಪಿರಾಕ್‌ದ ಸಬಿ ಅವೆಟ್ ದೆಂಗ್‌ದುಂಡು. ಮುಲ್ಪದ ವಿದ್ಯಾಂಸರೆಗ್ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಬೆನ್ನಿ ಬೆನ್ನೆರೆ ಉಮೇದ್ ತಿಕ್ಕೊದಿನ್ ಯಕ್ಷಗಾನೊಡು. ನಾಟಕ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಿನೆಮಾ, ಧರ್ಮ, ಶಿಕ್ಷಣ ಈ ಮಾತಾ ಕ್ಷೇತ್ರೊಲೆಡ್ಲ ಯಕ್ಷಗಾನೊದ ಗಾಳಿ ಬೀಜಿದ್‌ಂಡ್. ನಮ್ಮ ಜನೊಕ್ಲು ದಿಂಬಿಡಿ ಸಭೆತ ದುಂಬು ಉಂತುದು ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸೊಡು ಪಾತರುವೆರ್‌ಂದಾಂಡ ಐಕ್ಯ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಾರಣ. ತುಳುವೆರೆತ್ತಾದಿನೆಕ್ಲೆಗ್ ತುಳು ಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಮಿತ್ತ್ ಅಭಿಮಾನ ಮೂಡ್‌ಂಡ್ ಪಂಡ ಈ ಕಲೆತ ಮಲ್ಪಾದಿಗ ತರಿವು.

ನನ ಎಲ್ಲೆದಂಚಿ ತೊಂಡ ಯಕ್ಷಗಾನೊದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನನಲಾತ್ ಹೆಚ್ಚಾಪುಂಡುಂದೇ ಪನೊಲಿ. ಇತ್ತದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸೊದ ನಡುಟು ತುಳು ಬಾಸೆದಂಚಿ ಗೇನ ಕೊರ್ರೆ ನಮ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಅವಕಾಶೊನೇದಾಂತ ಪೋತುಂಡು. ತುಳುವೆರೆ ಇಲ್ಲದಲಾಯಿಲಾ ಸುದ್ದೆ ತುಳು ಕೇನ್ನೆರೆ ತಿಕ್ಕೊಂದಿಜ್ಜಿ. ಅಂಚಾದುಪ್ಪನಗ ನನದುಂಬುಗು ನಾಟಕ ಯಕ್ಷಗಾನೊದಂಚಿನ ಕಲಾಪ್ರಕಾರೊಡೇ ನಿಜವಾಯಿನ ತುಳುತ ಪೋರ್ಲ್ ತೊಯೆರೆ ತಿಕ್ಕೊಡಾತೆ. ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜಿಲೆಡ್ ಯಕ್ಷಗಾನ ಸಂಘೊಲು ಬಯಲಾಟ ಪಂತೊಲು ಆನಗ ತುಳು ಪ್ರಸಂಗೊಲೆಗ್ಗಾ ಅವಕಾಶಕೊರ್ಪಿಲೆಕ್ ಆವೊಡು. ಪ್ರಸಂಗೊಲೆನ್ ಬರೆಪಿನಕ್ಲು ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಮಲ್ಪಾದಿಗನ್ ಒರಿಪುನ ಕತೆಲೆನ್ ಮುಡೆವೊಡು. ಅಂಚನೇ ಕಲಾವಿದರ್ಲಾ ಸಾದಿ ಬೀದಿತ ತುಳುನು ರಂಗ ಪದೊಲಿದ ಮಿತ್ತ್ ಕನವಂದೆ ಬಾಸೆದ ದುನ್ನೊ -ಬಣ್ಣೊನು ಒರಿಪೆರೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಬರೊಡು. ಆಕಾಶವಾಣಿ, ದೂರದರ್ಶನದಂಚಿನ ಪ್ರಭಾವೀ ಮಾಧ್ಯಮೊಳೆಡ್ ಇನಿ ಯಕ್ಷಗಾನ ಬರೊಂದುಂಡು. ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ತುಳುಕೂಟ, ತುಳು ಸಂಘಟನೆಲು ಬೊಕ್ಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯೊಲು ಮಾತ ತುಳುತ ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪುನಗ ಯಕ್ಷಗಾನೊದಂಚಿ ಒಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೇನ ಕೊರೊಡು. ಆಯಿನಾತ್ ಕೈ ಪ್ರತಿದ ಪ್ರಸಂಗೊಳೆನ್ ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪ್ರಚಾರೊಗ್ ಕನವೊಡು. ದುಂಬು ತುಳು ಆಟ ಗೊಬ್ಬೊಂದಿತ್ತಿನ ಪಾಕ ಮೇಳೊಲು ಇತ್ತೆ ಉಂತುದ. ಕಾಲ ಮಿತಿದ ಪ್ರದರ್ಶನ ಶುರು ವಾತ್‌ಂಡ್. ಈ ಪೋರ್ತುಡು ಚಾಲ್ತಿದುಪ್ಪುನ ಮೇಳೊಲು ಏಪೊಗೊರಾಂಡಲಾ ತುಳು ಪ್ರಸಂಗೊಳೆನ್ ಗೊಬ್ಬುದು ತೋಚಾವುನ ಅಗತ್ಯ ಉಂಡು. ಹವ್ಯಾಸಿ ಸಂಘಟನೆಲು ಬೊಕ್ಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಲು ಯಕ್ಷಗಾನೊದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಕೂಟ, ಕಜ್ಜೆ ಕೊಟ್ಟು, ದಾಖಲೀಕರಣೊದ ಬೇಲೆಲೆನ್ ಮಲ್ಪೊಡು.

ಯಕ್ಷಗಾನ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಒಂಜೇ ಪಣವುದ ರಡ್ಡ್ ಮೋನೆಲು. ಅವೆಟ್ ವಾ ಮೆಯಿಲಾ ಮಸ್ಕಿ ಆಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ತುಳುನಾಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಯಕ್ಷಗಾನೊಡ್ಲ ಒರಿದ್‌ಂಡ್. ದುಂಬುಗು ಯಕ್ಷಗಾನ ಒರಿದ್ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ ಬುಳಿಪಾವೊಡ್... ಬಾಸೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಾದ್ ಬೆನ್ನಿನೆಕ್ಲೆಗ್ ಗೇಲ್ ಗೆಲ್ಲೆನೊದ ಸಾದಿ ತೋಜಿದ್ ಬರೊಡು.

ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನೋ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂಶೋಧನೆ

ಡಿ. ಯದುಪತಿ ಗೌಡ

ಈ ಭೂಮಿಗ್ ನರಮಾನ್ಯನ ಸೃಷ್ಟಿ ಏಪೊ ಆತಂಡೊ ಆನಿಯೇ ಜಾನಪದೊತ್ತ ಉಗಮೊಲ ಆತಂಡ್. ನರಮಾನ್ಯನ ಬುಲೆಚ್ಚಿಲ್ದ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಜಾನಪದೊಲ ಬುಲವೊಂದು ಬತ್ತಂಡ್. ಪಿರಾಕ್ದ್ ನರಮಾನ್ಯನ ನಡನುಡಿ, ಆಚಾರವಿಚಾರೊ, ಆಹಾರವಿಚಾರೊ, ನಂಬಿಕೆ ನಡವಳಿಕೆ ತೋಜಿದ್ ಇತ್ತಂಡ್ ಸುಮಾರ್ ನೂತ್ತ ಆಜಿಪ್ಪೊ (160) ವರ್ಷಗು ದುಂಬೆ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್ ಜಾನಪದೊನ್ ಒಂಜಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪಂಡ್ಡ್ ಲೆತ್ತರ್. ಈ ಶಾಸ್ತ್ರೋ ಪೂರ್ವ ಕಾಲೊಡ್ಡಿಂಚಿ ನಡತ್ ಬತ್ತಂಡಲಾ 1846ಡ್ ಉಂದೆನ್ Folklore ಪಂಡ್ಡ್ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಜಾನ್ ಥಾನ್ಸ್ ಪನ್ನನಾಯೆ ಸುರೂಕು ಪಂಡೆ. 1966ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಡಾ| ಹಾ. ಮಾ. ನಾಯಕೆರ್ Folkloreಗು ಸಂವಾದಿ ಪದವಾದ್ ಜಾನಪದ ಪಂಡ್ಡ್ ಕನ್ನಡೊಡು ಲೆತ್ತರ್. ಪರಂಪರೆಡ್ ಬತ್ತಿನ ಧರ್ಮಜಾತಿ ಭಾಷೆ, ವ್ಯಕ್ತಿ ಇಂಚಿನ ವಿಷಯೊಲೆಡ್ ಒಲ್ಪಾಂಡಲ ಒಂಜೆನ್ ಅನುಸರಿಸುವೊಂದು ಒಂಜಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರದೇಶೊಡು ನೆಲೆ ಉಂತುದು ಜೀವನ ಮಲ್ತುನ ಜನೊಕ್ಲೆನ ಪುಂಡುಂಗ್ 'ಜನಪದ' ಪೆನ್ನೆರ್ ಈ ಜನಪದರೆಗ್ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ವ್ ಇಪ್ಪುನ ಪೂರ ವಸ್ತು ವಿಷಯೊಲೆಗ್ ಜಾನಪದದ ಅಂಶಂದ್ ಪನೊಲಿ ಪಂಡ್ಡ್ ತಜ್ಞೆರ್ ಪಂತರ್. ಜಾನಪದ ಪನ್ನಿ ಪದೊನ್ ಅಧ್ಯಯನೊದ ಸಾಮಗ್ರಿ, (Material) ಬೊಕ್ಕ ಅಧ್ಯಯನದ ಶಿಸ್ತು (Discipline) ಪಂಡ್ಡ್ ರಡ್ಡ್ ಅರ್ಥೊಲೆನ್ ಪಡೆವೊಂದು ಬಾರಿ ವರ್ಷ ಮುಟ್ಟಿ ಬಳಕೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತರ್. ಆಂಡ 1950ಡ್ ಇಂಚಿಗ್ ಅಮೇರಿಕಾಡ್ Folklore ಬೊಕ್ಕ Folklorestic ಪನ್ನಿ ರಡ್ಡ್

ಪದೊಕ್ಕುಲು. ಆರಂಭೋ ಆಯೊ. ಉದೆಂಟ್ಸ್ Folklore ಪನ್ನುನವು ಜಾನಪದೊತ್ತ ಸಾಮಾಗ್ರಿದ ಬಗ್ಗೆ Folkloristic ಪನ್ನುನವು ಈ ಸಾಮಾಗ್ರಿದ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನೊದ ವಿಷಯ ಆದ್ ಬಳಕೆ ಆಂಡ್.

ಆರಂಭೊದ ಕಾಲೊಡು ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನೊ ಪಂಡ ಒಂಬಿ ರೀತಿದ ಸಂಗ್ರಹ ಕಾರ್ಯ ಮಾತ್ರ ಆದಿತ್ತಡ್. ಇತ್ತಿನ ಸಾಮಾಗ್ರಿಲೆನ್ ಪೂರ ದಾಖಲಾತಿ ಮಲ್ತ್ದ್ ದೀವೊಂಜಿಂಡ ಅವು ಬೊಕ್ಕ ನಂಕ್ ತಿಕ್ಕುಜಿ ಪನ್ನಿನ ಒಂಜೇ ಉದ್ದೇಶೊಡು ತಿಕ್ಕಿನ ಮಾಹಿತಿಲೆನ್ ಪೂರ ಸಂಗ್ರಹ ಮಲ್ತರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಜಾನಪದ ಪಂಡ ಅವು ಉಂತಿ ಕೆರೆತ್ತ ನೀರ್ ಅತ್ತ್. ಅವು ನಿರಂತರ ಪರಿತೊಂದಿಪ್ಪುನ ಸುದೆ. ದಾಯೆಗ್ ಪಂಡ ಕಾಲಮಾನೊದ ಬದಲಾವಣೆಡ್ ನರಮಾನಿ ಬದುಕುನ ರೀತಿಲಾ ಬದಲಾಪುಂಡು. ನರಮಾನಿ ಬದುಕುನ ರೀತಿ ಬದಲಾನಗ ಆಯನ ಆಚಾರ-ವಿಚಾರ, ನಂಬಿಕೆ-ನಡವಳಿಕೆಲೆಡ್ ಪೂರಲ ಬದಲಾವೊಂದೆ ಬರ್ಪುಂಡು. ಉದೆನ್ ಪೂರ ನಿರಂತರ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಲ್ಪೊಂದು ಬರ್ಪುನವೆ ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನದ ಕೆಲಸ. ಈ ಅಧ್ಯಯನೊ ಒಂಜಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಡ್ ಮಲ್ಪುನವೇ ಸಂಶೋಧನೆದ ಕೆಲಸ.

ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂಶೋಧನೆ ಈ ವಿಚಾರೊಲು ಒಂಜೇ ಪಣವುದ ರಡ್ಡ್ ಮರ್ಗಿಲ್ ಇತ್ತಿಲೆಕ್ಕ. ಜಾನಪದೊತ್ತ ವಿಸ್ತೃತವಾಯಿನ ಅಧ್ಯಯನೊ ಪಂಡ ಅವು ಒಂಜಿ ರೀತಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಸಂಶೋಧನೆ ಆದಿಪ್ಪುಂಡು. ಸಂಸ್ಕೃತಿಡ್ ಬರ್ಪುನ ಪೂರ ವಿಚಾರೊಲುಲಾ ಅವು ಜಾನಪದೊತ್ತ ಅಂಶೊಲೇ ಆದಿಪ್ಪುವ. ಕರ್ನಾಟಕೊದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಜಾತಿ, ಜನಾಂಗ, ಧರ್ಮ, ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗೊದ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ವೈವಿಧ್ಯೊಲೆನ್ ತರಿಯೊನೊಡುಂದಾಂಡ ನಮೊ ಆ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನೊ ಮಲ್ಪೊಡಾಪುಂಡು.

ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪನ್ನಿ ಪಾತೆರ ಬಾರಿ ಮಲ್ಪವು. ಆಯಿತ್ತ ಅರ್ಥೊಲ ಆತೇ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಯಿನವು. ಒಂಜಿ ದೇಶೊದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಒವು, ಒಂಜಿ ಜನಾಂಗೊದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಒವ್ವುಂದು ವಿಭಾಗ ಮಲ್ತ್ದ್ ಪನ್ನುನವು ಬಾರಿ ಕಷ್ಟ. ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ಜಾತಿ, ಜನಾಂಗೊಗು ತನ್ನನೇ ಆಯಿನ ಒಂಜಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಉಂಡು. ಅಂಚಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ಪುನ ನರಮಾನನ ನಡವಳಿಕೆ, ರೀತಿ ನೀತಿಲೆಡ್ ಒರಿ ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಪನ್ನಿ ತೀರ್ಮಾನೊ ಮಲ್ಪುವೊ.

ಒವ್ವೆ ಒಂಜಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಒಂಜಿ ಗೊತ್ತಾಯಿನ ಜನೊಕ್ಲೆನ ಜೀವನ ಕ್ರಮೊನೆ ಆದಿಪ್ಪುಂಡು. ಅವು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಡ್ ಆ ಜನಾಂಗೊದ ಬದ್‌ಕ್, ಹೊಂದಾಣಿಕೆ, ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಬೊಕ್ಕ ಆಕ್ಸೆನ್ ಅನುಸರಿಸವೊಂದು ನಡತೊಂದು ಬರ್ಪಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಡ್ ಉಪಯೋಗೊಡು ಉಪ್ಪುನ ಭೌತಿಕ ವಸ್ತ್ ವಿಶೇಷೊಲಾಯಿನ ಸಾಯಿತೆಲು, ಇಲ್ಲಾ, ಮರೊ, ದುತ್ತೆತೊ, ಆ ಜನೊಕ್ಲೆನ ರೊಪೊ, ಬಣ್ಣೊ ಉಂದೆತ ಪೂರ ಸಾಮ್ಯತೆದ ಆಧಾರೊಡೆ ಅತ್ತಂದೆ ಆ ಜನಕ್ಲೆನ ಅಮೂರ್ತವಾಯಿನ ಮಾನಸಿಕ ವ್ಯವಹಾರೊಲು ಅಕ್ಲೆನ್ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಪುನ ಸಾಧನೆಲಾಪೊ. ಅಂಚಾದ್ ಜನಾಂಗೊದ ಪೂರ ರೀತಿ ವರ್ತನೆಲಾ, ನಡವಳಿಕೆಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಒಟ್ಟುಗೆ ಸೇರೊದಿಪ್ಪುವ.

ಪೂರ ಜೀವರಾಶಿಲೆಕ್ಲೆನ ನರಮಾನನ ಸುರೂತ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಡವು. ಬಡವುದ ಸಮಸ್ಯೆ ಮುಗಿಬೊಕ್ಕ ಸಂಘ ಜೀವಿಯಾಯಿನ ಆದಿಮಾನವ, ಆತ್ಮರಕ್ಷಣೆ ಸ್ವಜಾತಿ ರಕ್ಷಣೆಗ್ ಚಿಂತನೆ

ಮಲ್ತಿದಿಪ್ಪೊಡು. ಬೊಕ್ಕ ತನ್ನ ತನ್ನಕ್ಕೆ ಸುಖ ಸೌಕರ್ಯದ ಕಡೆಕ್ಕ್ ಆಯನ ಮನಸ್ಸ್ ಪೋಯಿನಾಂದ್ ನಾಗರೀಕತೆದ ಕತೆಕ್ಕ್ ಪನ್ನೊ. ತನ್ನ ಬದಕ್ದ ಸುಖದುಃಖೊದ ಬಗ್ಗೆ ಕಲ್ತಿ ನರಮಾನಿ ದೇವರ್ ಧರ್ಮೋಲೆನ್ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ತೊಂಡೆ. ನಂಬಿಕೆ ಆರಾಧನೆಲೆಡ್, ಆಚರಣೆದ ಅನುಷ್ಠಾನೊಡು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಸ್ವರೂಪೊಡು ಬತ್ತಿಲೆಕ್ಕ್ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಚ್ಛುಂಡ್ ನರಮಾನಿ ನರಮಾನ್ಯನ ಉಳಾಯಿದ ನಡವಳಿಕೆ ಎಂಚ ಇಪ್ಪೊಡು ಒವ್ವು ಸರಿ ಒವ್ವು ತಪ್ಪುಂದು ಯೋಚನೆ ಮಲ್ತದ್ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯಕ್ಕ್ ಮಲ್ತೊಂದು ಬತ್ತಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಡವಳಿಕೆಲು ಒಂಚೊಂಜಿ ಜನಾಂಗೊದ ಒಂಚೊಂಜಿ ಸಮಾಜೊದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಆಂಡ್. ಪ್ರಕೃತಿ ದತ್ತವಾಯಿನ ಲೈಂಗಿಕತೆ ಆದಿಮಾನವನ ಪಾಲ್ದ ಸಮಸ್ಯೆ ಆವಂದ ಪೊಂಡಲ, ನಾಗರಿಕತೆ ಬುಲೆಯಿಲೆಕ್ಕ್ ಸಮಾಜದ ಜೀವನೊದ ಸರಳತೆ ಮಾಯವಾದ್, ಕ್ಲಿಷ್ಟತೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿ ಲೆಕ್ಕೊನೆ ನೀತಿ-ಅನೀತಿ, ಪ್ರೀತಿ ದ್ವೇಷೊಲಂಚಿನ ಮೂಲ ಪ್ರವೃತ್ತಿಲು ಕೂಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಸೂತ್ರೊದ ಉಳಾಯಿ ಸೇರಿಯೊ. ಅಂಚಾದ್ ಅನಾದಿ ಕೊಲೊಡ್ ಇನಿಕ್ಕ್ ಮುಟ್ಟಲ ನರಮಾನ್ಯನ ಮೂಲ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಒಂಜೆ ಆಂಡಲ ಅವು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಸಮಾಜೊಡು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಆಯಿನ ಅರ್ಥೊ ಮಹತ್ವೊನು ಪಡೆವೊಂದು ಬತ್ತದೊ. ಅಂಚಾದ್ ಒಂಜಿ ಸಮಾಜದ ನೀತಿ ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಸಮಾಜೊದ ಅನೀತಿ ಆವರಲಾಯಾವು. ಅಂಚ ಇತ್ತಂಡಲ ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ಜನಾಂಗೊಲ ತನ್ನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ತನ್ನ ಧರ್ಮನೆ ಮೇಲ್ದಂದ್ ನಂಬೊಂದು ಬತ್ತಂಡ್. ತಾನೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ತನ್ನ ಧರ್ಮೋನೆ ಮಲ್ತವು ಪನ್ನುನ ಭಾವನೆ ನರಮಾನ್ಯನ ಒಂಜಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿಡ್ತಾವರ ನಾಗರೀಕತೆ ಬುಲೆವರೆ ಅಂಚನೆ ನಾಶ ಆವರಲ ಕಾರಣವಾಯಿನ ಸಂಗತಿ ನಿಜನೆ ಆದೊಡು.

ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮನುಷ್ಯ ಜೀವಿಗ್ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಯಿನವು. ಸಮಾಜೊಗು ಬೊಕ್ಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗ್ ಸಂಬಂಧ ಉಂಡು. ನರಮಾನಿ ಇಜ್ಜಂದೆ ವಿಕಾಸ ಸಮಾಜ ಇಪ್ಪರೆ ಎಂಚ ಸಾಧ್ಯ ಇಚ್ಚೊ ಅಂಚನೆ ಸಮಾಜ ಇಜ್ಜಂದೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಪ್ಪರೆಲಾ ಸಾಧ್ಯ ಇಚ್ಚೆ. ಪರಿಸರೊಡು ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತವಾಯಿನ ಭಾಗನೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನರಮಾನ್ಯಗ್ ಪರಂಪರೆಡ್ ಬತ್ತಿನವು. ಆಂಡ ಆವೆನ್ ತನ್ನವುಂದು ಮಲ್ತೊಂಡುಂದಾಂಡ ಆವೆನ್ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ತದ್ ರೂಢಿಸವೊಡಾಪುಂಡು. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಒಂಜಿ ತಲೆಮಾರ್ಡ್ ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ತಲೆಮಾರ್ಗ್ ವರ್ಗಾವಣೆ ಆಪುಂಡು. ನರಮಾನ್ಯನ ತಿಳುವಳಿಕೆ, ನಂಬಿಕೆ, ವರ್ತನೆ, ನೀತಿ, ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯೊ, ಭಾಷೆ, ಕಾನೂನು ಸಂಪ್ರದಾಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ, ಮೌಲ್ಯ, ತಂತ್ರೊಲು, ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ವಸ್ತುಲು, ಆಲೊಚನೆಲು ಉಂದು ಮಾತ ಸೇರ್ದ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಉಂಡಾಪುಂಡು. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನರಮಾನ್ಯನ ದೈಹಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಲೆಡ್ ಸೇರೊಂಡಲಾ ಆವೆನ್ ಮೀರ್ದ್ ಉಂತುಂಡು. ಪ್ರತಿಯೊರಿ ವ್ಯಕ್ತಿಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ ರೂಪಿಸಾವುನ ಪಾತ್ರ ಪಡೆಯೆಂಡಲ ಅವು ವ್ಯಕ್ತಿಗ್ ಸೀಮಿತವಾದ್ ಉಂತಂದೆ ಅಯನ್ ಮೀರ್ದ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾದ್ ಅಸ್ತಿತ್ವೊನು ಪಡೆವೊಂಡು.

ಜಾನಪದೊ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಒಂಜಿ ಭಾಗೊ ಆಯಿನೆಡ್ತಾವರ ಜಾನಪದೊನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಲ್ಪುನಕ್ಕ್, ಸಂಸ್ಕೃತಿನ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮಾನ ವಿಜ್ಞಾನೊನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಲ್ಪೊಡಾಪುಂಡು. ಜಾನಪೊದದ ಮೂಲಕೊ ಒಂಜಿ ಜನಾಂಗೀಯ ಅಧ್ಯಯನೊ ಮಲ್ತಂಡ ಅವು ಆ ಜನಾಂಗೊದ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಅಧ್ಯಯನೊನೆ ಆಪುಂಡು. ಆ ಮೂಲಕ ಒಂಜಿ ಜನಾಂಗೊದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎಂಚ ಬುಲೆದ್ ಬತ್ತಂಡ್, ಆ ಜನಾಂಗ ಜೀವನಾವರ್ತನೆದ ಆಚಾರೊನೆಲು, ಸಂಪ್ರದಾಯೊಲು, ನಲಿಕೆಲು ಅವು ಒಟ್ಟು

ಸಮಾಜೋದ್ಧಾರ ಬುಲೆಡ್ ಬತ್ತಿನ ರೀತಿ, ಕಾಲೊದ ಬದಲಾವಣೆಡ್ ಅವು ಬದಲಾಯಿನ ರೀತಿ ಉಂದೆನ್ ಪೂರ ಅಧ್ಯಯನೊದ ಮೂಲಕೊ ತೆರಿಯೊನರೆ ಸಾಧ್ಯ ಆಪುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನೊದ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಲ್ತಿ ಲೆಕ್ಕಾಪುಂಡು.

ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನೊ ನಮ್ಮ ದೇಶೊಡು ಸುರು ಆಯಿಬೊಕ್ಕ ಮುಖ್ಯವಾದ್ ಭಾರತೊದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ರಾಜ್ಯೊಲೆಡ್ ಗುಡ್ಡ ಕಾಡ್ ಪ್ರದೇಶೊಲೆಡ್ ಬೇವನ ಮಲ್ತೊಂದು ಇಪ್ಪನ ಬುಡಕಟ್ಟ್ ಜನಾಂಗದ ಬಗ್ಗೆ ನಮಕ್ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ ತಿಕ್ಕೊಂಡ್. ಅಕ್ಲೆನ ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ಪುನ ಮೂಲಕೊ ಬುಡಕಟ್ಟ್ ಜನಾಂಗದವೇ ಆಯಿನ ಒಂಜಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ ತೆರಿಯೊನರೆ ನಂಕ್ ಸಾಧ್ಯ ಆಂಡ್. ನಮ್ಮ ದೇಶೊದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗ್ ಇಂಚಿಪ್ಪಗ್ ಸೇರಿನ ಬುಡಕಟ್ಟ್ ಜನಾಂಗೊಲಾಯಿನ - ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶೊದ 'ಚಿಂಡ' ಕೇರಳದ 'ಫಣಿಯ' ತಮಿಳುನಾಡ್‌ದ 'ತೋಡ' ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶೊದ 'ಗೊಂಡ' ಬಿಹಾರದ 'ಸಂತಾಲ' ನಾಗಲ್ಯಾಂಡ್‌ದ 'ನಾಗ ಮೇಘಾಲಯದ 'ಖಾಸಿ' ರಾಜಸ್ಥಾನದ 'ಭಿಲ್ಲ' ಕರ್ನಾಟಕದ 'ಸೋಲಿಗ', 'ಕೊರಗ', ಹಸಲ ಈ ಬುಡಕಟ್ಟ್ ಜನಾಂಗೊಲು ಇನ್ನಿಕ್ಕಲ ತನ್ನವೇ ಆಯಿನ ಒಂಜಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ರೀತಿದ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ ಒರಿತೊಂದು ಬತ್ತೊದೊ. ಈ ಬುಡಕಟ್ಟ್ ಜನಾಂಗದ ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ತೊನಡ್ಲಾವರ, ಅಕ್ಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ರೀತಿ ರಿವಾಜ್‌ಲು ನಂಕ್ ತೆರಿಡ್ ಬತ್ತೊಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ನಮ್ಮ ದೇಶೊಡು ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನೊದ ಮೂಲಕನೇ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಸಂಶೋಧನೆಲು ನಡೆತೆನೆನ್ ನಮೊ ತೂವೊಲಿ. 19ನೇ ಶತಮಾನೊಡು ನಮ್ಮ ದೇಶೊದ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ್ ವೇದ, ಉಪನಿಷತ್, ಪುರಾಣ, ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪಠ್ಯೊಲೆನ ಅಧ್ಯಯನೊದ ಮೂಲಕೊ ನಮ್ಮ ದೇಶೊದ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ ಅರ್ಥ ಮಲ್ತೊನರೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ತೊದೊ. ಆಂಡ ಅವು ಕೇವಲ ಒಂಜಿ ಆಂಶಿಕಲಾಯಿನ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾತ್ರ ಆದ್ ಇತ್ತೊಂಡ್. ನಂತರದ ಕಾಲೊಡು ನಮ್ಮ ದೇಶೊಗು ಬತ್ತಿನ ಕ್ರೈಸ್ತ ಮಿನರಿಲು ಬೊಕ್ಕ ಆಡಳಿತ ಮಲ್ತಿನ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಲು ಬೊಕ್ಕ ಅಕ್ಲೆನ ಕುಟುಂಬ ವರ್ಗದಕುಲು ಹಳ್ಳದ ಜನಕ್ಲೊಡ ವ್ಯವಹಾರೊಗು ಬೋಡಾದ್ ಮುಲ್ಪದ ಭಾಷೆ ಕಲ್ತೆರ್. ಆ ಮೂಲಕ ಜಾನಪದ ಸಂಗ್ರಹ ಮಲ್ತೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಸಂಶೋಧನೆಲಾ ಮಲ್ತೆನೆನ್ ನಮ್ಮ ದೇಶೊದ ಇತಿಹಾಸೊಡು ತೆರಿಡ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಈ ವಿಚಾರಲೆನ್ ಮಾತ ಗಮನಿಸಾಂಡ ನಂಕ್ ಗೊತ್ತಾಪುಂಡು. ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂಶೋಧನೆ ಅವು ಒಟ್ಟೊಟ್ಟಿಗೆ ನಡಪುನ ವಿಚಾರೊಲಾದಿಪ್ಪುವ.

ಬಿಸು ಪರ್ಬೋ ಆಚರಣೆದ ತಾತ್ವಿಕತೆ

ಡಾ. ವಿಶ್ವನಾಥ ಬದಿಕಾನ

ಭಾರತೋ ದೇಸೋಗು 'ಚಾಂದ್ರಮಾನೋ ಯುಗಾದಿ' ಪೊಸ ವೊಸೊ. ಯುಗಾದಿ ಕರಿದ್ 15 ದಿನೊಕ್ಕ್ ಬಿಸು ಬರ್ಪುಂಡು. ಆಂಡ ತುಳುವೆರೆಗ್ 'ಬಿಸು' ಪೊಸ ವೊಸೊ. ಸೌರಮಾನ ಯುಗಾದಿಲಾ ಬಿಸುಲಾ ಒಂಜೇ ಆಪುಂಡು. ತುಳು ನಿಘಂಟು, 1997. [Tulu Lexicon] ಸಂಪುಟ 5 ಪುಟ 2328, 6 ಪುಟ 2815 ಡ್ ಬಿಸು(bisu)/ವಿಷು(vishu) ಸೌರಮಾನಯುಗಾದಿ; ವಿಷುವತ್ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ. New Year day as per solar calender. ಕಿಟ್ಟೆಲ್ ಕನ್ನಡ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನಿಘಂಟು, 1973. ಸಂಪುಟ ನ-ಮ ಪುಟ 1192. ಬಿಸುಗದಿರ್. -ಕದಿರ್ - a hot ray. ಬಿಸುಗದಿರ - ಸೂರ್ಯ - the sun. ಕಿಟ್ಟೆಲ್ ಕನ್ನಡ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನಿಘಂಟು, 1973. ಸಂಪುಟ ನ-ಮ ಪುಟ 1192. ವಿಷು visu. In two equal parts; various. Solar new year day. ನಿಘಂಟುಕಾರೆರೆ ಪ್ರಕಾರೊ, ಬಿಸಿಯ ಕಿರಣವುಳ್ಳವನು, ಸೂರ್ಯ ಎಂಬರ್ಥವಿದೆ. ವಿಷುವತ್ ಸಂಕ್ರಾಂತಿಗ್ ಸೂರ್ಯ ಭೂಮಧ್ಯ ರೇಖೆಗ್ ಬರ್ಪೆ. ಅಂಚಾದ್ ತುಳುವೆರೆಗ್ ಈ ದಿನೊ ಬಾರೀ ಎಡ್ಲೆ ದಿನೊ. ಸೂರ್ಯಗ್ ಚಂದ್ರಲಾ [29 ಕಾಲ್ ದಿನೊ] ಅಂಚನೇ ಸೂರ್ಯಗ್ ಭೂಮಿಲಾ [365 ದಿನೊ] ಸುತ್ತದ್ ಅವು ಒಂಜಿ ಸುತ್ತಾವುನ ಕಾಲಮಾನೊದಾನಿಗ್ ಬಿಸು / ಯುಗಾದಿದ ಪರ್ಬೊ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ತುಳುವೆರೆತ್ತಂದೆ ಮಲೆಯಾಳಿ, ತಮಿಳುದಕ್ಕಲಾ ಬಿಸು ಆಚರಿಸಬೆರ್. ವಿಷು - ಬಿಸು - ಬೀಸು - ಬೆಸು ಇಂಚ ಪೂರ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪದೊಕ್ಲೆಡ್ ಬಿಸುನು ಜನಪದರ್ ಕಲ್ಪಿಸಾವೊಂದೆರ್.

ತುಲು ತಿಂಗೊಲು

ತುಳುವೆರೆಗೆ ತಿಂಗೊಳು ಸುರುವಾಪುನೆನೆ ಪಗ್ಗಡ್ತು. ನಮ್ಮ ಸಾಲೆದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರೊಡು ಎಪ್ರಿಲ್-ಮೇ ತಿಂಗೊಲಾಪುಂಡು. ಎಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗೊಲ್ದ ಅರ್ದೊಡ್ಡ್ ಸುರುವಾದ್ ಮೇ ತಿಂಗೊಲ್ದ ಅರ್ದೊಡು ಪಗ್ಗ ಮುಗಿಪುಂಡು ಪಗ್ಗಡ್ಡ್ ಬುಕ್ಕೊ ಬೇಶ [ಮೇ - ಜೂನ್], ಕಾರ್ತಲ್ [ಜೂನ್ - ಜುಲೈ], ಆಟ [ಜುಲೈ - ಆಗಸ್ಟ್], ಸೋಣ [ಆಗಸ್ಟ್ - ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್], ನಿರ್ನಾಲೊ [ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ - ಅಕ್ಟೋಬರ್], ಬೊಂತ್ಯೊಲ್ [ಬೊಂತೆಲ್] [ಅಕ್ಟೋಬರ್-ನವೆಂಬರ್], ಜಾರ್ದೆ [ನವೆಂಬರ್ - ಡಿಸೆಂಬರ್], ಪೆರಾದೆ [ಡಿಸೆಂಬರ್ - ಜನವರಿ], ಪೊಣ್ಣೆ [ಪುಯಿಂತೆಲ್] [ಜನವರಿ [ವರ್ಷಾರಂಭ]- ಫೆಬ್ರವರಿ], ಮಾಯಿ [ಫೆಬ್ರವರಿ - ಮಾರ್ಚ್], ಸುಗ್ಗಿ [ಮಾರ್ಚ್-ಎಪ್ರಿಲ್]. ಇಂಚ ತುಳುವೆರೆನ 12 ತಿಂಗೊಲ್ಲು. ಪಗ್ಗ ತುಳು ಸೌರಮಾನೊದ ಸುರೂತ ತಿಂಗೊಲು. ತುಳುವೆರೆಗ್ ವರ್ಸೊದ ಅಕೀರಿ ಪಂಡ ಸುಗ್ಗಿದ ತಿಂಗೊಲು.

ಸಂಕ್ರಾಂತಿ

ಜನವರಿ ತಿಂಗೊಲುಡು ಬರ್ಪುನ ಮಕರ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ಹೆಚ್ಚಾದ್ 14ನೆ ತಾರೀಕ್‌ಗೇ ಆಪುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಮಕರ ಸಂಕ್ರಾಂತಿದ ದಿನೊನು ಹೊಂದೊಂದು 12 ಸಂಕ್ರಾಂತಿಲೆನ್ಲಾ ತುಲುವೆರ್ ಪರ್ಬೊ ಪನ್ಪರ್. ಸುಗ್ಗಿ ತಿಂಗೊಲ್ದ ಸಂಕ್ರಾಂತಿನೇ ಮೀನ ಸಂಕ್ರಾಂತಿಂದ್ ಪನ್ಪುನೆ. ಪಗ್ಗ ಸುರೂತ ದಿನೊನು ಬಿಸು ಪನ್ಪುನೆ. ಸಂಸ್ಕೃತೊಡು ಮೇಷಃ ಮಾಸೊ ಆಪುಂಡು. ಅಯಿಡ್ಡ್ ಬುಕ್ಕೊ ವೃಷಭಃ - ಮಿಥುನಂ - ಕರ್ಕಟಃ [ವರ್ಷಾರಂಭ] - ಸಿಂಹಃ-ಕನ್ಯಾ-ತುಲಾ-ವೃಶ್ಚಿಕಃ-ಧನುಃ-ಮಕರಃ - ಕುಂಭಃ - ಮೀನ ಇಂಚ 12 ಮಾಸೊ.

ತಿಂಗೊಲ್ದುದ್ದೆ

ಸಂಕ್ರಾಂತಿದ ಮನತ್ತಾನಿ ತಿಂಗೊಲ್ದುದ್ದೆ. ತಿಂಗೊಲುದ ಸುರೂತ ದಿನೊನೆ ತಿಂಗೊಲ್ದುದ್ದೆ. ಇನಿ ಇಲ್ಲಡ್ ಪೆಟ್ಟೆದ ಬಾಕ್ಲ ದೆಪ್ಪುಜೆರ್. ಎರೆಗಲಾ ದುಡ್ಡು ಬಿತ್ತ್, ಇಂಚ ದಾಲಾ ಕೊರ್ಪುಜೆರ್. ತಿಂಗೊಲ್ದುದ್ದೆದಾನಿ ಕಾಸ್ ಕೊರಂಡ ಬುಕ್ಕೊ ಇಡೀ ತಿಂಗೊಲುಲಾ ಕರ್ಚಾಪುಂಡುದು ನಂಬುವೆರ್. ಇನಿ ಏತಾಂಡಲಾ ಉಲಯಿ ಪೆಟ್ಟೆದ ದಿನೊ. ಅಂಚನೇ ಸುಬಕಾರ್ಯೊಗಲಾ ತಿಂಗೊಲ್ದುದ್ದೆ ಎಡ್ಡೆತ್ತಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್.

ಬಿಸುಕನಿ/ವಿಪುಕಣೆ

ಕನಿ ಪಂಡ ಕಾಣಿಕೆ. ಬಿಸುತಾನಿ ಬೊಲ್ಪೊಲ್ಪುಗು ತುಳುಸಿಕಟ್ಟೆದಲ್ಪ ಜೋಡಿ ಇರೆಟ್ತ್ ಒಂಜಿ ಮನೆ ದೀಡ್ಡ್, ಅಯಿತ್ತ ಮೇಲ್ದ ದೀಪೊ ದೀಡ್ಡ್, ಅಯಿತ್ತ ಎಡತ್ ಬಲತ್ತ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪೂವು, ಪರ್ಂದ್, ಪಿಂಗರೊ, ಬನ್ನೊ-ಬಂಗಾರ್, ತರಕಾರಿ, ಅಯಿತ್ತ ನಡುಟು ಕನ್ನಡಿ ದೀಡ್ಡ್ ಕೈ ಮುಗಿಪ್ಪೆರ್. ಸುಳ್ಳೆ ಪುತ್ಸಾರ್ದಂಚಿ ಇಲ್ಲದ ಉಲಾಯಿ ಕನ್ನಿಕಂಬೊದಲ್ಪ ಬಿಸುಕನಿ ದೀಡುವೆರ್. ಗುತ್ತುದ ಇಲ್ಲಾಂಡ ಪ್ರತೀ ಸಂಕ್ರಾಂತಿದಾನಿ

ಬೂತೊದ ಕೊಟ್ಟಡ್ ಪೂ ನೀರ್ ದೀಡುನ ಕ್ರಮೊ. ಅಂಚನೆ ಬಿಸುತ್ತ ದುಂಬುನಾನಿ [ಸಂಕ್ರಾಂತಿದಾನಿ] ಪೂ-ನೀರ್ ದೀಡುವರ್. ಬಿಸುತ್ತಾನಿ ದುಂಬುನಾನಿದ ಪೂ ನೀರ್ನ್ ದೆತ್ತದ್ ಪೊಸ ಪೂನೀರ್ ದೀಡ್ಲ ಜೋಡಿ ಇರೆಟ್ಲ ಸುತ್ಯ ದೀಡ್ಲ, ಅಯಿತ್ತ ಬರಿಟ್ಲ ದೀಪೊ ದೀಡ್ಲ, ಅಯಿತ್ತ ಎಡತ್ತ ಬಲತ್ತಡ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪೂವು, ಪರ್ಂದ್, ಪಿಂಗರೊ, ಬನ್ನೊ-ಬಂಗಾರ್, ತರಕಾರಿ, [ವಿಶೇಷವಾದ್ ಕೆಂಬುಡೆ ದೀಡ್ಲರ್] ಅಯಿತ್ತ ನಡುಟು ಕನ್ನಡಿ ದೀಡ್ಲ ಕೈ ಮುಗಿಪ್ಪೆರ್. ಬೂತೊಗು ಇಂದುವೇ ಸಂಬಿಲೊ. ಸಮ್ಮನೊ.

ಬಿಸು ಕನಿ ದೀಡ್ಲ ಒಂತೆ ತರಕಾರಿನ್ ದನಿಕ್ಕುಲೆ ಇಲ್ಲಡೆಗ್ ಕೊಂಡೊದ್, ಆರೆನ್ ಜಾಲ್ದ್ ತುಲಸಿದಲ್ಲ ದೀಡ್ಬೆರ್. ಪುತ್ತೂರದ ಕಬಕೊಡು ದನಿಕ್ಲೆನ ಇಲ್ಲಡೆ ಮಾಂತೆರ್ದಾ ಒಂಜಿ ಕೆಂಬುಡೆ ಕೊನೊದು ಕನಿ ದೀಡುವರ್.

ತುಳು ನಿಘಂಟ್ಕಾರರೆ ಪ್ರಕಾರೊ, ಸೌರಮಾನದ ಯುಗಾದಿಯಂದು(ಹೊಸವರ್ಷದ ಆರಂಭದ ದಿನ) ಎದ್ದ ಕೂಡಲೇ ದೇವರೆದುರಲ್ಲಿ (ಹಿಂದಿನ ರಾತ್ರಿ ಜೋಡಿಸಿಟ್ಟ) ಸ್ವಸ್ತಿಕ್, ತರಕಾರಿ ಮತ್ತಿತರ ಫಲವಸ್ತುಗಳು, ಕನ್ನಡಿ, ಚಿನ್ನ, ಮೊದಲಾದ ಮಂಗಲ ವಸ್ತುಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನಮಸ್ಕರಿಸುವ ಆಚರಣೆ. A ritual of bowing before the idol by looking at the auspicious objects like coconut, rice, fruits, gold, mirror etc. placed (on the previous night) before the idol, in the morning soon after waking up on the solar new year day.

ಕಾರ್ಪತ್ತುನೆ

ಬಿಸು ಕನಿ ದೀಡ್ಲಾದ್ ದೇವರೆಗ್ ದೀಪದೀಡುನಲ್ಲ, ಅತ್ತಂಡ ಇಲ್ಲದ ಚಾವಡಿದ್ ಹಿರಿಯಾಕ್ಲೆನ ಕಾರ್ಪತ್ತುನ ಕ್ರಮೊ. ಇಲ್ಲ ಪಾಲಾದಿತ್ತಂಡ ಬಿಸುತ್ತಾನಿ ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮೆ ಇಪ್ಪುನ ಇಲ್ಲಾಡೆಗ್ ಬತ್ತದ್ ಕಾರ್ ಪತ್ತುವೆರ್. ಒಕ್ಕೆಲ್ದಕ್ಕಲಾಂಡ ದನಿಕ್ಕುಲೆನ ಕಾರ್ ಪತ್ತದ್ ಆಶೀರ್ವಾದ ನಟ್ಟುಬನುವೆರ್. ಒಕ್ಕೆಲ್ದಕ್ಕೆಗ್ ದನಿಕ್ಕುಲು ಒರ್ಸೊಗೋಂಜಿ ಕೊರ್ಪುನ ಉಡಿಗಿರೆನ್ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಪೊನ್ನೋವುನಕ್ಲೆಗ್ ಸೀರೆ, ಅನ್ನೋವುನಕ್ಲೆಗ್ ಅಂಗಿ ಕುಂಟು.

ಕೈ ಬಿತ್ತ

ಬಿಸುತ್ತಾನಿ ಬೊಲ್ವೊಲ್ಲುಗು ಕೈಬಿತ್ತ ದೀಡುನ ಕ್ರಮೊ. ಸಾದರನೊ ಆಜರತ್ತ ಉಳಯಿಡ್ ಎರ್ಲೆಗ್ ಅರ್ಕಂಜಿ ಡೀಡ್ಲ, ಕಟ್ಲ ಪಾಡಿನ ಬಲ್ಲ ಬದಲ್ದ್ ಜೋಕ್ಲೆ ಕೈಟ್ ಕೊರ್ಲ್, ಇಲ್ಲದ್ ಯಜಮಾನೆ ನುಗೊ ನಾಯೆರ್ನ್ ಪುಗ್ಗಲ್ಗ್ ದೀಡೊಂದು ಇಲ್ಲದ ಕೈತಾಲದ ಕೊಲೆಂಜಿಡ್ ಮೂಡಾಯಿ ಮೋನೆ ಮಲ್ತ್ ದ್ ರಡ್ಡ್ ಎರುಕ್ಕಲಾ

ಪೊನಕ್ಕೆ ಪಾಡ್ವ ಪುಗೇಲ್ಗ್ ನುಗೊ ದೀಡ್ವ ನುಗೊತ್ತ ಮಾಂಕಾಲಿ ಬಲ್ಲನ್ ಎಡತ್ತಬಲತ್ತಡ್ ಎರ್ದೆನ ಕಂಟೆಲ್ಗ್ ಕಟ್ಟುವೆರ್. ನುಗೊ ಕಟ್ಟದ್ ನುಗೊತ ಪಣೆಬಲ್ಲನ್ ಪಿಂಟಾದ್ ನಾಯೆರ್ನ್ ತಿಕಾದ್ ನೆಕ್ಕಿದ ಪಜಿ ಅಡರ್ನ್ ಬೀಜೊಂದ್ ಅಡಪ್ಪರ ಸುರು ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಮಸ್ತ ಸಮಯೊಡ್ವ ಅಡಪ್ಪು ಇದ್ಯಾಂದಿನೆಡ್ವಾವರ ಎರ್ದೆಗೆ ಆನಿ ಒಂತೆ ಕುಸಾಲಾಪುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಒರಿಯ ಎರ್ದೆನ ಎದುರುಡನೇ ಪೋಪೆ. ಬರ್ಸ ಬರಂದಿನ ಬರಂಟ್ನ ಕಂಡೊ ಗಟ್ಟಿ ಇತ್ತಂಡ ಕೆರೆಂಗ್ ಅತ್ತಂಡ ಮುನ್ಚಿ ಮಲ್ತಿನ ಜಾಗೆಡ್ ಬರೆ ಪಾಡುವೆರ್. ಕೆತ್ತಿದ ಆಕಾರೊಡು ಒಂಜಿ ಪೊರಿ ಕಟ್ಟದ್, ಅವ್ವೇ ಪೊರಿಟ್ಟ್ ಮೂಜಿ ಸುತ್ತು ಎರ್ದೆನ್ ಮದಾದ್, ಕೂಡಾ ಸುರುತಲ್ ರಡ್ಡನೆ ಪೊರಿ ಕಟ್ಟಬೆರ್. ರಡ್ಡನೆ ಪೊರಿನ್ ಒಂಜನೆ ಪೊರಿತ ಅರ್ದೊಗು ಸೇರ್ಸಾಬೆರ್. ರಡ್ಡನೆ ಪೊರಿಟ್ಟಲಾ ಮೂಜಿ ಸುತ್ತು ಬತ್ತದ್ ಎರ್ದೆನ್ ಉಂತಾವೆರ್. ನಾಯೆರ್, ನುಗೊ, ಪೊನಕ್ಕೆ ಬಿಚ್ಚಾದ್ ಎರ್ದೆಗೆ ಪುಲಿ ಅಡ್ಕ ಕೊರ್ದ್ ಅಕ್ಲೆನ್ ಮೇಯರ ಬುಡ್ವೆರ್. ಪೊರಿ ಪಾಡ್ನ್ ಜಾಗೆ ಕನ್ನಡೊಡು ಕೊಂಬು ಇದ್ಯಾಂದಿ 'ಹ' ಬರೆಯಿಲೆಕ್ಕೊ ಆಪುಂಡು. [ಪಂಡ ಕೈತಲ್ ಕೈತಲ್ ರಡ್ಡ್ ಸೊನ್ನೆನ್ ಸೇರಾದ್ ಬರೆಯಿಲೆಕ್ಕೊ] ಈ ರಡ್ಡ್ ಪೊರಿತ ನಡುಟ್ಟು ಮೂಜಿಟ್ಟಿ ಕಿದೆ ಗೊಬ್ಬರೊ ಪಾಡುವೆರ್.

ಅಯಿತ್ತ ಮೇಲ್ಗ್ ಪಜಿ ಸರೊಲಿದ ಗೆಲ್ಲನ್ ಬಿರ್ಕುವೆರ್. ಪಡ್ವೊಯಿ ಅತ್ತಂಡ ಮೂಡಾಯಿದ ಕರೆಟ್ ಒಂಜಿ ಎಲ್ಯ ಕಲಪ್ಪು ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಆ ಕಲಪ್ಪುಗು ಏಣೆಲ್ ಬೇಸಾಯೊದ ಬಿತ್ತನ್ ಬಿರ್ಕುವೆರ್. ಮೂಜಿಮೂಜಿ ಸರ್ತಿ ಬಿತ್ತ ಬಿರ್ಕುವೆರ್. ಅಡಪ್ಪರ ಪೋಯಿನ ಮಾಂತೆರ್ದಾ ಕೈಬಿತ್ತಿ ಬಿರ್ಕುವೆರ್. ಬಿತ್ತದ ಮೇಲ್ಗ್ ಮಣ್ಣ್ ಪದರ್‌ದ್, ಸರೊಲಿದ ಕನೆನ್ ಕುತ್ತುವೆರ್. ಬಿತ್ತದ ಮೇಲ್ಗ್ ಒಂಜಿ ಕಡ್ಕ ನೀರ್ ತಲಿಪ್ಪುವೆರ್. ನುಗೊ-ನಾಯೆರ್ನ್ ಪೊರ್ಲ್ ಉರ್ದ್ ನಿರೆಲ್ಡ್ ದೀಡುವೆರ್. ಎರು ದೇರಿಯರೆ ಕೊಂಡತ್ತಿನ ನೆಕ್ಕಿದ ಗೆಲ್ಲನ್ ಇಲ್ಲದ್ ಮೊಟ್ಟುಬಾಕಿಲ್ಡ್ ಮಾಡ್ಗ್ ಕಟ್ಟುವೆರ್. ಮಾಂತೆರ್‌ಲಾ ಕೈಕಾರ್ ದೆಕ್ಕದ್ ಅಡ್ಕ ತಿನ್ನೆರ್. ತುಳು ನಿಫಂಟುಕಾರರೆ ಪ್ರಕಾರೊ, 'ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಭತ್ತವನ್ನು ಬಿತ್ತುವುದು. ಇದನ್ನು ಕೈ ಬಿತ್ತು ಹಾಕುವುದು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಆರಂಭದ ಬೆಳೆ ಕೆಲಸದ ಉತ್ಸಾಹ ಈ ಸಂದರ್ಭದ ಎಲ್ಲಾ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ. ಹಾಗೇ ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯುವ ಭೂಮಿ ತಾಯಿಯೇ ಭಕ್ತಿಯ ಕೇಂದ್ರವಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಈ ಭಕ್ತಿಯ ಸ್ವರೂಪ ಬೆಳೆಗೆ ಮತ್ತು ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಲೌಕಿಕ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ತುಳು ಬೇಸಾಯೊ ಕ್ರಮೊ ಬೊಕ್ಕ ಬುಲೆ

ತುಲುವೆರ್ ಮೂಜಿ ಬೆನ್ನಿ ಬೆನ್ನೆದರ್. ಕಡೀರ ಬುಲೆ ಏನೆಲ್. ಇಂದೆಕ್ಕ ಆಜಿ ತಿಂಗೊಲ್ದ ಬೊಲೆಚ್ಚಿಲ್. ಪಗ್ಗಡ್ಡ್ ನಿರ್ನಾಲೊಗು ಮುಟ್ಟಿ ಏನೆಲ್. ದುಂಬುದ ಕಲೊಡು ಅಲ್ಯಂಡೆ. ಕಯಮೆ. ಬೊಳ್ಳು ಕಯಮ್, ಕಳಮ್, ರಾಜಕಳಮ್,

ಗಂಧಸಾಲೆ ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಬುಲೆಕ್ಕ್‌ಲ್ ಇತ್ತೊ. ಏನೆಲ್ ಬುಲೆನಗ ಇಲ್ಲ ದಿಂಜಾವುನೆ, ಪುದ್ದಾರ್ ಮಲ್ಪುನೆ, ಕೊಯ್ಲಾನಗ ಕಾವೇರಿ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ಬರ್ಪುಂಡು. ಕೊಯ್ಲಾರ್ ಬಿತ್ತದ ಮುಡಿನ ಅಟ್ಟೊಗ್ ಪಾಡುನೆ. ಇಂಚ ಏನೆಲ್ ಬುಲೆಕ್ಕ್ ಬಾರಿ ಕ್ರಮಾಲಾ ಉಂಡು. ಏನೆಲ್ ಕರಿಂಡ ಸುಗ್ಗಿ. ನೀರಂಬಟೆ, ಅತಿಕರಯೆ, ಕಲ್ಚಾರ್, ಜಯ, ಅಜಿಮ್ಮೊ ಪಿಳ್ಳೆ ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಬುಲೆಕ್ಕ್‌ಲಿತ್ತೊ. ಬೊಂತೆಲ್‌ಡ್ ಪೆರಾರ್ಡ್ ಮುಟ್ಟ ಮೂಜಿ ತಿಂಗೊಲುಡು ಈ ಬುಲೆ ಆಪುಂಡು. ಸುಗ್ಗಿದ ಬುಕ್ಕೊ ಕೊಲಕ್ಕೆ. ಬಾರೀ ಕೇದಲ್‌ದ ಕಂಡೊ ಕೊಲಕ್ಕೆದ ಕಂಡೊ. ಪೊಣ್ಣೆದ್ ಸುಗ್ಗಿ ತಿಂಗಲುಗು ಮುಟ್ಟ ಮೂಜಿ ತಿಂಗೊಲುಡು ಕೊಲಕ್ಕೆ ಬುಲೆಪುಂಡು.

ತಾತ್ವಿಕತೆಲು

1. ಬಿಸು ಎಡೆ ದಿನೊತಂಚನೆ ಬಿಸು ಒಂಜಿ ಗಡು ದಿನೊಂದುಲಾ ಪನೊಲಿ. ಇಲ್ಲ ಪಾಲಾಂಡ ಇಲ್ಲ ಬುಡಿಯರ ಬಿಸುಕ್ಕು ದಿನೊ ನಿಗಾಂಟ್ ಮಾಲ್ಪುವೆರ್. ಸಾಲೊ ಮಲ್ತಿತ್ತಂಡ ಬಿಸುಕ್ಕು ಕೊರ್ಪೆಂದ್ ಪನ್ನರ್. ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮಗ್ ಜೋಕ್ ಪಾಲ್ ಕೊರ್ಪುಂಡ ಬಿಸುತಾನಿ ಕೊರ್ಪರ್. ಪೊಲಿಕ್ಕು ಬಿತ್ತ ದೆತೊಂಡ ಬಿಸುಕ್ಕು ಕೊರ್ಪರ್. ಇಂಚ ಬಿಸುತಾನಿ ಮಾಂತೆರೆಗ್‌ಲಾ ವಿಸೇಸೊ ಪರ್ಬೊ.

2. ಬಿಸು ಕೃಷಿತಕ್ಲೆ ಪರ್ಬೊ. ಬಿಸುತ್ತಾನಿ ಕೈಬಿತ್ತ ಪಾಡುನೆ, ಕನಿ ದೀಡುನವು ಕೃಷಿತಕ್ಲೆಗ್ ಅಗತ್ಯವಾದ್ ಆವೊಡು. ಕೃಷಿ ಕೆಲಸೊಗು ದುಂಬು ಪಂಚಾಂಗ ತೂಪುನ ಕ್ರಮೊ ಇನಿಕ್ಕಲಾ ತುಲುವೆರೆಡ ಉಂಡು. ಆಂಡ ಬಿಸು ಎಡ್ಲೆ ದಿನೊ. ಆಯಿನೆಡ್ಲಾವರೊ ಬಿಸುತ್ತಾನಿ ಕೈ ಬಿತ್ತ ದೀಡ್‌ಂಡ ಬುಕ್ಕೊ ದಿನೊ ತೂವೊಡುಂದು ಇದ್ದಿ. ಕೃಷಿತಕ್ಲೆಗ್ ಏನೆಲ್ ಬೆನ್ನಿ ಮಲ್ಲ ಬೆನ್ನಿ. ಸುಮಾರ್ ಆಜಿ ತಿಂಗಲುದ ಬೊಲೆಚ್ಚಲ್ ಈ ಬುಲೆಕ್ಕ್ ಬೋಡಾಪುಂಡು. ಒಂಜತೊಡು ಒರ್ಸೊದ ಕಡೀರ್‌ದ ಬೆನ್ನಿಗ್ ಹೆಚ್ಚ ತಯಾರಿ.

1. ಗಾದೆಲು

ಪಗ್ಗಡೆ ಎರು ಕಟ್‌ದ್ ಅಡತ್ತೊನುಲ, ಬಗ್ಗದ್ ನೇಜೆನ್ ಪಾಡೊನುಲ. - ಬಿಸುತ್ತಾನಿ ಕೈ ಬಿತ್ತ ದೀಡಿ ಬುಕ್ಕೊ ಪಗ್ಗ 18ಗು ನೇಜಿ ಪಾಡ್ಯರೆ ದಿನೊ ಕೇನೊಡುಂದು ಇದ್ದಿ. ಕಡೀರ್‌ದ ಬೇಸಾಯೊನು ಪಗ್ಗಡೇ ಸುರು ಮಲ್ಪೊಡು. ಪಗ್ಗ 18ಗು ನೇಜಿ ಪಾಡೊಡು. ಬೇಸ ಪತ್ತನಾಚೆಗ್ ಬರ್ಸೊ ಸುರುವಾಪುಂಡು. ಕಾರ್ತೊಲ್‌ಡ್ ಬೆನ್ನಿ ಮುಗಿಪ್ಪಲಾ. ಮಾಯಿಡ್ ಬುಕ್ಕೊ ಮರಿಯಾಲ, ಆಟಿಡ್ ಬುಕ್ಕೊ ಅರೆಗಾಲ. ಮಾಯಿಡ್ ಬರ್ಸ ಬತ್ತಂಡ ಮಲೆ ಬುಲೆವು. - ಸುಗ್ಗಿಗ್ ದುಂಬೇ ಬರ್ಸೊ ಬರ್ಪೆದ್‌ಂಡ್. ಸುರೂತ ಬರ್ಸೊಗು ಸುಗ್ಗಿದ ತಿಂಗೊಲುಡೆ ನೇಜಿ ಪಾಡುನ ಕ್ರಮಾಲಾ ಇತ್ತಂಡ್‌ಗೆ. ಬಿಸುತ್ತಾನಿ ಕನ್ನಡಿಡ್ ಮೋನೆ ತೂವೊಡು. - ಬಿಸುತ್ತಾನಿ ಕನಿ ದೀಡ್‌ನಗ ಒಟ್ಟೊಗೆ ಒಂಜಿ ಕನ್ನಡಿಲಾ ದೀಡ್‌ಬೆರ್. ಅವು ದಾಯೆಂದ್ ತೆರಿಯಂದ್. ಆಂಡ ತುಲುವೆರೆ ಮದಿಮೆಡ್ ಬಾಸಿಂಗೊ, ಬಣ್ಣ-ಬಂಗಾರ್, ಕಲಸೊ-ಕನ್ನಡಿ ಪತ್ತುನ ಕ್ರಮೊ ಉಂಡು. ಕನಿ ದೀಡುನವು ಪುಲ್ಕಕಾಂಡೆ ಆವೊಡು. ಸೂರ್ಯೋದಯ ಆಯಿನಡ್ ಬುಕ್ಕೊ ಅತ್ತ. ಪುಲ್ಕಕಾಂಡೆ ಕನಿ ದೀಡ್‌ನಗ ಬೊಲ್ಪುಗಾತ್ರೊ ಕಾಲ್ ದೀಪೊಲಾ, ಅವ್ವೇ ಬೊಲ್ಪುಡು ಮೋನೆ ತೂಯರ ಕನ್ನಡಿಲಾ ದೀಡುನೆಂದ್ ತುಲುವೆರ್ ಪನ್ನರ್.

ಇನಿ ಕಾಲೊ ಬದಲಾತ್‌ಂಡ್. ಬಿತ್‌ಗಾತ್ರೆ ಅಮೇರಿಕಾದಕ್ಕ್ ಪೇಟೆಂಟ್ ದತೊಂದಿನ ಕಾಲೊ.						
ಮಾಸ ಮತ್ತು ಸಂಕ್ರಮಣ	ತುಳು ತಿಂಗಳು	ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ತಿಂಗಳು	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತಿಂಗಳು	ಋತುಗಳು	ಕಾಲಗಳು	ಬೆಳಿ
1. ಮೇಷ: [ವರ್ಷಾರಂಭ]	ಪಗ್ಗ	ಎಪ್ರಿಲ್-ಮೇ	ವೈಶಾಖ	ವಸಂತ	ಮಳೆಗಾಲ	ಏನೆಲ್ 6 ತಿಂಗಳು
2. ವೃಷಭ:	ಬೇಶ	ಮೇ-ಜೂನ್	ಜ್ಯೇಷ್ಠ	ಗ್ರೀಷ್ಮ		
3. ಮಿಥುನಂ	ಕಾರ್ತೆಲ್	ಜೂನ್ - ಜುಲೈ	ಆಷಾಢ	ಗ್ರೀಷ್ಮ		
4. ಕರ್ಕಟ: [ವರ್ಷಾರಂಭ]	ಆಟಿ	ಜುಲೈ-ಆಗಸ್ಟ್	ಶ್ರಾವಣ	ವರ್ಷ		
5. ಸಿಂಹ:	ಸೋಣ	ಆಗಸ್ಟ್-ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್	ಭಾದ್ರ	ವರ್ಷ	ಚಳಿಗಾಲ	
6. ಕನ್ಯಾ	ನಿರ್ವಾಲ	ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್-ಅಕ್ಟೋಬರ್	ಅಶ್ವಿನ	ಶರತ್		
7. ತುಲಾ	ಬೊಂತೆಲ್	ಅಕ್ಟೋಬರ್-ನವೆಂಬರ್	ಕಾರ್ತಿಕ	ಶರತ್		ಸುಗ್ಗಿ 3 ತಿಂಗಳು
8. ವೃಶ್ಚಿಕ:	ಜಾರ್ಡೆ	ನವೆಂಬರ್ - ಡಿಸೆಂಬರ್	ಅಗ್ರಹಾರ್ಯ	ಹೇಮಂತ		
9. ಧನು:	ಪೆರಾರ್ದ	ಡಿಸೆಂಬರ್ - ಜನವರಿ	ಪೌಷ	ಹೇಮಂತ	ಸೆಕೆಗಾಲ	
10. ಮಕರ:	ಪುಯಿಂತೆಲ್/ಮೋಣ್ಣೆ	ಜನವರಿ [ವರ್ಷಾರಂಭ] -ಫೆಬ್ರವರಿ	ಮಾಘ	ಶಿಶಿರ		ಕೊಳ್ಳಿ 3 ತಿಂಗಳು
11. ಕುಂಭ:	ಮಾಯಿ	ಫೆಬ್ರವರಿ - ಮಾರ್ಚ್	ಫಾಲ್ಗುಣ	ಶಿಶಿರ		
12. ಮೀನ:	ಸುಗ್ಗಿ	ಮಾರ್ಚ್ - ಎಪ್ರಿಲ್	ಚೈತ್ರ	ವಸಂತ		

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಬೀರೆದಿ ಪೊಂಜೊವು ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ

ಮಂಜುಳಾ ಶೆಟ್ಟಿ

ಉಳ್ಳಾಲ ಪನ್ನಿ ಪುದರ್ ಕೇನಿಪೆಟ್ಟಿಗೆ ರಪ್ಪ ಮನಸ್‌ಡ್ ಮೂಡುನ ಚಿತ್ರ ಬಲ್ತಕೈಟ್ ಕತ್ತಿ, ದತ್ತ ಕೈಟ್ ಕುದುರೆದ ಲಗಾಮು ಪತ್ತ್‌ದ್, ಕುದುರೆದ ಮಿತ್ತ್ ಲಡಾಯಿಗ್ ತಯಾರಾದ್ ಕುಲ್ಲುದಿನ ಅಬ್ಬಕ್ಕನವು. ಬಂಡೆದ ಮಿತ್ತ್ ನಿಲೆಯಾತಿನ ಸೋಮನಾಥ ದೇವರ್, ಉಳ್ಳಾಲದ ಬಂಡೆಲೆಗ್ ಹಾಕುನ ಕಡಲ ಸಿರೆ, ಉಳ್ಳಾಲ ಕಡವು, ಮೀನ್, ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಉಳ್ಳಾಲದ ಉರುಸು... ಇಂಚೆ ನೆಂಪು ಜಾರುಂಡು. ಅರಬ್ಬೀ ಕಡಲ್ ಬೊಕ್ಕ ನೇತ್ರಾವತಿ ಸುದಕ್ಕೆನ ಸಂಗಮದ ಜಾಗೆ

ಆದ್, ಪ್ರಕೃತಿದ ತಡೆಗೋಡೆ ಆದ್ ತೋಜುನ ಉಳ್ಳಾಲೊಡು ಆಳಿನ ಚೌಟ ಅರಸು ಕುಲೊಕ್ಕು, ತಿಲಕ ಆದ್ ಮೆರೆಯಿನಾಲ್ ಚೌಟರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ.

ತುಳುನಾಡ ಇತಿಹಾಸೊಡು ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಪನ್ನಿ ಪುದರ್ ಸ್ವಾಭಿಮಾನ ಬೊಕ್ಕ ಪೊರ್ಂಬೆಲ್ಲ ಒಂಜಿ ರೂಪಕ. ಲಿಖಿತ ಬೊಕ್ಕ ಮೌಖಿಕ ಪರಂಪರೆಲು ಕಟ್ಟದ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಕಾಲದ ಕಟ್ಟಪಾಡ್‌ಲೆನ್ ಕಡ್ತಾದ್, ಬುಡುಗಡೆದ ಪ್ರತೀಕವಾದ್ ತುಳು ಜನೊಕ್ ಉಡಲ್‌ಡ್ ನಿಲೆಯಾತಲ್. ಪರದೇಶದ್ಲೆನ ಆಕ್ರಮಣದ ವಿರುದ್ಧ ವಸಾಹತುಶಾಹಿದ ವಿರುದ್ಧ, ಸೊರ ಲಕ್ಕಾಯಿನ ಸಾಹಸ ಮಲ್ತಿ ಬೀರೆರೆ ಸಾಲ್‌ಡ್ ದೆರ್ತ್ ತೋಜುನ ಅಪರೂಪದ ಪೊಂಜೊಪು ಅಬ್ಬಕ್ಕ. ಮಾತೃಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆದ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್, ನಾಡ್‌ದ ರಕ್ಷಣೆನೇ ತನ್ನ ಕೈಕಡಗಾಂದ್ ದೀವೊನ್ನ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಪಾಲ್‌ಗ್ ಇತಿಹಾಸಲಾ ಅಂದ್, ಆದರ್ಶಲಾ ಅಂದ್, ತುಳುವೆರೆಗ್ ರೋಮ ಕೊಕ್ಕಿರಾವುನ ಕನಲಾ ಅಂದ್.

ಇತಿಹಾಸಕಾರರ್ ನಾಲ್ ಜನ ಅಬ್ಬಕ್ಕನಕ್‌ಲೆನ್ ಗುರುತಿಸವೆರ್. ಉಳ್ಳಾಲೊನು ಆಳಿನ ಇರ್ವರ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕನಕುಲು ಬೊಕ್ಕ ಪುತ್ತಿಗೆಡ್ ಇತ್ತಿನ ಕಲಾಪೋಷಕರಾಯಿನ ಇರ್ವರ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕನಕುಲು. ಸ್ವಾಭಿಮಾನ, ಪರಾಕ್ರಮ, ಪೊರ್ಂಬುನ ಛದಿತ್ತ ದಿಟ್ಟಿಡ್, ಪಿದಯಿ ದೇಸೊದ ಪ್ರವಾಸಿಗರ್, ಐತಿಹ್ಯೊಲು ವರ್ಣನೆ ಮಲ್ಪುನ ಅಬ್ಬಕ್ಕನಕುಲು ಉಳ್ಳಾಲದ ಅಪ್ಪೆ - ಮಗಲ್‌ನಕುಲು. ಅಪ್ಪೆಲಾ ಮಗಲ್‌ಲಾ ಚದಿ ಬೊಕ್ಕ ಧೀಮಂತಿಕೆಡ್ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರೆಡ ಪೊಣೆಯಿನೆನ್, ರಾಜನೀತಿಜ್ಞತೆನ್ ಮೆರೆಯಿನೆನ್ ಸಂತೋಧಕರ್ ದಾಖಲೆ ಮಲ್ತದರ್.

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಬಗೆಟ್ ಬರೆತಿನ ವಿದೇಶೀ ಪ್ರವಾಸಿಲೆನ ಬರವುಲೆನ್ ತೂಂಡ ಉಳ್ಳಾಲೊಡು ರಡ್ಡ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕನಕುಲು ಇತ್ತರ್ ಪನ್ನಿನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಂಗತಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ಆಪುಂಡು. ವಿದ್ವಾಂಸರೆ ಉಲಯಿ ಈ ವಿಷಯೊಡು ಮಸ್ತ್ ಚರ್ಚೆ ಆತ್‌ಂಡ್. ವಿದೇಶೀ ಪ್ರವಾಸಿಲೆನ ಬರವು ಅತ್ತಂದೆ, ಮೌಖಿಕ ಪರಂಪರೆ ಆಯಿನ ಕಬಿತೆ, ಕತೆ, ಪಾಡ್ಲನೊಲೆನ್ ಆಧರಿತ್‌ದ್ ಕನ್ನಡ ಬೊಕ್ಕ ತುಳು ಭಾಷೆಲೆಡ್ ಪ್ರಕಟ ಆಯಿನ ನಾಟಕ, ಕಾದಂಬರಿ, ಲೇಖನಲು, ಬೊಕ್ಕ ಶಾಸನದಂಚಿನ ಐತಿಹಾಸಿಕ ದಾಖಲೆ - ವಿವರೊಲೆನ್ ಸೂಗೊಡು ಪಿನ್‌ಂಡ ಉಳ್ಳಾಲೊಡು 1530 - 1599ನೇ ಇಸವಿದ ನಡುಟ್ಟು ರಡ್ಡ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕನಕುಲು ಇತ್ತಿನವು ತೆರಿಯುಂಡು. ಈ ರಾಣಿನಕುಲು ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ಮಾಮಲ್ಲ ಪುದರ್ ಕನತ್ತಿನಕುಲು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಕತೆ ನಾಟಕೊಲು 1554- 1584ತ್ತ್ ಪೂರ್ತುಡು ಆಳ್ವಿಕೆ ಮಲ್ತಿನ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಬಗೆಟೆ ಬರೆತಿನವು. ಬೊಕ್ಕ ಈ ಬೂಕುಲೆಗ್ ಆಧಾರ ಕೆಬಿಯಾನ ಕೆಬಿಕ್ ದಾಂಟಿನ ಕತೆಕುಲು. ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಕೀರ್ತಿ, ಪರ್ಷಿಯ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪಿಯಾತ್ಲೊ ದೆಲ್ಲಾವೆಲ್ಲೆ ಪಂತೆ. ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಕಾಲನಿರ್ಣಯ ಈ ಲೇಖನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗ್ ಮೀರಿನವು. ಅಂಚಾದ್ ಗ್ರಹಿಕೆದ ಸ್ಪಷ್ಟತೆಗಾದ್ 'ಅಬ್ಬಕ್ಕ ರಾಣಿ' ಪನ್ನಿನಾಲ್ ಒಂಜೇ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಂದ್ ಗೆರೆತೊಂದು ಈ ಲೇಖನೊನು ತಯಾರ್ ಮಲ್ತದೆ.

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದ ವೀರ ಪರಂಪರೆಗ್ ಆದಿಮ ಪ್ರೇರಣೆ ಕೊರಿನಾಲ್ ಉಳ್ಳಾಲದ ಬೀರರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕಂದ್ ಸ್ವತಃ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರಾಯಿನ ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಣ್ಣಣ್ಣ ರೈ ಪಂತರ್. ಪರದೇಸಿ ಪ್ರಭುತ್ವದ ವಿರುದ್ಧ ಸ್ವತಃ ಕತ್ತಿ ಪತ್‌ದ್, ಮರಕಲೆರಲಾ ಬ್ಯಾರಿಲುಲಾ ಮಲ್ಲ ಸಂಖ್ಯೆಡ್ಲಿತ್ತಿನ ತನ್ನ ಸೈನ್ಯೊನು ದುಂಬು ಕೊನೊದು ಪೊರ್ಂಬಿನ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ ತುಳುವೆರೆಗ್ ಅಭಿಮಾನದ ಪುತ್ತೊಳಿ.

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಪೊಣ್ಣಸಗ್ಗಿದ ಅದ್ಭುತ ಸಂಕೇತವಾದುಪ್ಪುನ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಪೊಸ ಇತಿಹಾಸ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ತಲ್. ತನ್ನ ಅನುಪಮ ದೈರ, ತ್ಯಾಗ, ಬಲಿದಾನೊಲೆನ್ ಮರೆದ್ ತುಳುನಾಡ ಬಾನೊಡು ಸಿರಿ ಬೊಳ್ಳಿಯಾದ್ ಉಂತಿಯಲ್.

ಬ್ರಿಟಿಶರ್ ಭಾರತೊಗು ಬರೊಡ್ಲ ದುಂಬೇ ಇಡೆಗ್ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರ್ ಬತ್ತೆರ್. ವಾಸ್ಕೋಡಗಾಮೆ ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆಗ್ ಪ್ರವೇಶ ಮಲ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಬೇರದ ನೆಪೊಟ್ಟು ನೇನೆ ಒಯ್ಯೊಂದು ಭಾರತಗ್ ಬತ್ತಿ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರ್ ಆಕ್ರಮಣಗ್ ದುಂಬಾಯಿರ್. ಗೋವೆನ್ ಸ್ವಾಧೀನ ಮಲ್ಪೊಂಡರ್. ಬಲಾತ್ಕಾರದ ಮತಾಂತರಲಾ ಮಲ್ತೆರ್. ಪೋರ್ಚುಗೀಸರೆನ ಈ ಸಂಘರ್ಷ ಮನೋಭಾವಗ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ತೋಜಾಯಿಲ್. ಜನಕ್ಲೆನ ವಿಮೋಚನೆಗಾದ್ ಪೊರ್ಂಬಿಯಲ್. ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಅತ್ತಡ ಗೋವೆದೊಟ್ಟಿಗೆ ಕುಡ್ಲಲಾ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರೆನ ಸೊತ್ತಾತು ಪನ್ನಿನೆಟ್ತ್ ಸಂಶಯ ಇಜ್ಜಿ. ಪೋರ್ಚುಗೀಸರೆ ವಿರುದ್ಧ ಆಲ್ ಮಲ್ತಿ ಯುದ್ಧೊಲೆನ್ ಭಾರತದ ಸುರೂತ್ತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೊಣೆಪು ಪಂಡ್‌ದ್ ಗುರುತಿಸಾಂಡಲಾ ತಪ್ಪತ್.

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಬೊಕ್ಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಜಾಗೆಲೆಡ್ ಉಳ್ಳಾಲಾ ಒಂಜಿ. ಮುಲ್ಪ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಅರಸು ವಂಶೊಲೆಡ್ ಒಂಜಾಯಿನ ಚೌಟ ವಂಶದಕುಲು ಪೊರ್ಲುಡು ಆಳ್ವಿಕೆ ನಡಪಾವೊಂದು ಬತ್ತಿನವು ಬಜೇ ಒಂಜಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಇತಿಹಾಸ ಆದ್ ಒರಿಯಂದೆ ದೇಶ ವಿದೇಶೊಲೆನ ರಾಜಕಾರಣಡ್ ಮಹತ್ವದ ಸಂಗತಿಯಾದಿತ್ತಂಡ್. ಈ ಖ್ಯಾತಿಗ್ ಕಾರಣ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಸಂಸ್ಥಾನೊಲೆ ಆಣ್ ಅರಸುಲೇ ಮೋಡಿದ್ ಕಾನಿಗೆ ಕಡಮಡ್‌ನಗ, ಪೊಣ್ಣಪೊಂಜೆವು ಅಬ್ಬಕ್ಕ ವಿದೇಶೀ ಶಕ್ತಿಯಾಯಿನ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರೆಡ ಸೆಡ್ವಿದ್ ಪೊಣೆಯಿನವು. ವಿದೇಶೀ ಬರಹಗಾರರೆ ಬರವುಲೆಡ್ ಉಳ್ಳಾಲ ಬೊಕ್ಕ ಉಳ್ಳಾಲದ ರಾಣಿ ಪನ್ನಿ ಉಲ್ಲೇಖ ಕುಡಕುಡ ಬತ್ತೆದ್ ಅವೊಂಜಿ ಮಾಜವೆರೆ ಆವಂದಿ ಪುದರ್‌ಂದ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಆಂಡ್.

ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಅಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಮಸ್ತ್ ಜನಪದ ಐತಿಹ್ಯಲೆಗ್ ಕಾರಣ ಆತ್ಂಡ್. ಸ್ಥಳೀಯ ಐತಿಹ್ಯೊಲೆನ ಪ್ರಕಾರ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಒಂಜಿ ಅಸಾಧಾರಣ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಬಾಲೆ ಆದಿತ್ತಲ್. ಯುದ್ಧವಿದ್ಯೆಡ್, ರಾಜಕಾರಣ ಜ್ಞಾನೊಡು ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರತಿಭೆ ತೋಜಾದಿತ್ತಲ್. ಬಿಲ್ವಿದ್ಯೆ ಬೊಕ್ಕ ಕತ್ತಿಯುದ್ಧೊಡು ಅಲೆಗ್ ಸಮನಾದ್ ಉಂತೆರೆ ಏರೆದ್‌ಲಾ ಆವೊಂದಿಜಾಂಡ್. ತನ್ನ ಅಮ್ಮರೆನ ಬೆಂಬಲೊಡು ಆಣ್ ಮಗಲೆಕ್ಕ ಬುಳಿಯಿನ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ನಿರೆತ್ತ ಬಂಗರಸುನು ಮದ್ದೆ ಆಯಿಲ್. ಆಂಡ ಈ ಮದ್ದೆ ಮಸ್ತ್ ಕಾಲ ಒರಿಯಿಜಿ. ತನ್ನ ಮದಿಮಯೆ ಪಾಡಿನ ಬಂಗಾರ್ ಪದ್ಧೆಯಿಲೆನ್ ಪಿರಕಡಪುಡುದು ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಈ ಮದಿಮೆನ್ ಕಡ್ಲೊಂಡಲ್. ಪೋರ್ಚುಗೀಸರೆಗ್ ಕಪ್ಪ ಕೊರ್ಪಿ ವಿಚಾರೊಡೇ ಕಂಡನೆ - ಬುಡದಿಗ್ ಮನಸ್ತಾಪ ಬತ್ತೆಂಡ್‌ಂದಲಾ ಪನ್ನೆರ್.

ಬುಡದಿನ ಭದ್ರಿಕ್ ಸುಂಯ್ಯದ್ ಬಂಗರಸು ಪೋರ್ಚುಗೀಸರೆ ದೋಸ್ತಿಕತೆ ಮಲ್ತೆದ್, ಉಳ್ಳಾಲೊನು ವಶ ಮಲ್ಪೊನಿಯೆರೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಬರ್ಪೆ. ಪೋರ್ಚುಗೀಸರ್ ಉಳ್ಳಾಲೊನು ವಶ ಮಲ್ಪೊನಿಯೆರೆ ಮಸ್ತ್ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ತುವೆರ್. ಮೋಸದ ಗೊಬ್ಬು ಗೊಬ್ಬುವೆರ್. ಆಂಡ ಪ್ರತೀ ಸರ್ತಿ ಸೋತು ಪಿರ ಪೋಪೆರ್.

1525 ಟ್ಕ್ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರ್ ಕುಡ್ಲದ ಕರಾವಳಿಗ್ ಆಕ್ರಮಣ ಮಲ್ತೆದ್ ಅವೆನ್ ನಾಶ ಮಲ್ತೆರ್. ಕೂಡ್ಲೆ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ತನ್ನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ರಕ್ಷಣೆದ ಮಾತ ತಯಾರಿ ಮಲ್ಪೊಂಡಲ್.

1555 ಟ್ವ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರ್ ಅಡ್ಮಿರಲ್ ಡಾನ್ ಅಲ್ವಾರೊಡ ಸಿಲ್ವರೇರಾ ಪನ್ನಿನಾಯನ್, ಕಪ್ಪ ಕೊರಂದಿನ ರಾಣಿಗ್ ಬುದ್ಧಿ ಕಲ್ಪಯೆರೆ ಕಡಪುಡಿಯೆರ್. ಕುಡ್ಲನ್ ಲೂಟಿಯೆರ್ ತೂ ಕೊರಿಯೆರ್. ರಾಣಿ ದೈರೊಡು ಯುದ್ಧ ಮಲ್ತ್ದ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರೆ ಸೈನ್ಯೊನು ಪಿರಗಿಡತಲ್. 1558ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರ್ ಕುಡ್ಲದ ಮಿತ್ತ್ ಕುಡ ಒರ ದಾಳಿ ಮಲ್ತ್ದ್ ಸಾರಗಟ್ಟಲೆ ಆಂಜೊವು, ಪೊಂಜೊವು, ಜೋಕ್ಷು ಬಾಲೆಲೆನ್ ಕಿರಿಯರ್, ದೇವಸ್ಥಾನೊಲೆನ್ ನಾಶ ಮಲ್ತೆರ್, ಮಂಚಲೆಗ್ ತೂ ಕೊರಿಯೆರ್. ಅಕೇರಿಗ್ ಕುಡ್ಲದ ಊರುನೇ ಪೊತ್ತಾಯೆರೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ತೆರ್. 1567ಟ್ ಕುಡ ಉಳ್ಳಾಲೊದ ಮಿತ್ತ್ ದಾಳಿ ಮಲ್ತೆರ್. ಉಳ್ಳಾಲೊದ ಕೋಟೆನ್ ನಾಶ ಮಲ್ಪುನ ಅಕ್ಲೆ ಪ್ರಯತ್ನೊನು ರಾಣಿ ಸೋಪಯೊಲು.

ಅವ್ವೇ ವರ್ಷೊಡು ಜನರಲ್ ಜೋ ಪಿಕಾತ್ಸೊ ಪನ್ನಿನಾಯನ್ ಮುಂದಾಳ್ತೆಡ್ ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್ ಸೈನ್ಯ ಉಳ್ಳಾಲೊಗು ದಾಳಿ ಮಲ್ತ್ದ್, ಉಳ್ಳಾಲದ ಪೇಂಟೆನ್ ಸ್ವಾಧೀನ ಮಲ್ತೊಂದು ರಾಣಿನ್ ಆಸ್ಥಾನೊಗುಲಾ ಪೊಗ್ಗುಂಡು. ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಅಕ್ಲೆ ಕೈಕ್ಯ ತಿಕ್ಕಂದೆ ತಪ್ಪದ್ ಒಂಜಿ ಪಳ್ಳಿಡ್ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆವೊಂಡಲ್. ಅವ್ವೇ ರಾತ್ರಿಡ್ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರೆ ಸೈನ್ಯದ ವಿರುದ್ಧ ತನ್ನ ಇರ್ನೂದು ನಂಬಿಕಸ್ತ ಬಂಟೆರೆ ಬಲೊಟ್ಟು ತಿರ್ಗಿದ್ ಧಾಳಿ ಮಲ್ತಿನ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಜನರಲ್ ಪಿಕಾತ್ಸೊ ಬೊಕ್ಕ 70 ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್ ಸೈನಿಕೆರೆನ್ ಬಲಿ ದೆತೊಂಡಲ್. ಪೋರ್ಚುಗೀಸರೆನ ಚರಿತ್ರೆಡ್ ಕಪ್ಪು ದಿನ ಆದಮ್ಪುನ ಈ ಸೋಲು ತುಳುನಾಡ್ಡೆ ಇತಿಹಾಸೊಡ್ ಬರೆದ್ ದೀವೊಡಾಯಿನವು.

ಪೋರ್ಚುಗೀಸರ್ ಉಪಾಯದಾಂತೆ ಬಲ್ತೆರ್. ಉಳ್ಳಾಲೊನು ವಶ ಮಲ್ತೊನ್ನ ಕುಶಿಟ್ ಗಂಗಸರ ಪರ್ದ್ ನಲ್ಲೊಂದಿತ್ತಿನ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರೆನ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಐನ್ನೂದು ಸೈನಿಕರ್ ಮುತ್ತಿಗೆ ಪಾಡ್ಡೆ ಅಕ್ಲೆನ ಅಡ್ಮಿರಲ್ ಮಸ್ಕರೇನಸ್‌ನಲಾ ಕಿರಿಯರ್. 1569ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರ್ ಕುಡ್ಲದ ಬಂದರ್ನ್ ವಶೊ ಮಲ್ತೊಂಡರ್. ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರ್‌ಗ್ ತಿಗಲೆಗ್ ಕಂತಿ ಮುಳ್ಳಾದೇ ಇತ್ತೆರ್. ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಕಂಡನ್ಯನ ಸಾಯೊ ದೆತೊಂದು ಪೋರ್ಚುಗೀಸರ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯೊಗು ದಾಳಿ ಮಲ್ತೊಂದೇ ಇತ್ತೆರ್.

1570ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಕ್ಯಾಲಿಕಟ್ ರಘಾಮೊರಿನ್ ಬೊಕ್ಕ ಬಿಜಾಪುರ ಸುಲ್ತಾನೆರೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಒಂಜಿ ಒಪ್ಪಂದ ಮಲ್ತೊಂದು ಪೋರ್ಚುಗೀಸರೆ ವಿರುದ್ಧ ಲಡಾಯಿಗ್ ಅಕ್ಲೆ ಸಾಯ ದೆತೊಂಡಲ್. ಆಂಡ ತನ್ನ ಕಂಡನ್ಯನ ಮೋಸದಾರ್ತ್ರ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಯುದ್ಧಡ್ ಸೋತು ಸೆರೆ ಆಯಲ್. ಬಂಧನೊಡುಲಾ ವಿರೋಧ ತೋಜಾದ್, ಲಡಾಯಿ, ಪೋಣೆಪು ಮಲ್ತೊಂದೇ ಜೀವ ಬುಡಿಯಲ್. ತುಳು ಪಾಡ್ಲನ, ಕಬಿತೆ ಯಕ್ಷಗಾನೊಲೆ ಮೂಲಕ ಐತಿಹ್ಯ ಆದ್ ತುಳುವೆರೆ ಬಾಯಿಡ್ ನಲಿತಲ್.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಅರಸೊತ್ತಿಗೆದ ಉಲಯಿ ಕುಲ್ಲುದು ಸುಖ ಪಡೆಯಿನ ರಾಣಿ ಅತ್ತ್. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಕ್ಲೆನ ನಡುಟ್ಟು ಬದ್‌ಕಿನಾಲ್. ರಡ್ಡ್ ತುಂಡು ಕುಂಟುಡು, ಬಜೀ ಕಾರ್ಡ್ ಆಲ್ ಊರುದ ಆಡಳಿತೊನು, ಬೆನ್ನಿದ ಬೇಲೆನ್ ತೂವೊನೊಂದಿತ್ತಲ್ ಪಂಡ್ ರೋಮನ್ ಪ್ರವಾಸಿ ಪಿಯಾತ್ರೊ ದೆಲ್ಲಾ ವೆಲ್ಲೆ ಬರೆತೆ. ಅಬ್ಬಕ್ಕ ರಾಣಿನ್ ಸುರೂತ್ತ ಸರ್ತಿ ತೂನಗ್ ಸೈನ್ ರಾಜನ ಸೇನೆನ್ ನಿರ್ನಾಮ ಮಲ್ತಿನಾಲ್‌ಂದ್ ಯುರೋಪ್‌ದಕುಲು ಅಚ್ಚರ್ಯ ಪಡೊಂದಿತ್ತಿನ ರಾಣಿ ಮೋಲೆನಾಂದ್ ಆಯಗ್ ಸೋಜಿಗ ಆಂಡ್‌ಗೆ. ತೂವೆರೆ ಅಂಚೆ ಇತ್ತಂಡಲಾ ಪಾತೆರ ಬಾರಿ ಪೊರ್ಚುಗೀಸರ್ ಬೊಕ್ಕ ತೂಕದವು, ಎಡ್ಲೆ ತೆರಿದಿನ ಪೊಂಜೊವೆಲೆಕ್ ಪಾತೆರಿಯೊಲು

ಪಂಡ್‌ದ್‌ಲಾ ಆಯೆ ಬರೆತೆ.

ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ನಂಕ್ ರಡ್ಡ್ ಕಾರಣೊಗಾದ್ ಪ್ರಸ್ತುತ ಆಪಲ್. ಒಂಜಿ ಅಲೆನ ಸಂಘಟನಾ ಚಾತುರ್ಯ. ಸ್ವತಃ ಜೈನ ಧರ್ಮೋಗು ಸೇರಿನ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಸೈನ್ಯೊಡು ಜೈನರ್, ಬಂಟರ್, ಮರಕಲೆರ್, ಬ್ಯಾರಿಲು ಇಂಚ ಅಲೆಗಾದ್ ಜೀವ ಕೊರ್ಪಿನ ಮಾತ ಜಾತಿದ ಸೈನಿಕರ್ ಇತ್ತೆರ್.

ರಡ್ಡನೇದಾದ್ ಆಲೆನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪ್ರಿಯತೆ ಬೊಕ್ಕ ಸ್ವಾಭಿಮಾನ. ತನ್ನ ಜೀವದ ದೊಕ್ಕೆ ಇಪ್ಪುನೆಟ್ಟ ಪರದೇಶಿಲೆನ್ ತನ್ನ ಮಣ್ಣ್ ಮುಟ್ಟರೆ ಬುಡಯೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಸಾರಿನ ಅಬ್ಬಕ್ಕ. ಕಪ್ಪ ಕೊರುದು ಸಂಧಾನ ಮಲ್ತೊನುನ ಮಾತ ಸಾಧ್ಯತೆಲೆನ್ ದೂರ ನೂಕುದು, ತನ್ನ ಮಣ್ಣ್‌ಗಾದ್, ತನ್ನ ಜನೊಕ್ಲೆಗಾದ್ ಪೊಣೆಯಲ್.

ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಸೀಮೆಡ್ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಾಮರಸ್ಯ ಇತ್ತಂಡ್. ಅಲೆನ ಸೈನ್ಯೊಡು ಹಿಂದೂ ಮರಕಲೆರ್‌ನಾತೇ ಸಂಖ್ಯೆಡ್ ಬ್ಯಾರಿಲುಲಾ ಇತ್ತೆರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೆರಿಡ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಅಲೆನ ಅಂಗರಕ್ಷಕರಾದ್ ಒರಿ ಹಿಂದೂ, ಒರ್ ಬ್ಯಾರಿ ಏಪೊಲಾ ಅಲೆನ ಒಟ್ಟಿಗೇ ಇಪ್ಪೇದರೆಗೆ. ಅಲೆನ ಸೈನ್ಯೊಡು ಮರಕಲೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಬ್ಯಾರಿಲು ಮಲ್ಲ ಸಂಕ್ರೆಡ್ ಇತ್ತೆರ್. ಪೋರ್ಚುಗೀಸರೆನ ದಾಳಿ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಉಪದ್ರ ಇತ್ತಂಡಲಾ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಸಮಾಜೊಡ್ ಸಾಮರಸ್ಯ ಇತ್ತಂಡ್. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಬಂದರುಲಾಯಿನ ಗಂಗೊಳ್ಳಿ, ಬಸರೂರು, ಬಾರ್ಕೂರು, ಕಾರ್ನಾಡ್, ಕುಡ್ಲ, ಮಂಜೇಶ್ವರ, ಕಾಸರಗೋಡು, ಕುಂಬಳೆಡ್ ಹಿಂದುಲು ಬೊಕ್ಕ ಬ್ಯಾರಿಲು ಒವ್ವೇ ಕಿರಿಕಿರಿ ಇಜ್ಜಂದೆ ಬೇರ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತರ್. ಆಂಡ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಆಡಳ್ಳೆಡ್ ಇತ್ತಿನ ಈ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಮರಸ್ಯ ಚರಿತ್ರದ ಪುಟೊಕ್ಲೆಡ್ ದಾಖಲಾವಂದೆ ಉಪ್ಪರೆ ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಇತಿಹಾಸಕಾರೆರ್‌ನ ಸಂಕುಚಿತ ದಿಟ್ಟಿಯೇ ಕಾರಣ ಆದಿಪ್ಪು.

ಧರ್ಮ ಪಂಥೊಲೆನ ನಡುಟು ಉರುಡಾಟ ನಡತೊಂದಿತ್ತಿನ ಆ ಕಾಲೊಡು ಜೈನ ಧರ್ಮದ ಅಬ್ಬಕ್ಕದೇವಿನ ಆರಾಧ್ಯ ದೇವತೆ ಸೋಮೇಶ್ವರದ ಸೋಮನಾಥ. ಸೋಮನಾಥ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಸುತ್ತೊಡು ಉಪ್ಪುನ ಕೋಟೆನಲಾ 16 ನೇ ಶತಮಾನದ ಬೊಕ್ಕದ ಅರ್ಧೊಡು ಚೌಟ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಕಟ್ಟಾದುಪ್ಪೊಡು. ಪುರುಸೊತ್ತ್ ಇಜ್ಜಂದಿನ ಆಡಳ್ಳೆದ ತರೆ ದುನ್ನದ ನಡುಟುಲಾ ಧರ್ಮ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೇಲೆಲೆಗ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಇಂಬು ಒದಗಾಯೊಲು. ಪೂಜೆ, ಪುನಸ್ಕಾರೊಲೆಗಾದ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರೊಲೆಗ್ ಮಸ್ತ್ ದಾನ - ಉಂಬಳಿ ಕೊರಿನ ಬಗ್ಗೆ ದಾಖಲೆಲು ಪನ್ಪ. ಉಳ್ಳಾಲ ಇನಿ ಒಂಜಿ ಐತಿಹಾಸಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಬೊಕ್ಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕೇಂದ್ರವಾದ್ ಮೆರೆಯೆರೆ ಮೂಲಕಾರಣ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕಂದ್ ಪನೊಲಿ. ರಾತ್ರಿ ಪೂರ್ತುಡು ಕುದುರೆ ಮಿತ್ರರ್‌ದ್ ತನ್ನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಇಡಿಟ್ ಸಂಚಾರ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಬಡವೆರೆ ಬೇನೆ ತೆರಿಡ್ ಅಯಿಕ್ಕ್ ಅಲ್ಪನೇ ನ್ಯಾಯ ಕೊರಿನ ಬಗ್ಗೆ, ವ್ಯಾಪ್ತೊಲೆನ್ ಪಿಂಡ್‌ದ್ ನ್ಯಾಯ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮೌಖಿಕ ಇತಿಹಾಸ ಪನ್ಪುಂಡು. 'ಅಗ್ನಿಬಾಣ' ಪನ್ಪಿ 'ಸೂತ್ರ ಪಗರಿ'ಲಾ ಅಲೆನ ಬತ್ತಳಿಕೆಡ್ ಇತ್ತಂಡ್ ಪನ್ಪಿನವು ರೋಚಕ ಸಂಗತಿ.

ಅದಮ್ಯ ಸಾಹಸ, ದೈರ್ಯ, ದೇಶಪ್ರೇಮದ ಸಿರಿಯಾದಿತ್ತಿನ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಉಳ್ಳಾಲ ಪನ್ಪಿ ಒಂಜಿ ಎಲ್ಯ ಪ್ರದೇಶದ ರಾಣಿ ಆದಿತ್ತಂಡಲಾ ತುಳುನಾಡ ರಾಣಿಂದೇ ಪುದರಾಯಿನಾಲ್. ಉಳ್ಳಾಲದ ಕರಕ್ ತಾಂಟುನ ಅರಬ್ಬೀ ಕಡಲ್‌ದ ಸಿರೆಕ್ಕುಲು ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಮಹಾದೇವಿನ ಕತೆ

ಪನ್ನಿಲೆಕ್ಕ ತೋಜುಂಡು. ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಬಗೆಟ್ ಉಪ್ಪುನ ಕತೆಕುಲು, ನಂಬಿಕೆಲೆನ್ ಕೇಂಡಾದಾನಗ, ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಅಕ್ಕಸಿರಿ, ಕೋಟೆಚೆನ್ನಯರೆಲೆಕ್ಕನೇ ತುಳುನಾಡ್ ಜಾನಪದ ಐತಿಹ್ಯ ಆದ್ ಪೋತಲ್ ಪಂಡಲಾ ತಪ್ಪಾವಂದ್.

ಪರಕೀಯರೆ ಎದುರು ತರೆ ತಗ್ಗವಯೆ, ಅಕ್ಲೆಗ್ ಕಪ್ಪ ಕೊರಯೆ ಪಂಡ್ ಗಟ್ಟಿ ಉಂತುದು ಅಕ್ಲೆನ್ ಊರುದ್ ಗಿಡತಿನ ಅಬ್ಬಕ್ಕ, ಝಾನ್ಸಿ ರಾಣಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಬಾಯಿದ್ ಸುಮಾರ್ 300 ವರ್ಷ ಪಿರಾಕ್ದಾಲ್. ಝಾನ್ಸಿ ರಾಣಿ ಪೊಣ್ಣು ದೈರೊಗು ಸಂಕೇತ ಆದ್ ಭಾರತೀಯ ಇತಿಹಾಸದ ಪುಟಕ್ಲೆಡ್ ಮೆರೆವೊಂದಿಪ್ಪುನಗ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಅಲ್ಪ ತೋಜಂದನೇ ಮಾಜಿದ್ ಪೋಯಿನವು ಬಾರೀ ಬೇಜಾರ್ ಸಂಗತಿ.

ಪೋರ್ಚುಗೀಸರೆ ವಿರುದ್ಧ ಆಲ್ ಮಲ್ತಿನ ಭಯಂಕರ ಲಡಯಿಲು ಸರಿಯಾದ್ ದಾಖಲಾತಿಜ. ಆಂಡ ಬಾಯಿಪಾತೆರೊಡು ಕೆಬಿಯಾನ ಕೆಬಿ ದಾಂಟುನ ನೆಂಪುಲು ತುಳುವೆರೆ ಮನಸ್ಡ್ ಅಲೆನ್ ಬೀರೆದಿ ಪೊಂಜೊವಾದ್ ನಿಲೆ ಮಲ್ತದ. ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಭಾಷೆ ಬೊಕ್ಕ ಸಾಹಿತ್ಯೊಗು ಎಡ್ಲೆ ಪೋತ್ಸಾಹ ಕೊರಿನಾಲ್. ಅಲೆನ ಆಸ್ಥಾನೊಡು ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್ ಭಾಸೆ ತೆರಿದಿನ ದುಭಾಷಿಲು ಇತ್ತೆರ್. ಪೋರ್ಚುಗೀಸರೆದ್ ಬತ್ತಿನ ಓಲೆಲೆನ್ ತುಲುಕು ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್ ಪಂಡೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಪಿಯಾತ್ಲೋ ದೆಲ್ವಾವೆಲ್ಲೆ ಬೊಕ್ಕ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ನಡುಟ್ಟು ನಡತ್ತಿನ ಪಾತೆರಕತೆಕ್ ನರಸು ಪನ್ನಿನ ಬೆರೆಣೆ ಮದ್ಯವರ್ತಿ ಆದಿತ್ತ ಪಂಡ್ ಆಯೆನ ಪ್ರವಾಸಿ ಕಥನಡ್ ಬರೆತೆ.

1997 ತ್ತ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗೊಲುಡು (8,9) ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿ ಬೊಕ್ಕ ಉಳ್ಳಾಲ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ರಾಣಿ ಉತ್ಸವ ಸಮಿತಿಡ ಸೇರಿಗೆಡ್ ಉಳ್ಳಾಲೊಡು ನಡತಿನ ಅರ್ಧಪೂರ್ಣವಾಯಿನ 'ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಉತ್ಸವ' ತುಳುನಾಡ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ರಾಣಿನ ಬೀರೊದ ಕತೆನ್ ದೇಶ ಇಡೀಕ್ ತೆರಿಪಾಂಡ್. ಉಳ್ಳಾಲ ಬೊಕ್ಕ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಬಗೆಟ್ ನಾಡ್ ಸಂಶೋಧಕೆರ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪುಲೆಕ್ಕ, ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಕುಡ್ತ್ ಲಕ್ಕೊನುಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತಂಡ್. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸುವರ್ಣ ಮಹೋತ್ಸವನ್ ಆಚರಣೆ ಮಲ್ಪೊಂದಿಪ್ಪುನ ಈ ಪೂರ್ತುಡು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಪೂಣೆಪು ಬೊಕ್ಕ ಪೊಣ್ಣು - ಈ ರಡ್ಡ್ ನಿಲೆಕ್ಲೆಡ್ ಉಳ್ಳಾಲೊ ಒಂಜಿ ಶಕ್ತಿಕೇಂದ್ರವಾದ್ ಉಂತುನ ಸಾಧ್ಯತೆ ಬೊಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ನಿಚ್ಚಳವಾದುಂಡು.

ತುಳುನಾಡ ಇತಿಹಾಸೊಡು 'ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಪರಂಪರೆ'ನ್ ಗುರುತಿಸವುನವು, ಬೊಕ್ಕ ಆ ಪರಂಪರೆ ಪೊಣ್ಣಿನ ಧೈರ್ಯ, ಸ್ವಾಭಿಮಾನ, ಪೊರ್ಂಬೆಲ್ದ ಗುಣಕ್ಲೆನ ಮೊತ್ತ ಆದ್ ನಂಕ್ ಆದರ್ಶ ಆಪುಲೆಕ್ಕ ರೂಪಣೆ ಮಲ್ಪುನವು ಪ್ರಸ್ತುತ ಆವೊಡಾಯಿನ ಮಾಮಲ್ಲ ಕೆಲಸ.

ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಕತೆ - ಸಂಗತಿಲು ಸರಿಯಾದ್ ದಾಖಲಾತಿಜ. ತಿಕ್ಕದಿನ ಮೌಖಿಕ ದಾಖಲೆಲೆನ್ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದ್ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಲ್ಪುನ ಬೇಲೆ ನಡತ್ದಿಜಿ. ವಿದೇಶೀ ದಾಳಿನ್ ತನ್ನ ಪ್ರಜೆಕ್ಲೆಲೆನ ಬೆರಿಸಾಯೊಡೇ ಸಮರ್ಥವಾದ್ ಇದಿರ್ತದ್ ಪಿರಗಿಡತಿನ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ರಾಣಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ, ಪ್ರಜಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿನಕುಲು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ತೋಜಾದ್ಚೆರ್. ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಪುರರ್ಗ್ ತಿಕ್ಕೊಡಾಯಿನ ಮಣೆ ತಿಕ್ಕದ್ಜಿ. ಸಂಶೋಧನೆಲು ನಡತ್ದದ್ಜಿ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಉಚ್ಚಯೊಡು ತುಳುವೆರ್ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಮೂರ್ತಿನ್ ಕುಡ್ಲದ ಪುರಭವನ ಬೊಕ್ಕ ಬೆಂಗಳೂರುದ ಪುರಭವನೊದ ಕೈತಲ್ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ ಮಲ್ಪೊಡು ಪನ್ನಿ ಬೇಡಿಕೆನ್

ಸರಕಾರದ ಎದುರು ದೀದಿತ್ತೆರ್. ತುಳುವೆರೆ ಆಗ್ರಹೊಗು ಒಪ್ಪಿದ್ ಬೆಂಗಳೂರುಡು ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಒಂಜಿ ಪ್ರತಿಮೆ ಸ್ಥಾಪನೆ ಆತ್ಂಡ್. IGNCA ಸಂಸ್ಥೆ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ರಾಣಿನ ಮಿತ್ತ್ ಒಂಜಿ ದಾಖಲೀಕರಣದ ಕೆಲಸೊನುಲಾ ಮಲ್ತೊಂದುಂಡು.

ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಬಗೆಟ್ ಸಂಶೋಧನೆ ಕಾರ್ಯ ಮಲ್ತೆರೆಗ್ಂದೇ ಒಂಜಿ ನಿಧಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಲ್ತೊಡು ಪನ್ನಿ ಉದ್ದೇಶೊನುಲಾ ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿ ದೀವೊಂದುಂಡು. ಕುಡ್ಲದ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಲೆನ ಆಫೀಸ್‌ದ ಪಿದಯಿದ ವೃತ್ತೊಗು 'ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ವೃತ್ತ'ಂದ್ ಪುದರ್ ದೀವೊಡು ಪನ್ನಿ ಬೇಡಿಕೆನ್‌ಲಾ ಕುಡ್ಲದ ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆದ ಆಡಳಿತದ ಎದುರು ದೀತ್ಂಡ್. 'ಕನ್ನಡ ರಂಗಮಂದಿರ'ದ ನಿರ್ಮಾಣ ಆನಗ, ಅಯಿಕ್ಕ್ 'ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ರಂಗಮಂದಿರ'ಂದ್ ಪುದರ್ ದೀವೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ ಯೋಜನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್.

ಪೊಣ್ಣನ ಸೊರ, ಆಲ್ ಬೆಂದಿ ಬೇಲೆ, ಮಲ್ತಿ ಸಾಧನೆಲು ಅಲೆನ ಒಟ್ಟಿಗೇನೇ ಮಣ್ಣ್ ಸೇರ್‌ದ್ ಮಾಜಿದ್ ಪೋಪಿನವು ಪ್ರಪಂಚದ ಮಾತ ದೇಶೊಡುಲಾ ನಡತಿನ ಸಾಜ ಸತ್ಯ. ಅಬ್ಬಕ್ಕ ರಾಣಿನ ಬೀರದ ಕತೆ ಇತಿಹಾಸೊಡು ದೆಂಗ್‌ದ್ ಪೋಯೆರೆಲಾ ಉಂದೇ ಕಾರಣಂದ್ ಪನೊಲಿ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತಿಹಾಸೊಡು ಬೀರದ ರಾಣೆಯೆರ್‌ಂದ್ ದಾಖಲಾದಿಪ್ಪುನ ಕಿತ್ತೂರ ಚೆನ್ನಮ್ಮ, ಝಾನ್ಸಿರಾಣಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಬಾಯಿನಕ್ಲೆರ್‌ ಕೆಲವು ನೂದು ವರ್ಷ ಪಿರಾಕ್‌ಡೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಶಂಖ ಉರ್ತಿನ, ನಾಡ್‌ದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೊಗಾದ್ ಪೊರ್ಂಬುದು ಜೀವ ಕೊರಿನ ಉಳ್ಳಾಲದ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ರಾಣಿನ ಪುದರ್ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಇತಿಹಾಸೊಡು ಬಂಗಾರ್‌ದ ಅಕ್ಷರೊಡು ದಾಖಲಾವೊಡು ಪನ್ನಿನವು ತುಳು ವಿದ್ವಾಂಸರೆನ ಬೇಡಿಕೆ.

ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಆಳ್ವಿಕೆ ಮಲ್ತಿನಾಲ್ ಪನ್ನಿ ಒಂಜೇ ಕಾರಣೊಗಾದ್ ಉಳ್ಳಾಲದ ಅಬ್ಬಕ್ಕದೇವಿ ಬಜೀ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಇತಿಹಾಸ ಆದ್ ಒರೆಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಪೊಣ್ಣ ದೈರೊಗು ರೂಪಕ ಆದ್ ಮೆರೆಯೊಡು. ಪರದೇಶೀ ಆಕ್ರಮಣದ ವಿರುದ್ಧ ಸುರೂಟ್ಟು ಲಕ್ಶ್‌ದ್ ಉಂತಿನಾಲ್, ಅಕ್ಲೆ ದಗಲ್ ಬಾಜಿದ ಪಗರಿಗ್ ಪಗರ್‌ಡೇ ಸರಿಯಾಯಿನ ಉತ್ತರ ಕೊರ್ಮ ಗೆಂದಿನಾಲ್, ತನ್ನ ಜೋಕ್ಷೆಲೆಕ್ಕಂತಿನ ಪ್ರಜೆಕ್ಲೆನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೊಗು ಧಕ್ಕೆ ಬನ್ನಗ ತನ್ನ ಮಾತ ಶಕ್ತಿ-ಯುಕ್ತಿ ಬಳಕೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪರದೇಶಿಲೆನ ವಿರುದ್ಧ ಪೊರ್ಂಬುದು ಜೀವ ಬುಡಿನಾಲ್-ಪನ್ನಿ ಪುಗರ್ತೆನ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟೊಡು ಪಡವೊನೊಡು ಪನ್ನಿ ಆಸೆ ತುಳುವೆರೆಗ್.

ಒಟ್ಟಾರೆಯಾದ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ ಒರ್ತಿ ಅಪರೂಪದ ಬೀರೆದಿ, ಬಿಸ್‌ದಿ ಪೊಂಜೊವು. ದೈರ, ಸ್ವಾಭಿಮಾನ, ಬುದ್ಧಿವಂತಿಗಲೆಡ್ ಅಲೆನ ಸಮಕಾಲಿನ ಅರಸುನಕ್ಲೆನ್ ಮೀರಾಯಿನಾಲ್ ಪನ್ನಿನ ಸಂಗತಿ ಚರಿತ್ರೆಡ್ ತೆರಿಡ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಇತಿಹಾಸೊಗು ಸೇರ್‌ದ್ ಪೋಯಿನ 'ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಪರಂಪರೆ' ವರ್ತಮಾನೊಗು ಸಂದೊಡು, ವರ್ತಮಾನದ ಮೂಲಕ ದುಂಬುದ ಭವಿಷ್ಯೊಗು ಬೊಲ್ಪು ಆವೊಡು ಪನ್ನಿ ದಿಟ್ಟಿಡ್ - ಮಂಚಿ ಕಟ್ಟಿನ, ಕೋಟಿ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಜನೊಕ್ಲೆನ್ ಒಟ್ಟು ಮಲ್ತಿನ, ಹಿಂದೂ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸೈತ ಮಾತೆರೆನ್ ಪರದೇಸೊದಕ್ಲೆನ ವಿರುದ್ಧ ಒಂಜೇ ಶಕ್ತಿಯಾದ್ ದೆರ್ತ್ ಕಟ್ಟಿನ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ನಮ್ಮ ನಾಡ್‌ಗ್ ದೊಂದಿಯಾವೊಡು.

ತುಳು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಡಾ. ರಾಜಶ್ರೀ

ನರಮಾನ್ಯನ್ ಅಂಚನೇ ಅಯನ ಸ್ವಭಾವೋ, ವರ್ತನೆಲೆನ್ ತೆರಿಯೊನ್ನೆರೆ ಜಾನಪದ ಒಂಜಿ ಮಾಮಲ್ಲ ಸಾಧನೊ. ಜಾನಪದೊ ಅವು ಒರಿಯಗ್ ಸೇರ್ದಿನವತ್ತ್ ಅವು ಪತ್ತ್ ಜನೊಕ್ಕು ಸೇರ್ದಿನವು. ಒಂಜಿ ಇಡೀ ಸಮುದಾಯೊಗು ಸೇರ್ದಿನವು ಜಾನಪದ. ಕೇಂಡಿನೆನ್ ನೆಂಪುಡು ದೀವೊಂದು, ತೂಯಿನೆನ್ ಅಂಚನೇ ಮಲ್ಪೆರೆ ಅನುಕರಣೆ ಮಲ್ಪೊಂದು ಬತ್ತಿನ ಈ ಜ್ಞಾನ ಪರಂಪರೆ ಬಾಯಿಡ್ ಬಾಯಿಗ್, ಕೆಬಿಡ್ ಕೆಬಿಕ್ಕು, ನರಮಾನ್ಯಡ್ ನರಮಾನ್ಯಗ್, ಒಂಜಿ ತರೆಡ್ ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ತರೆಕ್, ಪೀಳಿಗಡ್ ಪೀಳಿಗ್ಗೆ ಮುಂದರಿಯೊಂದು ಬೈದೊಂಡ್ ಪನ್ನಿನವು ಮುಖ್ಯ ಅಂಶೊ.

ಬದಲಾವೊಂದಿಪ್ಪನ್ನೆ, ನಿರಂತರತೆ, ಪರಿವರ್ತನೆ ಜಾನಪದೊತ್ತ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣೊ. ನೆನ್ನೇ ತೆರಿನಕ್ "ಜಾನಪದ ಪಂಡ ಅವು ಜೀವಂತ ಪಳಿಯುಳಿಕೆ" ಪನ್ನೆರ್. ಒವು ಜೀವಂತವಾದಿಪ್ಪುಂಡೋ, ಅವು ಜನಪದ ಆಪುಂಡು, ಸೈತಿನವು ಪಳಿಯುಳಿಕೆ ಆಪುಂಡು. ಜಾನಪದೊ ಏಪೊಗುಲಾ ಸೈಪುನವತ್ತ್. ಅವು ದುಂಬುಲಾ ಇತ್ತೊಂಡ್, ಇತ್ತೆಲಾ ಉಂಡು, ಎಲ್ಲೆಲಾ ಇಪ್ಪುಂಡು. ಆಂಡ ಅವೆನ ರೂಪುಡು ಅವು ಬದಲಾವೊಂದೇ ಇಪ್ಪುಂಡು.

ದುಂಬಿತ್ತಿಲೆಕೆ ಇನಿ ಇಪ್ಪುಜಿ. ಇನಿತ್ತಲೆಕನೇ ಎಲ್ಲೆ ಉಪ್ಪುಜಿ. ಉದಾರ್ನೆಗ್ ನಮ ಕೋಲ, ನೇಮೋನೆ ದೆತೊಂಡ, ನಾಗನ ಪೂಜೆ ಮಲ್ಪಿನ ರೀತಿನೇ ತೊಂಡ ದುಂಬು ಇತ್ತಿಲೆಕನೇ ಅವ್ವೇ ರೀತಿಡ್ ಇನಿ ಇಚ್ಚಿ ಅಂಚಾರೇ ಜಾನಪದ ಪಂಡ ಅಯಿಟ್ಪ್, ನಿರಂತರವಾಯಿನ ಬದಲಾವಣೆ ಆಪೊಂದೇ ಇಪ್ಪುಂಡು ಅಂಚನೇ ಅವು ಜೀವಂತವಾಯಿನವೊಂದು ತೆರಿನಾಕ್ಲೆನ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊ. ಜಾನಪದ ಪಂಡ ಅವು ಪಿರಾಕ್‌ದವು, ದುಂಬುದವು ಮಾತ್ರ ಅತ್. ಹಳ್ಳಿಗ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿನವು ಮಾತ್ರ ಅತ್, ಇನಿಕ್ಕಲಾ ಜಾನಪದೊತ್ತ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪ್ರಕಾರೊಲು ಉಲ್ಲೊ, ಪುಟ್ಟೊಂದೇ ಉಲ್ಲೊ. ಪೇಂಟೆಗ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿನ ಜಾನಪದೊಲು ಉಂಡು. ಅಲೆನ್‌ಡಂಡೆಸ್ ಪನ್ನಿನ ವಿದ್ಯಾಂಸರೆ ಪ್ರಕಾರೊ "ಕನಿಷ್ಠೊ ಒಪ್ಪೇ ಒಂಜಿ ಸಮಾನ ಅಂಶ ಇಪ್ಪುನ ಸಮುದಾಯೊ ಅತ್ಂಡ ಜನೊಕ್ಲೆ ಕೂಟೊನು, ಗುಂಪುನು ಜನಪದರ್‌ಂದ್ ಪನೊಲಿ" ಪನ್ನರ್. ಇಂಚಿತ್ತಿ ಜನಪದರ್ದೆ ಬಗ್ಗೆ, ಒಂಜಿ ಗುಂಪುದ ಬಗ್ಗೆ ದ ತಿಳುವಳಿಕೆ, ಜ್ಞಾನನೇ ಜಾನಪದ. ಈ ಜಾನಪದ ಬಾಯಿ ಪಾತೆರ, ವಸ್ತುಲು ಅತ್ಂಡ ಕ್ರಿಯೆತ್ತ ಮೂಲಕ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತ ಆಪುಂಡು.

ಕರಾವಳಿದ ಭೂಭಾಗವಾಯಿನ ತುಳುನಾಡ್‌ಡಾಲಾ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಬಗೆತ್ತ ಮಸ್ತ್ ಜಾನಪದ ಪ್ರಕಾರೊಲು ಉಲ್ಲೊ. ತುಳು ಜಾನಪದೊತ್ತ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಭಾರೀ ಮಲ್ತವು. ಅಯಿಟ್ಪ್ ಬಾಯಿ ಪಾತೆರೊಡುಪ್ಪಿನ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪ್ರಕಾರೊಲು ಸೇರುಂಡು. ಇಲ್ಲಲ್ ನಮನಿತ್ಯ ಗಲಸುನ ಕರಕ್ಕೆಲ್, ಬೆನ್ನಿದ ಸಾಮಾನುಲು, ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಸುಬುಲೆನ ಪೂರ್ತುಡು ಬಳಕೆ ಮಲ್ಪಿನ ಸಾಮಾನುಲು ನರಮಾನ್ಯ ಬದ್ಡಾದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಆಚರಣೆಲು, ವರ್ಸೊಗುಲಾ ಆಚರಿಸುನ ಬಿಸು, ಆಟದ ಅಮಾಸೆ, ಪರ್ಬ, ಕಾವೇರಿ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ, ಅಷ್ಟಮಿ, ಚೌತಿ, ಇಂಚಿತ್ತಿ ಪರ್ಬೊಲು ಆಚರಣೆಲು, ಸಂಪ್ರದಾಯೊಲುಲಾ ಸೇರುಂಡು. ದೈವೊಲೆನ ಕೋಲ, ನೇಮೊಲು, ನಾಗನ ಆರಾಧನೆ, ಸಿರಿನ ಆರಾಧನೆ ಅಂಚನೇ ದುಡಿ ಕುಣಿತ, ಕಂಗಿಲು, ಸೋಣದ ಜೋಗಿ, ಆಟ ಕಳೆಂಜೆ, ಇಂಚಿತ್ತಿ ಮಸ್ತ್ ನಲಿಕ್ಕೆಲು ಸೇರುಂಡು. ಕುಟ್ಟಿದೊಣ್ಣೆ ಕಲ್ಲಾಟ, ಕಕ್ಕೆ-ಗಿಳಿ, ಬಿಲ್ಲಿಸ್, ಪಲ್ಲಿಪತ್ತ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಮಸ್ತ್ ನಮೂನೆದ ಗೊಬ್ಬುಲುಲಾ ಸೇರುಂಡು. ಇಂಚ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪ್ರಕಾರೊಲು ತುಳು ಜಾನಪದೊತ್ತ ಉಲಯಿ ಸೇರುಂಡು.

ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯೊಡು ಬಾಯಿ ಪಾತೆರೊಡುಪ್ಪಿನ ಪ್ರಕಾರೊಲೆನ್ ತೊಂಡ ತೆರಿನಾಕ್ಲೆ ಮೌಖಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯಂದ್ ಪನ್ನರ್ ಅಯಿಟ್ಪ್ ಗದ್ಯ ರೂಪೊ, ಪದ್ಯ ರೂಪೊಂದು ರಡ್ಡ್ ಪ್ರಕಾರೊಲು. ನೇಜಿಬೆಪ್ಪುನಗ, ಬಟ್ಟಿ ಮುಡೆನಗ, ಇಂಚ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಸಂದರ್ಬೊಡು ಪನ್ನಿನ ಪಾಡ್ಡನೊಲು ಅತ್ಂಡ ಸಂದಿನೇಜಿ ನಡ್ಡೆಗ ಪನ್ನಿನ ಕಬಿತೊಲು, ದಪ್ಪುನಗ ಪನ್ನಿನ ಉರಲ್, ಬೇತೆ ಬೇತೆ ನಲಿಕ್ಕೆದ ಪೂರ್ತುಡು ಪನ್ನಿನ ನಲಿಕ್ಕೆದ ಪದೊಕ್ಕುಲು, ತೊಟ್ಟಲ್ ಒಚ್ಚಿನಗ ಪನ್ನಿನ ಪದೊಕ್ಕುಲು - ಇಂಚಿತ್ತಿ ಪದ್ಯದ ರೂಪೊಲು ಸೇರುಂಡು. ಗದ್ಯ ರೂಪೊಡು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ರೀತಿದ ಕತೆಕ್ಕುಲು ; ಜಾಗೆ, ನರಮಾನಿ, ದೇವಸ್ಥಾನೊಗು ಸಂಬಂಧಿಸಾಯಿನ ಕತೆಕ್ಲ ಉಂದೆನ್ ಐತಿಹ್ಯಂದ್ ಪನ್ನ ; ನುಡಿಕ್ಕಲ್ಪುಲು, ಎದುರುಕತೆ, ಗಾಡಲು ಇಂಚಿತ್ತಿ ಪ್ರಕಾರೊಲು ಸೇರುಂಡು.

ಈ ಮಾತ ಪ್ರಕಾರೊಲೆಡ್ ತುಳುವೆರ್ದ ಆಲೆಚನೆ, ಗ್ರೆಯಿಕೆ, ಚಿಂತನೆಲು ತೋಜುಂಡು!

ಗದ್ಯ ರೂಪೊದ ಕೆತೆಕ್ಲನ್ ತೊಂಡ ಅಯಿಟ್ಪ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ನಮೂನೆದ ಮಸ್ತ್ ಕತೆಕ್ಕುಲು ಉಂಡು. ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಪನ್ನಿನ ನೀತಿದ ಕತೆಕ್ಕುಲು ಉಲ್ಲೊ. ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಎಚ್ಚಾದ್ ಮುರ್ಗೊಲೆನ

ಕತೆಗಳೇ ಎಚ್ಚಿಗೆ ಪನ್ನೆರ್. ಅವು ಬಾರೀ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ್ ಇಪ್ಪುಂಡು ಅಂಚೆನೇ ಜೋಳ್ಳೆಗ್ ಅವು ಕೊಸಿ ಆಪುಂಡು, ಅಯಿಟ್ತ್ ನೀತಿ ಇಪ್ಪುಂಡು ಪನ್ನಿ ಕಾರಣೋಗಾದ್ ಅಯಿನ್ ಪನ್ನೆರ್. ಅಂಚೆನೇ ಈ ಕತೆಗಳ್ ಆಯಾಯ ಜಾಗೊಡ್ ಎಚ್ಚ ಉಪ್ಪಿನ ಮುರ್ಗೊಲೇ ಎಚ್ಚಿಗೆ ಬರ್ಪುನೆ. ಒಂತೆ ಮಲ್ತ ಜೋಳ್ಳೆಗ್ ಅರಸುಮಗೆ, ಅರಸು ಮಗಲ್ ಕತೆ ಪನ್ನೆರ್. ಇಂಚ ತುಳುತ ಕತೆತ್ತ ಲೋಕೋನೇ ಭಾರೀ ವಿಸ್ಮಯದವು. ನಮ್ಮ ದಿನೋಲ ಪಾತೆರ್ಲೆಗ್ ಅಪಗಪಗ ಮಸ್ತ್ ಗಾದೆಲೆನ್ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ತುವ. ಗಾದೆಲು ಇಚ್ಚಾಂದಿ ದೇಸೊ ಆವಡ್ ಬಾಸಲಾವಡ್ ಇಪ್ಪುಂಡ್. ನರಮಾನ್ಯ ಸ್ವಭಾವೊನು, ಗುಣೊನು ಮಸ್ಕಿರಿ ಮಲ್ಪುನಗ, ಒರ್ಕೆಗ್ ಬುದ್ಧಿ ಪನ್ನಿಗ ರೂಪಕೊದ ರೀತಿಡ್ ನಮ ಅಪಗಪಗ ಎಲ್ಯ ಸಂಗತಿ ಅತ್ತಂಡ ಕತೆಲಾ ಇಪ್ಪುಂಡು. "ಎಂಕು ಪಣಂಬೂರುಗು ಪೋಯಿಲೆಕೊ" ಪಂಡ ಅಯಿತ್ತ ಪಿರಾವ್ ಒಂಜಿ ಕತೆ ಉಂಡು. ಅಯಿಟ್ತ್ ಬರ್ಪಿನ ವ್ಯಕ್ತಿನ ಸ್ವಭಾವೊದಲೆಕ ದಾಲಾ ಬೇಲೆ ಇಚ್ಚಾಂದೆ, ಕಾರಣೊ ತೆರಿಯಾಂದೆ ಪ್ರಯೋಜನದಾಂತಿನ ಬೇಲೆಗ್ ಈ ಗಾದೆ ಬಳಕೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಅತ್ತಂಡ "ಬೇಲೆ ಇಚ್ಚಾಂದಿ ಆಚಾರಿ ಬಾಲೆದ ಪೀಂಕಾನ್ ಕೆತ್ತದೆಗ್" ಪನ್ನಿ ಗಾದೆಲಾ ಪನ್ನೆರ್. ಕೆಲವು ಗಾದೆಲೆಡ್ ತುಳು ನಾಡ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿನ ಸಂಗತಿಲೆನ್ನಾ ಪನ್ನೆರ್ "ಅಮ್ಮೆ ಸೈತಿ ಬೊಕ್ಕ ಅಮ್ಮೆ ಇಲ್ಲಾಲ್ ಉಂತ್ಕೆರೆ ಬಲ್ಲಿ, ಬರ್ಸ ಬುಡಿ ಬೊಕ್ಕ ಮರತ್ತ ಅಡಿಟ್ ಉಂತ್ಕೆರೆ ಬಲ್ಲಿ" - ಪನ್ನಿ ಗಾದೆಡ್ ತುಳುನಾಡ್ ಅಪ್ಪೆ ಮೂಲ ಕಟ್, ಕಂಡನಿ ಸೈತಿ ಬೊಕ್ಕ ಕಂಡನಿ ಇಲ್ಲಾಲ್ ಪೊಣ್ಣಿನ ಬೊಕ್ಕ ಜೋಳ್ಳೆನ ಸ್ಥಿತಿಗಿತಿ, ಪೊಣ್ಣ ಬದ್, ಜೋಳ್ಳೆ ಪಾಡ್ನ್ ಈ ಗಾದೆ ಬಾರೀ ಪೊರ್ಲುಡೆ ವಿವರಪುಂಡು.

ಒಂಜಿ ರೀತಿಡ್ ಜಾಣ್ಮೆದ ಗೊಬ್ಬದಲೆಕನೇ ಇಪ್ಪುನ ನನೊಂಜಿ ಪ್ರಕಾರೊ ಒಗಟ್, ನೆನ್ ನೆಂಪುಕತೆ, ಮಂಡೆಕತೆ ಎದುರುಕತೆಂದಾಲಾ ಪನ್ನೆರ್. ಅಂಚೆನೇ ನೆಟ್ತ್ ನೆಂಪುಗು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ. ಸುತ್ತು ಮುತ್ತುದ ಪ್ರಕೃತಿದ ಮುರ್ಗೊ, ಪಕ್ಕ, ವಸ್ತ್ರಲೆನ ಗುಣೋಸ್ವಭಾವೊ, ವರ್ತನೆಲೆನ್ ಗಮನೊಡು ದೀವೊಂದೇ ಅವೆನ ಹೋಲಿಕೆಡ್ ಬೇತೆನೇ ಉತ್ತರೊನು ನಾಡ್ ಪತ್ತುನ ಬೇಲೆ ಮೂಲುಂಡು. ಆ ಮೂಲಕೊ ತುಳುನಾಡ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಅಂಶೊಲೆನ್ನಾ ತೆರಿಪ್ಪಾವುನ ಬೇಲೆನ್ ಮೂಲು ಜನೊಕ್ಕುಲು ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ಉದಾರ್ಮೆಗ್ "ತಿರ್ತ ಕಂಡೊಡು ನೀರಿತ್ತಂಡ ಮಿತ್ತ ಕಂಡೊಡು ಬುಳೆಬುರುಂಡು" (ಚಿಮಿಣಿ ದೀಪ)

ಇಂಚ ಎದುರು ಕತೆಟ್ ರೂಪಕೊದ ರೀತಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗ್ ತರ್ಕೊ, ಬುದ್ಧಿ ಜಾಣ್ಮೆದ ಮೂಲಕೊ ಉತ್ತರ ನಾಡೊಡಾಪುಂಡು.

ತುಳು ನಾಡ್ ಗ್ ಮದ್ದೆ-ಮಿಸ್ಸಿ, ಬಯಕೆ, ಹಿರಿಯರೆಗ್ ಬಲಸ್ಸಿನಗ, ಭೂತೊಲೆಗ್ ಅರಿಕೆ ಮಲ್ಪುನಗ್ ಪನ್ನಿನ ನುಡಿಕ್ಟ್ಲು, ದೈವ ದೇವರೆನ ಸ್ಥಳಕ್ಕೊ, ಉದಿಪನೊಗು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಲೆಕ, ನರಮಾನ್ಯನ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಲೆಕ ಕತೆತ್ತ ರೂಪೊದಿಪ್ಪುನ ಐತಿಹ್ಯೊಲು ಉಂದು ಮಾತ ತುಳು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಗದ್ಯ ಪ್ರಕಾರೊಡು ಸೇರುಂಡು.

ಆಂಡ ಪಾಡ್ತಿನ ಬೇತೆನೇ ಆಯಿನ ಪದ್ಯ ಪ್ರಕಾರೊದ ಜಗತ್ತ್. ನಂಕ್ ಮಾತೆರ್ಗ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿಪ್ಪಿಲೆಕ ಪಾಡ್ತಿನ ಅತ್ತಂಡ ಸಂಧಿ ಪನ್ನಿ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಕಾರೊ ತುಳು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಒಂಜಿ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಕಾರ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತೆ, ಅವೊಂಜಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ರೂಪೊ. ನೆನ್ನ ತುಳುನಾಡ್

ಪುರಾಣೋಲು, ಮಹಾಕಾವ್ಯೋಲುಂದುಲಾ ತೆರಿನಾಕ್ಕು ಪನ್ನೆರ್. ತುಳು ನಾಡ್‌ಡ್ ಬೋಡಾಯಿನಾತ್ ಪಾಡ್ಡನೋಲು ತಿಕ್ಕುಂಡು.

ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಬೂತೊಲೆಗ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿಲೆಕೆ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ನಮೂನೆದ ಪಾಡ್ಡನೋಲು ಉಲ್ಲೊ. ಒಂಚೇ ಭೂತೊಗು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿಲೆಕೆ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ನಮೂನೆದ ಪಾಡ್ಡನೋಲು ಉಲ್ಲೊ. ಒಂಚೇ ಭೂತೊಗು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿಲೆಕೊ ಒಂಚೊಂಜಿ ಕಡೆ ಬೇತೆನೇ ಇಪ್ಪುನ ಪಾಡ್ಡನೋಲು ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಪಂಜುರ್ಲಿಗ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿಲೆಕೊ ಕುಪ್ಪೆ ಪಂಜುರ್ಲಿ, ವರ್ನಾರ ಪಂಜುರ್ಲಿ, ಅಣ್ಣಪ್ಪ ಪಂಜುರ್ಲಿ, ಕುಪ್ಪೆಟ್ಟಿ ಪಂಜುರ್ಲಿ - ಇಂಚೆ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪಾಡ್ಡನೋಲು ಉಂಡು. ಈ ಪಾಡ್ಡನೋಲು ಭೂತೋಲು ಉದ್ಯ ಬಂದಿನ, ಆಯಿನ ಪ್ರಸರಗೊ, ಕಾರ್ಣಿಕೊದ ಕತೆನ್ ಪನ್ಪುಂಡು. ಪುರಾಣದ ಕೃಷ್ಣ, ಬಲೀಂದ್ರೆ, ಸೂರ್ಯ, ಸೀತೆ, ಗಣಪತಿ - ಇಂಚಿತ್ತಿ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪಾತ್ರೋಲೆಗ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿಲೆಕಲಾ ಪಾಡ್ಡನೋಲು ಉಂಡು.

ಸಾಮಾನ್ಯ ರೀತಿಡ್ ಪುಟ್ಟ್‌ಡ್, ಸ್ವಾಭಿಮಾನೊಡು ಬದ್ದೆರೆ ಪುಣೆಯಿನ, ಅನ್ಯಾಯೊಗು ಎದುರುಂತುಡು ಸಾಮಾನ್ಯ ನರಮಾನ್ಯಡ್ ಭಿನ್ನವಾದ್, ವಿಶೇಷ ಸಾಧನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬತ್ತಿನಕುಲು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಾರಣೊಡು ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾದ್ ಸೈತ್‌ದ್, ಸೈತಿ ಬೊಕ್ಕ ದೈವೊಲಾದ್ ಮಹತ್ತ್‌ನ್ ಪಡೆದಿತ್ತರ್. ಸಾಮಾನ್ಯ ನರಮಾನ್ಯಗ್ ಮೀರಿನ ಅಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಪಡೆಯಿನ ಸಿರಿ.

ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರ, ಕಲ್ಲುಡ ಕಲ್ಲುಟಿ, ಮುದ್ದಕಳಲ - ಇಂಚಿತ್ತಿ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಅತಿಮಾನುಷ ದೈವೋಲೆಗ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿನ ಆಲೌಕಿಕ ಕತೆ ಇಪ್ಪಿನ ಪಾಡ್ಡನೋಲುಲಾ ಉಂಡು. ಲೌಕಿಕದ ಕತೆಕ್ಕುಲು ಇಪ್ಪಿನ ಜೀವು ಕೇದಗಿ, ಪರತಿ ಮಂಗಳೆ, ಬಾಲೆಕಿ ನ್ಯಾಮು, ವಜ್ರಂದಕುಮಾರ್ - ಇಂಚಿತ್ತಿ ಪಾಡ್ಡನೋಲುಲಾ ಉಂಡು. ತುಳು ನಾಡ್ ಪುರಾಣೋಲೊಂದೇ ಪುದರ್ ಪಡೆತ್ತಿನ ಪಾಡ್ಡನೋಲೆನ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಭಾರೀ ಮಲ್ತವು. ಅವು ಬಾಯಿ ಪಾತೆರೊಡುಪ್ಪಿನ ತುಳು ನಾಡ್ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಲೋಕೊದ ವಿವರೋಲು ಇಪ್ಪಿನ ಮಾಮಲ್ಲ ನಿಧಿ.

ಇಂಚಿತ್ತಿ ಪಾಡ್ಡನೋಲೆನ ಅಧ್ಯಯನೊನು ನಮ್ಮ ದೇಶೊದ ಅಂಚನೇ ಪಿದಯಿ ಊರುದಲಾ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ವಿಧ್ಯಾಂಸೆರ್ಕ್ಕುಕುಲು ಅಧ್ಯಯನೊ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಬೋಡಾಯಿನಾತ್ ಬಂಬಲಾದಿಪ್ಪುನ ಪಾಡ್ಡನೋಲೆಡ್ ನರಮಾನ್ಯ ಬದ್ಡಾದ ಕಲಾತ್ಮಕವಾಯಿನ ಮಾತೆ ಅಂತೆಲೆನ ವಿವರೋಲುಲಾ ಉಲ್ಲೊ. ನೆಟ್ ಬವು ಉಂಡು ಒವು ಇಜ್ಜಿಂದ್ ಪನಿಯೆರಾಪ್ಪಜಿ. ಈ ಪಾಡ್ಡನೋಲು ತುಳುನಾಡ್ ಐತಿಹಾಸಿಕ ದಾಖಲೆಲೆನ್ ಕೊರ್ಪಿ ನಿಟ್‌ಡ್ ಭಾರೀ ಮುಖ್ಯ ಆಕರೊಲಾ ಅಂದ್.

ಘಟ್ಟದ ಮಿತ್ತ್‌ಡ್ ತೂನಗ ತುಳುನಾಡ್ ಎಂಚ ತೋಜುಂಡೊಂದು ಪನ್ನಿ. ತುಳುನಾಡ್ ಪೊರ್ಲೈಸಿರಿತ್ತ ವರ್ಣನೆ ಪಾಡ್ಡನೊಡು ಇಂಚೆ ಬರ್ಪುಂಡು.

ಸತ್ತಿಗೆದಾತ್ ಮಲ್ಲೆ

ಅರಿವಾಣೊದಾತ್ ಉರುಂಟು

ಪಣವುದಾತ್ ಪೊರ್ರು

ತಿರ್ತ್ ತುಳುವ ರಾಜ್ಯತೂನಗ

ಬಾರೀ ಪೋರ್ಲು ತೋಜುಂಡು - ತುಳುವೆರ್ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಜಗತ್ತ್‌ಡ್ ಸತ್ತಿಗೆ, ಅರಿವಾಣೊ,

ಪೂರ್ವಗು ಅಯಿನನೇ ಆಯಿನ ಮಹತ್ವ ಉಂಟು. ಅವನ ಪೂರ್ವಗು ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ಹೋಲಿಕೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪನ್ನಿನ ನಮ್ಮ ತುಳುವೆರ್ ಸೃಷ್ಟಿಕೃತ್, ನೇಯ್ಗೆ ಅದ್ಭುತವಾಯಿನವು.

ಜಗತ್‌ದ ಸೃಷ್ಟಿದ ಬಗ್ಗೆ ಭಾರೀ ಸೋಕುದ ಅದ್ಭುತ ಆಲೋಚನೆಲು ಪಾಡ್ಡನೊಡು ಪೂರ್ವಗು ನಿರೂಪಣೆ ಆತ್‌ಂಡ್ ಪಂಜುರ್ಲಿ ಪಾಡ್ಡನೊಡು ಅಂಚನೇ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನಾಯಕೆರ್ ಪಾಡ್ಡನೊಲೆಡ್ ಈ ಇವರೊಲು ಬರ್ಪುಂಡು.

ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರೇ ಪಾಡ್ಡನೊದ "ರೇಂಜವ ಪಕ್ಕಲೆನ ಸಂದಿ"ಡ ಪಕ್ಕಲೆನ ತೆತ್ತಿಡ್ ಇಡೀ ಲೋಕಸೃಷ್ಟಿಯಾಯಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕತೆ ಉಂಡು. ತೆತ್ತಿ ಪುಡಾದ್ ಆಮೆತ್ತ ಓಡು ರಟ್ತ್‌ದ್ ಬಾನೊದ ಸೃಷ್ಟಿ ಆಪಿನ ಅಮಕ್ತ ಬೀನೊಡ್ ನೆಲತ್ತ ಸೃಷ್ಟಿ ಉದಿಪನ ಆಪಿನ, ಅಂಚನೇ ಆ ಭೂಮಿಡ್ ಸಕಲ ಜೀವರಾಶಿಯ ಪಕ್ಕಲು, ಪಚ್ಚೆಪಜಿರ್ ವಿದ್ಯೆ ಬೆಂದಿನ ವರ್ಣನೆ ಉಂಡು. ಇಂಚ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಯಿನ ಭೂಭಾಗೊದ ವಿವರೊಲೆನ್ ತೂಂಡ ಉಂಡು ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಸೃಷ್ಟಿದ ಕತೆನೋ ಪನ್ನಿಲೆಕ ಉಂಡು. ಪರಶುರಾಮ ಸೃಷ್ಟಿಡ್ ಬೇತೆನೇ ಆಯಿನ ಸೃಷ್ಟಿದ ಕತೆ ಮೂಲು ತೋಜುಂಡು. ಪಂಜುರ್ಲಿ ಪಾಡ್ಡನೊಡು ಕುಂಕುಮ ಪನಿದಾರ್ ಬರ್ಸ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಲೋಕನೇ ಮುರ್ಕ್‌ಡ್ ಬರಪೂರಾ ನಾಶ ಆಂಡಲಾ ಕುಡ ಮರಾ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಪಿನ ಕಲ್ಪನೆ ಪಾಡ್ಡನೊಡು ಉಂಡು. ಇಂಚ ಪಿರ ಸೃಷ್ಟಿ ಆನಗ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ನಮ್ಮ ಆಚರಣೆಲೆಡ್ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬದ್ಕಡ್ ಎಡ್ಡೆಂದ್ ಎನ್ನುನ ಮಾತ ಪಚ್ಚೆ ಪಜಿರ್, ಕೈಕಂಜಿ, ಮುರ್ಗೊಲು ಉದ್ಯ ಬೆನ್ನ ಪಂಡ ಅತಿಕಾರ ಬುಳಿ, ತುಂಬೆ, ಕದಿಕೆಪಂತಿ, ಕಬುಲ್ತಿ ಪೆತ್ತ ಇಂಚ ಮಾತ ಸೃಷ್ಟಿ ಆಪುಂಡು. ತುಳುವೆರೆಡ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಾಶೊದ ಕಲ್ಪನೆ ಇಚ್ಚೆ. ಬರ ಪೂರಾ ಅಳಿಂಡಲಾ ಪಿರ ಸೃಷ್ಟಿ ಆಪಿನ ತೆಗುಲುನ ಕಲ್ಪನೆ ಮೂಲು ಮುಖ್ಯ ಆಪುಂಡು.

ನರಮಾನ್ಯ ಬದ್ಕಡ್ ಪುಟ್ಟನೆಡ್ ಸೈಪಿಮಟ್ಟದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಆಚರಣೆಲು ಪಾಡ್ಡನೊಡು ಭಾರೀ ಪೂರ್ವಗು ವರ್ಣನೆ ಆತ್‌ಂಡ್ ಅವು ಬಾಲೆ ಪುಟ್ಟಬೊಕ್ಕದ ಅಮೆತ್ತ ಆಚರಣೆಲು, ಪ್ರದರ್ ದೀಪಿನ ಕೈರೊದ ಇಂಚ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಆಚರಣೆಲೆನ ವಿವರೊ ಆದಿಪ್ಪ, ಮದಿಮ್ಮಾಲಾನಗದ ವಿವರೊ, ಮದ್ದೆ, ಬಯಕೆ, ಸೈನಗ ಅಂಚನೇ, ಸೈತಿ ಬೊಕ್ಕದ ಆಚರಣೆಲು - ಇಂಚ ಮಾತ ವಿವರೊಲು ಪಾಡ್ಡನೊಡು ಭಾರೀ ಪೂರ್ವಗು ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ಕಟ್ಟಿಲೆಕ್ಕಂತಿ ವಿವರೊ ತಿಕ್ಕುಂಡು.

ಒಟ್ಟಾರೆಯಾದ್ ತೂಂಡ, ಪಾಡ್ಡನೊಲೆಡ್ ತುಳುನಾಡ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಜಾತಿ ವರ್ಣೊಲೆನ ಬಗ್ಗೆ ಅಕ್ಕಿನ ಕುಲಜಲೊದ ಬೇಲೆಲು, ಬೆನ್ನಿದ ಬೇಲೆದ ಬಗ್ಗೆ, ಮುಲ್ತ ಕುಟುಮ್ಮ ವ್ಯವಸ್ಥೆದ ಬಗ್ಗೆ, ಬಂಧುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಪೊಂಜೆನಕ್ಕಿನ ಸಿತಿಗತಿ, ಬೋಂಟಿದ ಪಿರಾವುಡ್ ರಾಜಕಾರಣೊ, , ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆದ ಅಸಮಾನತೆ, ಕಟ್ಟ ಕಟ್ಟಲೆಲು, ಎಣ್ಣೆದ ಮಸಲತ್ತಿಗದ ಮೀಪಾಟಿಕೆ, ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಆಚರಣೆಲು, ಪರ್ಬೊಲು - ಇಂಚ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಇವರೊಲೆನ ಬಂಬಲ್ ಮಾಹಿತಿಯೇ ನಂಕ್ ಪಾಡ್ಡನೊಡು ತಿಕ್ಕುಂಡು. ನೆಚ್ಚ್ ತುಳುವೆರೆ ಆಲಚನೆ, ಚಿಂತೆಗದ ಮಾಮುಲ್ ಭಂಡಾರೋನೆ ಉಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಪಾಡ್ಡನೊಲು ಕೇವಲ ಪರತ್ತ್‌ನ್ ಪಿರಾಕ್‌ದೆನ್ ಮಾತ್ರ ಬಯಸಾವುನತ್ತ್ ಬದಲಾದ್ ಪಿರಾಕ್‌ದ ಬೊಕ್ಕ ಇತ್ತೆದ ಚಲನಶೀಲ ಸಂಬಂಧೊನುಲಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಾವುಂಡು. ಇನಿ ಪಾಡ್ಡನೊಲೆನ ಮಹತ್ವ ಬರಿದಿನಿ ಅವೆನ ಆಚರಣೆದ ಸಂದರ್ಬೊಕ್ಕಾದ್ ಅತ್ತ್ ಅವೆಡ್ ತಿಕ್ಕುನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಇತಿಹಾಸ ಬೊಕ್ಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಧ್ವನಿಡ್ ಪನ್ನಿ ತೆರಿನಾಕ್ಕೆ ಪಾತೆರೊಡುಲಾ ನಿಜವಾದ್‌ಲಾ ತಿರ್ಪ್ಪ ಉಂಡು.

ತುಳು ಜಾನಪದೋತ್ತ ಪದ್ಯೋದ ಪ್ರಕಾರೋಡು ಮುಖ್ಯ ಆಪಿನ ನನೊಂಜಿ ಪ್ರಕಾರೋ ನೇಜಿ ನಡ್ಕಗ ಪನ್ನಿನ ರಚನೆಯಿನ "ಕಬಿತ". ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ತಾರೆ, ಬಾರೆ, ಕಂಗ್, ಕಾಯಿಕಜಿಪ್ಪುದ ಕೃಷಿ ಮಲ್ತೆರೊಂಡಲಾ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ್ ಅಕ್ಲೆನ ಮುಖ್ಯ ಕಸ್‌ಬು ಬೆನ್ನಿ. ಈ ಬೆನ್ನಿದ ಬೇಲೆದ ಪೊರ್ತುಡು ನಟ್ಟಿದ ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪುನಕ್ಲು ಎಚ್ಚಾದ್ ಪೊಂಜೆನಕ್ಲೇ ಸೃಷ್ಟಿ ಉಂಡು ಮಲ್ತದಿನವು. ಕಬಿತ ಪನ್ನಿನಾಲ್ ಕಬಿತದ ಒಂಜಿ ಸಾಲ್‌ನ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಅಯಿನ್ ಮುಂದರಿತೊಂದು ಪೋಯಿಲೆಕನೇ ಬಾಕಿದಕುಲು ಅಯಿತ್ತ್ ಸುರೂತ ಸಾಲ್‌ನೇ ಕುಡಕುಡ ಪನ್ನೆರ್. ಪೊಂಜೆನಕ್ಲೇ ಪನ್ನಿ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಕಬಿತೊಲೆಗ ವಸ್ತುಲೆನ್ ತೊಂಡ ಅಯಿಟ್ತ್ ಬೆನ್ನಿದ ಬೇಲೆದ ಎವರೊ, ಹಳ್ಳಿದ ಪೊಣ್ಣನ ಪೊರ್ಲು ಪೊಲಿಕೆದ ವಿವರೊ, ಸೋಕುದ ಒಂಜಿ ಬೋರಿದ ಪೊರ್ಲುದ ವಿವರೊ, ಇಲ್ಲಾಲ್ ನಿತ್ಯಗಲಸುನ ಕರಕ್ಕೆಲ್-ಕಾಯಿಕಜಿಪ್ಪು - ಮರ-ಪೂತ ಪುದಾರ್‌ಲು, ಚನಿಲ್-ಮರಿ, ಕೊಕ್ಕರೆ-ಪಿಲಿತ್ತ ವರ್ಣನೆದ ವಿವರೊ ಪಿರಾಕ್‌ದ ಪದ್ದಯಿ ಬಂಗಾರ್, ದುತ್ತತೊದ ಪುದಾರ್ ಇಂಚ ಮಾತ ವಿವರೊಲು ಇಪ್ಪುಂಡು.

ಕಬಿತೊಲೆನ್ ಮೇಲ್‌ಡ್ ಮೇಲ್‌ಗ್ ತೂನಗ ಅವು ಕೇವಲೊ ಬಚ್ಚೆಲ್ ಅರಪ್ಪಾವುನ, ಮನಸ್ಸಗ್ ಉಲ್ಲಾಸ ಕೊರ್ಪುನ, ಕೆಲಸ ಬೇಗ ಬೇಗ ಮಲ್ಪೆರೆ ಅನುಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ಪಿನ ರಚನೆಯೊಂದು ತೋಜುಂಡು. ಆಂಡ ಅವು ಆತೇ ಅತ್. ಅವು ಬೆನ್ನಿದ ಬೇಲೆಗ್ ಬೆನ್ನಿದ ಆಚರಣೆಗ್ ಬೆನ್ನಿದ ಆಶಯೊಗು ಪೂರಕವಾದಿಪ್ಪುನ ರಚನೆಯು. ಅಂಚನೇ ಪೊಂಜೆನಕುಲೇ ಮುಡೆದ್ ಪನ್ನಿನ ಈ ಪದ್ಯೋಲೆನ ವಿವರೊಲೆನ್ ತೊಂಡ ಅವು ಬೆನ್ನಿ ವರ್ಗೊದ ಪೊಂಜೆನಕ್ಲೆನ ಆಸೆ, ಬಯಕೆ, ಉಡಲ್ ಬೇಗೆ, ದಿನ ಬಡ್ಕೆಡ್ ಆಲ್ ಎದ್ರಸಾಯಿನ ಕಷ್ಟ-ನಷ್ಟೊ, ಬೇಜಾರ್, ತನ್ನ ಇಷ್ಟೊ-ನೆನ್ನ ಮಾತ ಈ ರಚನೆಲೆಡ್ ಕೋತ್‌ದ್‌ನ ತೋಜುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಈ ಗೀತೊಲು ಪೊಣ್ಣ ದುಡಿಮೆದ ಬೇಗೆ ಬೇಜಾರ್‌ಗೆ ಕಸಮ್ಮ ಮಲ್ಪುನ ಮಾತ್ರ ಅತ್ ಅವು ಅಲೆನ ಅನುಭವೊ ಬೊಕ್ಕ ಕನತ್ತ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಡ ಸಾಧ್ಯತೆಲಾ ಅಂದ್. ಬೇಲೆ ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪುನಗನೇ ಪನ್ನಿನ ಈ ಕಬಿತೊಲೆನ್ ತೊಂಡ ನೆಟ್ಟ್ ಓ ಬೇಲೇ, ಈ ಜೋ ಮಂಜೊಟ್ಟಿಗೋಣಾ, ರಾವೋರಾವು ಕೊರುಂಗೋ, ಕಾವಂದೇನ್ ದಾನ್‌ಬೆ, ದೂಜಿ ಕೆಮ್ಮೆರಾ, ಬೇಲಿ ಬೇಲ್ಕಪ್ಪಾ, ಜಗ್ಗಯಾನೊರ್‌ಯಾ, ಗೋವಿಂದ ಬದನೆ - ಇಂಚ ಮಸ್ತ್ ಕಬಿತೊಲೆನ್ ನೇಜಿ ನಡ್ಕಗ ರಾಗವಾದ್ ಒಂಜೇ ಸ್ವರೊಟ್ಟಿ ಕಬಿತ ಪಂಡೊಂದು ಬೆರಿಯೆ ಕಿನ್ನಿಲು ಪೋಯಿಲೆಕ ಕಲೆಂಬಿಗ್ ರುಪಾಯಿ ಪಾಡಿಲೆಕ, ಕದಿಕೆಗೆ ಬಾರ್ ಪಾಡ ಸವುದದಲೆಕೊ ಒಂಜೇಲೆಕ, ರಾಗೊಡು ಕಬಿತ ಪಂಡೊಂದು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬೇಲೆ ಕಬಿತೊಡು ತೋಜುಂಡು. ಅಂಚನೇ ನಡಿ ನಟ್ಟಿ ಒಂಟಿದ ಪುಂಡೆಲ್ಲಲೆಕೊ, ಬಂಗಬಾರೆ-ಸಿಂಗಬಾರೆ ಸಿರಿ ಒಯ್ಯೆದ್ ಕೈಲ್ ಪಾಡಿಲೆಕೊ ಬಾರ್‌ದ ಕುರಾಲ್ ಗಿಡಿಪ್ಪ ಬಂಬಲಾದ್ ಬರಡ್ ಪನ್ನಿ ಸಮೃದ್ಧಿದ ಆಶಯೊಲಾ ತೋಜುಂಡು.

ಇಲ್ಲಾಲ್ ಪೊಣ್ಣ ನಿತ್ಯ ಮಲಿನ ಜೋಕ್ಲೆನ, ಕಂಡನಿ, ಮಾಮಿ-ಸಮ್ಮಲೆನ ಕೈಕಂಜಿಲೆನ ಬೇಲೆ ಮಲ್ತೆದ್ ನೇಜಿನಡ್ಕರೆ ಬರ್ಪಿನ ಪೊಣ್ಣನ ಕೆಲಸದ ವಿವರೊಲುಲಾ ಕಬಿತೊಡು ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಇಲ್ಲಾಲ್ ಮಲ್ಪುನ ಕೆಲಸೊಲುಲಾ ಮುಖ್ಯಂದ್ ಪಂಡೊಂದೇ ಕುಟುಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ್ ಪೊಣ್ಣನ ಜವಬ್ದಾರಿ ಬೊಕ್ಕ ಕೆಲಸೊದ ರಡ್ಡ್ ಮುಖ್ಯ ಸಂಗತಿನ ತರಿಪ್ಪಾಬಲ್. ಕೆಲವು ಕಬಿತೊಲೆಡ್ ಕಳಿಗಂಗಸರೊ ಪರ್ದ್ ಇಡೀ ಕುಟುಮ್ಮ ಅಂಚನೇ ಜೋಕ್ಲೆನ ಕಷ್ಟೊಗು ಪಾಡುನ ಅಂಜನಕ್ಲೆನ ನಡಕದ ರೀತಿನ ಪಂಡೊಂದೇ ಅಕ್ಲೆನ ಬೇಜವಬ್ದಾರಿನ್ ಲೇವಡಿ ಮಲ್ಪುವಲ್ ಆ ಮೂಲಕನೊ ತನ್ನ ಬೇನೆ ಬೇಜಾರ್‌ನ್, ಕೋಪೊನು ಪದ್ಯದ ಮೂಲಕ ಕೋಪುವಲ್.

ಪದ್ಧೆಯ ಬಂಗಾರ್ ಪದರ್ ಇಪ್ಪಿನ ಮಸ್ತ್ ಕಬಿತೊಲು ಉಂಡು. ಪದ್ಧೆಯ ಬಂಗಾರ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬೆನ್ನಿ ಪೊಣ್ಣನವತ್ತೆ. ಬಂಜಿದ ಬಡವುಗು ಬೆನ್ನಿನ ಈ ಪೊಣ್ಣ ಕಬಿತೊಲೆಡ್ ತಾಗ್ ದೀನ ತನಡ ಇಪ್ಪುಗೆ ಬಂಗಾರ್ ಪಟ್ಟಿನೇ ಕೊರ್ಪಲ್. ಆ ಮೂಲಕೊ ಅಲೆನ ಆಸೆ, ಆಲ್ ಬಯಕುನೆನ್ ಕಬಿತದ ಮೂಲಕ ಕೋಪುವಲ್. ಇಂಚ ಕಬಿತೊಲೆಡ್ ಪೊಣ್ಣ ಕುಟುಮೊಗ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿನ ವಿವರಲೊಲು ಉಂಡು. ಆಲೆನ ಆಸೆ-ಕನ-ಬಯಕೆ ಉಂಡು, ಬೇನೆ - ಬೇಜಾರ್ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಉಂಡು. ಕಬಿತೊದ ಮೂಲಕ ಆಲೆನ ಕೋಪೊನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತ ಮಲ್ಪುವಲ್ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾದ್ ಈ ಪದ್ಧೊಲೆಡ್ ಬೆನ್ನಿ ಪೊಣ್ಣನ ಉಡಲ್ಪ ಸ್ವರ ಉಂಡು.

ಆಟಿಕೆಲೆಂಜಿ, ಕರಂಗೋಲು, ದುಡಿಕುಣಿತ, ಚೆನ್ನುಕುಣಿತ, ಇಂಚಿತ್ತಿ ಮಸ್ತ್ ನಲಿಕೆಲೆನೇ ತೊಂಡ ಆಪಗ ಪನ್ನಿನ ಪದ್ಧೊಲುಲಾ ಮಿತ್ ಮಿತ್ತ್ಡ್ ತೊನಗ ಅವು ರಂಜನೆದ ಪದ್ಧೊಲೊಂದು ತೋಜಿಂಡಲಾ ಅಯಿಟ್ ಮಸ್ತ್ ಅರ್ಥದ ಪದಕುಲು ಉಂಡು. ಆಟಿಕೆಲೆಂಜಿ ನಲಿಕೆಡ್ ಊರುಗು ನರಮಾನ್ಯಗ್, ಕೈಕಂಬೆಲೆಗ್, ಬುಳೆಗ್ ಬತ್ತಿ ಮಾರಿನ್ ಗಿಡಪ್ಪುನ ವಿವರೊ ಉಂಡು. ಸೃಷ್ಟಿ ನಿಯಮದ ಫಲೋತ್ಪತ್ತಿ, ಫಲವಂತಿಕೆನ್ ರಕ್ಷಣೆ ಮಲ್ಪಿನ ಪೋಷಣೆ ಮಲ್ಪಿನ ಅಂಶ ಉಂಡು. ಕರಂಗೋಲು ನಲಿಕೆಡ್ ಸಮೃದ್ಧಿ ದಿಂಜಾವುನ ಆಶಯ ಉಂಡು. ಚೆನ್ನು ನಲಿಕೆಡ್ ಬಡಪತ್ತದ ವಿವರೊ ಉಂಡು, ಬೆನ್ನಿದ ಸಂಭ್ರಮೊ ಉಂಡು. ಇಂಚ ಜನೊಕ್ಲೆನ್ ಭಾವನೆಲೆನ್ ತೋಜಾವುನ, ಅಯಿಕ್ ಒಂಜಿ ರೂಪು ಕೊರ್ಪಿನ ನಲಿಕೆಲೆಡ್ ಅಕ್ಲೆನ ಆಲೋಚನೆ, ಚಿಂತನೆ ಉಂಡು.

ಇಂಚ ಒಟ್ಟು ತುಳು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪ್ರಕಾರೊಲೆನ್ ತೊಂಡ ಅಯಿಟ್, ತುಳುವೆರ್ಡ್ ಅನುಭವ ಉಂಡು, ಅಕ್ಲೆನ ಆಲೋಚನೆ ಉಂಡು. ಬಾಯಿಪಾತೆರೊಡುಪ್ಪಿನ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಸಾಹಿತ್ಯೊ ತುಳುನಾಡ್ ಒಂಜಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಜಗತ್ತ್ನೇ ನಂಕ್ ಕಟ್ಟಾದ್ ಕೊರ್ಪುಂಡು.

ಬಾ. ನಂದಲಕ

ಸಿರಿಪಾಡ್ವನೊದ ಕರ್ಗಿ ಶೆಡ್ಡಿ

ಡಾ. ಅಶೋಕ್ ಆಳ್ವ

ಮೌಖಿಕ ವಾಚ್ಛಯೊ ಜಗತ್ತ್‌ದ ಸಾಹಿತ್ಯೊಲೆಡ್ ಬಾರೀ ಪ್ರಮುಖವಾಯಿನವು. ವೇದೊ, ಉಪನಿಷತ್‌ದಂಚಿತ್ತಿ ಇನಿತ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಭಾಗೊಡು ಗುರುತಿಸಾವುನ ಸಾಹಿತ್ಯೊಲು ಒಂಜಿ ಕಾಲೊಡು ಮೌಖಿಕ ಪರಂಪರೆಡೇ ಇತ್ತಿನವು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಡ್ ಬರವಣಿಗೆದ ರೂಪೊದವು ಶ್ರೇಷ್ಠ, ಮೌಖಿಕ ರೂಪೊದವು ಕನಿಷ್ಠಂದ್ ಪಣಿಯರೆ ಆಪೂಜೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭೊಲೆಡ್ ಬರವುಡಿಪ್ಪಿ ಸಾಹಿತ್ಯೊಲಾ ಅವೆನ ಚಲನಶಕ್ತಿನ ಕಳೆವೊನ್ನೇಂದ್ ಉಂಡು. ಅಂಚನೇ ಅಮ್ಮಡ್ ಮಗಕ್, ಅಪ್ಪಡ್ ಮಗಳೆಗ್, ಬಾಯಿಡ್ ಕೆಬಿಕ್ಕಾದ್ ಜತ್ ಬರ್ಪಿನ ಸಾಹಿತ್ಯೊಡುಲಾ ಹೆಚ್ಚ ಜೀವಂತಿಕೆ ತೋಜಿದ್ ಬರು. ಇಂಚಿನ ಜೀವಂತ ಮೌಖಿಕ ವಾಚ್ಛಯೊಡು ನಮ್ಮ ಭೂತೊಲೆನ ಪಾಡ್ವನೊಲು, ಬೆನ್ನಿ ಬೇಸಾಯೊದ ಪದೊಕ್ಕುಲು, ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕುಲ ಕಸುಬು ಅಂಚನೇ ಕ್ರೀಡೆಲೆಗ್ ಸಂಬಂಧಿಸಾಯಿ ಪದೊಕ್ಕೊಲು ಉಲ್ಲ. ಈ ಸಂಧಿ, ಪಾಡ್ವನೊ, ಪದೊಕ್ಕಲೆಡ್ ಜನಪದೊತ ಚರಿತ್ರೆ ಮಾತ್ರೊ ಅತ್ತ್ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಲಾ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತವಾದುಂಡು. ಇಂಚಿತ್ತಿ ಮೌಖಿಕ ವಾಚ್ಛಯೊಲೆಡ್ ಸಿರಿಕಾವ್ಯೊಲಾ ಒಂಜಿ. ಸಿರಿಕಾವ್ಯೊಲೆಡ್ಲಾ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪಠ್ಯೊಲು ಉಲ್ಲ. ಅಂಚನೇ ಒರಿಯೊರಿ ಪನ್ನಿ ಕಾವ್ಯೊಲೆಡ್ಲಾ ಬೇತೆ ಸ್ವರೂಪೊಲೆನ್, ಶೈಲಿ ಭೇದೊಲೆನ್ ಗುರುತಿಸಾಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯೊ ಉಂಡು. ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ತಾಲೂಕುದ ಉಜಿರೆ ಮಾಪಲೊದ ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ನಾಯ್ಕರ್ ಪಂತಿನ ಸಿರಿಮಹಾಕಾವ್ಯೊ, ಕಟೀಲ್‌ದ ಗಿಡಿಕೆರೆ ರಾಮಕ್ಕ ಮುಗ್ಗೇರ್ತಿ ಪಂತಿನ ಸಿರಿಕಾವ್ಯೊ, ಪ್ರೊ. ಅಮೃತ

ಸೋಮೇಶ್ವರರ್ ಸಂಗ್ರಹಿಸಾಯಿ ಸಿರಿಕಾವ್ಯೋ, ಧರೆಗುಡ್ಡೆ ಶ್ಯಾಮಶೆಟ್ಟಿ ಪಂತಿನ ಸಿರಿಕಾವ್ಯೋ - ಈ ಮಾತ ಕಾವ್ಯೋಲೆಡಲಾ ಸಿರಿನ ಕತೆ ಒಂಜೇ ಆಂಡಲಾ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಅರ್ಥೋಛಾಯೆ ಬುಕೊ ಆಯಾ ಜನಾಂಗೊದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಒಂತೆ ಮಟ್ಟ್ ಸೇರೊಂದಿಪ್ಪುನೆನ್ ಗುರುತಿಸಾವೊಲಿ. ಈ ಸಾಲ್‌ಲೆಡ್ ಕರ್ಗಿಶೆಡ್ತಿ ಪಣ್ಣಿನ “ಸಿರಿಕಾವ್ಯಲೋಕ” ಕೃತಿನಲಾ ಸೇರ್ಸಾವೊಲಿ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕರ್ಗಿಶೆಡ್ತಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ತಾಲೂಕುದ ನಾಲ್ಕಾರು ಪನ್ನಿ ಹಳ್ಳಿಡ್ ರಾಮಣ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ, ಸುಂದರಿ ದಂಪತಿಲೆಗ್ ಪುಟ್ಟಿನಾರ್. ಮೊಕುಲು ಆಜಿ ಜನ ಜೊಕುಲು. ಅಯಿಟ್ ರಡ್ಡ್ ಬಾಲೆಲು ಪುಟ್ಟಿನಗನೇ ತೀರ್ ಪೊತ. ಒರಿದಿನ 4 ಜನೊಟ್ಟು ಪೊಂತೆ ಪೊರ್ಸೊಡು ಕುಡ ಒಂಜಿ ಆನ್ ಬಾಲೆ, ಒಂಜಿ ಪೊಣ್ಣು ಬಾಲೆ ತೀರ್ ಪೊಂಡು. ಒರಿದಿನ ಕರ್ಗಿ ಬುಕೊ, ಆರೆನ ಮೆಗಿ ಮಾತ್ರ, ಕರ್ಗಿಯೆರೆನ ಪುಟ್ಟಿ ನಕ್ಷತ್ರೋ ದಿನೆ ಜಾತಕೊ ದಾಂತೆ ಪೋಂಡಲಾ ತಾನ್ ತನ್ನ 14ನೇ ವರ್ಸೊ ಪ್ರಾಯೊಡು ಸಿರಿದಲಿಯೊಡು ಉಂತ್‌ದ್‌ನ ನೆನಪು. ಅಂಚನೇ 1999ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಉಡುಪಿದ ಆರ್. ಆರ್. ಸಿ. ಸಂಸ್ಥೆ ಕರ್ಗಿಯೆರೆನ ಸಿರಿಕಾವ್ಯೊನು ದಾಖಲಾತಿ ಮನ್ನಿ ಪೊರ್ತುಡು ಸಿರಿಜಾತ್ರೆಡ್ ತನ್ನವು ಉಂದು 32ನೇ ವರ್ಸೊದ ಅನುಭವೊಂದು ಏಂಡಿನೆಡ್ಲಾವರೊ ಮಾತ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರೊಡು ತೂನಗ ಕರ್ಗಿಯೆರೆಗಿತ್ತೆ ಹೆಚ್ಚಕಮ್ಮಿ 57 ವರ್ಸೊ ಪ್ರಾಯೊಂದು ಪನೊಲಿ. ಕರ್ಗಿ ಶಾಲೆದ ಬಾಕಿಲನ್ ಹೆಚ್ಚ ತೂಯಿನಾರತ್. ಇಲ್ಲದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ, ಬಡಪತ್‌ದ ಕಾರಣೊಡು 2ನೇ ತರಗತಿ ಮಾತ್ರ ಓದಿನಾರ್.

ತನ್ನ 13ನೇ ವರ್ಸೊ ಪ್ರಾಯೊಡೇ ಅಳದಂಗಡಿ ಬಡಕಾರಂದೂರು ದರ್ಕಾಸ್ ಇಲ್ಲದ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಶೆಟ್ಟಿನ ಕೈಪತ್ತಿನ ಕರ್ಗಿಯೆರೆನ ಮದಿಮೆ ಒಂಜಿ ರೀತಿಡ್ ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹೊಲಾ ಅಂದ್. ನಾರಾಯಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಆ ಕಾಲೊಡು ರಸ್ತೆದ ಕಂತ್ರ್ಯಾಟ್ ಬೇಲೆಲೆನ್ ಪೊಯಿಸೊಂದು ಒಂತೆ ಮಟ್ಟ್ ಆರ್ಥಿಕವಾದ್ ಗಟ್ಟಿ ಇತ್ತರ್. ಕ್ರಮೇಣ ಆರೆನಲಾ ಆರೋಗ್ಯ ತೊಂದರೆಡ್ಲಾದ್ ಈ ಮಾತ ಕೆಲಸೊಲೆನ್‌ಲಾ ಬುಡ್ಡು ಕರ್ಗಿಯೆರೆನ ಪುಗಿಲೆಗೇ ಇಡೀ ಸಂಸಾರೊದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಬೂರುದ್ ಬಾಲ್ಯದ ಬಡಪತ್‌ದ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ಪಿರ ಬತ್ತದ್ ಎದುರು ಉಂತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ಕೂಲಿಬೇಲೆ ಮಲ್ತದೇ ಬದ್‌ಕೊಡಾಯಿ ಸ್ಥಿತಿ ಎದುರಾಂಡ್.

ಕರ್ಗಿಯೆರೆನವು ಐನ್ ಜೋಕುಲಿತ್ತಿ ಮಲ್ಲ ಸಂಸಾರ. ನಾಲ್ ಜನ ಪೊಣ್ಣು ಬಾಲೆಲಾಂಡ ಒರಿ ಆಣ್ ಮಗ. ಪೊಣ್ಣು ಸಂಸಾರನೇ ತೂಯಿ ಕರ್ಗಿಯೆರ್ ಒಂಜಿ ಆಣಕೊಡಿ ಜೋಡುಂದು ಜಾತ್ರೆಡ್ ಕುಮಾರಡ ಆರಿಕೆ ಮಂತೊಂಡರ್‌ಗೇ. ಆ ಮಾಲಿಂಗೇಸ್ತರ ದೇವರೆ ದಯೊ, ಅಂಚನೇ ಕುಮಾರನ ನುಡಿ ಸತ್ಯೊ ಆದ್ ಆ ವರ್ಸೊನೇ ಕರ್ಗಿಯೆರ್ ಆಣ ಫಲೊ ತಿಕಿನನ್ ಸಂತೋಸೊಡು ಪಂಡೊನುವರ್. ಬಂಟ ಸಮಜೋಡು ಪುಟ್ಟಿ ಕರ್ಗಿಯೆರೆನ ಬದ್‌ಕಡ್ ಹೆಚ್ಚ ತೂಯಿನಿ ಆರ್ ಬಡಪತ್‌ನೇ. ಅಂಚಾದ್ ಜೋಕುಲೆಗಲಾ ಮಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸೊನು ಕೊರಿಯರೆ ಸಾಧ್ಯ ಆವಂದಿನೆನ್ ಮನಸ್ ಮರ್ಕದ್ ಪಂಡೊನುವರ್. ಜಾತಿಕ್ಟ್ ಬುಳೆದಬತ್ತಿ “ಬದಿ”ಡ್ಲಾವರೊ ತನ್ನ ಪೊಣ್ಣು ಜೋಕುಲೆಗ ಮದಿಮೆ ಮಲ್ಪುನಗ ತನ್ನ ಅರ್ದೊ ಎಕ್ರೆ ಜಾಗೆಡ್ಲೇ ಒಂತೆ ಒಂತನೇ ಕೊರ್ದು ಮದ್ಮೆ ಮಲ್ತಿನವು ಆರ್ ತೂಯಿನ ಮಲ್ಲ ಬಂಗೊದ ದಿನೊಕುಲು.

ಕರ್ಗಿ ಸಿರಿದಲ್ಯೊದಾರ್ ಆದ್ ಪ್ರವೇಶೊ ಪಡೆಯಿನ ಸಂದರ್ಭೊ ಭಾರಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ವಾಯಿನವು. ಆತೊರ್ತು ಆರೆ ಅಜ್ಜಿಗ್ ಮಾತ್ರ ಕುಟುಂಬೊಡು ಸಿರಿನ ಸೂಕೆ ಇತ್ತಿಂಡ್‌ಗೆ.

ಈ ಸಂದರ್ಭವು ಕರ್ಗಿ ಇಂಚ ನೆನೆತೊನುವೆರ್ “ಮದಿಮೆ ಆಯಿಬೊಕ್ಕ ಯಾನ್ ಒರೊ ಎನ್ನ ಮಾಮಿ, ಕಂಡನಿ, ಅಪ್ಪ, ಪಲಯೆ, ಅಂಚನೇ ನಿರೆತ್ತಕುಲು ಒಟ್ಟುಗಾದ್ ಅತ್ತಿಜಾಲ್‌ಗ್ ಸಿರಿಜಾತ್ರೆಗ್ ಪೋದಿತ್ತೊ. ಜಾತ್ರೆಡ್ ಇಂಚನೇ ತಿರ್ಗೊಂದು ಬನ್ನಗ ದರ್ಶನಾವೇಶೊಡ್ತಿ ಮೂಲಕುಮಾರೆ ಎನನ್ ದಿಟ್ಟಿತ್‌ದ್ ತೂಯೆ. ಇಂಚನೆ ತೂವೊಂದುಲ್ಲೆಂದ್ ಪಂಡೊಂದು ಅವುಲೆ ಎದುರು ಕುಲ್ಲೊಂಡಾಂಡ ಪಿರ ಕುಮಾರೆ ದಿಟ್ಟಿತ್‌ದ್ ತೂಯೆ. ಪನಿ ಪೂರ್ತಾನಗ ಎಂಕ್ ಮಯಿ ಪೂರ ಸೂ ಬರ್ಪಿಲೆಕಾದ್ ಬೆಗರ್ಯೆ ಸುರು ಆಂಡ್. ಕೂಡ್ಲೆ ಲಕ್ಕುದುಂತುದು ಯಾನ್‌ಲಾ ಆಡೆಗ್ ಪೊಪೆಂದ್ ಬಾಯಿದೆತ್ತದ್ ಪಂಡೆಗೆ. ಅಪಗ ಮಾತ ಸೇರ್‌ದ್ ಎನನ್ ಅವುಲೆ ಮದೆಟ್ಟ್ ಕುಲ್ಲಾಯೆರ್.

ಇಲ್ಲಡೆ ಬತ್‌ದಾದ್ ಎನ್ನ ಕಂಡನಿ ಉಂದು ನಿಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲದ ಕುಲೆತ್ತ ಉಪದ್ರೊ ಅಂಚ ಇಂಚಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಅಯಿಕ್ಕು ನಿಮುರ್ತಿ ಮಲ್ಪೆರೆಗಾದ್ “ಬಲಿಮೆ”ದಾರೆನ ಕೈತಡೆ ಪೊದು ಕೇಂಡರ್. ಆರ್ ಪಂಡರ್, ‘ಶೆಟ್ಟೇ ಉಂದು ಮೇರ್ ಸೈತ್‌ದ್ ಪೋವೊಡತ್ತಂದೆ, ಇತ್ತ್‌ದ್ ಪೋಪಿನವತ್ತ್. ಅಂಚಾದ್ ನೆಕ್ಕು ಉಪದ್ರೊ, ಕಷ್ಟ ಮಿನಿ ಕೊರಡೆ’ ಪಂಡರ್‌ಗೆ. ಬರ್ಪಿವರ್ಸೊ ಸಿರಿಜಾತ್ರೆದಾಡೆ ಲೆತೊಂದು ಪೋದೆ ಕೇನುನಾಂದ್ ನಿರ್ಧಾರೊ ಮಲ್ಪುನಗ, ‘ಉಂದುಮಾತ ನಾಚಿಕೆದ ಕೆಲಸೊ ಅತ್ತಾ ಎಂದೆಂದ್ ಆಕ್ಷೇಪಿಸಾಯಿ ಸಂದರ್ಭೊಲಾ ಉಂಡು. ಆಂಡ ಓಲಾಂಡಲಾ ವಾದ್ಯೊ, ಬೇಂಡ್‌ದ ಸ್ವರ ಕೆಬಿಕ್ಕ ಕೇನ್ನಗ ಎಂಕ್ ತನ್ನಾತಿಗೆನೆ ದರ್ಶನ ಸುರು ಆವೊಂದಿತ್ತಂಡ್. ಅಂಚ ಸಿರಿಜಾತ್ರೆದವುಲು ಕುಮಾರೆನ ಸಮ್ಮುಕೊಡು ಎನ್ನ ಕುಟುಂಬದಕಲ್‌ಲಾ ಕಂಡನ್ನ ಕುಟುಮೊಲಾ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಕಾನಿಕೆ ದೀದ್ ಕೇನ್ನಗ “ಕುಮಾರೆ ಮೇರ್ ಎನ್ನ ಅಪ್ಪೆರೆಂದ್ ಪಂಡೆಗೆ. ಅಪಗನೇ ಯೆನ್ ಬಾಯಿ ಬುಡ್ಡು ನಾರಾಯಣ ಕುಮಾರ, ಉಂತ್ಯರ ದಲಿಯೊ ಪತ್ಯೆರೆ ಪುರ್ಪೊ ಇದ್ದಿ ಎಂಕ್. ಎನ್ನ ನೆತ್ತಿದ ಸೂ, ಕಣ್ಣಾದ ಕಣನೀರ್‌ನ್ ದಾನೆ ಮಲ್ಪೊಡುಂದು ಕೇಂಡೆ. ಅಯಿಕ್ ಕುಮಾರೆ ಅವು ಮಾತಲಾ ಎನ್ನ ನೆತ್ತಿಡ್ ತೂವಾದ್ ಅರ್ಲಡೆಂದ್ ಪಂಡೆ. ಕೂಡ್ಲೆ ಕುಮಾರನ ಕೈಟಿತ್ತಿ ಪಿಂಗರೊದ ಪುರ್ಪೊನು ಒಯಿತ್ತ್ ದೆತೊಂದು ಗುಂಡೊದೆದುರು ಉಂತೊಂದು ತಂತ್ರಿಲೆಡ ಎಂಕ್ ಕಲಸೊನೀರ್ ಮೈಪುಲೆ, ಉಂತ್ಯರ ದಲಿಯೊ ಕೊರ್ಲೆಂದ್ ಕೇಂಡೆ. ಅಂಚ ಕಲಸೊನೀರ್ ಮೀಪಾದ್ ಕೊಡಿಮರತ ಮುದಲ್‌ಡ್ ಪುರ್ಪೊ ಕೊರಿಯರ್. ಅಲ್ಪಡ್ಲೆ ಇನಿಮುಟ್ಟ ಕೈಕಾರ್‌ಗ್ ಸುಕೊ ಕೊರ್ನಾತ್ ದಿನೊ ಆ ಸೇವೆನ್ ಮಲ್ತೊಂದು ಬರೊಂದುಲ್ಲೆ’.

ಕವತಾರ್ ಕರ್ಗಿಯೆರೆನ ಕುಟುಂಬೊದ ಮೂಲ ಆಲಡೆ ಆಂಡಲ ಆರೆಗ್ ಸಿರಿ ದರ್ಶನೊ ಅತ್ತಿಜಾಲ್‌ಡ್ ಬತ್ತಿನೆಡ್ಲಾವರೊ ಆರ್ ಅವುಲೆ ತನ್ನ ಸೇವೆನ್ ಮುಂದುವರಿಸಾವೊಂದು ಬರೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಕರ್ಗಿಯೆರ್ ಸಿರಿಸಂದಿನ ಸುಮಾರ್ 17ಡ್ಲ 18 ಗಂಟೆದ ಕಾಲೊ ಪಣಿಯರೆ ತಾಕತ್ತ್ ಇತ್ತಿನ ಗಟ್ಟಿ ಪೊಣ್ಣೋವು. ಕತೆತ್ತ ಉಲಯಿ ಪಿದಾಯಿನ್ ಸರಿಯಾದ್ ತೆರಿಯೊಂಡಿ ಕರ್ಗಿ ‘ಒರಿನಕಲೆನ ಸಂದಿದೊಟ್ಟುಗು ಎನ್ನನ್ ದೀದ್ ತೂಲೆ ರಡ್ಲ ಪಾತೆರಾಂಡಲಾ ಹೆಚ್ಚ ಇಪ್ಪು’ ಎಂದೆಂದ್ ಭಾರೀ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸೊಡು ಪನ್ನಿನಾರ್. ದಲಿಯೊಗು ಉಂತಿ ಆರಂಭೊಡು ಒಂತೆ ಕಡಮೆ ಪನಿಯರೆ ಬತ್ತಂಡಲಾ ಅನುಭವೊ ಆಯಿಲೆಕೊನೇ ಉಂದು ಪುಂಡಿಗ್ ತಿಕ್ಕುಂಡತ್ತಂದೆ ಉಂದು ಗುರುಪಂಡಿಕೊರ್ಪಿ ವಿದ್ಯೆ ಅತ್ತ್ ಪನ್ನೆರ್. ಎಂಚ ಅಪ್ಪ ಆಯಿನಾಲೆಗ್ ತನ್ನ ಜೋಕುಲು, ಪುಲ್ಕಲೆನ ಕುರಿತಾದ್ ಬುಕೊರಿ ಪಂಡ್ ಕೊರೊಡಾಯಿ ಅವಶ್ಯತೆ ಇದ್ದಿಯಾ ಅಂಚನೇ ಉಂದುಲಾ ಪನ್ನೆರ್. ಸಿರಿಕಾವ್ಯ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತಂದೆ ದೇವು ಪೂಂಜನ ಸಂಧಿ , ಕೋಟಿಚೆನ್ನಯ ಸಂಧಿ, ಪಂದೆರ್

ಪಾಡ್ಲನ ನೇಜಿದ ಪೊರ್ತುಡು ಪನ್ನಿ ಕಬಿತೊಲು (ಹಾಲೆಲ್ಲೆ, ಕಂಡೊ ಆಲುನ ಪದೊ) ಇಂದೆನ್ ಮಾತ ಸಲೀಸಾದ್ ಪನ್ನೆರ್. ಒಟ್ಟು ತೂನಗ ಕರ್ಗಿಯೆರೆಡ ಸುಮಾರ್ 40ಡ್ಲ 50 ಗಂಟೆಲೆನ ಕಾಲಾವಧಿದ ಕಾವ್ಯ ಸಂಗ್ರಹೊಲು ಆರೆನ ಮಾನಸಿಕ ಪಠ್ಯದುಲಯಿ ಉಂಡುಂದು ಪನೊಲಿ. ಅಂಚಾದೇ ಕರ್ಗಿ ಆರ್ಥಿಕವಾದ್ ಒಂತೆ ಬಡವೆದಿ ಆಂಡಲಾ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾದ್ ಶ್ರೀಮಂತದೀಂದ್ ಪನೊಲಿ. ಕರ್ಗಿ ಪಾಡ್ಲನಗಾರ್ತಿ ಎಂಚನೋ ಅಂಚನೇ ಜನಪದ ವೈದ್ಯಲಾ ಅಂದ್. ಪೊಣ್ಣೊನಕ್ಲೆನ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಾಯಿಲೆಲೆಗ್ ನಾಟಮರ್ದ್ ಕೊರ್ದು ಗುಣಮಂತಿನಾರ್. ಆ ಕಾಲೊಡು ಹಳ್ಳದ ಪೊಂಜೊವುಲೆಗ್ ಪೆದಿಯರೆ ಆಸ್ತತ್ತೆದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾದ್ ಇದ್ದಾಂದಿ ಕಾಲೊಡು, ಬಡಪತ್ ಎದುರು ಇಪ್ಪುನಗ, ಒರ್ತಿ ಜನಪದ ವೈದ್ಯೆ ಆದ್ ಜಾತಿಕಟ್ಟಲೆನ್ ತೂವಂದೆ ಪೊಂಜೆವೆನ ಕಷ್ಟೊ ತೂದು ಸಹಾಯೊಗು ಪೋಯಿನಾರ್. ಈತೊರ್ತು ಮೇರ್ ಹಳ್ಳದ ಸುಮಾರ್ 500ಡ್ಲ ಹೆಚ್ಚ ಪೊಣ್ಣೊನಕ್ಲೆನ್ ಪೆದ್ದಾಯಿ ಅನುಭವೊ ಉಂಡುಗೆ. ಈ ಕೆಲಸೊಗು ವಾ ರೀತಿದ ಸಂಭಾವನೆಲಾ ದೆತೊನಂದೆ ಊರುದ ದೇವಸ್ಥಾನೊಡು ಕಲಸೊನೀರ್ ಮೀಯರೆಗಾದ್ ಒಂಜಿ ಸೇರ್ ಅರಿ, ಒಂಜಿ ತಾರಾಯಿ, ಒಂಜೇಕಾಲ್ ರೂಪಾಯಿ ದೆತೊನೊಂದಿತ್ತೆರ್ಗೆ. ಇಂಚಿನ ಕರ್ಗಿಯೆರೆನ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಸೇವೆನ್ ಖಂಡಿತ ಗುರುತಿಸಾವೊಡಾಯಿ ಅಗತ್ಯೊ ಉಂಡು. ಕರ್ಗಿಯೆರೆನ ಸೇವೆನ್ ಪರಿಗಣಿಸಾದ್ ಕರಿವೊರ್ಸೊ ಬೆಂಗಳೂರುದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ ಶ್ರೀಮತಿ ತಾಯಮ್ಮ ಎಸ್. ಸಿ ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಜನಪದ ಕಲಾವಿದ ಪ್ರಶಸ್ತಿನ್ ಕೊರ್ದು ಸನ್ಮಾನಿಸಾಯಿರ್. ಉಂದು ಆರೆ ಬದ್‌ಕಾದ್ ಸುರುತ ಮಾನಾದಿಗೆ. ಕರ್ಗಿ ಶೆಡ್ಡಿಯರ್ ಪಂಡಿನ ಸಿರಿಕಾವೊನು ತುಳುಪಟ್ಟೊದ ಒಟ್ಟುಗು ಕನ್ನಡಾನುವಾದ ಸಮೇತವಾದ “ಸಿರಿಕಾವ್ಯಲೋಕ್” ಪನ್ನಿ ಪುದಾರ್ಡ್ ಒಡಿಪುದ ಆರ್.ಆರ್.ಸಿ. ಸಂಸ್ಥೆ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತೊಂದುಂಡು. ಸುಮಾರ್ 700 ಮರ್ಗಿಲ್ಲ ಈ ಮಲ್ಲ ಕೃತಿ ತುಳುಭಾಸೆಗ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ಥಾನಮಾನ ತಿಕ್ಕೊಂಡು ಇತ್ತಿನ ಆಸೆ ಮಾತ ಕೋಡಿಡ್ಲಾ ದಿಂಜೊಂದು ಬರೊಂದಿಪ್ಪುನ ಅಂಚನೇ ವಿಶ್ವತುಳು ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡಪಿನ ಈ ಪೊರ್ತುಡು ಬುಡುಗಡೆ ಆದ್ ಮಾತರೆ ಕೈಕ್ ತಿಕ್ಕೊಂದಿಪ್ಪುನವು ಆರ್ಥಪೂರ್ಣವಾದುಂಡು ತೆರಿಯೊಣುಬೆ.

ಈ ತುಳು ಕಾವೊದ ಆಕಾರ ಕಲ್ಪನೆ ಒವ್ವೇ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕಲ್ಪ ಅಥವಾ ಕೇಂಡ್ ಬತ್ತಿನ ಸಂಸ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಏರೆಡ್ಲಾಂಡಲ್ ತಿಕ್ಕಿನ ತರಬೇತಿದ ಫಲ ಅತ್ತ್. ಉಲಯಿಡ್ಲ ಉದಿತ್ ಬತ್ತಿನ ಕಾವ್ಯ ಶಿಲ್ಪೊ ಅವು. ಅಂಚಾದೇ ಉಂದು ಒರ್ತಿ ಪಾಡ್ಲನಗಾರ್ತಿನ ಉಳಮನಸ್ಸದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ. ಅಂಚಾದೇ ಇಂಚಿನ ಕಾವೊಲು ಮಾತ ಕಥಾ ಶಿಲ್ಪೊಡುಲಾ ಬೇತೆ ಬೇತೆ. ಬಂಟ ಸಮಾಜದ ಪೊಂಜೊವುನ ಬಾಯಿಡ್ಲ ಬತ್ತಿ ಕಥಾನಕ ಆಯಿನ್ಡಾವರೊ ಈ ಕಾವೊಡು ಸಹಜವಾದೇ ಬಂಟಸಮಾಜದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿವರೊಲು ಹೆಚ್ಚ ತೋಜಿದ್ ಬರೊಂದುಂಡು. ಉದಾಹರಣೆಗ್: ಬಾಲೆ ಪೆದ್ದುನ, ಪೆದ್ದೆದಿ ತಾಂಕುನ, ಬಾಲೆ ತೊಟ್ಟಿಲ್ಡ್ ಪಾಡುನ, ಪೊಣ್ಣ ನಿಶ್ಚಯೊ, ಮದಿಮೆ, ಬಯಕೆ ತಮ್ಮನೊ, ಮದಿಮ್ಲ ಮದ್ದೆ, ಸಾವುದ ಆಚರಣೆಲು - ಆಸ್ತಿ ಪಾಲ್‌ದ ಪಂಚಾತಿಗೆ -ಮುಲ್ಲ ಮಾಂತ ಈ ವಿವರೊಳೆನ್ ತೂವೊಲಿ. ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಜ್ಞಾನೊದ ದೃಷ್ಟಿಡ್, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ದೃಷ್ಟಿಡ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಗ್ರಹಿಕೆಲೆಗ್ ಆಧಾರೊ ಆಪಿನ ಯೋಗ್ಯತೆ ಈ ಕೃತಿಕ್ ಉಂಡುಂದು ಪಣೊಂದು ಕರ್ಗಿಯೆರೆಗ್ ಬದ್‌ಕಡ್ ಅನೇಕ ಮಾನ, ಸಮ್ಮಾನೊಲು ಬತ್ತಂಡ ಅವ್ವೇ ಎಂಕ್ ಸಂತೋಸುಂದು ಎನ್ನಿಡ್ ಆರೆಗ್ ತುಳುನಾಡ ಸತ್ಯೊಲು ಆಯುರಾರೋಗ್ಯೊನು ಕೊರಡ್‌ಂದ್ ಕೇಂಡೊನುಬೆ.

ತುಳುನಾಡ್ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ್ ಪುನ ಕೋರಿಕಟ್ಟ

ಡಾ. ಕಿಶೋರ್ ಕುಮಾರ್ ರೈ, ಶೇಣಿ

ತುಳುನಾಡ್ ಕೋರಿಕಟ್ಟ ಬೊಕ್ಕ ಕಂಬಳ ಪನ್ನಿ ಕ್ರೀಡೆಲ್ ಬೆಂದ್ ಬತ್ತಿನ ಜನಕ್‌ಲೆಗ್ ಮನಸ್ಸಗ್ ನೆಮ್ಮದಿ ಕೋರ್ಪಿ ಕ್ರೀಡೆಲಾದ್ ಬಾರಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿನ್ ಪಡೆದ್‌ದುಂಡು. ಇಂಚಿಪ್ಪದ ದಿನೊಟ್ ಆಯಿಕ್ ಸರಕಾರದ ಕಾನೂನು ಅಡ್ಡ ಬತ್ತದ್ ಜನಕ್‌ಲೆಗ್ ಕಿರಿಕಿರಿ ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪುನೆಲಾ ತೂವೊಲಿ ಆಯಿಕ್ ಕಾರಣಲ್ ದಾದ್? ಕೋರಿಕಟ್ಟ ಸುರು ಆಯಿನೆ ಎಪಾ? ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದ ಬೂಕುಲ್ ಕೋರಿಕಟ್ಟದ ಬಗೆಟ್ ದಾದ ಪಂತ? ಕೋರಿಲೆನ ಬಣ್ಣೊಲ್ ಓವು ಓವು ಪನ್ನಿ ಕೆಲವು ವಿಚಾರೊನ್ ಈ ಬರವುಡು ನಿಲೈನ ದುಂಬು ದೀಪುನವು ಎನ್ನ ಉದ್ದೀಶ್.

ಕೋರಿಕಟ್ಟ ಉಂಡಾಯಿನೆತ ಬಗೆತ್ತ ಕತೆ

ರಕ್ತಸೆರೆನ ಉಪದ್ರದಾದ್ ದೇವಿ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ರೂಪೊಡು ಅಕ್‌ಲೆನ್ ಕೆರ್ಪಲ್. ಅಂಚ ಸೈತ್‌ನ ರಕ್ತಸೆರ್ ದೇಹ ಇಜ್ಜೆಂಡಲಾ ಮಾನಸಿಕವಾದ್ ಉಪ್ಪುವೆರ್.

ಅಂಚಿನಕಲೆಗೆ ಬದಕೆರೆ ಬೋಡಾದ್ ಎಡ್ಡೆ ಎಡ್ಡೆ ಇಲ್ಲಲ್ ನೆಲೆ ಉಂತ್ಲೆ ಪಂದ್ ದೇವಿ ಪನ್ವಲ್. ಅಕಲೆಗೆ ವರ್ಷಡ್ ಒರ ಪೂ ನೀರ್ ಕೋರ್ದ್ ಭಕ್ತಿಡ್ ನೇಮ ಉತ್ತವ ಕೋರೊಡ್. ಅಂಚ ಕೋರನಕಲೆನ್ ರಕ್ಷಣೆ ಮಲ್ಪಿ ಬಾರ ಅಕಲೆಗೆ ಸೇರ್ನ್ ಪಂದ್ ದೇವಿ ಅಭಯ ಕೊರ್ಪಲ್. ಅಂಚಾದ್ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಭೂತಸ್ಥಾನದ ಜಾತ್ರೆ ಮುಗಿ ಬೊಕ್ಕ ಕೋರಿಕಟ್ಟದ ಮೂಲಕವಾದ್ ಬೂರುನ ರಕ್ತಬಿಂದುಲೆನ್ ಆಕ್ಲ್ ಪರ್ದ್ ನಮನ್ ಕಾಪುನ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪುನೆರ್ದಾದ್ ಇನಿಲಾ ಕೋರಿಕಟ್ಟ ನಡತೊಂದು ಉಂಡು. ಕೋರಿಕಟ್ಟ್ ಅಂತ್ಯ ಪನ್ಪುನವು ಇಜ್ಜಿ. ಪನ್ನಿನ ಒಂಜಿ ಕತೆಯಾಂಡ ನನಂಜಿ ಕತೆ ಇಂಚ ಉಂಡು.

ಮಹಾಭಾರತ ಯುದ್ಧದ್ ಬೊಕ್ಕ ಕೋರಿಕಟ್ಟ ಪುಟ್ಟದ್ಂಡ್ ಪನ್ನಿನೆಕ್ ಒಂಜಿ ಕತೆ ಇಂಚ ಉಂಡು. ಭೀಮ ಹಿಡಿಂಬೆನ್ ಮದಿಮೆಯಾದ್ ಬನ್ನಗ ಹಿಡಿಂಬೆನ್ ತೂದ್ ಹಸ್ತಿನವತಿಡಕ್ ಪೂರಾ ತೆಲಿಪುವೆರ್ ಹಿಡಿಂಬೆ ರಕ್ತಸಿ ಪಂದ್. ಅಯಿರ್ದ್ ಬೇಜಾರಾಯಿನ ಆಲ್ ದೇವಿನ್ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಲ್ತವಲ್. ಅಯಿಕ್ ದೇವಿ ಈ ದಾಲಾ ಬೇಜಾರ್ ಮಲ್ಪಡ ನಿಕ್ ಪುಟ್ಟುನ ಮಗಕ್ ತರೆಟ್ ಜುವ ಉಪ್ಪುನಲೆಕ್ ಮಲ್ಪುವೆ. ಆಯೆ ಜಗ್ಗತ್ಡೇ ಕೀರ್ತಿ ಪಡೆವುನಲೆಕ್ ಮಲ್ಪುವೆ ಪನ್ವಪಲ್. ಅಂಚ ದೇವಿನ ಆಶೀರ್ವಾದಡ್ ಪುಟ್ಟಿನ ಬಾಲೆ ಊರ್ಧ್ವಬಾಹು ಪನ್ನಿ ಪುದರ್ಡ್ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಆಪೆ. ಈ ಬಾಲೆ ಮಲ್ಲೆ ಆಪೆ. ಒಂಜಿ ದಿನ ಕೃಷ್ಣ ತಿರುಗೊಂದುಪ್ಪುನಗ ಊರ್ಧ್ವಬಾಹು ಒಂಜಿ ಬಾಳ್ಕತ್ತಿನ್ ಪರ್ತೆ ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪುವೆ. ಕೃಷ್ಣ ಕಯಿತ್ತಡೇ ಪೋದ್ ದಾಯೆ ಬಾಳ್ಕತ್ತಿನ್ ಪರ್ತೆ ಮಲ್ತಪುಪಂದ್ ಕೇನ್ಸಗ ಆಯೆ ಪನ್ನೆ ನನ ದುಂಬುಗ್ ಭಾರತ ಯುದ್ಧ ನಡಪರೆ ಉಂಡು. ಅಯಿಟ್ಲೆ 101 ಜನ ಕೌರವರೆನ ತರೆ ಬೊಕ್ಕ ಚಂಚಲವಾದ್ಪುನ ಕೃಷ್ಣನ ಅರ್ಧ ತರೆನ್ಲಾ ಕಡೆರೆ ಈ ತಯಾರಿಂದ್ ಪನ್ನೆ. ಉಂದೆನ್ ಕೇನ್ಸ ಕೃಷ್ಣ ಮನಸ್ಸಡೆ ಎನ್ನಿಯುವೆ. 18 ದಿನತ್ತ ಯುದ್ಧ ಪಂದ್ ಮಾತೆರ್ಲಾ ನಿಗಂಟ್ ಮಲ್ತೆರ್ ಆಂಡ ಇಂಬೈ ಆಯಿನ್ ಒಂಜೇ ದಿನೊಟ್ಲೆ ಮುಗಿಪ್ಪುನಲೆಕ್ ತೋಜುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಇಂಬುಡ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಶಕ್ತಿ ಉಂಡಾಂದ್ ತೂಕ ಪಂದ್ ಕೃಷ್ಣ ಊರ್ಧ್ವಬಾಹುಡ ಪನ್ನೆ. ಅವುಲ್ ತೋಜುನ ಆಶ್ಚತ್ತಮರಕ್ ಒರ ಕಡ್ತು ಪಂದ್. ಅಂಚನೆ ಆಯೆ ಕಡ್ತುನಗ 101 ಬೊಕ್ಕ ಅರ್ಧ ಇರೆ ಮರದ್ ತುಂಡಾದ್ ಬೂರುಂಡುಗೆ. ಅಂಚಾದ್ ಕೃಷ್ಣ ಎನ್ನಿಯುವೆ. ಇಂಬೆ ಎನನ್ ಅರ್ಧ ದೆಪ್ಪುನೆಕ್ಲೆಲಾ ಅಕಲೆನ್ ದೆಪ್ಪುನೆಕ್ಲೆಲಾ ದಾಲಾ ಸಂಶಯ ಇಜ್ಜಿ. ಅಂಚಾದ್ ದಾದಾಂಡಲಾ ಮಲ್ತೊಡು ಪಂದ್ ಭೀಮನ್ ಲೆತ್ತದ್ ಪನ್ನೆ. ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ ಶರೀರ ಉಪ್ಪುನ ತರೆನ್ ಯುದ್ಧ ಆಪಿನ ಜಾಗದ ರಥಕಂಬೊಗ್ ಕಟ್ಟೊಡು. ಆ ತರೆ ಯುದ್ಧೊಡು ಏರ್ ಗೆಂದೆರ್ ಏರ್ ಸೋತೆದರ್ ಪನ್ನಿ ನಿರ್ಣಯ ಕೊರ್ಪುಂಡು. ಅಂಚಿತ್ತಿನ ತರೆನ್ ನಿನರ್ದ್ ಅತ್ತಂದೆ ಬೇತೆ ಏರೆರ್ದಲಾ ಕನಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ ಪಂದ್ ಪನ್ನೆ. ಭೀಮ ಇಡೀ ಜಗ್ಗತ್ನ್ ತಿರುಗುವೆ. ಕೃಷ್ಣ ಪಂಡಿ ಶರೀರ ತರೆ ಆಯನ ಮಗನ್ ಬುಡ್ತು ಬೇತೆ ಓಲುಲಾ ತಿಕ್ಕುಜಿ. ಭೀಮ ಬಾರಿ ಬೇಜಾರ್ಡ್ ಉಪ್ಪುವೆ. ಅಮ್ಮೆರೆನ ಕಯಿತ್ತಡೆ ಬತ್ತಿನ ಊರ್ಧ್ವಬಾಹು ಬೇಜಾರ್ಡ್ ಕಾರಣ ಕೇನುವೆ. ಕೃಷ್ಣ ಪಂಡಿನ ವಿಚಾರ ಭೀಮ ಪನ್ನಗ ಕೃಷ್ಣನ ವಂಚನೆ ಊರ್ಧ್ವಬಾಹುಗು ತರಿಂಡ್. ಭೀಮಡ ಪನ್ನೆ ಆಯಿಕ್ ಇರ್ ಬೇಜಾರ್ ಮನ್ಪುನ ಅಗತ್ಯ ಇಜ್ಜಿ. ಅಂಚಿನ

ತರೆನ್ ಯಾನ್ ಕನತ್ತ್ ಕೋರ್ಪೆ. ರಾತ್ರೆಡ್ ಇರ್ ಬಲೆಂದ್ ಪನ್ನೆ. ಅಂಚಿನಾಯನ್ ಕೊನತ್ತ್ದ್ ಬೊಲ್ದು ಕುಂಟು ಪಾಡ್‌ದ್ ಜೆಪ್ಪವೆ ಈರ್ ಕುಂಟು ದೆಪ್ಪಂದೆ ತರೆ ಕಡ್ವಲೆಂದ್ ಪನ್ನೆ. ಅಂಚನೆ ರಾತ್ರೆಡ್ ಭೀಮೆ ಮಗೆ ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕ ತರೆ ಕಡ್ವವೆ. ಕಡ್‌ದ್ ತೂನಗ ಅವು ತನ್ನ ಮಗೆ ಊರ್ಧ್ವಬಾಹುನಂದ್ ತರೆ. ಭೀಮಗ್ ಭಾರಿ ಬೇಜಾರಪುಂಡು. ಕೃಷ್ಣನ ಕುತಂತ್ರಗ್ ದುಃಖಿಪುವೆ. ಅಯಿಕ್ಕ ಕೃಷ್ಣ ಭೀಮನ್ ಸಮಾದಾನ ಮಲ್ಪವೆ. ಆ ತರೆನ್ ರಥ ಕಂಬೊಗು ಕಟ್ಟುವರ್. ಲಡಾಯಿ ಶುರು ಆಂಡ್. ಲಡಾಯಿ ಮುಗಿ ಬೊಕ್ಕ ಎನರ್ಡ್ ಲಡಾಯಿ ಗೆಂದಿನೆ ಎನರ್ಡ್ ಗೆಂದಿನೆಂದ್ ಆಕ್‌ಲಕ್‌ಲೆನ ಉಲಾಯಿ ಚರ್ಚೆ ಪಾತೆರ ಲಡಾಯಿ ಶುರುಆಂಡ್. ಅಯಿಕ್ ಕೃಷ್ಣ ಪನ್ನೆ ನಿಕ್‌ಲ್ ಚರ್ಚೆ ಮಲ್ಪುನ ಅಗತ್ಯ ಇಜ್ಜಿ. ನಮ ರಥಕಂಬಗ್ ಕಟ್ಟನ ತರೆ ಉಂಡತ್ತ ಅಯಿಟ್ಟ ಕೇನ್‌ಗ. ಅಂಚನೆ ರಥಕಂಬದಡೆ ಬತ್ತದ್ ಕೇನ್‌ಗ ಅವು ಪನಾಪುಂಡು. 'ನಿಕ್‌ಲ್ ಏರ್‌ಲಾ ಲಡಾಯಿ ಗೆಂದಿನ ಯಾನ್ ತೂತುಜೆ ಕೃಷ್ಣನ ಚಕ್ರ ತಿರುಗೊಂದು ಇತ್ತಂಡ್. ಚಂಡಿಕೆ ನೆತ್ತರ್ ಪರೊಂದಿತ್ತಲ್ ಆತೆ ಅತ್ತಂದೆ ಏರ್ ಲಾ ದಾಲಾ ಮಲ್ತ್‌ಜರ್'ಂದ್ ಪನ್ನಗ ಕೋಪ ಬತ್ತಿನ ಭೀಮೆ ಗದಟ್ಟ್ ಒಂಜಿ ಕೊರ್ಪೆ ಅಪಗ ತರೆ ಚೂರ್ ಚೂರ್ ಆದ್ ಬುರ್ಡ್ ಅಯಿತ್ತ ನಡುಟ್ಟ್ ಲಡಾಯಿ ಶುರು ಆಂಡ್. ಆ ಲಡಾಯಿನ್ ಏರ್‌ದರ್‌ಲಾ ತಡೆಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಅಯಿಜಿ. ಕೃಷ್ಣ ಪಂಡೆ ನಿಕುಲ್ ಲಡಾಯಿ ಉಂತಾಲೆ. ಪರಿಹಾರ ಯಾನ್ ಪನ್ನೆ. ಅಯಿಕ್ಕ ತರೆ ಪಂಡ್‌ಂಡ್ ಇಡೀ ಮಹಾಭಾರತ ಲಡಾಯಿನ್ ಗೆಂದುನ ಶಕ್ತಿ ಎನಡ ಇತ್ತಂಡ್. ಅಯಿನ್ ಹಾಲ್ ಮಲ್ತಿನಾಯೆ ಈ ಕಪಟ ನಾಟಕದಾಯೆ. ಅಂಚಾದ್ ನನದುಂಬುಗುಲಾ ಎನ್ನ ಕೀರ್ತಿ ಒರಿಪುನಲೆಕ್ಕ ಈ ಮಲ್ತ್. ಅಯಿಕ್ಕ ಕೃಷ್ಣ ಪನ್ನೆ ಈ ತರೆತ್ತ ಚೂರುಲ್ ನನದ ಜನ್ಮಡ್ ಕೋರಿಲಾದ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಬಣ್ಣ ಜಾತಿಡ್ ಪುಟ್ಟದ್ ಲಡಾಯಿ ಮಲ್ಪಲೆ. ಒಂಜೊಂಜಿ ದಿನ ಒಂಜೊಂಜಿ ಜಾತಿ ಬಣ್ಣ ಗೆಲ್ಪುನಂಚ ಯಾನ್ ಮಲ್ಪುವೆ. ಭೂಮಿ ಓಡೆ ಮುಟ್ಟ ಉಂಡಾ ಆಡೇ ಮುಟ್ಟ ಅವು ಒಂಜತ್ತ ಒಂಜಿ ರೂಪೊಡು ಒರಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡುಂದು ಅಭಯ ಕೊರಿಯೆ. ಅಂಚಾದ್ ಕೋರಿಕಟ್ಟ ಇನಿಲಾ ನಡತೊಂದು ಉಂಡು.

ಮಿತ್ತ್ ಯಾನ್ ಕೋರಿನ ಕತೆಕ್‌ಲ್ ಯಾನ್ ಕೋರಿಕಟ್ಟದ ಬಗೆಟ್ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಲ್ಪುನ ಪೂರ್ತುಡು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಊರುಡೆ ಪೋದ್ ಹಿರಿಯಕ್‌ಲೆಡ ಕೇಂದ್ ತೆರಿನವು. ಉಂದು ಮಹಾಭಾರತ ಬೂಕುಡು ಬತ್ತಿನ ವಿಚಾರ ಅತ್ತ್. ಜನಕ್‌ಲ್ ಬಾಯಿದ್ ಬಾಯಿಗ್ ಪಂಡೊಂದು ಬತ್ತಿನಂಚಿನ ಮೌಖಿಕ ಕತೆಕ್‌ಲ್. ಈ ಕತೆತ್ತ ಮೂಲಕವಾದ್ ಕೋರಿಕಟ್ಟ ಪುಟ್ಟದ್‌ಂಡ್ ಪನ್ನಿ ಕತೆನ್ ನಮ ಒಪ್ಪೊಲಿ ಅತ್ತಂಡ ಬುಡೊಲಿ ಅಂಡ ಇಚ್ಚಿತ್ತಿ ಕತೆಕ್‌ಲ್ ಕೋರಿಕಟ್ಟದ ಬಗೆಟ್ ಉಂಡು ಪನ್ನಿನೆನ್ ತೆರಿಪಾಯೆರೆಗಾದ್ ಪಂಡೆ ಆತೆ.

ಪಿರಾಕ್‌ದ ಬೂಕುಲೆಡ್ ಕೋರಿಕಟ್ಟ:

ಅಂಚನೆ ವಾತ್ಸಯನನ ಕಾಮಸೂತ್ರಡ್, ದಂಡಿನ ದಶಕುಮಾರ ಚರಿತಮ್‌ದ ಏನನೇ ಉಚ್ಚಾಸದ ಪ್ರಮತಿ ಚರಿತಮ್‌ಡ್ ಬ್ರಾನ್‌ರ್‌ಲಾ ಕೋರಿಕಟ್ಟ ನಡಪುನಡೇ ಪೋದ್ ಕ್ರೀಡೆಡ್ ಪಾಲ್ ಪಡೆವೊಂದು ಇತ್ತರ್ ಪನ್ನಿ ಉಲ್ಲೇಖ ಉಂಡು. ಆಜಿನೆ ಶತಮಾನದ ಬೃಹತ್ಸಂಹಿತೆದ 53ನೇ ಅಧ್ಯಾಯಡ್ ಕೋರಿದ ಲಕ್ಷಣಲೆನ್ ವಿವರಿತ್‌ದರ್. ಈ ಬೂಕ್

ಬರೆಯಿನ ಪರಾಹಮಿರೆ ಪುಂಜೆರ್ ಮಲ್ಪುನ ಲಡಾಯಿ ಮನಸ್ಸಗ್ ಮುಷಿ ಕೊರ್ಪಾಂದ್ ಬರೆತೆ. ಪೊನ್ನೆ ಶಾಂತಿ ಪುರಾಣದ ಒಂಬನೆ ಅಧ್ಯಾಯಡ್ ಕೋರಿದ ಕಟ್ಟದ ವಿವರ ಕೋರ್ಪೆ. ರಾಘವಾಂಕೆ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಕಾವ್ಯೊಡ್ 'ಕೋಳಿ ಕೋಳಿಯನ್ನು ಬಯಸುವವಲ್ಲದೆ ನೊಳಿದು ರಾಜಹಂಸಯಂ ನೊಲ್ಲದೇ?' ಪಂದ್ ಪಂತಿನೆನ್ ತೂವೊಲಿ. ಅಂಚನೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶೆ, ಚೆನ್ನ ಬಸವ ಪುರಾಣ ಬರೆಯಿನ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ಪಂಡಿತರ್, ಗೋವಿಂದ ಪೈಕುಲು ಇಂಚನೆ ಪಂಡೊಂದು ಪೊಂಡ ಮಸ್ತ್ ಬೂಕುಲೆಡ ಕೋರಿದ ಕಟ್ಟದ ಬಗೆಟ್ ಬರೆತ್ತೆನೆನ್ ತೂವೊಲಿ.

ಪರದೇಸೋಡ್ಲಾ ಕೋರಿಕಟ್ಟ

ಭಾರತ, ಚೀನ, ಪರ್ಷಿಯಾ ದೇಶೋಡ್ ಕೋರಿಕಟ್ಟ ಬಾರಿ ಪ್ರಚಾರೊಡ್ ಇತ್ತಂಡ್. ಕ್ರಿ.ಪೂ. 5ನೇ ಶತಮಾನೊಡ್ ಏಷ್ಯ ಮೈನರ್, ಸಿಸಿಲಿ ದೇಶೊಡ್, ಪಿರಾಕ್ ದ ಗ್ರೀಸ್, ರೋಮ್ ದೇಶೊಡ್ ಜನಕಲೆನ ಬಾರೀ ಪ್ರೀತಿದ ಕ್ರೀಡೆ ಆದ್ ಇತ್ತಂಡ್ ಕೋರಿದಕಟ್ಟ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ದ 8ನೇ ಹೆನ್ರಿ(1481-1547) ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ದ ವೈಟ್‌ಹಾಲ್ಡ್ ಕೋರಿಕಟ್ಟದ ಒಂಜಿ ಕಲನ್ ಕಟ್ಟದಿತ್ತೆಗೆ. ಸುರೂತ ಜೇಮ್ಸ್ (1566-1625) ಬೊಕ್ಕ ರಡ್ಡನೆ ಚಾರ್ಲ್ಸ್ (1630-1685) ವಾರೊಡ್ ರಡ್ಡ್ ಸರ್ವಿ ಕೋರಿಕಟ್ಟ ನಡಪಾವೊಂದು ಇತ್ತೆರ್ಗೆ. ಅಂಚನೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ಸ್ಕಾಟ್ಲೆಂಡ್‌ಲೆಡ್ ಚರ್ಚ್ ಪಿದಾಯಿ ಕೆಲವು ಸರ್ವಿ ಚರ್ಚ್‌ದ ಉಳಯಿಲಾ ಕೋರಿಕಟ್ಟ ನಡಪಾವೊಂದಿತ್ತೆರ್ಗೆ. ಆಯಿತ್ತಾರದಾನಿ ಬೊಕ್ಕ ಕ್ರೈಸ್ತರೆನ ಪರ್ಬದಪಗ ಕೋರಿಕಟ್ಟ ಮಲ್ತರೆ ಎಡ್ಲೆ ದಿನ ಪಂದ್ ಅಕ್‌ಲ್ ಎನ್ನಿದಿತ್ತೆರ್ಗೆ. ಇಂಚನೆ ಮಸ್ತ್ ಉಲ್ಲೇಖಿಲ್ ಕೋರಿದಕಟ್ಟದ ಬಗೆಟ್ ನಂಕ್ ತಿಕ್ಕುಂಡು.

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಕೋರಿಕಟ್ಟ

ದಕ್ಷಿಣದ ಕರಾವಳಿ ಭಾಗೊಡುಪ್ಪುನ ತುಳುನಾಡ್ ಕೋರಿಕಟ್ಟಡ್ ಬಾರೀ ಪುದರ್ ಪೋಯಿನ ಊರು. ದೊಂಬು, ಬರ್ಸ, ಕಾಡ್‌ಮಯವಾದುಪ್ಪುನ ಜಾಗ್, ಕಂಗ್, ಬಾರೆ, ತಾರೆಲೆನ ನಾಡ್ ಬೆನ್ನಿ ಬೆಂದ್‌ದ್ ಬಂಜ ಬತ್ತದ್ ಬತ್ತಿನ ಪೋರ್ತುಗು ಮನಸ್ಸಗ್ ರಂಜನೆ ಪಡೆವೆರೆ ಬೋಡಾದ್ ಬಯ್ಯದ ಪೋರ್ತುಗು ಪತ್ತ ಜನ ಸೇರ್‌ದ್ ನಡಪುನ ಕ್ರೀಡೆನೇ ಕೋರಿಕಟ್ಟ. ಮನಸ್ಸದ ಬೊಕ್ಕ ಮೈತ್ತ ಬೇನೆ ಬೇಜಾರ್‌ನ್ ಕಳೆಯೆರೆ ಈ ಕ್ರೀಡೆನ್ ನಡಪಾವೊಂದು ಬೈದರ್. ದುಂಬು ಇಂಚ ಇತ್ತಿನ ಕ್ರೀಡೆ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ದೂದ್‌ದ ಕಲವಾದ್, ಗಂಗಸರದ ಜಾಗ್ ಆದ್ ಕೋರಿಕಟ್ಟ್ ಪೋಪುನ, ಪೋವಂದಿನ ಜನಕಲೆಗ್ ಬೇಜಾರ್ ಕಳೆವುನ ಕೆಲ ಬೇಜಾರ್ ಕನಪುನ ಕಲವಾದ್ ಬದಲಾಯೆರೆ ಶುರುವಾಂಡ್. ಈ ಕಾರಣೊರ್ಡ್ ಕೆಲವು ಇಲ್ಲಲ್ ಎಡ್ಲೆ ಆಂಡ ಬೊಕ್ಕ ಕೆಲವು ಇಲ್ಲಲ್ ತಾದಿ ಬೀದಿಗ್ ಬರಿಯೆರೆ ಕಾರಣವಾಂಡ್ ಅಂಚಾದ್ ಸರಕಾರ ಇಂದೆತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ಕಾನೂನು ಕ್ರಮಕ್ ದುಂಬರಿಯೆರೆಲಾ ಕಾರಣಾಂಡ್. ನಂಕ್ ಉಂದೆತ್ತ ಚರ್ಚೆ ಮುಖ್ಯತ್ತ್ ಕೋರಿಕಟ್ಟ ಎಂಚ ನಡಪುಂಡು ಅಯಿತ್ತ ವಿಸೇಸ ದಾದ ಪನ್ನಿನೆನ್ ತೂಕ. ತುಳುನಾಡ್ ಡ್ ನಡಪುನಂಚಿನ ಕೋರಿಕಟ್ಟಡ್ ಆಸಕ್ತಿ ಉಪ್ಪುನಂಚಿನ ಮಾತ ಜನಕಲ್ ಪಾಲ್ ಪಡೆಪ್ಪೆರ್. ಆಯಿಕ್ಕ್

ಬ್ಯಾರಿ, ಪೋರ್ಬು, ಬಂಟೇ, ಪೂಜಾರಿ, ಗೌಡೇ, ಮೂಲೈ, ನಾಯ್ಕ, ಮೇರೆ, ಮನ್ನೆ, ಮುಗೇರೆ, ಕೊರೆಗೆ ಪನ್ನಿ ವಾ ಒಂಜಿ ಬೇದಭಾವ ಇಜ್ಜೆ ಕೋರಿ ಉಂಡ, ಮನಸ್ಸು ಉಂಡ ಕೋರಿಕಟ್ಟೊಲಿ. ಕೆಲವು ರೀತಿದ ಮರ್ಲೆರ್ ನಮ್ಮವುಲ್ ಉಲ್ಲೆರ್ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಆಟದ ಮರ್ಲೆ, ಕೋರಿಕಟ್ಟಿದ ಮರ್ಲೆ, ಕಂಬುಲದ ಮರ್ಲೆ- ಇಂಚಿನ ಮರ್ಲೆರ್ ಓಲೇ ಕಟ್ಟ ಆವಾಡ್, ಅಟ ಆವಾಡ್, ಕಂಬುಲ ಆವಾಡ್ ಅಡೇ ಪೋದ್ ಪಾಲ್ ಪಡೆಪೆರ್.

ದೇವಸ್ಥಾನದ ಜಾತ್ರೆ, ಭೂತಸ್ಥಾನದ ಕೋಲ, ನೇಮ ಮುಗಿ ಬೊಕ್ಕ ದೈವ ದೇವರೆಗೆ ಭೂಮಿಗ್ ಬೂರುನ ನೆತ್ತರ್ ಬಂದು ಗಣಕ್‌ಲೆಗ್ ಕೊರಿಯರೆ ಬೋಡಾದ್ ಕೋರಿದ ಕಟ್ಟ ನಡಪೆರ್‌ಂದ್ ಹಿರಿಯಕುಲು ಪನ್ನೆರ್. ದೇವರೆನ ಪುದರ್‌ಡ್ ನಡಪ್ಪುನ ಕೋರಿದ ಕಟ್ಟದ್ ಧಾರ್ಮಿಕವಾಯಿನ ಕಾನೂನುದ ರಕ್ಷಣೆ ಉಂಡು. ಜಾತ್ರೆಗ್ ಬರಂದೆ ಬಜೇ ಕಟ್ಟಗ್ ಬರ್ಪಿನ ಜನಕ್‌ ಲ್ ಮಸ್ತ ಉಪ್ಪುನೆನ್ ತುವೊಲಿ. ಕಟ್ಟಗ್ ಬರ್ಪುನೆಕ್ ವಾ ಜಾತಿ ಧರ್ಮಲಾ ಅಡ್ಡಿ ಬರ್ಪುಜಿ. ಮಾಸ ತಿನ್ನುನ ಜನಕ್ ಲ್ ಕೋರಿದ ಕಟ್ಟಗ್ ಪೋವೊಲಿ.

ದುಂಬು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಜಾತ್ರೆ, ಭೂತಸ್ಥಾನದ ಕೋಲ, ನೇಮ ಮುಗಿ ಬೊಕ್ಕ ದೈವ ದೇವರೆನ ಪುದರ್‌ಡ್ ನಡತೊಂದು ಇತ್ತಿನ ಕಟ್ಟ ವರ್ಸೋಡು ಓರ ಮಾತ್ರ ಇತ್ತೆಂಡ್. ಆಯಿಟ್ಟ್ ಮನಸ್ಸಗ್ ನೆಮ್ಮದಿ ತಿಕ್ಕುನ ಯಾವುಜಿ ಪೆಂಡ್‌ಡ್ ಗಡಂಗ್‌ದ ಬಾಕಿಲ್‌ಡ್ ಕೋರಿಕಟ್ಟಿ ಶುರು ಆಂಡ್. ಇಂದೆಟ್ಟ್ ಗಡಂಗ್‌ದ ಯಾಜಮಾನಿಯಗ್ ಮಸ್ತ ಲಾಭ ಉಂಡು. ಕೋರಿಕಟ್ಟಿದ್ ಗೆಂಡ್‌ಡ್‌ಲಾ ಬಾಜೆಲ್ ಸೋತೆಂಡಲಾ ಬಾಜೆಲ್ ಉಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಅಯಿತ್ತ ಲಾಭ ಗಡಂಗ್‌ದ ಯಾಜಮಾನ್ಯಗ್. ಅಂಚಾದ್ ಎಚ್ಚೆ ಎಚ್ಚೆ ಕೋರಿಕಟ್ಟಲೆನ್ ಗಡಂಗ್ ದ ಯಾಜಮಾನಿಲ್ ನಡಪಾಯೆರೆ ಶುರು ಮಲ್ತೆರ್.

ಕೋರಿಕಟ್ಟ ಎಂಚ

ಧಾರ್ಮಿಕ ನೆಲೆಟ್ಟ್ ಆಪಿನ ಕೋರಿಕಟ್ಟಡ್ ಕೋರಿಗೂಂಟ, ಕಲಪತ್ತುನೆ, ಬಾಳ್ ಕಟ್ಟನೆ, ದೂದು ಕಟ್ಟನೆ, ಆರೈಕೆ, ಸೋಲ್ ಗೆಲುವು - ಇಂಚ ವಿಭಜನೆ ಮಲ್ತೊಲಿ.

ಕೋರಿಗೂಂಟ:ಕೋರಿಗೂಂಟ ಪಂಡ ಓವೇ ಒಂಜಿ ಜಾತ್ರೆದ್ ಬೊಕ್ಕ ನಡಪುನ ಕೋರಿ ಕಟ್ಟದ ಸುರುತ ವಿಧಿಯಾದ್ ಇಂದೆನ್ ಮಲ್ತೆವೆರ್. ಬೊಳ್ಳುಗು ಗುರಿಕಾರೆ, ಮಾನಿ ಬೊಕ್ಕ ಆಯಿಕ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿನ ಊರುದ ಜನಕ್‌ಲ್ ಸೇರ್‌ದ್ ಈ ಆಚರಣೆನ್ ಮಲ್ತುವೆರ್. ಕೋರಿಗೂಂಟದ ವಿಧಿಲಾ ಬಾರಿ ಗೌಜೆಡ್ ಅಪುಂಡು. ಈ ವಿಧಿ ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕನೇ ಕೋರಿಕಟ್ಟ ಸುರು ಆಪುನೆ. ಏತ್ ಗೂಂಟ ಪಾಡುವೆರ್ ಪನ್ನಿನೆತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ಏತ್ ದಿನತ್ತ ಕೋರಿಕಟ್ಟ ಪನ್ನಿನ ನಿಶ್ಚಯ ಆಪುಂಡು. ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾದ್ ಅವು ದುಂಬೆ ನಿಗಂಟ್ ಆದಪ್ಪುಂಡು.

ಕಲ ಪತ್ತುನೆ, ಪತಿ ಮಲ್ಪುನೆ, ದೂದು: ಕೋರಿದಕಟ್ಟಗ್ ಬತ್ತಿನ ಜನಕ್‌ಲ್ ಆಕ್‌ಲೆನ ಕೋರಿನ್ ಪತೊಂದು ಒಂಜಿ ಕಲಪತ್ತದ್ ಕುಳ್ಳುವೆರ್. ಕಲಪತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಏರೆನ ಕೋರಿದೊಟ್ಟುಗು ಆಕ್‌ಲೆನ ಕೋರಿನ್ ಕಟ್ಟೊಲಿಂಡ್ ತೀರ್ಮಾನ ಮಲ್ತುವೆರ್. ಕಲಪತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಪತಿ ಮಲ್ತುವೆರ್. ಪತಿ ಮಲ್ಪುನಗ್ ಕೋರಿದ ದಿನ್ನ, ಎತ್ತರ, ಧೈರ್ಯ, ಪ್ರಾಯ

ಉಂದೆನ್ ಪೂರಾ ತೂಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಅಂಡ ಮಾತ್ರ ಪತಿ ಸರಿಯಾಪುಂಡು. ಇಂಚಿನ ಕೋರಿನೇ ಪತಿ ಮಲ್ಪೊಡು ಪನ್ನಿ ನಿಯಮ ದಾಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಕೋರಿದ ಯಾಜಮಾನಿಲೆಗ್ ಮಿಷಿ ಆಯಿನ ಕೋರಿದೊಟ್ಟುಗು ಪತಿ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಪತಿ ಮಲ್ಪುನಗ್ ದೂದುದ ಬಗೆಟ್ಲಾ ಪಾತರ ಅಪುಂಡು. ಕೋರಿಕಟ್ಟೆರೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಅಂಡ 'ದೆರ್ಪುನೆ' ಪನ್ನಿ ಕ್ರಿಯೆ ನಡವೊಂಡು. ಕೋರಿಲೆನ್ ದೆರ್ಪುನೆ ಪಂಡ ಎಂಕುಲು ಕಟ್ಟೆರೆ ಒತ್ತುದ ಪಂದ್ ಅರ್ಥ.

ಒಡ್ಡಾವುನೆ: ಕೋರಿಲೆನ್ ಲಡಾಯಿಗ್ ಬುಡ್ಡುನೆಕ್ ದುಂಬು ರಡ್ಡೆನ್ ಗುರ್ತ ಮಲ್ಪೆರೆ ಬೋಡಾದ್ ಎದುರು ಎದುರು ಕೊನತ್ತದ್ ಗುರ್ತ ಮಲ್ತನಂಚ ಮಲ್ಪುವೆರ್ ಇಂಚಿನ ಕ್ರಿಯೆನ್ 'ಒಡ್ಡಾವುನೆ' ಪಂದ್ ಲೆಪ್ಪುವೆರ್. ಇಂಚ ಒಡ್ಡಾನಗ ಕೋರಿಲ್ ಕೆಕ್ಕಿಲ್ದ ಸೂಯಿನ್ ಬುಡ್ಡಾದ್ ಒಂಜೆನೊಂಜಿ ತೂದ್ ಕೊಡಪೆರೆ ತೂಪ. ಇಂಚ ಒಡ್ಡಾನಗ ಒಡ್ಡಿಂಜಿಂಡ ಒಂಜಿ ಸುತ್ತು ತಿರ್ಗದ್ ಅತ್ತಂಡ ಜಾಗೆ ಬದಲ್ತದ್ ಒಡ್ಡಾವೆರ್. ಅಪಗ ಒಡ್ಡುವ. ಆಯಿರ್ದ್ ಬೊಕ್ಕನೆ ಲಡಾಯಿಗ್ ಬುಡ್ಡೆರ್.

ಬಾಳ್ ಕಟ್ಟುನೆ: ಕೋರಿಲೆನ್ ದೆರ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಬಾಳ್ ಕಟ್ಟದ್ ಕೋರಿಲೆನ್ ಕಟ್ಟುವೆರ್. ಬಾಳ್ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಕಟ್ಟುಜೆರ್. ಅಯಿಕ್ ಅನುಭವ ಇತ್ತಿನಕುಲೇ ಅಪೊಡು. ಬಾಳ್ ಕಟ್ಟುನಕಲೆಗ್ ಸರಿಯಾಯಿನ ಸಂಭಾವನೆಲಾ ಉಂಡು. ಕೋರಿನ್ ಲಡಾಯಿಗ್ ಬುಡೆರ್ಲಾ ಅನುಭವಿಲ್ ಉಲ್ಲೆರ್. ಕೋರಿ ಇತ್ತಿನ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಕೋರಿನ್ ಲಡಾಯಿಗ್ ಬುಡ್ಡುಜೆರ್. ಆಕಲೆಗ್ಲಾ ಸರಿಯಾಯಿನ ಸಂಭಾವನೆ ಉಂಡು.

ಆರೈಕೆ: ಕೋರಿಕಟ್ಟಡ್ ಬಾಳ್ ಕಟ್ಟುನಕಲ್, ಕೋರಿ ಬುಡ್ಡುನಕಲ್ ಇತ್ತನಂಚನೆ ಕೋರಿಗ್ ನೀರ್ ಪತ್ತುನಕಲ್, ಗಾಳಿ ಪಡುನಕಲ್ ಕೋರಿ ಲಡಾಯಿ ಮಲ್ಪುನಗ್ ಪೆಟ್ಟಾಂಡ ಅಯಿಕ್ ಆರೈಕೆ ಮಲ್ತದ್ ಪಿರ ಲಡಾಯಿಗ್ ಬುಡ್ಡೆರ್.

ಸೋಲ್ ಗೆಲ್ವು: ಕೋರಿದ ಕಟ್ಟದ ಕಡೇತವು ಪಂಡ ಸೋಲ್ ಗೆಲ್ವುದ ತೀರ್ಮಾನ. ಕೋರಿದ ಕಟ್ಟಡ್ ಸೋತ್‌ನ, ಬಲ್ಲಿನ, ಸತ್ತಿನ ಕೋರಿನ್ ಒಟ್ಟಿ ಪಂದ್ ಲೆಪ್ಪುವೆರ್. ಗೆಲ್ವತ್ತಿನ ಕೋರಿಗ್ 'ಬಂಟಿ' ಪಂದ್ ಲೆಪ್ಪುವೆರ್. ಲಡಾಯಿಡ್ ರಡ್ಡ್ ಕೋರಿಲಾ ಸೈತ್‌ಂಡ ಆಯಾಯ ಕೋರಿದ ಯಾಜಮಾನಿನಕಲೆಗ್ ಕೋರಿ ಬೊಕ್ಕ ದೂದು ಸೇರುಂಡು. ಅವುಲ್ ಸೋಲ್‌ಗೆಲ್ವುದ ತೀರ್ಮಾನ ಆತ್‌ಜಿ ಪಂದ್ ಅರ್ಥ. ಇಂಚಿತ್ತಿ ತೀರ್ಮಾನನ್ ಊರುದ ಹಿರಿಯರ್ ಅತ್ತಂಡ ಅನುಭವಿಲ್, ಊರುದ ಯಾಜಮಾನೆರ್ ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ಕೋರಿದ ಜಾತಿಲ್: ಊರುದ ಕೋರಿ, ಸೇಲಂ, ವರ್ಕಾಡಿ, ಡಿಂಡಿಗಲ್, ಪಲನಿ, ಗಿರಿರಾಜೆ, ಕೊಟ್ಟುಜಾಲೆ, ಗಡ್ಡಮೆ ಇಂಚ ಮಸ್ತ್ ಜಾತಿದ ಕೋರಿಲ್ ಕಟ್ಟಗಾದೆ ತಯಾರ್ ಮಲ್ತನ ಕೋರಿಲ್. ಕೋರಿಲೆನ್ ಸಾಂಕುನ ಊರುದ ಪುದರ್ ಕೋರಿಲೆಗ್ ದೀದ್ ಲೆಪ್ಪುನ ಕ್ರಮಾದಾದ್ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗ್ ಬೈದಂಡ್. ಗಿರಿರಾಜನ್ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ್ ಕಟ್ಟುನ ಕ್ರಮ ಬಾರಿ ಕಮ್ಮಿ. ಆ ಕೋರಿಗ್ ಧೈರ್ಯ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕಮ್ಮಿ. ಅಂಚಾದ್ ಆ ಜಾತಿದ ಕೋರಿಲೆನ್ ತಿನಿಯರೆ ಮಾತ್ರ ಬಳಸುವೆರ್. ಆ ತಳಿತ ಕೋರಿನ್ ಊರುದ ಕೋರಿದೊಟ್ಟುಗು ಸೇರಾದ್ ಪೋಸ ತಳಿತ ಕೋರಿಲೆನ್ ಪಡೆದ್ ಕಟ್ಟಗಾದ್ ಸಾಂಕುವೆರ್. ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ಜಾತಿದ ಕೋರಿಲ್ ಉಂಡಾಯಿನೆಕ್ ಅಯಿತ್ತ ಪಿರವುಡು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ರೀತಿದ ಕತೆಕ್ಕ್ಲ್ ಉಂಡು.

ಮಲ್ಲ ಜಾತಿದ ಪುಂಜೆರೆಗ್ 'ಪೈಕಾ' ಪಂದ್ ಲೆತ್ತಂಡ, ಎಲ್ಯ ಜಾತಿದ ಪುಂಜೆರೆಗ್ 'ಜೇಕಾ' ಪಂದ್ ಲೆಪ್ಪುವೆರ್.

ಕೋರಿಲೆಡ ಮುಖ್ಯವಾದ್ ಬಣ್ಣಗ್ ಪ್ರಶಸ್ತ್ಯ, ಐನ್ ಬಣ್ಣಲೆನ್ ದೀದ್ ಅಯಿತ್ತ ಉಪಬಣ್ಣಲೆನ್ ಗುರ್ತು ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಕಕ್ಕೆ, ಕೆಂಪು, ಬೊಳ್ಳೆ, ಮಂಜಲೆ, ಕಡ್ಲೆ ಈ ಐನ್ ಬಣ್ಣದ ಉಪಬಣ್ಣಲ್ ಇಂಚ ಉಂಡು- ಮೈಪೆ, ಕರಿನೀಲೆ, ನೀಲೆ, ಕಪ್ಪುಗಿಡೆಯೆ, ಉರಿಯೆ, ಕುಪ್ಪೆ, ಕರ್ಮೊಳ್ಳೆ, ಕಾವೆ, ಪಂಚಣಿ ಇಂಚ ಬಣ್ಣಲೆನ ಪಟ್ಟಿ ಉದ್ದ ಅವೊಂದು ಪೊಪುಂಡು. ಬಣ್ಣೋಲ್ ಈತೇ ಉಂಡು ಪಂದ್ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ್ ಪನಿಯೆರೆ ಅಪುಜಿ. ಸುಯಿತ್ತ ಬಣ್ಣದ ಮಿತ್ತ್ ಕೋರಿಲೆದ ಬಣ್ಣ ಬದಲಾವೊಂದು ಪೊಪುಂಡು. ಉದಾರ್ಮಗ್ ಬೊಳ್ಳು ಕೋರಿಡ್ ಒಂಜಿ ಕೆಂಪು ಸುಯಿ ಸೇರ್ಂಡ ಅಯಿನ್ ಗೆಂದಬೊಳ್ಳೆಂದ್ ಲೆಪ್ಪುವೆರ್. ಅಂಚನೆ ಬೇತೆ ಕೋರಿಲೆನ ಬಣ್ಣಲಾ ಬದಲಾವೊಂದು ಪೊಪುಂಡು. ಕೆಲವು ಸರ್ತಿ ಕೋರಿಲೆನ ಜುಟ್ಟುಗು ಅನುಗುಣವಾದ್ ಪುದರ್‌ಲ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಕಂಚೆಲ್ ಕೊಟ್ಟು, ಸುತ್ತೈಕೊಟ್ಟು, ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು, ಮುಂಡಾಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಇಂಚಿನೆನ್ ಕಂಚೆಲ್ ಕೊಟ್ಟುದ ಬೊಳ್ಳೆ, ಸಾಸ್ತಕೊಟ್ಟುದ ಕೆಮ್ಮೆರೆ ಇಂಚ ಪುದರ್‌ಲ್ ಬುಲೆವೊಂದು ಪೊಪುಂಡು.

ಬಾಳ್‌ದ ವಿದೊಕ್ಕುಲ್: ಬಡೆಕ್ಕಾಯಿದ ಬಾಳ್, ತೆನ್ನಾಯಿದ ಬಾಳ್ ಅತ್ತಂಡ ಊರುದ ಬಾಳ್, ನಾಗರ ಕೆರ್ಚಿ, ಕೆರ್ಚಿ, ಎಟ್ಟಿಮುಳ್ಳು ಉಂದು ಮುಖ್ಯವಾಯಿನ ಪುದರ್‌ದ ಬಾಳ್‌ಲ್. ಅಂಡ ಜಾಗೆರ್ಡ್ ಜಾಗೆಗ್ ಜನಕಲೆರ್ಡ್ ಜನಕಲೆಗಾನಗ ಬಾಳ್‌ದ ಪುದರ್‌ಲ್ ಬದಲಾವೊಂದು ಪೊಪುಂಡು. ಸರ್ತದ ಬಾಳ್, ಅರೆಕೊಕ್ಕೆ, ಅಣೆಡೊಂಕು ಇಂಚ್ ಪುದರ್‌ಲ್ ಉಂಡು. ಬಾಳ್‌ಲೆನ ಕಟ್ಟ್‌ಗ್ 'ಬಾಳ ಸೂಡಿ' ಪಂದ್ ಪುದರ್.

ಕೋರಿದ ಕಟ್ಟದ ಪಂಚಾಂಗ: ಕೋರಿಕಟ್ಟ್ ಪೋನಗ ಕೈಕ್ ತಿಕ್ಕನ ಕೋರಿನ್ ಪತೊಂದು ಪೋಪುನ ಕ್ರಮ ಇಜ್ಜಿ. ಅಯಿಕ್ಕು ಒಂಜಿ ಪಂಚಾಂಗ ಉಂಡು. ಅವು ಪ್ರಿಂಟ್ ಆದ್‌ಲಾ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಅಯಿಟ್ಟ್ ತಿಥಿ, ವಾರ, ಪಕ್ಷಗ್ ಅನುಸಾರವಾದ್ ವಾ ಕೋರಿ ಗೆಂದುಂಡು, ವಾ ಕೋರಿ ಸೋಲ್‌ಪುಂಡು ಪಂದ್ ಬರೆದಿಪ್ಪುವೆರ್. ಅಯಿತ್ತ ಪ್ರಕಾರ ಕೋರಿಲೆನ್ ಕಟ್ಟ್‌ಗ್ ಕೊಂಡೊದ್ ಪೋಪೆರ್. ಕೋರಿಲೆಗ್ ಪುಟ್ಟು, ಬಾಲ್ಯ, ಜವ್ವನೆ, ಪರಬ್ಬೆ, ಮರಣ ಇಂಚ ಐನ್ ಲಕ್ಷಣ ಉಂಡು. ಉಂದೆನ್ ಕೋರಿಕಟ್ಟದ ಅನುಭವಿಲ್ ಬರೆದಿಪ್ಪುವೆರ್. ಇಂಚಿನ ಬೂಕುನ್ 'ಕುಕ್ಕುಟ ಪಂಚಾಂಗ' ಪಂದ್ ಲೆಪ್ಪುವೆರ್.

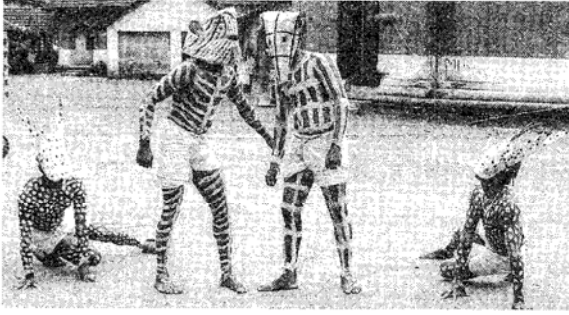
ಕೋರಿದ ಕಟ್ಟದ ವಿದೊಕ್ಕುಲ್: ಕೋರಿದ ಕಟ್ಟ ಪಂಡಂಡ ರಡ್ಡ್ ಕೋರಿಲ್ ಲಡಾಯಿ ಮಲ್ಪುನೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ನಮ ಪಂಡಂಡಲಾ ಅಯಿಟ್ಟ್ ಕೆಲವು ವಿದೊಕ್ಕುಲ್ ಉಪ್ಪುನೆನ್ ತೂವೊಲಿ. ಒಂಟಿಗ್ ಕಟ್ಟುನೆ, ಒಟ್ಟಪಾಲ್ ಅತ್ತಂಡ ಸಾಲ್ ಕೋರಿ, ಓಡಿಕಟ್ಟ, ಪಾರ್ಚಿಕಟ್ಟ, ಕದಿಕೆಟ್ಟ ಇಂಚಿತ್ತಿ ವಿದೊಕ್ಕುಲು ಉಂಡು.

ಕೋರಿಕಟ್ಟ್ ಪೋನಗದ ನಂಬಿಕೆಲು: ಕೋರಿಕಟ್ಟ್ ಪೋನಗ ಬಾರಿ ಖುಷಿಟ್ಟ್ ಪೋವೊಡು. ಬೊಡೆದಿ ಜೋಕಲೆಡ ಲಡಾಯಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪೋಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಸಾದಿಡೆ ಪೋನಗ ಮಾಸ ತಿಕ್ಕಂಡ ಬಾರಿ ಎಡ್ಡೆಗೆ. ಪುಚ್ಚೆ, ಕನಕ್ಕ್, ಮಣ್ಣದ ಕರ, ಒಂಟೀ ಬ್ರಾಣೆ ತರೆಕ್ಕ್ ಮುಂಡಾಸ್ ಕಟ್ಟಂದೆ ತಿಕ್ಕಂಡ ಸೋಲ್ ಪನ್ನಿ ನಂಬುಗೆ ಬಲವಾದುಂಡು. ಕುದುಕ್ಕೆ, ಮುಂಗುಲಿ ಉಚ್ಚು ಎದುರು ತಿಕ್ಕಂಡ ಬಾರಿ ಲಾಭ ಪನ್ನಿ ನಂಬುಗೆಲಾ ಉಂಡು.

ವಿಶೇಷ ಕೋರಿಕಟ್ಟು: ಕೋರಿದಕಟ್ಟು ಕಂಬುಲ, ನೇಮ, ಜಾತ್ರದ ಸಮಯೊಡು ವರ್ಸೊಡ್ ಒರ ಮಾತ್ರ ನಡಪಾವುನೆ ಅತ್ತ. ಬಯಕೆದಪಗ, ಸಮ್ಮಾನದಪಗ, ನಿಶ್ಚಯದಪಗ -ಇಂಚ ಕೋರಿಕಟ್ಟು ಮಲ್ತ್ದ್ ಬತ್ತಿ ಬಿನ್ನರೆಗ್ ಕಚಿಪ್ಪು ಮಲ್ತ್ದ್ ಒನಸ್ಸ ಪಾಡುನ ಕ್ರಮಲಾ ಇತ್ತಂಡ್. ಇಂಚ ಕೋರಿಕಟ್ಟುನಗ ಇಲ್ಲದಕೆಲೆಗ್ ಉಪಕಾರ ಅವಾಡ್ ಪನ್ನಿ ವಿಶಾಲ ಹೃದಯ ಸಿರಿಮಂತಿಗೆ ಇತ್ತಿನೆಲಾ ನಮ ತೂಯೆರಾಪುಂಡು.

ಕೋರಿದ ಕಟ್ಟದ ಬಗೆಟ್ ಕೋರಿದ ಬಗೆಟ್ ಮಸ್ತ್ ಗಾದೆ ಬೊಕ್ಕ ಒಗಟ್ಲಾ ಉಪ್ಪುನೆನ್ ತೂವೊಲಿ. ಪೊಂಜೆನಕೆಲೆನ್ ನಂಬ್ದ್ ಕೋರಿಕಟ್ಟು ಮಲ್ಪುನೆನಾ, ಬದ್ಕ್ ಕಳೆವೊಂದಿನಾಯಗ್ ಕೋರಿದ ದೂದು ಬೀಕಾರಿಗ್ ಗಾಳ, ಆಯುಷ್ಯ ತೀರ್ನಾಯಗ್ ಬೊಂಟಿ, ಕೋರಿ ಕೋರಿನೆ ಬಯಕ್ಕುಂಡತ್ತಂದೆ ರಾಜಹಂಸನ್ ತೂಪುಂಡೆ - ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಮಸ್ತ್ ಗಾದೆಲ್ ನಂಕ್ ತಿಕ್ಕುಂಡು.

ಒಟ್ಟಾದ್ ಪನ್ನುಂಡ ಕೋರಿದ ಕಟ್ಟ ಪಂಡ ಒಂಜಿ ಕ್ರೀಡೆಯಾದ್ ಜನಕೆಲೆನ ಬೇನೆ ಬೇಜಾರ್ನ್ ಕಳೆವರೆ ಬೋಡಾದ್ ನಡತೊಂದು ಬರ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ಗೊಬ್ಬದ್ ನಮ್ಮ ದುಂಬುಡು ಉಂಡು. ಉಂದು ಅಳಿದ್ ಪೋಪುಂಡು ಪನ್ನಿ ಬೇಜಾರ್ ಕೋರಿದ ಕಟ್ಟದ ಪ್ರಿಯರೆಗ್ ಬೊಡ್ಡಿ. ಸರಕಾರ ಅಡ್ಡಕಾರ್ ಪಾಡ್ಂಡಲಾ ಅವು ಒಂಜತ್ತ್ ಒಂಜಿ ನೆಲೆಟ್ ನಡತೊಂದು ಬರ್ಪುಂಡು ಪನ್ನಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಉಂಡು. ಅಂಡ ಗಂಗಸರ ದೂದು ಅಯಿದ್ ದೂರ ಉಂತ್ಂಡ ಜನಕೆಲೆಲಾ ಅಯಿತ್ತ ಕೈತಡೆ ಬರ್ಪರ್. ಎಡ್ಲೆ ಭವಿಷ್ಯ ಅಯಿಕ್ಕ್ ಉಪ್ಪು ಪನ್ನಿ ನಂಬುಗಡ್ ಕೋರಿಕಟ್ಟುಗ್ ಜೈಂದ್ ಪನ್ನೆ.

ಕೊರಗೇರ್ ಪರಪೋಕುಡ ಬೇರ್

ತುಳು ಪರಪೋಕುಡ ಬೇರ್ - ಕೊರಗೇರ್

ಶ್ರೀಮತಿ ಜ್ಯೋತಿ ಚೇಳ್ವಾರು

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಮೂಲೊದಕುಲಾದುಪ್ಪುನ ಕೊರಗೇರ್ ಪರತಿರಿಟ್ಟಿ (ಚರಿತ್ರೆ) ಕ್ರಿಸ್ತಪೂರ್ವೊ ಮೂಜನೇ ಶತಮಾನೊಡ್ಚಿ ಬದುಕುಡುಪ್ಪೆರ್ ಪನ್ನಿನ ಒಂಜಿ ಗೇನದ ಆಲೋಚನೆ ಉಂಡು. ಭೂಮಂಡಲೊದ ರಾಜರೆಡ್ 'ಕೋಶೆರ್' ಪಂದೆ ಗುರುತಿಸಾ ವೊಂದಿನ ಮೊಕುಲೆನ ಕಪ್ಪು ಕಣ್ಣೆಡ್ ಕರ್ಬದ ಮಂಡಿ ಪತ್ತಿನ ಪೆಟ್ಟಾದ ಮುದ್ರೆ ಇತ್ತಂಡ್ ಪಂದ್ ಆನಿದ ರಾಜೆರ್ ಪನ್ನೆರ್. 'ಮುರುಕ್ಕು ಮರನ್ ಗುರಿ ದೀದ್ ತನ್ನಲೆನ್ ಗುರುತು ಮಲ್ತೊಂದರ್ ಪಂದ್ ನಾಡ್‌ದ ಪರತಿರಿ ಮೊಕಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಪನ್ಪುಂಡು. ಇನಿ 'ಕೊರಗೇರ್' ಪಂದ್ ಗುರುತಿಸಾಯಿನ ಜನಕುಲೆ ಪಿರಾಕದ 'ಕೋಶೆರ್' ಆದುಪ್ಪೆರಾ ಪನ್ನಿನ ಒಂಜಿ ಸಂಸಯ ಇತ್ತಂಡ್‌ಲಾ ಕೊರಗೇರ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಬುಡಕಟ್ಟ್ ಪರಪೋಕುಡ ಲಚ್ಚಣೊಲೆನ್ ಪಡೆತಿನ ಒಂಜಿ ಜನವರ್ಗ ಪನ್ನಿನ ಸತ್ಯೊ.

ಪಡ್ಡಯಿ ಕಡಲತಡಿತ ಉದ್ದೊಗುಲ ಪರ್ಬಾದಿ ತುಳುನಾಡ್‌ ಬುಡಕಟ್ಟ್ ಪರಪೋಕುಡ್ ಜಾತಿ ಸಮಾಜವಾದೆ ಬದಲಾವೊಂದುಲ್ಲೆರಡಲಾ ಕಾಡ್ ಗುಡ್ಡೆ ಬೆಂದ್ ತಿಂದೆ ಬದ್‌ಕಿದ್‌ನಕುಲು. ತನ್ನಲು ತಿನ್ನಿ ತೆನಸ್ ಬಕ್ಕ ತುತ್ತಿನ ತುತ್ತೈತೊಡ್ಡಾದ್ ಮೊಕಲೆನ್ 'ಮುಟ್ಟಂದಿನಕುಲು' ಪಂದ್ ನಡಪಾವೊಂದು ಬತ್ತುಪ್ಪೊಡು. ಆರ್ಯರ್ ಅನಾರ್ಯರೆನ್ ದೊಂಕಿದರ್ ಪನ್ನಿನೆಕ್ ಪರತಿರಿಟ್ಟಿ ವಾ ದಾಖಲೆಲಾ ಇಜ್ಜೆಡ್‌ಲಾ ಕಾಡ್‌ಗುಡ್ಡೆ ಸೇರ್ ಮುಕ್ಕೊಲುಗು (ಗುಲಾಮ) ಬೆಂದಿನಕುಲು ಆದುಪ್ಪೊಡು. ಕುರ್ತೆಲುಲ್ಲೆರ್ ಪಂದ್ ಊರುಡ್ ಪಿದಯಿಡುಪ್ಪಿ

‘ಕೊಪ್ಪೊ’ಲೆಡ್ ಅಕುಲು ಬದುಕೊಡಾಂಡ್. ಭೂಮಿದ ಯಜಮಾನಿಕೆಗಾದ್ ಪೊಂಬೊದಿ ಅರಸರೆಡ್, ದುಂಬುದ ಕಾಲೊಡು ಊರುಗು ಗುರ್ಕಾರೆರಾದ್ ಬದ್‌ಕೆದರ್ದಲ ಬಕ್ಕ ಬತ್ತಿ ಜನಕುಲು ಅಕಲೆನ್ ಪಿರ ತೊರ್ತಾದ್ ಎಡೇನ ಬೇಲೆದಕುಲಾದ್ ಸೊಂದಾದುಪ್ಪೊಡು.

ಅಕುಲು ಬದ್‌ಕೆದಿ ಜಾಗೆದ ನಕೆಟ್ ಗುಮಾನಿತಾದ್ ತೊಂಡ ಕೋಟೊಡ್ ಬಡಕಾಯಿಗ್ ಉಪ್ಪುನ ಕನ್ನಡದೇಸೊಡು ಉಪ್ಪುನ ಕೊರಗರ್. ಮೊಕಲೆನ್ ಬಡಗನ್ ಕೊರಗರ್ ಪಂದ್ ಪನ್ನರ್. ಮೊಕುಲು ಪಾತುರುನ ಬಾಸೆಡ್ತಾನೇ ಈ ಸ್ವಪ್ನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಗೊತ್ತಾಪುಂಡು. ಅತ್ತಂದೆ ಸಾಮಾಜಿಕವಾದ್‌ಲಾ ಕೊರಗರ್‌ಡ ಐನ್ ಉಲತ್ತುಲಯಿದ ಗುಂಪುಲು ಅಕುಲು ಬದುಕುನ ರೀತಿಡ್ ಗೊತ್ತಾಪುಂಡು.

1. ಅಂಡೆ ಕೊರಗರ್ 2. ಸೊಪ್ಪು ಕೊರಗರ್ 3. ತಿಪ್ಪಿ ಕೊರಗರ್ 4. ಒಂಟಿ ಕೊರಗರ್ 5. ಕಪಡ ಕೊರಗರ್

ದುಂಬುದ ಕಾಲೊಡು ಕೊರಗರ್ ಪೇಂಟೆಗ್ ಬರೊಡಾಂಡ ಆ ಊರುದ ಗುರ್ಕಾರನ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆವೊಡಿತ್ತಂಡ. ಮಾತರ್ ನಡಪುನೈಟ್ ಸಾದಿಡ್ ಮೊಕಲೆಗ್ ಉಬ್ಬರೆಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಐಕ್ಕಾದ್ ಕೆಕ್ಕಿಲ್‌ಗ್ ಬೆದರ್‌ದ ಅಂಡೆ ಇಜಿಂಡ ತಿಪ್ಪಿನ್ ಕೆಕ್ಕಿಲ್‌ಗ್ ಬಲ್ಲಿ ಪಾಡ್ ಕಟೊಂದಿತ್ತರ್. ಅಂಚಾದ್ ಮೊಕುಲು ಅಂಡೆ ಕೊರಗರ್. ಕುಡ್ಲ ಮುಲ್ಕಿ ಬುಕ್ಕ ಪುತ್ತೂರುಡು ಮೊಕುಲುಲ್ಲರ್. ಪೊಸ ಕುಂಟು ತುತ್ತರೆ ದುಂಬುದ ಕಾಲೊಡು ಕೊರಗರ್ ಅವಕಾಶ ಇತ್ತಿಜಿ. ಅಂಚಾದ್ ಪುನೊಕ್ಕು ಪಾಡಿನ ಕುಂಟುಲೆನೆ ದೆತ್ತಾದ್ ತುತ್ತೊಂಬರ್. ಅಕುಲೆ ಕಪಡ ಕೊರಗರ್. ಕುಂದಪುರ ಬೈಂದೂರುದಂಚಿ ಉಪ್ಪುನಕುಲು ಮೆಕುಲು. ತಪ್ಪುನು ಮಾನ ಮುಚ್ಚೆರೆ ಸೊಂಟದ ಸುತ್ತಲ ಸುತ್ತೊಂದು ಬದುಕುನಕುಲು ಸೊಪ್ಪು ಕೊರಗರ್. ಕಾರ್ಕಳ ಹೆಬ್ಬಿದಂಚಿ ತೊವೆರೆ ತಿಕ್ಕುವೆರ್. ತಿಪ್ಪಿಡ್ ಮಲ್ಲಿನ ಕಾಜಿ, ಸರ ಪದ್ದಾಯಿಲೆನ್ ಪಾಡೊಂದು ಬದಿಕಿನಕುಲು ತಿಪ್ಪಿ ಕೊರಗರ್. ಕೆಬಿಕ್ ಚಕ್ಕುಲಿದಂಚಿನ ಮಲ್ಲ ಕಾಜಿಲೆನ್ ಪಾಡೊನ್ನಕುಲು ಒಂಟಿ ಕೊರಗರ್. ಮೆಕುಲು ಒಡಿಪು, ಬ್ರಹ್ಮಾವರದಂಚಿ ಎಚ್ಚ ಉಲ್ಲರ್. ಇತ್ತೆದ ಕೊರಗರ್ ಈ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಯಿನ ಈ ಉಲತ್ತುಲಯಿದ ಗುಂಪುಲೆನ್ ಗಮನಿಸಾಯಿಚೆರ್‌ಂಡಲಾ ಮದ್ದೆದಪಗ ಉಂದು ಮಸ್ತ ಮುಖ್ಯೊ ಆಪುಂಡು. ಮಾತಾ ಗುಂಪುಲೆಡ್‌ಲಾ ಒಂಜೇ ರೀತಿದ ‘ಬರಿ’ಕುಲು ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪಿನೆಡ್ತಾದೆ ಮೆಕುಲು ಮೂಲೊಡು ಒಂಜೇ ಮೂಲದಕುಲು ಆದುಪ್ಪೊಡು ಪನ್ನಿನ ಒಂಜಿ ಆಲೋಚನೆದ ಗೇನ ಕೊರ್ಪಿನಂಚಿನನೇ ಆದುಪ್ಪೊಡು.

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಉದ್ದೊಗುಲಾ ಉಪ್ಪುನ ಕೊರಗರ್ ಕುಡ್ಲಡ್ ಕಂಕನಾಡಿದ ಕುದ್ಲೋರಿ ಗುಡ್ಡೆ, ಮರವೂರು, ಬಜ್ಜಿ, ಬೈಕಂಪಾಡಿ, ಮುಲ್ಕಿ, ಮದ್ಯ, ಹಳೆಯಂಗಡಿ, ಕಿನ್ನಿಮುಲ್ಕಿ, ಕೊರಂಗಪಾಡಿ, ಕುತ್ತಾಡಿ, ಕುಂದಾಪುರಪೇಂಟಿ, ಅಸೋಡು, ವಕ್ಕಾಡಿ, ನಾಡ, ಅಮಾಸೆಬೈಲ್‌ಡ್ ಎಚ್ಚ ಸಂಖ್ಯೆಡ್ ಉಲ್ಲರ್. ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ್ ಮುಕುಲು ಇಲ್ಲೆಲೆನ್ ಕಟ್‌ದ್ ಕುಲ್ಲುನಗ ಒರಿಯೊರಿಯೆ ಕುಲ್ಲುನು ಬಾರಿ ಕಮ್ಮಿ. ಕಾಡುತ್ತತ್ತಿಲೆಡ್ ಬದುಕುನಕುಲಾಯಿನೆಡ್ತಾದ್ತೆ ಕಾಡ ಬರಿಟ್ ಎಲ್ಯ ಎಲ್ಯ ಗುಡ್ಡಲೆಲೆನ್ ಬೆದರ್‌ದ ಕೋಲು ಬುಕ್ಕ ತಾರಿದ ಮಡಲ್‌ಡ್ ಕಟ್ಟೊಂತರ್. ಇಂಚಿನ ಇಲ್ಲೆಲೆಲೆಗ್ ಗೋಡೆ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ ನಾಲ್ ಮಾಡ್‌ದ ಇಲ್ಲೆಲೆಲೆಲಾ ಕಟ್ಟೆರ್ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಮಾಡ್‌ಗ್ ಮುಲಿ, ಬೈತ ಉಂಡ್ಯ ಪಾಡೆರೆಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಇಂಚಿನ ಕಟ್ಟಕಟ್ಟಲೆಡ್ ಬದುಕೊಂತಿನ ಮೆಕ್ಲನ ಇಲ್ಲೆದ ಗುಂಪುಲೆನ್ ದುಂಬು ‘ಕೊಪ್ಪು’

ಪಂದ್ ಪನೊಂದಿತ್ತೆರಂಡ ಇತ್ತೆ ಕಾಲನಿ ಪಂದ್ ಪನ್ನೆರ್. ಸಾಧು ಸ್ವಭಾವೊ ಮೆದು ಮನಸ್ಸದ ಮೆಕ್ಲು ಮಿತ್ತ ಜಾತಿದಕ್ಲೆನ ಕಡೆಕಾರ್ ದೊಂಕಾಟೊಡು ಪೊಂಬ್ಬದ್ ಬದ್ಕದಿನಕುಲು.

ಕಾಡ್ ಗುಡ್ಡದ ಸೆರಂಗಲೆಡ್ ಬದ್ಕೊಂದಿತ್ತಿನ ಮೊಕುಲು ಬೇತೆ ಜಾತಿದ ಜನಕುಲೆಡುಪ್ಪ ತನ್ಕುಲೆಗ್ ಬೋಡಾಯಿನ ವಸ್ತುಲೆಗಾದ್ ಎಡ್ಲೆ ರೀತಿದ ಸಂಬಂಧೊಲೆಡ್ ಇತ್ತೆರ್. ಮಾದೇರ್ ಬೂರು ಪಾಂದೋವುಡ್ಲೆ ಬಟ್ಟೆ, ಕುಡುಪು, ಕುರುವೆ, ಪುಡಾಯಿ, ತಡ್ಲೆ ಮೊಡೆದ್ ಅಯಿನ್ ಕಂತ್‌ದ್ ಊರುಡು ಬೇತೆ ಜಾತಿದಕುಲೆಗ್ ಮಾರ್ಡ್ ಬದಲ್‌ಗ್ ಅರಿ-ಬಾರ್ನ್ ಪತೊಂದು ಪೋವೊನ್ನೆರ್. ಆನೊಕುಲೆಗ್ ಕೊರಗರೆ ಡೋಲು ಮಾತ ಸಂದರ್ಬೊಡುಲಾ ಬೊಡು. ಊರುದ ಜಾತ್ರೆಗ್ 'ದೋಲ ನಲಿಕೆ' ಉಪ್ಪುಂಡು. ಕಂಬುಲದ ದುಮ್ಮಾನಿ ಪನಿ ಕುಲ್ದ ಕಂಬುಲದ ಕಂಡೊನು ಕಾತೊಂದು ಕಂಡೊ ಗುರ್ರಾರ್ಗೆ ನೆರೊಂದೇ ರಾತ್ರೆಯಿಡೀ ಪುಲ್ಕ ಮಲ್ತ್ ಬದುಕುನ ಕಟ್ಟಕಟ್ಟಲೆಲಾ ಇತ್ತಂಡ್. ಗುತ್ತದ ಗುರ್ರಾರ್ ಸೈತಂಡ ಬೊಟ್ಟುನ ಡೋಲು ಇಡೀ ಊರುಗು ಸೈದಿನ ಸುದ್ದಿನಲಾ ಪನೊಂತುಂಡು. ತನ್ಕುಲೆನ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಬೇರ್‌ದ ನಿಲೆಡ್ಲಾತ್ರ ಬೇತೆ ಜಾತಿದಕುಲೆಡ್ಲೆ ಬೇತೆನೇ ಆದ್ ಒರಿವುನ ಮೆಕುಲೆಗ್ ಕೆಲವು ದೇವಸ್ಥಾನೊಲೆಡ್ ಇನಿಕ್ಕಲಾ ಅರಿ ಎಣ್ಣೆ ಕೊರ್ದಿನ ಕ್ರಮ ಇತ್ತಲಾ ಉಂಡು. ತುಳುನಾಡ್‌ಡುಪ್ಪುನ ಕೆಲವು ದೇವಸ್ಥಾನೊದ ಮೂಲ ಅಂಗೊಲು ಕೊರಗ ಪೊಂಜೋವುಲೆಗ್ ಕಾಡ್‌ಡ್ ಬೂರು ಕೊಯಿನಗ, ಪಜಿರ್ ಕೊಯಿನಗ ಅರಲ್ನ ಕತ್ತಿದ ಕೊಡಿ ತಾಕ್‌ದ್ ನೆತ್ತರ್ ರಟ್‌ದ್ 'ದೇವರ್ ತಿಕ್ಕಂಡ್' ಪಂದ್ ಇನಿಕ್ಕಲಾ ಜನಪದರ್ ಪನ್ನೆರ್. ಅಯಿಕ್ 'ಸ್ಥಳಪುರಾಣ'ಲಾ ಉಂಡು. ಅತ್ತಂದೆ ಬೇತೆ ಜಾತಿದಕುಲುಲಾ ಕೊರಗ ಪನ್ನಿ ಪುದರ್ ಉಂಡು. ಈ ನಾಡ್‌ಡ್ ಸುರುಟು ಬಾಳ್ವೆ ಬದ್‌ಕದಿನಕುಲು ಮೆಕುಲೇ ಆದುಪ್ಪೊಡು.

ಕೊರಗೇರ್ ಬದ್‌ಕದ ರೀತಿ ನೀತಿಲು ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಬೇರುಲೇ ಆದುಪ್ಪೊಡು. ಅಕುಲು ಬಾಲೆ ಪುಟಿನಪಗ, ಮದಿಮೆಡ್, ಸಾವು, ನ್ಯಾಯಪಂಚಾತಿಗೆ, ವನಸ್-ತೆನಸ್, ಕುಟುಮ ಸಂಸಾರ ದೈವದೇವೆರ್ ನಂಬಿಕೆಲು ತುಳುವೆರೆ ಬದ್ಕದ ಮೂಲ ನೆಲೆನ್ ಪನ್ಪುಂಡು. ಬಾಲೆ ಪುಟಿನಪಗ ಕೊಪ್ಪಡ್‌ತ್ತಿ ಕೊರಗೇರ್ ಪೆದ್ದೆದಿನ ಪೆದ್ದಿನ ಅನುಪಾನುಗು ಬುಡ್ಡು ಸಂಬಂಧೊದ ಇಲ್ಲಡೆ ಪೋಪೆರ್. ಐನ್ ದಿನ ಕರಿನೆ ಆಜೆನಾನಿ ಸಮಾಜೊದ ಬಂಧುಲೆನ್ ಲೆತ್ತದ್ ಅಪ್ಪಬಾಲೆನ್ ಮೀಪಾದ್, ಅಮೆ ಕರಿಪುವೆರ್. ಪಜೆಟ್ ಕುಲ್ಲಾಯಿ ಅಪ್ಪ ಬಾಲೆಗ್ ತಡ್ಲೆಡ್ ಅರಿ ತಾರಾಯಿ ಎಣ್ಣೆ ದೀಡ್ ದೀಪ ಪೊತ್ತಾವೆರ್. ಐಟ್ಟಿ ಪೆದ್ದೆದಿನ ಅಮೆ-ಕರ-ಕರ್ಮ ಗೌಜಿಗ್ ಗೆಡ್ಡೆದ ಅಟಿಲ್ ಅಂಗುಣೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬಲಸುವೆರ್. ಕುಲದೈವೊನು ಸುಗಿತದ್ ಅಯಿಕ್ಕಲಾ ಬಲಸ್‌ದ್ ಬಾಲೆಗ್ ಆನಿಯೆ ಪುದರ್ ದೀಪೆರ್. ಬಾಲೆದ ಸೊಂಟೊಗು ಕಪ್ಪು ನೂಲು ಪಾಡ್ಲ ಪುದರ್ ದೀಪಿನ ಹಕ್ಕು ಕುಟುಂಬೊದ ಪಿರಿಯಾಕುಲೆಗ್ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಐತಾರ ಪುಟುಂಡ ಐತೆ, ಅಂಗಾರೆ ಆಂಡ ಅಂಗಾರೆ, ಸನಿಯಾರ ಆಂಡ ತನಿಯೆ ಇಂಚ ಪುದರ್ ದೀಪೆರ್. ಪೋಣ್ಣ ಜೋಕುಲೆಗ್ ಬೂದಿ, ತುಕ್ರಿ, ಚೋಮು ಇಂಚ ಪುದರ್ ದೀಪಿನ ಕ್ರಮ ಉಂಡು.

ಮುಕುಲೆಗ್ ಮದಿಮೆಗ್ ಐತಾರನೇ ಎಡ್ಲೆ ದಿನ. ದುಂಬು ಬಾಲೆ

ತೊಟ್ಟಿಲ್‌ಡುಪ್ಪನಗನೇ ಅರುವತ್ತೆ ಮದಿಮೆ ಮಲ್ತ ಕೊರ್ದೆರ್. ಒಂಜೇ ಬರಿಟ್ ಮದಿಮೆ ಆವೊಂತುಜೆ. ನಿಜ್ಜಯ ಪೊಣ್ಣ ಇಲ್ಲಡಾಂಡ, ಮದಿಮೆ ಆಣ ಇಲ್ಲಡ್. ಆಣ್ ಒಂಜಿ ಪೊಣ್ಣ ಮದ್ಮೆ ಆವೊಡಾಂಡ 'ತೆರ' ಕೊರಡು. ಪೊಣ್ಣನ ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮ್ಗೆ ಅರಿ ಇಜ್ಜಿಂಡ ಕಾಸ್‌ದ ರೂಪೊಡು ಕೊರ್ಪಿನ ಕ್ರಮ ಇತ್ತೆಲಾ ಉಂಡು. ಬದಿ ಕೊರ್ಪಿನ ಬದಿ ದೆತೊನುನ ಇನಿಕಲಾ ಈ ಸಮಾಜೊಡು ಇಜ್ಜಿ. ಮದಿಮೆದ ದುಮ್ಮಾನಿ ರಡ್ಡ್ ದಿನ ನಾಲ್ ಬರಿತ ಪೊಂಜೊವುಲು ಬತ್ತ ಪೊಣ್ಣನ್ ಮೀಪಾವೆರ್. ಮದಿಮೆದಾನಿ ಆಣ್ ಪೊಣ್ಣನ್ ಗುವೆಲ್ ಕಟ್ಟೆಡ್ ಕುಲ್ಲಾದ್ ಮೀಪಾವೆರ್. ಆಣನ್ ಬಾರ್‌ದ ಮುಡಿಟ್ ಕುಲ್ಲಾಯೆರ್‌ಡ ಪೊಣ್ಣನ್ ಐಡ್ಡ್ ತಗ್ಗದ ಪುಡಾಯಿನ ಕಂಕನೆ ಪಾಡ್ಡ್ ಐತ ಮಿತ್ತ ಕುಲ್ಲಾವೆರ್. ಪೊಣ್ಣನ ಕೆಕ್ಕಲ್‌ಗ್ ಕಪ್ಪು ಬೊಲ್ಪು ಮಣಿಸರ ಪಾಡ್ಡ್ 'ಕೊಳ್ಳೆ ಮೆದಲ್' ಪಾಡುವೆರ್. ರಡ್ಡ್ ಕುಟುಂಬೊದಕುಲಾ ಸೂರ್ಯನ್ ನೆನೆತ್‌ದ್ ಮದ್ಮಾಯ ಮದ್ಮಾಲ್‌ಗ್ ದೇಸೆ ಪಾಡುವೆರ್. ಆಣ್ ಪೊಣ್ಣನ್ ರಡ್ಡ್ ಬೊಲ್ಪಿದ ಪಾವಲಿ ಕೊರೊಡು. ಮದಿಮೆದ ಲೆಕ್ಕೊಡು ಆಜಿ ವನಸ್ ಕೊರಡು. ಗಂಜಿ ತೆಲಿತ ವನಸೇ ಅತ್ತಂದೆ ಮೀನ್ ಮಾಸದ ವನಸ್‌ಲಾ ಇತ್ತಂಡ್. ಮದಿಮೆ ಆಯಿ ಆಣ್-ಪೊಣ್ಣನ ವನಸ್ ಮುರಿಂಡ ಕುಟುಮೊದ ಹಿರಿಯನ ಒಪ್ಪಿಗೆಡೆ ಬುಡುಗಡೆಲಾ ಸಾಧ್ಯ ಇತ್ತಂಡ್. ಬುಡೆದಿ ಸೈತಿನ ಆಣ್, ಕಂಡನಿ ಸೈತಿನ ಪೊಣ್ಣ ಕುಡ ಮದಿಮೆ ಆಪುನ ಅವಕಾಶಲಾ ಇತ್ತಂಡ್.

ಪೊಣ್ಣ ಮಗಲೆಡ್ ಸಂಸಾರ ಬುಲೆವೆಟಡುನ್ಪಿ ಅಳಿಯ ಸಂತಾನ ಕಟ್ಟ್ ಪನ್ನಿ ಅಪ್ಪೆ ಕುಟುಮೊದ ಬುಲೆಚ್ಚಿಲ್ ಮುಕುಲೆಡ್‌ಲಾ ಉಂಡು. ದುಂಬು ಊರುಡ್ಲೂರುಗು ಪೋದು ಬದುಕೊಂದಿತ್ತಿನ ಮೆಕುಲು ಇತ್ತೆ ಸರಕಾರ ಕೊರಿ ಜಾಗೆಡ್ ಐಟ್ಟಿಟಿ ಗುಂಪು ಗುಂಪಾದ್ ನಿಲಿ ಉಂತುವೆರ್. ಇಲ್ಲೆಡ್ ಗುರ್ಕಾರೆ ಹಿರಿಯನೆ ಆದುಪ್ಪುವೆ. ಅಮ್ಮೆಡ್ ಮಗಕ್ ಅಧಿಕಾರದ ಹಕ್ಕ್ ಇತ್ತಂಡ್‌ಲಾ ದುಂಬು ಕೂಡು ಕುಟುಮೊಡು ಇತ್ತಿನಕುಲು ಇತ್ತೆ ಕಂಡನಿ-ಬುಡೆದಿ-ಜೋಕುಲು ಒಟ್ಟುಗು ಬದುಕುವೆರ್. ಆಂಡಲಾ ಹಿರಿಯಾಕ್‌ಲೆನ್, ಕಂಡನಿಯನ್ ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮೆ ಮಾಮಿ ತಮ್ಮಲೆನ್ ಬಾರಿ ಮಾನಾದಿಗೆ ಕೊರ್ಪು ಪಾತರುನ ಭಾಷೆ ಮೊಕಲ್ಪವತ್ತೆ. ಮಾತೆರ್‌ಲಾ ಮುಟ್ಟೊಡ್ 'ಆಯೆ, ಇಂಬೆ' ಪಂದ್ ಪಾತೆರುವೆರ್.

ಮೊಕುಲು ಪಾಡುನ ತುತ್ತೈತ ಬಾಕಿದಕಲೆಡ್ ಬೇತೆನೆ ಆದುಂಡು. ಆಂಜೋವುಲು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ್ ಸೊಂಟೊಗು ತುಂಡು ಕುಟು ತುತ್ತೊಂದು ಕೆಬಿಕ್ ಪಿತ್ತಲೆದ ಒಂಟಿನೆಲಾ ಕೈಕ್ ಕರ್ಬದ ಕಾಜಿನೆಲಾ ಪಾಡೊಂತೆರ್. ಸೊಂಟೊಗು ಗುಮ್ಮೆದ ಎಲುಬುನು ಜೋಡಿಸಾದ ಮಲ್ದಿ ತೊಡಂಕ್ ಪನ್ನಿ ಸೊಂಟ ಪಟ್ಟಿ ಪಾಡೊಂತೆರ್. ಐಕ್ ಮೋರೆ ಕತ್ತಿನ ತಿಕ್ಕಾವೊಂತೆರ್. ಕತ್ತಿ ತಿಕ್ಕಯರ್ ಗಿಡಿತ್ತ ಕಾರ್‌ದ ಎಲುಡ್ಲ ಕೊಕ್ಕೆ ಮಲ್ತದ್ ಐಕ್ ತಿಕ್ಕಾದ್ ಐನ್ ತೊಡಂಕ್‌ಗ್ ತಿಕ್ಕಾವೊಂತೆರ್. ತರೆಕ್ಕ್ ಮಾತೆರ್‌ಂಚನೆ ಪಾಲೆದ ಕೊಂಬರ್ ಮುಟ್ಟಾಲೆ ಇತ್ತಂಡ್. ಪೊಂಜೋವೆಲೆಡ ಒಂಜಿ ವರ್ಗೊದಕುಲು 'ತುಂಡ' ಪನ್ನಿ ಕಪ್ಪು ಕುಟುನು ನೆರಿಗೆ ಪಾಡಂದೆನೆ ತುತ್ತೊಂತೆರ್. ತಿಗಲೆಗ್ ಬೊಲ್ಪು ಬಣ್ಣದ ರಾಕೆನ್ ಪಾಡ್ಡ್ ಸೆರಂಗ್‌ನ್ ಪೊದೆತೊಂದಿತೆರ್. ಕೆಕ್ಕಲ್‌ಗ್ ಮಣಿಸರ ಪಾಡೊಂತೆರ್. ಈ ಮಣಿಸರೊನು ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಕಲೆನ ಎಲುಬುಲೆಡ್ ಅಕುಲೇ ಮಲ್ಪೊಂತೆರ್. ತರೆಕ್ ಮಾತೆರ್‌ಂಚನೆ ಪೂವು ಮುಡಿಯಂದೆ 'ಕಿನ್ನಾರ' ಪನ್ನಿ ಬೇಲಿಡ್ ತಿಕ್ಕುನ ಪೂನು ಮುಡಿಪೆರ್.

ಬೋಂಟಿ ದೇರುನ ಮೊಕಲ್ಲ ಕುಲ ಕಸುಬುಲಾ ಅತ್ತ್. ಐಟ್ಟಿ ಎಚ್ಚ ಉಮೇದಾಲಾ ಇತ್ತಿಜಿ. ಕರೆ, ಗುವಲ್, ಪಲ್ಲೆಡ್ ನೀರ್ ಆಜಿನಪಗ ಬೆಜಕರೆದ ಅಡಿಡುಪ್ಪಿ ಎಮಲೆನ್ ಕೆರ್ದ ತಿನ್ನೆರ್. ಕೈಟ್ ಒಂಜಿ ದೂಂಚಿದ ಕರ್ಬದ ಕೋಲು ಪತ್ತೊಂದು ಕುಟ್ಟುಕುಟ್ಟದ್ ನಾಡೊಂದು ಪೋದೇ ಎಮದ ಬೋಂಟಿ ಮಲ್ತುವರ್. ಬೊಲ್ತು ಎಮ ಮೆಕ್ಲೆಗ್ ಬಾರಿ ಇಷ್ಟದ ಮಾಸ. ಐನೆ ತಿಂಡ 'ಕೊಟ್ಟ' (ಕುಷ್ಟ) ಬರ್ಪುಜಿ ಪಂದಾಲಾ ನಂಬಿಕೆ ಉಂಡು. ಊರುಡು ಪೆತ್ತ-ಕಂಜಿ ಸೈತಿನಪಗ ಕೊರಗೇರ್ ಪಂಡ್ ಕಡಪುನ ಕ್ರಮ ದುಂಬು ಇತ್ತಂಡ್. ಅಕಲೆ ಗುರ್ಕಾರಗೇ ಪಂದ್ ಕಡಪುಡ್ಂಡ ಐತ ಮಾಸೊನು ಬೆಯ್ದದ್ ತಿಂದೆರ್ಂಡ ಚರ್ಮೊನು ಹದ ಮಲ್ದದ್ ಡೋಲುಗು ಪಾಡ್ ಪೊರ್ತುಡೇ ಬೊಟ್ಟೊಂತರ್. ಇಂಚ ಸೈತಿ ಪೆತ್ತಲೆನ್ ಕೊನೆಯರಲಾ ಅಕಲಕಲೇ ಉಲಯಿ ಗಡಿಕುಲು ಇತ್ತಂಡ್. ಅತ್ತಂದೆ ಇಂಚ ಕೊನೊಪಿ ಬೇಲೆಗೆ 'ಒಯ್ತು' ಪಂದ್ ಪನ್ನೆರ್.

ಕೊರಗೇರ್ಗ್ ಬದ್ಕಡ್ ಕುಸಿ ಪಡೆವೊಡು ಪನ್ನಿ ಆಲೋಚನೆದ ಇಂಬು ಇತ್ತಿನಕುಲು. ಬೀಸ ನಡಕೆದ ನಲಿಕೆ, ಕೆಬಿ ಕೆಲಿಪುನಂಚಿನ ದೋಲುದ ನಲಿಕೆ, ಕಾಡ ಬೆದರ್ಡ್ ಮಲ್ತಿನ ಕೊಳಲ್, ಐತ ಒಟ್ಟುಗು ಕಂಚಿದ ಕಂಟದಂಚಿನ ತಾಳದ ಸ್ವರೊಕು ಸರಿಯಾದ್ ನಲಿಪುನು ಪಂಡ ಮೆಕಲೆಗ್ ಬಾರಿ ಕುಸಿ. ಕಲಿ ಮೆಕಲ್ಲ ಬದ್ಕಡ್ ಒಂಜಿ ಭಾಗನೇ ಆದುಂಡು. ಊರುದ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಜಾತ್ರೆಗ್, ಭೂತ ದೈವ ಕಾಲಾವಧಿತ ನೇಮೊಡು, ನಾಗಮಂಡಲ, ಥಕ್ಕೆಬಲಿ, ಮಾರಿಪೂಜೆ, ಗೋಂದೋಲು, ಅಷ್ಟಮಿ, ಕಂಬುಲ ಇಂಚ ಊರು ಬೊಕ್ಕ ನಾಡ್ ಸಮ್ಮಂದಿ ಜಾತ್ರೆ ಬೊಕ್ಕೊ ವಿಶೇಷ ಆಚರಣೆ ಪರ್ಬೊಲೆಗ್ ದೂರೊದ ಕೊಲೆಂಜಡ್ ಉಂಡುದು ಆಣ್-ಪೋಣ್ಣ ಜೋಕುಲು ಪರಬೆರ್ ಮಾತೆರ್ನಾ ಸೇರ್ದ್ ಪಜ್ಜೆ ಪಾಡುನ ಮೆಕಲ್ಲ ಬಾರಿ ಗೌಜಿದ ಕುಸಿತ ಗೇನ. ಮಾರ್ನಮಿದ ಪರ್ಬಕ್ ಇಲ್ಲ ದಿಂಜಾಯಿ ಬಕ್ಕ ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲಡೆ ಬತ್ತದ್ ಜಾಲ್ಡ್ ದೋಲ ನಲಿಕೆ ನಲ್ದದ್ ಅರಿ-ಬಾರ್ ಪತ್ತೊಂದು ಪೋವೊಂತರ್. ಈ ನಲಿಕೆನ್ 'ಬೊಂತೆಲ್ದ ನಲಿಕೆ' ಪಂದಾಲಾ ಪನ್ನೆರ್.

ಸೂರ್ಯದೇವರೆನ್ ಗಾಡವಾದ್ ನಂಬುದಿನ ಕೊರಗೇರ್ಗ್ ಐಕ್ ಸಮ್ಮಂದಿಸಯಿನ ಆಚರಣೆ ಇತ್ತೆ ಕಮ್ಮಿಯಾತ್ಂಡ. ಕಾಡ್ ಬರಿಟ್ ಬದ್ಕೊಂದಿತ್ತಿ ಈ ಜನೊಕುಲು, ಕಾಯೆರ್ದ ಮರತ ಅಡಿಟ್ ಒಂಜಿ ಕಲ್ಲ ಪಾಡ್ ಐನ್ ನಂಬೊಂತರ್. ಐಕ್ 'ಕಾಟ' ಪಂದ್ ಪನ್ನೆರ್. ಮರಿಯಲೊಡ್ ದುಂಬು ಸುಡು ದೊಂಬುಗು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಪೂರ್ತುಡು 'ಕಾಟ'ದ ಎದುರು ಜೋಡು ಕೊಡಿ ಇರೆ ಪಾಡ್ ಮಂಜಲ್ ಬಿರಾಯಿನ ಬೆಯಿಪ್ಪಾದಿ ನುಪ್ಪುನು ಬಲಸದ್ ಕುಟುಮದ ಹಿರಿಯರ್ ದೀದ್, ಮದಿಪು ಪಂದ್ ಬಕ್ಕ ಐನ್ ಪುರ್ದದ ಆದ್ ದೆತೊನೆಂತರ್. ಇತ್ತೆ ಉಂದು ಮದೆ ಆದೆ ಕುಟುಮೊದ ಮೂಲ ಇಲ್ಲಡೆ ವರ್ಸೊಗೊರೊ ಅಡ್ ಬಲಸದ್ 'ಭೋಗ' ಕೊರ್ತೆರ್. ಇತ್ತೆ ಬಾಕಿ ಜಾತಿದಕ್ಲೆ ಭೂತೊಲೆನ್ಲಾ ನಂಬುವೆರ್. ಕೊರಗತನಿಯೆ ಕೊರಗೇರ್ ನಂಬುನ ಕುಲದೈವ. ಆಂಡ ಕೊರಗೇರತ್ತಂದೆ ಬೇತೆ ಜಾತಿದಕುಲುಲಾ ಕೊರಗ ತನಿಯನ್ ನಂಬುವೆರ್. ಆಂಡ ಕೋಲ ಕೊರ್ಪಿನಿ ತಿರ್ತ ಜಾತಿದಕುಲು ಮಾತ್ರ ಇನಿಕ್ಲಾ ಒರ್ಸೊಗೊರೊ ಕುಟುಮೊದ ಮೂಲದಿಲ್ಲಡ್ ಕುಟುಮೊದ ಯಜಮಾನಿಕೆಡ್ ಕೊರಗೇರ ದೈವ ಕೊರಗತನಿಯಗ್ ನೀಚಗ್ ಕೋಲಂದ್ ಸಂದುಂಡು.

ಜಾತಿ ಮೆಕ್ಲೆಗ್ ಬಾರಿ ಗೌಜಿದ ಪರ್ಬ. ದುಮ್ಮಾನಿ ರಾತ್ರೆ ಉಪವಾಸೊ ಮಲ್ತ್ ದ್ ಕಲಿ ಪರಂದೆ, ಮಧುಮಾಸ ತಿನಂದೆ ಉಪ್ಪುವೆರ್. ಸೂರ್ಯ್ ಮೂಡೊಡ್ತು ದುಂಬು ಜಾಲ್ನ್ ಅಂಬಿ ಅಡ್ತ್ ಸುದ್ದ ಮಲ್ಪುನಾಲ್ ಮದಿಮೆ ಆವಂದಿನ ಮದಿಮಾಲ್ ಪೊಣ್ಣು. ಪೊಸೊ ಬೂರುದ ಬಟ್ಟೆಡ್ ಗಣಪತಿ ದೇವೆರ್ ಪುದರ್ಡ್ ಬಜಲ್, ಪರ್ಂದ್ ಕಂಬುಲೆನ್ ದೇವೆರ್ಗ್ ದೀಪೆರ್. ಕುಟುಮೊದಕ್ಲ್ ಪರವಾದ್ ಮದಿಮಾಲ್ ಪೊಣ್ಣು ಕಾಡ್ ಪೂಕುಲೆನ್ ದೀದ್ ನಟೊನುವಲ್. ಇಂಚ ಮಲ್ಪುನೆಟ್ ಸುದ್ದೊಡುಪ್ಪಿ ಪೊಣ್ಣುನ ಪೂಜೆಗ್ ದೇವೆರ್ ಓಕೊನುವೆರ್ ಪಂದ್ ಮೆಕಲ್ ನಂಬಿಗೆ.

ಕೊರಗರೆಡ್ ಆಟಿಕಳಂಜನಂಚಿನ ಒಂಜಿ ಆಚರಣೆ ಉಂಡು. ಇಂದೆನ್ ಅಕುಲು 'ಚುಣ್ಣಕಟ್ಟುನು' ಪನ್ಪೆರ್. ಕೊರಗರೆ ಆಣ್‌ಮಗೆ ಒರಿ ಸೊಂಟೊಗು ನೆಕ್ಕಿಸಪ್ಪು ಕಟೊಂದು ಇಡೀ ಮೆಯಿಕ್ಕ ಕೆಂಪು ಪೂಜಿದ ಡೋಲು, ಕೊಳಲು ತಾಳಿಬೊಟ್ಟೊಂದು ಇಲ್ಲೆಲ್ಲೆಡೆ ಪೋಪೆರ್. ಬೊಳಾ ಬಿರಾದಿ ನೀರ್ನ್ ಇಲ್ಲ ಗುರ್ಕಾರೆ ಚುಣ್ಣಕಟ್ಟುನಾಯ್ ತಲ್ಪುವೆ. ಸೀಕ್‌ಡೆತ್ತಿ ಬಾಲೆನ್ ಚುಣ್ಣ ಕಟ್ಟಿನ ಆಯನ ಕೈಕ್ ಕೊರ್ಪು ಪಿರ ದೆತೊನುವೆರ್. ತಡ್ಡೆಡ್ ಎಡ್ಡೆಮುಂಚಿ, ನುಂಗಿಲ್, ಮಂಜಲ್‌ದ ಕೊಂಬು, ಮಜನ್ ದೀದ್ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಅನಿಷ್ಟೊ ಕಳೆಯರೆ ಕೊರ್ಪಿನ ಉಂದುಲಾ ಒಂಜಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿ.

ಕಾಡ್‌ಲೆಡೇ ಇತ್ತೆಡ್ ಕಾಡ್ ಬದ್‌ಕಲೆನ ತನ್ಕುಲೆ ಗೇನೊಗು ಮುಟ್ಟ ಮಲ್ತಿನ ಕೊರಗರ್ ಅಲ್ತ್ ಬೂರು, ಬೆದುರಡ್ತು ಬದ್‌ಕದ ಕಸುಬುನು ಕಟ್ಟೊಂದೆರ್. ಕೊಜಂಬೆ, ಎಲಿಬೂರು, ಇಲ್ಲಿಬೂರು, ಚೆನೇರಿ ಬೂರು, ಮಾದೇರಿ ಬೂರುಲೆನ್ ಕಡ್ಡ್ ಬಟ್ಟೆ, ಮೀನ್‌ದ ಕುತ್ತರಿ, ಬಾರ್ ದಿಂಜಾವುನ ಕದಿಕೆ, ಕೈಕಂಚಲೆನ ಮೈ ಉರ್ದುನ ಉರ್ದುಕುಚ್ಚಿ, ತಡ್ಡೆ, ಕಳಸೆ, ಪೆಟಾರಿ, ತೊಟ್ಟಿಲ್‌ನ್ ತಯಾರಿ ಮಲ್ತೊಂತೆರ್. ಪ್ರಾಣಿಲೆನ ಎಲುಬು, ಚರ್ಮೊಲೆನ್ ಮಾರುನತ್ತಂದೆ ಮರ್ಡ್‌ಗ್ ಬೋಡಾಯಿಂಚಿನ ನಾರ್-ಬೇರ್‌ಲೆನ್ ಕಾಡ್‌ಡ್ ನಾಡೊಂದು ಕನಪಿಸಿಟ್ ಬರ್ಸೆರ್. ಅತ್ತಂದೆ ಗಟ್ಟಿಗ್ ಕಾಪಿಪೋಟೊಗು ಕೂಲಿ ಬೇಲೆಗಲಾ ಪೋವೊಂತೆರ್.

ಜಾತಿ ಸಮಾಜೊಡ್ ಬೇತೆ ಆದ್ ತೋಜಿನ ಕೊರಗರ್ ಬಂಧುತ್ವ ಸಮಾಜೊಡು ಮಡಿ-ಮೈಲಿಗದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಆಲೋಚನೆ ಇತ್ತೆಂಡ್. ಲೇಸ್‌ದ ಒಣ್ಣೆಲೆಡ್ ಒರಿಯನ ಇರೆತ ನುಪ್ಪು ನನೊರಿಯನ ಇರೆಕ್ ಬೂರುಂಡ, ರಟ್ಟೆಂಡ ಉನ್ನುನಕುಲು ಪೂರಾ ವನಸ್‌ನ್ ಬುಡ್ತು ಲಕ್ಕುವೆರ್. ತಪ್ಪು ಮಲ್ತಿನಾಯ್ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಎದುರು ಉಂತಾದ್ ತಪ್ಪು ದಂಡ ಪಾಡೊಂತೆರ್. ಆಯೆ ಕೂಡೊಂಜಿ ಗೆಡ್ಡೆದ ಒಣ್ಣೆ ಇಡೀ ಸೇರ್ದಿ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಕೊರೊಡು. ಒಂಜಿ ವೇಳೆ ಆಯೆ ಐಕ್ ಒಪ್ಪಿಜೆಡ ಆಯನ್ ಜಾತಿಡ್ ಪಿದಯಿ ಪಾಡೊಂತೆರ್ ಪನ್ನಿನ ವಿಚಾರ ಪಿರಿಯಾಕ್ಲೆಡ್ ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ವನಸ್ ತೆನಸ್‌ಡ್ 'ಕಲಿ' ಮುಖ್ಯ ಬಾಜೆಲ್. ತರಕ್ ದೀಪಿನ ಮುಟ್ಟಾಲೆಡ್ ಕಲಿ ದೆಂಗಾದ್ ಪರ್ಪಿನ ಆಚರಣೆ ದುಂಬುಲಾ ಇತ್ತೆಂಡ್. ಕಲಿ ಪರ್ಬ್‌ಗ ದೆಂಗಾವುನಾಯೆಲಾ ನೆಲಕ್ ಒಂಜಿ ಪನಿ ಪಾಡ್ಯೆಡ ಆಯೆಗಲಾ ತಪ್ಪು ದಂಡ ಇತ್ತೆಂಡ್.

ಜಾತಿಡ್ ತನಡ್ ತಿರ್ತ್ ಇತ್ತಿ ಜಾತಿದಕಲೆಡಪ್ಪ ಆಣ್-ಪೊಣ್ಣು ಸಮ್ಮಂದೊ ದೀವೊಂಡೆರಂಡ ಅಕಲೆನ್ ಜಾತಿಡ್ ಪಿದಯಿ ದೀವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಬೇತೆ ಜಾತಿದ ಪೊಣ್ಣುನ್

ಆಣ್ ಕುಲೊಕು ದೆತೊನೊಡಾಂಡ ವಿಶಿಷ್ಟ ಆಚರಣೆ ಜಾರಿಡ್ ಇತ್ತಂಡ್. ಕಾಡ್ ಕೆರೆತ್ತ ಬರಿಟ್ಟ್ ಇಜ್ಜೆಂಡ ತುದೆ ಬರಿಟ್ಟ್ ಸಾಲಾದ್ ಕಟ್ಟಾದಿನ ಎಳ್ ಗುಡಿಚ್ಚೆಲ್ ಬೆದರ್, ಪಜಿರ್ಡ್ ಕಟ್ಟೊಂತರ್. ತಪ್ಪು ಮಲ್ತಿ ಪೊಣ್ಣು ಕೆರೆಟ್ಟ್ ತರೆಕ್ ಮೆಯಿಕ್ ಮೀದ್ ಬನ್ನಗ ಜಾತಿದ ಗುರ್ರಾರೆ ಈ ಗುಡಿಲ್ಗ ತೂ ಕೊರ್ಪೆ, ಐತ ಉಲಯಿಡ್ ಪಾರೊಂದು ಎಲ್ ಗುಡಿಲ್ ಕಡತ್ತದ್ ಆಲ್ ಪಾರ್ ಬರೊಡು. ಅಡೆಗ್ ಅಲೆಗ್ ಮೊಸ ಜನ್ನ ತಿಕ್ಕಂಡ್. ಆಲ್ ಪವಿತ್ರ ಆಯಲ್, ಎಲ್ ಜನ್ನದ ಪಾಪಲಾ ಪವಿತ್ರ ಆಂಡ್ ಪನ್ನಿ ನಂಬಿಕೆ ಇತ್ತಂಡ್. ಉಂದುವೇ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಅಪರಾಧಿನ ಜಾಗೆಡ್ ಇತ್ತಿ ಆಣ್ ಕೋಲುಡು ಸರಿಟ್ಟಿ ಆಕೊಂತರ್. ಗುಡಿಲ್ ಪೊತ್ತದ್ ಆಯಿ ಬೊಳ್ಳೊನು ಆಣ್ ಪೊಣ್ಣಿನ ಮೈಕ್ ಪೂಜಿದ್ ಮಂಜಲ್ ಪಾಡ್ ಓಕುಳಿ ನೀರ್ನ್ ತಲ್ದದ್ ಅಕಲೆನ್ ಸುದ್ದೊ ಮಲ್ದದ್ ಜಾತಿಗ್ ಸೇರಾವೊಂತರ್. ನೆಕ್ ಆಪಿ ಕರ್ಚಿನ್ಲಾ ತಪ್ಪಿತಸ್ತರೇ ಕೊರೊಡುತುಂಡು.

ಕಾಡ್ ಬೊಕ್ಕ ನಾಡ್ ಗಡಿನ ಆಕ್ರಮಿಸದ್ ಬದುಕುನ ಕೊರಗರ್ 'ಮಾಯ' ಬೊಕ್ಕ 'ಜೋಗ'ದ ನಡುತ ಸಮ್ಮಂದೊನು ಬುಲೆಪಾವುನಕುಲು ಪನ್ನಿ ನಂಬಿಕೆ ಉಂಡು. ಈ ಜನಾಂಗದ ಜನೊಕುಲೆಡ ಒಂಜಿ ವಿಶೇಷ ಶಕ್ತಿ ಉಂಡು. ಅಕುಲೆನ್ ತೃಪ್ತಿ ಮಲ್ಪುನ ಮೂಲಕ ತನ್ಮುಲೆಗ್ ಎಡ್ಲೆಪ್ಪು ಆಪುಂಡುಂದುಲಾ ನಂಬುವರ್. ಗ್ರಹಚಾರ ದೋಷೊಗು ಪ್ರತೀ ಸನಿಯಾರ ಕೊರಗರೆಗ್ ನುಪ್ಪು ಪಾಡುವರ್. ಉಂದೆಕ್ 'ನೀಚಾನ್ನದಾನ' ಪನ್ನರ್. ಜೋಕ್ಕುದಾಂತಿನಕುಲು ಕೊರಗರೆಗ್ ನುಪ್ಪು ಪಾಡ್ಂಡ ಜೋಕುಲಾಪುಂಡು ಪನ್ನಿ ನಂಬಿಕೆ ಉಂಡು. ಸೀಕ್ ಬರಂದಿನಂಚ ಇಜ್ಜೆಂಡ ಸೀಕ್ ಬತ್ತಿನಾಯೆ ಗುಣ ಆಯರ್ 'ರಕ್ಷಣಾ ಮಾಟ' ಪಂದ್ ಮಲ್ಪುವರ್. ಮಣ್ಣೆದ ಬಾಜನೊಗು ಒಂತೆ ಎಣ್ಣೆ ಪಾಡ್ ಐಟ್ವ ಸೀಕ್ದಾಯೆ ಆಯನ ಮೋನೆ ತೂದು ಐಕ್ ತನ್ನ ಕೂಜಲ್ ಬೊಕ್ಕ ಉಗುರುನು ಪಾಡ್ ಕೊರಗರೆಗ್ ಕೊರುಂಡ ಸೀಕ್ ಗುಣ ಆಪುಂಡು ಪನ್ನಿ ಆಚರಣೆ ಇತ್ತಂಡ್. ಪೊಣ್ಣು ಮಗಲೆಡ್ ತಾನ್ ಮೈಕ್ ಪಾಡಿ ಕುಂಟುನು ದೆತ್ತದ್ ಕೊರಗದಿ ಕೊರಂಡ ಆಲ್ 'ಹಾಳ್ ಪೂರಾ ಎಂಕುಪ್ಪಡ್ ಎಡ್ಲೆ ಪೂರಾ ನಿಕ್ಷೆಗ್ ಉಪ್ಪಡ್' ಪಂದ್ ಪನ್ನಿನೆಟ್ವ ಗ್ರಹಚಾರ ಕಮ್ಮಿಯಾಪುಂಡು ಪನ್ನಿ ನಂಬಿಕೆ ಉಂಡು.

ಮಿತ್ತ ಜಾತಿದಕುಲು ಪಡೆಯಿ ಬಾಲೆಲು ಗಡಿಪಂದೆ ಪೋಂಡ ಅಯಿನ್ ಕೊರಗದಿ ಕೊರ್ಪು ದೆತೊನುನ ಕ್ರಮ ಉಂಡು. ಕೊರಗದಿಗ್ ಬಂಜರ ವನಸ್ ಪಾಡ್ ತರೆಕ್ ಎಣ್ಣೆ ಕೊರ್ಪು ಅಕೇರಿಗ್ ಬಾಲೆನ್ ಅಕಲೆ ಕೈಟ್ ಕೊರ್ಪರ್. ಆ ಪೊಂಜೊವು ಬಾಲೆಗ್ ಬಂಜರ ಮಿರೆಕೊರ್ಪು ಐಕ್ ಕೊರಗಿನಾ ಕೊರಪ್ಪೊಲಾ ಪಂದ್ ಪುದರ್ ದೀಪರ್. ಬಾಲೆದ ಪದಿಯಪ್ಪ ತಡ್ಲೆಡ್ ಅರಿ, ತಾರಾಯಿ, ಸೀರೆ, ಕಾಸ್ ದೀದ್ ಕೊರುಂಡ ಐನ್ ದೆತೊಂದೆ 'ಬಾಲೆನ್ ಪಿರ ಕೊರ್ಪರ್. ಇಂಚಿನ ಕಟ್ಟಕಟ್ಟಲೆ ಅಮಾಸದಾನಿ ನಡಪುಂಡು. ನೆಡ್ಡ ಬಾಲೆದ ಅವುಸ ಎಚ್ಚಾಪುಂಡು ಪಂದ್ ಪನ್ನರ್.

ತುಳುನಾಡ್ಡ್ ಬಾರಿ ಪರ್ಮೆ ಪಡೆಯಿನ ಕಂಬುಲಡ್ 'ಪನಿ ಕುಲ್ಲುನು' ಕೊರಗರೆ ಆದುಲ್ಲರ್. ಬೆನ್ನಿ-ಕಂಡ ಸಾಗುವಳಿಗ್ ಸಮ್ಮಂದ ಪಟ್ಟದ್ ದತ್ತಿ ಕಂಡೊಡು ಎರ್ದೆನ್ ಗಿಡಪ್ಪನ ಈ ಆಚರಣೆಡ್ ಅಕುಲುಲಾ ಒಂಜಿ ಪಾತ್ರವಾದ್ ಬರ್ಪರ್. ಕಂಬುಲದ ದುಂಬುನಾನಿ ರಾರ್ತ ಪುಲ್ಯ ನಿದ್ರೆ ಮಲ್ಪಂದೆ ದೋಲು ಬೊಟ್ಟೊಂದು, ಕಂಬುಲದ

ಗುರ್ಮಾರ್ಗೇ ನೆರೊಂದು, ಬಪ್ಪರ್ ಪಾತೆರೊಂದು, ಕಲಿ ಪರೊಂದು ಪುಲ್ಕ ಮಲ್ಪುವೆರ್. 'ಮಂಜೊಟ್ಟಿ'ಗ್ ಎರು ಜಪ್ಪೊಂಡ ದುಂಬುಗು ಒರಿ ಎರುವಾದ್ ಕಂಬುಲದ ಕಂಡೊಡು ನನೊರಿ ಆಯನ್ ಗಿಡಪ್ಪುವೆರ್. ಕಂಬುಲದ ಕಂಡೊಡುಪ್ಪನ 'ನೀಚಶಕ್ತಿ'ಲು ಬಲಿಪಿ ಎರ್ದಗಾವಡ್, ಜವನಿಯೆರಗಾವಡ್ ತರೊನರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪಂದ್ ಇಂಚಿನ ಆಚರಣೆ ಪಂದ್ ಪನ್ನೆರ್. ದೋಲು ಬೊಟ್ಟುದು ನಲಿಪುನೆಡ್ಪಾತ್ರ ಒಪ್ಪೆ ಬೊಡ್ಪಾಂದಿನ ಶಕ್ತಿಲು ಕಂಬುಲದ ತಲೊಕು ಬರಿಯರಲ ಸಾಧ್ಯ ಇದ್ದಿ ಪನ್ನಿ ನಂಬಿಕೆಲಾ ಉಂಡು.

ಕೊರಗರ್ ತುಳುನಾಡ್‌ಡುಪ್ಪಿ ಮಾತಾ ರೀತಿ-ರಿವಾಜಿಡ್‌ಲಾ ದುಂಬುದ ನೆಲೆಯಾದ್ ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪೆರ್. ನೆಕ್ ಅಕುಲು ಪಾತೆರುನ ಬಾಸೆಲಾ ಸಾಕ್ಷಿಯಾದುಂಡು. ತುಳುವೇ ಆಂಡಲಾ ಐಟ್ ಉಪ್ಪುನ ವ್ಯಂಜನ ಸ್ವರತ ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಬೊಕ್ಕ ಬಳಕೆಡ್ ಐತ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶೊಡ್ಪಾತ್ರ ಅವು ಉತ್ತರ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯಾಯಿನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಿಯಿಗ್ ಕೈತಲುಂಡು ಪಂದ್ ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನಿಲು ಪನ್ನೆರ್. ಕೊರಗ ಭಾಷೆ ಒಂಜಿ ಉಪಭಾಷೆ ಅತ್ತ್, ಅವು ಬೇತನೇ ಭಾಷೆ ಆದುಪ್ಪೊಡು ಪನ್ನಿ ಚರ್ಚೆ ಇತ್ತಂಡಲಾ, ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನೊಡು ಕೊರಗ ಭಾಷೆಗ್‌ಲಾ ಒಂಜಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಯಿನ ಮಾನಾದಿಗ್ ಉಂಡು.

'ಕೊರಗತನಿಯೆ' ಕೊರಗರ್ ಮೂಲ ಪುರುಸೆ. ಮಿತ್ತಜಾತಿದಕ್‌ಲ್ ಅನ್ಯಾಯ, ಮೋಸೊನು ಪೊಂಬುರ್ ಉಂತುದಿನಾಯೆ. ಅಂಚಾದ್ ಒರಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೀರೆ ಆದ್ ಕೊರಗರ್ ಇನಿಕೆಲಾ ಆಯನ್ ನಂಬೊಂದು ಬೈದೆರ್. ಭಟ್ತನಕುಲು ಅತ್ತಂದೆ ಬೇತೆ ಮಾತಾ ಜಾತಿದಕುಲು 'ಕೊರಗತನಿಯೆ'ಗ್ ಪರಕೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ನಂಬೊಂದು ಕೈಕೊನುವರ್. ಪತ್ತಕಂಜಿ ಇದ್ದಿಂಡ ಒಪ್ಪೆ ವಸ್ತ್ ದಕ್ಕ್‌ದ್ ಪೋಂಡಲಾ ಕೊರಗಜ್ಜ್ ಬಾಜೆಲ್ ದೀಪೆ ಪಂದ್ ಪರಕೆ ಪನ್ನೆರ್. ಕೊರಗ ತನಿಯೆಗ್ 'ಜೇಟಿಗ್' ದಾಂತೆ ತಿಂಗೊಲ್ ಬೊಲ್ಪುಗು ಮಲ್ಪುನ ಕೋಲೊನು ಪೊಂಜೋವುನಕುಲುಲಾ ತೂಯರೆಗ್ ಇಜ್ಜಿ ಪಂದ್ ನಂಬಿಕೆ ಉಂಡು.

ಇಂಚ ಕೊರಗರ್ ಕಾಡ್‌ಡ್ ನಾಡ್ ಮುಟ್ಟ, ನಾರ್‌ಬೇರ್‌ಡ್ ದೈವ ದೇವೆರ್ ಮುಟ್ಟ ಮಾತಾ ನಿಲಿತ ಗೇನೊಲೆಡ್‌ಲಾ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ತನ್ಕುಲೆನ ಪರಪೋಕುದ(ಸಂಸ್ಕೃತಿದ) ಬೇರ್‌ಲೆನ್ ನೆಗತ್ ತೋಜಾವೆರ್. ಅಕಲ್ ಬದ್‌ಕದ ಪೊದಿಕೆ ಕಟ್ಟಿನ ಆಲೋಚನೆದ ಪೊರ್ಲು ನಾಡ್‌ನ್ ಅಕುಲು ಗೆರತೊಂದಿನ ನಿಲೆಟ್ ಉಂಡು. ಆಣ್ ಪೊಣ್ಣು ಪನ್ನಿ ಭೇದದಾಂತೆ ನರಮಾನಿ ಪನ್ನಿ ಆಲೋಚನೆ ಇಂಬು ಮಲ್ಪಿ ಆಚರಣೆಲು, ಕ್ರಮೊಕುಲು, ರೀತಿ-ರಿವಾಜಿಲುಲಾ ಮುಖ್ಯ. ಇನಿಕೆ ಕಾಲ ಬದಲಾವೊಂದುಂಡು ಕೊರಗರ್‌ಲಾ ಕಾಡ್ ಬುಡ್ಡ್ ನಾಡ್ ಬೈದೆರ್. ಮಲ್ಪು ಬೇಲೆದಲೆಕೊನೆ ಬದ್‌ಕದ ಗೇನೊಲು ಬದಲಾವೊಡು ಪನ್ನಿನಲಾ ಮಸ್ತ್ ಮುಖ್ಯ. ಅತ್ತಂದೆ 'ತುಳುವೆರೆಂಕುಲು' ಪನ್ನಿ ಪೆರ್ಮೆಡ್ ಅಕುಲೆನ್ ಬದ್‌ಕೆರೆ ಬುಡ್ಡಿನಲಾ ಇನಿತ ತುರ್ತು ಅಗತ್ಯಲಾ ಅಂದ್. ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಬೇರ್‌ಲಾಯಿನ ಕೊರಗರ್ ನಾರಾದ್ ನಾರಂದೆ ಬದುಕೊಡಾಂಡ ಕೊಡಿಪಾದ್ ಕೊಡಿಯೆರೆ ತೆಗ್‌ಲೆರೆ ಅವಕಾಶ ಮಲ್ತ್ ಕೊರೊಡಾಯಿನ ತುಳುವೆರೆಂಕಲ್ ಮಾತೆರ್‌ಲಾ ಜಬದರಿ ಆದುಂಡು.

ವಾ.ಮ.ನ.ನಂ.ರಾ.ವರ

ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ಸಾದಿಗೊಂಜಿ ತುಡರ್

ಡಾ. ದುರ್ಗಾಪ್ರವೀಣ ಎಂ.ಎಸ್

ತುಳುನಾಡು ಬೊಕ್ಕ ಸಿನಿಮಾದ ಸಂಬಂಧೊ ಇನಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ್ ತೂವೊಡಾಯಿನ ಸಂಗತಿ. ತುಳು ಪಣ್ಣಿನ ಒಂಜಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಸಿನಿಮಾದ ಮಿಶ್ರ ಪಾತೆರಗ್ಗೆ ತುಳುತೊಟ್ಟುಗೆ ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾಳೆನ್‌ಲಾ ತೂವೊಡಾಪುಂಡು. ಅಂಚ ತೂನಗ ತುಳುಟ್ ಬತ್ತಿನ ಸಿನಿಮಾ- ಅಯಿತ್ತ ಗುಣದೋಸಲಾ, ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾಳೆಡ್ ತೋಜುದ್ ಬರ್ಪುನ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಬಾಸೆಸಂಸ್ಕೃತಿಲಾ ಗೊತ್ತಾಪುಂಡು. ಇಂಚ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಸಂಗತಿಳ್ ಎದ್, ಬನ್ನಗನೆ ಪೊಸ ಪೊಸ ಸಾದಿಳೆನ್ ನಾಡ್ ದುಂಪೊಯರ ಆಪುಂಡು, ಅವು ತುಳುಸಿನಿಮಾದ ಬುಳೆಚ್ಚಿಲ್‌ಗಲಾ ಎಡ್ಡೆ ಆಪುಂಡು.

ಸಿನಿಮಾ ಲೋಕಗಲಾ ತುಳುನಾಡುಗಲಾ ಉಪ್ಪುನ ಸಂಬಂಧೊ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ತೆರಿನವೆ. ಜಯಮಾಲ, ಲೀಲಾವತಿ, ವಾದಿರಾಜ್, ಕಾಶಿನಾಥ್, ವಿನೋದ್ ಆಳ್ವಾ, ಪ್ರಕಾಶ್ ರೈ, ಉಪೇಂದ್ರ, ಗುರುಕಿರಣ್, ವಿ.ಮನೋಹರ್, ಐಶ್ವರ್ಯ ರೈ, ಶಿಲ್ಪಾ ಶೆಟ್ಟಿ, ದೀಪಿಕಾ ಪದುಕೋಣೆ, ಫ್ರೀಡಾಪಿಂಟೋ, ಸುನಿಲ್ ಶೆಟ್ಟಿ, ಚೇತಾ ಯಜ್ಞೇಶ್ ಶೆಟ್ಟಿ ಇಂಚ ಸುಮಾರ್ ಜನ ನೆಂಪಾಪೇರು. ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ಪಣ್ಣಿಗ 1971ಡ್ ಸುರುಟ್ ಬತ್ತಿನ 'ಎನ್ನ ತಂಗಡಿ' ಅವೇ ವರ್ಷ ಬತ್ತಿನ 'ದಾರೆದ ಬುಡೆದಿ', ಅಂಚನೆ 'ಪಗೆತ್ತ ಪುಗೆ' (1972), 'ಬಿಸತ್ತಿ ಬಾಬು' (1972), 'ಉಡಲ್ ತುಡರ್' (1973), 'ಕಾಸ್‌ದಾಯೆ ಕಂಡನಿ' (1973), 'ಯಾನ್ ಸನ್ಯಾಸಿ ಆಪೆ' (1974), 'ಬಯ್ಯಮಲ್ಲಿಗೆ' (1974), 'ಎರ್ ಮಲ್ಲಿನ ತಪ್ಪು' (1974), 'ತುಳುನಾಡ ಸಿರಿ' (1976), 'ಭಾಗ್ಯವಂತೆದಿ' (1981), 'ಸತ್ಯ ಓಲುಂಡು' (1990), 'ಬಂಗಾರ್ ಪಟ್ಟೇರ್' (1993), 'ಒಂತೆ ಎಡ್ಡಸ್ ಮಲ್ಲಿ' (1999), 'ತುಡರ್' (2001), 'ಕಡಲಮಗೆ' (2006), 'ಬದಿ' (2007), 'ಬದ್‌ಕ್' (2008) ಇಂಚ ಪುದರ್ ಪಣೊಂದು

ಪೋವೊಲಿ. ಅಂಚನೆ ಪಂಡರಿಬಾಯಿ, ಲೀಲಾವತಿ, ಕಲ್ಪನ, ಜಯಮಾಲಾ, ಸುಧಾರಾಣಿ, ತಾರಾ, ಭಾವನ ಮೊಕುಳು ಮಾತಾ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಡ್ ಬೈದೇರು ಪಣ್ಣಿನವು ಮಲ್ಲ ಸಂಗತಿಯೇ. ಇಡೆಮುಟ್ಟ ಬತ್ತಿನ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಡ್ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಷಯನೇ ಜಾಸ್ತಿ, ದೈವಳಾಯಿನ ಕೋಟಿಚನ್ನಯ ಬೊಕ್ಕ ಸಿರಿ ಮಿತ್ತ್ ಸಿನಿಮಾ ಬತ್ತಂಡ್.

ಅಂಚನೆ 'ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಚಲನಚಿತ್ರ ವಾರ್ಷಿಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ'ಳೆಡ್ 'ಬಿಸತ್ತಿ ಬಾಬು' (1972-1973)ಗ್ ಮೂಜನೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, 'ಕೋಟಿ ಚನ್ನಯ' (1973-1974)ಗ್ ನಾಲನೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಬತ್ತನವು, 'ಭಾಗ್ಯವಂತದಿ' (1981-1982), 'ಬಂಗಾರ್ ಪಟ್ಟೇರ್' (1992-1993), 'ಮಾರಿಬಲೆ' (1997-1998), 'ತುಡರ್' (2000-2001) ಸಿನಿಮಾಳೆಗ್ ತೀರ್ಪುಗಾರೆರ್ನ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಬತ್ತನವು, 'ಬದಿ' (2006-2007) ಸಿನಿಮಾಗ್ 'ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷಾ ಚಲನಚಿತ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ' ಅಂಚನೆ ತುಳುಟ್ ಸುರುತ್ತ ಈಸ್ಟಮನ್ ಕಲರ್ ಸಿನಿಮಾ 'ಬಂಗಾರ್ ಪಟ್ಟೇರ್' (1993)ಗ್ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ ರಜತಕಮಲ ಬೊಕ್ಕ ನಗದು ಬಹುಮಾನ ಬತ್ತಿನವು, ಇತ್ತೆ ಗೋವಾಡ್ 'ಗಗ್ಗರ' (2009) ಪ್ರದರ್ಶನ ಆಯಿನವು-ಉಂದೆನ್ ಮಾತಾ ತೂನಗ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ಸಾದಿಡೆ ಬರೊಂದುಂಡು ಪಣ್ಣಿನವು ಗೊತ್ತಾಪುಂಡು. ಇಡೆಮುಟ್ಟದ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಡ್ ಆಯಿನ ಲೋಪನ್ ತೂದು ಅಯಿನ್ ಸರಿ ಮಲ್ತೊನೊಡು, ಅಂಚನೆ ಇತ್ತೆ ನನ ಪೋವೊಡಾಯಿನ ಸಾದಿಲೆನ್ ಸರಿಯಾದ್ ತೂವೊಡು. ತುಳು ಸಿನಿಮೊದ ಒಂಜಿ ಪರಂಪರೆ ಇತ್ತೆ ನಮ್ಮೆದುರ್ಡುಂಡು. ಉಂದೆತ ಪಿರಾವು ಒಂಜಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್-ತುಳು ಬಾಸೆ, ಬದ್ಯಾ, ಪರಿಸರೊದ ಚಿತ್ರೊನ್ ಕೊರ್ಪುನ ಎಡ್ಡೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಉಂಡು. ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಪ್ರಯತ್ನೊಳೆ ಒಂಜಿ ಬಾಸೆಡ್ ಸಿನಿಮಾ ಮಲ್ಪುನ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಸಾದಿಲೆನ್ ಉಂಡು ಮಲ್ಪುಂಡು.

'ಸಿನಿಮಾ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ' ಪಣ್ಣಿನ ಸಂಗತಿನ್ ತೂಂಡ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗ್ ಇಪ್ಪುನವು ಒಂಜಿ ಎಲ್ಯ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಪಣ್ಣಿನವು ಸತ್ಯೊ. ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ತುಳುನಾಡುಡ ಟಾಕಿಸುಳೆಡ್ ಮಾತ್ರ ಪ್ರದರ್ಶನ ಆವೊಡಾಪುಂಡು. ಬೆಂಗಳೂರು, ಮುಂಬೈಡ್ ತುಳುತ್ ಮಿತ್ತ್ದ ಮೋಕೆಡ್ ಆವೂ ಪಂಡಲಾ ದೊಡ್ಡ ಕಾಸು ವೈವಾಟುದ ದೃಷ್ಟಿಡ್ ಕಷ್ಟನೆಂದ್ ಪಣೊಡಾಪುಂಡು. ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಪಣ್ಣಿಗ ಅಲ್ಪ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟೆ ಇನ್ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ವೈವಾಟು, ಲಾಬೊ ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಪಾತೆರೊ ಮಾತಾ ಬರ್ಪುಂಡು.

ತುಳುಕಿಪ್ಪನೆ ಎಲ್ಯ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಆಂಡಲಾ ಅಯಿಕ್ ಬುಳೆಚ್ಚೆಲ್ ಬೋಡಾಯಿನ ಮಾತಾ ಸಾದಿಲು ಉಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ, ತಮಿಳು, ಮಲಯಾಳಂ, ತೆಲುಗು, ಹಿಂದಿ ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಫಿಲ್ಮ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಳೆನೊಟ್ಟುಗ್ ಹೋಲಿಕೆ ಸರಿಯತ್ತಾಂಡಲಾ ಕೊಡವ, ಲಂಬಾಣಿ, ಕೊಂಕಣಿ ಸಿನೆಮೊಡ್ ಎಚ್ಚ ಪ್ರಯೋಗಳು ನಡೆತ್ತಂಡ್, ಬೊಕ್ಕ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ಎಚ್ಚ ಜನಕ್ ಮುಟ್ಟುಂಡು ಪಣ್ಣಿನವು ಅಬಿಮಾನೊದ ಸಂಗತಿ.

ತುಳುನಾಡುಡು ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾಳೆಗ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಉಂಡು. ಅಂಚನೆ ಮಲಯಾಳಂ, ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು, ಹಿಂದಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಿನಿಮಾಳು ಬರ್ಪುಂಡು. ಅಪರೂಪಗ್ ಕೊಂಕಣಿ ಬೊಕ್ಕ ಕೊಡವ ಸಿನಿಮಾಲಾ ತೂವೊಳಿ. ಇತ್ತೆ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ

ಕುಡ್ಡದ ಮಲ್ಟಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್‌ಡ್‌ಲಾ ಬರೊಂದುಂಡು. ನಮ್ಮ ದೇಸೊಗು ಸುರುತ್ತ ಸರ್ತಿ ಮಲ್ಟಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಥಿಯಟರ್ನ್ ಕೊಂಡತ್ತ್ನಾರು ಮೂಲ್ಕಿ ಕವತ್ತಾರುದ ಮನಮೋಹನ ಶೆಟ್ಟಿ ಪಣ್ಣಿನವುಲಾ ಮುಲ್ತ ನೆಂಪು ಮಲ್ತೊನೊಳಿ. ಉಂಬೆರು 2005ಡ್ ಮುಂಬಯಿಡ್ ಸುರುಮಲ್ತಿನ ಇಮ್ಯಾಕ್ಸ್ ಥಿಯಟರ್ ಬೊಕ್ಕ ಕೆಲಸಮಯಡೆ ಆಡ್‌ಲ್ಯಾಬ್ಸ್ ಮಲ್ಟಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಆಂಡ್.ಇತ್ತ ಉಂದೆತ ಸಿನಿಮಾ ವಿಬಾಗೊನ್ ಅನಿಲ್ ಅಂಬಾನಿ ಗುಂಪುದ ರಿಲಯನ್ಸ್‌ಗ್ ಕೊರ್ಪುಂಡು.

ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ವಿಬಾಗೊಳೆಡ್ ಲೋಪ ಇಪ್ಪುನೆ ಸತ್ಯೊ.ಆಂಡ ಉಂದೆನ್ ಮಾತಾ ಸುರುತ್ತ ಪ್ರಯತ್ನೊ ಆದ್ ದೆತ್ತೊಣೊಡು. ಆಕ್ಟಿಂಗ್, ಚಿತ್ರಕತೆಪ್ಪುನ ನಾಟಕೊದ ಪ್ರಭಾವೊಡ್ ಪಿದಾಯಿ ಬತ್ತದ್ ಪೊಸ ಸಾದಿ ನಾಡೊಡು.ಸಿನಿಮಾ ಲೋಕೊಡು ಪುದರ್ ಮಳ್ತಿನ ತುಳುವರು ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ಬುಳೆಚ್ಚಿಲ್‌ಗ್ ಎಂಚ ಬೆರಿಸಾಯಿ ಕೊರೊಲಿ ಪಣ್ಣಿನಯಿನ್ ತೂವೊಡು.

ಅಯಿನೊಟ್ಟುಗೆ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಳೆನ್ ಹೊರನಾಡುದಕುಳೆಗ್ ಮುಟ್ಟಾವುನ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚನೆ ಮಲ್ತೊಡು.ಕನ್ನಡ ಸ್ಟಾಟಿಸ್ಟಿಕ್ ಚಾನಲ್‌ಡ್ ಅಯಿನ್ ಪ್ರಸಾರ ಮಲ್ಪುನವು ಒಂಜಿ ಬಗೆ. ಇನಿ ಚಂದನಡ್ ಮಾತ್ರ ತುಳು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪ್ರಸಾರ ಆವೊಂದುಂಡು, ಒರಿನ ಚಾನಲ್‌ಡ್ಲಾ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ತುಳು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸುರು ಮಲ್ತೊಡು. ಅಯಿನೊಟ್ಟುಗು ಬರ್ಪಿ ದಿನಟ್ಲಾ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಳೆನ್ ಪ್ರಸಾರ ಮಲ್ತೊಳಿ. ಏರ್‌ಟೆಲ್, ಬಿಗ್‌ಟಿವಿ, ಡಿಷ್‌ಟಿವಿ, ಸನ್‌ಡೈರೆಕ್ಟ್, ವೀಡಿಯೋಕಾನ್ ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಡಿಟಿಎಚ್‌ದಕುಳೆಡ ನಿರ್ಮಾಪಕರ್ ಪಾತೆರ್ನ್ ಸೀದಾ ಜನಕ್ಕುಳೆನ ಇಲ್ಲಾಡೆಗ್ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಳೆನ್ ಮುಟ್ಟಾವೊಳಿ. ಬೆಂಗಳೂರು ದೂರದರ್ಶನೊದ ಶುಕ್ರವಾರದ ಚಿತ್ರಮಂಜರಿಟ್ 'ಬಂಗಾರ್ ಪಟ್ಟೇರ್' ಚಿತ್ರದ ಪದ್ಯ ಬತ್ತಿತ್ತನ್ನೆನ್ ಮುಲ್ತ ನೆಂಪು ಮಲ್ತೊನುಡು, ಅಂಚನೆ ನನತ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಳೆಡ್ ಎಡ್ಡಂದಿನ ಕಬಿತೆಲ್‌ನ್ ಸೇರ್ನಾಡ್ ಅಯಿನ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಚಾನಲ್‌ಳೆಡ್ ಪ್ರಸಾರ ಮಲ್ತೊಳಿ, ಎಡ್ಲೆ ಪದ್ಯ ಬಾಸೆದ ಗಡಿ ಇಚ್ಚಾಂದೆ ಜನಕುಲೆಗ್ ಮುಟ್ಟ ಆಪುಂಡು. ತುಳು ಸಿನಿಮಾಳೆನ ಸಿ.ಡಿ.ಳು ಬತ್ತನೆ ಬಜಿ ಕಡಮ್ಮೆ ಪರ ಸಿನಿಮಾ ಇನಿ ತೂಯರಲಾ ತಿಕ್ಕುಚ್ಚಿ. ಅಯಿನ್ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತಾದೆ ನನ ಮಲ್ಪುನ ಸಿನಿಮಾಳೆನ್ಲಾ ಸಿಡಿ, ಡಿವಿಡಿ ರೂಪಡ್ ಕಣತ್ತ್ದ್ ಸರಿಯಾಯಿನ ಒಪ್ಪಂದ ಮಲ್ತ್ದ್ ಮುಲ್ತದ ಕೇಬಲ್ ಚಾನಲ್‌ಳೆಡ್ ಪ್ರಸಾರ ಮಲ್ತೊಲಿ. ಒಂಜರ್ ರಡ್ಡ್ ಗಂಟೆದ ಎಲ್ಯ ಸಿನಿಮಾಲಾ ಮಲ್ತೊಲಿ, ಅರ್ಧ ಗಂಟೆದ ಕಿರುಚಿತ್ರಲಾ ಮಲ್ತೊಲಿ, ಅಯಿನ್ ಥಿಯಟರ್‌ಡ್ ಬೇತೆ ಸಿನಿಮಾದೊಟ್ಟುಗ್ ತೋಜಾವೊಲಿ. ಅಂಚನೆ ದಾರಾವಾಹಿ ಮಲ್ತೊಲಿ, ತುಳುನಾಡುದ ವಿಶಿಷ್ಟತೆ ಉಪ್ಪುನ ಕನ್ನಡ ದಾರಾವಾಹಿಲಾ ಮಲ್ತೊಲಿ. ಕೇಬಲ್ ಚಾನಲ್ಸ್ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಾದ್ ಕಲಾವಿದರೆನ್ ನಾಡುದ್ ಕೊರ್ಪುನೆ, ಸಿನಿಮಾದ ಪದ್ಯ ಪ್ರಸಾರ ಮಲ್ಪುನೆ, ಪ್ರಚಾರ ಮಲ್ಪುನೆ, ಶೂಟಿಂಗ್‌ಗ್ ಸಹಾಯ ಮಲ್ಪುನೆ ಇಂಚ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ರೀತಿಡು ತಂಕುಲೆಡ್ಲಾಯಿನ ಸಹಕಾರ ಕೊರೊಲಿ.

ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾಳೆಡ್ ತುಳುನಾಡುದಕುಳೆನ ಬೂಗತ ಜಗತ್ತಾದ ಸಂಬಂದೊ, ಹೋಟೆಲ್‌ದಕುಳೆನ ಸಂಗತಿ, 'ಮಂಗ್ಲೂರು ಕನ್ನಡ' ಪಾತೆರ್ನವು ತೋಜುದು ಬರೊಂದುಂಡು. ಒಂಜೊಂಜಿ ಕಡೆಟ್ ಎಡ್ಲೆ ರೀತಿಡ್ ಬತ್ತನವು ಉಂಡಾಂಡಲಾ ಅವು ಬಾರೀ ಕಡಮ್ಮೆ.

ತುಳುನಾಡು ಪಂಡ ಉಂಟು/ಮಾರಾಯ್/ಎಂಥದುಮಾಡುವುದು/ಮಂಡೆಬಿಸಿ ಇಂಚೆನ್ನೆನ್ ಮಾತಾ ಸೇರ್ದಾದ್ ಪಾತೆರ್ದುಕುಳಿಪ್ಪುನ ಜಾಗೆ ಪಣ್ಣಿನ ಚಿತ್ರಣ ತೂಯರ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಸಬ್ಬೊಳೆನ್ ಒಟ್ರಾಸಿ ಪಾಡ್ಡ್ ಐನ್ ಕಲಸುಮೇಲೋಗ್ರ ಮಲ್ತೊಂದು ಅಯಿನೇ 'ಮಂಗಳೂರು ಕನ್ನಡ' ಪಣ್ಣಿನ ಪುದರ್‌ಡ್ ಮಲ್ಲ ಕುಸಾಲ್ ಪಣ್ಣಿನ ರೀತಿಡು ಕೊರ್ಪುನ ಸಂದಬೊರ್ ಇನಿ ನಮ್ಮೆದುರುಗುಂಡು. ಅಂಚೆ ಬರ್ಪುನವು ಉಂತೊಡು. ಮುಲ್ಪದ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಯಿನ ಕನ್ನಡನು ಮಸ್ತಿರಿ ಮಲ್ಪಾಂದೆ ಅಯಿನ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆದೊಟ್ಟುಗ್ ದೆತ್ತೊಂದು ಬರೊಡು.

ಅಂಚನೆ ಇನಿ ಸಿನಿಮಾಳೆಡ್ ತೆಲಿಕ್ಕಿಗಾದ್ ಮಾತ್ರ ಹೊಟೆಲ್ ಬರೊಂದುಂಡು. ಆಂಡ ಮುಂಬೈ ಬೊಕ್ಕ ಅಂಚಿತ್ತಿನ ಊರುಡು ಹೊಟೆಲ್, ಬಾರ್ ರೆಸ್ಪೊರೆಂಟ್ ವೈವಾಟುಡು ಮಿತ್ತ್ ಬತ್ತನ ತುಳುನಾಡುದಕುಳು ಮಸ್ತ್ ಜನ ಉಲ್ಲೆರ್. ಊರುಡ್ ಬತ್ತದ್ ಇಂಚೆ ಬೇರೆ ಮಲ್ತೊಂದು ರಾತ್ರಿ ಶಾಲೆಡ್ ಕಲ್ತ್‌ದ್ ಎಡ್ಡೆ ಸಾಧನೆ ಮಲ್ತನಕುಲ್ ಉಲ್ಲರು ಪಣ್ಣಿನೈನು ನೆಂಪು ದೀವೊಣೊಡು, ಅವು ಬದ್ಕದ ಒಂಜಿ ಬಾಗೊ ಪಣ್ಣಿನವು ಗೊತ್ತುಪ್ಪೊಡು.

ಇಂಚೆಪ್ಪೊದ ಒಂಜಿ ಉದಾಹರಣೆ ಮುಲ್ಪ ತೂವೊಡು. ದಯಾಳ್ ಪದ್ಮನಾಭನ್ ನಿರ್ದೇಶನೊದ ಗಣೇಶ್ ನಟನೆದ 'ಸರ್ಕಸ್'(2009)ಡ್ ಬರ್ಪಿನ ತುಳುತ್ತ್ ಚಿತ್ರಣ ತುಳುನಾಡುದಕುಳೆಗ್ 'ಶಾಕ್' ಕೊರ್ಪಿ ಲೆಕ್ಕ ಉಂಡು. ಮುಲ್ಪ ಕಾಂಡೆ ಆಜಿ ಗಂಟೆಗ್ ಮೈಸೂರುಡ್ ಬೆಂಗಳೂರ್‌ಗ್ ಪಿದಾಡುನ ಮಂಗಳ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ರೈಲ್‌ಡ್ ಬರ್ಪುನ ಅವ್ವೆ ಮಗೆ ತುಳುಬಾಸೆ ಪಾತೆರ್ದುಕುಳು. ಮಗನ್ ತೂನಗ ಬುದ್ಧಿ ಕಡಮ್ಮೆದ ಲೆಕ್ಕ ತೋಜುನಾಯಿ. ಸುತ್ತ ಇತ್ತನಕ್‌ಳು ತಿಂದಾಂಡ ಮಾತ್ರ ಯಾನ್ ತಿನ್ನುನೆಂದು ಆಯಿ ಪಂಡ್ ಅಯಿಡ್ ಅಕುಳು ಮಾತೆರ್ದಾ ಅಮಲ್ ತಿನ್ನಿ ಲೆಕ್ಕ ಆಪುಂಡು, ಒಂತೆ ಸೀನ್ ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕ ತುಳು ಪಾತೆರೊಂದಿತ್ತನಕುಳು ಅಕುಳೆಗ್ ಮೋಸ ಮಲ್ತನ ಕಳ್ಳೆರ್ ಪಣ್ಣಿನವು ಗೊತ್ತಾಪುಂಡು. 'ಸರ್ಕಸ್'ದ ಡಯಲಾಗ್:-

ಅಪ್ಪೆ : "ತಿನ್ನಾ";

ಮಗೆ : "ಅಕ್‌ಲ್ ತಿಂದಾಂಡ ಯಾನ್ ತಿನ್ನೆ" ;

ಅಪ್ಪೆ : "ತೂಲಾ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಮಾತಾ ಉಪದ್ರ ಮಲ್ಪುರ ಬಲ್ಲಿ" ;

ಅಪ್ಪೆ : (ಒರಿನ ಮೂಜಿ ಜನಕ್ ಕನ್ನಡಡ್ ಪಣ್ಣಿನೆ) "ನೋಡಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಠ ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ದಾನೆ",

ಇಂಚೆ ಪಂಡ್ ತಿನಿಯರ ಕೊರ್ಪಾಳು, ಆ ಮೂಜಿ ಜನಲಾ ನಂಬುದ್ ತಿನ್ನೆರ್. ಒಂತೆ ಸೀನ್ ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕ ರೈಲ್ವೇ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಡ್ ಆ ಮೂಜಿ ಜನಲಾ ಲಡಾಯಿ ಮಲ್ತೊಂದಿಪ್ಪುವೆರ್ ಅಪಗ

ಪ್ರಶ್ನೆ : "ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ಲೇಸ್‌ನಲ್ಲಿ ದಾಂಡಿಗರ ಥರ ಡ್ರೆಸ್ ಹಾಕೊಂಡು ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳು ಥರ ಜಗಲಾಡ್ತಿದೀರಲ್ಲ ಯಾರ್ ನೀವೂ ಏನಾಯ್ತು?"

ಉತ್ತರ : "ಸಾರ್, ನಾವು ಮೂರು ಜನ ಫ್ರೆಂಡ್ಸ್ ಸಾರ್, ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ವಿಲನ್ ಆಗ್ಬೇಕುಂದ್ಬಟ್ಟು ವೋನ್ ಕಾಸ್ಪೂಮ್ ಹಾಕೊಂಡು ಮಂಗಳ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರ್ತಾ ಇದ್ದಿ

ಸಾರ್, ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಗೊತ್ತಿರೋ ಇಬ್ಬು ಕಳ್ಳು ಒಬ್ಬಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ ಬರೋ ಔಷಧಿ ಹಾಕುಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಜ್ಞಾನ ತಪ್ಪಿ ನಮ್ ಲಗೇಜನೆಲ್ಲಾ ಹೊಡ್ಕೊಂಡೋಗಿಬಿಟ್ಟು ಸಾರ್... ಹುಡುಕಿದ್ವು ಎಲ್ಲೂ ಸಿಗಿಲ್ಲ”

ಮುಲ್ಪ ದಾಯೆಗ್ ಬೊಡಾದ್ ಕಳ್ಳೆರ್ ತುಳು ಪಾತೆರೊಡಿತ್ತಂಡು? ತುಳು ಪಾತೆರನಕುಳೆ ದಾಯೆ ಕಳ್ಳೆರು ಆವೊಡು? ಐನ ಅಗತ್ಯೊ ದಾದ? ಪಣ್ಣುನ ಪ್ರಶ್ನೆಗ್ ಚಿತ್ರಕತೆಟ್ ಓಳ್‌ಲಾ ಉತ್ತರ ತಿಕ್ಕುಜ್ಜಿ. ಆಂಡ ರೈಲುಡು ಸುರಕ್ಕು ಪೆಂಗನ ಲೆಕ್ಕ ತೋಜುದು ಬರ್ಪಿನ ಸರ್ವಾರ್ಜಿ ಅಕೇರಿಡ್ ಬುದ್ಯಂತ ಪೋಲಿಸ್ ಪಂಡ್ ಗೊತ್ತಾಪುಂಡು. ಇಡೀ ದೇಸೊಡ್ ಉಪ್ಪುನ ಸರ್ವಾರ್ಜಿ ಜೋಕ್‌ದ ಮಿತ್ ಇಪ್ಪುನ ಎಚ್ಚೆರೊ ಮುಲ್ಪ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಾಗವಾದುಪ್ಪುನ ತುಳುನಾಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಇಜ್ಜಿ ಪಣ್ಣಿನವು ಸೋಜಿಗೊದ ಸಂಗತಿ! ಸಿನಿಮಾಳೆಡ್ ಒವ್ವೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಬಾಸೆ ಜಾತಿ ಮತ ಸಮುದಾಯ ವ್ಯಕ್ತಿಳೆನ್ ಇಂಚ ತೋಜಾಪುನವು ತಪ್ಪು.

ತುಳುನಾಡ್ ಭೂತಕೋಲ, ಯಕ್ಷಗಾನ, ಕಂಬಳ, ಕೋರಿಕಟ್ಟ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತಂದೇ ಬೇತೆ ಜಾನಪದ ಗೊಬ್ಬು, ಅಟ್ಟಿಲ್ ಅರಗಣೆ, ಪದ್ದೆಯಿ ದುತ್ತೈತ ಉಂದೆನ್ ಮಾತಾ ಸಿನಿಮಾಳೆಡ್ ಎಡ್ಲೆ ಕತೆತ್ತೊಟ್ಟುಗ್ ಸೇರ್ಪಾವುನವು ಒಂಜಿ ಸಾದಿ. ಅಂಚನೆ ತುಳು ಪಾತೆರನು ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾಡ್ ಸೇರ್ಪಾವೊಳಿ. ತುಳುವೆರೆಗ್‌ಲಾ ಹಿಂದಿ ಸಿನಿಮಾಗ್‌ಲಾ ಸಂಬಂದೊ ಇತ್ತನೈದ್ತಾತ್ರ ಹಿಂದಿ ಸಿನಿಮಾಡ್ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿನ ತೋಜಾವೊಳಿ ಅಯಿಡ್ ತಂಕಾಯಿ ಬಡಕ್ಕಾಯಿ ಒಂಜಾಪುನೆ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತಂದೆ ಫಾರಿನ್‌ದಕುಲೆಗ್ಲಾ ತುಳು ಮುಟ್ಟುಂಡು. ಅಂಚನೆ ಕನ್ನಡಡ್‌ಲಾ ಮುಲ್ಪದ ವಿಸೇಸೊಳೆನ್ ಅಯಿನ ಸೂಕ್ಷ್ಮದೊಟ್ಟುಗೆ ದೆತ್ತೊಂದು ಬರೊಲಿ. ತುಳು ಬೊಕ್ಕ ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾಳೆನ್ ಒಟ್ಟುಗೆ ತಯಾರ್ ಮಲ್ಪೊಳಿ. ಬಜಿ ಕುಸಾಲ್‌ಗಾದ್ ಮಾತ್ರ ತುಳುನಾಡುಲಾ ಮುಲ್ಪದ ಬಾಸೆಲಾ ಬರೊಡುಂದಿಜ್ಜಿ, ಮುಲ್ಪಲಾ ಬೋಡಾಯಿನಾತ್ ಸಮಸ್ಯೆಳು ಉಳ್ಳ, ಆವೊಡಾಯಿನ ಬೇಲೆ ಸುಮಾರ್ ಉಳ್ಳನಗರೀಕರಣದ ಸಮಸ್ಯೆಳು, ಕೂಡುಕುಟುಂಬದ ಪಾಲು, ಗಲ್ ಸಂಬಂದೊ, ದೊಡ್ಡ ಕಾಸುದ ವೈವಾಟು, ಜಾತಿ ಮತ ಕೋಮುಸೌಹಾರ್ದೊ, ಆಕಾಸಬೆನ್ನಿ-ಕಡಲ್‌ಬೆನ್ನಿದ ಸಮಸ್ಯೆಳು, ಮಲ್ಲನಗರದೊಟ್ಟುದ ಸಂಬಂದೊ, ಬಜ್ಜಯಿ, ರಬ್ಬರ್, ಅರಿ-ಇಂಚ ಬೆನ್ನಿ ಕೃಷಿ ಸಂಬಂದೊದ ಸಂಗತಿಳು, ಅಯಿಡ್ ಸಮಾಜ, ಕುಟುಂಬಗ್ ಆಯಿನ ಉದ್ಧಾರ-ಉಪದ್ರ, ಊರ್‌ಡ್ ಪರಬೈರ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಕೃಷಿಕ ಆಣ್‌ಳೆಗ್ ಪೋಣ್ಣುಳು ತಿಕ್ಕಾಂದಿನವು, ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಮುಂಬೈ, ಬೆಂಗ್ಲೂರೆ ಆವೊಡಾಯಿನವು, ಉಂದೆಡ್ ಉಂಟಾಪುನ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಮಾನಸಿಕ ಉಪದ್ರಳು, ಮಲ್ಲ ಕೈಗಾರಿಕೆಳು, ಕರೆಂಟ್ ಯೋಜನೆಳು, ನೇತ್ರಾವತಿ ತಿರ್ಗಾವುನ ಪ್ರಯತ್ನೊ, ಗೊತ್ತುಗುರಿ ಇಜ್ಜಾಂದಿನ ರಾಜಕೀಯ, ಕಾಸು ಮಲ್ಪಿನ ವೈವಾಟು, ರೋಡು ರೈಲುದ ರಾಜಕೀಯ, ತುಳುನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗ್ ಆವೊಡಾಯಿನ ರೈಲುನು ಕಣ್ಣುರುಗ್ ಕೊಂಡೊಪಿನವು, ಮುಲ್ಪ ಮಲಯಾಳ ಎಚ್ಚೆಚ್ಚಿ ಆಪಿ ಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ಪುನವು, ತುಳುನಾಡುದಕುಳೆಗ್ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗ ಬಾರೀ ಕಡಮ್ಮೆ ತಿಕ್ಕೊಂದುಪ್ಪುನವು, ಈಡೆಗ್ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ತೆರಿಯಾಂದಿನ ಅಧಿಕಾರಿಳೆ ಬರೊಂದಿಪ್ಪುನವು ಇಂಚ ಏಚನೆ ಮಲ್ಪೊಡಾಯಿನ, ಸಿನಿಮಾ ಆಪಿನಂಚನೆ-ಆವೊಡಾಯಿನ ಸಂಗತಿ ಸುಮಾರುಂಡು. ಸಿನಿಮಾ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟರಿ ಆವೊಡುಂದಿಜ್ಜಿ ಆಂಡ ಇಂಚನೆ ವಿಷಯದೊಟ್ಟುಗು ಬರ್ಪಿನ ಸಿನಿಮಾ ಪಣ್ಣಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪಠ್ಯ ಇನಿ ಬೋಡು.

ಅಡಿಟಿಪ್ಪಣಿ

* ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾಡ್ ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪಿನ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಸಂಗತಿಲಾ, ಮೊಗವೀರೆರ ಬದ್ಕ ಬದಲಾವೊಂದುಪ್ಪುನವು ಅಯಿನ್ ತೂಪುನಂಚಿನ ಒಂಜಿ ಎಡ್ಲೆ ಪ್ರಯತ್ನ 'ಮಾರಿಬಲೆ'ಟ್ ಆತಿನವು ಬೊಕ್ಕ ಬೇತೆ ಸಂಗತಿಳಿನ್ ಉಂದೇ ಲೇಖಕಿರ್ನ ಸಂಶೋಧನಾ ಲೇಖನ 'ತುಳುನಾಡು ಮತ್ತು ಸಿನಿಮಾ : ಗ್ರಹಿಕೆಗಳು ಹಾಗೂ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು' ಹಂಪಿ ಪ್ರಸಾರಾಂಗ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ಪುನ ದ್ರಾವಿಡ ಅಧ್ಯಯನದ ಬರ್ಪಿನ ಸಂಚಿಕೆಡ್ ತೂವೊಲಿ.ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ಎಚ್ಚಿನ ವಿವರನ್ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ (ಪು.990-999)ಡ್ ಹೇಮಶ್ರೀ ಮಂಗಳೂರು ಇಂಬೆರ್‌ನ 'ತುಳು ಚಲನಚಿತ್ರ', ಕನ್ನಡ ವಿಷಯ ವಿಶ್ವಕೋಶ (ಪು.894)ಡ್ ಎನ್.ಎಸ್ ಶ್ರೀಧರಮೂರ್ತಿ ಇಂಬೆರ್ನ ಲೇಖನೊಡ್ ತೂವೊಲಿ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರು ತುಳುವೆರ್

ಕು. ನವ್ಯ ಪಿ.

ತುಳುನಾಡ್ ಒಂಜಿ ಪುಣ್ಯಭೂಮಿ. ತುಳುನಾಡ್ ಇತಿಹಾಸನ್ ತೆರಿಯರ ಪೋಂಡಾ ಅಯಿತ ಉಗಮದ ಬಗ್ಗೆ ಸುಮಾರ್ ಬಗೆಟ್ ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ಪೊಡಾಪುಂಡು. ತುಳುನಾಡ್ ಸುಮಾರ್ ವೀರರ್ ಜನ್ಮ ತಾಳೆದರ್. ಅಯಿಟ್ ದೈವಿ ಪುರುಷರಾಯಿನ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರ್ ಮುಖ್ಯವಾಯಿನಕ್ಲೆ ಇಂಚಿನ ಮಹಾಪುರಗ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗ್ಲಾ ಪುದರಾಯಿನ ಕಂಬಳ, ಯಕ್ಷಗಾನ ಪಾರ್ವನ ಆಟಕೆಲೆಂಚೆ ನನಲ ಜಿಂಜ ವಿಷಯಲೆನ್ ಈ ನಾಡ್ ಕೊಡುಗೆ ಆದ್ ಕೊರ್ತು ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗ್ ಹೋರಾಡ್ ಧೀರ ಪರುಷರ್ ಪುಟ್ವೆದರ್. ಅಕಾಲೆನಾ ಎಲ್ಯ ಪರಿಚಯ ಮುಲ್ಕು ಉಂಡು.

ಡಾ|| ವಿಠಲ ಶೆಟ್ಟಿ (1891-1942)

ಡಾ|| ವಿಠಲ ಶೆಟ್ಟಿ ಇಂಬೆರ್ ಸೈಂಟ್ ಅಲೋಶಿಯಸ್‌ಡ್ ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಹೈಸ್ಕೂಲು ಬೊಕ್ಕ ಇಂಟರ್ ಶಿಕ್ಷಣನ್ ಮುಗಿತಾದ್ ಕಲ್ಕತ್ತಾದ್ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಲ್ತಾದ್ ಸರ್ಜನ್ ಆದ್ ಕುಡ್ಲಡ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ್ ಆಯೆರ್. ಬೊಕ್ಕ ಇಂಬೆರ್ ಆಡಳಿತದ ಕಾಲಡ್ ಕುಡ್ಲಗ್ ಕರೆಂಟ್ (ವಿದ್ಯುತ್) ಬರುಲೆಕ ಮಲ್ತೆರ್. ರೋಡ್‌ಲೆಗ್ ಟಾರ್ ಪಾಡ್ಪಾಯೆರ್. ಉಪ್ಪುದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಕಾಲಡ್ ಮುನ್ನಿಪಾಲಿಟಿಡ್ ಸರಕಾರ ನೀತಿನ ಬಂಡಿಸಯೆರ್. 1941ಡ್ ಕುಡ್ಲಡ್ ಹಿಂದೂ-ಮುಸ್ಲಿಂ ಗಲಾಟೆ ಆಪುನ ಪೂರ್ತುಗ್ ಗಲಾಟೆನ್ ತಪ್ಪಾದ್ ರಡ್ಡ್ ಧರ್ಮಧರ್ಮಿನ್ಲಾ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಸದ್ ಸೌಹಾರ್ದ ಸಮಿತಿನ್ ರಚಿಸಯೆರ್. ಇಂಚ ಇಂಬೆರ್ ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗೋಸ್ಕರ ಬ್ರಿಟೀಷರನ ಎದುರು ಹೋರಾಡ್ಪೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಭಾರತದ ಜನಕ್ಕಲೆನ್ ಒಂಜಿ ಮಲ್ತೆರ್.

ದಿ ನಾರಾಯಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಕಿಲ್ಲೆ (1901-53)

ಕಿಲ್ಲೆ ಪಂಡ್‌ದೇ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಡ್ ಚರಪರಿಚಿತರಾಯಿನಾರ್ ನಾರಾಯಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಕಿಲ್ಲೆ. ಕೂಳೂರು ಹೊಸಮನೆಂದ್ ಪನ್ನಿನ ಕುಟುಂಬಡ್ 5-01-1901ಡ್ ಪುಟ್ಟ್. ಎಲ್ಲ್ ಇಪ್ಪನ್ನಗರಂದಿಂಚಿ ಕಿಲ್ಲೆಗ್ ಆಟ(ಯಕ್ಷಗಾನ)ದ ಮಿತ್ತ್ ವಿಶೇಷವಾಯಿನ ಪ್ರೀತಿ. ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಮುಗಿತದ್ ಬೊಂಬಾಯಿಡ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫೀಸ್‌ಡ್ ಕೆಲಸಡ್ ಇಪ್ಪನ್ನಗ ಗಾಂಧಿಜಿ ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿಡ್ ಮಲ್ತನ ಭಾಷಣಾನ್ ಕೇಂದ್ 1920-21ಕೆಲಸ ಬುರ್ಡ್ ಕುಡ್ಲೆಗ್ ಬತ್ತದ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಡ್ ಭಾಗಿ ಆಯಿನ ಕಿಲ್ಲೆಗ್ ಒಂಜಿ ವರ್ಷ ಶಿಕ್ಷೆ ಆದ್ ಗಾಂಧಿ-ಇರ್ವಿನ್ ಒಪ್ಪಂದಡ್ ಬಿಡುಗಡೆ ಆಯಿರ್. 1932ದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಡ್ ಆರ್ ಪಿರಲಾ ಜೈಲುಗ್ ಸೇರ್ದರ್. ಜೈಲ್‌ಡ್ ಆರ್ ಪಣಿಯಾಡಿ, ಪೊಳಲಿ ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಗೆ ಮುಕುಲೆನ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರ್ದ್ ತುಳುಭಾಷೆದ ಜಾಗೃತಿದ ಪ್ರಚಾರ ಮಲ್ತರ್ ಬೊಕ್ಕ ತುಳುಟು "ಕಾನಿಗಿ" ಪನ್ನಿನ ಕವನ ಸಂಕಲನ್ ತಾಯಾರ್ ಮಲ್ತರ್. 1934ಡ್ ಗಾಂಧೀಜಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡಗ್ ಬನ್ನಗ ಆರ್‌ಕೊರ್‌ನಾ ಪ್ರೇರಣೆದ ಲೆಕನೆ ಕಿಲ್ಲೆ ಹರಿಜನರನ್ ಉದ್ಧಾರ ಮಲ್ಪೊನ ಚಟುವಟಿಕೆ ಬೊಕ್ಕ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ನಿವಾರಣೆಗಾದ್ ಜಿಂಜಾ ಶ್ರಮಿಸಯಿರ್. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಪರ್ದುನೆನ್ ನಿಷೇಧ (ಮಧ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧ) ಮಲ್ಪುನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪಾಡೊನ್ನಗ ಆಯಿಕ್ ಪ್ರಚಾರನ್ ಕೊರ್ದರ್. ಜಿಲ್ಲೆಡ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವೊದ ಕಾಲಡ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಡ್ ಸಮಾಜವಾದಿಲ ಗಾಂಧಿವಾದಿಂದ್ ರಡ್ಡ್ ಗುಂಪುಲ್. ಕಿಲ್ಲೆ ಗಾಂಧಿವಾದಿಲೆನ ಗುಂಪುಡ್ ಇತ್ತರ್. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯರ್‌ದ್ ಬೊಕ್ಕ ರಚನಾತ್ಮಕ ಕೆಲಸ ಬೊಕ್ಕ ಸರ್ವೋದಯದ ಪಥು ಪತ್ತೆಡ್ 1949ಡ್ "ಸರ್ವೋದಯ" ಪನ್ನಿನ ವಾರ ಪತ್ರಿಕೆನ್ ಆರಂಭಿಸಯಿರ್.

ಇಂಚಿ ಕಿಲ್ಲೆ ಇಂಬೆರ್ ಗಾಂಧಿಜಿನ ಒಟ್ಟುಗ್ ಬತ್ತದ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಚುವಟಿಕೆಡ್ ಭಾಗವಹಿಸಯಿರ್. ಇಂಚಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಡ್ ಇಂಬೆರ್‌ನ ಪಾತ್ರಲಾ ಮುಖ್ಯ ವಾಯಿನಂದ್ ಪನೊಲಿ.

ಡಾ| ಅಮ್ಮೆಂಬಳ ಬಾಳಪ್ಪ

ಡಾ| ಅಮ್ಮೆಂಬಳ ಬಾಳಪ್ಪ ಇಂಬೆರ್ ಬಂಟ್ವಾಳದ ಸಜಿಪ ಮುನ್ನೂರುದಾರ್. ಬಾಳಪ್ಪೆರ್‌ನ ಪ್ರಕಾರ ಆರ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮಡ್ ಭಾಗವಹಿಸಯಿರ್ ಅಪಗದ ದೇಶದ ಪ್ರಜ್ವಲವಾಯಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಾತಾವರಣನೇ ಕಾರಣಂದ್ ಪನ್ನೆರ್. ಆರ್ ಪೇಪರ್‌ಲೆನ್ ಓದ್‌ದು ದೇಶಡ್ ನಡಪ್ಪನ ಘಟನೆಲ್ ಅವಲೋಕನ ಮಲ್ಪೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಗಾಂಧೀಜಿನ ಮಿತ್ತ್ ಆರೆಗ್ ಇತ್ತೆಲಾ ಅಪಾರ ನಂಬಿಕೆ. ಆರೆನ ಓದುನು ಬಡತನದ ಕಾರಣರ್‌ದಾವರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತಡೇ ಹಿರಿಯೆರ್ ಉಂತದಿತ್ತೆರ್‌ಗೆ. ಅಯಿರ್‌ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಇಂಬೆರ್ ಕುಡ್ಲೆಗ್ ಬತ್ತದ್ ಕೆಲಸಗ್ ಸೇರ್‌ದ್ ಕತ್ತಲೆಗ್ ಪೂರ್ತು ತಿಕನಗ ರಾತ್ರೆ ಶಾಲೆಗ್ ಪೋದ್ ಹಿಂದಿ, ಬೇತೆ ಮಾತ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯರೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಪೊಂದಿಪ್ಪನ್ನಗ ನಗರಡ್ ಆಪೊಂದಿಪ್ಪನ್ನ ಮಾತಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದ ಸಭೆಕ್ಕುಲೆಗ್ ಪೋಪೊಂದಿತ್ತೆರ್. 1937-38ಡ್ ಕ್ರಾಂಗೇಸ್ ಸರಕಾರ ಅಧಿಕಾರಗ್ ಬತ್ತದ್ 1939ಡ್ ರಾಜಿನಾಮೆ ಬುಕ ಆಪಗ ಆಯಿನಾ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಈ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಡ್ ದೇಶದ ಮುಖಂಡೆರ್‌ನ ಬಂಧನ ಈ ಮಾತಾ ಘಟನೆ

ಬಾಳಪ್ಪರನ ಜೀವನದ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಂಡ್.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಡ್ 1942ಡ್ ಚಳುವಳಿ ಆರಂಭ ಅಂಡಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಘಟಿತ ಚಳುವಳಿ 9-9-1942ಡ್ ಬುಕ್ಕನೇ ಆಯಿನೆ. ಮಾಜಿ ಮಂತ್ರಿ ಕೆ.ಆರ್. ಕಾರಂತರನ ದಸ್ತಗಿರಿ 10-8-1942ಡ್ ಆಂಡ್. ಅಪಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಯಿನ ಯು. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮಲ್ತೆರ್ ಭೂಗತರಾದ್ ಚಳುವಳಿಡ್ ಭಾಗವಹಿಸಯೆರ್, ಅಯಿನೆರ್‌ದ್‌ವಾರ ಜಿಲ್ಲೆದ ಚಟುವಟಿಕೆಳೆನ್ ಸಂಘಟಿಸವುನೆ ಬೊಕ್ಕ ನಿರ್ದೇಶಿಸವುನೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಂ.ಡಿ. ಅಧಿಕಾರಿನ ಮಿತ್ತ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಕುಡ್ಲದ ನಗರಡ್ ಅಂಚನೆ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಡೆಟ್ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಬೊಕ್ಕ ಸಭೆ ಮಾತಾ ಚಟುವಟಿಕೆಲ್ ಸಂಘಟನೆಲ ಆಯೆರೆ ಸುರ್‌ಆಂಡ್. ತಾ. 9-9-1942ಬೊಲ್ಕುಗು ಜಿಲ್ಲಾ ಕೋರ್ಟ್ ಘರಾವ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೋರ್ಟ್‌ದ 6 ಗಂಟೆದ ಸಮಯಗ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆ ಮಲ್ಪುನಗ ಪೋಲಿಸ್‌ದಕುಲು ಲಾರಿ ಪ್ರಹಾರ ಮಲ್ತೆರ್, ಅಮ್ಮೆಂಬಳ ಬಾಳಪ್ಪ ಜೈಲು ಸೇರೆರ್. 144ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಜಾರಿಡ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಮಾತೆರ್‌ಗಲಾ ಒಂಜಿ ವರ್ಷ ಶಿಕ್ಷೆ ಆಂಡ್. ಆಯಿರ್‌ದ ಬುಕ್ಕ ಜನಕ್ಕುಲೆನ್ ಸಂಘಟಿಸವುನೆ ಕಷ್ಟ ಆಂಡ್. ಭೂಗತ ಆದ್ ಕೆಲವೊಂಜಿ ಚಟುವಟಿಕೆಳ್ ನಡತೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್.

ನೆತ್ತ ಪ್ರಮುಖ ಆಯಿನಾ ಸ್ಕಾಂಡೋ-ಬಿ.ಎಲ್. ಪುತ್ತನೇರ್ ನೇತ್ರಾವತಿ ಸುದತ ಸಂಕ ಪೊಲೀಸುನ ಪ್ರಯತ್ನನ್ ಪೋಲಿಸೆರ್ ವಿಫಲ ಮಲ್ತೆರ್. ಅಂಚನೆ ಜಿಲ್ಲೆ ಸೆಶನ್ ಕೋರ್ಟ್‌ಗ್ 6-12-1942ಡ್ ಸೂ ಪಾಡ್ಯೆರ್ ನೆತ್ತ ಆರೋಪಲಾ ಬಾಳಪ್ಪರನ ಮಿತ್ತ್ ಬೂರ್‌ಂಡ್. ಬೊಕ್ಕ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗ್ ಲೆತೊಂದ್ ಪೋದ್ ಒಂಜರೆ ಘಂಟೆ ಸರೀ ಹಾಕಿಯೆರ್. ಬುಕ ಮದ್ರಾಸ್‌ದ ಸ್ಥಾನಬದ್ಲೆ ಜೈಲುಗ್ ಪಾಡ್ಯೆರ್. ಅಲ್ಪ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದ ಡಾ|| ಯು.ಪಿ. ಮಲ್ಟಿ, ಕೈಡೇಲು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ, ತಲಚೇರಿಕರ್ ರಾಮರಾಜ ಕಣಿ, ಎಡ್ಡೆಕೇಟ್ ಉಮೇಶ್‌ರಾವ್ ಮಾತ ಇತ್ತೆರ್. ಜನವರಿ 26 ಪಂಡ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ದಿನತ್ತಾನಿ ಧ್ವಜ ವಂದನೆ ಮಲ್ಪೊಡುಂದೇ ಪಚ್ಚೆ ಇರೆಲೆನ್ ಕನತ್ತ್‌ದ್ ಪಚ್ಚೆ ರಸನ್ ದೆತ್ತ್‌ದ್ ಓಡ್‌ನು ಪೊಡಿಮಲ್ತ್‌ದ್ ಶಾಯಿರ್‌ದ್ ನೀಲಿ ಬಣ್ಣ ಪಾಡ್ನ್ ಧ್ವಜ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬೊಲ್ಕುಗು ಧ್ವಜವಂದನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ "ವಂದೆ ಮಾತರಂ" ಪದ್ಯ ಪನ್ನಗ ಜೈಲ್‌ದ ಅಧಿಕಾರಿ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಧ್ವಜನ್ ದೆತ್ತ್‌ದ್ ಪಾಡ್ಯೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗ್ ಬೊಕ್ಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗ್ ಪ್ರದರಾಯಿನ ಕಾರ್ನಾಡ್ ಸದಾಶಿವರಾಯರೆನ ತ್ಯಾಗಲ ಬೊಕ್ಕ ಸೇವಾ ಮನೋಭಾವನೆದ ಕಾರಣ ಅವ್ವೇ ರೀತಿ ಜಿಲ್ಲೆಡ್ ಕಮಲಾದೇವಿ ಚೆನ್ನೋಪಾಧ್ಯಾಯ ಕೆ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಕಾರಂತ, ಯು. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮಲ್ಟಿ ವಾಗ್ಗಿಂಡ್ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಿಸಯಿನ ಎನ್.ಎಸ್. ಕಿಲ್ಲೆ. ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಗ್ ಪೋದ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಟುವಟಿಕೆಡ್ ಭಾಗವಹಿಸಾದ್ ಪ್ರಚಾರ ಮಲ್ತೆರ್.

ಸಂಕ್ರಂದೆ ವಿಠಲ ಶೆಣೈ

1930ಡ್ ಉಪ್ಪುದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಕಾಲರ್‌ದೇ ಸಭೆ, ಮೆರವಣಿಗೆ, ಪಿಕ್‌ಟಿಂಗ್, ಮದ್ದುಪಾನ ನಿಷೇಧ ಚಳುವಟಿಕೆಡ್ ಕುಡ್ಲಡ್ ಭಾಗವಹಿಸವೊಂದು ಬತ್ತ್‌ದೆರ್. ಪ್ರಾಯ ಕಡಿಮೆ

ಇತ್ತನೊಂದಾವರ ದಸ್ತಗಿರಿ ಆದ್ ಬಿಡುಗಡೆ ಆವೊಂದಿತ್ತರ್. 1941ಡ್ ವೈಯುಕ್ತಿಕ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ್ ಭಾಗವಹಿಸಯಿರೆ ಆಸೆ ಇತ್ತಂಡಲಾ ಗಾಂಧಿಜಿ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊರ್ಚೆರ್ ಅಂಡಲಾ ಕ್ವಿಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಚಳುವಳಿಡ್ ಭಾಗವಹಿಸಾದ್ ಮೆರವಣಿಗೆದ ಮುಂದಾಳುತ್ವ ವಹಿಸಯಿನೆಕ್ ಲಾಲಿ ಪೆಟ್ಟು ತಿನೊತರ್. 1942ಟ್ ಬಂಧಿ ಆದ್ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆನ್ ಬಳ್ಳಾರಿ ಆಲಿಪುರಂ ಜೈಲ್ಡ್ ಕಳೆಯೆರ್. 1943ಡ್ ಬಿಡುಗಡೆ ಆದ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದ ಮಾತಾ ಚಟುವಟಿಕೆಡ್ ಭಾಗವಹಿಸವೊಂದು ಬತ್ತೆರ್.

ಪಂಡಿತ ಬಿ. ಲಕ್ಷ್ಮಣ ದೇವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ

ಬಾಲ್ಕೊಡೇ ಸಿದ್ಧಪ್ಪನ ಕಾಟ ತಡೆಯರ ಆವಂದೆ 14-15ನೇ ವರ್ಷೊಡೆ ಊರು ಬುರ್ಲಿ ಮುಂಬೈ, ಗುಜರಾತ್, ಅಲಹಬಾದ್, ಬನಾರಸ್, ಕಲ್ಕತ್ತಾ, ದೆಹಲಿ ಇಂಚೆ ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಅನೇಕ ಕಡೆಕ್ ಪೋದ್ ಲೋಕಾನುಭವ ಪಡೆಯೆರ್. ಆರ್ಯ ಸಮಾಜದ ಪ್ರಭಾವಗ್ ಒಳಗಾದ್ ಬರೋಡಾದ ಆರ್ಯಕುಮಾರ ಸಭೆ ನಡೆಪವೊಂದಿತ್ತೆನ ದಯಾನಂದ ಉಪದೇಶಿಕ ವಿದ್ಯಾಲಯ ಬುಕ ಬೊಂಬಾಯಿದ ದಯಾನಂದ ಆಂಗ್ಲೋ ವೇದಿಕ್ ನೈಟ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಡ್ ಶಿಕ್ಷಣನ ಮುಗಿಸದ್ 1930ಡ್ ಕುಡ್ಲಗ್ ಬತ್ತೆದರ್. ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶಡ್ ಇಪ್ಪುನಗ್ ಬನಾರಸಿದಾಸ್ ಚತುರ್ವೇದಿ, ಬೊಕ್ಕ ಕಲ್ಕತ್ತೆಡ್ ಸುಭಾಷ್ ಚಂದ್ರಬೋಸ್, ಚಿತ್ತರಂಜನ್‌ದಾಸ್ ಮುಕ್‌ಲೆನ ಒಟ್ಟಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಚಾರದ ದೀಕ್ಷೆ ಪಡೆಯೆರ್.

ದ.ಕ. ಜಿಲ್ಲೆಡ್ ಆರ್ಯ ಸಮಾಜ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಪುತ್ರೂರು ತಾಲೂಕುಡ್ 3,000 ಕ್ರೈಸ್ತರೆನ್ ಶುದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಕಾರಗ್ ಬಳಸಿಯರ್. ಇಂದುವೇ ಕಾಲಡ್ ಬೆಳ್ಳೆಂಗಡಿಡ್ ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯ ಮಲ್ತರ್. ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಗ್ ಹರಿಕಥೆದ ಮೂಲಕ ಜನಕುಲೆಗ್ ರಾಷ್ಟ್ರಾಭಿಮಾನ ಮೂಡಿಸಯಿರೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ತೆರ್.

ಅಗರಿ ಲಕ್ಕಪ್ಪ ರೈ

1920ಡ್ ಗಾಂಧಿಜಿಲ ಮೌಲನ ಶೌಕತ್ ಆಲಿ ಕುಡ್ಲಗ್. ಆಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸವುಡುಂದಲಾ ಮಾತಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆನ್ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಮಲ್ಪೊಂಡುಂದ್ ಪಂಡೆರ್ ಈ ಪಾತೆರ್ ಪ್ರೇರಣೆ ದೆತೊಂದು ಲಕ್ಕಪ್ಪ ರೈ, ಅನಂತ ರೈ, ಬೊಕ್ಕ ಜಿಂಜ ಜನ ಜವನೆರ್ ಚಳುವಳಿಡ್ ಭಾಗವಹಿಸಯೆರ್.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದ ಪರವಾದ್ ಕೆಲಸ ಮಾಲ್ತೆಡ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿನ್ ಗೆಲ್ಪಯರ್. ರಡ್ಡನೇ ಮಹಾಯುದ್ಧ ಸುರು ಆನಗ್ ಗಾಂಧಿಜಿನ ಕರೆನ್ ಬೆಂಬಲಿಸದ್ "ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾಯಿದೆ"ನ್ ಪೊಲಿಪ್ಪುವೆಂದ್ ದ.ಕ. ಜಿಲ್ಲೆದ ಕಲೆಕ್ಷನ್‌ಗ್ ನೋಟಿಸ್ ಕೋರ್ಪ್ಪ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಆರಂಭಿಸಯರ್. ಜಿಂಜ ಜನಕುಲು ವಿಟ್ಟ ಮೈದಾನಡ್ ಸೇರೊದಿತ್ತರ್. ಸರಕಾರಡ್ ಒಪ್ಪಿ ರೀತಿ ದೆತೊಂದರೆ ಆಪ್ತೆಂದ್ ಗೊತ್ತಾನಗ್ ಅಣ್ಣಪ್ಪ ಭಂಡಾರಿ ಮುಕುಲ್ ಮಾತ ಯಶಸ್ವಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಲ್ತೆರ್. 1941ಡ್ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡಡ್ ಶಿರಾರಿ ಪನ್ನನಲ್ಲ ಯುದ್ಧ ವಿರೋಧನ್ ಹಳ್ಳಿಡ್ ಪ್ರಚಾರ ಮಲ್ಪೊಂದಿಪ್ಪುನಗ್ ಪೊಲೀಸ್‌ದಕುಲು ಮುಕುಲೆನ್ ಬಂಧಿಸದ್ ಭಟ್ಟಳಡ್ ದೀಯೆರ್. ಅಲ್ಪ 4000 ಖೈದಿಲು ಇತ್ತೆರ್

ಅಗ್ಲಾ ಮಾತಾ ಸೇರ್ವ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಘಟನೆಗಾದ್ ಚರ್ಚೆ ಮಲ್ತೆರ್. 1941ಡ್ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಲ್ತಾದ್ ರೈಲ್ವೆ ಪಾಸ್ ಕೊರ್ನ್ ಕಡಪ್ಪಡ್ಲೆರ್. 1942ಟ್ ಕ್ವಿಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಚಳುವಳಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಡ್ ಆಪುನಲೆಕ ಗುಪ್ತಚರ ಪ್ರಚಾರ ಮಲ್ತೆರ್. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ರಡ್ಡ್ ಭಾಗ ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕ ರಾಜಕೀಯರ್‌ದ್ ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಿಯೆರ್.

ಇಂಚ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ವೀರೆರ್ ನನಲ ಜಿಂಜ ಜನ ಉಲ್ಲೆರ್. ಆಯಿಟ್ ಕೆಲವೊಂಜಿ ಪ್ರಮುಖವಾಯಿನಕೆಲೆನ್ ತೊಯಿಪಯಿರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ತದೆ. ನಮ ಏಪಲ ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರೆರ್ ಪನ್ನಗ ತುಳು ನಾಡ್‌ದ ಹೋರಾಟಗಾರೆನ್ ಮರತ್ತದೇ ಬುಡ್ಲೆ. ಅವ್ವತ್ತಂದೆ ಏತೋ ಜನಕ್ ತುಳುವೆರಲಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗೋಸ್ಕರ ಚಳುವಳಿಡ್ ಭಾಗವಹಿಸದ್ ಜೈಲುಗ್ ಪೋತೆರ್ ಪನ್ನುನವೇ ಗೊತ್ತಿಪ್ಪುಜಿ. ಅಯಿನೆರ್‌ದಾದರ ಈ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರೆನ್ ಪಾರ ಪುಸ್ತಕಡ್ ಸೇರ್ಪಾಂಡಲ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಬೋಕ್ಲೆಗ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ವೀರೆರ್, ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಇತಿಹಾಸ, ಗತ ವೈಭವ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಂಚಿನೆನ್ ತೆರಿಯೆರೆ ಅನುಕೂಲ ಆಪುಂಡುಂದು ಎನ್ನ ಕಲ್ಪನೆ.

ಕಡಲ್ ತುಳುವರೆ ಉಡಲ್

ಕು. ಮಲ್ಲಿಕ

ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪುದರ್ ಪೋಯಿನ ನಾಡ್ ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡು. ಈ ನಾಡ್ ಪಡ್ನಾಯಿಗ್ ಕಡಲ್ ತೀರ ಉಂಡು. ಪರಶುರಾಮ ಕುಡಾರಿ ದಕ್ಕಾದ್ ಆಯಿನ ನಾಡ್ ಉಂಡು. ಈ ಕಾರಣೊಡ್ ಈ ಜಿಲ್ಲೆ ಪರಶುರಾಮನಸೃಷ್ಟಿ ಪಂಡಾದ್ ಹಿರಿಯಕುಲು ಪನ್ನರ್. ಈ ಕಡಲ್‌ದ್ ತೀರ ನಮ್ಮ ನಾಡ್‌ಗ್ ಪ್ರಕೃತಿ ಕೊರ್ತಿನ ಒಂಜಿ ವರದಾನ. ಆತ್ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ, ಈ ನಾಡ್‌ಗ್ ಐತನೇ ಆಯಿನ ಒಂಜಿ ಇತಿಹಾಸ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಉಂಡು. ಚರಿತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ 1560 ಇಸವಿಡ್ ಈ ಜಿಲ್ಲೆ ವಿಜಯನಗರದ ರಾಜ್ಯ್ ಸೇರಿತ್ತಂಡ್. 1763 ಇಸವಿಡ್ ಹೈದರಾಲಿ ಮೈಸೂರ್‌ಗ್ ಈ ಜಿಲ್ಲೆನ್ ಸೇರ್ಪಾಯೆ. ಬೊಕ್ಕ ಆಯಿನ ಮಗೆ ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನ್ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಡ್ ಆಡಳಿತ ನಡಪಾವೊಂದಿತ್ತಾದ್ 1799 ಇಸವಿಡ್ ಮೈಸೂರು ಲಡಾಯಿಡ್ ಈ ಜಿಲ್ಲೆ ಬ್ರಿಟಿಷರನ ಕೈಕ್ ಪೋಂಡು. ಇತ್ತೆದ ಆಡಳಿತದ ದೃಷ್ಟಿಡ್ ಈ ಜಿಲ್ಲೆನ್ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಬೊಕ್ಕ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಪಂಡಾದ್ ಪಾಲ್ ಮಾಲ್ತರ್. ಈ ರಡ್ಡ್ ಜಿಲ್ಲೆನ್ ಒಟ್ಟಾದ್ ತುಳುನಾಡ್ ಪನ್ನರ್.

ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗ್ ಪಡ್ನಾಯಿಡ್ ಎಂಕ್ಲೆನ ಉಡಲ್ ಆಯಿನ ಅರಬ್ಬೀ ಕಡಲ್ ಉಂಡು. ಭೂಮಿಗಿತ್ತಿನಂಚನೇ ಮಹತ್ವ ಕಡಲ್‌ಗಲ ಇತ್ತಿನೆಡ್ನಾವರ್ಗ್ ಈ ಕಡಲ್ ತುಳುನಾಡ್ ಜನಕುಲೆನ ಭಾರೀ ಮಲ್ಲ ಅಸ್ತಿ. ಕಡಲ್ ಇತ್ತಿನೆಟ್ ರಫ್ತು ಉದ್ಯಮ, ಮತ್ಸ್ಯೋದ್ಯಮ (ಮೀನ್‌ದ ಉದ್ಯಮ) ಸಾಗುಂಡು. ಬದಕ್ ನಡಪಾವರೆ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ ಬಡವ್ ನೀಗಾಯೆರೆಲಾ ಸಾದಿಯಾದುಂಡು. ಕಡಲ್‌ಡ್ ತಿನ್ನುನ ತಿನಸ್‌ದ್ ಬತ್ತಿನ ಇಲ್ಲ್ ಸಿಂಗಾರ ಮಾಲ್ಪುನ ಕಪ್ಪೆಚಿಪ್ಪ್, ಬಂಗಾರ್ ಕಟ್ಟುನ ಮುತ್ತು, ಹವಳ, ಕೆಲವ್ ಲೋಹದ ಮಿಶ್ರಣದ ಗಂಟ್ (ಪೊಲಿ ಮೆಟಲಿಕ್ ನೋಡ್ಕುಲ್)ಲ ತಿಕ್ಕುಂಡು.

ಕುಡ್ಲದ ಬಂದರ್ ಪುದರ್ ಪೋಯಿನವು. ಒಂಜಿ ಜಾಗೆದ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಅವುಲು ನಡಪುನ ಉದ್ಯಮೊಲು, ಬೊಕ್ಕ ವ್ಯವಹಾರೊಲೆಗ್ ಹೊಂದ್ ಉಂಡು. ಇಂಚಿನ ಒಂಜಿ ಭಾಗವಾಯಿನ ಆಮದ್ - ರಫ್ತು ಉದ್ಯಮ, ನಮ್ಮ ಕುಡ್ಲಗ್ ಪುದರ್ ಕೊಣೊಬಯ್ಯಂಡ್. ಐಟ್ ಕುಡ್ಲದ ಸರ್ವಳುತು ಬಂದರ್ (ಎನ್.ಎಂ.ಪಿ.ಟಿ.) ಇಡೀ ಭಾರತಡೇ ಒರಂಬಿನ ಸ್ಥಾನ ದೆತ್ತೊಂದುಂಡು. 2006-07ನೇ ಗಣ್ತಿದ ಪ್ರಕಾರ 17.92 ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್‌ದಾತ್ ಆಮದ್, 14.12 ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್ ದಾತ್ ರಫ್ತು ಈ ಬಂದರ್‌ದ ಮೂಲಕ ಆತ್ಂಡ್.

ಈ ಜಿಲ್ಲೆಡ್ ಉಪ್ಪುನ ಮಸ್ತ್ ಸುಧೆಕುಲು:ನೇತ್ರಾವತಿ, ಕುಮಾರಧಾರ, ಪಯಸ್ವಿನಿ, ಗುರುಪುರ, ಶಾಂಭವಿ. ಈ ಸುಧೆಕುಲು ಕಡಲ್‌ಗ್ ಸುಧೆಬರಿತ ಬೊಕ್ಕ ಪಡ್ಡಾಯಿ ಘಟ್ಟಲೆಡ್ಲ ಪಲವತ್ತಾಯಿನ ಮಣ್ಣಲೆನ್ ಕಣತ್ ಪಾಡುಂಡು. ಅಂಚಾಯಿನೆಟ್ ಕಡಲ್ ನೀರ್‌ಡ್ ಮಸ್ತ್ ಲವಣಾಂಶ ಉಂಡು. ಉಂದು ಮೀನ್‌ಗ್ ಎಡ್ಲೆ ತಿನಸ್. ಈತ್ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತಂದೆ ಸುಧೆಡ್ಲ ಬತ್ತಿನ ನೀರ್‌ಡ್ ಆವೆ ಮಣ್ಣಲ ಉಂಡು. ಆವೆನ್ ಓಡು, ಇಟ್ಟಿಗೆ, ಚಟ್ಟಿ, ಕರ ಮಲ್ಲೆರೆ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಕುಡ್ಲದ ಓಡು ಜಗತ್‌ಡೇ ಪುದರ್ ಪೋಯಿನ. ಈ ಮಿತ್ತ್ ಪನ್ನಿನ ಕೈಗಾರಿಕೆಲು ಸಾವಿರಾರ್ ಜನಕ್ಲೆಗ್ ಬೇಲೆ ಕೊರ್ತಂಡ್, ಬದಕ್‌ಗ್ ಒಂಜಿ ಸಾದಿ ತೋಜಾದ್‌ಂಡ್. ಕಡಲ್‌ದ ಪೊಯ್ಯೆನ್ ಇಲ್ಲ್, ಕಟ್ಟಾಣ ಕಟ್ಟೆರೆ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ಮೀನು ಪತ್ತುನ ಮರಕಲೆರೆನ ಕಸಬ್. ಮರಿಯಲೊಡು ಬೊಲ್ಲ, ತೂಘಾನ್ ಬತ್ತಂಡ್‌ಲ, ಕಡಲ್‌ದಅಬ್ಬರ ಜಾಸ್ತಿ ಇಂತ್‌ಡಲ, ಈ ಜನಕುಲು (ಮರಕಲೆರ್) ಕಡಲ್‌ನೇ ದೇವೆರ್‌ಂದ್ ಎನ್ನ್‌ದ ದಿನ ದೆಪ್ಪುವೆರ್. ಬಂಗುಡೆ, ಬೂತಾಯಿ, ಅಂಜಲ್, ಯೆಟ್ಟಿ, ಡೆಂಜಿ ಮೀನ್‌ದ ಸಾರ್, ಕೈತಿನ ಉಂದು ಮಾತ ರುಚಿತಲಾ, ಬೊಕ್ಕ ಭಾರೀ ಪುದರ್ ಪೋಯಿನ ಅಟಲ್.

ಇತ್ತೆದ ದಿನೊಟು ವಿಜ್ಞಾನ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಏತ್ ಮುಂದುವರಿತ್‌ಂಡ್ ಪಂಡ, ಮೀನ್ ಪತ್ತೆರೆ ಉಪಗ್ರಹ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನನ್‌ಬಳಸ್‌ದ್ ಮೀನ್ ಜಾಸ್ತಿ ಉಪ್ಪುನ ಜಾಗೆದ ನೀರ್‌ದ ಬೊಕ್ಕ ಅಲ್ಪ ಉಷ್ಣತೆದ ಆಧಾರದ ಮಿತ್ತ್ ಮೀನುಲೆನ ಸಾಂದ್ರತೆ ಜಾಸ್ತಿ ಉಪ್ಪುನ ಜಾಗೆದ ನಕ್ಷೆ ತಯಾರು ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಈ ಜಾಗೆಗ್ ಪೊಟೆನ್ಸಿಯಲ್ ಫಿಶಿಂಗ್ ಜೋನ್ ಪನ್ನೆರ್. ಕಡಲೊರೆತ, ಕಡಲ್‌ ಆಪಿನ ಬದಲಾವಣೆ ತರಿಯೊನೆರೆ ಬೋಡಾದ್‌ಲ ಉಪಗ್ರಹ ಉಡಾವಣೆ ಮಲ್ತೆದರ್. ಇಂಚಿಪ್ಪಗ್ ಆಯಿಕ್ ಬೋಡಾದ್ ಓಷನ್ ಸ್ಯಾಟ್ ಪನ್ನಿನ ಉಪಗ್ರಹನ್ ಉಡಾವಣೆ ಮಲ್ತೆರ್.

ಕುಡ್ಲದ ಕಡಲ್‌ದ ತೀರ ಪುದರ್ ಪೋಯಿನ ಒಂಜಿ ಎಡ್ಲೆ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣ ಆದುಂಡು. ದೇಶ, ಪರದೇಶದ ಯಾತ್ರಿಲೆಡ ಕುಡ್ಲಡ್ ದಾದ ಖುಶಿಯಾಂಡ್ ಕೇಂಡ, ಕಡಲ್ ತೀರ ಪನ್ನೆರ್. ಬಯ್ಯದ ಪೂರ್ತು ಕಡಲ್ ಬರಿಟ್ ಪೋದು ಕುಲ್ಲುಂಡ ಮನಸ್ಸನ್ ಬೇನೆ ಬೇಜಾರ್ ಕರಿಯುಂಡು. ಖುಷಿತ ಉಡಲ್ ಜಿಂಜಾವುಂಡು. ಅಪ್ಪೆಯಾಯಿನ ಕಡಲ್ ಶಾಂತಿಡ್ ಇತ್ತಿನೆರ್ದಾವರ ಕುಡ್ಲದ ಜನಕುಲು ನಮ್ಮ ದಿದ ಬದಕ್ ಸಾಗಾವೆರ್. ನರಮನಿ ಮಲ್ಪುನ ಅಹಂಕಾರದ ಕೆಲವು ಬೇಲೆಲೆಡ್ಲ ಕಡಲಪ್ಪೆ ಮೈಲೆ ಆವೊಂದುಲ್ಲಲ್. ಕಡಲ್ ಎಡ್ಲೆಪ್ಪುಗ್ಲೆ, ಜನಕ್ಲೆನ ಎಡ್ಲೆಪ್ಪುಗ್ಲೆ ಕಡಲ್ ಬರಿಟ್ 500 ಮೀಟರ್ ದಾತ್ ಜಾಗೆನ್ ಕಡಲ್‌ಗೆ ಬುಡೊಂಡುಂದು ಸರಕಾರ ಕಾನೂನ್ ಮಲ್ತೆದ್‌ಂಡ್. ಅಂಡಲ ಈ ಕಾನೂನುಲೆನ್ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲೆರ್.

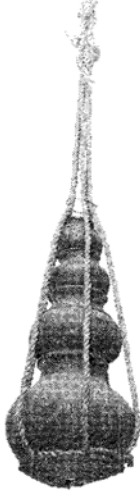
ಕೆಲವೊರ ಪ್ರಕೃತಿದ ವಿಶೋಪಡ್, ತತ್ತ್ವಂಡ ಲೆಕ್ಕದ್ ಜಾಸ್ತಿ ಸರಕ್ ಜಿಂಜಾಯಿನ ಕಪ್ಪಲ್, ಟ್ಯಾಂಕರ್ ಅಪಗಪಗ ಕಡಲ್ಡ್ ಮುರ್ಕುವ. ಇಂಚಿಪ್ಪೊಗು ಕಡಲ್ಡ್ ಎಣ್ಣೆ ಸಾಗಾವುನ 2-3 (ರಡ್ಡ್-ಮೂಜಿ) ಕಪ್ಪಲ್ ಮುರ್ಕುಂಡ್. ಅವೆನ್ ಪಿದಾಯಿ ದೆಪ್ಪೆರೆ ಬೋಡಾದ್ ಜಿಲ್ಲೆದ ಆಡಳಿತ ಮಸ್ತ್ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ಪೊಂದುಂಡು. ಆ ಕಪ್ಪಲ್ (ಟ್ಯಾಂಕರ್)ದ ಎಣ್ಣೆ ತೋರಂಡ ಕಡಲ್ ಜಿಪ್ಪೊಲೆಗ್ ಮಸ್ತ್ ಹಾನಿಯಾಪುಂಡು. ಅವು ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಆಧುನಿಕ ಯುಗಟ್ ಕೈಗಾರಿಕೆಲು, ಕಾರ್ಖಾನೆಲು, ಕಟ್ಟಾಣಲು ಜಾಸ್ತಿಯಾವೊಂದುಂಡು. ಪೇಂಟೆ ಜಾಗಲೆದ್ ಬತ್ತಿನ ತ್ಯಾಜ್ಯವಸ್ತು, ಕಾರ್ಖಾನೆದ್ ಪಿದಾಯಿ ಬತ್ತಿನ ವಿಷಲೆನ್ (ರಾಸಾಯನಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯಲೆನ್) ಕಡಲ್ಡ್ ನೀರ್ಗ್ ಬುಡ್ಡು, ಐಟ್ ಇತ್ತಿನ ಜೀವಿಲು ನಾಶ ಆಪೊಂದುಲ್ಲ. ಈ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಇತ್ತಿನ ಕಡಲ್ಡ್ ಮೀನ್ ತಿನ್ನುನ ನಂಕ್ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್‌ದಂಚಿನ ಭಯಂಕರ ಸೀಕ್ ಬರ್ಪುನ ಸಾಧ್ಯತೆ ಉಂಡು. ಒಂಜಿ ಲೆಕ್ಕೊಡು ಪನ್ನುನಾಂಡ ನಮ ನಮನೇ ಕೆರೊಂದುಲ್ಲ.

ಈತ್ ಯಾರಾಂದೆ, ಕುಡ್ಡದ ಆಸ್‌ಪಾಸ್‌ಡ್ ಆರ್ಥಿಕ ವಲಯನ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಲ್ಪೆರೆ ಓ.ಎನ್.ಜಿ.ಸಿ. ದಂಚಿನ ಕಂಪೆನಿಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಬರೊಂದುಲ್ಲ. ಉಂದು ಇತ್ತಿನ ಸಮಸ್ಯೆನ್ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಲ್ಪುನ ಸಾಧ್ಯತೆ ಉಂಡು, ನೆತ್ತ ವಿಷಲು ಕಡಲ್ಡ್ ಮುದಲೆಗ್ ಕುಡಾರಿ ಪಾಡಿಲೆಕ್ಯಾ. ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ತೆರಿದಿನರೆನ ಪ್ರಕಾರ ಕೈಗಾರಿಕೆದ ವಿಷೋಲೆನ್ ಕಡಲ್ಡ್ ನೀರ್ಗ್ ಬುಡಿನೆಡ್ ಮೀನುಲು ಪೋಡಿನ್ ದೂರ ಪೋಪ ಇಜ್ಜಾಂಡ ಸೈಪ. ಮರಕಲೆರೆನ ನುಪ್ಪು ಕೊರ್ಪಿನ ಕಸುಬು ಮೀನುಗಾರಿಕೆಗ್ ಅವು ಮಲ್ಲ ಪೆಟ್ವಾ ಹಾಕಿಲೆಕ್. ಮೀನುಗಾರಿಕೆದ ಲೆಕ್ಕನೇ, ಬೆನ್ನಿ ತುಳುನಾಡ್ ಕುಡೊಂಜಿ ಮುಖ್ಯ ಕಸಬು. ಬೆನ್ನಿಗ್ ಬರ್ಸ ಆಧಾರ ಅಂಚಾನೆ ಬರ್ಸಗ್ ಕಡಲ್‌ಲಾ ಆಧಾರ. ಅಂಚಿನ ಕಡಲ್ಡ್ ಪರಿಸರತ, ಸಮತೋಲನ ತತ್ತ್ವದ್ ಬರ್ಸ ಬರ್ಪುನ ಕಾಲ ಏರ್ ಪೇರ್ ಆದ್ ಬೆನ್ನಿಗ್‌ಲಾ ಐತ ಬೋಡ್‌ಚಾಂದಿನ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಡು. ಸರ್ಕಾರ ಕಡಲ್ಪೊರೆತನ್ ಕಡಿಮೆ ಮಲ್ಪೆರೆ ಬೋಡಾದ್ ಕಡಲ್‌ಗ್ ಗೋಡೆ ಕಟ್ಟೆರೆ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಕಾಸ್ ಖರ್ಚ್ ಮಲ್ಪೊಂದುಂಡು, ನೆಕ್ಕಾದ್ ಭಾರಿ ಭಂಗ ಬರೊಂದುಂಡು. ಈ ಹಾಲಾಪುನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿನ್ ಸರಿ ಮಲ್ಪೆರೆ ಬೋಡಾದ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅತ್ತ್‌ಡ ಭೂ ವಿಜ್ಞಾನಿಲೆನ ಸಲಹೆ ದೆತೊಣ್‌ನ ಉತ್ತಮ. ಕಡಲ್ ಗೋಡೆಗ್ ಲಂಬವಾದ್ ಗೋಡೆ ಕಟ್ಟಿನೆದ್ ಗೋಡೆದ ಒಂಜಿ ಬರಿಟ್ ಪೊಯ್ತೆ ಜಿಂಜಿದ್ ಕಡಲ ಬರಿ ಮಲ್ಲ ಆಪುಂಡು. ಗೋಡೆದ ಪಿರೊಂಜಿ ಕಡೆಟ್ ಕಪ್ಪಲ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಉಂತೆರೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಪುಂಡು.

ಕಾರ್ಖಾನೆದ್ ಒರ ಪ್ರಯೋಗ ಮಲ್ತಿನ ನೀರ್‌ನ್ ಪಿರೋರ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ಪೊಡು. ಇಂಚ ನೀರ್‌ದ ಅಗತ್ಯನ್ ಕಡಿಮೆ ಮಲ್ಪೊಲಿ. ಕಡಲ್ ಅಳಿವೆಡ್ ಸುತ್ತು ಮುತ್ತು ಉಪ್ಪುನ ಕಾಂಡ್ ಸಸ್ಯ, ಬೀಚ್‌ದ ಬರಿಟ್ ಉಪ್ಪುನ ಗಾಳಿಮರ ಬೊಕ್ಕ ಬೇತೆ ಚಾಡಿದ ಮರಕುಲು ಕಡಲ್ ರಕ್ಷಣೆ ಮಲ್ಪೊಂದುಲ್ಲ. ವಿಶೇಷವಾಯಿನ ಕಾಂಡ್ ಸಸ್ಯ ಅಳಿವೆದ ಮಣ್ಣ್ ಕೊಚ್ಚಿದ್ ಪೊವಾಂದಿಲೆಕ್ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊರ್ಪಿನಿ ಅತ್ತಂದೆ ಮೀನುಲು ಕಿನ್ನಿ ದೀದ್ ಮಲ್ಲ ಆಯೆರೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊರ್ಪ.

ಇಂಚಿನ ಅಪ್ಪೆಲೆಕ್ ಇತ್ತಿನ ಈ ಕಡಲ್ ಈ ನಾಡ್‌ದ ಸಾರ ಸಾರ ಜನಕಾಲೆನ ಬಡಕ್‌ಗ್ ಆಧಾರ, ಅಂಚಿನ ಅಪ್ಪೆನ್ ಎಡ್ಡೆಡ್ ದೀಪುನ, ಒರಿಪಾವುನ ಐತ ಚೊಕುಲಾತಿನ ನಮ್ಮ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ ಪಂಡ್‌ದ್ ಎನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಉಂದುವೇ ನಿಕ್ಷಲೆನಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ್ ಯಾನ್ ನಂಬುವೆ.

ಸೊಲ್ವೆಲು.

ತುಳುವರೆನ ಪ್ರಾಕ್‌ದ ಭೌತಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ

ಕು. ಪ್ರತಿಭಾ

ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪನ್‌ಪುನಾವು ಉಂತ್‌ದಿನ ನೀರತ್ತ್. ಅವ್ ಪರತ್ತೊಂದು ಇಪ್ಪುನಾ ಜೀವದ ತುದೆ. ಎಂಚಿ ತನ್ನ ಪರಪುನಾ ರಭಸಡ್ ಪೊಸಾ ದಿಕ್, ಪಡೆಯುಂಡಾ ಅಂಚನೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕಾಲದ ಭರಟ್ ಮಾರ್ಪಾಡು ಅವೊಂದು ಉಂಡು.

ತುಳು - ಒಂಜಿ ಭಾಷೆ ಅತ್ತ್. ಅವು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರೆಡಾ ಬೆರೆತಿನಾ ಒಂಜಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಆದ್ ಮೂಡುದುಂಡು. ಈ ಬದಲಾವಣೆ ಆವೊಡ್ ಪಂಡಾ ಜಿಂಜ ಶತಮಾನ ಬೊಡಾತ್‌ಂಡ್ ನೆತ್ತ ಫಲನೇ ಇನಿ ನಮ್ಮ ಉಸಿರಾತ್‌ನಾ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿ.

ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂಚಾಲಾ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಡ್ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕ್ರಾಂತಿ ಇತ್ತಂಡ್. ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಲ್ ಇಲ್ಲದ ಮಾಡ್‌ದ ಮಿತ್ತ್ ಬೂರುನಾ ಆಧಾರದ ಮಿತ್ತ್ ಸಮಯನ್ ಲೆಕ್ಕ ಪಾಡೊಂದ್ ಇತ್ತೆರ್. ಇಲ್ಲಲ್ ತುಳಸೀಕಟ್ಟೆ ಪೂರ್ವದ ದಿಕ್ಕಡ್ ಮನ್‌ತ್‌ಡ್ ನಮ್ಮ ಮೋನೆನ್ ಪೂರ್ವದ ಕಡೆಕ್ ತಿರ್‌ಗಾದ್ ಪೂಡೆ ಮನ್‌ಪುನಾ ಉಂದ್ ದಾಯೆ ಪಂಡಾ ಪೂರ್ವಡ್ ಮೂಡ್‌ನಾ ಸೂರ್ಯನಾ ಕಿರಣಲ್ ನಮ್ಮ 'ನಮ್ಮ ಮೋನೆಗ್ ಬೂರುಂಡಾ ನಮ್ಮ ದೇಹಡ್ ನವಶಕ್ತಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ

ಆದ್ ಇಡೀ ದಿನ ನಮ ಉಲ್ಲಾಸದ್ ಇಪ್ಪರೆ ಸಾಧ್ಯ ಆಪುಂಡ್. ಬಹುಪಾಲು ದೇವಸ್ಥಾನಲ್ ಪೂರ್ವದ ಕಡೆಕ್ ದಿಕ್ಕ್ ಮಾನ್‌ತ್‌ದ್ ಉಲ್ಲಾದಾಯೆ ಪಂಡಾ ಬೊಳ್‌ಪುದಾ ಕಿರಣೊಳು ದೇವರೆನಾ ಲೋಹದ ಮೂರ್ತಿದಾ ಮಿತ್ ಬೂರುಂಡಾ ಆ ಲೋಹದ್ ಬರುಪುನಾ ಕಿರಣೊಳು ಭಕ್ತನ ಮೈತಾ ಮಿತ್ ಬೂರ್‌ದ್ ಪೊಸ ಚೈತನ್ಯ ಮೂಡುಂಡ್ ಪನ್‌ಪುನಾ ವಿಷಯನ್ ತುಳುವೆರ್ ದುಂಬೆ ತೆರೆಯೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಬಂಗಾರ್, ಬೊಳ್ಳಿ ದೀಪುನ ತುಳುವೆರನಾ ನಂಬಿಕೆಲಾ ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣೊಳ್ ಲೋಹದ ಮಿತ್ ಬೂರ್‌ದ್ ಕಿರಣೊಳು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಆಪುನಾ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಾರಣದ ಮಿತ್ ಉಂತ್‌ದಾಂಡ್.

ಶಾಖಿ ಶಕ್ತಿನ್ ಉಪಯೋಗ ಮಾನ್‌ತ್‌ದ್ ನೀರ್ ಕಾಯಿಪುನಾ ಬೇಲೆನ್ ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಹಿರಿಯೆರ್ ದುಂಬೆ ತಿಳಿಯೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಅವು ಇತ್ತೆ ಮಾರ್ಪಾಟ್ ಆದ್ ಸೋಲಾರ್ ಹೀಟರ್ (Solar Heater) ಆದ್ ಬದಲಾವಣೆ ಆತಂಡ್. ಅಂಚೆನೆ ಸೂರ್ಯ ಶಕ್ತಿನ್ ಉಪಯೋಗ ಮಾನ್‌ತ್‌ದ್ ಧಾನ್ಯಲೆನ್ ಹಾಳೆವಾಂದೆ ಲೆಕ ನುಂಗಾದ್ ಇತ್ತೆರ್.

ದುಂಬೆದಾ ಕಾಲದಕುಲ್ ಬಲಶಕ್ತಿನ್ ಉಪಯೋಗ ಮಾನ್‌ತ್‌ದ್ ಪಣಿ ಪದ್ಧತಿನ ರೂಢಿಮನ್‌ತ್‌ದ್ ಇತ್ತೆರ್. ಭೌತಿಕ ಶಕ್ತಿದಾ ಪ್ರಕಾರ ಆತ್‌ನಾ ಗಾಳಿಶಕ್ತಿನ್ ಉಪಯೋಗ ಮಾನ್‌ತ್‌ದ್ ಧಾನ್ಯದ್ ಇತ್ತ್ನಾ ಕಜವುನ್ ದೆತ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಇತ್ತೆಲಾ ಅರಿಟ್ ಇತ್ತ್ನಾ ಕವ್ಲಿನ್ ದೆಪ್ಪರೆ ಹಗುರ ಪಸ್ತಲ್ ನೀರ್‌ಡ್ ತೆಲುನಾ ಕ್ರಿಯೆನ್ ಉಪಯೋಗ ಮಾನ್‌ಪುವೆರ್.

ಪ್ರಾಚೀನ ತುಳುವೆರ್ ನಕ್ಷತ್ರದ ಚಲನದಾ ಆಧಾರದ ಮಿತ್ ತಿಂಗೊಳ್‌ದ ಲೆಕ್ಕ ಮಾನ್‌ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಅಂಚೆನೆ ನಕ್ಷತ್ರದ ಹೊಳಪುದಾ ಮಿತ್ ಲಾ ನಕ್ಷತ್ರದ ಹುಟ್ಟು ಸಾವುದ ಬಗ್ಗೆ ತೆರೆಯೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಗ್ರಹಣ ಕಾಲಡ್ ದೇಹಗ್ ಹಾನಿ ಆಪುನಾ ಕಿರಣಿಗಳ್ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಆಪುಂಡು ಪನ್‌ಪುನಾ ವಿಚಾರ ತುಳುವೆರ್‌ಗ್ ದುಂಬೆ ಗೊತ್ತು ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಆ ಕಾರಣೊಡೆ ಗ್ರಹಣದಪಗಾ ಇಲ್ಲದ್ ಪಿದಯಿ ಪೊವರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪಡೊಂದ್ ಪನೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಅಂಚೆನಾ ಗ್ರಹಣದ ಕಾಲಡ್ ನೀರ್‌ಡ್ ಕದಿಕೆ ಪಜಿರ್ ಪಾಡೊಂದ್ ದೀವೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಆಯಿಕ್‌ಲಾ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಾರಣ ಉಂಡು.

ಅವು ದಾದ ಪಂಡಾ ಪಜಿರ್‌ಡ್ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಉಂಡು ಪನ್‌ಪುನಾ ಅಕ್‌ಲೆಗ್ ತೆರಿದ್ ಇತ್ತಂಡ್.

ವಿಜ್ಞಾನನ್ ತೆರಿದಿತ್ತಿನ ತುಳುವೆರ್ ಆಮ್ಲಜನಕ ಕೊರ್ಪುನ ಮರಕ್‌ಲೆನ್ ಒರಿಪಾಯೆರೆ ನಾಗಬನ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಅಂಚೆನೆ ದೇವಸ್ಥಾನ ಎದುರ್‌ಡ್ ಅರಳೀಮರ ನಡೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ನೆತ್ತ ಗಾಳಿ ಎಡ್ಲೆ ಪನ್‌ಪುನಾ ತುಳುವೆರ್‌ಗ್ ಗೊತ್ತು ಇತ್ತಂಡ್.

ತುಳುವೆರ್ ಮೈತ ನೆತ್ತೆರ್‌ದ ಪರಿಪುನ ವೇಗೊನ್ ಕಡಲ್‌ದ ನೀರ್‌ದ ಏರ್-ತಗ್ಗೊಡೊಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಲಿಸಾವುನಾತ್ ಜ್ಞಾನ ಇತ್ತಿನಕುಲಾತೆರ್. ದುಂಬುಡ್ ದಿಂಚಲ ತುಳುನಾಡ್ ಮೀನ್ ಪತ್ತುನೆಕ್ ಪುದರ್ ಪೋತುಂಡ್. ಕರಾವಳಿದ ಮೀನುಗಾರೆರ್ ಸಮುದ್ರಡ್ ಅಕುಲ್ ಇಪ್ಪುನಾ ನಿಖರ ಜಾಗ ಬೊಕ್ಕ ದಿಕ್ಕ್‌ನ್ ತೆರೆಯರೆ ಅಯಸ್ಸಾಂತನ್ ಉಪಯೋಗ ಮಾನ್‌ತ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ನಮ್ಮ ಜನ ತುಂಬುದಾ ಕಾಲೊಡೆ ನ್ಯೂಟನ್‌ನ ಮೂಜನೇ ನಿಯಮ ಆತಿನ "Every action having

equal and opposite reaction"ನ್ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ದೋಣಿ ನಡಪವರೆನ್ ನೀರ್‌ದ ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕಾಡ್ ಪಾಡೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಶಾಖಿಗ್ ವಸ್ತುಲ್ ಹಿಗ್ಗುಂಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಕುಗ್ಗುಂಡ್ ಪನ್‌ಪುನಾ ವಿಚಾರ ಹಿರಿಯೆರ್‌ಗ್ ಗೊತ್ತು ಇತ್ತಂಡ್. ಆ ವಿಚಾರನ್ ಅಕುಲ್ ಕರಾಬಾ ಕಾಯಿಪುನೇನ್ ಉಪಯೋಗ ಮನ್‌ತ್ತ್‌ದ್ ಕತ್ತಿ, ಪಿಕ್ಕಾಸ್ ಮನ್‌ತ್‌ದ್ ಕೃಷಿ ಕೆಲಸಲಿಗ್ ಪಯೋಗ ಮನ್‌ತ್ತ್‌ದ್ ಇತ್ತೆರ್. ಬಲ ಪ್ರಯೋಗದ ಮೂಲಕ ಗಾಣನ್ ತಿರ್‌ಗಾದ್ ಎಣ್ಣೆ ದೆಪ್ಪುನಾಲಾ ತೆರಿದ್ ಇತ್ತೆರ್. ಉಂದ್ ಇತ್ತೆದ ಯಾಂತ್ರೀಕೃತ ಮಿಲ್‌ಲೆಗ್ ಮೂಲ ಆತಂಡ್.

ರಾತ್ರಿದ ಪೂರ್‌ತ್‌ಡ್ ಮರದ ಅಡಿಟ್ ಚೆಪ್ಪರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಹಿರಿಯರೆ ಪನೊಂದು ಇತ್ತೇರ್ ಅವು ದಾಯೆ ಪಂಡಾ ರಾತ್ರೇದ್ ಸಮಯಡ್ ಇಂಗಾಲದ ಡೈ ಆಕ್ಸೈಡ್ ಬಿಡುಗಡೆ ಅಪುಂಡ್ ಅವು ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯಗ್ ಹಾನಿಕರ ಪನ್‌ಪುನಾ ವಿಷಯ ಅಕ್‌ಲೆಗ್ ಗೊತ್ತು ಇತ್ತಂಡ್. ದಂಬುದಾ ಕಾಲಡ್ ಒಂಜಿ ಊರ್‌ದ್ ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಊರ್‌ಗ್ ಪೋವೊಡ್ ಪಂಡಾ ಎತ್ತಿನಗಾಡಿ ಉಪಯೋಗ ಮನ್‌ತ್ತ್‌ದ್ ಇತ್ತೆರ್. ಆ ಚರ ಇತ್ತೆದಾ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮುನ್ನಡೆಗ್ ನಾಂದಿ ಆಂಡ್. ಅಂಚೆನ್ ತುಳವೆರ್ ಲೋಹದ ಬಗ್ಗೆ ಎಡ್ಲೆ ಜ್ಞಾನ ಹೊಂದುದ್ ಇತ್ತೆರ್. ಆ ಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕನೇ ಅಕುಲ್ ಕತ್ತಿ, ಪಿಕ್ಕಾಸು ಮನ್‌ತ್‌ದ್ ಕೃಷಿ ಕೆಲಸಗ್ ಉಪಯೋಗ ಮನ್‌ತ್ತ್‌ದ್ ಇತ್ತೆರ್.

ಮರ ದೈಕುಲೆಗ್‌ಲಾ ಜೀವ ಉಂಡು ಪನ್‌ಪುನಾ ವಿಷಯ ಜಗದೀಶ್ ಚಂದ್ರ ಬೊಸರೆನಾ ಸಿದ್ಧಾಂತ ತುಳುವರೆಗ್ ದುಂಬೆ ಗೊತ್ತು ಇತ್ತಂಡ್ (Physics - Scientist) ಹಿರಿಯರೆಗೆ ಬೆಳವಣಿಗೆದ ಬಗ್ಗೆ ಎಡ್ಲೆ ಜ್ಞಾನ ಇತ್ತಂಡ್. ಸಸ್ಯಲಿಗ್ ಏಪಾ ಗೊಬ್ಬರ ಪಾಡೊಡ್ ಪನ್‌ಪುನಾ ಪೂರ ಗೊತ್ತು ಇತ್ತಂಡ್. ಉಂದ್ ಅಕ್‌ಲೆಗ್ ಸಸ್ಯದ ಜ್ಞಾನದ ಬಗ್ಗೆ ನಂಕ್ ತೆರಿಪಾವುಂಡ್.

ವಿಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಕಾಲನ್ ಮೂಜಿ ಪ್ರಕಾರ ವಿಂಗಡನೆ ಮನ್‌ತ್‌ಂಡ ತುಳವೆರ್ ಕಾಲನ್ ನಾಲ್ ಭಾಗ ಆದ್ ವಿಂಗಡನೆ ಮನ್‌ತ್‌ದೆರ್. ಅವು ದಾದ ಪಂಡ ಸೋಣೆ, ಕನ್ನೆ, ಆಟಿ, ಸುಗ್ಗಿ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಕಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಎಡ್ಲೆ ತೆರಿದ್ ಇತ್ತೆರ್ (Cyclic Time).

ಭಾರ ಇತ್ತನಾ ಕರಾಬೊದ ತುಂಡ್‌ನ್ ನೀರ್‌ಡ್ ಪಾಡೊಂಡ ಅವು ನೀರ್‌ಡ್ ಮುರ್‌ಕುಂಡ್, (Whole Mass is concentrated at the centre) ಆವೆದ ತೆಲುಪುದ ಹಾಳೆದ ರೀತಿ ಮನ್‌ತ್‌ಂಡ ಅವು ನೀರ್‌ಡ್ ಮುರ್‌ಕುಜಿ. ಆ ತಂತ್ರನ್, ಉಪಯೋಗ ಮನ್‌ತ್‌ದ್ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರ್ ದೋಣಿಡ್ ಉಪಯೋಗ ಮನ್‌ತ್‌ದ್ ಇತ್ತೆರ್.

ನಮದಾ ದಂಬುದಾ ಕಾಲರ್ಡ್ ಬತ್ತೆದ್‌ನ ನಂಬಿಕದಾದ ಪಂಡಾ ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕಿಗ್ ತರೆ ಪಡ್‌ದ್ ಚೆಪ್ಪರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪಂಡ್‌ದ್. ಅವು ದಾಯೆ ಪಂಡಾ ಭೂಮಿದ ಕಾಂತಕ್ಷೇರ ಉತ್ತರರ್ಡ್ ದಕ್ಷಿಣಿಗ್ ಇಪ್ಪುಂಡ್. ಅಂಚೆನ್ ಭೂಮಿ ಅಯಸ್ಕಾಂತ ಆದ್ ವರ್ತನ್ ಆಪುಂಡ್. ಉತ್ತರಗ್ ತರೆ ಪಾಡೊಂಡಾ ನಮ್ಮ ರಕ್ತ ಒತ್ತಡ ಏರ್‌ಪೇರ್ ಆಪುಂಡು. ಆ ಕಾರಣರ್ಡ್ ಉತ್ತರಗ್ ತರೆ ಪಾಡ್‌ದ್ ಚೆಪ್ಪರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪನ್‌ಪೆರ್.

ಮರಿಯಾಲಾದ ಕಾಲಡ್ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥನ್ ಹಾಳ್ ಆವಂದಿಲೆಕ್ ಅವೆನ್ ಸುರಕ್ಷಿತ ಸ್ಥಳಿಟ್ ದಿವೊಂದ್ ಇತ್ತೆರ್. ಅಂಚೆನ್ ಅರಿ ಹಾಳ್ ಅವೊಂದಿಲೆಕ್ ದಿವರೆ ಮುಡಿ ಕಟ್ಟೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಮುಡಿ ಕಟ್ಟೊಂಡ ಅಯಿತಾ ಉಲಾಯಿ ಪುರಿ, ಪಿಜಿನ್ ಪೋಪುಜಿ ಪನ್‌ಪುನಾ ನಂಬಿಕೆ

ತುಳುವೆರೆಗ್ ಇತ್ತಂಡ್.

ತುಳುವೆರ್ ಕಾಂತಶಕ್ತಿದ ಬಳಕೆನ್ ಮನ್ತೊಂದು ಇತ್ತರ್. ಆ ಕಾಂತ ಶಕ್ತಿನ ಉಪಯೋಗ ಮನ್ತದ್ ಭೂಮಿಡ್ ಇತ್ತನಾ ಕರ್ಬದ ಚೂರುಲೆನ್ ದೆಂತೊಂದು ಇತ್ತರ್. ಮಣ್ಣ್ ದ ವಾಸನೆದ ಮೂಲಕ ಬರ್ಸಾ ಬರ್ಪುನಾ ಬಗ್ಗೆ ತುಳುವೆರ್ ತೆರಿದ್ ಇತ್ತರ್.

ನಿಜಕ್ಲಾ ಕಾಲ ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದ್ ಚರ್ಚೆ ಮನ್ಪುನಾ, ಬೊಕ್ಕ ಆ ಕಾಲದಲಾ ಈ ಕಾಲದಲಾ ವಿದ್ಯಮಾನಲೆನ್ ಹೋಲಿಕೆ ಮನ್ಪುನ ಖಂಡಿತವಾದ್ ನಡತ್ ಬರೊಡ್. ಇಂಚ ಆಂಡ ಮಾತ್ರ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಭಾವನೆ ಜವನಿಯೆರೆಡಾ ಮೂಡ್‌ದ್ ಬರು. ಪಗೆಲ್ ತುಯಿನಾ ಗುವೇಲ್‌ಗ್ ರಾತ್ರೆ ಬೂರುನಂಚ ಜವನಿಯೆರ್ ಆವರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಪ್ರತಿ ಒರಿಲಾ ಚರ್ಚೆ ಮನ್ಪುನಾ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಭಾವನೆನ್ ಬುಲೆಪ್ಪೊಡ್. ಈ ರೀತಿದ ಪ್ರಬಂಧ ಸ್ಪರ್ಧೆಳ್ ಜವನಿಯೆರೆಡಾ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಭಾವನೆನ್ ಬುಲೆಯರೆ ಸಾದಿ ಮನ್ಪುಂಡು. ಈ ರೀತಿಡ್ "ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಲಕಾಡೆಮಿ" ಎಡ್ಲೆ ಬೇಲೆನೇ ಮನ್ತದ್‌ಂಡ್. ಇನಿತಾ ಜವನಿಯೆರೆನಾ ಶಕ್ತಿಯೇ ದುಂಬುದಾ ಭವಿಷ್ಯನ್ ರೂಪಿಸವುನಾ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ನವಶಕ್ತಿಲ್.

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ವಿಶೇಷ ಮುರುಗ ಪಕ್ಕಿಲೆನ್ ಒರಿಪವುನ ಬಗೆ

ಅರುಣ್ ಕುಮಾರ್ ಕೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆನ್ 'ತುಳುನಾಡು' ಪಂಡ್‌ದೆ ಮಾತೆರ್ಲ ಪನ್‌ಪೆರ್. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಬಡಕಾಯಿ- ಪಡ್ಡಾಯಿ (ಉಡುಪಿ-ಮಂಗಳೂರು), ಬಡಕಾಯಿ-ಮುಡಾಯಿ (ಕಾರ್ಕಳ- ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ), ತೆನ್ನಾಯಿ - ಪಡ್ಡಾಯಿ (ಮಂಜೇಶ್ವರ - ಕಾಸರಗೋಡು ಪ್ರದೇಶ), ತೆನ್ನಾಯಿ -ಮದ್ದು (ಬಂಟ್ವಾಳ- ಪುತ್ತೂರು- ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ), ತೆನ್ನಾಯಿ-ಮುಡಾಯಿ (ಸುಳ್ಳ- ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ) ಪ್ರದೇಶಡು ವಿಸ್ತಾರಡ್ ಪಸರಿಸುಡುಂಡು.

ಪ್ರಕೃತಿದ ಪೊರ್ಲುಡು (ಮಡಿಲು) ಕರಾವಳಿದ ಉದ್ದೋಗು ಪರ್ಬುದಿನ (ಹಬ್ಬಿದ) ತುಳುನಾಡು, ಬೆಟ್ಟ, -ಪರ್ವತದ ಹಿನ್ನೆಲೆನ್ ಪಡೆತ್‌ಂಡ್. ಖಂಡ ತೋಟ, ಬೇತೆ ಬೇತೆ ದೈ-ಮರತ ಕಾಡ, ತಾರೆ-ಕಂಗ್ -ಬಾರೆ ತೋಟದ ಸಾಲ್ ಯಾಪಲಾ ಪಚ್ಚೆ ಪಜಿರಾದ್ ಕಣ್ಣ್ ಗ್ ತೂಯೆರೆ ಸಂಪಾದ್ ಉಂಡು.

ನಾಡ್‌ದ ಉದ್ದಗಲಗ್, ನಿಧಾನಡ್ ಪರಪುನ ತೋಡು, ಕೆರೆಕುಲು, ಗುಡ್ಡೆ ಬಯಲ್‌ಡ್ ವಯ್ಯಾರೊಡು ಸೇತುವೆದ ಅಡಿಟ್ ಜತ್ತಾದ್ ಕಡಲು ಸೇರುನ ಅಮಸರಡಿತ್ತಿನ ನೇತ್ರಾವತಿ, ಶಾಂಭವಿ, ಸೀತಾ, ಸ್ವರ್ಣ ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಸುಧೆಕುಲು. ಇಂಚಿ ಸುಧೆ, ಅಂಚಿ ಕಡಲ್ ನಡುಟು ದ್ವೀಪದಂಚಿನ ಪೈಯೆದ ರಾಶಿ. ಬಂಡೆದ ಎಲ್ಲ ಬೆಟ್ಟೊಲು, ಕಡಲ್‌ದ ಶುದ್ಧಗಾಳಿ, ಹಿತವಾಯಿನ ಹವಾಮಾನ, ಎತ್ತರೆತ್ತರದ ಕಡಲ್‌ದ ಸೆರೆ ಬಂಡೆಗ್ ಅಪ್ಪಳಿಸುನ ಕಡಲ್‌ರಾಜನ ವಿವಿಧ ನೃತ್ಯಲು. ತುಳುನಾಡ್‌ದ

ಐಸಿರಿಗ್ ಕಳಸ ದೀತಿಲೆಕ ಆತ್ಂಡ್. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ವಿಶೇಷ ಪಂಡ್‌ಂಡ: ಪ್ರಾಕೃತಿಕವಾಯಿನ ಮಸ್ತ್ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಉಪ್ಪುನ ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ಪುರಾತನ ಇತಿಹಾಸ ಉಂಡು, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಉಂಡು. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಇತಿಹಾಸದ ಪುಟೊಟು, ತುಳುನಾಡ್‌ದ ತುಳುವೆರೆನ ಪಾಠುಷ ಅಜರಾಮರ ಆದ್ ಉಂಡು.

ತುಳುತ ರಾಜೆರ್ ಬಂಗೇರ್, ಚೌಚೆರ್, ಅಜಿಲೆರ್ ತುಳುನಾಡ್‌ನ್ ಆಳ್‌ದಿನ ತುಂಡರಸೆರ್. ಅಂಚೆನೆ ಝಾನ್ಸಿರಾಣೆ ಲಕ್ಶ್ಮೀಬಾಯಿ, ಕಿತ್ತೂರು ಚೆನ್ನಮ್ಮನ ಲೆಕ ತುಳುನಾಡ್‌ನ್ ಆಳ್‌ದಿನ ರಾಣೆ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ ನಮ್ಮ ದೇಶೊಗು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಾದ್ ಹೋರಾಡ್‌ದ್ ವೀರ ಮರಣೊನ್ ಹೊಂದಿನ ಮಹಿಳೆ.

ಅಂಚೆನೆ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ದೇವಮಂದಿರೊಲು, ಧರ್ಮಸ್ಥಳ, ಕದ್ರಿ, ಮಂಜುನಾಥ, ಸೋಮೇಶ್ವರದ ಸೋಮನಾಥೇಶ್ವರ, ಮಂಗಳೂರ್‌ದ ಮಂಗಳಾದೇವಿ, ಕಟೀಲ್‌ದ ದುರ್ಗಾಪರಮೇಶ್ವರಿ. ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಮಸ್ತ್ ದೇವಸ್ಥಾನೊಲು ಮೂಲು ಉಲ್ಲ. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ವಿಶೇಷವಾಯಿನವು ದೈವೊಲು. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ದೈವೊಲೆಗ್ ಬಾರಿ ಕಾರ್ನಿಕ ಉಂಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಪನ್ನೆರ್. ನಾಡ್‌ಡ್ ಇತ್ತಿನ ಮನೆದೈವ, ಗ್ರಾಮ ದೈವ, ಊರು ದೈವ, ಮಾಗಣೆ ದೈವೊಲು ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡ್‌ನ್ ಮಳೆ ಬುಲೆಟ್, ರೋಗರುಜಿನೊಡ್ ಜನಕುಲೆನ್ ಸದಾ ಕಾಪಾಡುಂಡು ಪನ್ನಿನ ನಂಬಿಕೆ ಉಂಡು.

ಇಂಚಿತ್ತಿನ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಕೆಲವು ವಿಶೇಷವಾಯಿನ ಮುರುಗ -ಪಕ್ಕಿಲು ಉಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಮುರ್ಗೊಲೆನ ಪಟ್ಟಿ ಮೂಲುಂಡು.

ಮುರ್‌ಗೊಲು

ಕಾಡ್‌ಪಂಜಿ, ಬೆರು, ಮುಯ್ಯೆರ್ (ಮುಗೇರ್), ಮುಳ್ಳುಪಂಜಿ, ಬರಿಂಕ, ಮುಂಗುಲಿ, ಕುದುಕೆ, ಚೆನ್ನೆನಾಯಿ(ತೋಳಿ), ಆನೆ, ಕಾಟಿ, ಜಿಂಕೆ, ಪಿಲಿ, ಚಿಪ್ಪುಪಂಜಿ, ಮಂಗ, ಮುಜು ಇತ್ಯಾದಿಲು.

ಪಕ್ಕಿಲು

ಪುದ, ಕಾಡ್‌ಪುದ, ಕೇಂಕನ್ (ಕಾಡುಕೋಳಿ), ಕೊರುಂಗು (ಕೊಕ್ಕರೆ), ಕುಪುಲು, ಗುರ್‌ಬಿ(ಗುಬ್ಬಿ), ಬಜಕ್ರೆ ಪಕ್ಕಿ, ಮೈನಾ, ಗಿಳಿ, ಕೋಗಿಲೆ, ಬಾವಲಿ, ಮರಕುಡುವೆ (ಮರಕುಟುಕ), ಗಿಡಿ (ಗಿಡುಗ) ಕರು (ರಣಹದ್ದು) ಇತ್ಯಾದಿಲು.

ಈತ್ ಮಾತ ಮುರುಗ - ಪಕ್ಕಿಲು ಇತ್ತ್ಂಡಲ ಇಂದೆಟ್ ಕೆಲವು ಪೂರ್ತಿ ನಾಶ ಆತ್ಂಡ್. ಕೆಲವೆತ ಸಂತತಿ ಕೇವಲ ಬೆರಳೆಣಿಕೆದಾತ್ ಉಂಡು. ವಿಶೇಷವಾದ್ ಕೆಲವು ಉಚ್ಚುಲು. ಪೆರ್ಮೆರಿ, ಶಂಖಪಾಳೆ (ಕಾಳಿಂಗ ಸರ್ಪ) ಸಂತತಿಲ ಮಸ್ತ್ ಕಮ್ಮಿಯಾತ್ಂಡ್. ನೇಕ ಮೂಲ ಕಾರಣ: ಕಾಡ್ ನಾಶ, ಪರಿಸರೊದ ಮಾಲಿನ್ಯ, ವಿಷಯುಕ್ತ ಕೀಟನಾಶಕೊದ ಬಳಕೆ, ಬೊಂಟೆ ಇತ್ಯಾದಿಲು.

ಜನಕುಲು ಅಕುಲೆನ ದುರಾಸೆಗೋಸ್ಕರ ಕಾಡ್‌ನ್ ಪುರಾ ಕಡತ್‌ದ್ ಮಲ್ಲ ಇಲ್ಲ ಕಟ್ಟುವೆರ್. ಕಾಡ್‌ನ ನಂಬುದಿತ್ತಿನ ಮುರುಗ, ಪಕ್ಕಿಲು ಉಪ್ಪೆರೆ ಆಶ್ರಯ ಇಜ್ಜಂದೆ ಅವನತಿ

ಪಡೆಪ. ಅಂಚೆನೆ ಜನಕುಲನ ಬಾಯಿರುಚಿಗ್ ಕೆಲವು ಮುರುಗ ಪಕ್ಕಲು ಆಹಾರ ಆಪುಂಡು. ಕಾಡಪಂಜಿ, ಮುಯ್ಯೆರ್, ಕಾಟಿ, ಮುಳ್ಳುಪಂಜಿ, ಬೆರುತಂಚಿನ. ಮುರುಗೊಲೆನ್ ನರಮನಿ ಬೊಂಟೆಡ್ ಕೆರ್‌ದ್ ತಿನ್‌ಪೆರ್. ಪಕ್ಕಲೆಡ್ ಕಾಡ್‌ಪುದ, ಕೊರ್‌ಂಗು, ಕೇಂಕನ್, ಬಾವಲಿದಂಚಿನೆನು ಗುಂಡು ಪಾಡ್ ಕೆರ್‌ದ್ ತಿನ್‌ಪೆರ್. ಉಂದೆಟ್ ಕಾಡುಪುದೊನ್ ನರಮನಿನ ಕಾಯಿಲೆಗ್ (ವಾತಗ್) ಎಡ್ಲೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಡ್ ಅವೆನ್ ಕೆರ್‌ದ್ ಎಣ್ಣೆ ದೆಪ್ಪುವೆರ್.

ಪಿಲಿ, ಚೆನ್ನೆನಾಯಿದಂಚಿನ ಮುರುಗೊಲು ಇತ್ತ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಮಸ್ತ್ ಅಪರೂಪ ಆತ್‌ಂಡ್. ದಾಯೆ ಪಂಡ್‌ಂಡ ದುವು ಒಂಜಿ ಪ್ರಾಣಿನ್ ಒಂಜಿ ಕೆರ್‌ದ್ ತಿನ್‌ಪುನಂಚಿನ ಜಾತಿದವು. ಕಾಡ್‌ಡ್ ಉಪ್ಪುನಂಚಿನ ಸಸ್ಯಹಾರಿ ಪ್ರಾಣಿಲೆಗ್ ನೆಲೆ ಇಜ್ಜಂದಿ ಲೆಕ್ಕ ಆದು ಒರಿನೆಕ್ ಸರಿಯಾಯಿನ ಪಂತಿ, ತಪ್ಪು ತಿಕ್ಕಂದೆ ಅಯಿತ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಮ್ಮಿ ಆದ್, ಉಂದೆನ್ ತಿನ್‌ಪಿನ ಪಿಲಿ, ಚೆನ್ನೆನಾಯಿ ದಂಚಿನೆಕ್ ಆಹಾರ ತಿಕ್ಕಂದೆ ಆಯಿತ ಸಂತತಿಲ ಅಳಿಯೊಂದು ಬೈದ್‌ಂಡ್. ಅಂಚೆನೆ ಪಕ್ಕಲೆಡ್ ಕೆಂಕುನ್, ಕಾಡ್‌ಪುದ, ಕುಂಡಕೋರಿನ್ ಪೂರ ಉರುಲು ದೀದ್ ಪತ್ತತ್ ಐತ ಸಂತತಿ ಕಮ್ಮಿಯಾತಂಡ್.

ಪಕ್ಕಲೆಡ್ ಗುರ್‌ಬಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಎಲ್ಲಪಕ್ಕಿ ಉಂಡು. ದುಂಬು ಅವೆತ ಸಂತತಿ ಮಸ್ತ್ ಇತ್ತೆಡ್. ನಮ್ಮ ದುಂಬುದ ಇಲ್ಲಡ್ (ಓಡುದ ಇಲ್ಲ) ಬೆದುರುದ ಇಡೆಟ್ ತೆತ್ತಿದೀದ್ ಕಿನ್ನಿ ಮಲತೊಂದ್‌ದಿತ್ತಂಡ್. ಇತ್ತ ಓಡುದ ಇಲ್ಲ ಇಜ್ಜಂದೆ ಪಕ್ಕಲೆಗ್ ಗೂಡುಕಟ್ಟರೆ ಕಷ್ಟ ಆತ್‌ಂಡ್.

ಅವು ಅತ್ತಂದೆ ಮೊಬೈಲ್ ಟವರ್‌ದ ವಿದ್ಯುತ್ ಅಲೆಕುಲು, ಕೀಟನಾಶಕ ಸೇರ್‌ದಿನ ಆಹಾರೊಲು ಪೂರ ಗುರ್‌ಬಿದ ಸಂತತಿನ ಕಮ್ಮಿ ಮಲ್‌ತೆಂಡ್.

ಮುರುಗ ಪಕ್ಕಲೆನ್ ಒರಿಪವುನ ಬಗೆ

ಮುಖ್ಯವಾದ್ ಕಾಡ್ ನಾಶ ಮನ್ನೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಮುರುಗ ಪಕ್ಕಲೆಗ್ ಆಧಾರವಾಯಿನ ಕಾಡ್‌ನ್ ನಮ ಪೂರಾ ಒಗ್ಗೊಡ್‌ದ್ ಒರಿಪಾಡ್ ಬುಳಿಪಾವೊಡು. ಮರಕುಲೆನ್ ಪೂರ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶೊಡ್ ಕಡ್‌ಪುನೆನ್ ಸರಕಾರ ಕಡ್ಡಾಯ ಮಲ್ತಾದ್ ನಿಶೇಧ ಮಲ್‌ಪೊಡು.

ವನಮಹೋತ್ಸವ, ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಇಂಚಿತ್ತಿ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊನ್ ನಡಪಾವೊಡು. ಕಡ್ಡಾಯವಾದ್ ಒವ್ವೆ ಮುರುಗ ಪಕ್ಕಲೆನ್ ಕೆರ್‌ಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬೊಂಟೆ ನಿಶೇಧ ಕಾನೂನುನ್ ಜಾರಿ ಮಲ್ಪೊಡು.

ಇತ್ತ ನಮ್ಮ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತದ ಪರಿಸರ ಕೂಡಾ ಮಸ್ತ್ ಮಲಿನ್ಯ ಆತ್‌ಂಡ್. ಅವೆಟ್ ಒಂಜಿ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಪನ್ನಿನ ಮಹಾ ಮಾರಿ. ಈ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ಡ್ ನಮ್ಮ ತಿನ್ನುನ ಆಹಾರದ ವೇಸ್ಟ್‌ನು ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ಡ್ ಕಟ್ಟುದು ಕಜವುಡ ಡಬ್ಬಿಗ್ ಪಾಡುವ. ಜೋರು ಬಡವಾಯಿನ ಪೆತ್ತ, ಕಂಜಿ, ನಾಯಿ, ಪಂಜಿ, ಕುಂಡಕೋರಿದಂಚಿನ ಮುರುಗ - ಪಕ್ಕಿಲು ಅವೆನ್ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ದೊಟ್ಟಿಗೆ ತಿಂದ್‌ದ್ ಕೆಲವು ಕಾಯಿಲೆ ಬತ್ತಾದ್ ಸೈಪ. ಅಯಿಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ದ ಬಳಕೆ‌ನಾಲ ನಮ ಆಯಿನಾತ್ ಕಮ್ಮಿ ಮಲ್ತಂಡ ಪರಿಸರಲ ಎಡ್ಲೆ ಉಪ್ಪುಂಡು. ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇತ್ತಿನ ಮುರುಗ- ಪಕ್ಕಿಲು ಸಂತೋಷೊಡು ನಲಿತೊಂದು ಉಪ್ಪುವ.

ಇತ್ತೆದ ಸಮಾಜೊಡು ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಪ್ರಸ್ತುತಿ ಬೊಕ್ಕ ಉಪಯೋಗ

ಕು. ಸಮಿತಾ

ಜೋಕುಲಾವಡ್, ಪ್ರಾಯದಕಲಾವಡ್, ಆಂಜೊವುನಕಲಾ
ವಡ್, ಪೊಂಜೊವುನಕಲಾವಡ್ ಕಲ್ತನಕಲಾವಡ್, ಕಲ್ಪಂದಿ
ನಕಲಾವಡ್, ಕಲ್ಪೊಡಾಯಿನಂಚಿನ ವಿಷಯೊಲು ಮಸ್ತುಂಡು.
ಮಾತೆರ್ಲಾ ಅಕಲಕಲೆನ ಶಕ್ತಿಗನುಸಾರವಾದ ಏವೊಲ ಕಲ್ಪೊಂದೇ
ಇಪ್ಪುವೆರ್. ಜೀವನನೇ ನಮ್ಮ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಪಾಠಶಾಲೆ ಪಂಡ್‌ದ್
ತೆರಿದ್‌ನಾಕಲ್ ಪಂತಿನಿ ಉಂದುವೇ ಅರ್ಥೊಡು. ಸರಿ-ತಪ್ಪುದ ಬಗ್ಗೆ,
ಸೋಲು-ಗೇಲ್‌ದ ಬಗ್ಗೆ ವಿದಚಾರ ಮಲ್ಪುನವು ಮಾತ ಕಲ್ಪುನ ಸಾದಿಲು.
ಶಾಲೆ ಕಾಲೇಜುಲು ಮಾತೆ ಕಲ್ಪುನ ಜಾಗೊಲು ಅತ್. ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ
ಮಾತ ಅನುಭವೊಲೆನ ಬಗ್ಗೆ, ತನಕ್ ಗೊತ್ತಿತ್ತೆನ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ
ಮಸ್ತು ಬರೆತೆ. ಅಂಚಿನ ಆಯನ ಗ್ರಂಥಾಲಯೊಡು ನಮಕ್ ತಿಕ್ಕುಂಡು.
ಗ್ರಂಥ ಪಂಡ ಬೂಕು. ಪಿರೊಂಜಿ ಅರ್ಥೊಡು ಪನೊಲಿಂದಾಂಡ ಒಂಜಿ
ವಿಶಿಷ್ಟವಾಯಿನ ರೀತಿದ ಪುಸ್ತಕೊಲೆನ್ ಸಂಗ್ರಹಿಸದ್ ದೀಪಿನಂಚಿನ
ಜಾಗೊನೇ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಪಂಡ್‌ದ್ ಸಾಮಾನ್ಯ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಉಂಡು.
ಆಂಡ ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರ ಅತ್‌ಂದಾಂಡ ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಇತ್ತೆದ ಕಲ್ಪನೆನೇ
ಬೇತೆ ಆಪುಂಡು. ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರೊಗು ಬೂಕುಲು ಅಗತ್ಯವಾದ್
ಬೋಡಾಯಿನಂಚಿನವು ಆಂಡಲಾ ಬೂಕು ಮಾತ್ರನೇ ಇತ್ತ್ಂಡ
ಯಾವಂದ್ ಪನ್ನಿನವು ಮಾತೆರ್ಲ ಒಪ್ಪೊಡಾಯಿನ ಪಾತೆರ.

ನಮ ಏರೇ ಆದಿಪ್ಪಡ್, ಜೀವನೊಡು ಎಂಚಿನನೇ ಆದಿಪ್ಪಡ್ ಪುಟ್ಟುದು ಸೈಪುನೆ ಮುಟ್ಟು ನಮ್ಮ ನಿರಂತರವಾಯಿನ ಕಲಿಕೆಗ್, ಮನರಂಜನೆಗ್ ನಮ್ಮ ಚಿಂತನೆಗ್ ನಮ್ಮ ದಿನನಿತ್ಯದ ಜೀವನ ಸುಗಮವಾದ್ ನಡಪೊಡಾಂಡ, ನಮ ಸುಸಂಸ್ಕೃತರ್ ಆವೊಡಾಂಡ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಬೋಡಾಯಿನವೇ ಈ ಗ್ರಂಥಾಲಯ. ಗ್ರಂಥಾಲಯೊಗು ಪೋದು ಅಲ್ಪ ಇತ್ತ್ನಂಚಿನ ಬೂಕುಲೆನ್ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ತಂಡ ನಮ ಕಲ್ಬೆರೆ ಸುಲಭ ಆಪುಂಡು. ಮಾತ ವಿಷಯೊಲೆಗ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿನಂಚಿನ ಬೂಕುಲು ಅಲ್ಪ ಇಪ್ಪುನೆರ್ದಾದ್ ಒವ್ವೇ ವಿಷಯೊಡು ಆಸಕ್ತಿ ಇತ್ತ್ನನಕ್ಲಲ್ ಈ ಗ್ರಂಥಾಲಯೊನು ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ಪೊಲಿ.

ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಚರಿತ್ರೆದಂಚಿ ತೂನಗ ನಮಕ್ ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪಿನ ವಿಷಯ ದಾದ ಪಂಡ, ದುಂಬುದ ಕಾಲೊಡು ಮುದ್ರಣ ಯಂತ್ರ ಅವಡ್, ಮುದ್ರಣ ಆಯಿನಂಚಿನ ಬೂಕು ಅವಡ್ ಇಚ್ಚಾಂಡ್. ಆಂಡಲಾ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಇತ್ತಂಡ್. ಆ ಕಾಲೊಡು ತಾಳೆಗರಿಟ್, ಓಲೆಗರಿಟ್ ಬರೆದ್ ರಚನೆ ಮಲ್ತಿನಂಚಿನ ಗ್ರಂಥೊಲು ಇತ್ತಂಡ್ ಆಂಡ ಇತ್ತೆದ ಕಾಲೊಡು ನಮ ಮಾತ ಪುಸ್ತಕ, ಕಾಕಜಿದ ರೂಪೊಡು ತೂವೊಂದುಲ್ಲ.

ಇತ್ತೆದ ಕಾಲ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಕಾಲ. ಇತ್ತೆದ ಗ್ರಂಥಾಲಯಯೊಡು ನಮ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆನ್ ತೂವೊಲಿ. ಇನಿ ಬೂಕುಲು ನಮಕ್, ಕ್ಯಾಸೆಟ್ ರೂಪೊಡು ಸಿ.ಡಿ.ದ ರೂಪೊಡು ನಮಕ್ ತಿಕ್ಕೊಂದುಂಡು. ಇತ್ತೆದ ಸಮಾಜೊಡು ಹೆಚ್ಚಿನಕುಲು ಈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನೊದ ಉಪಯೋಗೊನು ತೆರೆಯೊಂದರ್ ಸಮಾಜ ಇನಿ ಬಾರಿ ಬೇಗ ವಿಜ್ಞಾನದಂಚಿ ಪಚ್ಚಿ ದೀವೊಂದುಂಡು. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ನಮ್ಮ ಜೀವನೊಡು ಪ್ರವೇಶ ಮಲ್ತಿನೆಡ್ಲಾವರ ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಲಾ ಬದಲಾತ್ಂಡ್. ಇತ್ತೆದ ದಿನೊಟ್ಟು ಗ್ರಂಥಾಲಯೊಗು ಪೋವಂದೆನ್ ಇಲ್ಲಲ್ ಕುಲ್ಲೊಂದೇ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ದ ಸಹಾಯೊರ್ದ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯೊಡು ಇಪ್ಪುನಂಚಿನ ಪುಸ್ತಕದ ಮಾತ ಮಾಹಿತಿಲೆನ್ ಪಡೆಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಉಂಡು. ಅಡೆಮುಟ್ಟಿತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬುಲೆದಂಡ್. ಅತೆ ಅತ್ತಂದೆ ಇತ್ತೆದ ಕಾಲೊಡು ನಮ ಸಂಚಾರಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಉಪಯೋಗೊನುಲ ತೂವೊಲಿ. ಸಂಚಾರಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಪಂಡ ಬಸ್‌ತಂಚಿನ ಗಾಡಿಡ್ ಸರಿಯಾಯಿ ರೀತಿಡ್ ಬೂಕುಲೆನ್ ಜೋಡಿಸಾದ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಊರುದ ಜನಕುಲೆನ ಕೈತಲ್ ಪೋದು ಆಕ್ಲೆಗ್ ಬೋಡಾಯಿನಂಚಿನ ಬೂಕುಲೆ ಉಪಯೋಗನ್ ಆಕುಲು ಮಲ್ಪೊನ್ನೆರೆ ಅವಕಾಶ ಉಂಡು.

ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಉಪಯೋಗ

ಮನುಷ್ಯ ಏಪಲಾ ಕಲ್ಪುನೆಟ್ಟೇ ಕಾಲ ಕಳೆವೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ. ಅಪಗಪಗ ನಮಕ್ ಮನರಂಜನೆಲಾ ಬೋಡಾಪುಂಡು. ಓದುನೆತ ಸಂತೋಷೊನು ಪಡೆಯೆರೆಗೋಸ್ಕರನೇ ಓದುನಕಲ್ ಮಸ್ತ್ ಜನ ಉಲ್ಲೆರ್. ಅಕಲೆಗೋಸ್ಕರನೇ ಮಸ್ತ್ ಬೂಕುಲು ಉಂಡು. ಕತೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ನಾಟಕ, ತೆಲಿಕೆ, ಉಂದೆನ್ ಮಾತ ನಮ ಓದುನಿ, ಕೇನುನಿ ನಮ್ಮ ಮನರಂಜನೆಗಾದ್. ಗ್ರಂಥಾಲಯೊಡು ಇಂಚಿನ ಬೂಕುಲೆಗ್ ಮಹತ್ವವಾಯಿನ ಸ್ಥಾನ ಉಂಡು. ಇತ್ತೆದ ಸಮಾಜೊಡು ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಉಪಯೋಗೊನು ಸಮಾಜೊದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವರ್ಗದ ಜನಕ್ಕುಲು ಎಂಚ ಪಡೆಪ್ಪೆರೆಂದ್ ಈ

ತಿರ್ತದ ವಿವರೊಲೆನ ಮುಖಾಂತರವಾದ ತೂಕ.

ಜೋಕುಲು

ಇತ್ತದ ಜೋಕುಲೇ ದುಂಬುದ ಜನಾಂಗ. ಜೋಕುಲೆಗ್ ಎಡ್ಲೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕೊರಿಯೆರೆ ಸುಮಾರ್ ರೀತಿ ಉಂಡು. ಅಯಿಟ್ಲೆ ಎಡ್ಲೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊರ್ಪುನಲ ಒಂಜಿ. ಇನಿತ್ತ ಗ್ರಂಥಾಲಯೊಲೆಡ್ ಜೋಕುಲೆಗ್ ಬೋಡಾಪುನಂಚಿನ ಕತೆ, ಚಿತ್ರದಂಚಿನ ಮಸ್ತ್ ವಿಚಾರೊಲು ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಜೋಕುಲೆನ ಜ್ಞಾನ ಭಂಡಾರೊನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಲ್ಪೆರೆ ಉಂದು ಮಸ್ತ್ ಉಪಕಾರವಾದುಂಡು.

ಕಾಲೇಜ್‌ದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲು

ಕಾಲೇಜಿಗ್ ಪೋಪಿನಂಚಿನ ಜವಾನ್ಯೆರ್ ಕಾಲೇಜ್‌ಡ್ ಇಪ್ಪುನಂಚಿನ ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಉಪಯೋಗ ಪಡೆಪ್ಪೆರ್. ಪಾಠೊದ ವಿಷಯೊಗು ಅತ್ತಂದೆ ಅಕಲೆನ ಮನರಂಜನೆಗೋಸ್ಕರಲ ಕತೆ, ಕಾದಂಬರಿದ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಬೊಕ್ಕ ಸೆಮಿನಾರ್‌ಗ್ ತಯಾರಿ ಮಲ್ಪೆರೆ, ಪ್ರಬಂಧ ಸ್ಪರ್ಧೆಗ್ ತಯಾರಿ ಮಲ್ಪೆರೆ ಕಾಲೇಜ್‌ದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲು ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಉಪಯೋಗೊನು ಜಾಸ್ತಿ ಮುಲ್ಪುವೆರ್ ಅಕ್ಲೆನ ಜ್ಞಾನಲಾ ಜಾಸ್ತಿ ಆಪುಂಡು.

ಸಾರ್ವಜನಿಕೆರ್

ಸಾರ್ವಜನಿಕೆರ್‌ಗ್ ಸಲಾದೆ ಇನಿತ್ತ ಕಾಲೊಡು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯೊಲು ಸ್ಥಾಪನೆ ಆತಂಡ್ ಜೋಕುಲು, ಮಲ್ಲಾಕುಲು, ಪ್ರಾಯೊದಕುಲು, ಜವಾನ್ಯೆರ್, ಕಾಲೇಜ್‌ದಕುಲು, ಕೆಲಸಗ್ ಪೋಪಿನಕುಲು ಮಾತೆರ್ಲಾ ನೆತ್ತ ಉಪಯೋಗ ಪಡೆತ್ತೆರ್, ಪಡೆವೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ನಮ ಒಲ್ಪನೇ ಜೀವನ ಮಲ್ಪೊಂದಿಪ್ಪಡ್ ನಮಕ್ ಕೈತಲ್ ಇಪ್ಪುನಂಚಿನ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯೊಗು ಪೊದೊ ನಮಕ್ ಇಷ್ಟವಾಯಿನ ಬೂಕುನು ದೆತೊನೊದ್ ನಮಕ್ ಬೋಡಾಯಿನಾತ್ ಪೊರ್ತು ಅಲ್ಪನೇ ಕುಲ್ಲುದು ಓದೊಲಿ. ಎಡ್ಲೆ ಅನುಭವೊಲ ಪಡೆವೊಲಿ. ಆತೇ ಅತ್ತಂದೆ ನಮ ಓದುದು ಸಂತೋಷ ಪಡೆಯಿನ ಬೂಕುದ ವಿಷಯೊಲೆನ್ ನಮ್ಮ ಸಂಬಂಧದಕಲೆಡ, ಜೋಸ್ತಿನಕಲೆಡ ಪಂಡ್‌ದ ಖುಷಿಪಡೆವೊಲಿ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯೊಲು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಕುಲೆನ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯೊಲು ಪನ್ನಿನ ನಂಬಿಕೆ ಉಂಡು. ಹಳ್ಳಿದ ಜೋಕುಲೆಗ್, ಪ್ರಾಯೊದಕಲೆಗ್, ಪೊಂಜೊವುನಕಲೆಗ್, ಆಂಜೊವುನಕಲೆಗ್, ಅಂಗವಿಕಲೆರೆಗ್ ಈ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಮಸ್ತ್ ಸಹಾಯ ಮಲ್ಪುಂಡು. ಹಳ್ಳಿದ ಜೀವನೊಡು ಪರಿವರ್ತನೆನ್ ಮಲ್ಪುನಲ್ಪ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯೊಲೆನ ಪಾತ್ರ ಪ್ರಮುಖವಾದುಂಡು.

ಸಂಶೋಧಕೆರ್

ಒವ್ವೇ ಒಂಜಿ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಲ್ಪುನಕಲೆಗ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಅಗತ್ಯವಾದ್ ಬೋಡು. ಆತೆ ಅತ್ತಂದೆ ಅಕಲೆಗ್ ಬೋಡಾಯಿನಂಚಿನ ಮಾತ ಮಾಹಿತಿಲು ಗ್ರಂಥಾಲಯೊಲೆಡ್

ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಅಕಲ್ ಬೇತೆಕ್‌ಲ್‌ನೆದ್ ಜಾಸ್ತಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಉಪಯೋಗ ಮುಲ್ಕುವೆರ್.

ಗ್ರಂಥಾಲಯ ದಾಯೆ ಬೋಡು?

ಇತ್ತೆದ ಯುಗೊಟ್ಟು ಗ್ರಂಥಾಲಯೊಲು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಲೆನ ಬಾರಿ ಮುಖ್ಯವಾಯಿನಂಚಿನ ಭಾಗ ಆದುಂಡು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಉದ್ದೇಶೊಲು ನೆರವೇರೊಡಾಂಡ ಅವುಲು ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಪಾತ್ರ ಬಾರಿ ಮುಖ್ಯವಾದುಪ್ಪುಂಡು ಪ್ರಪಂಚದ ವಿಷಯೊಲೆನ ಕುರಿತಾದ್ ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ದಿನಲಾ ಪೊಸ ಪೊಸ ವಿಚಾರೊಲು ಬರೊಂದಿಪ್ಪುನಂಚಿನ ಇನಿತ್ತ ದಿನೊಟ್ಟು ಮಾತೆರ್ಲಾ ಜ್ಞಾನೊದ ಬಾಜೆಲೆನ ಕಮ್ಮಿ ಮಲ್ಪೆರೆ ಒರಿ ರಡ್ಡ್ ಜನರ್ದ್ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ. ಆ ಕಾರಣೊದಾದ್ ಇನಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಅವಶ್ಯಕತೆಲೆನ್ ಒತ್ತುದು ಪನೊಂದುಲ್ಲೆರ್.

ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಲ್ಪುನಂಚಿನವು ಸುಲಭವಾಯಿನ ಕೆಲಸ ಅತ್ತ್. ಅಯಿಕ್ ಮಸ್ತ್ ಕಾಸ್, ಶ್ರಮ ಬೋಡು ಅಯಿಕ್ ಪಾಡಿನಂಚಿನ ಶ್ರಮ, ಕಾಸ್ ಸಾರ್ಥಕ ಆವೊಡಾಂಡ ಆಯಿನ್ ಉಪಯೋಗಿಸವುನಕ್‌ಲೆನ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಬುಲೆವುಡು. ಇಜ್ಜಿಂದಾಂಡ ಆಯಿಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಆತ್ ಖರ್ಚಿ ಮಲ್ತಿನ ಪ್ರಯೋಜನ ಆಂಡಲಾ ದಾದ? ಪಂಡ್‌ದ್ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ಪೊಡಾಪುಂಡು. ಓದುನಕುಲು ಇತ್ತೆದ ಕಾಲೊಡು ಜಾಸ್ತಿ ಉಲ್ಲೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಅಕ್‌ಲೆನ್ ಮಾತ ಜಾಸ್ತಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯೊಗು ಬರ್ಪುಲೆಕ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಕಲೆಡ ಓದುನಂಚಿನ ಅಭ್ಯಾಸೊನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಲ್ಪೊಡು. ಇಂಚ ಮಲ್ಪುನಲ್ಲ ಗ್ರಂಥಪಾಲಕೆರನ ಪಾತ್ರಲ ಭಾರಿ ಮುಖ್ಯವಾದುಂಡು. ಅಕ್‌ಲ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯೊಲೆಡ್ ಉಪ್ಪುನಂಚಿನ ಬೂಕುದ ಬಗ್ಗೆ, ಆಯಿನ ಉಪಯೋಗಿಸುನ ರೀತಿದ ಬಗ್ಗೆ, ಗ್ರಂಥಾಲಯೊಡು ಇಪ್ಪುನಂಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಕೊರೊಡು. ಬೊಕ್ಕ ಓದಿಯೆರೆ ಬತ್ತಿನಂಚಿನ ಮಾತೆರ್‌ಗಲಾ ಎಡ್ಡೆ ರೀತಿಡ್ ಸಹಾಯ ಮಲ್ಪೊಡು. ಶಾಲೆ, ಕಾಲೇಜ್‌ದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆನ್ ಆಯಿನಾತ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯೊಗು ಪೋಪಿಲೆಕ ಶಾಲೆ, ಕಾಲೇಜ್‌ದ ಮಾಸ್ತ್ರಿನಕುಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸವೊಡು.

ಜನಕುಲೆಗ್ ಶಿಕ್ಷಣೊನು ಕೊರ್ಪುನಲ್ಲ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯೊಲೆನ ಪಾತ್ರ ಬಾರಿ ಪ್ರಮುಖವಾದುಂಡು. ಇನಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯೊಲೆಡ್ ಮಸ್ತ್ ಬದಲಾವಣೆ ಆವೊಡಾಯಿನಂಚಿನ ಅಗತ್ಯ ಉಂಡು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯೊಲೆನ ಸಂಖ್ಯೆ ಆಯಿನಾತ್ ಜಾಸ್ತಿ ಆವೊಡು ಬೊಕ್ಕ ಅಂಚಿನ ಗ್ರಂಥಾಲಯೊಲೆಡ್ ಬೂಕುದ ಸಂಗ್ರಹೊಲು ಜಾಸ್ತಿ ಆವೊಡು. ಅಯಿತ ಉಪಯೋಗಿಸುನ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಪಡೆವೊಡು. ಹಳ್ಳಿಡಾವಡ್, ಪೇಂಟೆದಾವಡ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯೊಲು ಜಾಸ್ತಿ ಆವೊಡು. ಹಳ್ಳಿದ ಜನಕುಲು ಕಮ್ಮಿ ಕಲ್ಪುನೆದಾದ್ ಆಕಲ್ ಕಲ್ಪಿನಂಚಿನ ನಾಲ್ ಅಕ್ಷರೊಲ ದಿನಕಲೆಯಿಲೆಕ ಮಾಬುನಂಚ ಆಯೆರೆಬಲ್ಲಿ. ಉಂದೆನ ತಪ್ಪಯೆರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯೊಲು ಬೋಡೇ ಬೋಡು. ಪೇಂಟೆದ ವಿಷಯೊಗು ಬತ್ತಂಡ ಅವುಲು ಅದೊಗು ಕಲ್ಪುನೆನ್ ಬುಡಿನಂಚಿನಕ್‌ಲೆಗ್ ಕಲ್ಪುನೆನ್ ಮುಂದುವರಿಸಯೆರೆ, ಓದುನ ಆಸೆ ಇತ್ತೆನಕ್‌ಲೆಗ್ ಇಷ್ಟವಾಯಿನ ಬೂಕುಲು ಬೋಡಾಪುಂಡು. ಇಜ್ಜಿಂದಾಂಡ ಅಕ್‌ಲೆನ ಆಸೆಗ್ ಚೌಳಿನೀರ್ ಮಯಿತ್‌ಲೆಕ ಆಪುಂಡು.

ಅತಯಿಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಬೋಡು. ಆತೆ ಅತ್ತಂದೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯೋರ್ಡ್ ಕಲ್ತದ ಪಿದಯಿ ಬರ್ಪುನಂಚಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆಗ್ ಅಕಲ್ ಓದುದುನೆನ್ ಪ್ರನರಾನರ್ವತೆ ಮಲ್ಪರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯೋಲು ಬೋಡು.

ಕಡತ ಪಾತರ

ಗ್ರಂಥಾಲಯ ವಿಜ್ಞಾನದ ಶಿಲ್ಪಿ ಆಯಿಂಚಿನ ಡಾ| ಎಸ್. ಆರ್. ರಂಗನಾಥನ್ ಪನ್ನೆಕ "ಗ್ರಂಥಾಲಯೋಲು ಕೇವಲ ಬೂಕುಲೆನ ಭಂಡಾರ ಅತ್ತಂದೆ ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಕ್ಷೇತ್ರೋಲು ಬುಲೆಯೆರೆ ನೀರ್ ಕೂರುಂಚಿನ ಸುದೆ ಆದುಂಡು"

ದುಂಬುದ ಕಾಲೊಡು ಕಲ್ಪುನವು ಕಮ್ಮಿ ಇತ್ತೆನೆರ್ದಾದ್ ಬೂಕುಲು ಕೇವಲ ದತ್ತೆದೀಯೆರೆ ಮಾತ್ರ ಇತ್ತಂಡ್. ಬೂಕುಲು ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ಪರೆ ಅತ್ತ, ತೂಯೆರೆ, ದತ್ತೆದೀಯೆರೆ ಮಾತ್ರ ಪನ್ನುನ ನಂಬಿಕೆ ಜನಕ್ಕೆಡ ಇತ್ತಂಡ್. ಕಾಕಜಿದ ಬಳಕೆ, ಮುದ್ರಣದ ಬಳಕೆ ಸುರು ಆಯಿನೆರ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಕಲ್ಪುನೇ ಬದಲಾಂಡ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಬಗ್ಗೆ ಇತ್ತೆದ ಯೋಚನೆ ಇಂಚೊಂಡು "ಅವು ಜ್ಞಾನದ ಗಂಟ್ ಇತ್ತಿಲೆಕೆ, ಜ್ಞಾನದ ದೇವಸ್ಥಾನ. ಮಾತೆರ್ಲಾ ಉಪಯೋಗಗ್ ಬೋಡಾದ್ ಬೂಕುಲೆನ್ ಸಂಗ್ರಹ ಮಲ್ತಾದ್ ಸರಿಯಾದ್ ದೀತಿನಂಚಿನ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆ" ಉಂದು ಜನಕ್ಕೆನ ಬೊಕ್ಕ ಬೊಕ್ಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಏಳಿಗೆಗ್ ಎಕ್ಕುನಂಚಿನ ಜನಕ್ಕೆನ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಪಂಡ್‌ದೇ ಪುದರಾತ್‌ಂಡ್. ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಪಂಡ ಜ್ಞಾನೊನು ನಾಡುನಂಚಿನ ಜಾಗ ಒಪ್ಪೇ ಒಂಜಿ ವಿಷಯೊದ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಲ್ಪೆರೆ ನಮಕ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸಹಾಯ ಮಲ್ಪುಂಡು. ಎಡ್ಲೆ ವಿಷಯೋಲು ಒವು? ಬೋರ್ಚಂದಿನ ವಿಷಯೋಲು ಒವು? ನಮ ಎಡ್ಲೆಂತೆನಕಲೇ ದಾಯೇ ಆವೊಡು? ಪುಟ್ಟು, ಸಾವು ದಾಯೆ? ದೇವರ್ ಉಲ್ಲೆರಾ? ಇಂಚಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಲೆಗ್ ನಮಕ್ ಉತ್ತರ ಕೊರ್ಪುನಿ ಬೂಕುಲು. ಅಂಚಿನ ಬೂಕುಲೆನ್ ನಮಕ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯೋಲು ಕೊರ್ಪ ನಮ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಎಡ್ಲೆ ಜ್ಞಾನೊನು ಪಡೆಯೆರ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ದಂಚಿನ ಮಾತೆರ್‌ಗ್‌ಲಾ ಸುಲಭವಾದ ಪ್ರವೇಶ ತಿಕ್ಕುನಂಚಿನ ಸಂಸ್ಥೆ ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಇಜ್ಜಿ. ಇತ್ತೆದ ಕಾಲೊಡು ಗ್ರಂಥಾಲಯೋಲು ಹಳ್ಳಿ, ಡಿಲ್ಲಿಡ್‌ಲಾ ಪ್ರತಿಯೊರಿಯಗ್‌ಲಾ ಕೈತಲ್ ಆದುಂಡು. ಆತೆ ಅತ್ತಂದೆ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಕೇವಲ ಪುಸ್ತಕದ ಕಿದೆ ಮಾತ್ರ ಅದಿಪ್ಪಂದೆ ಜನಕ್ಕೆನ ಜೀವನೊದ ಒಂಜಿ ಭಾಗ ಆವೊಡು. ನಮ್ಮ ಜೀವನೊಗು ಬೋಡಾಯಿನಂಚಿನ ಮಾಹಿತಿನ್ ಅವು ನಮಕ್ ಒದಗಿಸವುನಂಚಿನ ಜಾಗ ಆವೊಡು ಪುಟ್ಟುದು ಸೈಪುನೆ ಮುಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಏರೇ ಆದಿಪ್ಪಡ್ ಜೀವನೊಡು ನಮ ಎಂಚಿನೆನೇ ಆದಿತ್ತಂಡಲ ನಮ್ಮ ಕಲಿಕೆಗ್, ಮನರಂಜನೆಗ್, ಪ್ರತಿಭೆ ಸಂಪಾದನೆ ಮಲ್ಪೆರೆ ನಮ ಎಡ್ಲೆ ನರಮಾನ್ಯರಾದ್ ಜೀವನ ಮಲ್ಪೆರೆ ನಮಕ್ ಮಾತೆರ್‌ಗ್‌ಲಾ ಬೋಡಾಯಿನಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯ.

ತುಳು ಪತ್ರಿಕೆಲು ಅರಿಯೊಂದು ಪೋಪಿನ ದಾಯೆಗಾದ್

ಪ್ರಜ್ಞಾ ಪಿ.ಬಿ.

ಜನಕುಲೆನ ವಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊಲೆನ್ ಒರಿಯದೊರ್
ರಿಯಗ್ ತೆರಿಪಾವುನ, ಸರಕಾರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯೊ,
ಕಾನೂನುಲೆನ್ ಜನಕುಲೆಗ್ ತೆರಿಪಾವುನ ಮುಖ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮ.
ಪಂಡ ಪತ್ರಿಕೆಲು ಈತೇ ಆತ್, ಪತ್ರಿಕೆಲು ಸುದ್ದಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮಲ್ತಾದ್
ಒಂಜಿ ಊರ್‌ಡ್ ಲೋಕದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕೋಡಿಗ್ ತೆರಿಪಾವುನ
ಮಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲ. ಸಂವಿಧಾನೊಡು ಪಂಡಿನ
ಕಾರ್ಯಾಂಗ, ಶಾಸಕಾಂಗ, ನ್ಯಾಯಾಂಗೊಲೆಗ್ ಜನಕುಲು ಏತ್
ಬೆಲೆ ಕೊರ್ಪರೋ, ಅಂಚನೇ ಜನಕುಲು ಪತ್ರಿಕೆಲೆನ್ ನಂಬುವೆರ್
ಬುಕ್ಕ ಬೆಲೆ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಭಾರತೊಡು ಮೊಗಲರೆನ ಕಾಲೊಡು ಸುದ್ದಿ
ಮಾಧ್ಯಮದ ಕಲ್ಪನೆ ಸುರುವಾಂಡ್. ಶೇರ್ಷಾಸೂರಿ
ಸುದ್ದಿವಾಹಕೆರ್‌ಂದ್ ಪನ್ನುನ ಕೆಲ ಜನಕುಲೆನ್ ಸರ್ಕಾರಡ್
ನೇಮಕ ಮಲ್ತಾದ್ ಸುದ್ದಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಮುದ್ರಣ
ಯಂತ್ರದ ಸಂಶೋಧನೆ ಆಯಿನೆಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಪತ್ರಿಕೆಲ್
ಸುರುವಾಯಿ. ಭಾರತೊಡ್ ಸುರುತ ಪತ್ರಿಕೆ “ಬೆಂಗಾಲ್ ಗಜೆಟ್”
ಕ್ರಿ.ಶ 1857 ಕುಡ್ಲಡ್ ‘ಮಂಗಳೂರು ಸಮಾಚಾರ’ ಪತ್ರಿಕೆನ್
ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶನ್‌ಕುಲ್ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್.

ಭಾರತೊಗ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ತಿಕ್ಕಿ ಬೊಕ್ಕ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ
ಬುಳಿವೊಂದೇ ಪೋಂಡ್. ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಬಾಸೆಲೆಡ್ ಪತ್ರಿಕೆಲು
ಸುರುವಾಯಿ. ಸುರುಕ್ ಪತ್ರಿಕೆ ಪಂಡ ಬಜಿ ಸುದ್ದಿ ಪ್ರಸಾರೊಗಾತ್
ಇತ್ತಿನ, ಅವು ದಿನ ಪತ್ರಿಕೆಲಾದಿತ್ತ. ಅಯಿಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಸಾಹಿತ್ಯ
ಪ್ರಸಾರೊಗಾದ್ ವಾರಪತ್ರಿಕೆಲು, ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆಲು ಸುರುವಾಯಿ.

ರಾಜಕೀಯ, ವಿಜ್ಞಾನ, ಕ್ರೀಡೆ, ಸಿನಿಮಾ, ಕೃಷಿ ಇಂಚೆ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ವಿಷಯೊಲೆನ ಪ್ರಸಾರಗಾದ್ ಪತ್ರಿಕೆಲು ಸುರುವಾಯಿ.

ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ಬುಳಿವೊಂದೇ ಪೋಂಡ್. ಐತೆ ಜೊತೆಟ್ ರೇಡಿಯೋ, ದೂರದರ್ಶನ ಇಂಚಿನ ಇಲೆಕ್ಟ್ರೋನಿಕ್ ಮಾದ್ಯಮೊಲುಲಾ ಜ್ಞಾನ ಬುಕ್ಕ ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರಸಾರೊಗ್ ಸುರುಮಲ್ತೆ. ನೆಡ್ವಾಡ್ ಪತ್ರಿಕೆಲೆಗ್ ದಾಲ ಕೊರತೆ ಉಂಡಾಯಿಲ್ಲ ದಾಯಿ ಪಂಡ ಇಲೆಕ್ಟ್ರೋನಿಕ್ ಮಾದ್ಯಮೊಲೆಡ್ ಬರ್ಪುನ ಮಾಹಿತಿ ತೂಯರೆಗ್, ಕೇಸ್ಕರಗ್ ಅವಕಾಶ ಬಜೀ 2-3 ಸೆಕೆಂಡ್ ಮಾತ್ರ. ಆಂಡ ಪತ್ರಿಕೆಲ್ ಅಂಚತ್. ಅವ್ ಮುದ್ರಿತ ಸಾಮಾಗ್ರಿ. ವಿಷಯೊಲೆನ್ ಎಪ ಬೋಡಾಂಡಲಾ ತೂವೊನೊಲಿ, ತೆರಿಯೊನೊಲಿ. ಅವು ಶಾಶ್ವತವಾದ್ ಇತ್ತಿನವ್ ಅಂಚಾದ್ ಪತ್ರಿಕೆಲ್ ನರಮಾನ್ಯಗ್ ಬೊಡ್ವೊಂದಾಪುನ ಕಮ್ಮಿ.

ಭಾರತ ದೇಶೊಡ್ ಬ್ರಿಟಿಷರ್‌ನ ಕಾಲೊಡ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪತ್ರಿಕೆಲ್ ಚಲಾವಣೆಡ್ತಿ. ಅಯಿಡ್ವಾ ಬೊಕ್ಕ ಹಿಂದಿ ಪತ್ರಿಕೆಲು ಸುರುವಾಯಿ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ರಚನೆ ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆದ ಪತ್ರಿಕೆಲೆಗ್ ಹೆಚ್ಚ್ ಮೌಲ್ಯ ಬತ್ತಂಡ್. ತುಳುನಾಡ್ಡ್ ಸುರುಕ್ ಚಲಾವಣೆಗ್ ಬತ್ತಿನ ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೆ “ನವಭಾರತ”. ನವಭಾರತ ಉಂತೋಂದು ಬನ್ನಗ ಮಣಿಪಾಲಡ್ವಾ ‘ಉದಯವಾಣಿ’ ಸುರುವಾಂಡ್. ಈ ಪೂರ್ತುಡ್ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಧಾನಿ ಬೆಂಗಳೂರುಡ್ವಾ ‘ಪ್ರಜಾವಾಣಿ’ ಅಂಚನೆ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕೊಡ್ವಾ ‘ಸಂಯುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕ’ ಪ್ರಕಟ ಆವರೆ ಸುರುವಾಂಡ್. ಈ ಪೂರ್ತುಡ್ ಕೆಲ ಕನ್ನಡ ದಿನಪತ್ರಿಕೆ ಮುಂಗಾರುದಂಚಿನ ಪತ್ರಿಕೆಲು ಸುರುವಾದ್ ಕೆಲವೇ ವರ್ಸೊಡ್ ಉಂತ್‌ದ್ ಪೋಂಡ್. ವಿಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಬೊಕ್ಕ ಸುರುವಾಯಿನ ಪತ್ರಿಕೆ ಆಂಡಲಾ ನನಲಾ ಹೆಚ್ಚ್ ಪ್ರಚಾರೊಡುಂಡ್. ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಂಞಣ್ಣ ರೈ, ಮಂಜೇಶ್ವರ ಗೋವಿಂದ ಪೈ, ಎನ್.ಎಸ್. ಕಿಲ್ಲೆ ಅಂಚಿನ ಖ್ಯಾತ ಸಾಹಿತಿಲು ಬರೆಯೊಂದಿತ್ತಿನ ‘ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ’, ‘ರಾಷ್ಟ್ರಮತ’, ‘ರಾಷ್ಟ್ರಬಂಧು’ ಪತ್ರಿಕೆಲು ಒಂಜಿ ಕಾಲೊಡು ಕರಾವಳಿ ಕರ್ನಾಟಕೊಡ್ ಹೆಚ್ಚ್ ಪ್ರಚಾರೊಗ್ ಬತ್ತದ್ ಉಂತ್‌ದ್ ಪೋಯಿ.

ತುಳು ಭಾಷೆ ಕರಾವಳಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಭಾಷೆ. ಮುಲ್ತ ಪುಟ್ಟ್ ಬುಳಿತಿ ಮಾತರೆಗ್ಲಾ ತುಳು ಬರ್ಪುಂಡ್. ತುಳುನಾಡ್ 1956 ಮುಟ್ಟ ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯೊಗ್ ಸೇರಿತ್ತಂಡ್. ಅಯಿಡ್ವಾ ಬೊಕ್ಕ ಒಂಜಿ ಭಾಗೊ ಕಾಸರಗೋಡ್ ಕೇರಳಗ್ ಸೇರ್‌ಂಡ್. ಒದಿನವು ಕರ್ನಾಟಕದ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಲೆಗ್ ಸೇರ್‌ಂಡ್. ತುಳುನಾಡ್‌ನ್ ಆಳುಪೆ ವಂಶದಕುಲು ಸುಮಾರ್ 9 ಶತಮಾನೊದ ಕಾಲ ಆಳ್ವೆತ್ತರ್. ಬೊಕ್ಕ ಕದಂಬರ್ ಹೊಯ್ಸಳರ್ ಸೇರ್ವ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಚೋಳರ್ ಆಕೇರಿಗ್ ವಿಜಯ ನಗರದ ಅರಸುಲು, ಕೆಳದಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮ ಹೈದರಾಲಿ ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನ್ ಇಂಚೆ ದಿಂಜ ಅರಸು ಮನೆತನದಕುಲು ಆಳ್ವೆರ್. ಅಳುಪೆರ್ ಆಳೊಂದಿತ್ತಿನ ಕಾಲೊಡ್ ಆಡಳಿತ ಬಾಸೆ ತುಳು ಆದಿತ್ತಂಡೋ ದಾನ್ನ್ ಆಂಡ ಅವು ದಿಂಜ ಸಮಯ ಇತ್ತದುವೆಂದ್. ಅಯಿಡ್ವಾ ಬುಕ್ಕ ಆಳಿನ ಮಾತ ಅರಸುಲ್‌ಸಕುಲುಲಾ ಕನ್ನಡದಕುಲು. ಅಂಚಾದ್ ಮುಲ್ತದ ಆಡಳಿತ ಬಾಸೆ ತುಳು ಆದಿಪ್ಪರಗ್ ಸಾಧ್ಯ ಆಯ್ಲಿ ಪ್ರಾಕ್‌ಡ್ ಮೂಲು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಜೈನ ವರ್ಗದಕುಲು ಮಾತ್ರ ಅಕ್ಷರಸ್ಥರಾದಿತ್ತರ್. ಆಂಡ ಆ ಲಿಪಿ ಮಾತರೆಗ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿಜ್ಜಾಂಡ್. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ ಅಕುಲಕುಲೆ ಉಲಾಯಿ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರೊಲೆಗ್,

ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥ ರಚನೆಗೆ ತುಳು ಲಿಪಿನ್ ಬಳಕೆ ಮಲ್ಪೊಂದಿತ್ತರ್. ಕ್ರಿ.ಶ. 1820ನೇ ಪೂರ್ತುಗ್ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶನ್‌ದಕುಲು ಕರಾವಳಿ ಕರ್ನಾಟಕಗ್ ಬತ್ತರ್. ಮತ ಪ್ರಚಾರಗಾದ್ ಆಕ್ಲ್ ತುಳು ಕಲ್ತರ್. 1886ಗ್ ಆಗಸ್ಟ್ ಮೆನ್ಸರ್ ಪನ್ಪನಾಯ್ “ಪಾಡ್ವೊಲು” ಪನ್ಪಿ ಬೂಕ್‌ನ್ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಟ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತೆ. ಆಯಿಡ್ಲ್ ಬುಕ್ಕ ತುಳು ಬೂಕುಲು ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಟ್ ಬರ್ಯರ್ ಸುರುವಾಯ್. ತುಳು ಲಿಪಿಟ್ ಬರೆತಿನ ತಾರಿದೋಲೆ ಗ್ರಂಥೊಲು ಪೂರ ಅಟ್ಟಿ ಸೇರಿಯೊ. ಕೆಲವೆನ್ ಬೊಳ್ಳಗ್ ಬುಡ್ವೊಲಾ ಉಂಡು. ತುಳು ಲಿಪಿ ಮಣ್ಣಿಡ್ ಪೋಂಡ್. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಆಡಳಿತ ಬಾಸೆ ಕನ್ನಡ ಆದಿತ್ತನೆಡ್ವಾವರ ಕನ್ನಡ ಕಲಿಕೆ ಸುರುವಾಂಡ್. ತುಳು ಬಾಯಿ ಪಾತೆರೊಡೇ ಒರಿಂಡ್. ಕರಾವಳಿ ಕರ್ನಾಟಕೊಗ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ದ ಲೆಕೋನೆ ಕನ್ನಡಲಾ ಒಂಜಿ ಪೊಸ ಬಾಸೆ ಆಯಿನೆಡ್ವಾವರ ಕಲ್ಪುನ ಜೋಕುಲು ಕನ್ನಡ ಆತ್ತಂಡ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಡೇ ಪಾತೆರೊಡುಂದ್ ಮಾಸ್ತಿ ನಕುಲು ಕಡ್ಡಾಯ ಕಾನೂನು ಮಲ್ತರ್. ಜೋಕ್ಲೆಗಾದ್ ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮೆಲಾ ತುಳುನ್ ಬುಡ್ಲ್ ಕನ್ನಡೊಡ ಪಾತೆಯರ್ ಸುರುಮಲ್ತರ್. ತುಳುನಾಡ್‌ ತುಳು ಬಾಸೆ ಮೂಜನೇ ಸ್ಥಾನೊಗ್ ಜತ್ತ್ಂಡ್. 1932ಡ್ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶನ್‌ದಕುಲ್ ಸಾಲೆಲೆಡ್ ತುಳು ಕಲ್ಪಾವುನ ಯೋಜನೆ ಪಾಡ್ಲರ್. ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕದ ಮುದ್ರಣ ಮಲ್ತರ್. ಆಂಡ ಅವು ಕಲ್ಪುನಕ್ಲೆಜ್ಜಂದೆ ಉಂತುದೇ ಪೋಂಡ್. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾದ್ಯಮನೇ ಪ್ರಬಲ ಆಂಡ್.

ತುಳುಟ್ ಪತ್ರಿಕೆನ್ ಸುರುಮಲ್ಪುನ ಯೋಜನೆನ್ ತುಳುಕೂಟ ಸ್ಥಾಪಕರಾಯಿನ ದಿ.ಎಸ್.ಆರ್. ಭಂಡಾರಿ ಪಾಡೊಂಡರ್. ಒಂತೆ ಸಮಯ ಅವು ನಡತ್ಂಡ್. ಆಯಿಡ್ಲ್ ಬೊಕ್ಕ ತುಳುವೆರೆ ತುಡರ್ ಪನ್ಪಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಸುರುವಾಂಡ್. ಮಂಜುನಾಥರ್ ‘ತುಳು ರಾಜ್ಯ’ ಪತ್ರಿಕೆನ್ ನಡಪಾಯ್. ಆಯಿಡ್ಲ್ ಬೊಕ್ಕ ದಿ.ಪಿ.ಎಸ್. ರಾವ್, ಆರ್ ‘ತುಳು ಬೊಳ್ಳಿ’ ಪನ್ಪಿ ಪತ್ರಿಕೆನ್ ಉಟಾರ್ನ್ ಮಲ್ತರ್. ಅವು ಒಂತೆ ಕಾಲ ಎಡ್ಡೆಡ್ ನಡತ್ತ್ಂಡ್. ಇತ್ತೆ ಇಂಚಿಪ್ಪ ಆರ್ ತೀರ್ ಪೋಯಿ ಬುಕ್ಕ ಅವುಲಾ ಉಂತಂಡ್. ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ 1994ಡ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಆಂಡ್. ಅವು ‘ಮದಿಪು’ ಪನ್ಪಿ ತೈಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆ ಸುರು ಮಲ್ತ್ಂಡ್. ಅವು ಒಂಜಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಮಾತ್ರ ಇತ್ತೆಲ್ಲಾ ನಡತ್ತೊಂದುಂಡ್.

ತುಳು ಪತ್ರಿಕೆಲು ಬಾಳಿಕೆ ಬರಂದಿನಕ್ ಕೆಲವು ಕಾರಣೆಲುಲ್ಲೊ.

- 1) ತುಳು ಪತ್ರಿಕೆಲು ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಟ್ ಪ್ರಕಟ ಆಪನೆಡ್ವಾದ್ ಪತ್ರಿಕೆ ಓದುನಕುಲು ಪೂರಾ ಕನ್ನಡ ತೆರಿದಿತ್ತಿನಕುಲು. ಅಕುಲು ತುಳು ಪತ್ರಿಕೆಡ್ ಬತ್ತಿ ವಿಷಯೊನ್ ದುಂಬೇ ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೆಡ್ ಓದುದಿಪ್ಪವರ್. ಅಂಚಾದ್ ಅಕುಲೆಗ್ ಈ ವಿಷಯೊಲೆನ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇಪ್ಪುಜಿ.
- 2) ಮುಲ್ಪದ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ ಆಯಿನೆಡ್ವಾವರ ಸರಕಾರ ತುಳು ಭಾಷಾ ಪತ್ರಿಕೆಗ್ ಸಹಕಾರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊರ್ತುಜಿ.
- 3) ತುಳು ಭಾಷೆ ಸಾಲೆಲೆಡ್ ಕಲ್ಪುನ ಭಾಷೆ ಆತ್ತಂದಿನೆಡ್ವಾವರ ಕಲ್ಪಿ ಜೋಕ್ಲು ತುಳುಟ್ ಬರವಣಿಗೆ ಮಲ್ಪುಜಿರ್. ತುಳು ಬೂಕುಲೆನ್ ಓದುಜಿರ್.
- 4) ತುಳು ಪಾತೆರುನ ಕೀಳ್‌ಂದ್ ಎನ್ನಿನ ಅಪ್ಪೆಮ್ಮೆ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ತುಳು ಪಾತೆಯರ್ ಕಲ್ಪಾಯಿಜಿರ್. ತುಳು ಪಾತೆರುನಕ್ಲೆನ, ಓದುನಕ್ಲೆನ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಆಯಿನೆಡ್ವಾವರ ಪತ್ರಿಕೆ ಮುದ್ರಣದ ಖರ್ಚಿ ಹೆಚ್ಚಾಂಡ್. ಪತ್ರಿಕೆದ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಾನಗ ಓದುನಕ್ಲೆನ ಸಂಖ್ಯೆ

ಕಮ್ಮಿ ಆಂಡ್.

- 5) ತುಳುವೆರೆಗ್ ಪತ್ರಿಕೆ ಓದುನ ಅಭ್ಯಾಸ ಕಮ್ಮಿ ಮಲಿಯಾಳಿ, ತಮಿಳ್‌ದಕ್ಲೆಲೆಕ ಕಾಂಡೆ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಪತ್ರಿಕೆಲೆನ್ ಕಾತ್ ಕುಲ್ಲುನ ಅಭ್ಯಾಸ ತುಳುವೆರೆಗಿಜ್ಜ.
- 6) ತುಳು ಭಾಷೆದ ಪದಕುಲೆಟ್ ಆರ್ಥಾಕ್ಷರ ಹೆಚ್ಚ ಇಪ್ಪುನೆಡ್ತಾವರ ಓದ್ಕರೆಗ್ ಬಂಜ ಆಪುಂಡ್‌ಂದ್ ಹೆಚ್ಚಿನೆಕ್ಲೆನ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಉಂದು ಮಾತಾ ತುಳು ಪತ್ರಿಕೆಲು ಅರಿದ್ ಪೋಯರ ಕಾರಣೊಲು.

ತುಳು ಪತ್ರಿಕೆದ ಬುಳೆಚ್ಚಲ್ ಆವೊಡಾಂಡ ಶಾಲೆಲೆಡ್ ತುಳು ಭಾಷೆನ್ ಕಲ್ವಾವುನ ಕಾನೂನು, ಸರಕಾರ ಮಲ್ತೊಡು. ತುಳು ಪತ್ರಿಕೆಲೆನ್ ವಾರ್ತಾ ಇಲಾಖೆ ಕಡಿಮೆ ದರೊಟ್ಟ್ ಮುದ್ರಣ, ಕಾಕಜಿ, ಜಾಹಿರಾತುಲೆನ್ ಕೊರೊಡು. ತುಳು ಪತ್ರಿಕೆಲೆಡ್ ಕನ್ನಡೊಡ್ ಒತ್ತಿನ ವಿಷಯ ಆತ್ತಂದೆ ಪೊಸ ಪೊಸತ್ ವಿಷಯೊಲೆನ್ ಕೊರ್ಪುನ ಯೋಜನೆ ಪಾಡೊಡು. ಓದುನಕ್ಲೆಗ್ ಅವು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ್ ಉಪ್ಪೊಡು. ಬುಕ್ಕ ಸುದ್ದಿ ಸಮಾಚಾರೊಲು ಸೋಜಿಗ, ಕುತೂಹಲ ಹೆಚ್ಚಿಸಾವುನಂಚಿನವಾದಿಪ್ಪೊಡು. ಪತ್ರಿಕಾ ಸಂಪಾದಕರ್ ಬೊಕ್ಕ ಮಾಲಕರ್ ಉಮೇದ್‌ಡ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೊಡು. ಪತ್ರಿಕೆಲ್ ಪೂರ್ತು ಪೂರ್ತುಗ್ ಸರಿಯಾದ್ ಜನಕುಲೆನ ಕೈಕ್ ತಿಕ್ಕಲೆಕಾವೊಡು. ತುಳು ಓದುಜೇಂದ್ ಪನ್ನಿನಕುಲೆಗ್ ಮನಸ್ ಒಲಿಸಾದ್ ಓದಾವುನಂಚಿನ ಪ್ರಯತ್ನ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಲು ಮಲ್ತೊಡು. ಮುಖ್ಯವಾದ್ ತುಳುವೆರೆಗ್ ತುಳು ಭಾಷಾ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನ ನನಲಾತ್ ಹೆಚ್ಚಾವೊಡು. ತುಳು ಪತ್ರಿಕೆಲೆನ್ ಒರಿಪಾವೊಡುಂದ್ ಪನ್ನಿನ ಪುಣೆಚಿಲ್ ಸಾಧನೆಗ್ ಸಹ್ಯದಯೆರ್ ದುಂಬು ಬರೊಡು.

ಈ ಸಂಚಿದ ಲೇಖಕರ ಪತ್ರ

ಎ.ವಿ. ನಾವಡ
ಬಲ್ತರ ಥಿಯೋಲಾಜಿಕಲ್ ಸೊಸೈಟಿ
ಬಲ್ತರ, ಮಂಗಳೂರು

ಶ್ರೀ ನಾಗರಾಜ ಪೂವಣಿ (ನಾವುಜಿರೆ)
2-104, ವಿದ್ಯಾನಗರ, ಅಂಚೆ ಉಜಿರೆ
ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ತಾಲೂಕು, ದ.ಕ. - 574240

ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ
ದೃಶ್ಯ, ಗೊಲ್ಲಚ್ಚಿಲ್, ದೇರೆಬೈಲ್,
ಮಂಗಳೂರು

ಬನ್ನಂಜೆ ಬಾಬು ಅಮೀನ್
ಕಲ್ಲಕಂಡ ಮನೆ
ನಿಟ್ಟೂರು, ಉಡುಪಿ - 576 102

ಡಾ. ಶಿವರಾಮ ಶೆಟ್ಟಿ
ಪ್ರವಾಚಕರು
ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ, ಮಂಗಳೂರು
ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಮಂಗಳಗಂಗೋತ್ರಿ

ಡಾ. ಗೋನಾಥ ಎಕ್ಕಾರು
ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು
ಕನ್ನಡ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ವಿಭಾಗ
ಸರಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು,
ತೆಂಕನಿಡಿಯೂರು, ಉಡುಪಿ.

ಡಾ. ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ ವಸಂತ ಭಾರದ್ವಾಜ್
ನಂ. 9, ಮಾರುತಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ರಸ್ತೆ
ಕಾಮಾಕ್ಷಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಹತ್ತಿರ
ಕುವೆಂಪು ನಗರ, ಮೈಸೂರು - 570009

ಶ್ರೀಮತಿ ಜಾನಕಿ ಎಂ. ಬ್ರಹ್ಮಾವರ
ಪವನ, ಕಪಿಲ ಕಂಪೌಂಡ್
ಹೇರೂರು, ಬ್ರಹ್ಮಾವರ, ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ

ಡಾ. ವಸಂತಕುಮಾರ್ ಪೆರ್ಲ
ಭೂಮಿಗೀತ, ಕುಂಜತ್ತಬೈಲು,
ಕಾವೂರು ಅಂಚೆ, ಮಂಗಳೂರು-575 015

ಯು. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ
ನಿವೃತ್ತ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರು
ಇರುವೈಲು, ಕಾರ್ಕಳ

ಡಾ| ಇಂದಿರಾ ಹೆಗ್ಗಡೆ ಎಳತ್ತೂರು ಗುತ್ತ
ನಂ. 6. ಕೃಷ್ಣಾ ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಅಮರಜ್ಯೋತಿನಗರ
ವಿಜಯನಗರ ಬೆಂಗಳೂರು 560040
080 23381633-9845577553

ಡಾ. ಬಿ.ಎಸ್.ಶಿವಕುಮಾರ್
ಮುಕ್ತಸ್ಮರ, ತುಳು ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ,
ದ್ರಾವಿಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕುಪ್ಪಂ 517 425
ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ

ಶ್ರೀಮತಿ ಸಾಯಿಗೀತಾ
ಕೆ.ಎಸ್. ಹೆಗ್ಗಡೆ ಮೆಡಿಕಲ್ ಆಕಾಡೆಮಿ
ನಿತ್ಯಾನಂದ ನಗರ ಅಂಚೆ
ದೇರಳಕಟ್ಟೆ ಮಂಗಳೂರು - 575 018

ಡಾ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಬೆಳ್ಳೂರು
ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ವಿಭಾಗ
ಸರಕಾರಿ ಕಾಲೇಜು, ಕಾಸರಗೋಡು

ಡಾ. ಪದ್ಮನಾಭ ಕೇಕುಣ್ಣಾಯ
ನವದುರ್ಗಾ
ಅಂಚೆ ಕುಂಜಿಬೆಟ್ಟು, ಉಡುಪಿ - 576 102

ಪ್ರಸಾಸ್ ರಾವ್ ಎಂ.
ಸಂಯೋಜಕರು,
ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ವಿಭಾಗ
ಸರಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು,
ತೆಂಕನಿಡಿಯೂರು, ಉಡುಪಿ.

ಡಾ. ನಿಕೇತನಾ
ಸಂಯೋಜಕರು
ಕನ್ನಡ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ವಿಭಾಗ
ಸರಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು
ತೆಂಕನಿಡಿಯೂರು, ಉಡುಪಿ.

ಡಾ. ಪೂವಪ್ಪ ಕಣೆಯೂರು
ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ
ನೆಹರೂ ಮೆಮೋರಿಯಲ್ ಕಾಲೇಜು
ಸುಳ್ಯ - 574 239

ಭಾಸ್ಕರ ರೈ ಕುಕ್ಕುವಳ್ಳಿ
ವಿದ್ಯಾ, ಕದ್ರಿ ಕಂಬಳ ರಸ್ತೆ
ಬಿಜೈ, ಮಂಗಳೂರು 575 004
ದೂರವಾಣಿ: 9449016616

ಡಿ. ಯದುಪತಿ ಗೌಡ
ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರು
ವಾಣಿ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು
ಹಳೇಕೋಟೆ,
ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ತಾಲೂಕು, ದ.ಕ.

ಡಾ. ವಿಶ್ವನಾಥ ಬದಿಕಾನ
ಸಂತ ಅಲೋಶಿಯಸ್ ಕಾಲೇಜು.
ಮಂಗಳೂರು - 03
Phone - 9449615474.
Email - badikana65@gmail.com

ಮಂಜುಳಾ ಶೆಟ್ಟಿ
ಸರಕಾರಿ ಮಹಿಳಾ
ಶಿಕ್ಷಣ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆ
ಬಲ್ತರ, ಮಂಗಳೂರು.
9591469555/9844173362

ಡಾ. ರಾಜಶ್ರೀ
ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ
ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ
ಮಂಗಳ ಗಂಗೋತ್ರಿ,

ಡಾ. ಅಶೋಕ್ ಆಳ್ವ
ಸಂಶೋಧಕ, ಆರ್. ಆರ್. ಸಿ.
ಎಂ.ಜಿ.ಎಂ. ಕಾಲೇಜು, ಉಡುಪಿ

ಡಾ. ಕಿಶೋರ್ ಕುಮಾರ್ ರೈ., ಶೇಣಿ
ಸಂತ ಅಲೋಶಿಯಸ್ ಪದವಿ
ಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜ್, ಮಂಗಳೂರು.
ದೂರವಾಣಿ: 9449592380

ಶ್ರೀಮತಿ ಜ್ಯೋತಿ ಚೇಳ್ವಾರು
ಉಪನ್ಯಾಸಕರು
ಸರಕಾರಿ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು,
ಹಳೇಯಂಗಡಿ, ಸುರತ್ಕಲ್, ಮಂಗಳೂರು. ದ.ಕ.

ಡಾ.ದುರ್ಗಾಪ್ರವೀಣ ಎಂ.ಎಸ್
ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಪ್ರೊಫೆಸರ್
ತುಳು ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಭಾಷಾಂತರ ಅಧ್ಯಯನ
ವಿಭಾಗ, ದ್ರಾವಿಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ,
ಶ್ರೀನಿವಾಸವನಂ, ಕುಪ್ಪಂ 517425
ಚಿತ್ತೂರು ಜಿ, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ
ಮೊ. 09441997639

ನವ್ಯ ಪಿ.
ಪ್ರಥಮ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್, ರಾಜ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ
ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಮಂಗಳ ಗಂಗೋತ್ರಿ
ಮಲ್ಲಿಕ
3ನೇ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್ (ಇ.ಎಸ್.ಆರ್.ಎಂ.)
ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಮಂಗಳ ಗಂಗೋತ್ರಿ
ಮನೆ ನಂ.: 0824-2429062

ಪ್ರತಿಭಾ
3ನೇ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್, ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ
ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಮಂಗಳ ಗಂಗೋತ್ರಿ

ಆರುಣ್ ಕುಮಾರ್ ಕೆ.
ದ್ವಿತೀಯ ಎಂ.ಎಸ್ಸಿ
ಬಯೋಟೆಕ್ನಾಲಜಿ, ಜೀವ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಭಾಗ
ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಮಂಗಳಗಂಗೋತ್ರಿ

ಸಮಿತಾ
ದ್ವಿತೀಯ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ
ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಭಾಗ
ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಮಂಗಳ ಗಂಗೋತ್ರಿ

ಪ್ರಜ್ಞಾ ಪಿ.ಬಿ.
ದ್ವಿತೀಯ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ
ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಭಾಗ
ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಮಂಗಳ ಗಂಗೋತ್ರಿ

ಡಾ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ ಕಚಿಕಾರ್

ಎಲ್ಲ ವರ್ಸೋಗು ದುಂಬು ಹೊನ್ನಯ ಶೆಟ್,
ನವಯುಗ ಪತ್ರಿಕೆಡ್ ತಿಂಗೊಳುಗೊಂಜಿ 'ತುಳು
ಸಂಚಿ'ನ್ ಕೊರೊಂದು ಇತ್ತಿನವು ಇನಿಕ್ ಪೊರ್ಲು
ತಿರ್ಲ್ದ ಒಂಜಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ನೆಂಪುನು ಪುಟ್ಟಾವೊಂದು
ಉಂಡು.

ಅಯಿಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಡಾ. ಅಮ್ಮೆಂಬಳ ಬಾಳಪ್ಪೆರ್
'ತುಳುಸಿರಿ' ಪತ್ರಿಕೆನ್ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಅವ್ವೇ
ಪೊರ್ತುಗು ತುಳುಕೂಟ, ತುಳುವೆರೆ ಬಂಧು,
ತುಳುನಾಡ್, ತುಳುವೆರೆ ತುಡಿಪು ಇಂಚಿತ್ತಿ ಪತ್ರಿಕೆಲು
ಬತ್ತೊ. ಆಂಡ ಅಂಚ ಬತ್ತಿನ ಒವ್ವೇ ಪತ್ರಿಕೆಲುಲಾ
ಇನಿಕ್ ಒರಿದ್ ಬತ್ತಜ. ಆಂಡಲಾ ಬಾ. ಸಾಮಗೇರೆ
'ತುಳುವೆರ್' ಪತ್ರಿಕೆ ಇನಿಕ್ಕಲಾ ಸುದ್ದಿ
ಲಕ್ಕಾವೊಂದುಂಡು. ನನೊಂಜಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆಂದ್ಂಡ
ಕರಿನ ಪದಿಮೂಜಿ ಒರ್ಸೊಡ್ಲಿಂಚಿ ಪೊರ್ಲು ಪೊಲಿಗೇಡ್
ಇಡೆಬುಡಂದೆ ಮೂಜಿ ತಿಂಗೊಲುಗೊರ
ಬರೊಂದುಪ್ಪುನ ಪತ್ರಿಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ
ಅಕಾಡೆಮಿದ 'ಮದಿಪು'. ಉಂದು ಪೊಸ ತರೆಮಾರ್ದ
ಬರವುಗಾರೆರೆಗ್ ದಿಂಜ ಪ್ರೇರಣೆ ಬೊಕ್ಕ ಉಮೇದ್
ಕೊರೊಂದುಂಡು. ಇನಿ ವಿಶ್ವ ತುಳು ಸಮ್ಮೇಳನೊದ
ಪೊರ್ತು ಈ ಮದಿಪು 50ನೆದ ಸಂಚಿ ಆದ್ ವಿಶೇಷ
ರೂಪೊಡು ಬರೊಂದುಪ್ಪುನವು ಒಂಜಿ ಎಡ್ಲೆ ಸುದ್ದಿ ಈ
ಸಂಚಿಗ್ ಲೇಖನೊಲೆನ್ ಕೊರಿನ ಮಾತ
ಬರವುಗಾರೆರೆಗ್, ಸಂಪಾದಕರಾಯಿನ ಡಾ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ
ಕಚಿಕಾರ್‌ರೆಗ್ ಅಂಚನೆ ಕರ್ನಾಟಕ
ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಗುರ್ಕಾರ್
ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್‌ಗ್
ಎಡ್ಲೆಪ್ಪದ ಮದಿಪು ಬಾಮೊಂದುಲ್ಲೆ.

ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ

ಮಾಜಿ ಗುರ್ಕಾರ್‌ರೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ